I Falami Kasafnè (New Testament)

New Testament in Blaan, Koronadal

Contents

Matyu 1
Mark 38
Luk 62
Dyan 101
Dad Nimò 127
Roma 161
I Korintu 174
II Korintu 189
Galasya 198
Ifisu 204
Filipus 209
Kolosas 213
I Tésalonika 217
II Tésalonika 220
I Timoti 222
II Timoti 226
Titus 229
Filimun 231
Hibru 232
Dyém 242
I Piter 246
II Piter 250
I Dyan 253
II Dyan 257
III Dyan 258
Dyud 259
Ta Fite 260

I Falami Kasafnè (New Testament)

New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http:// creativecommons.org/ licenses/ by-nc-nd/ 3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.
The New Testament

in Blaan, Koronadal
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

ISBN 978-1-5313-0103-3

PDF generated on 21 Sep 2016 from source files dated 20 Sep 2016
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a

This print-on-demand edition of Scripture is designed, produced, and provided at cost by the Digital Bible Society. This is made possible through partnerships with the Bible League of Canada, Open Doors International and other missions and translation agencies. We are deeply grateful for the sacrifices made in translating this edition of Scripture and the generosity of others in making this Bible available to you.

To order additional copies of this Bible or hundreds of translations like it or to learn more about our ministries and the mission of Scripture distribution in every language, we invite you to visit www.DBS.org (USA), www.BibleLeague.ca (Canada), and www.OpenDoors.org (Europe). May God bless your work in sharing and teaching these Scriptures, until, as it is written, the earth is *"filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea."* (Habakkuk 2:14)

I Fye Tulen Gablà di ku Dyisas Krayst, i Sulat Matyu

I dad gutambul Dyisas Krayst
(Luk 3:23-38)

1 Ani sén i dad dagit i gutambul Dyisas
Krayst, i bel Harì Dabid, dunan i bel Abra-
ham. 2 Mdà Abraham, kenen i mà Isaak, na
Isaak i mà Dyékob, na Dyékob i mà Dyuda
na i dad flanekan. 3 Na Dyuda i mà Péris
na Sérah, na yé dagit i yêla Tamar. Na
mdà Péris, kenen i mà Hésron, i mà Ram.
4 Na Ram i mà Aminadab, na Aminadab i
mà Nason, na Nason i mà Salmon. 5 Na
Salmon i mà Boas, na yé dagit i yê Boas
dunan Rahab. Na mdà Boas, kenen i mà
Obéd, na yé dagit i yê Obéd dunan Rut. Na
mdà Obéd, kenen i mà Dyési. 6 Na Dyési i mà
Harì Dabid. Na mdà Harì Dabid, kenen i mà
Solomon, na yé yê Solomon i yaan Uraya.
7 Na mdà Solomon, kenen i mà Rihoboam,
na Rihoboam i mà Abadya, na Abadya i mà
Asa. 8 Na Asa i mà Dyihosafat, na Dyihosafat
i mà Dyoram, na Dyoram i mà Usaya. 9 Na
Usaya i mà Dyotam, na Dyotam i mà Ahas,
na Ahas i mà Hésékaya. 10 Na Hésékaya i mà
Manasi, na Manasi i mà Amon, na Amon i
mà Dyosaya. 11 Na Dyosaya i mà Dyékonaya,
na i dad flanekan lagi. Di dad du atù, i
dad to mdà di banwe Babilon, kanfèla ale
gagin i dademela Dyu, na nebela ale ditù di
Babilon.
12 Na kanto ale kel di Babilon, nun ngà
Dyékonaya, na yé dagitan Saltiyél. Na
Saltiyél i mà Sorubabél. 13 Na Sorubabél i
mà Abayud, na Abayud i mà Ilaykim, na
Ilaykim i mà Asor. 14 Na Asor i mà Sadok, na
Sadok i mà Akim, na Akim i mà Ilayud. 15 Na
Ilayud i mà Éliasar, na Éliasar i mà Matan,
na Matan i mà Dyékob. 16 Na Dyékob i mà
Dyosip, i yaan Méri, dunan i yê Dyisas, i
dnagit Krayst.
17 Yé duenam man, yé kdee kastugad i to
mdà di ku Abraham kel di ku Harì Dabid
dunan sfalò fat. Na mdà di ku Harì Dabid kel
di kgebe i dad to Israél salu ditù di Babilon,
yé kdee kastugad i to lê sfalò fat. Na mdà
di kgebe i dad to Israél salu di Babilon kel
di ksut Dyisas Krayst, lê sfalò fat i kdee
kastugad.

I ksut Dyisas Krayst
(Luk 2:1-7)

18 Ani santulen gablà di ksut Dyisas
Krayst. Mdà i yêan, Méri, nun yaan ton,
yé dagitan Dyosip. Bay di lamla là swè,
gadèan ta maltien kenen fagu di Mtiu Tulus
Dwata. 19 Na Dyosip i satu to too tluh, bay
là mayèan ku fyàan Méri di kanfe i kdee
dad to, taman, yé fandaman là fanlesan dun
di landè dademe to gmadè. 20 Bay di lam
Dyosip famdam ani, nun satu kasaligan i
Dwata msut di kenen fagu di kna, manan, "E
Dyosip, bel Harì Dabid, nang ge likò msong
ku Méri du i ngà lantienan mdà di Mtiu
Tulus. 21 Mngà kenen lagi, na yé dagitam
dun Dyisas, du falwàan i dad ton di dad
salàla." 22 Na mgimò i kdee ayé du fye
gdohò i ta gman Dwata di munan fagu di
satu tugadan, manan, 23 "Tadè maltien i satu
sawang libun, na mngà kenen lagi, na yé
katlola kenen Imanyuél." Na yé gumtatek
Imanyuél dunan, "Ta dini Dwata sagin di
gito."
24 Kanto mukat Dyosip, ta nimenan i flau i
kasaligan Dwata di kenen na nsongan Méri.
25 Bay silang sgafat i lawehla ta fnge sut i
ngà Méri. Na kanto sut i ngà ayé, yé dagit
Dyosip dun Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye sablà i kagu i dad blatik

1 Na sut Dyisas ditù di Bétléhém, i satu
lunsud glam di Dyudiya di dad du i kagot
Harì Hérod. Na kanto kenen sut, nun dad
to salu ditù di Dyérusalém mdà di gusut i
du fulung meye dad blatik. 2 Na kanto ale
kel di Dyérusalém, smalek ale, manla, "Nè
gumnè i ngà sut, i mgimò Harì i dad Dyu? Ta
teenmi i blatik di gusut i du ilè i ta ksutan.
Na yé duenmi salu dini du mangamfù gami
di kenen."
3 Na kanto linge Harì Hérod ani, too
msamuk i nawan, na balù i kdee dademe
dad to di Dyérusalém. 4 Na fastifun Harì
Hérod i kdee dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na lê man i dad to gal tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis du snalekan ale,
manan, "Nè gusut i Mgalék Dwata?" 5 Na
tmimel ale, manla, "Ditù di Bétléhém glam
di Dyudiya, du ani man i tugad Dwata di
sulatan di munan,

[6] 'Ge, Bétléhém, glam di banwe Dyuda, ise
ku ge i too mdanà di kdee dad banwe
nagot i dad ganlal di Dyuda du too
nun btasam, du mdà di ge i satu ulu,
na kenen malak i dad togu, dunan
Israél.' "

[7] Na fatlo Harì Hérod i dad to too fulung
ayé di landè to gmadè dun, du snalekan
ale ku kilen kitela i blatik. [8] Na dekan ale
salu ditù di Bétléhém, na manan dale, "Mdà
gamu, na tooyu fanngabal i ngà ayé. Na ku
ta teenyu, fgadèyu di do i gusablàan du fye
lê agu do gatù mangamfù di kenen."

[9] Na kantola linge i man Harì Hérod, ta
mdà ale. Na i blatik ta teenla di gusut i
du, magu gsen munala, na silang fanak di
sablà gumnè i ngà. [10] Na di kitela i blatik ayé,
too ale lehew. [11] Na kanto ale kel di gumnè
ayé, teenla i ngà di saféd i yêan Méri, na
lkuad ale mangamfù di kenen. Na nukalla
i dad mabtas nebela du bléla di ngà ayé. Yé
bléla dun blawen, na dad fangbun dnagit
insénso, na mira. [12] Na kafnge ayé, mulê
ale di banwela, bay ta mahal i dalanla du
ta fgadè Dwata di dale fagu di kna nang ale
samfulê di ku Harì Hérod.

I kilah ale Méri salu ditù di Idyip

[13] Na kanto mdà i dad to fulung ayé, nun
kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip fagu
di kna, manan, "Mték ge. Nebem i ngà
na i yêan, na milah gamu ditù di banwe
Idyip du fanngabal Hérod i ngà du kayèan
fnati. Silang gamu mulê dini ku ta man-gu
di gamu."

[14] Na yé duenam man, mték Dyosip, na
neben i ngà na yêan, na mdà ale milah
di lam i kifuh salu ditù di Idyip. [15] Na
déé gufanakla kel di kfati Hérod. Na fagu
déé, gdohò i man Dwata fagu di tugadan di
munan, "Tlogu i Ngàgu lamwà fdu di banwe
Idyip."

[16] Na yé duenam man, kanto gadè Harì
Hérod ta mafgaw kenen du mdà di nimò i
dad to fulung meye dad blatik, too kenen
malbut. Na fafatin i kdee dad ngà lagi mdà
di dad ngà falami sut kel di dad ngà lwe
fali i ktuala mnè di Bétléhém, na lê man
di dademe banwe mdadong déé. Lalòan
i man dad to fulung meye dad blatik du
fye gadèan ku dét ta kalbong i ngà kayèan
fafati. [17] Na mdà di kfati i kdee dad ngà ayé,
ta gdohò i man Dwata di munan fagu di satu
tugadan dnagit Dyérimaya, manan,
[18] "Nun mugak linge di banwe Rama du nun
dad to too mngel na lmanu. Nngel
Rakél i dad ngàan, na landè gamlala
kenen du ta mati ale."

I kulêla fdu di Idyip

[19] Kanto mati Hérod, nun kasaligan i
Dwata msut di ku Dyosip déé di Idyip fagu di
kna, [20] na manan, "Mték ge, nebem i ngà na
i yêan, na mulê gamu ditù di banwe Israél
du ta mati i dad to mayè fmati i ngà ayé."

[21] Na yé duenam man, mték Dyosip, na
neben i ngà na yêan, na mulê ale ditù di
Israél. [22] Bay linge Dyosip ta yé tamlas ku
Harì Hérod di kagotan di Dyudiya dunan
i ngàan Arkilas, na yé duenam man, likò
kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà di
kaflau Dwata kenen fagu di kna, baling ale
salu ditù di banwe Galili. [23] Na yé banwe
balingla gumnè di Galili dunan i lunsud
Nasarét. Na fagu déé, gdohò i man Dwata
fagu di dad tugadan di munan, "Yé katlola
kenen to Nasarét."

3

Dyan Gal Munyag
(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

[1] Na di dad du atù, nun to gatù di Dyudiya
di banwe landè to mnè ditù, yé dagitan
Dyan. Tdòan i dad to salu di kenen, [2] na
manan, "Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu,
du ta mdadong i Kagot Dwata." [3] Na Dyan
ayé i ta man Dwata fagu di ku Isaya, i satu
tugadan di munan,
"Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù,
ani manan fagu di fléd, 'Fatlagadyu
i dalan i Amu, na tanluhyu i guma-
gun.' "

[4] Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf kamél, na
yé galingan kulit lmanaf. Na yé knaanan
tlangas na tnab. [5] Na nun dad to salu déé
di gutamdò Dyan mdà di Dyérusalém na
di kabal probinsya Dyudiya, na balù kel di
kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan.
[6] Na kanto ale kel déé, tulenla i dad salàla,
na fbunyag ale di kenen.

[7] Bay nun dee dad to mdà di lwe kafaglut
i dad Dyu, dunan i dad Farisi na dad Sadusi,
na fdadong ale ditù du mayè ale fbunyag
di kenen. Na di kiten dale, manan, "Gamu
dad ulad. Simto man dun di gamu na galwà

gamu di flayam fan kel febe Dwata ku lo
gamu fbunyag? 8 Ku ta msal gamu di dad
salàyu, fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye
nimòyu. 9 Na nangyu fdatah i ktoyu di
kmanyu dun, ‘Gami bel Abraham, na balù
là msal gami, là gagin gami di flayam febe
Dwata.’ Ani man-gu di gamu, balù fa i dad
batu ani, gagan Dwata fambaling dale bel
Abraham ku kayèan tamlas gamu. 10 Ku
fkahta di to mbek kayu, ta déé i balyung di
foon i kayu. Na kat satu kayu là menge fye,
nbekan na snakufan di lifoh. 11 Bnunyagta
gamu di éél du ilè i ta ksalyu, bay nun
tmadol di do. Là gablà agu kmitin talum-
fàan du too agu mdanà di kenen. Kenen
i munyag gamu di Mtiu Tulus na di lifoh.
12 Na fakayta man ta sanan nagot i taaf du
tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan,
bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh landè
sen.”

I kafbunyag Dyisas
(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Na lê salu Dyisas di Éél Dyordan mdà di
Galili du fye fbunyag ku Dyan. 14 Bay fan là
mayè Dyan munyag dun, na manan, “Gablà
ge i munyag do. Kan ku baling ge fbunyag di
do?” 15 Na tmimel Dyisas, manan, “Faloham
i knayègu du fye gimenta i kdee knayè
Dwata.” Na yé duenam man, ta mayè Dyan,
na bnunyagan Dyisas. 16 Na kanto fbunyag
Dyisas, di kalwàan di lam éél, tadè mgukà
i langit, na teenan i Tulus Dwata tufa na
mdaf di kenen gambet abun. 17 Na nun talù
mdà di langit, manan, “Ani Ngàgu i toogu
kando. Too fye nawagu dun.”

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Na kafnge ayé, nebe i Mtiu Tulus Dyisas
salu di banwe landè to mnè ditù du tnilew
Satanas kenen. 2 Na fat falò du na fat
falò butang là kmaan Dyisas, taman ta bitil
kenen. 3 Na kafnge ayé, salu Satanas di
kenen du tnilewan, manan dun, “Ku ge Ngà
i Dwata, fagu di talùam, fanbalingam fan i
dad batu ani.” 4 Bay tmimel Dyisas, manan,
“Ta gsulat di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku lo knaan
gamlawil i dad to, bay lê man i tnalù Dwata.’
” 5 Na kafnge ayé, lê nebe Satanas kenen
salu di Dyérusalém, na ftadagan kenen di
sangal tah ataf i Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata. 6 Na manan di kenen, “Ku ge
i Ngà Dwata, kamyaf ge mdà dini, du ta
gsulat sa di Tnalù Dwata, ‘Dek Dwata i
dad kasaliganan mifat ge, du snamalla ge
fye là gtadè i blìam di dad batu, na landè
glumfakam.’ ” 7 Bay tmimel Dyisas, manan,
“Ta lê gsulat sa di Tnalù Dwata, manan,
‘Nangam tnilew i Amu, dunan i Dwatam.’
” 8 Na lê nebe Satanas kenen di satu bulul
too mdatah, na fiten dun i kdee dad banwe
nagot i dad to di tah tanà, na i bong kafyela.
9 Na manan di ku Dyisas, “Blégu di ge i kdee
ani syan ku lkuad ge, na mangamfù ge di
do.” 10 Bay tmimel Dyisas, manan, “Nang ge
dini, Satanas! Du ta lê gsulat sa di Tnalù
i Dwata, manan, ‘Mangamfù ge di Amu,
dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.’
” 11 Na kafnge ayé, tnagak Satanas Dyisas,
na nun dad kasaligan Dwata kel du nifatla
kenen.

I katbù Dyisas tamdò
(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Di là mlo, fablanggùla Dyan. Na kanto
gadè Dyisas, samfulê kenen di Galili. 13 Na
ta là mnèan di Nasarét, bay ditù gumnèan
di lunsud Kapernaum di kilil i bong lanaw
Galili mdadong di Sibulun na Néftali. 14 Na
fagu déé gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya
di munan,

15 “Déé di Sibulun na Néftali, yé gumnè i dad
to ise Dyu mdadong di bong lanaw
Galili ditù di faltù Dyordan. 16 Na i
dad to ayé, balù ku tagnè ale mnè di
gukmifuhan, teenla i bong lwa. Na
balù ku mlo ale mnè di kakifuh i fati,
ta gafat di dale i neng salò.”

17 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas tamdò,
manan, “Msal gamu du ta mdadong i Kagot
Dwata.”

I kalékan i fat to fmukat
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Di satu du, magu Dyisas di kilil i
bong lanaw Galili, na nun teenan lwe lagi
saflanek. Yé dagit i satu Simon Piter, na i
flanekan Andru. Na yé nimòla fmukat ale
du yé knalamla nimò. 19 Na man Dyisas di
dale, “Yé galyu nimò ani fmukat nalaf. Fye
fa ku baling gamu magin di do du tdòta
gamu fmukat dad to du fye magin ale di do.”
20 Na di kman Dyisas ayé, tadèla tnagak i dad
fukatla, na magin ale di kenen.

[21] Na kanto ale fles magu, lê nun teen
Dyisas lwe lagi saflanek. Yé dagitla Dyém
na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla
di aweng magin di màla du fatlagadla dad
fukatla. Lê tlo Dyisas ale, [22] na tadèla tnagak
i aweng na i màla du magin ale di ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili
(Luk 6:17-19)

[23] Na lanngab Dyisas i probinsya Galili du
tamdò di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu.
Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata
na fan-gulêan i kdee dad to nun sahal tduk.
[24] Na mbel i santulen gablà di kenen di kabal
i probinsya Sirya. Na yé duenam man,
nebela di kenen i kdee dad to nun sahal
tduk, na i dad to maflayam du mdà di sasè
katduk, na i dad nun busaw, na i dad banlak,
na i dad to là galyak i lawehla, na fan-gulê
Dyisas ale. [25] Na too dee dad to magin di ku
Dyisas mdà di dad sahal banwe. Nun mdà
di Galili, na Dikapolis*, na Dyérusalém, na
Dyudiya, na lê man dademe dad banwe di
faltù i Éél Dyordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul
(Luk 6:20-23)

[1] Na kanto teen Dyisas i kdee dad to,
mnagad kenen di satu bulul, na sudeng déé.
Na stifun di safédan i dad to galan tdò.
[2] Na tambù kenen tamdò di dale, manan,
[3] "Nun kafye i dad to dmilè i ktola na landè
dale gnagan lmalò di Dwata, du gagin ale di
Kagotan ditù di langit. [4] Nun kafye i dad to
mlidù nawa du lnala Dwata ale. [5] Nun kafye i
dad to fdanà i ktola, du gdawatla i ta fakang
Dwata. [6] Nun kafye i dad to bitil na malinum
di katluh Dwata, du fabsol Dwata ale. [7] Nun
kafye i dad to kamdo i dademe to du lê
ale man kando. [8] Nun kafye i dad to tluh i
nawala, du site ale i Dwata. [9] Nun kafye i
dad to samfye i dademe to, du matlo ale dad
ngà Dwata. [10] Nun kafye i dad to falnayam
mdà di tluh nimòla, du gagin ale di Kagot
i Dwata ditù di langit. [11] Nun kafyeyu ku
baling nadoy dad to gamu, na falnayamla
gamu, na dnalamla gamu di kdee dad sasè
nimò du mdà di ksasatuyu di do. [12] Du yé
nimòla di dad tugad Dwata di munan. Yé
duenam man, too gamu flehew du bong
lubayyu ditù di langit.

Guflingen gablà di kahì na salò
(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

[13] "Di kagbolyu di dad to di tah tanà, sal-
ngad gamu kahì. Bay i kahì, ku ta là mahìan,
ta landè kibò lê fahì dun. Yé duenam man,
fakay bat na glék i dad to.
[14] "Na di kagbolyu di dad to di tah tanà
ani, lê gamu salngad salò. Ku nun syudad di
tah bulul, là ti gbunin. [15] Na ku nun to mtam
salò, là sa snukuban dun been. Bay kahan di
gumefen du fye mite i kdee dad to. [16] Na yé
duenam man, tooyu fneng i salòyu di bleng
i dad to, du fye teenla i dad fye nimòyu na
dnayenla i Màyu ditù di langit.

I tdò Dyisas gablà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis

[17] "Nangyu fandam ku yé duen-gu salu
dini di tah tanà ku falmogu i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis na dad tugadan
di munan. Là sa falmogu dun, bay fitegu
i glut kfagu mimen dun. [18] Na too glut i
man-gu di gamu ani, di laman nun tanà na
langit, landè ti lnius di dad uldin Dwata,
balù tukay, du mti gdohò i kalbong kdee.
[19] Na ku simto lmafà i satu uldin Dwata, balù
ku too tukay, na ku lêan tdò i dademe lmafà
dun, too kenen mdanà di Kagot i Dwata ditù
di langit. Bay ku simto mimen i kdee dad
uldin Dwata na ku lêan tdò i dademe mimen
dun, too kenen mdatah di Kagot i Dwata
ditù di langit. [20] Na ani man-gu di gamu,
silang gamu gfusuk di Kagot Dwata ditù di
langit ku midul fa i gamu katluh di katluh i
dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis.

I tdò Dyisas gablà di kalbut

[21] "Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to
di munan, 'Nang ge manò. Ku simto manò,
là fakay ku là falnayam kenen.' [22] Bay ani
i man-gu di gamu. Ku simto falbut di
dademe to, gablà kenen falnayam. Na ku
simto talù di dademe, na manan, 'Snawang
ge,' gablà kenen nukum i dad ganlal. Na ku
simto talù di dademe to, na manan, 'Kaldam
ge lmanaf,' gablà kenen falnayam Dwata
ditù di lanaw lifoh.
[23] "Na yé duenam man, ku gatù ge di
gudamsù du nun blém di Dwata, bay

* 4:25 4:25 Yé gumtatekan dad sfalò syudad.

nun gafaldamam salàam di dademe to,
24 tnagakam déé funa i blém ayé. Gatù ge di
to ayé na safye gamu klom samfulê na blém
i dsùam di Dwata.
25 "Na ku nun to fan tmifù ge di ganlal, fye
ku mlal gamu safye. Yé fye, stulen gamu di
lamyu là fa gafat di gusukum tàan ge blé
di to mukum, na i to mukum, faflesan ge
di pulis, na i pulis tmusuk ge di blanggù.
26 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku ta
yé mkel di ge, silang ge galwà di blanggù ku
ta fngem bnayad i salàam.

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 "Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to
di munan, 'Nang ge lmafà yaan.' 28 Bay
ani i man-gu di gamu. Ku simto meye
di satu libun na nibalan, salngad kenen
lmafà yaan di fandaman. 29 Na kaflingenta
dun, ku i matam gsen di kwanan mebe ge
di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam na
batam. Tumù fa ku lanah i satu alel di
laweham na nun nawam landè sen, bay too
ti sasè ku sikof i laweham, na baling ditù
gugtadèam di lanaw lifoh. 30 Na kaflingenta
dun, ku i sigalam gsen di kwanan mebe
ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam
na batam. Tumù fa ku lanah i satu alel
di laweham na nun nawam landè sen, bay
too sasè ku sikof i laweham, na baling ditù
gugtadèam di lanaw lifoh.

I tdò Dyisas gablà di kaskah to malay
(Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

31 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Ku nè i lagi
mkah yaanan, là fakay ku là blén di kenen
i kalatas gugsulat gugmadè dun ta kahan.'
32 Bay ani i man-gu di gamu, ku nun lagi,
kahan i yaanan, na là lmen i libun lmafà
dun, gamsalà i lagi ayé di Dwata. Yé duenan
gamsalà du ku lê nun lagi mwè i libun ayé
yaan, ta glafà i libun ayé i muna yaanan du
mdà di kakahan dun. Na i lagi mwè i libun
ayé, lê kenen gamsalà.

I tdò Dyisas gablà di kasdagè

33 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Ku samdagè
ge, toom dnohò i ta gmanam di Dwata.'
34 Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu
samdagè. Là fakay ku yé dnagityu i langit
di kasdagèyu, du déé gusudeng Dwata. 35 Là
fakay ku yé dnagityu i tanà di kasdagèyu,
du déé gumlékan. Na là fakay ku yé dnagi-
tyu Dyérusalém di kasdagèyu, du yé syudad
Dwata, dunan i too mdatah Harì. 36 Na là
fakay ku yé dnagityu i uluyu di kasdagèyu,
du là ti gaganyu fafitam ku demen fbukay
i wakyu. 37 Bay ku mayè gamu, yé manyu,
'Hee,' na ku là, yé manyu, 'Là,' du ku
samdagè gamu, yé gumdà i tnùyu ayé di ku
Satanas.

I tdò Dyisas gablà di kbalas
(Luk 6:29-30)

38 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'I to fatduk
mata i dademe to, lê fatduk i kenen mata.
Na i to falmo kifan i dademe to, lê falmo i
kenen kifan.' 39 Bay ani i man-gu di gamu,
nang gamu malas sasè di to mimò sasè di
gamu. Bay ku nun dmafì di bali bawehyu,
lêyu fdafì i balin. 40 Ku nun to mebe gamu
di kasfala du fye gwèan i saulyu fukal sigal,
lêyu fagin blé i saulyu tahà sigal. 41 Ku
nun to fmeges gamu mebe i kalyakan satu
kilumitru i kawagan, nebeyu dun lwe kilu-
mitru. 42 Ku nun to mni di gamu, banléyu
kenen. Na fandemyu i to mayè mdem di
gamu.

I tdò Dyisas gablà di to mnang gamu nawa
(Luk 6:27-28,32-36)

43 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Kandoyu
i dademeyu sgalak, na knangyu nawa i to
mnang gamu nawa.' 44 Bay ani i man-gu
di gamu, kandoyu i dad to mnang gamu
nawa, na dnasalyu i dad to falmayam gamu.
45 Ku yé nimòyu, too dilè na ngà gamu i
Dwata di langit. Du i Dwata, fnengan i du na
fulenan di dad to tluh na lê di dad to sasè.
46 Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu i dad to
kamdo gamu, landè lubayyu di nimòyu ayé,
du balù i dad to too gamsalà gambet i dad
to mwè bayad i buhis, yé kandola i dad to
kamdo dale. 47 Na ku lo yé dademeyu stulen
i to dademeyu sgalak, landè sa gusahalan di
nimò i dad to too gamsalà, du balù i dad to
là gmadè i Dwata, stulen ale sa di dademela
sgalak. 48 Yé duenam man, too gamu fatluh
du i Màyu ditù di langit too tluh."

6

I tdò Dyisas gablà di kablé

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Ku
mimò gamu i dad nimò i dad to ftoo, là
fakay ku yé duenyu mimò ayé du loyu fite
di dad to, du ku yé duenan, landè lubay
gdawatyu mdà di Màyu di tah langit.

2 "Yé duenam man, ku tnabengyu i dad to
landè knun, nangyu dag salngad i nimò dad
to fagdag di kabléla di dad gumnè gal gus-
tifun i dad to, na di kilil dalan. Lo yé duenla
mimò dun du fye dag i dad to ale. Bay too
glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i
kdee lubayla. 3 Bay gamu, ku tnabengyu i
dad to landè knun, nangyu fgadè di dademe
to, balù di dademeyu sgalak, 4 du fye gbuni
i kabléyu. Na ku yé nimòyu, banlé Màyu
gamu lubay du teenan i kdee nimòyu di
gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di kdasal
(Luk 11:2-4)

5 "Ku dmasal gamu, nangyu ganbet i dad
to flingu, du ku dmasal ale, too ale mayè
tadag di dad gumnè gal gustifun i dad to,
na di kilil dalan du dee dad to mite dale. Na
too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla
i kdee lubayla. 6 Bay ku dmasal gamu, fusuk
gamu di snifilyu, na tnakabyu, na dmasal
gamu di Màyu Dwata i là teen. Na fagu déé,
yé mite i nimòyu di gugbunin i Màyu, na
banlén gamu lubay. 7 Na ku dmasal gamu,
nangyu too fdee dad talùyu gambet i dad to
dmasal di ise glut dwata, du yé man nawala
ku fdeela i dad talùla, toon ale falninge.
8 Nangyu ale ganbet du ta sana gadè Màyu i
kalnidùyu balù di lamyu là fa mni di kenen.
9 Bay gambet ani i fye kdasalyu,
'Màmi di tah i langit, kayèmi moon ku
mangamfù di ge i kdee.
10 Na kayèmi ku ge magot i kdee, na ku
gdohò i kdee knayèam dini di tah
tanà salngad i kagdohòan déé di tah
langit.
11 Blém di gami i gablà knaanmi di mdu ani.
12 Fnasinsyam i dad salàmi, salngad i kfasin-
syami salà i dad to gamsalà di gami.
13 Nangam faloh di gami i dad tilew gamgebe
gami di salà, bay kanlungam gami di
ku Satanas, gumdà i kdee sasè.'

14 "Ku fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà
di gamu, lê fnasinsya Màyu di langit i gamu
salà. 15 Bay ku là fnasinsyayu salà i dad to
ta gamsalà di gamu, là lê fnasinsya Màyu i
gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

16 "Na ku fwasa gamu, nangyu flidù i
bawehyu gambet i dad to flingu, du yé
nimòla fdilèla di bawehla na bitil ale du fye
dilè i dad to ta fwasa ale. Bay too glut i man-
gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.
17 Bay ku fwasa ge, samwat ge na flauf ge,
18 du fye là dilè i dad to i kafwasam. Na
ku yé nimòam, lo yé gmadè i kafwasam i
Màam dunan Dwata là teen. Na yé duenam
man, banlén ge lubay du teenan i kdee dad
nimòam di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di knun
(Luk 12:33-34)

19 "Nang gamu samtifun knun dini di tah
tanà, du falmo i kanok na tnéé na tnaku
i dad to. 20 Bay yé fye gusamtifunyu knun
ditù di tah langit du ditù landè kanok falmo
dun, na là tnéén, na landè to gfusuk ku
tmaku dun. 21 Yé fye nimòyu du ku nè
gusamtifunyu i knunyu, yé gal gumnè i
fandamyu.

I salò di laweh
(Luk 11:34-36)

22 I matam, yé gambet salò di laweham.
Ku mtiu i keyem, fakayta man na langub
lwa i kabal laweham. 23 Bay ku sasè i keyem,
fakayta man na langub kmifuh i kabal lawe-
ham. Yé duenam man, ku ta kmifuh i salò
mnè di nawam, ta too ti sasè kakifuhan.

Landè kibòto fafasak di lwe amu
(Luk 16:13; 12:22-31)

24 "Landè kibò fafasak di lwe amu, du
magfeges kenen malék ku simto di dale i
nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu
di dale nimenan na satu i dnuenan. Landè
kibòyu fafasak di Dwata, na lê man di knun.
25 "Yé duenam man, ani man-gu di gamu,
nang gamu mlidù gablà di knèyu dini di
tah tanà na i knaanyu na i ninumyu dini.
Na nang gamu mlidù gablà di lawehyu na
di klaweh lsakyu. Du ku fandamyu dad
kalnidùyu di knèyu di tah tanà, nun sa too
mabtas fa di knaan. Na ku fandamyu i kdee
dad kalnidùyu di laweh, nun sa too mabtas
fa di klaweh lsakyu. 26 Fandamyu dad anuk
mayeng. Là sa mlah ale, na là kamtu ale, na
landè fol galla gusamtifun i ulê dad flahla.
Bay yé famkaan dale dunan i Màyu di langit.
Na gamu too mabtas fa di dad anuk. 27 Là ti
gaganyu tmugad i lawilyu di tah tanà ani,
balù lo sudaf klon fagu di kafdamyu i dad
kalnidùyu. 28 Na nang gamu mlidù gablà di
dad klawehyu. Fandamyu dad bulek tmabò
di lam bnas. Là talbahò ale, na là mimò ale
falnas fye nun klawehla. 29 Bay ani man-gu

di gamu, balù Harì Solomon di kafye knèan,
landè klawehan salngad di kafye baweh i
satu bulek. [30] Ani kagkah i bulek. Di mdu
ani, too fye kbelan, bay fayah ta mlanas
na fakay ntam. Na ku nifat Dwata dad
bulek i là too mabtas, midul déé fa i kablén
gamu klaweh. Tay, too kulang i ksaligyu.
[31] Na yé duenam man, nang gamu mlidù
gablà di knaanyu, ku demen i ninumyu, na i
klawehyu. [32] Du i dad to là ftoo di Dwata, yé
sén i fandamla dale, bay ta sana gadè i Màyu
na yé kalnidùyu. [33] Bay ani fye nimòyu.
Funayu fnè di nawayu i Kagot Dwata na i
katluhan, na blén di gamu i kdee kalnidùyu.
[34] Na yé duenam man, nang gamu flidù gablà
di du fayah, du dee i dad klidùyu di mdu ani.
Silangyu fandam i dad klidùyu ku ta kel."

7

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to
(Luk 6:37-38,41-42)

[1] Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Nangyu nukum i dademe to du fye là
nukum Dwata gamu. [2] Ku dét ukumyu di
dademe to, yé lê ukum Dwata gamu. Na ku
dét kablat ukumyu i dademe dad to, yé lê
kablat i ukum Dwata gamu.
[3] "Kan ku neyem i fuling di mata i
flanekam, bay tadèam bayà i bateng di ge
mata? [4] Kan dé ku manam, 'E, nwèta kun
i fulingam,' na blaam sana kdéé i bong
bateng di ge mata? [5] Sasè ge. Funam nwè
i bateng di matam alì too fye kitem mwè
fuling i flanekam.
[6] "Nangyu blé di dad ayem i dad mtiu
knun nfun Dwata, du keng balingla gamu
nakét. Na nangyu blé di dad sdè i dad
mabtas slah dnagit pérlas, du keng balingla
sanslék.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata
(Luk 11:9-13)

[7] "Mni gamu di Dwata na banlén gamu.
Mngabal gamu na fiten gamu i fanngaba-
lyu. Mbal gamu fusuk na nukàan di gamu
i takab. [8] Ku simto mni di Dwata, gamdawat
kenen. Na ku simto mngabal, fite Dwata
di kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal
fusuk, nukà Dwata dun i takab. [9] Gamu dad
lagi nun ngà, ku mni i ngàyu fan, ise ku yé
bléyu di kenen batu. [10] Na ku mni kenen
nalaf, ise ku yé bléyu di kenen ulad. [11] Na
balù ku sasè gamu, knèan fulung gamu mlé
fye di dad ngàyu. Na mdà ayé, midul fa déé
kfulung i Màyu di langit mlé kafye di dad to
mni di kenen.
[12] "Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad
to di gamu, yé funayu nimò di dale, du yé
gumtatek i gsulat di uldin Dwata fagu di ku
Mosis na i dademe dad tugad i Dwata.

I lwe dalan nalék dad to
(Luk 13:24)

[13] "Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di
tukay takab du mabal i gufusuk na mlahil
i dalan salu di lanaw lifoh, na dee dad to
i magu déé. [14] Bay du tukay i gufusuk na
mlimah i dalan salu di nawa landè sen, na
là dee dad to magu déé.

Gablà di fye to na i sasè to
(Luk 6:43-44)

[15] "Too gamu fgeye du nun dad to flingu
tmulen i Tnalù Dwata. Gambet ale i
mnalam agaf dnagit bilibili, bay yé too glut
kagkahla, salngad ale i dad tuyun. [16] Ku
fkahta di kayu, yé gudmilè i kayu di bengen.
I awi, là ti mengen grép, na i banal, là ti
mengen fig. [17] Na salngad ayé, i fye kayu
menge fye, na i sasè kayu lê menge sasè.
[18] I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè
kayu, là mengen fye. [19] Na kat satu kayu là
menge fye, fakay nbek na bat di lifoh. [20] Yé
duenam man, yé gudmilè i dad to flingu di
dad nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé du
(Luk 13:25-27)

[21] "Là ti sdulê gfusuk di Kagot Dwata di
langit i kdee dad to tamlo do 'Amu,' bay
lo yé gfusuk i dad to mimò knayè Màgu di
langit. [22] Na ku ta kel i du Dwata mukum,
bong dee dad to fakdo, manla di do, 'E Amu,
ta tdòmi i Tnalù Dwata fagu di dagitam, na
ta falwàmi dad busaw, na ta gamgimò gami
dad tnikeng.' [23] Bay yé man-gu di dale, 'Là ti
dilèta gamu. Fawag gamu di do, gamu dad
to gamsalà.'

I lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)

[24] "Yé duenam man, i kdee dad to lminge i
dad man-gu ani na ku nimenla, salngad ale
di to too fulung fdak gumnè du yé gufdakan
dun di tah batu. [25] Na kanto fnge i gumnè,
nun kel bong ulen na ta dmunuk, na too
kamgis i nus sloban i gumnè ani. Bay là ti
bekan du yé gugafdakan di tah batu. [26] Bay

i kdee dad to lminge i dad man-gu ani
na ku là nimenla dun, salngad ale di satu
to snawang du yé gufdakan dun di falak.
27 Na kanto fnge i gumnè, nun kel ulen, na
ta dmunuk, na too kamgis i nus sloban i
gumnè ani. Na ta bek i gumnè na mti
malbà." 28 Na kafnge Dyisas man ayé, too
tikeng i dad to di katdòan 29 du ku tamdò,
too dilè i kaltulusan, na là salngadan di dad
to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis.

8

I kafgulê Dyisas i to nun fdas mumuh
(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Na kanto flasok Dyisas di bulul
gutamdòan, na too dee dad to magin di
kenen. 2 Na nun satu lagi nun fdas mumuh
salu di kenen, na lkuad di munan, manan,
"Amu, gadègu gaganam agu fan-gulê ku
beg ge mayè du fye too mlaneb i kulitgu."
3 Na nagot Dyisas kenen, na manan, "Mayè
agu sa. Mgulê ge nan." Na tadè mkah i
fdasan mumuh ayé. 4 Na fnge, dek Dyisas
kenen, manan, "Nangam ti tulen ani balù
simto dun. Bay mdà ge, na fitem i laweham
di ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem
ditù i dsùam gambet i dek Dwata di dad
sulat Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè
i kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta
mlaneb i kulitam."

I kafgulê Dyisas i fasak satu ganlal i dad sundalu
(Luk 7:1-10)

5 Na salu Dyisas di Kapernaum. Na kanto
kel déé, nun satu ganlal i dad sundalu mdà
di Roma samsite di ku Dyisas du mni tabeng
di kenen. 6 Na manan, "E Amu, là gték
i fasakgu ditù di gumnè du là galyakan i
lawehan, na too sasè kaflayaman." 7 Na
man Dyisas di kenen, "Salu agu déé du fan-
gulêgu." 8 Bay man i ganlal ayé, "E Amu, là
gablà agu fafusuk ge di gumnègu. Bay lo ge
talù, na fagu di talùam mgulê sa i fasakgu.
9 Gadègu ani, du balù do, nun ganlal mdatah
di do, na lê nun dad sundalugu mdanà di do.
Ku dekgu i sundalugu magu, mdà sa kenen.
Na ku man-gu di satu, 'Gadini ge,' na mimen
sa kenen. Na balù dét fimògu di satu, yé
nimòan."
10 Na kanto linge Dyisas i manan ayé, too
kenen tikeng, na manan di kdee dad to
magin di kenen, "Too glut i man-gu di gamu
ani, là lmen-gu mite di dad to Israél i kaftoo
salngad di bong kaftoo i to ani di Dwata.
11 Na ani manta gamu, kadang di fulé du,
nun dee dad to ise Dyu kel mdà di klamang
banwe, mdà di gusut i du na di gusdafan, na
kmaan ale di saféd Abraham, na Isaak, na
Dyékob di Kagot Dwata di langit. 12 I dad Dyu
moon i mnè di langit, bay baling bat Dwata
ale di lwà di gukmifuhan, na déé gumngella
na gukminggat i kifanla." 13 Na kafnge ayé,
lê talù Dyisas di ganlal i dad sundalu ayé,
manan di kenen, "Mulê ge, du mgimò sa i
ta fantoom ayé." Na gdohò i man Dyisas du
salngan di kmanan dun, tadè mgulê fasak i
ganlal.

I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Na salu Dyisas di gumnè Piter. Kanto
fusuk déé, teenan i tewe Piter libun. Milè
kenen du too ti minit i lawehan. 15 Na
fdadong Dyisas di kenen, na nagotan i
sigalan. Na tadè mkah i kinitan, na mdà
ayé, mték na fles mimò dale knaan.
16 Na di kasdaf i du, nun dee dad to nun
busaw nebela di ku Dyisas. Falwàan i dad
busaw fagu di talùan na fan-gulêan i kdee
dad to nun dad sahal tduk. 17 Yé duenan
mkel ayé du fye gdohò i man Dwata fagu di
ku Isaya, "Fan-gulêan ato du nwèan i dad
fdasto."

I dad to fan magin ku Dyisas
(Luk 9:57-62)

18 Na di satu du, kanto teen Dyisas i kdee
dad to stifun di safédan, yé manan di dad
to galan tdò, "Mdà ato mifal di lanaw."
19 Bay salu di kenen satu to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, na manan,
"E Sér, magin agu di ge balù nè gusalum."
20 Bay tmimel Dyisas, manan, "I dad balos,
nun gumulêla, na i dad anuk mayeng, nun
fulalla. Bay do, i dnagit Ngà To, landè
gumnègu, balù gumilè, landèan." 21 Na lê
nun fa satu to di dad tdòan, manan ku
Dyisas, "Amu, faloham agu mulê funa du
lbanggu mà." 22 Bay man Dyisas di kenen,
"Bayàam i to mati. Yé lambang dun i dad to
sawe mati. Bay ge, fles ge magin do."

I kngak Dyisas i nus na i lwek
(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Na kafnge ayé, ta myak Dyisas di aweng,
na magin dad to galan tdò. 24 Na di lamla
maweng, ta nkel ale too kamgis nus di talà,

na ta nuléh lwek i awengla. Bay ta kudang
Dyisas. [25] Na i dad to galan tdò, nukatla
kenen, na manla, "E Amu, tnabengam gami!
Ta fan ato mlimas!" [26] Na talù Dyisas,
manan, "Kan ku likò gamu? Too tukay
ksaligyu." Na kafnge ayé, mték kenen,
na nngakan i nus na dad lwek, na ta too
mtanak i lanaw.
[27] Too tikeng i dad lagi ayé, na sasalek ale,
manla, "Dét klasi to ani? Balù i nus na lê
malbang lwek, nimenla."

I kafgulê Dyisas i dad lwe lagi nun busaw
(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

[28] Kanto kel ale Dyisas di banwe Gadara
ditù di faltù i lanaw, nun smitong dun lwe
lagi nun busaw. Yé gumdàla di dad ilib
gulambang i dad to. Too ale labè, taman,
landè to gagu di dalan ayé. [29] Tadè ale mkit,
manla, "E Ngà Dwata, dét i kibòam gami?
Keng yé duenam salu dini du falnayamam
gami balù là fa kel i bangmi maflayam."
[30] Na là too mawag déé, nun dee dad sdè
mateb. [31] Na fakdo dad busaw, manla, "Ku
falwàam gami, dekam gami fusuk di dad
sdè." [32] Na man Dyisas di dale, "Mdà gamu."
Taman lamwà i dad busaw di dad lagi ayé,
na fles ale fusuk di dad sdè, na mti milah i
dad sdè flasok di bilil, na tatek ale di lanaw,
na sdulê ale mlimas. [33] Milah i dad to mifat i
dad sdè ayé salu di lunsud, na tulenla i kdee
na i ta mkel di dad lagi nun busaw. [34] Na i
kdee dad to mdà di lunsud ayé, salu ale ditù
di ku Dyisas. Na kitela kenen, fakdo ale du
fye tnagakan i banwela.

9

I kafgulê Dyisas i satu to là galyakan i lawehan
(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

[1] Di satu du, lê smakay ale Dyisas di
aweng, na nifalla i bong lanaw ayé, na salu
ale di banwe gumdàan. [2] Na nun dad lagi
kel déé, na nun nebela satu to là galyakan
i lawehan, milè di igeman. Na kanto teen
Dyisas i bong ksalig i dad to mebe dun,
manan di to ayé, "E Tò, fan-galam i nawam.
Ta magfasinsya nan dad salàam." [3] Na nun
dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis déé. Na di kman Dyisas ayé, yé mnè
di fandamla, "Ta nladan i kdatah Dwata."
[4] Na gadè Dyisas i mnè di fandamla. Na
yé duenam man, manan di dale, "Kan ku
baling sasè i mnè di fandamyu? [5] Man
nawayu ku landè glalgu fmasinsya salà i to
ani? Bay yé too ilè na nun glalgu ku ta man-
gu di kenen, 'Mték ge na magu ge,' na gagu
kenen. [6] Na yé kayègu ku gadèyu na do,
dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di
tah tanà fmasinsya salà." Na kafnge Dyisas
man ayé di dale, ta talù di to là galyak, na
manan, "Mték ge, nwèam i gumilèam, na
mulê ge." [7] Na tadè tadag i to ayé na mulê.
[8] Kanto teen i kdee dad to i nimò Dyisas ayé,
too ale likò na dnayenla i Dwata du mdà di
kablén gnagan salngad ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu
(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

[9] Na lê mdà ale Dyisas, na ligòla magu,
nun teenan satu lagi, yé dagitan Matyu.
Déé kenen di gutalbahò i dad to gal mwè
bayad i buhis du yé sén i knalaman nimò.
Na man Dyisas di kenen, "Magin ge do." Na
ta tadag Matyu, na fles magin ku Dyisas.
[10] Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu.
Na di ligòla kmaan, lê nun kel déé dademe
dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe
dad to gal lmafà i uldin Dwata, na kmaan
ale di saféd Dyisas. [11] Na lê nun dad Farisi
déé, na kantola teen ayé, snalekla i dad
to gal tdò Dyisas, manla, "Kan ku kmaan i
to tamdò gamu di saféd i dad to gal mwè
bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i
uldin Dwata?" [12] Na linge Dyisas i manla ayé,
na manan, "I to fandas, nun gukmamun i
to mulung. Bay i to landè fdasan, landè
gukmamun i to mulung. [13] Na tooyu fandam
i gumtatek i man ani di Tnalù i Dwata, 'Ise
ku yé toogu knayè i kabléyu dad dsù, bay
yé kayègu i kasakdoyu.' Ise ku i dad to tluh
i fanngabalgu, bay yé fanngabalgu i dad to
gamsalà."

I salek gablà di kafwasa
(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)

[14] Na nun dad to gal tdò Dyan Gal Munyag,
salu ale di ku Dyisas, na smalek ale, manla,
"Kan ku là fwasa i dad to galam tdò? Bay
gami na i dad Farisi, gal gami fwasa." [15] Na
tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Ku
fkahta di dad to nlak magin samsong, là
mlidù ale ku sana kdéé di safédla i lagi
sansong. Bay nun du kadang ku ta là dini di
safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

16 "Là fakay klafang i falami falnas di labi
klaweh ta baltok du ku saksang i klafang
ayé, na ta baling bong i kasêan. 17 Na là fakay
kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng
btù i kulit na malmo i binu na lê man i kulit.
Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di
falami kulit."

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh litèan na i ktékan i ngà mati
(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Di lam Dyisas talù, nun fdadong di
kenen satu ulu di gumnè gal gustifun i dad
Dyu. Na kanto kel déé, lkuad kenen di muna
Dyisas, manan, "Falami mati i ngàgu libun.
Beg ge magin do, na nagotam kenen du fye
mték." 19 Na tadag Dyisas du magin, na lê
man dad to galan tdò.
20 Na di kagula, nun satu libun déé ta sfalò
lwe fali klon sigi maloh i litèan. Fdadong
kenen di kagol Dyisas, na nagotan kilil i
saulan, 21 du yé fandaman, "Ku logu gagot
i saulan, mgulê agu." 22 Na di kagotan i
saul Dyisas, kmangél Dyisas, na manan dun,
"Fan-galam i nawam. Ta mgulê ge du mdà
di nun kaftoom di do." Na di kman Dyisas
ayé, tadè mgulê i libun ayé.
23 Na kanto kel ale Dyisas di gumnè
Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal gustifun
i dad Dyu, fusuk kenen, na teenan i dad to
salmali gal magin di kalbang, na i dademe
dad to mugak mdà di klidùla. 24 Na manan
di dale, "Lamwà gamu. Là sa mati i ngà ani,
bay lo kudang." Na balingla kenen nadoy.
25 Kanto lamwà dad to, fles Dyisas fusuk di
snifil gumilè i ngà ayé klon magot i sigalan,
na tadè mték i ngà. 26 Na too mbel i santulen
gablà di nimò Dyisas di kabal i banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i lwe lagi butè

27 Fles ale Dyisas magu mdà di banwe ayé.
Na di kagula, nun lwe lagi butè tmadol ku
Dyisas, manla, "E bel Dabid, begam gami
kando." 28 Na kanto fusuk ale Dyisas di
satu gumnè, lê magin i lwe butè ayé. Na
snalekan ale, manan, "Ftoo gamu kè na
gaganta gamu fan-gulê?" Na tmimel ale,
manla, "Hee, Amu." 29 Na nagotan i dad
matala, na manan, "Mgulê gamu du mdà
di kaftooyu." 30 Na mdà déé, ta mite ale.
Bay too falnau Dyisas ale, manan, "Là fakay
ku tulenyu ani di balù simto dun." 31 Bay
knèan, baling ale magu di kabal i banwe ayé
du tulenla i ta mkel di dale.

I kafalwà Dyisas i busaw di to umu

32 Na di ta kdà i dad lagi ayé, lê nun
dademe dad to kel du nun nebela di ku
Dyisas satu lagi umu du mdà di knè i busaw
di kenen. 33 Na kafnge Dyisas falwà i busaw
ayé, ta gtalù i to ayé. Na too tikeng i kdee
dad to, na manla, "Landè fa lmento teen
gambet ani di kabal i banwe Israél." 34 Bay
talù i dad Farisi, manla, "Yé mlé kenen glal
falwà dad busaw dunan i gumdatah i dad
busaw."

I kakdo Dyisas di dad to

35 Na magu Dyisas di kdee dad syudad na
dad malnak banwe du tamdò kenen di dad
gumnè galla gustifun. Yé tdòan i Fye Tulen
gablà di Kagot Dwata, na fan-gulêan i kdee
dad to di dad sahal tdukla. 36 Na kanton teen
i kdee dad to, too sè kakdon dale du too
ale maflayam na magakdo ale, na salngad
ale i dad bilibili landè to mifat dale. 37 Na
man Dyisas di dad to galan tdò, "Too mabal
i kantu, bay kulang i dad to kamtu. 38 Yé
duenam man, mni gamu di Amuto, dunan
i mfun i tanà, du fye nun dademe dekan
kamtu."

10

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek
(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Na tlo Dyisas di safédan i dad sfalò lwe
to galan tdò, na banlén ale glal falwà dad
busaw mnè di dad to, na famgulê i dad
to nun sahal tduk. 2 Ani dagit i dad sfalò
lwe to dekan. Yé tnaninan Simon, dunan i
dnagit Piter, na i flanekan Andru, na Dyém
na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi, 3 na lê
Filip, na Bartolomyu, na Tomas, na Matyu,
dunan i satu to gal mwè bayad i buhis, na
Dyém, dunan i ngà Alfyus, na Tadyus, 4 na lê
Simon, dunan i msen i banwen, na Dyudas
Iskariyot, dunan i baling makal ku Dyisas.

I kafngewe Dyisas di dad to dekan
(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Na di kdek Dyisas i dad sfalò lwe to
ayé, ani fngewen dale, manan, "Nang gamu
salu di dad to ise Dyu na lê man di dad
banwe glam di Samarya. 6 Bay yé gusaluyu
di dademeyu Dyu, dunan i bel Israél du
salngad ale di dad bilibili ta tlas. 7 Na di
kaguyu, tamdò gamu, manyu, 'Ta mdadong
i Kagot Dwata.' 8 Na ani i nimòyu, fan-
gulêyu i dad to nun tduk, na ntékyu i dad

to mati, na fan-gulêyu i dad to nun fdas
mumuh du fye mlaneb i kulitla, na falwàyu
i dad busaw. Du ta gamdawat gamu landè
bayad, taman lê gamu mlé di landè bayad.
9 Na nang gamu mebe filak, i baling filak
blawen, ku demen filak blawen bukay, ku
demen filak tambaga. 10 Na di kaguyu, nang
gamu mebe kuyut, ku demen tugad. Na lo
yé nebeyu saul na talumfà i tagnè lsakyu,
du i to talbahò, là fakay ku là banlé kenen
lubay.
11 "Na ku nè lunsud ku demen tukay
banwe gugtadèyu, mngabal gamu to mgafè
i mayè dmawat gamu, na déé gufanakyu kel
di lêyu kdà. 12 Ku fusuk gamu di satu gumnè,
manyu di mfun gumnè, 'Mulà moon mnè di
gamu i ktanak nawa.' 13 Ku dnawatla gamu,
mnè di dale i ktanak nawa nebeyu ayé. Bay
ku là dnawatla gamu, mulê di gamu i fye
manyu ayé. 14 Na ku là dnawatla gamu na
là mayè ale flinge di tdòyu, di ktagakyu
i banwe ku demen gumnè ayé, kakesyu i
kfung di blìyu. 15 Na too glut i man-gu di
gamu ani, di Du Kukum Dwata i dad to, ku
maflayam i dad to di Sodom na Gomora,
midul déé fa kaflayam i dad to di banwe
ayé."

I dad kaflayam gnagu i dad to ftoo dini di tah tanà
(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)

16 Na lê talù Dyisas, manan, "Flinge gamu.
Dekta gamu salu di dad labè to, du sal-
ngad gamu i dad bilibili gbol di dad tuyun.
Taman, too gamu fafulung salngad i ulad,
na fnunyu ldamyu salngad i abun. 17 Na
too gamu fgeye du kanfèla gamu, na bléla
gamu di dad to mukum, na nfasla gamu di
lam i dad gumnè gal gustifun. 18 Na mdà di
ksasatuyu di do, ftadagla gamu di muna i
dad gubirnador na lê man i dad harì. Yé
kadang i kdalanyu tmulen di dale na lê man
di dad to ise Dyu gablà di dad nimò Dwata
di gamu. 19 Bay ku kanfèla gamu, nang
gamu mlidù ku dét i fye timelyu dale, ku
demen i fye kibòyu man dun di dale, du
di ktadagyu déé, blé Dwata di gamu i fye
timelyu. 20 Du ise ku mdà di gamu i dad
timelyu, bay mdà di Tulus i Màyu Dwata.
21 Na di dad du ayé, nun dademe dad to,
bléla di fati i dad flanekla na dad ngàla.
Na i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala,
na fafatila ale. 22 Na nang nawa i kdee dad
to gamu du mdà di ksasatuyu di do. Bay
ku simto i gamtayud kel di gusenan, galwà
kenen. 23 Na kaflingenta dun, ku falnayamla
gamu di satu banwe, milah gamu di dademe
banwe. Na too glut i man-gu di gamu ani,
na là fa galngabyu i kdee dad syudad di
Israél, ta kel agu, dunan i dnagit Ngà To.
24 "Mdatah i to tamdò di to tdòan, na
mdatah i amu di fasakan. 25 Yé duenam man,
gablà moon ku fye nawa i to tdò ku glalòan
i to tamdò kenen. Na i fasak, gablà moon
ku fye nawan ku glalòan i amun. Na do sa
i Amuyu, na yé katlola do Bélsébul, Taman,
too sasè fa i katlola gamu, dunan i dad to
nfun-gu.

Simto i gten kalnikò?
(Luk 12:2-7)

26 "Na yé duenam man, nang gamu likò
di dale. I kdee dad gbuni di mdu ani, nun
du kadang teen, na i kdee là gadè di mdu
ani, nun du kadang gadè. 27 Ku dét man-
gu di gamu di gukmifuhan, tulenyu di gu-
malwan, na ku dét i ta lingeyu di gugbunin,
tooyu falbong i talùyu di ktulenyu dun di
lwà. 28 Nang gamu likò di dad to, du lo
yé gaganla fnati i lawehyu, bay là gaganla
falmo i layefyu. Bay yé gablà kalnikòyu i
Dwata du gaganan falmo i lawehyu na lê
man i layefyu di lanaw lifoh. 29 Fandamyu
kun i dad kalsidaw galla fabli di fadyan.
Too tukay i btasla. Bay balù ayé, silang
nun tatek di tanà ku faloh i Màyu di langit.
30 Na gamu dad to, balù i kdee wakyu, ta
gse Dwata. 31 Taman, nang gamu likò du di
fandam Dwata, mas mabtas gamu fa di dad
kalsidaw.

I kfun ku Krayst na i kbalew dun
(Luk 12:8-9)

32 "Ku simto i fgadè dun di kanfe i dad to
na do i mfun kenen, lêgu fgadè di kanfe i
Màgu di langit na kenen i nfun-gu. 33 Bay ku
simto i là fgadè di kanfe i dad to na kenen i
nfun-gu, là lêgu dun fgadè di kanfe i Màgu
di langit na kenen i nfun-gu."

Ise ksasatu nawa bay sundang
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Na
nangyu fandam ku yé duen-gu salu dini di
tah tanà ku mebe agu ksasatu nawa. Ise,
bay yé nebegu sundang du baling snang
nawa i dad to mdà di do. 35 Mdà di ksalugu

dini, i ngà lagi dnuenan màan, na i ngà
libun dnuenan yêan, na i libun tmewe, dnu-
enan tewen libun. [36] Na yé kadang baling
too dmuen i dad to nfun-gu dunan i dad to
glam di familyala.
[37] "I to kamdo i màan na yêan midul di
kakdon do, là gablàan mgimò togu. Na i to
kamdo i ngàan lagi ku demen i ngàan libun
midul di kakdon do, lê là gablàan mgimò
togu. [38] Na ku nun to là mayè lmifet i kton na
tmiang i krusan, lê là gablàan mgimò togu.
[39] Na ku simto kambong nawa i kton, baling
lanah i nawan. Bay ku simto mati du mdà
di kaginan di do, nun nawan landè sen.

I lubay blé Dwata
(Mark 9:41)

[40] "Ku simto i dmawat gamu, lêan agu
dnawat. Na ku simto i dmawat do, lêan
dnawat i Màgu, dunan i mdek do. [41] Na
ku nun dnawatyu tugad i Dwata du mdà di
kdek Dwata kenen, lê nun gdawatyu lubay
gablà blé di dad tugad i Dwata. Na ku nun
dnawatyu to tluh du mdà di katluhan, lê
nun gdawatyu lubay gablà blé di dad to
tluh. [42] Nangyu glifet ani. Ku nun bléyu di
satu mdanà to magin di do, balù ku lo satu
basù éél tno, nun lubay gdawatyu."

11

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dy-
isas
(Luk 7:18-35)

[1] Di kafnge Dyisas falmau i dad sfalò
lwe to galan tdò, ta mdà kenen tamdò di
dademe dad banwe mdadong déé.
[2] Na Dyan Gal Munyag, ta blanggù kenen.
Na kanton linge gablà di dad nimò Krayst,
ta dekan dademe dad to tdòan salu ditù.
[3] Na ani snalekla di kenen, "Ge kè sanfa-
tanmi i ta gman Dyan, ku demen ise?"
[4] Na tmimel Dyisas, manan, "Samfulê
gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee ta
lingeyu na i ta teenyu. [5] Mite i dad butè, na
gagu dad kimay, na mgulê i dad to nun fdas
mumuh, na lminge i dad bakong, na mték
i dad mati, na i dad to landè knun, lingela
i Fye Tulen. [6] Na manyu di ku Dyan na ku
simto là lwe nawan di kaftoon di do, nun
kafye gfunan."
[7] Na di kdà dad to dek Dyan, talù Dyisas di
dad to stifun déé gablà di ku Dyan, manan,
"Di munan, di ksaluyu di banwe landè to
mnè ditù, dét kayèyu teen? Ise ku yé
fanngabalyu i kalon wal i nus. [8] Du ise yé
i fanngabalyu, dét i kayèyu teen? Là sa
mngabal gamu lagi kalmaweh fye du yé gu-
fanak i dad to kalmaweh fye di dad malbang
gumnè i dad harì. [9] Bay dét i kayèyu teen
ditù? Satu tugad i Dwata kè? Dunan, satu
tugad i Dwata kenen, bay mdatah kenen fa
di dademe dad tugad i Dwata. [10] Dyan i ta
fala tulen di sulat ani mdà di Tnalù i Dwata,
manan, 'Dekgu i snaliggu muna di ge na
fatlagadan i dalanam.' " [11] Na fadlug Dyisas
talù, manan, "Ani tulenta gamu, na di kdee
dad to sut di tah tanà, landè gamsngad di
kdatah Dyan Gal Munyag. Bay ku simto i
gfusuk di Kagot Dwata balù kel di to too
mdanà, mdatah kenen di ku Dyan. [12] Mdà
di katbù Dyan tamdò kel ani, too teen kgis
i Kagot Dwata. Na i dad to labè, too ale
fgal du fye gfusuk ale. [13] Na balù i Tnalù
Dwata fagun di dad tugadan na lê man i
uldin fagun di ku Mosis, toola santulen i
Kagot Dwata di lam Dyan là sut. [14] Na ku
loyu fantoo moon i manla di munan, ta
gadèyu na yé to manla fan kel gaflingen di
ku Ilaydya dunan Dyan. [15] Ku simto i nun
klinge, fye ku too flinge."
[16] Na talù Dyisas, manan, "Dét i fye
guflingen-gu i dad to di mdu ani? Yé
guflingen-gu dale i dademe dad ngà sudeng
di fadyan. Là mayè ale magin sagwas, na
ani man i dademela di dale, [17] 'Fmalandag
gami di klehew, bay knèan là magin gamu
madal. Lingagmi i lingag di mati, bay là
mngel gamu.' [18] Salngad gamu i dad ngà
là mayè magin ayé. Fandamyu Dyan. Gal
kenen fwasa, na là minuman binu, bay yé
manyu gablà di kenen bnusaw. [19] Na do, i
dnagit Ngà To, kmaan agu, na minum, na
yé manyu gablà di do, 'Neyeyu, tyan kenen,
na gal flangal, na yé dademen sakdo i dad
sasè to mwè bayad i buhis na dad lo lmafà i
dad uldin Dwata.' Bay, déé gumite i gnadè
Dwata di ulê i dad nimòan."

I dad to là msal
(Luk 10:13-15)

[20] Na kafnge ayé, nngak Dyisas i dad to
di dad banwe gumimòan dee tnikeng du là
ti msal ale, manan, [21] "Magakdo gamu, dad
to di banwe Korasin na lê man di banwe
Bétsayda. Kaflingenta dun, i dad to di dad
banwe Tiro na Sidon, ku dale mite i dad

tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale, na ta
sanala fite i ksalla fagu di kalsakla saul sakù
na i kbubulla abu di tah ulula. 22 Balù ku
maflayam dad to mdà di dad banwe Tiro na
Sidon di Du Kukum Dwata, bay gamu di Ko-
rasin na Bétsayda, midul déé i kaflayamyu.
23 Na gamu dad to di banwe Kapernaum, too
gamu mayè mbatun, bay knèan fan gamu
gtufa salu di lanaw lifoh. Kaflingenta dun,
i dad to di banwe Sodom, ku dale mite i
dad tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale na
kel ani là malmo i banwela. 24 Yé duenam
man, man-gu di gamu, ku maflayam dad to
di banwe Sodom di Du Kukum Dwata i dad
to, bay gamu di Kapernaum, midul déé i
kaflayamyu."

Salu gamu di do na ftud gamu
(Luk 10:21-22)

25 Na di du ayé, dmasal Dyisas, manan,
"E Mà, ge i Amu, dunan magot i langit na
i tanà. Dnayenta ge du ku dét i ta bunim
di dad mdatah to too gmadè na i dad to
too fulung, yé ta fgadèam di dad to mdanà
salngad i dad malnak ngà. 26 Yé duenam
mimò ani du ani knayèam." 27 Na ta lê talù
Dyisas di dad to, manan, "Ta salig Mà di do
i kalbong kdee. Lo yé gmadè i Ngà dunan i
Màan. Na lo yé gmadè i Mà dunan i Ngàan
na lê man i dad to knayèan gufdilè i Màan.
28 "Gamu dad to ta mlungay mdà di blat
nebeyu, salu gamu di do na banléta gamu
kaftud. 29 Lakatyu i kukunggu* na fatdò
gamu di do du fye balugu na toogu fdanà i
ktogu. Ku yé nimòyu, nun sa fye kaftudyu,
30 du too fye i kukunggu, na là blat i ftianggu
gamu."

12

Gablà di Du Kaftud
(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Na di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale
Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan tdò, ta
bitil ale, taman, beg ale kambang là dee dad
kigan trigo, na fnilula du knilewla i msehan.
2 Na kanto teen dad Farisi i nimòla, manla di
ku Dyisas, "Neyem. Kamtu dad to tdòam di
Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata
di uldin fagun di ku Mosis." 3 Bay man
Dyisas di dale, "Kan kè? Là lmenyu masa
gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na
i dademen? 4 Ani i nimòan. Fusuk kenen
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam,
yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di
kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé,
na banlén i dademen. 5 Na keng là gbasayu
di uldin i nimò dad ganlal di kafaglut. Kat
Du Kaftud, galla lnafà i uldin gablà di Du
Kaftud, bay landè salàla di nimòla ayé. 6 Ani
man-gu di gamu na nun to dini mabtas fa di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. 7 Ani
man di Tnalù i Dwata, 'Ise ku dsù i dad
lmanaf i kayègu, bay kasakdo.' Ku loyu
glabat moon, là ti falnayamyu i dad to landè
salà, 8 du yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà
To."

I lagi fikot sigalan
(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Na ta mdà Dyisas, na fles kenen fusuk
di satu gumnè gal gustifun i dad Dyu. 10 Na
nun lagi déé fikot i sigalan. Nun dad to
déé mayè tmifù ku Dyisas, taman, snalekla
kenen, manla, "Mdà di uldin Dwata fagu di
ku Mosis, fakay famgulê di Du Kaftud, ku
là?"
11 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku nun bili-
biliyu mtatek di mngalam sol di Du Kaftud,
là kè falwàyu dun? 12 Na too mabtas fa i satu
to di bilibili. Na yé duenam man, fakay di
uldin Dwata fagu di ku Mosis ku tnabengto
i dademe to."
13 Na kafnge ayé, manan di to fikot i
sigalan, "Bankeham i sigalam." Na kanton
bankeh, tin tadè bkeh salngad di balin.
14 Bay i dad Farisi, lamwà ale, na santulenla
ku dét kibò kfatila ku Dyisas.

I snalig ta mgalék i Dwata

15 Na kanto gadè Dyisas i ayèla fmati ke-
nen, ta mdà di banwe ayé. Na too dee dad to
magin dun, na fan-gulêan i dad to nun tduk,
16 na yé fnangan dale nangla tulen ku simto
kenen. 17 Na fagu déé gdohò i man Dwata
fagu di ku Isaya,

18 "Ani i snaliggu ta mgalékgu. Toogu ke-
nen kanbong nawa, na fye nawagu
dun. Fnègu i Tulusgu di kenen,
na fgadèan di kdee dad to gablà di
kukumgu too tluh.
19 Là ti mbetan sbalew, na là faltêan, na là sa
falbongan i talùan di dalan.

* 11:29 11:29 Ku demen famatu na kungkung di dademe to (yugu di Bsayà).

[20] Na i dad to mnè di klungay, tnabengan
salngad i law ta bluk là flesan tanfò
dun, na i salò fan mati là sa nyufan
dun. Fantahàan i nawan kel di bang
i katluh fmisan i sasè. [21] Kenen i
fanden i kdee dad to di klamang
banwe."

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)

[22] Na nun nebela di ku Dyisas satu to
nun busawan. Butè kenen na umu mdà di
busaw, bay fan-gulê Dyisas kenen du fye
gtalù na mite. [23] Na too ti tikeng i kdee
dad to, na smalek ale, manla, "Dunan ani
kè i bel Dabid?" [24] Na kanto linge dad Farisi
ani, manla, "Yé duenan gmagan falwà i dad
busaw du mdà di ku Bélsébul, i gumdatah i
dad busaw."
[25] Ta gadè Dyisas i fandamla, na manan
dale, "Ku fkahta di satu banwe, ku baling
sfati i dad to slame dale, malmo i banwe
ayé. Na ku fkahta di satu syudad ku demen
familya, ku gal ale sfati, baling malbà i
kasgalakla. [26] Na kaflingenta dun, ku san-
fati Satanas i kton, masbalét i dad ton, na
malmo i kagotan. [27] Kaflingenta dun, ku
falwàgu i dad busaw fagu di kgagan blé
Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di kgagan
i dad to galyu tdò? Lê man mdà di ku
Bélsébul i dale kgagan kè? Na yé duenam
man, ta gfitela di gamu na gsalà i manyu du
ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-gu. [28] Bay
ta gfite di gamu nan na ta kel i bang Dwata
magot dad ton du falwàgu i dad busaw fagu
di kaltulus i Dwata."
[29] Na nun tulen Dyisas satu fléd, manan,
"Ku nun to kamgis na bnantayan i gum-
nèan, landè gamwè i knunan. Silang nun
gamwè dun ku funan bnakus i to kamgis.
[30] "Ku simto là msen do, knangan agu. Na
ku simto là tmabeng do samtifun i dad to,
balingan ale sanbalét. [31] Yé duenam man,
man-gu di gamu na balù dét salà i satu to
ku demen dad sasè manan, gagan fnasinsya
Dwata. Bay i to talù sasè gablà di Mtiu
Tulus, là ti fnasinsya Dwata i salàan. [32] Balù
simto to talù sasè gablà di Ngà To, fakay
fnasinsya i salàan. Bay ku simto talù sasè
gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya Dwata i
salàan, balù di mdu ani na kel di landè sen.

I kayu na i bengen
(Luk 6:43-45)

[33] "Ku nun fye kayu, lê fye bengen. Na
ku nun sasè kayu, lê sasè i bengen, du yé
gudmilè i kayu di bengen. [34] Gambet gamu
dad ulad du lo slame sasè i mnè di nawayu.
Yé duenam man, landè kibòyu talù fye du
ku dét i mnè di nawa satu to, yé lamwà di
bàan. [35] I fye to, slame fye lamwà di bàan du
yé gumdàan di kdee fye busekan di nawan.
Na i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du
yé gumdàan di kdee sasè busekan di nawan.
[36] Bay ani man-gu di gamu na di Du Kukum,
toon snalek i dad to gablà di kdee dad talùla
landè gukel. [37] Du ku fye i talùyu, là sa
falnayaman gamu. Bay ku sasè i talùyu,
falnayaman gamu."

I tnikeng fni dad Dyu
(Mark 8:11-12; Luk 1:29-32)

[38] Na kafnge ayé, nun dad Farisi na
dademe dad to gal tamdò dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na talù ale di kenen,
manla, "E Sér, yé kayèmi teen ku mimò ge
tnikeng."
[39] Bay tmimel kenen, manan, "Too ti sasè
i dad to di mdu ani. Gal ale mni tnikeng
bay landè fitegu ani, senan satu ilè gambet
i mkel di ku Dyona, i satu tugad i Dwata di
munan. [40] Yé klo Dyona di lam i tien i bong
nalaf tlu du na tlu butang. Na salngad ayé i
mkel di do, i dnagit Ngà To, du tlu du na tlu
butang i klogu mnè lam tanà. [41] Di munan,
i dad to di banwe Ninibi, msal ale mdà di
katdò Dyona dale. Na di Du Kukum Dwata
kadang, lê mték i dad to ayé, na mgimò ilè
di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà
gamu falnayam du là gamu msal di katdòta
gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku
Dyona. [42] Na lê man di munan, nun satu harì
libun mdà di banwe Siba, na balù mawag
i gumdàan, knèan salu kenen di ku Harì
Solomon du fye falningen i gnadè Solomon.
Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i harì
libun, na mgimò ilè di dad to di mdu ani
gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là
gamu msal di katdòta gamu. Na blaam,
mdatah agu sa di ku Harì Solomon.

I kasfulê i busaw ta lamwà
(Luk 11:24-26)

[43] "Ku nun busaw lamwà di satu to, ani
nimòan. Mngabal kenen gufanakan di dad
banwe kafag. Bay ku landè teenan, [44] ani
manan di kton, 'Lê agu samfulê di tagnè
gumnègu.' Na ku ta kel i busaw di to

ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i
gumnè landè ton na too mlaneb na mafti-
fas. 45 Na yé duenam man, lê mdà i busaw là
mlo, na lê nun faginan fitu dad busaw midul
fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di
to ayé, na fles ale mnè di kenen. Na yé gukel
i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i
busaw di katbùan. I dad sasè to mnè di tah
tanà di mdu ani, salngad ayé i mkel di dale."

Yê Dyisas na i dad flanekan
(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Lam Dyisas tamdò di dad to stifun déé,
tadag yêan na i dad flanekan ditù di lwà du
mayè ale stulen di kenen. 47 Na nun tmulen
di ku Dyisas, manan, "Ta déé yêam na dad
flanekam di lwà, du kayèla stulen di ge."
48 Na man Dyisas di dad to ayé, "Simto kè
i yêgu na dad flanekgu?" 49 Na tdòan dad to
gal magin di kenen, manan, "Ani i yêgu na
dad flanekgu. 50 Du ku simto mimò i knayè
Mà, yé mgimò flanekgu lagi na flanekgu
libun na yêgu."

13

I fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na di du atù, ta lamwà Dyisas di gumnè,
na sudeng kenen di kilil i bong lanaw. 2 Too
dee dad to stifun di safédan, taman myak
kenen di satu aweng du déé gusudengan, na
tadag dad to di kilil i lanaw. 3 Na too dee
tulenan di dale fagu di dad fléd. Ani manan,
"Nun to salu di dnarun du smabul bnê.
4 Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè
di bà dalan, na fti tnukè dad anuk mayeng.
5 Na nun dademe bnê gtadè di gudee batu
na landè alì tanàan. Too mlal msut di tah
i tabòla du mngifi i tanàan. 6 Bay kanto
msut i du, ta mlanas du là toon dmalil. 7 Na
nun dademe dad bnê gtadè di lam bnas nun
sual. Na kanto tahà i bnas, ta mlimas dad
tabò i dad bnê. 8 Bay nun dademe dad bnê
gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê
ani, na yé ulêan mlatuh i dademe, na nam
falò i dademe, na tlu falò i dademe." 9 Na
kafngen tmulen i fléd, manan, "Ku simto i
nun klinge, fye ku too flinge."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Na fdadong i dad to galan tdò di ke-
nen, na smalek ale, manla, "Dét i due-
nam tamdò di dad to fagu di dad fléd?"
11 Na tmimel Dyisas, manan, "Faglabatgu di
gamu i dad gbuni gablà di Kagot Dwata, bay
là faglabatgu dun di dademe. 12 Ku simto
fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata
i blén di kenen, du fye too ti bong. Bay ku
simto là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê
nawì Dwata balù i tukay ta glabatan. 13 Na
ani i duen-gu tamdò dale fagu di fléd "Du
fye balù meye ale, knèan là mite ale, na balù
ku flinge ale, là lminge ale na là galmabat
ale." 14 Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu
di ku Isaya,

'Balù ku too gamu flinge, knèan là sa galma-
bat gamu. Na balù ku too gamu
meye, là sa mite gamu.
15 Du i dad to ani, ta too magéng ulula, na
ta balingla nsang dad klingela, na
ta fafidangla dad matala fye là mite
ale. Ku ise ani moon nimòla, fakay
ale mite, na lminge, na galmabat, na
fagu déé, fakay ku msal ale du fye
fan-gulêgu ale.'

16 Bay gamu dad to galgu tdò, too nun kafye
gdawatyu du gal mite dad matayu na gal
lminge dad klingeyu. 17 Du too glut i man-
gu di gamu ani, nun dee dad tugad i Dwata
di munan na dademe dad to i Dwata, toola
kayè teen i ta teenyu gamu, bay landè
kibòla mite dun, na toola kayè linge i ta
lingeyu gamu, bay landè kibòla lminge dun.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 "Yé duenam man, tooyu falninge na
fan-glabat i gumtatek i fléd gablà di to
smabul bnê. 19 I tanà di bà dalan gugsabul
i dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i
tdò gablà di Kagot i Dwata, bay là glabatla
dun. Salu Satanas di dale na nwèan i
ta gsabul di nawala. 20 I tanà gugsabul i
dademe dad bnê di gudee batu, dunan i
dad to too gasil dmawat i Tnalù Dwata di
kaklingela dun na too ale lehew di kat-
bùan. 21 Bay landè too dalilla, taman là
too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah
ku demen kaflayam du mdà di kdawatla
i Tnalù Dwata, knagolla i kaftoola. 22 Na
i tanà gugsabul i dademe dad bnê gtadè
lam bnas nun sual, dunan i dad to lminge i
Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù i Dwata di
nawala du mdà di klidù nawala, na i kiballa i
knun. Na mdà déé, là menge i Tnalù Dwata
di dale. 23 Bay i fye tanà gugsabul i dademe

dad bnê, dunan i dad to galmabat i Tnalù
Dwata di kaklingela dun. Too fye ulêla,
slaan mlatuh, slaan nam falò, na slaan tlu
falò."

I fléd gablà di dad bnas di dnaru

24 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd, manan,
"Yé guflingen-gu i Kagot Dwata di satu
to mlah too fye bnê di tanàan. 25 Bay di
lamla kudang di satu kifuh, nun satu to
muteh dun nawa salu déé di tanà ayé, na
snabulan benge bnas too sasè, na kafnge
ayé klon mdà. 26 Kanto tmabò dad bnê na
ta fan mbugal i fusùan, yé klom dmilè bnas.
27 Na ta fdadong i dad snaligan di kenen, na
smalek ale, manla, 'Sér, fye bnê i ta flaham
di tanàam. Bay nè gumdà i dad bnas ani?'
28 Na tmimel kenen, manan, 'Nun to muteh
do nawa, kenen i smabul bnas ani.' Na lê
smalek i dad snaligan, manla, 'Mayè ge kè
ku ndotmi i dad bnas ani?' 29 Bay tmimel
kenen, manan, 'Nang, du ku ndotyu dad
bnas ani, keng gagin i dademe dad flahgu.
30 Falohyu ale salnok kel di bang kamtu. Na
di bang ayé, fakaygu flau di dad to kamtu
fye funala santifun i dad bnas na bnakasla
klola smakuf dun, bay i ulê i dad flahgu,
nebela di lam i folgu.' "

I fléd gablà di tukay bnê
(Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)

31 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan,
"I Kagot Dwata salngad di too tukay lam
mustasa fele satu to di tanàan. 32 Balù ku too
tukay i bnê ani di kdee dad bnê, bay kanto
tmabò, ta mbaling too bong fa di kdee dad
fele na déé gumdaf na gusmalal i dad anuk
mayeng di dad fangan."

I fléd gablà di bulung falnok fan
(Luk 13:20-21)

33 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan,
"I Kagot Dwata salngad bulung falnok fan
nwè i libun du bolan di sgantang arina di
kimòan fan du fye too lamnok."

I kgamit Dyisas dad fléd
(Mark 4:33-34)

34 I kdee tdò Dyisas di dale slame fagun di
fléd, na landè tdòan di dale ku là fagun di
fléd. 35 Na fagu déé, gdohò i man satu tugad
i Dwata di munan,
"Yé katdògu fagu di dad fléd, na tulen-gu
i dad gbuni mdà di kimò Dwata i
klamang banwe."

I gumtatek i fléd gablà di dad bnas

36 Na kafnge ayé, ta tnagakan i gudee dad
to, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na
fdadong i dad to galan tdò, manla, "Tule-
nam gami ku dét i gumtatek i fléd gablà di
dad bnas di tanà i to mlah bnê." 37 Na tmimel
Dyisas, manan, "Yé mlah i fye bnê dunan i
dnagit Ngà To. 38 Na yé tanà gumlahan i bnê
dunan i klamang banwe, na yé gumtatek
i dad fye bnê dunan i dad to magin di
Kagot Dwata. Na yé gumtatek i dad bnas
dunan i dad to nfun Satanas. 39 Na i to
muteh do nawa, dunan Satanas, i smabul
dad benge bnas too sasè. Na yé gumtatek
i kaktu dunan gusen i banwe, na yé kamtu
dunan dad kasaligan i Dwata. 40 I dad bnas
santifunla na snakufla di lifoh, salngad ayé
i mkel di gusen i banwe. 41 Ani nimò i dnagit
Ngà To. Dekan i dad kasaliganan du fye
nwèla i kdee gamgebe i dad to di kagsalà na
i kdee dad to mimò sasè. 42 Batla ale di lifoh
too minit, na déé gumngella na gukminggat
i kifanla. 43 Na kafnge ayé, i dad to tluh di
kite Dwata, too ale mneng di Kagot i Màla
Dwata gambet neng i du. Ku simto nun
klinge, fye ku too flinge.

I fléd gablà di knun

44 "I Kagot Dwata salngad di satu too mab-
tas knun lbang di tanà. Kanto nun to gam-
gakol dun, lêan lnimun na too bong klehe-
wan fabli i kdee knunan du fye gbayadan
i tanà ayé na fagu déé gwèan i too mabtas
knun.

I fléd gablà di satu slah too mabtas

45 "I Kagot Dwata salngad di satu to gal
mayad dad slah too mabtas. 46 Kanto nun
teenan satu slah too ti mabtas, ta fablin i
kdee dad knunan du fye gbayadan i too ti
mabtas slah ayé.

I fléd gablà di fukat

47 "I Kagot Dwata salngad di fukat ftatekla
di bong lanaw na baling gamwè dad sahal
nalaf. 48 Na kanto fnò i fukatla, ta dyolla
salu di kilil lanaw. Na kafnge ayé, ta sudeng
ale du sansahalla dad nalaf. I dad fye nalaf,
kahla di lam alatla, bay dad sasè nalaf, batla.
49 Na yé i kagkah di gusen i banwe. Salu
dini dad kasaligan dek Dwata, na sansahalla
i dad to sasè na i dad to fye. 50 Na i dad
sasè to, batla ale di lifoh too minit, na déé
gumngella na gukminggat i kifanla."

Dad labi tdò na dad falami tdò

51 Na smalek Dyisas, manan, “Ta glabatyu
kè i kdee ani gine?” Na tmimel ale, manla,
“Hee.” 52 Yé duenam man, ta manan dale,
“Ku nun satu to tagnè tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, bay ku ta magin di
Kagot i Dwata, salngad kenen di satu to nun
dee knunan di lam i gumnèan. Nun falami
fakayan gnamit, na lê nun labi.”

Knangla Dyisas di Nasarét
(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Na kanto fnge Dyisas tmulen i dad fléd,
ta tnagakan i banwe ayé. 54 Na samfulê
kenen di banwe gulamnokan. Tamdò kenen
di gumnè galla gustifun, na too tikeng i
dad to lminge dun. Sasalek ale, manla, “Nè
gugamwèan i gnadèan ani? Na nè gumdà i
kfulungan mimò dad tnikeng? 55 Dunan ani
kè i ngà fanday atù? Ise Méri kè i yêan, na
Dyém, na Dyosip, na Simon, na Dyudas i dad
flanekan? 56 Sana kdini kdee dad flanekan
libun. Nè gumwèan i kfulungan ani?” 57 Na
i dad to di banwe ayé, knangla kenen. Bay
man Dyisas di dale, “Lo yé gulà mgafè i satu
tugad i Dwata di kenen banwe di bleng i
dademen.” 58 Na là dee dad tnikeng nimòan
di banwe ayé du là too ale ftoo di kenen.

14

I kfati Dyan Gal Munyag
(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Na di dad du ayé, ta linge Harì Hérod,
i gumdatah di banwe Galili, gablà di kdee
mgimò Dyisas. 2 Na manan di dad to snali-
gan, “Ta mték Dyan Gal Munyag di fati. Yé
duenam man, gaganan mimò dad tnikeng.”
3 Di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na ta
fikatan na fablanggùan. Yé duenan mimò
ani du mdà di ku Hérodiyas, yaan i flanekan
Filip. 4 Ta gal man Dyan di ku Hérod, “Là
fakayam nlad yaan i flanekam.” 5 Taman,
too mayè Hérod fmati ku Dyan, bay likò
kenen di dad to, du yé kafaldamla ku Dyan
na kenen i satu tugad Dwata.
6 Na kanto kel i du kafaldam i ksut Harì
Hérod, sayew i ngà Hérodiyas libun, na
too bayan Hérod meye dun. 7 Na yé due-
nam man, makang kenen di ngà libun ayé,
manan, “Ani sdagègu, balù dét i fnim, blégu
di ge.” 8 Na nimenan i flau yêan di kenen,
manan di ku Hérod, “Yé kayègu blém do i
ulu Dyan Gal Munyag, kaham di tah fligo.”
9 Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i
ngà ayé, bay landè kibòan là mayè du ta
guna i kasdagèan, na myà ku là dnohòan i
fakangan du ta linge i kdee dad to kmaan
di safédan. Yé duenam man, dekan i dad
snaligan du fye gablén i fni ngà ayé, 10 na
faklangan i ulu Dyan déé di blanggù. 11 Na
fkahla i ulu Dyan di tah i satu fligo, na bléla
di ngà libun ayé, na flesan nebe di ku yêan.
12 Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan ayé
gine, salu ale déé na nwèla i lawehan na
lbangla. Na kafnge ayé, mdà ale du tulenla
ku Dyisas i ta mkel di ku Dyan.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

13 Na kanto linge Dyisas gablà di kfati
Dyan, ta mdà kenen maweng du salu di satu
banwe lon satu. Bay kanto gadè dad to
i gusalun, ta mdà ale tmanà lmalò kenen.
14 Na kanto dmuung déé, teenan i kdee dad
to stifun, na too sè kakdon dale, na fan-
gulêan i dad to nun dad sahal tduk.
15 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di kenen
i sfalò lwe to galan tdò, na manla, “Ta flabi
nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye ku
dekam dad to ani salu di dad malnak banwe
du fye mayad ale knaanla.” 16 Bay tmimel
Dyisas, manan, “Balù là mdà ale. Gamu i
famkaan dale.” 17 Na manla di kenen, “Nun
dini lo lime batù fan, na lwe batù nalaf.”
18 Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini di
do.” 19 Na fsudengan dad to di bnas, klon
mwè i lime batù fan na i lwe batù nalaf,
na lngalà kenen di langit du fasalamat di
Dwata. Falnakan i fan na nalelan di dad
sfalò lwe to galan tdò, na dale i lê malel
dun di kdee dad to. 20 Na kmaan i kdee dad
to déé, na bsol ale. Na ta santifun i dad
to galan tdò i lukasla, na fnò i sfalò lwe
been. 21 Yé kdee dad lagi déé mdadong lime
libu, na lê nun dad libun na i dad ngà gagin
kmaan, bay là faginla ale nse.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

22 Na kafnge ayé, dek Dyisas i dad to galan
tdò muna maweng mifal di bong lanaw.
Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to. 23 Na
kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu
bulul lon satu du dmasal. Kel di kifuh lo
kenen déé. 24 Na kanto ale ditù di talà, ta
sankusu lwek i awengla du gsitongla i nus.
25 Di mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè

kenen magu di tah i lanaw. [26] Na kantola
teen kenen magu di tah i lanaw, too ale ti
likò, na manla, “Kyò. Lmagol sa ayé.” Na
mkit ale mdà di klikòla.
[27] Bay talù Dyisas di dale, manan, “Fan-
galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò.”
[28] Na talù Piter, manan, “Amu, ku ge ayé,
fsalum agu déé di ge magu di tah i lanaw.”
[29] Na man Dyisas, “Flal ge!” Yé duenam man,
ta tufa Piter di aweng, na tambù kenen
magu di tah i lanaw salu di ku Dyisas. [30] Bay
kanton galyalo kamgis i nus, ta likò kenen,
na ta tanbùan galnab. Na manan, “E Amu,
tnabengam agu!” [31] Na gasil snabà Dyisas
i sigal Piter na dyolan, manan dun, “Tay,
too tukay i ksaligam. Kan ku lwe nawam?”
[32] Na ta myak ale di aweng, na ta fanak i nus.
[33] I dademe dad to gal tdò Dyisas sudeng
di aweng, too ale mangamfù di ku Dyisas,
manla, “Too ti glut kadì, ge i Ngà Dwata.”

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Mark 6:53-56)

[34] Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung
ale di banwe Génésarét. [35] Na dilè i dad to
déé Dyisas. Taman, nngéla i dad to nun
tduk mdà di dad sahal banwe glibut déé du
nebela ale di ku Dyisas. [36] Na fakdo ale di
ku Dyisas fye ku began ale fagot balù lo di
kilil i saulan. Na ku simto gmagot i saulan,
mgulê.

15

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Mark 7:1-13)

[1] Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis mdà di Dyérusalém salu di ku
Dyisas. Smalek ale, manla, [2] “Kan ku lnafà
dad to tdòam i adat i dad gutambulto? Là
funa ale malob di kakaanla.”
[3] Na tmimel Dyisas, manan, “Na balù
gamu, kan sa ku tnagakyu i uldin Dwata du
fye gimenyu i adatyu? [4] Ani uldin Dwata,
‘Nafèyu màyu na yêyu,’ na ‘Ku simto to talù
sasè di màan ku demen i yêan, là fakay
ku là fnati dun.’ [5] Bay yé galyu tdò na ku
nun tabeng fan blé satu to di dad tuan,
fakayan man, ‘Kene Dwata ani.’ [6] Na ku
yé manan, balù ta là fiten i afèan di dale
fagu di tabengan ani. Yé duenam man, ta
knagolyu i Tnalù Dwata du fye lalòyu i dad
adatyu. [7] Mdà di katdòyu i gamu adat, ta
flandèyu btas i Tnalù Dwata. Too ti glut i
man Dwata fagu di ku Isaya gablà di gamu.
Ani i fsulatan,

[8] ‘I dad to ani, nafèla agu fagu di talùla, bay
too mawag i fandamla di do.
[9] Landè gukmamu i kfangamfùla di do, du yé
gumdà i dad flaula di dad to balù ku
yé manla mdà di Dwata.’ ”

I dad gamfagsik di to
(Mark 7:14-23)

[10] Na ta tlo Dyisas i dad to di safédan na
talù kenen fagu di fléd, manan, “Too gamu
flinge na tooyu fan-glabat ani di ktoyu. [11] Ise
ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di bàan.
Bay yé gamfagsik kenen i lamwà di bàan.”
[12] Na too fdadong dad to galan tdò di kenen,
manla, “Tamduk nawa i dad Farisi mdà di
gmanam gine.” [13] Na tmimel Dyisas fagu
di fléd, manan, “Ku dét i ise fele Mà, nsò
kadang gagin i dalilan. [14] Bayàyu dad Farisi
ayé. Balù ku malak ale, salngad ale i dad to
butè malak i dademela butè. Na ku yé salak
slame butè, sdulê ale tatek di sol.”
[15] Na talù Piter, manan, “Na kun. Begam
nubad di gami i flédam gine.” [16] Na tmimel
Dyisas, manan, “Balù gamu, là fa kadì
galmabat. [17] Gablà ku ta gadèyu na ku dét
i fusuk di bà i satu to, yé guflesan di tienan,
na fnge lê lamwà. [18] Bay i kdee lamwà di
bà i satu to, yé gumdàan di nawan, na yé
gamfagsik kenen. [19] Du mdà di nawan, nun
dad sasè fandam, na i kbanò, i klafà yaan,
i ksaféd di to ise yaanan, i ktaku, i ktulen
kéng, na i ktalù sasè gablà di dademe to.
[20] Yé gamfagsik i satu to. Bay ku là funan
malob di kakaanan, ise ku yé i gamfagsik
kenen.”

I kaftoo i libun ise Dyu
(Mark 7:24-30)

[21] Na tnagak Dyisas i banwe ayé, na fles
kenen ditù di banwe mdadong di dad syu-
dad Tiro na Sidon. [22] Nun libun mnè déé, na
ise kenen Dyu, bay yé gumdàan di banwe
Kanaan. Fdadong kenen di ku Dyisas,
manan, “E Sér, Bel Dabid, begam agu kando
du nun busaw i ngàgu libun, na too sasè
kagkahan.” [23] Bay là talù Dyisas di kenen.
Taman, ta fdadong dad to galan tdò, na
manla di kenen, “Gasilam blé di kenen i fnin
du fye gasil mdà, du toon ato lalò na sigi
kenen mugak.” [24] Na tnimel Dyisas i libun

ayé fagu di fléd, manan, “Lo yé gumdek
Dwata do di dad bilibili ta lanah di Israél.”
25 Na kanton linge i man Dyisas ayé, lkuad
kenen di saféd blìan, manan, “Amu, begam
agu tnabeng.” 26 Bay lê talù Dyisas fagu di
fléd, manan, “Là fakay nwè i knaan i dad
ngà ku blé di dad ayem.” 27 Na tmimel i
libun, manan, “Hee, Amu, gadègu ayé. Bay
balù i dad ayem, beg nun gwèla du gamkaan
ale samel mtatek mdà di lamisa gukmaan
i dad funla.” 28 Na talù Dyisas di libun ayé,
manan, “Too bong ksaligam. Blégu di ge i
fnim.” Na mdà déé, ta mgulê i ngàan.

I kafgulê Dyisas dee dad to

29 Na lê tnagak Dyisas i banwe ayé, na
magu kenen di kilil i Lanaw Galili. Na
fles kenen mnagad di satu bulul na déé
gusudengan. 30 Na too dee dad to salu di
kenen, na nebela dad to là galyak i lawehla,
na dad butè, na dad kimay, na dad umu, na
balù dademe. Fkahla i dad to ani di saféd
Dyisas, na fan-gulêan ale. 31 Na too tikeng
i dad to du yé teenla na ta gtalù dad umu,
na ta mgulê dad kimay, na ta gagu dad to
là galyak i lawehla, na ta mite dad butè. Na
toola dnayen Dwata i dad to Israél.

I kafkaan Dyisas fat libu dad to
(Mark 8:1-10)

32 Na tlo Dyisas i dad to galan tdò, na
manan di dale, “Toogu kando i dad to stifun
ani, du ta tlu dula fanak di safédgu, na ta
landè knaanla. Là mayè agu fulê dale ku
landè knaanla du keng bek ale di dalan mdà
di kbitilla.” 33 Na smalek dad to galan tdò,
manla, “Nè gumngabalto knaan di banwe
ani i gablà fkaan i kdee dad to ani? Fye
ku nun dad to mnè mdadong dini.” 34 Na
lê smalek Dyisas, manan, “File batù fanyu
déé?” Na tmimel ale, manla, “Fitu batù, na
nun dad malnak nalaf, bay là deen.” 35 Na
dekan sudeng di tanà i kdee dad to. 36 Na
kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan na lê
man i dad nalaf, na kafngen fasalamat di
Dwata, falnakan na blén di dad to galan tdò,
na dale lê malel dun di kdee dad to. 37 Na ta
kmaan i kdeela na bsol ale. Na ta santifun
i dad to galan tdò i lukas. Na yé kdeen, fitu
been fnò. 38 Yé kdee dad lagi kmaan fat libu,
na lê gagin kmaan dad libun na dad ngà, bay
là faginla ale nse. 39 Na kafnge Dyisas fdà
i dad to ayé, smakay kenen aweng salu di
banwe Magadan.

16

Gablà di dad to mni tnikeng
(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Na nun dad Farisi na dad Sadusi salu di
ku Dyisas du tnilewla kenen fagu di kafnila
tnikeng du gugmadèla dun na yé gumdàan
di langit. 2 Na tmimel kenen, manan, “Ku
fan sdaf i du, galyu man, ‘Too fye tanà fayah
du fulè i langit.’ 3 Na di flafus, galyu man,
‘Sasè tanà kadang du fulè i langit na too
lmabun.’ Ta fulung gamu meye di langit du
fye gadèyu i kagkah i tanà, bay là fulung
gamu meye dad ilè nimò Dwata gugmadèyu
i fan mkel. 4 Tay, too ti sasè i dad to di mdu
ani, na landè kaftoola di Dwata. Mni gamu
tnikeng di do, bay landè fitegu di gamu,
senan lo satu ilè gambet i ta mkel di ku
Dyona, i satu to di munan.” Na kafnge ayé,
lê tnagak Dyisas ale na mdà kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di dad Farisi na dad Sadusi
(Mark 8:14-21)

5 Bay kanto ale mdà mifal i bong lanaw,
ta glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe bnatu.
6 Na talù Dyisas fagun di fléd, manan dale,
“Fan-geyeyu i galò bulung falnok fan mdà
di dad Farisi na di dad Sadusi.” 7 Na stulen
ale lo dale, na manla, “Yé duen Dyisas
man ani du là mebe ato bnatu.” 8 Gadè
Dyisas i santulenla, na manan dale, “Kan
ku santulenyu i klandè bnatuyu? Tay, too
tukay i ksaligyu. 9 Là kè galmabat gamu? Ta
glifetyu gablà di lime batù fan, na kakaan
i dad lime libu dad to, na i kdee been
fananòyu mdà di lukasla? 10 Na ta glifetyu
kè gablà di fitu batù fan na kakaan i fat
libu dad to, na i kdee dad been fananòyu lê
man mdà di lukasla? 11 Kan ku là glabatyu
dun na ise ku btal fan i man-gu di gamu
ani? Bay yé man-gu di gamu, fan-geyeyu
i gambet bulung falnok fan i dad Farisi na
dad Sadusi.” 12 Na yé klola galmabat ise ku
btal bulung falnok fan i manan, bay yé fye
fan-geyela i tdò dad Farisi na dad Sadusi.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Na kafnge ayé, salu ale Dyisas di dad
malnak banwe mdadong di lunsud Sisarya
Filipus. Na snalekan i dad to galan tdò,
manan, “Dét man i dademe dad to gablà
di do? Simto agu kun?” 14 Na tmimel
ale, manla, “Yé man dademe ge Dyan Gal

Munyag, na i dademe, manla ge Ilaydya, na
i dademe, manla ge Dyérimaya, ku demen
satu di dademe tugad Dwata." 15 Na lêan ale
snalek, manan, "Na gamu. Di fandamyu,
simto agu kè?" 16 Na tmimel Simon Piter,
manan, "Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék
Dwata. Na ge sa Ngà i Dwata too mto." 17 Na
talù Dyisas, manan, "Simon, ngà Dyona,
too nun kafyem mdà di Dwata, du ise ku
to i faglabat dun di ge, bay i Màgu ditù di
langit. 18 Na ani man-gu di ge. Ge Piter i satu
batu, na di batu gufdak ani i guftadaggu i
gumnègu. Na landè ti gamfisan dun, balù i
fati. 19 Na blégu di ge i kunsì i Kagot Dwata
di langit. Ku dét i fnangam dini di tah tanà,
yé lê fnang Dwata di langit. Na ku dét i
faloham dini di tah tanà, yé lê faloh Dwata
di langit." 20 Na kafnge ayé, lê fnang Dyisas
ale tmulen di balù simto dun na kenen i
Mgalék Dwata.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Mark 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

21 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas fgadè
di dad to galan tdò gablà di fan mkel di
kenen, manan, "Là ti fakay ku là gatù agu
di Dyérusalém, na dee kaflayam mkel di do
ditù mdà di dad tua gal mebe i dad to, na i
dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na fnati
dad to agu, bay lê agu mték di gatlun du."
22 Na nebe Piter kenen di kilil, na nngakan,
manan, "Nangam man ayé. Là fakay ku yé
mkel di ge, Amu." 23 Bay kmangél Dyisas, na
manan di ku Piter, "Fawag ge di do, Satanas.
Fanam nsang i knayè Dwata du ise mdà di
Dwata i fandamam ayé, bay mdà di dad
to." 24 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to
galan tdò, "Ku simto mayè magin di do, là
fakay ku là lnifetan i kton, na tniangan i
krusan, na magin do. 25 Du ku simto kmabas
i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku
simto mati du mdà di kaginan di do, nun
nawan landè sen. 26 Dét i fye untung i satu to
ku gfunan i klamang banwe, bay là gfunan
i nawa landè sen? Landè fakayan blé ku
lulukan i nawa landè sen. 27 Do, i dnagit
Ngà To, fan agu samfulê, na mnè i kdatah
Màgu di do, na magin dad kasaliganan. Na
di du ayé, bnalasgu kat satu to mdà di dad
nimòan. 28 Too glut i man-gu di gamu ani.
Nun dademe dad to tadag dini, là mati ale
kel di kakel i Ngà To mgimò Harì."

17

I kgilih i baweh Dyisas
(Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Na kafnge nam butang, lo yé fagin Dy-
isas Piter, Dyém, na Dyan, dunan i flanek
Dyém, du salu ale di tah i satu mdatah bulul,
lo dale. 2 Na tadè mgilih i baweh Dyisas
déé di kitela dun. Too mneng i bawehan
salngad neng i du, na tadè bukay i klawehan
na samfilà. 3 Na tadè nun msut déé di dale
lwe to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen
ale Dyisas. 4 Na man Piter di ku Dyisas,
"Amu, too fye du dini gami. Ku mayè ge,
fdak agu tlu slung dini, satu di ge, satu ku
Mosis, na lê satu ku Ilaydya."
5 Na lam Piter talù, nun labun too mneng
tadè lmimun dale. Na nun talù mdà di
labun ayé, manan, "Ani i Ngàgu, i toogu
kanbong nawa. Too fye nawagu dun. Fal-
ningeyu kenen." 6 Kantola linge i talù ayé,
too ale likò, na tadè ale bek, na galfan ale di
tanà mdà di klikòla. 7 Bay fdadong Dyisas,
na nagotan ale, na manan, "Mték gamu.
Nang gamu likò." 8 Na kanto ale meye, ta
lo Dyisas i teenla.
9 Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di
dale, "Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé
gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati,
dunan i dnagit Ngà To."
10 Na smalek dad to galan tdò di kenen,
manla, "Dét duen man i dad to gal tamdò
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na too
mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék
Dwata?" 11 Na tmimel Dyisas, manan, "Too
sa na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan
i kdee. 12 Bay ani man-gu di gamu, ta kel
sa Ilaydya na là gadèla ku simto kenen, na
ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò di
kaflayamla kenen. Na salngad ayé i nimò
dad to di do, dunan i dnagit Ngà To, du
lêla agu falnayam." 13 Na kanto linge dad to
galan tdò i manan ayé, man nawala ku Dyan
Gal Munyag i manan.

I kafgulê Dyisas i satu ngà nun busaw
(Mark 9:14-29; Luk 9:37-43a)

14 Na kanto ale samfulê di kdee dad to
stifun, nun lagi fdadong di ku Dyisas, na
lkuad di munan, manan, 15 "E Amu, begam
kando i ngàgu. Banlak kenen, na too sasè
kaflayaman di tdukan ani, du tadè gal bek
di lifoh na di lam éél. 16 Ta nebegu di dad to
galam tdò, bay là gaganla dun." 17 Na talù

Dyisas, manan, “E tay gamu dad to là ftoo,
too gamu gamsalà. Ta là manam i klogu
fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu
di gamu, bay knèan, sana là fa kaftooyu.
Nebeyu di do i ngà ayé.” 18 Na kanto kel i
ngà ayé di saféd Dyisas, dek Dyisas i busaw
lamwà, na ta lamwà, na mgulê sa i ngà.

19 Na fdadong i dad to gal tdò Dyisas di
kenen, lo dale, na smalek ale, manla, “Dét i
duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?”
20 Na tmimel Dyisas, manan, “Du too tukay
i ksaligyu. Too glut i man-gu di gamu ani,
balù ku lo yé kalbong ksaligyu salngad i
too tukay bnê mustasa, fakayyu man di
bulul ani, ‘Mgilih ge mdà dini salu ditù,’
na mgimò i manyu ayé. Ku gambet ayé
ksaligyu, gaganyu i kdee. 21 (Bay lo fagu
di kdasal na di kafwasa gafalwàyu i busaw
salngad ayé.”)

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin
(Mark 9:30-32; Luk 9:43b-45)

22 Na kanto stifun i kdee dad to gal tdò
Dyisas di Galili, manan di dale, “Do, i dnagit
Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to, 23 na
fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu mték di
fati.” Na yé duenam man, too mlidù nawa i
dad to galan tdò.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

24 Salu Dyisas na i dad to galan tdò ditù
di Kapernaum. Na nun dad to déé gal mwè
i tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na smalek ale di ku Piter, manla, “I
to gal tamdò gamu, gal kenen mlé tabeng di
Bong Gumnè i Dwata?” 25 Na tmimel Piter,
manan, “Mlé sa.”

Na kanto fusuk Piter di lam i gumnè
gufanakla, yé muna talù Dyisas, manan,
“Simon, dét i ge fandam? Dini di tah tanà,
simto i gal mlé bayad i buhis di harì, i dad
ngàan ku demen i dademe dad to mnè di
banwe ayé?” 26 Na tmimel Piter, manan,
“I dademe dad to mnè di banwe ayé.” Na
man Dyisas, “Ku yé, balù ta là mlé i dad ngà
Harì. 27 Bay là mayè ate ku mahal fandam
i dad to mwè tabeng ani. Taman, gatù ge
di lanaw, na dmulé ge. Na dyolam i tnanin
nalaf gwèam, na banngatam i bàan, du déé
gumitem filak bléta. Nwèam na blém di
dale.”

18

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Na di du ayé, fdadong dad to gal tdò
Dyisas di kenen, na smalek ale, manla,
“Simto i too mdatah di Kagot i Dwata?” 2 Na
tlo Dyisas satu tukay ngà, na ftadagan di
blengla, 3 na manan, “Too glut i man-gu di
gamu ani. Silang gamu gfusuk di Kagot
Dwata di langit ku matlas i ktoyu na salngad
gamu i dad malnak ngà. 4 Yé too mdatah di
Kagot Dwata dunan i to toon fdanà i kton
salngad i ngà ani. 5 Na ku simto dmawat i
satu ngà gambet ani du mdà di ksasatun di
do, lêan agu dnawat.

Gablà di kgebe di salà
(Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 “Ku simto i baling gumdà i dademe
gamsalà, too kenen falnayam. Kaflingenta
dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà
di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye
fa ku ikat di lialan i giling batu na fnge bat
kenen di talà mahin. 7 Magakdo i dad to
di klamang banwe du nun gal gamftatek
dale di salà. Bay too magakdo i to gumdà
i dademe dad to baling gamsalà, du too
kenen falnayam. 8 Na kaflingenta dun, ku
bali sigalam ku demen bali blìam mebe ge
di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam na
batam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam
landè sen, bay too sasè ku sikof i sigalam na
blìam, na baling ditù gugtadèam di lanaw
lifoh landè sen. 9 Na ku bali matam mebe
ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam na
batam. Tumù fa ku landè i bali matam na
nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof
i matam, na baling ditù gugtadèam di lanaw
lifoh.

I fléd gablà di bilibili lanah
(Luk 15:3-7)

10 “Too gamu fgeye du fye là mdanà
keyeyu i dad ngà gambet ani. I dad kasali-
ganla ditù di langit, klola to mnè di saféd
Màgu. 11 (Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-gu
salu dini di tah tanà du falwàgu i dad to ta
lanah.)

12 “Di gamu fandam, dét i nimò satu to
ku mlatuh i kdee dad bilibilin na baling
lanah i satu? Tnagakan i syem falò syem di
gumatebla du fanngabalan i lanah. 13 Na too
glut i man-gu di gamu ani, ku teenan i satu

bilibili ayé, too kenen lehew. Baling tukay
fa klehewan di syem falò syem i là lanah.
14 Na salngad ayé, là mayè Màyu di langit ku
nun lanah di dad ngà gambet ani."

Gablà di flanekam gamsalà di ge

15 "Ku nun dademe to gamsalà di ge,
gatù ge di kenen, na faglabatam dun di
lo gamu lwe ku dét i gugamsalàan di ge.
Ku falningen ge, ta gebem i flanekam ayé.
16 Bay ku là falningen ge, mebe ge satu ku
demen lwe dademe dad to, na samfulê ge
di kenen du fye nun lwe ku demen tlu to
glam di kastulenyu. 17 Na ku là falningen ale,
tulenam di dad to ftoo. Na ku là falningen i
dad to ftoo, yé fye kibòyu dun fasalngadyu
di dad to là ftoo ku demen dad to gal mwè
bayad i buhis.

I kfaloh na i kafnang

18 "Too glut i man-gu di gamu ani, ku dét i
fnangyu dini di tah tanà, yé lê fnang Dwata
ditù di langit. Na ku dét i falohyu dini di
tah tanà, yé lê faloh Dwata ditù di langit.
19 Na lêgu tulen di gamu, ku lwe gamu dini di
tah tanà nun ksasatu nawayu gablà di satu
fniyu, blé i Màyu di langit i fniyu ayé. 20 Du
balù nè gustifun i lwe ku demen tlu to du
mdà di ksasatula di do, déé agu di safédla."

I fléd gablà di snalig là fulung kamdo

21 Na fdadong Piter di ku Dyisas, na
smalek kenen, manan, "E Amu, file dulêgu
fmasinsya salà i dademe to? Fitu dulê kè?"
22 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ise ku lo fitu
dulê, bay kel di fitu falò dulêan fitu. 23 Yé
duenan du i Kagot Dwata nun gusalngadan
di satu harì meye dad uteng i dad snaligan
di kenen. 24 Na di katbùan meye dad uteng
ani, nun nebela satu snaligan di kenen. Yé
utengan dad file lagsà filak. 25 Na kanto là
gbayadan i utengan ani, taman yé flau i
amun di dademe dad to na fablila i to nun
uteng ani salngad i fasak, magin yaanan, na
dad ngàla, na balù i kdee knunla du bayad
i bong utengan. 26 Bay lkuad i snalig ani di
muna i amun, na too fakdo, manan, 'Begam
fantahà i nawam di do du bnayadgu i kdee
utenggu.' 27 Na kando i amun, taman fnasin-
syan i kdee utengan, na falwàan kenen.

28 "Na ta mdà i satu snalig ani, na nun gsi-
tongan satu di dademen snalig nun tukay
utengan di kenen. Fanlangan i snalig ani,
na manan, 'Bnayadam i utengam di do!'
29 Na lkuad i snalig ani di munan, na fakdo
kenen, manan, 'Begam fantahà i nawam di
do du bnayadta ge.' 30 Bay là mayèan, na yé
balingan nimò fablanggùan i snalig ani kel
di kagbayadan i utengan.

31 "Na kanto gadè dademe dad snalig
gablà di mkel ayé, too ale mlidù, na gatù
ale di amula du tulenla. 32 Na ta fatlo
amu i tnanin snaligan ayé, na manan,
'Landè gukelam. Ta fnasinsyagu i too bong
utengam lo mdà di kafakdom di do. 33 Na
gablà ku lêam kando i dademem, salngad
kakdogu ge.' 34 Too ti flabè i amu, na
fablanggùan i snaligan ayé fye maflayam
kenen kel di kagbayadan i kdee utengan."
35 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, manan,
"Salngad ayé nimò i Màgu di langit di kat
satu gamu ku là mdà di nawayu fmasinsya
salà i dademe to."

19

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay (Mark 10:1-12)

1 Kafnge Dyisas tamdò, tnagakan Galili,
na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Éél
Dyordan. 2 Na dee dad to lmalò kenen,
na fan-gulêan dad to nun tduk. 3 Na nun
dad Farisi salu di kenen du snalekla, manla,
"Fakay kè ku i lagi kahan i yaanan, balù dét i
duenan?" Snalekla ani du ani nimòla dalan
tmifù ku Dyisas. 4 Na man Dyisas di dale,
"Là lmenyu kè masa gablà di nimò Dwata
di kimòan i klamang banwe di munan? Di
katbùan, nimò Dwata lagi na libun. 5 Ani
manan, 'Ani duen i lagi tmagak i màan na
yêan na sasatu kenen di yaanan, na lwe ale
mgimò satu. 6 Na ta ise ku lwe ale, bay ta
lo ale satu. Yé duenam man, ku dét i ta
sansatu Dwata, là fakay ku nun to samkah
dale.' "

7 Na lê smalek i dad Farisi, manla, "Ku yé
kagkah, dét duen Mosis faloh i lagi smulat
di yaanan gugmadè dun na ta kahan na
kafnge ayé, fakayan fdà?" 8 Na tmimel
Dyisas, manan, "Yé duen Mosis faloh gamu
mkah yaanyu du magéng uluyu. Bay mdà
di katbù i klamang banwe, ise ku yé kgagun.
9 Na yé duenam man, man-gu di gamu, nè i
lagi mkah i yaanan na lê mwè mahal libun
balù là lnafà yaanan dun, kenen i lmafà."

10 Na man dad to galan tdò di kenen, "Ku
gambet ayé i kagkah, tumù fa nang ato
mwè yaan." 11 Na tmimel Dyisas, manan,

"I manyu ayé, là gdawat dademe dad to
dun. Lo yé gmagan lmalò i manyu ayé i dad
to gumlé Dwata dun. 12 Du nun dad sahal
duen i dad to là mwè yaan. I dademe, nun
gukulang di lawehla mdà di ksutla. Na nun
dademe knafun. Na nun dademe, là mwè
ale yaan du mdà di kabléla i ktola di Kagot i
Dwata. Na ku simto gmagan mimò ani, fye
ku dnawatan i tdògu ani."

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Na kafnge ayé, nun dad to mebe dad
ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na
dnasalan. Bay i dad to galan tdò, nngakla i
dad to ayé. 14 Na man Dyisas, "Falohyu i dad
ngà salu di do na nangyu ale fnang du i dad
to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gfusuk
ale di Kagot Dwata." 15 Na kafngen magot
dale du banlén ale kafye, ta lê mdà.

I lagi nun bong knun
(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Di satu du, nun lagi salu di ku Dyisas,
na smalek kenen, manan, "Sér, dét i fye
nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?"
17 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i due-
nam smalek do ku dét i fye? Lo satu i
fye, dunan Dwata. Ku mayè ge gamdawat
nawa landè sen, nimenam i kdee dad uldin
Dwata." 18 Na smalek kenen, manan, "Dét
i dad uldin i manam ayé?" Na tmimel
Dyisas, manan, "Nang ge manò, nang ge
lmafà yaan, nang ge tmaku, na nang ge
tmulen kéng. 19 Nafèam i màam na yêam,
na kanbongam nawa i dademe to salngad
kalbong nawam i ktom." 20 Na man i lagi ayé,
"Ta nimen-gu i kdee uldin ayé. Dét fa i gdè
nimògu?" 21 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku
mayè ge na too ge tluh, mdà ge na fablim i
kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to
landè knun. Na mdà déé, nun bong knunam
ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge
di do." 22 Bay i to ayé, kanton linge i man
Dyisas, ta mdà kenen na mlidù nawan du
too bong knunan.

23 Na yé duenam man, man Dyisas di dad
to galan tdò, "Too ti glut i man-gu di gamu
ani. Too mlimah gfusuk di Kagot Dwata di
langit i dad to nun bong knun. 24 Glut ani,
du ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit
kamél fusuk di sol i dalum, mas mlimah fa
i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot
Dwata." 25 Na kantola linge i manan ayé,
too ale tngah, na smalek ale, manla, "Ku
gambet ayé, simto i fakay galwà?" 26 Na
too meye Dyisas di dale, na manan, "Di
dad to, là gagan ani, bay di Dwata gagan i
kdee." 27 Na talù Piter, manan, "Neyem, ta
tnagakmi kdee du magin gami di ge. Dét
i gdawatmi?" 28 Na tmimel Dyisas, manan,
"Too glut i man-gu di gamu ani. Di kfalami
Dwata i kdee, na do dnagit Ngà To, sudeng
agu di trunugu. Na di bang ayé, gamu dad
to galgu tdò, lê gamu sudeng di sfalò lwe
dademe trunu du gamu mukum i dad to
mdà di dad sfalò lwe lumbuk bel Israél. 29 Na
nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i dad
flanekan, ku demen màan, ku demen yêan,
ku demen dad ngàan, ku demen tanàan du
mdà di ksasatun di do, too ti bong gdawatan
di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat
kenen nawa landè sen. 30 Bay dee dad to
mdatah di mdu ani mbaling ale mdanà
kadang di fulé du. Na dee dad to mdanà di
mdu ani mbaling ale mdatah kadang di fulé
du.

20

I fléd gablà di dad to talbahò di lam dad fele

1 "I Kagot Dwata di langit salngad di kagot
satu to mfun tanà gumelen dad benge grép.
Lamwà kenen di too flafus, na nun nalékan
dademe dad to fakayan fatalbahò di tanàan.
2 Yé fakangan di dale na yé kalbong sukéyla
i gal sukéy di sdu, na dekan ale tambù i
nimòla di tanàan ayé.

3 Na kanto tngà mnagad i du, lê kenen
lamwà, na nun teenan dad to di fadyan,
lo tadè ale tadag na landè nimòla. 4 Na
talù kenen di dale, manan, 'Magin gamu
talbahò di tanàgu, na tanblàgu i sukéyta
gamu.' 5 Taman, ta mdà ale. Na di ltu du
na lê man di tngà masol i du, lê salngad
ayé i nimòan di dademe dad to teenan.
6 Na di fan kasdaf i du, lê kenen salu di
fadyan, na lê nun teenan dademe dad to lo
tadè tadag na landè nimòla. Na snalekan
ale, manan, 'Dét i duenyu lo fanak tnadak
i du?' 7 Na tmimel ale, manla, 'Du landè
fatalbahò gami.' Na manan dale, 'Magin
gamu talbahò di tanàgu.' 8 Na kanto kifuh,
man i amu di to magot i sukéy, 'Tlom dad
to talbahò na snukéyam ale. Funam snukéy
i dad fulé tambù na sngé kel di dad muna
tambù.' 9 Na kanto kel dad to tambù talbahò
di ta fan kasdaf i du, yé sukéy gwèla i gal

sukéy di sdu. [10] Taman, kanto kel dad to
muna tambù di flafus, yé fandamla ku bong
fa déé i dale sukéy. Bay kat satu dale, yé
gwèla i gal sukéy di sdu. [11] Na di kdawatla
dun, ta tambù ale sungag gablà di nimò i to
mfun i tanà. [12] Manla, 'I dad to fulé tambù, lo
satu oras i klola talbahò, bay fasalngadam
ale di gami, na blaam ta tnadakmi i du
talbahò di bong kinit.' [13] Bay tmimel kenen,
manan di satu di dale, 'Flanek, là sa lnumìta
gamu. Ise glut kè, na yé kasafnèto na i gal
sukéy di sdu, yé sukéyta gamu? [14] Nwèyu
sukéyyu na mdà gamu. Yé kayègu ku dét
i blégu di gamu, yé lêgu blé di dad to fulé
kel. [15] Landè ktoogu kè magot i filakgu?
Mafè nawayu kè du too agu mayè mlé?'
[16] Yé duenam man, nun dad to fulé baling
dale guna, na nun dad to muna baling dale
gfulé."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

[17] Na mnagad ale Dyisas ditù di
Dyérusalém. Na di laman magu, neben
fatfing i dad sfalò lwe to galan tdò,
na manan di dale, [18] "Ta fan ato kel di
Dyérusalém, na do, i dnagit Ngà To, bléla
agu di kagot i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na nukumla agu di fati.
[19] Na bléla agu di dad to ise Dyu, du nadoyla
agu, na nfasla agu, na fnatakla agu di krus.
Bay di gatlun du, lê agu mték di fati."

I fni i yê ale Dyém na Dyan
(Mark 10:35-45)

[20] Na kafnge ayé, fdadong di ku Dyisas
i yaan Sébidi, dunan i yê Dyém na Dyan,
na magin dad ngàan. Lkuad kenen di
muna Dyisas na fakdo di kenen. [21] Na
smalek Dyisas, manan, "Dét i kayèam?" Na
manan, "Makang ge di do na yé gufsu-
dengam i lwe ngàgu ani di safédam ku ta
gdawatam i kdataham kadang di fulé du,
satu gsen di kwananam na satu gsen di
bibengam." [22] Bay man Dyisas di dale, "Là
gadèyu ku dét i fniyu. Gaganyu kè tmufì
minum di basù guminumgu, dunan i dad
kaflayam gnagugu?" Na tmimel ale, manla,
"Gaganmi sa." [23] Na man Dyisas di dale
Dyém na Dyan, "Too glut, gamginum gamu
di basù guminumgu, bay landè ktoogu fsu-
deng ku simto gsen di kwanan-gu na gsen
di bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà Mà
di dad to gutmagàan dun."

[24] Kanto gadè i sfalò dademe dad to gal
tdò Dyisas gablà di fnila ayé, lanbutla i lwe
saflanek ani. [25] Na santifun Dyisas i kdeela,
na manan di dale, "Ta gadèyu i gal nimò
dad ganlal dini di tah tanà. Galla lnumì i
dad to mdanà, na toola ale gal dek. [26] Bay
fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku simto
mayè mdatah, là fakay ku landè nimòan di
dademe. [27] Na ku simto i mayè mdatah, là
fakay ku là fafasakan i kton di dademe. [28] Du
balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé duen-gu
salu dini di tah tanà ku fifat agu di dad to.
Bay yé duen-gu salu dini du do mifat i dad
to na blégu i ktogu di fati mayad dad salà du
fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i lwe to butè
(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

[29] Na mdà ale Dyisas fdu di banwe
Dyériko, na nun mlabung dad to magin di
dale. [30] Na nun lwe to butè sudeng di kilil
dalan. Kantola linge na Dyisas i magu déé,
mkit ale, manla, "E Amu, Bel i Harì Dabid,
begam gami kando." [31] Bay nngak i dad
to ale du kayèla ku fanak ale, bay baling
midul kbong kitla, manla, "E Amu, Bel
Dabid, begam gami kando." [32] Na yé duenam
man, tadè fanak Dyisas, na tlon ale, klon
smalek dale, manan, "Dét i kayèyu nimògu
di gamu?" [33] Na tmimel ale, manla, "Amu,
yé kayèmi moon ku mite gami." [34] Na kando
Dyisas ale, na nagotan dad matala. Na tadè
ale mite, na fles ale magin ku Dyisas.

21

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

[1] Ta mdadong ale Dyisas di Dyérusalém,
na ta kel ale di tukay banwe Bétfagi di
Bulul Olib. Na dek Dyisas muna lwe dad to
galan tdò, [2] na manan di dale, "Fles gamu
di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel
gamu ditù, nun teenyu dongki batangla déé
magin i ngàan. Ntehyu ale, na nebeyu
dini. [3] Na ku nun to smalek gamu, manyu
dun, 'Nun gukmamu i Amu dun,' na yé klon
mayà dun gamu."

[4] Yé duenan mkel ani du fye gdohò i man
Dwata fagu di satu tugadan di munan,
[5] "Fgadèam di dad to di Dyérusalém,
manam, 'Neyeyu, du kel i Harìyu

di gamu. Toon fdanà i kton, na yé
snakayan ngà i dongki.' "
6 Na ta mdà dad to dekan ayé, na nimenla
i man Dyisas di dale. 7 Nebela i dongki na i
ngàan salu di ku Dyisas, na yé afidla dun i
dademe dad klawehla, na ta smakay Dyisas.
8 Di lamla magu, nun dee dad to mbel i
klawehla di bà dalan, na i dademe, nkahla
dad fanga kayu du mdà di kdayenla di ku
Dyisas. 9 Nun dad to muna di ku Dyisas na
nun dademe tmadol, na tamlo ale, manla,
"Dnayento i Bel Dabid! Magdayen i To salu
dini di dagit i Dwata! Magdayen i Dwata du
too mdatah."
10 Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém,
too tikeng i dad to déé, na smalek ale,
manla, "Simto i to ani?" 11 Na tmimel i dad
to magin, manla, "Dyisas ani, i Tugad Dwata
mdà di Nasarét di Galili."

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

12 Fusuk Dyisas di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i
kdee dad to sbayad déé. Na lugadan dad
lamisa i dad to sasambì filak na lê man
gusudeng i dad to gal fabli dad abun galla
dsù. 13 Na manan di dale, "Ta gsulat di
Tnalù Dwata, manan, 'I Gumnègu ani, yé
gukmamu dun gal gudmasal,' bay ta fanbal-
ingyu gumnè i dad to lmimbung."
14 Na nun dad butè na dad kimay fdadong
di kenen déé di gumnè ayé, na fan-gulêan
ale. 15 Bay baling malbut dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé duenla
malbut du ta teenla dad tnikeng nimòan,
na ta lingela i katlo dad ngà di kmanla,
"Magdayen i Bel Dabid." 16 Na smalek ale
di ku Dyisas, manla, "Là lingem kè i man
dad ngà ani?" Na tmimel Dyisas, manan,
"Hee sa. Sawe là lmenyu masa ani di Tnalù
i Dwata, manan, 'Tdò Dwata dad ngà, balù i
dad too malnak, du fye dnayenla kenen.' "
17 Na tnagakan ale, na lamwà kenen di
syudad du fles ditù di banwe Bétani, na déé
gumilèan di kifuh.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Mark 11:12-14,20-24)

18 Di too flafus, ta mdà ale Dyisas samfulê
di Dyérusalém. Na di kagun gatù, ta bitil
kenen. 19 Na nun teenan kayu dnagit fig
di saféd dalan, na fdadong kenen déé, bay
landè benge teenan lo doon. Na man Dyisas
di kayu ayé, "Ta là fakay ge menge." Na di
kmanan ayé, tadè mlanas i kayu ayé. 20 Kite
dad to galan tdò ayé, tikeng ale, na smalek
ale, manla, "Dét duen i kayu ani too mlal
mlanas?" 21 Na tmimel Dyisas, manan, "Too
glut i man-gu di gamu ani, ku ftoo gamu na
là lwe nawayu, gaganyu nimò i ta nimògu di
kayu ani gine. Na ise ku lo ayé, bay fakayyu
man di bulul ani, 'Magket ge na mgilih ge
gatù di talà mahin,' na gdohò i manyu ayé.
22 Ku ftoo gamu, balù dét i fniyu di dasalyu,
gdawatyu."

I salek gablà di glal Dyisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Lê samfulê ale Dyisas di lam i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na di
laman tamdò, salu di kenen i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe
i dad Dyu. Na smalek ale, manla, "Dét i
ktoom mimò i kdee nimòam dini? Na simto
mlé ge glal?" 24 Na tmimel Dyisas, manan,
"Lê nun snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu,
lêgu tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò
ani. 25 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà
i glalan kenen, mdà di Dwata di langit, ku
demen mdà di dad to di tah tanà?" Na
stulen ale, manla, "Ku yé manto, 'Mdà di
Dwata di langit,' snalekan gito, na manan,
'Kan ku là fantooyu Dyan?' 26 Bay là fakay
ku yé manto, 'Mdà di dad to,' du likò ato di
dademe dad to du yé man i kdeela na Dyan
i satu tugad Dwata." 27 Yé duenam man,
tmimel ale, manla, "Là gadèmi dun." Na
manan di dale, "Lê là tulenta gamu ku dét
ktoogu mimò i dad nimògu.

I fléd gablà di dad lwe ngà lagi

28 "Dét i fandamyu gablà ani? Nun satu
lagi, lwe ngàan. Manan di twege, 'Tò, mdà
ge talbahò di tanàgu.' 29 Na tmimel i ngàan,
manan, 'Là mayè agu,' bay baling matlas
i fandaman na mdà kenen talbahò. 30 Na
lê salngad man i lagi di ngàan twali. Na
tmimel i ngàan ayé, manan, 'Hee, Mà,' bay
là nimòan dun. 31 Di dad lwe ngà ani, simto
i mimen di knayè i màla?" Tmimel ale,
manla, 'I twege.' Na man Dyisas di dale,
"Too glut i man-gu di gamu ani, i dad to
man nawayu too sasè gambet i dad to mwè
bayad i buhis na i dad libun gal mkat lagi,
muna ale di gamu gfusuk di Kagot Dwata.

32 Du Dyan Gal Munyag, yé duenan salu dini
du fye fiten di gamu dalan i katluh, bay là
fantooyu dun. Baling yé ftoo di manan i dad
to mwè bayad i buhis na i dad libun gal mkat
lagi. Na balù teenyu i dale kaftoo, knèan là
msal gamu na là ftoo gamu di tdòan.

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 "Lê gamu flinge di satu fléd. Nun satu
lagi mfun tanà, na mele kenen walad dnagit
grép. Lnabatan i dad felen, na makol kenen
di bong batu du gumlék i bengen. Na lêan
fdak i mdatah gumnè gufanak i to mantay
i dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan i
dad felen di dademe dad to du salu kenen
di satu banwe. 34 Na kanto kel di bangla
mles i bengen, dekan i dad fasakan salu
ditù di tanàan du fye nwèla i kenen alel.
35 Bay i dad to gufagotan i felen, kanfèla
dad fasakan. Nfasla satu, fnatila satu, na
ndakla batu i satu. 36 Na lêan dek dademe
dad fasakan, ta too ale dee, na lê salngad i
nimòla di dale. 37 Na kanto kel di gusenan,
dekan i ngàan salu di dale. Na yé manan
di kton, 'Nafèla sa i ngàgu.' 38 Bay kantola
teen i ngàan, stulen ale, manla, 'Ani ngà i
to mfun dad fele. Fnatito kenen du fye ku
ta mati màan, ta gito gamfun i dad felen.'
39 Yé duenam man, kanfèla kenen, na nebela
ditù di lwà i tanà gumele grép klola fmati
dun." 40 Na smalek Dyisas, manan, "Ku ta
kel i mfun fele ani, dét kè kibòan i dad to
gufagotan i felen?" 41 Na tmimel ale, manla,
"Yé nimòan di dad sasè to ani, fnatin i dad
to gufagotan dad felen, na tanlasan ale. Na
yé tlasan dunan dad to mayè mlé i kenen
alel." 42 Na lê talù Dyisas di dale, manan,
"Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù Dwata,
manan, 'Nun gumnè slame batu, na i satu
batu déé too mabtas, yé baling knang i
dad to fdak gumnè. Blaam, i batu ani, yé
gumdàan di Dwata, na too ti gamtikeng.'
43 Na yé duenam man, ani man-gu di gamu,
lê nawì i Kagot Dwata di gamu na blén di
dad to menge fye. 44 Ku simto gdauf di batu
ani, malmo kenen, na ku simto tankan i
batu ani, mlunah kenen."

45 Na kanto linge dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu na dad Farisi i dad fléd Dyisas
ani, gadèla na dale i gugtadèan. 46 Mngabal
ale kfagu kamfè ku Dyisas, bay likò ale di
dademe dad to du yé manla na kenen satu
tugad Dwata.

22

I fléd gablà di klak di ksong
(Luk 14:15-24)

1 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, 2 "I
Kagot Dwata di langit salngad di satu harì
mimò fista di ksong i ngàan lagi. 3 Dekan
dad snaligan du nngéla dad to nlakan, bay
là mayè ale. 4 Na kafnge ayé, ta lêan
dek dademe dad snaligan, manan di dale,
'Tooyu tulen di dale na ta gatlagad i bong
knaan. Ta ftatêgu i dad malbang safìgu na
lê man i dad ngà safì ta fabùgu. Ta gatlagad
i kdee. Tooyu ale fagin gadini.' 5 Bay là
falningela i dad snaligan ani, na baling ale
mdà. I satu salu di tanàan, na i satu di tin-
dan. 6 Na i dademe, kanfèla dad snaligan, na
fatdukla ale, na fnatila ale. 7 Na too malbut
i harì ani. Dekan dad sundalun fmati dad to
ani, na mtam i syudad gumnèla. 8 Na kafnge
ayé, ta manan di dad snaligan, 'Ta gatlagad
i knaan di ksong ani, bay i dad to munagu
nlak, là gten ale magin. 9 Gatù gamu di dad
dalan, na nlakyu i kdee dad to teenyu.' 10 Yé
duenam man, ta mdà dad snaligan ani, na
salu ale di dad dalan du santifunla i kdee
teenla, balù fye to ku demen sasè to, na
ta fnò to i gumnè gufista. 11 Na ta fusuk
i harì du dnawatan i dad to salu déé, bay
nun teenan satu to là lamsakan klaweh di
ksong. 12 Na manan, 'E flanek, dét kibò
kagfusukam dini du là lamsak ge klaweh di
ksong?' Na là gtalù i to ayé. 13 Na tlo harì
i dad snaligan, manan, 'Bnakusyu dad sigal
na dad blì i to ani, na batyu kenen ditù di
lwà di gukmifuhan, dunan di gumngel dad
to na gukminggat i kifanla.' 14 Na fannge
Dyisas i flédan, manan, "Dee dad to nlak,
bay là dee i mgalék."

I salek gablà di bayad i buhis
(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Na kafnge ayé, lamwà dad Farisi du
santulenla i kfagula kamfè ku Dyisas fagu di
ksalekla kenen. 16 Dekla dademe dad to galla
tdò na lê man dademe dad to gal msen ku
Hérod. Na i dad to dekla ayé, yé manla di ku
Dyisas, "E Sér, ge satu to too gsalig, na too
ti glut i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham
di nawam i man dad to di ge du là sa mabtas
di ge ku dét i glalla. 17 Dét i fandamam?

Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis
ku mlé gami bayad i buhis di ku Sisar, i
gumdatah di Roma, ku demen là?" 18 Bay
gadè Dyisas i sasè fandamla, taman manan,
"Gamu dad to flingu. Kan ku lnimanyu agu?
19 Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di
Roma." Na mwè ale satu filak na fitela ku
Dyisas. 20 Na snalekan ale, manan, "Simto i
to teenyu di filak ani, na simto mfun dagit
i ta gsulat dini?" 21 Na tmimel ale, manla,
"Ku Sisar." Na manan di dale, "Ku dét i
nfun Sisar, bléyu ku Sisar, na ku dét i nfun
Dwata, blêyu di Dwata." 22 Na kantola linge
i timelan ayé, too ale tikeng. Na yé duenam
man, tnagakla kenen na ta mdà ale.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Na di du ayé, nun dad Sadusi salu di ku
Dyisas. (Dale i dad to man dun na landè
mték di fati.) 24 Na smalek ale, manla, "E
Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun
ku nun lagi mati bay landè ngàla, là fakay
ku là nwè twalin lagi i libun ayé du fye nun
tubad i twegen. 25 Na di munan kun, nun fitu
lagi saflanek. Mwè yaan i twege, bay mati
na landè ngàla. Na yé duenam man, lê nwè
i twalin. 26 Salngad ayé i lê mkel di twalin
ayé na di galwen na sngé kel di sangal twali.
27 Na kafnge ayé, ta mati i libun ayé. 28 Ani
i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too
yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gsalà i
fandamyu du là gadèyu i Tnalù Dwata na i
kaltulusan. 30 Ku ta mték i dad mati kadang
di fulé du, ta landè swè yaan, balù lagi ku
demen libun. Bay yé ta kagkahla salngad
ale di dad kasaligan di langit. 31 Na gablà di
kték i dad mati, sawe là lmenyu masa man
Dwata ani di gamu, 32 'Do i Dwata fnangamfù
Abraham, Isaak na Dyékob.' Na yé kayèan
man dini kenen Dwata fnangamfù i dad to
mlawil fa, ise ku i dad mati." 33 Na kanto
linge i kdee dad to ayé, too ale tikeng di
katdòan.

I too mabtas uldin Dwata
(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Na kafnge ayé, ta stifun dad Farisi du ta
lingela na ta là gtalù i dad Sadusi du mdà
di dad timel Dyisas. 35 Na nun satu di dale
i too gmadè dad uldin Dwata. Tnilewan
Dyisas fagu di salek, manan, 36 "E Sér, di
kdee dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?"
37 Na tmimel Dyisas, manan, " 'Kanbongyu
nawa i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na
di fandamyu, na di kaglabatyu.' 38 Ani i
too mdatah na too mabtas di kdee uldin
Dwata. 39 Na i gamtadol uldin too mab-
tas, nun gusalngadan di muna, na dunan
ani, 'Kanbongyu nawa i dademe to salngad
kalbong nawayu i gamu kto.' 40 I lwe uldin
ani, yé gumdà i kdee dademe dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na lê man dademe
dad tdò i dad tugad Dwata."

I salek gablà di Mgalék Dwata
(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Na di tlabo stifun i dad Farisi, snalek
Dyisas ale, manan, 42 "Dét i fandamyu gablà
di Mgalék Dwata? Simto gutambulan?" Na
tmimel ale, manla, "Kenen i Bel Dabid."
43 Na manan di dale, "Ku gambet ayé, kan
ku nalak Tulus Dwata Dabid tamlo di kenen
'Amu'? Ani i manan di munan,
44 'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,
kel di kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan falel blìam.' "
45 Ku yé katlo Dabid di Mgalék Dwata, 'Amu,'
kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?" 46 Na
landè gamtimel, na mdà di du ayé, ta landè
lê mlas smalek kenen.

23

I kafngewe Dyisas gablà di dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi
(Mark 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

1 Na kafnge ayé, talù Dyisas di mlabung
dad to, na lê man di dad to galan tdò,
manan, 2 "I dad to gal tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi,
dale i nun glal mubad i dad uldin Dwata.
3 Yé duenam man, là fakay ku là nimenyu
i kdee dad uldinla. Bay, nangyu ganbet dad
nimòla du là maslalò i nimòla di dad tdòla.
4 Salngad ku nun blat ftiangla di dad to, bay
là ti tnabengla ale mebe, balù tukay. 5 Toola
falbang dad gufkahla i gusmulatla Tnalù
Dwata galla batang di ulula na di sigalla.
Na ftahàla i fayolla di kilil i klawehla. Yé
duenla mimò i kdee ani du lola fite di dad
to. 6 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu
di kafsudengla dale di gusudeng i dad to
mdatah di dad fista na di dad gumnè gal
gustifun i dad to. 7 Na yé toola kanbayan
ku nafè i dad to ale di fadyan, na ku yé

katlo dale ‘Sér.’ [8] Bay là fakay ku yé katlo
dad to gamu, ‘Sér,’ du saflanek gamu na
lo satu i Tamdò gamu. [9] Na là fakay ku yé
katloyu di dademe to ‘Mà,’ du lo satu Màyu,
dunan i mnè di tah langit. [10] Na lê là fakay
ku yé katlo dad to gamu, ‘Amu,’ du lo satu
Amuyu, dunan i Mgalék Dwata. [11] Yé too
mdatah di kdeeyu, dunan i to fafasak di
gamu. [12] Ku simto fdatah i kton, yé baling
mdanà, na ku simto fdanà i kton, yé baling
mdatah.”

I kngak Dyisas i kaflingu
(Mark 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

[13] Na man Dyisas, “Magakdo gamu, dad to
gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di
kaflinguyu. Nsangyu i dalan dad to fusuk
di Kagot Dwata di langit. Là mayè gamu
fusuk na ku simto i mayè, là ti falohyu dun.
[14] (Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi du
too gamu flingu. Lnumìyu dad libun balu
du fye gwèyu dad knunla, na flingu gamu
mimò fye fagu di tahà dasalyu. Na yé due-
nam man, too ti sasè i kaflayamyu kadang.)
[15] Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Gal
gamu magu di tah tanà na di talà i mahin
du fye gamgebe gamu to. Bay ku ta nun
gebeyu, matnù fa i ksasèan di gamu, na
midul i kagtenan salu ditù di lanaw lifoh.
[16] Magakdo gamu, du salngad gamu di to
butè gal malak i dademe to. Ani tdòyu, ‘Ku
nun to samdagè, na yé kbagal i sdagèan i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, balù
ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i
sdagèan i blawen di lam i Bong Gumnè ayé,
là fakay ku là dnohòan dun.’ [17] Salngad
gamu di to butè, na landè kaglabatyu. Dét i
mabtas, i blawen, ku demen i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata gumdà i blawen
matfing? [18] Na ani i lêyu tdò, ‘Ku nun to
samdagè na yé kbagal i sdagèan i gudamsù,
balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal
i sdagèan i blé ta mlasà di tah i gudamsù
ayé, là fakay ku là dnohòan dun.’ [19] Too
gamu butè. Dét i mabtas, i blé mlasà di tah
i gudamsù, ku demen i gudamsù gumdàan
matfing i blé ayé? [20] Na yé duenam man,
ku simto samdagè fagu di gudamsù, ise ku
lo yé fakufan i gudamsù, bay lê man i kdee
mlasà di tahan. [21] Na ku simto samdagè fagu
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ise
ku lo yé fakufan i Bong Gumnè ayé, bay lê
man i Dwata mnè di laman. [22] Na ku simto
samdagè na yé kbagal sdagèan i langit, lêan
fakuf i trunu Dwata na lê man i Dwata
sudeng di tahan.

[23] “Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Gal gamu mlé gasfalò di Dwata mdà di mal-
nak bol utenyu, bay ta tnagakyu i katluh
na i kakdo na i kagsalig. Fye moon ku
too gamu tluh, na ku fulung gamu kamdo,
na ku gsalig gamu, na lê gamu fadlug di
kabléyu di Dwata. [24] Salngad gamu di to butè
gal malak i dademe to. Yé guflingen-gu i
nimòyu di satu to ku tnafisan i dad lifat di
ninuman, bay flohan i bong lmanaf dnagit
kamél. [25] Magakdo gamu, dad to tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Galyu nalob i basù na fligo di kililan, bay
ditù di laman, sana kagsikan, du too gamu
lmumì na lom gamu. [26] Too gamu butè, dad
Farisi. Yé fye nimòyu, funayu nalob lam
i basù na i fligo, na fagu déé lê mlaneb i
kililan.

[27] “Magakdo gamu dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Salngad gamu i fantyun gutmusuk i lungun
na fninturala bukay du too fye baweh mite
dun di lwà, bay ditù di lam fnò tulan i dad
to mati na i kdee ta balok. [28] Na salngad ayé
i gamu, du di kite i dad to gamu, too gamu
tluh, bay ditù di lam i nawayu too bong i
kaflinguyu na too gamu gamsalà.

Falnayam Dwata i dad flingu
(Luk 11:47-51)

[29] “Magakdo gamu dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Yé galyu nimò fandakyu ilè gulambang i
dad tugad Dwata, na nkasyu dad lbang i dad
muna to too tluh. [30] Na ani galyu man, ‘Ku
lo gami gasalngan moon di dad gutambulto
ayé, là sa magin gami fmati dad tugad
Dwata.’ [31] Na fagu di manyu ayé, nfunyu na
gamu bel i dad to manò dad tugad Dwata.
[32] Na yé duenam man, fadlugyu snikof i ta
tanbù dad gutambulyu.

[33] "Salngad gamu dad ulad du yé gutambulyu di dad ulad. Yé man nawayu kè
ku gaganyu niwas i lanaw lifoh? [34] Yé
duenam man, dekgu gadéé di gamu i dad
tugad Dwata na dad to too fulung na dad
to tamdò. Nun dademe di dale, balingyu
fnatak di krus, ku demen fnatiyu ale. I
dademe, balingyu ale nfas di dad gumnè
galyu gustifun, na dluhyu ale balù nè
gusalula milah. [35] Na fagu déé, falnayam
Dwata gamu du gagin gamu di galla kfafati
i kdee dad to landè gumaslen, mdà di ku
Abél na kel di ku Sakaraya, i ngà Barakaya,
dunan i bnanòla di bleng i gudamsù na i
gumangamfù di Dwata. [36] Na too glut i man-
gu di gamu ani, i kaflayam Dwata i dad to di
mdu ani too ti gdohò kadang di fulé du."

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém
(Luk 13:34-35)

[37] "E, dad to di Dyérusalém, gamu i gal
fmati dad tugad Dwata, na mdak batu i dad
to dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulêgu
nan mayè samtifun gamu gambet i anuk
mliton du lanfanan i dad ngàan. Bay là ti
mayè gamu. [38] Bay neyeyu du ta fan bayà
Dwata di gamu i banweyu ani, [39] na silangyu
agu lê teen ku ta kel i bang kmanyu dun,
'Magdayen i To salu dini di dagit Dwata.' "

24

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

[1] Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, na di kdàan, i dad to
galan tdò fdadong ale na tdòla di kenen i
dad gumnè glam di Bong Gumnè ayé. [2] Bay
manan di dale, "Fye du teenyu kdee ani.
Too glut i man-gu di gamu, nun du kel
kadang, landè batu gtagak di guglakatan du
sdulê malbà i kdeen."

I kasfati na dad kaflayam
(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

[3] Na fles Dyisas di Bulul Olib, na sudeng
déé. Na fdadong dad to galan tdò di landè
dademe to lminge dun, manla, "Begam
tulen gami ku kilen kagdohò i manam ayé,
na ku dét mkel gugmadèmi kasfulêam na
gusen i banwe." [4] Na tmimel Dyisas, manan,
"Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
[5] Du bong dee dad to kel kadang di fulé du,
na tamdò ale fagu di dagitgu, 'Do sa Krayst,
dunan i Mgalék Dwata,' na fagu déé, dee
dad to mafgaw. [6] Nun lingeyu dad kasfati
ta kel, na lingeyu i dad santulen gablà di
dademe dad kasfati fan kel, bay nang gamu
likò. Là fakay ku là funa kel i kdee ayé, bay
balù ku ta gdohò ayé, ise ku yé i ta gusenan.
[7] Sfati dad sahal to, na lê man dad malbang
banwe. Na mkel i kbitil na dad linol di
dee dad banwe. [8] Bay i kdee ayé lo katbù i
dad ilè na ta fan mkel i gusenan salngad di
libun maltien ta tamduk i tienan du fan sut
i ngàan.

[9] "Kafnge ayé, kanfè dad to gamu, na
nebela gamu di dad to mukum du fal-
nayamla gamu na fnatila gamu. Na i dad
to di kdee dad banwe, knangla gamu nawa
du mdà di ksasatuyu di do. [10] Na di dad du
ayé, nun dee dad to kmagol i kaftoola di
Dwata. Na dademe, sakal ale, na snang ale
nawa. [11] Na lê nun dee dad to flingu tmugad
i Tnalù Dwata na dee dad to mafgaw. [12] Du
ta matnù i kdee dad sasè, yé duenam man,
dee dad to, ta tno i kakdola. [13] Bay ku simto i
gamtayud kel di gusenan galwà kenen. [14] Na
funa gatdò i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata
du fye magtulen i kdee dad to di kdee dad
banwe, na yé klon kel i gusenan.

I sasè kalnikò
(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

[15] "Na nun teenyu too sasè kalnikò gam-
falmo tadag di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, dunan i ta fala man Dwata fagu
di ku Danyél, i satu tugadan di munan. Ku
simto masa ani, fye ku toon fan-glabat di
fandaman. [16] Na ku teenyu ayé, fye ku milah
i kdee dad to di Dyudiya ditù di dad bulul.
[17] Na ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan,
fye ku ta nang kenen lê tufa du mwè i dad
knunan. [18] Na ku nun to ditù di dnarun, fye
ku ta nang mulê du mwè i saulan tahà sigal.
[19] Di du ayé, magakdo i dad libun maltien,
na dad libun ftutù ngà. [20] Taman, too gamu
dmasal du fye là kelan di bang ksasè i tanà
ku demen di Du Kaftud. [21] Balù dét ksasè i
dad mkel mdà di kagatbù i klamang banwe
sngé kel di mdu ani, là gasalngadan i ksasè
i mkel ani. [22] Bay fanfukal Dwata i bang ayé,
du ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè
to mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal
dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta
mgalékan.

[23] "Na di dad du ayé, ku nun to man di
gamu, 'Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék
Dwata,' ku demen manan, 'Ta ditù' nangyu
fantoo. [24] Du msut dee dad to flingu, na
manla dale kun Mgalék Dwata, blaam ise.
Na yé man dademe na dale kun i dademe
dad tugad Dwata, blaam ise. Na mimò ale
dad gamtikeng du fan-gawla i dad to, balù
i dad to ta mgalék Dwata ku gagan, bay là.
[25] Ani nangyu glifet, ta falagu tulen di gamu
i kdee ani di laman là mkel.
[26] "Na yé duenam man, ku nun to man di
gamu, 'Ta ditù kenen di banwe landè to mnè
ditù,' nang gamu gatù. Na ku nun man di
gamu, 'Ta dini kenen di lam snifil,' nangyu
fantoo. [27] I kakel Ngà To, salngad di silà mkal
mdà di gusut i du kel di gusdafan. [28] Na
yé satu guflingen-gu dun, ku nè gumlasà i
mati, déé gustifun i dad wak du knaanla*.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

[29] "Na kafnge i bong klimah ayé, tin tadè
kmifuh i du, na ta là mneng i bulen. Na
mtatek dad blatik mdà di langit, na gasyat
i kdee dad mnè di langit. [30] Na yé klon
msut di langit ilè i kasfulê Ngà To, na sdulê
mngel i kdee bung to di tah tanà. Na
teenla Ngà To kel fagin di dad labun, na too
kenen maltulus na mneng. [31] Na salngan di
bong uni féw dekan i dad kasaliganan gatù
di kdee sahal banwe di tah tanà, balù nè
gusablàla, du santifunla i dad to ta mgalék
Dwata.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

[32] "Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu
fig. Ku tmubad i kayu ani na lê dmoon, yé
gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du.
[33] Gambet ayé, ku ta teenyu ta kel dad ta
falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun na
too mdadong nan i kakel Ngà To. [34] Too glut
i man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati kdee
dad to di bang ani. Silang ale mati ku ta
gdohò i kdee dad tulen-gu. [35] Matlas i langit
na tanà, bay i Tnalùgu là matlasan kel di
landè sen.

Landè gmadè i du kasfulêan
(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

[36] "Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu,
balù i dad kasaligan di langit, ku demen i
Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun Mà. [37] I
mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit Ngà
To, salngad di ta mkel di dad to di du Nowa
di munan. [38] Di laman là kel i dunuk, lo yé
nimò i dad to kmaan na minum. I dad lagi,
mwè ale yaan, na dad libun, nwèla ale yaan
kel di kfusuk Nowa di bong aweng. [39] Na là
ti gadèla ku dét i fan mkel. Galì ale tamwan
ta kel i bong dunuk na tangalan ale. Gambet
ayé kagkahan ku ta samfulê i Ngà To. [40] Nun
lwe lagi di dnaru. Nwè i satu na tagak i
satu. [41] Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu
na tagak i satu. [42] Yé duenam man, too gamu
fgeye du là ti gadèyu ku dét i du kasfulê
i Amuyu. [43] Fan-glabatyu ani di fandamyu.
Ku gadè i to mfun gumnè i bang i to tmaku
kel di lam i kifuh, too kenen fgeye moon
fye là gfusuk i to tmaku. [44] Yé duenam man,
too gamu fgeye, du do, i dnagit Ngà To, yé
kasfulêgu di du i là kfatanyu do.

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Luk 12:41-48)

[45] "Simto kè snalig too fduf na too fulung?
Dunan i snalig gufagot i amun kdee dademe
dad snaligan du fye nalelan dale i knaanla
ku ta kel i bang. [46] Too fye nawa i snalig
ku ta kel i amun, na teenan kenen talbahò.
[47] Too glut man-gu di gamu, i snalig ani,
kenen gufagot i amun i kdee knunan. [48] Bay
kaflingenta dun, ku sasè balu i snalig ani,
na manan di kton, 'Tay kléét i amugu,' [49] na
balingan fatduk i dademen dad snalig, na
lo tadè kmaan na minum di saféd i dad to
flangal, ani mkel di kenen. [50] Yé kakel i
amun di du i là kfatanan, dunan bang i làan
lyalo† dun. [51] Na ani kibò i amun kenen,
toon kenen falnayam, du fnèan kenen di
saféd i dad to flingu, dunan di gumngel na
gukminggat i kifanla."

25

I fléd gablà di dad sfalò sawang libun

[1] Na fadlug Dyisas talù, manan, "Di fulé
du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata
di sfalò sawang libun mebe dad salòla du
snitongla i lagi sansong. [2] I lime libun, là
fulung ale. Bay i lime, fulung ale. [3] I dad
là fulung, nebela salòla, bay là fatlagad ale

* 24:28 24:28 Kayèan man ku ta sdulê gdohò i dad ilè i kasfulê Dyisas, yé ta dun samfulê.
† 24:50 24:50 Ku demen twan.

tnù i fngalola. [4] Bay dad libun too fulung,
nebela dad salòla, na lê ale fatlagad tnù
i fngalola. [5] Léét kel i lagi sansong, na
yé duenam man, ta gfilot ale, na fles ale
gkudang. [6] Na kanto ta tngà butang, nun
lingela tamlo, manan, 'Ta déé i lagi sansong.
Lamwà gamu, na snitongyu.' [7] Na mukat
i kdee dad sawang libun ani, na fatlagadla
dad salòla. [8] Na talù dad libun là fulung
di dad libun fulung, manla, 'Banléyu gami
fngalo du ta fan mati dad salòmi.' [9] Bay
tmimel ale, manla, 'Landè kibò du keng
kulang i gami ku banlémi gamu. Bay mdà
gamu mngabal gumayadyu fngalo.' [10] Na
yé duenam man, ta mdà ale. Na di lamla
ditù, ta kel i lagi sansong, na ta magin dad
libun ta gatlagad salu di ksong. Na kanto
ale fusuk déé, ta tmakab i lagi sansong. [11] Na
di là mlo, ta lê kel i lime libun là gatlagad,
manla, 'E Sér, begam nukà gami i takab.'
[12] Bay tmimel kenen, manan, 'Là ti dilèta
gamu.' " [13] Na fadlug Dyisas talù, manan,
"Yé duenam man, too gamu fatlagad du là
sa gadèyu i du ku demen i bang kasfulêgu."

I fléd gablà di dad tlu snalig
(Luk 19:11-27)

[14] Na lê talù Dyisas, manan, "Di fulé du
kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di
satu lagi mdà magu. Na di laman là mdà,
fatlon dad snaligan du fagotan dale i dad
knunan. [15] Yé blén di satu, lime libu filak,
na ye blén di galwen lwe libu, na di gatlun
mlibu. Yé gufdàan mlé dale di kagsalig
dale magot filak. Na kafnge ayé, ta mdà
kenen. [16] I snalig fnagotan lime libu, gasil
mdà dmagang, na yé untungan lê man lime
libu. [17] Na lê salngad ayé i snalig fnagotan
lwe libu, fagu di kdagangan, yé untungan lê
lwe libu. [18] Bay i snalig fnagotan mlibu, mdà
kenen, makol di tanà, na lbangan i filak ta
fagot i amun dun.

[19] "Na kanto mlo, ta mulê i amula du
situng ale. [20] Na i snaligan fnagotan lime
libu, neben i lime libu untung i ta nimòan,
na manan di amun, 'Sér, yé fagotam do
lime libu, na neyem, yé untungan lê lime
libu.' [21] Na tmimel i amun, manan, 'Too fye
nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig
ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge.
Fusuk ge dini, na magin ge di klehewgu.'
[22] Na lê kel i snalig fnagotan lwe libu, na
manan, 'Sér, yé fagotam do lwe libu, na
neyem, yé untungan lê lwe libu.' [23] Na
tmimel i amun, manan, 'Too fye nimòam.
Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge di tukay
nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini,
na magin ge di klehewgu.' [24] Na kafnge ayé,
ta kel i snalig fnagotan mlibu, na manan,
'Sér, gadègu na too ge labè. Galam nwè i
ise ge nfun, na kantum i ise ge fele. [25] Yé
duenam man, likò agu na balinggu lbang i
filakam di lam i tanà. Neyem, ani filakam.'
[26] Na talù i amun di kenen, manan, 'Too ge
sasè, na too ge malweh. Ta gadèam sa na
too agu labè na galgu nwè i ise do nfun,
na kantugu i ise do fele. [27] Na kan ku là
fngàam i filakgu di bangku du fye di kulêgu,
ta nun ngàan. [28] Nwèyu i filak di kenen,
na lêyu blé di to snalig i ta nun sfalò libu.
[29] Du ku simto i fulung magot i ta nfunan,
lê tananù glukas fa di kalnidùan. Bay ku
simto là fulung magot i tukay nfunan, lê
nwè di kenen. [30] Na batyu i snalig landè
gukel ayé ditù di gukmifuhan di lwà na déé
gumngelan na gukminggat kifanan.' "

I kukum Dyisas di kasfulêan

[31] Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku sam-
fulê i Ngà To di bong kdatahan, magin i
kdee dad kasaligan, sudeng di trunun du
kenen i Harì. [32] Na i dad to mdà di kdee
dad banwe, santifunan ale di kanfen, na
sansahalan i dad to salngad di nimò i to
mifat bilibili du fahalan i dad bilibili di dad
kambing. [33] I dad bilibili, kahan gsen di
kwananan. Bay i dad kambing, kahan gsen
di bibengan. [34] Na talù i Harì di dad to
gsen di kwananan, manan, 'Flal gamu, du
too nun kafyeyu mdà ku Mà. Dnawatyu
i kagot tagàan gamu mdà di kagatbù i
banwe. [35] Du di kbitilgu, fankaanyu agu, na
di kalinumgu, finumyu agu. Na kantogu
kel di banweyu, balù mahal to agu, fyakyu
agu. [36] Kanto landè klawehgu, banléyu agu
klaweh, na di kafdasgu, nifatyu agu, na di
kablanggùgu, lnauyyu agu.' [37] Na tmimel
dad to tluh ani, manla, 'Amu, kilen i ta
kitemi ge bitil na fankaanmi ge, ku demen
malinum na finummi ge? [38] Kilen i ksalum
di banwemi, na balù mahal to ge, ta fyakmi
ge? Kilen i klandè klaweham na banlémi
ge? [39] Kilen i kitemi ge fandas ku demen
blanggù na lnauymi ge?' [40] Na tmimel i Harì,
manan, 'Too glut i man-gu di gamu ani,
na ku dét i nimòyu di dad flanekgu balù

ku too ale mdanà to, salngad ku di do i
gumimòyu dun.' 41 Na kafnge ayé, talù i Harì
di dad to gsen di bibengan, manan, 'Fawag
gamu di do, du gablà gamu falnayam, na
ditù gusaluyu di lanaw lifoh landè sen ta
tagà Dwata di ku Satanas na lê dad snaligan.
42 Du di kbitilgu, là ti fankaanyu agu, na di
kalinumgu, là ti finumyu agu. 43 Na kantogu
kel di banweyu, là ti fyakyu agu du mahal
to agu. Di klandè klawehgu, là ti banléyu
agu, na di kafdasgu, na di kablanggùgu, là
ti lnauyyu agu.' 44 Na tmimel dad to ani,
manla, 'Amu, kilen i ta kitemi ge bitil ku
demen malinum ku demen mahal to ku
demen landè klaweh ku demen nun fdas ku
demen blanggù, na là tnabengmi ge?' 45 Na
tmimel i Harì, manan, 'Too glut i man-gu di
gamu ani, na ku dét i là nimòyu di dademe
dad togu too mdanà, salngad ku là nimòyu
dun di do.' 46 Na i dad to ayé, faflesan ale
salu di gumaflayamla kel di landè sen, bay
i dad to tluh, ditù gufaflesan dale di nawa
landè sen."

26

I fandamla fmati ku Dyisas
(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Kanto fnge Dyisas tamdò i kdee ayé gine,
ta manan di dad to galan tdò, 2 "Ta gadèyu
na lo lwe butang mdà ani kel i Du Kaglius,
na do, i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i
dad to du fnatakla agu di krus."
3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu
na i dad tua gal mebe i dad Dyu, stifun
ale di bong gumnè Kayafas, dunan i ulu i
dad ganlal di kafaglutla. 4 Na yé santulenla
déé ku dét i fye kibòla kamfè ku Dyisas du
fafatila di landè to gmadè dun. 5 Bay yé
manla, "Nangto nimò ani di lam i fista du
keng falbut i dad to, na balingla gumdà too
smamuk."

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas
(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

6 Na déé Dyisas di tukay banwe Bétani di
gumnè Simon, dunan i to nun fdas mumuh
di munan. 7 Na di lam Dyisas kmaan, nun li-
bun fdadong di kenen, na nun neben sabuy
malung fnò fangbun too mabtas. Kokan i
fangbun ayé di ulu Dyisas. 8 Na kanto teen
dad to galan tdò, too ale malbut, na manla,
"Kan ku falmon i fangbun ayé? 9 Tumù fa
ku fablin du too bong wèan, na fakayan blé
i wèan di dad to landè knun. 10 Bay gadè
Dyisas i manla, na tmimel kenen, manan,
"Kan ku nangawyu i libun ani? Too fye sa
i nimòan di do." 11 Du gal nun dad to landè
knun di safédyu, na fakayyu ale tnabeng
balù ku dét du. Bay do, ta là mlo i knègu dini
di safédyu. 12 Di kakokan i fangbun di do,
falan fatlagad i lawehgu di lbang. 13 Too glut
i man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò
i Fye Tulen di klamang banwe, lêla tulen i
nimò libun ani du fye gafaldamla kenen."

I ayè Dyudas makal ku Dyisas
(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò
lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan Dyudas
Iskariyot, na salu kenen di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu. 15 Na smalek kenen,
manan, "Dét i bléyu do ku blégu di gamu
Dyisas?" Na mse ale tlu falò batù di filakla
du bléla ku Dyudas. 16 Na mdà di du ayé,
mngabal kenen kfagu mlé ku Dyisas di dale.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

17 Di tnanin du i Fista Kakaan i Fan Landè
Bulung Falnok Dun, fdadong ku Dyisas i
dad to galan tdò, na smalek ale, manla,
"Nè gumdekam gami fatlagad knaanto di
Du Kaglius?" 18 Na man Dyisas di dale, "Mdà
gamu salu di satu lagi mnè di syudad, na
manyu di kenen, 'Yé man i To Tamdò na ta
kel i bangan dmohò i kdee ta gmanan, na
yé gukmaanan kun di lam gumnèam magin
dad to galan tdò." 19 Na nimenla i man
Dyisas, na fatlagadla i knaan di Fista i Du
Kaglius. 20 Na kanto kifuh, ta sudeng Dyisas
na i dad sfalò lwe to galan tdò du kmaan
ale. 21 Na lamla kmaan, talù Dyisas, manan,
"Too glut i man-gu di gamu ani, nun satu di
gamu i makal do." 22 Na too mlidù nawala,
na man kat satu di kenen, "Ise do, man,
Amu?" 23 Na tmimel Dyisas, manan, "I to
song di do lamnab fan di tukung, yé makal
do. 24 Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad
i ta gsulat gablà di do. Bay magakdo i lagi
makal do du too kenen maflayam. Baling
fye fa to ayé ku là sutan."
25 Na lê talù Dyudas, dunan i makal kenen,
manan, "Ise do kè, Sér?" Na tmimel Dyisas,
manan, "Hee, dunan sa, ge."

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

26 Na lamla kmaan, nwè Dyisas fan, na
fasalamat kenen di Dwata, klon falnak dun,
na blén di dad to galan tdò, manan, "Nwèyu
ani na knaanyu. Ani lawehgu." 27 Na kafnge
ayé, lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat
kenen di Dwata, klon mlé dun di dale, na
manan, "I kdeeyu, sansinumyu ani. 28 Ani
i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà
i dee dad to du yé fambagal i kasafnè Dwata
di dale. 29 Na too glut i man-gu di gamu, mdà
ani, ta là lê agu minum binu ani. Silang agu
lê minum ku ta kel i du kinumgu i falami
binu di Kagot Màgu, na gamu i dademegu.
30 Kafngela lmingag dmayen di Dwata, ta
lamwà ale, na salu ale di Bulul Olib.

I kfafgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

31 Na talù Dyisas di dale, manan, "Kadang
kifuh, i kdeeyu baling milah na tnagakyu
agu, du ta gsulat di Tnalù Dwata, manan,
'Fnatigu i to gal mifat dad bilibili, na mas-
balét i dad bilibilin.'
32 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu
di gamu ditù di Galili." 33 Na man Piter di
ku Dyisas, "Balù ku milah i kdee, bay do,
là ti tnagakta ge." 34 Bay tmimel Dyisas,
manan, "Too glut i man-gu di ge ani na
kadang kifuh, di là fa kalmeet i anuk, ta
sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun
na làam agu dilè." 35 Bay too sansulit Piter
i manan ayé, "Balù ku mati agu magin ge,
là ti bnalewta ge." Na lê salngad ayé i man
dademe dad to tdò Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Na salu Dyisas na i dad to galan tdò
di satu tanà dnagit Gétsémani. Na manan
dale, "Sudeng gamu dini du salu agu ditù
du dmasal." 37 Na faginan Piter na i lwe ngà
Sébidi salu di gudmasalan. Na too flunuh
Dyisas na mlidù i nawan. 38 Na manan di
dale, "Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di
klidùgu. Fanak gamu dini na too gamu
fgeye magin do." 39 Na fles kenen magu, là
mawagan di dale, na tadè lamfan di tanà, na
dmasal, manan, "E Mà, ku nun kibò, begam
nwè i kaflayam fan mkel di do ani. Bay
yé mgimò i ge knayè, ise i do." 40 Na lê
kenen samfulê di dale Piter, na teenan ale
gkudang. Na snalekan Piter, manan, "Kan?
Là gaganyu famgal nawayu di kaginyu di do
di là mlo? 41 Too gamu fgeye na dmasal du
fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i nawa,
bay gal mlungay i laweh."
42 Na lê kenen mdà du dmasal, manan, "E
Mà, ku landè kibò mwè i kaflayamgu ani,
du silang magwè ku ta gnagugu, ge knayè
i gdohò." 43 Na kafnge ayé, lê man kenen
samfulê di dale na ta lêan ale teen kudang,
du too ale malkudang. 44 Na lê man kenen
mdà dmasal di gatlun dulê, na lê salngad
i dasalan. 45 Na kafngen dmasal di gatlun
dulê, samfulê kenen di dad to galan tdò,
na manan, "Kan, sana kakudangyu na sana
kaftudyu? Neyeyu du ta kel nan i bang, na
do i dnagit Ngà To, nakalla na bléla agu di
kagot i dad to gamsalà. 46 Mték gamu du
mdà ato. Ta mdadong i to makal do di fati."

I kakfè ku Dyisas
(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

47 Na di lam Dyisas talù, ta kel Dyudas,
satu di dad sfalò lwe to galan tdò. Na dee
dad to magin di kenen dek dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i
dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal.
48 Na i to makal ayé, ta falan tulen dale ku dét
ilè fgadè dale ku simto Dyisas. Ani ta falan
man, "I to nalakgu di bawehan, yé dunan.
Kenen i kanfèyu." 49 Na fdadong Dyudas
di ku Dyisas, manan, "E Amu, fye kifuh,"
na ta nalakan i bawehan. 50 Na talù Dyisas,
manan, "Leg, fabaltikam nimò i knayèam."
Na kafnge ayé, ta fdadong i dademe ma-
gin ku Dyudas, na nagotla Dyisas du kanfèla
kenen. 51 Na satu di dad to magin di ku Dy-
isas, nwèan sundangan, na tnibehan fasak
i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
masfek bali klingen. 52 Na man Dyisas di to
ayé, "Tusukam di lumàan i sundangam, du
ku simto gmamit tek, lê mati di tek. 53 Là kè
gadèam dun na fakay agu ftabeng di ku Mà
fye dekan gadini dee libu dad kasaliganan
tmabeng do? 54 Bay ku yé nimògu, là ti
gdohò i ta gsulat di Tnalù Dwata gablà di
kfatigu." 55 Na kafnge ayé, talù Dyisas di
kdee dad to ayé, manan, "Kan, to tmaku
agu kè du mebe gamu sundang na bunal
di kakfèyu do? Kat dugu sudeng na tamdò
déé di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na là sa kanfèyu agu. 56 Bay yé duenan kel

ani du fye gdohò i ta gsulat i dad tugad
Dwata." Na kafnge ayé, i kdee dad to galan
tdò, tnagakla kenen na mdà ale milah.

I ksalek dademe ganlal kenen
(Mark 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

57 Mdà i dad to kamfè ku Dyisas, nebela
kenen salu di gumnè Kayafas, ulu i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé
i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu.
58 Na lê lmalò Piter, bay kibò kenen fawag
kel di nasel gumnè Kayafas. Fusuk kenen
déé na sudeng di saféd i dad to mantay
du fye gadèan ku dét i mkel. 59 Na i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe
dad ganlal, too ale meye kfagu gutadagla
tmifù na fafati ku Dyisas. 60 Bay landè teenla
salàan, bay du nun dad to tmulen kéng
gablà di kenen. Na di gusenan, nun lwe
to fdadong, 61 na manla, "Yé man i to ani,
'Lanbàgu i Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na lêgu ftadag di lam i tlu du.' " 62 Na i ulu
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, ta tadag
kenen, na snalekan Dyisas, manan, "Landè
timelam kè? Dét i duenla talù gambet ani
gablà di ge?" 63 Bay là talù Dyisas balù ku
landè salàan. Mdà ayé, lê smalek i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku
Dyisas, "Fagu di dagit i too mdatah Dwata,
samdagè ge na tulenam gami ku ge i Mgalék
Dwata, dunan i Ngàan." 64 Na tmimel Dyisas,
manan, "Dunan i manam. Na man-gu di
gamu, di fulé du kadang teenyu agu, dunan
i dnagit Ngà To, na sudeng agu di kwanan
i Dwata too maltulus, na kel agu mdà di
langit fagin di dad labun." 65 Bay knasê
i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i
kenen saul du too sè kalbutan, na manan di
dad to, "Nladan i kdatah Dwata! Ta landè
kamuto smalek i dademe dad to gablà di
kenen du ta lingeyu i sasè manan. 66 Dét
i fandamyu gamu?" Na yé timel i dad to,
manla, "Gablà kenen fnati." 67 Na kafnge
ayé, dnulàla i bawehan, na snuntukla ke-
nen. Nun dademe tamfiling kenen, 68 na
manla, "Ku ge Mgalék Dwata, tansabam ku
simto tamfiling ge."

I kbalew Piter
(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

69 Na sana ksudeng Piter di nasel. Na nun
libun fasak salu di kenen, manan, "Ge sa i
satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Galili."
70 Bay malew Piter di kdeela déé, manan, "Là
gadègu i manam ayé." 71 Na salu Piter gatù
di bà takab. Na lê nun satu libun fasak mite
kenen, na manan di dad to déé, "I to ani, lê
kenen magin di ku Dyisas mdà di Nasarét."
72 Bay lê malew Piter, na samdagè kenen,
manan, "Là dilègu i lagi ayé." 73 Na di là
mlo, i dad to tadag déé, fdadong ale di ku
Piter, manla, "Dunan sa, ge satu di dale du
dilèmi talùam." 74 Baling kenen samdagè,
manan, "Falnayam Dwata agu ku tmulen
agu kéng. Là dilègu i lagi ayé." Na ta
kalmeet i anuk. 75 Na gafaldam Piter i ta man
Dyisas di kenen, "Di là fa kalmeet i anuk,
ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam
dun làam agu dilè." Na yé duenam man, ta
lamwà kenen na too ti mngel.

27

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

1 Kanto flafus, i kdee dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i
dad Dyu, yé fnaleh nawala fafatila Dyisas.
2 Na bnakusla kenen, na nebela ditù di ku
Pilato, dunan i gubirnador, du bléla di
kagotan.

I kfati Dyudas
(Dad Nimò 1:18-19)

3 Na Dyudas, dunan i makal ku Dyisas,
kanton gadè na ta nukumla Dyisas di fati,
gsal kenen, na fulêan i tlu falò batù filak di
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad
tua gal mebe i dad Dyu. 4 Manan di dale, "Ta
gamsalà agu du ta nakalgu i to landè salà."
Bay tmimel ale, manla, "Landè labetmi déé.
Ge i gmadè ayé." 5 Na bat Dyudas i filak ayé
di lam i Gumnè Gumangamfù di Dwata klon
mdà. Na di kdàan, ta fles mikat lial. 6 Na
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, nulutla
filak ayé, na manla, "Là fakay ku tnùto
i filak ani di filak galto busek di Gumnè
Gumangamfù di Dwata, du i filak ani bayad
lawil i satu to." 7 Na yé duenam man, yé
fnaleh nawala yé gukmamula i filak ani
bayadla tanà gal gumakol i dad to mimò
kulang du fye nun gulambangla dad to mdà
di dad mahal banwe ku déé gumatila di
Dyérusalém. 8 Na yé duenam man, yé dagit

i tanà ayé kel di du ani, dunan, “I tanà
bnayad litè.” 9 Na fagu déé gdohò i man
Dyérimaya, i satu tugad i Dwata di munan,
“Nwèla i tlu falò batù filak, dunan i btas
kayè blé dad to bel Israél di kbayadla
kenen.
10 Na yé gukmamula dun bayadla tanà gal
gumakol i dad to mimò kulang, du
yé dek i Amugu di do.”

I ksalek Pilato di ku Dyisas
(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Dyan 18:33-38)

11 Na kantola nebe Dyisas salu di gubir-
nador, tadag kenen di munan, na snalek Pi-
lato kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?”
Na tmimel Dyisas, manan, “Ta manam sa.”
12 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad
tua gal mebe i dad Dyu, tnifùla Dyisas, bay
là tmimelan. 13 Na smalek Pilato, manan,
“Là lingem i kdee sasè manla ayé gablà
di ge?” 14 Bay là tmimel Dyisas balù dét
tifùla dun. Na yé duenam man, too tngah
i gubirnador ayé.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayamla ku Dyisas
(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

15 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan
satu to di blanggù. Ku simto knayè i kdee
dad to, yé falwàan. 16 Na di bang ayé, nun
satu to di blanggù too gadè i kdee dad
to, yé dagitan Barabas. 17 Na yé duenam
man, kanto stifun i kdee dad to, snalek
Pilato ale, manan, “Simto knayèyu falwàgu,
Barabas ku demen Dyisas, i dnagit Krayst?”
18 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan
na yé duen i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu mlé ku Dyisas di kagot Pilato du mafè
nawala ku Dyisas. 19 Na di ksudeng Pilato
di gusudeng i to mukum, nun sulat febe
yaanan di kenen, manan, “Nang ge lmabet
di to ayé du landè salàan. Balbutang too
agu maflayam di kaknagu kenen.” 20 Bay
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad
tua gal mebe i dad Dyu, banlétla i dad to
du fye yé fnila falwà Barabas na fafatila
Dyisas. 21 Na lê smalek i gubirnador, manan,
“Simto di lwe ani kayèyu falwàgu?” Na
tmimel ale, manla, “Barabas.” 22 Na smalek
Pilato, manan, “Dét i fye kibògu ku Dyisas, i
dnagit Krayst?” Na tmimel i kdeela, manla,
“Fnatakam di krus.” 23 Na smalek Pilato,
manan, “Kan? Dét i salàan?” Bay baling
matnù kakitla, manla, “Fnatakam kenen di
krus.” 24 Na gadè Pilato na landè kibòan du
fan ale mimò samuk mdà di kalbutla. Na yé
duenam man, mwè Pilato éél, na naloban
tnalòan di muna i kdee dad to, manan,
“Landè labetgu di kfati to ani. Gamu nan
i gmadè.” 25 Na tmimel dad to, manla, “Hee,
gami na dad belmi i tmimel gablà di kfati i
to ani.” 26 Na kafnge ayé, falwàan Barabas
di dale. Bay fafasan Dyisas, na blén kenen
di dad sundalun, du fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

27 Na nebe dad sundalu Dyisas fusuk di
bong gumnè Pilato, na ta salnibutla kenen.
28 Na nlusla dad klawehan, na nun falsakla
dun klaweh mitam fulè du fagbetla kenen
harì. 29 Na mwè ale walad nun sual, na
salnabédla du nimòla kyangen na sukubla
di ulun. Na lêla kenen banlé tugad gambet
i gal nagot dad harì, na lkuad ale di munan,
na nadoyla kenen, manla, “Kumusta ge,
harì i dad Dyu!” 30 Na dnulàla kenen, na
lêla nwè i tugad du bagulla di ulun. 31 Na
kafngela madoy kenen, lêla nlus i klaweh
mitam fulè, na falsakla dun i kenen klaweh.
Na kafnge ayé, nebela kenen lamwà du
fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

32 Na di kalwàla, nun lagi gsitongla,
yé dagitan Simon mdà di banwe Sirini.
Fnegesla kenen mebe i krus Dyisas. 33 Na
yé gusalula di satu banwe dnagit Golgota.
Yé gumtatek Golgota, dunan banwe klakub
ulu. 34 Na banléla kenen binu sanboolla
bulung féét, bay kanto tilew Dyisas, là ninu-
man dun. 35 Na kafngela fmatak kenen di
krus, nalel dad sundalu i dad klawehan fagu
di kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè kat
satu di dale. 36 Na kafnge ayé, sudeng ale
du bnantayla kenen. 37 Nun sulat kahla gsen
tah i ulun tifùla kenen, manan, “Ani Dyisas,
Harì i dad Dyu.” 38 Na nun lwe to tmaku lêla
fnatak di safédan, satu gsen di kwananan
na satu gsen di bibengan. 39 Na i dad to
magu déé, lêla kenen nadoy, na kmiling ale,
manla, 40 “Ha, ge i to mayè lambà i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê ftadag
dun di lam i tlu du, falwàam i ktom, na tufa
ge mdà di krus ku ge Ngà i Dwata.” 41 Na lê
salngad ayé nimò i dad ganlal di kafaglut i

dad Dyu, na i dad to gal tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe
i dad Dyu, du toola kenen nadoy. 42 Ani
manla, "Galan falwà dademe dad to, bay
kenen kto là gafalwàan dun. Kenen i Harì
di Israél kun. Ku tufa kenen mdà di krus,
fantooto kenen. 43 Toon ti snalig i Dwata na
yé manan Ngà i Dwata kun. Na neyeto ku
falwà Dwata kenen." 44 Na balù dad to tmaku
i gagin fnatak di krus, lêla nadoy.

I kfati Dyisas
(Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

45 Na mdà di ltu du kel di tngà masol i du,
tadè kmifuh i klamang banwe. 46 Na kanto
tngà masol i du, too falbong Dyisas i talùan,
manan, "Iloy, iloy, lama sabaktani?" Yé
gumtatek ani, "E Dwatagu, Dwatagu, dét
duenam kmagol do?" 47 Kanto linge dademe
to tadag déé i manan ayé, manla, "Ta tlon
Ilaydya." 48 Na gasil mwè falnas i satu to,
lnaban di sukà, na fkahan di tukè i kayu
du ulukan di bà Dyisas na fsafan dun. 49 Na
man dademe, "Bayàyu kenen. Neyeto ku
kel Ilaydya na falwàan kenen." 50 Na mkit
Dyisas, na ta ftoh i nawan. 51 Na tadè
kasê di gutngàan i bong kurtina di Gumnè
Gumangamfù di Dwata mdà di tah kel di
dungan. Na kmangkal i tanà, na btù dad
batu. 52 Na mgukà i dademe lbang, na mték
mdà di fati i dademe dad to Dwata. 53 Lamwà
ale di lbangla, na kafnge i kték Dyisas di
fati, salu ale di Dyérusalém du fitela i ktola
di dee dad to. 54 I ulu dad sundalu na lê i
dad sundalun magin dun di kbantayla ku
Dyisas, kantola galyalo kmangkal i tanà na
teenla i kdee dademe mkel, too ale likò,
na manla, "Too glut, kenen Ngà i Dwata."
55 Na nun dee dad libun déé damweng mdà
di gumawagan. Tagnè ale magin di ku
Dyisas fdu di Galili du galla kenen tnabeng.
56 Magin déé Méri Magdalin, na Méri i yê
Dyém na Dyosip, na yê dad ngà Sébidi.

I kalbangla ku Dyisas
(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

57 Kanto kifuh, nun satu lagi kel, yé dagi-
tan Dyosip mdà di banwe dnagit Arimatiya.
Too bong knunan, na kenen satu to gal tdò
Dyisas. 58 Salu kenen di ku Pilato, na fnin
i laweh Dyisas. Yé duenam man, mdek
Pilato du fye bléla i laweh Dyisas di ku
Dyosip. 59 Na ta nwè Dyosip i laweh Dyisas,
na lnabédan falnas bukay. 60 Nun lbang ta
fala fakol Dyosip di lfidas gugdak i bulul
du gulambangla ku Dyosip ku ta mati. Na
déé gutmusukan i laweh Dyisas. Na nun
lulidan bong batu du sangan di bà i gufusuk
di lbang na kafnge ayé, ta mdà kenen. 61 Na
Méri Magdalin na lê man i satu Méri, teenla
i nimò Dyosip du déé gusudengla mdadong
di lbang.

I kbantayla i lbang Dyisas

62 Na di tmadol du, dunan i Du Kaftud,
salu di ku Pilato i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, na dad Farisi. 63 Na manla, "Sér,
gafaldammi na di là fa mati i to tmulen kéng
ayé, yé manan, 'Kafnge tlu du, lê agu mték.'
64 Yé duenam man, fye ku fbantayam i lbang
kel di tlu du tà tnaku i dad to galan tdò i
lawehan na fnge ayé, yé manla di dad to, 'Ta
mték kenen di fati.' Ku dee mgebe di kéngla
di munan, midul kadang di bong kéngla di
fulé ani." 65 Na man Pilato di dale, "Mebe
gamu dad to mantay ditù di lbang na tooyu
fanbagal i lbang na tooyu bnantay." 66 Na yé
duenam man, gatù ale di lbang du fye fan-
gatla. Nsangla batu i bà lbang, na tnagakla
déé i dad to mantay.

28

I kték Dyisas mdà di fati
(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Kafnge i Du Kaftud, di too flafus Linggu,
mdà Méri Magdalin na i satu Méri salu di
lbang du neyela. 2 Na tin tadè lminol du nun
kasaligan Dwata mdà di langit tufa déé di
lbang. Na lulidan i bong batu di bà i lbang,
na sudeng kenen di tahan. 3 Yé kbawehan
gambet silà, na too ti bukay i klawehan. 4 Na
kankal i dad to mantay mdà di klikòla di
kasaligan ayé, na gambet ale dad to mati.
5 Na man i kasaligan di dad libun, "Nang
gamu likò, du gadègu na yé fanngabalyu
Dyisas, dunan i fnatakla di krus. 6 Ta là dinin
du ta mték mdà di fati salngad i ta manan
di gamu. Flal gamu. Neyeyu i gufilèla dun.
7 Na gasil gamu salu di dad to galan tdò, na
manyu di dale, 'Ta nték kenen mdà di fati,
na muna kenen di gamu salu di Galili. Ditù
gumiteyu dun.' Yé man-gu di gamu."

8 Na yé duenam man, gasil mdà dad libun
fdu di lbang. Likò ale, bay lê ale too lehew.
Too ale sadluh du fye tulenla di dad to gal
tdò Dyisas. 9 Na snitong Dyisas ale, manan,
"I ktanak nawa samnagin di gamu." Na

fdadong ale di kenen, na nagotla i blìan
mangamfù di kenen. [10] Na man Dyisas di dad
libun ayé, "Nang gamu likò. Mdà gamu, na
dekyu dad flanekgu fye gatù ale di Galili, du
ditù gusamsitegu dale."

I tulen dad to mantay

[11] Di lamla magu, nun dademe dad to
mantay salu di syudad du tulenla di dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu i kdee ta mkel.
[12] Na dad ganlal ayé, stulen ale di dad tua
gal mebe i dad Dyu, na nun fnaleh nawala.
Banléla dad sundalu mantay too bong filak,
[13] na yé flaula dale, "Ani manyu, 'Di lammi
kudang di kifuh, ta kel dad to galan tdò
na tnakula i lawehan.' [14] Na ku linge i
gubirnador ani, fansyemi stulen di kenen
du fye là falnabèan gamu." [15] Yé duenam
man, nwè dad sundalu mantay i filak, na
nimenla i flau dad ganlal di dale. Na i tulen
dad ganlal ayé, ta too mbel di dad Dyu, balù
kel di mdu ani.

I kfite Dyisas i kton di dad to galan tdò

(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

[16] Na ta mdà dad sfalò satu to galan tdò
gatù di Galili. Na fles ale di bulul i ta
fala man Dyisas dale. [17] Na di kitela dun,
mangamfù ale di kenen, bay nun di dale lwe
nawa. [18] Na fdadong Dyisas di dale, manan,
"Ta blé Dwata di do i kdee glal di tah langit
na di tah tanà. [19] Yé duenam man, mdà
gamu gatù di dad to di kdee dad banwe di
tah tanà, na fanbalingyu ale dad to tdògu.
Na bnunyagyu ale di dagit i Mà, na i Ngà,
na i Mtiu Tulus. [20] Na lêyu ale tdò du fye
nimenla i kdee dad dekgu di gamu. Na
nangyu glifet na gal agu samnagin di gamu
kel di gusen i banwe."

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Mark

Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Ani i katbù i Fye Tulen gablà ku Dyisas
Krayst, dunan Ngà i Dwata.
2 Du ani i fsulat Dwata ku Isaya, i satu
tugadan di munan, gtadè di Ngàan, manan,
"Dekgu i snaliggu muna di ge du fatla-
gadan i dalanam. 3 Di banwe landè to mnè
ditù, tamlo kenen, ani manan fagu di fléd,
'Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i
gumagun!' "
4 Na i to ayé, dunan Dyan. Tamdò kenen
di banwe landè to mnè ditù, na manan di
dad to, "Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu, na
fbunyag gamu, na ku yé nimòyu fnasinsya
Dwata dad salàyu." 5 Na yé duenam man,
nun dee dad to salu déé di gutamdò Dyan
mdà di banwe Dyudiya, na lê man mdà di
syudad Dyérusalém. Na tulenla i dad salàla,
na fbunyag ale di Éél Dyordan.
6 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf dnagit
kamél, na yé galingan kulit lmanaf. Na yé
knaanan dunan tlangas na tnab.
7 Na ani man Dyan di dad to, "Nun kel satu
to tmadol di do, na too kenen mdatah di do.
Là gablà agu mteh i ikat talumfàan du too
agu mdanà di kenen. 8 Bnunyagta gamu di
éél, bay kenen i munyag gamu fagu di Mtiu
Tulus."

I kbunyag na i ktilew ku Dyisas
(Matyu 3:13—4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

9 Là mlon, salu Dyisas di Éél Dyordan,
na yé gumdàan di Nasarét glam di banwe
Galili. Na fbunyag kenen di ku Dyan.
10 Kanto kenen fbunyag, di kalwàan di lam
éél, ta teenan i langit mgukà. Na lêan teen
i Mtiu Tulus tufa na mdaf di kenen gambet
abun. 11 Na nun talù mdà di langit, manan,
"Ge i Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu
di ge." 12 Na gasil nebe i Mtiu Tulus Dyisas
salu di banwe landè to mnè ditù. 13 Na
fat falò butangan déé, na tnilew Satanas
kenen. Na lê nun dad lmanaf labè di banwe
ayé, bay yé mifat ku Dyisas i dad kasaligan
Dwata.

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

14 Di là mlo, fablanggù Harì Hérod Dyan,
na samfulê Dyisas di Galili, du tdòan i Fye
Tulen mdà di Dwata. 15 Ani man Dyisas, "Ani
ta kel nan i du kagdohò gman di Tnalù i
Dwata di munan du ta mdadong nan i Kagot
Dwata. Nsalyu i dad salàyu, na tnagakyu
i dad sasè nimòyu, na ftoo gamu di Fye
Tulen."
16 Na di satu du, magu Dyisas di kilil i
bong lanaw Galili, na nun teenan lwe lagi
saflanek, yé dagitla Simon na Andru. Yé
nimòla fmukat ale du yé talbahòla. 17 Man
Dyisas di dale, "Yé galyu nimò ani, fmukat
nalaf. Fye fa ku baling gamu magin di
do du tdòta gamu fmukat dad to du fye
magin ale di do." 18 Na di kman Dyisas
ayé, tadèla tnagak i dad fukatla, na magin
ale di kenen. 19 Na kanto fles ale Dyisas
magu, lê nun teenan lwe lagi saflanek, yé
dagitla Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi.
Na yé gusudengla di awengla. Yé nimòla,
fatlagadla dad fukatla. 20 Tadè tlo Dyisas ale,
na tnagakla déé di aweng i màla Sébidi na i
dad to snukéy du magin ale di ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas i busaw
(Luk 4:31-37)

21 Di kagula, salu ale di lunsud Kaper-
naum. Kanto kel i Du Kaftud i dad Dyu,
fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad
Dyu na tamdò. 22 Too tngah i dad to di
katdòan du là salngadan di katdò i dad to
gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis.
Bay Dyisas kenen, too nun kaltulusan di
katdòan. 23 Lam Dyisas tamdò, nun satu
lagi tadè kel nun busawan. Mkit kenen,
manan, 24 "E Dyisas mdà di Nasarét, landè
labetam di gami. Fanam gami falmo kè?
Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too Mtiu mdà
di Dwata." 25 Bay nngak Dyisas i busaw, na
manan, "Fanak ge. Lamwà ge di kenen."
26 Too fakakal i busaw i lagi ayé, na mkit
klon lamwà. 27 Too ti tngah i kdee dad to, na
sansmanla, "Too ti tnikeng ani. Nun falami
tdò dini na magin déé i knun kaltulusan.
Dekan i dad busaw, na mimen ale." 28 Na
too mlal mbel i santulen gablà ku Dyisas di
kabal Galili.

I kafgulê Dyisas i tewe Piter na i dademe to
(Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

[29] Na mdà ale Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na salu ale ditù di gumnè
Simon na Andru. Na lê magin Dyém na
Dyan. [30] Na milè tewe Simon libun du too
ti minit i lawehan. Na gasilla tulen ani di
ku Dyisas. [31] Fdadong kenen di libun ayé, na
nagotan i sigalan, na ntékan kenen. Tadè
mkah i kinitan, na fles mimò dale knaan.
[32] Di kasdaf i du, nebe dad to déé di ku
Dyisas i kdee dademela nun tduk, na i dad
to nun busaw. [33] Na too ti dee dad to mdà
di banwe ayé stifun di saféd i gufusuk di
gumnè ayé. [34] Na yé duenam man, nun dee
dad to fan-gulê Dyisas di dad sahal tduk. Na
lêan falwà dee busaw. Na là ftalùan ale du
gadèla ku simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili
(Luk 4:42-44)

[35] Na too flafus di tmadol du, di fa làan
too malwa, ta mték Dyisas, na mdà kenen
salu di satu banwe landè to mnè ditù du
dmasal. [36] Na ta lê mdà ale Simon du
fanngaballa kenen. [37] Na di ta kitela dun,
manla, "Fanngabal i kdee dad to ge." [38] Bay
man Dyisas di dale, "Fles ato di dademe
dad banwe mdadong dini du fye lêgu tdò
i Fye Tulen ditù, du yé sa i duen-gu salu
dini di tah tanà." [39] Na taman, lanngab
Dyisas i banwe Galili. Tamdò kenen di dad
gumnè gal gustifun i dad Dyu, na falwàan
dad busaw di dad to.

I kafgulê Dyisas i satu lagi nun fdas mumuh
(Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

[40] Na nun satu lagi nun fdasan mumuh
salu di ku Dyisas, na lkuad di munan, na
too fakdo, manan, "Ku beg ge mayè, gadègu
gaganam agu fan-gulê du fye too mlaneb
i kulitgu." [41] Too bong kakdo Dyisas dun,
taman nagotan, na manan, "Mayè agu sa.
Mgulê ge nan." [42] Na tadè mkah i fdasan
mumuh ayé, na ta too mlaneb i kulitan.
[43] Gasil Dyisas fdà kenen, na toon ti dek,
manan, [44] "Nangam ti tulen ani balù simto
dun, bay mdà ge, na fitem i laweham di
ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem ditù
i dsùam gambet i uldin Dwata di dad sulat
Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè i kdee
dad to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i
kulitam." [45] Bay di kdà i lagi ayé, balingan
too tulen gablà di kgulêan, na too ti mbel
i santulen ani. Yé duenam man, ta là too
gfite Dyisas di dad banwe du gal dee dad to
stifun di safédan. Lon gal salu di dad banwe
gulà dee dad to, bay knèan gal dee dad to
salu di kenen mdà di dad sahal banwe.

2

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan
(Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

[1] Na kafnge file du, lê samfulê Dyisas di
Kapernaum. Na linge i dad to déé na ta lê
kenen kel. [2] Yé duenam man, too ti dee dad
to stifun déé, na fital i gumnè kel di lwà. Na
tdò Dyisas ale i Tnalù Dwata. [3] Na nun fat
lagi kel déé, na nun nebela to là galyakan i
lawehan, santiangla magin i gumilèan. [4] Du
landè kibòla fdadong di ku Dyisas du mdà
di kdee dad to stifun, lanketla i dademe ataf
gsen tah i gutamdò Dyisas klola fayol kenen
magin i gumilèan. [5] Na kanto teen Dyisas i
bong ksaligla, manan di to là galyak, "E Tò,
ta magfasinsya nan i dad salàam."
[6] Na nun dad to sudeng déé i gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, yé mnè
di fandamla, [7] "Kan ku talù i to ani gambet
ayé? Mlad kenen du landè dademe gmagan
fmasinsya i salà, lo senan Dwata." [8] Na ta
gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan
di dale, "Kan ku ani fandamyu? [9] Nun
klahilan ku yé man-gu, 'Ta magfasinsya nan
i dad salàam.' Bay baling mlimah ku yé
man-gu di to là galyak, 'Mték ge, nwèam i
gumilèam, na magu ge,' du fakayyu gadè ku
nun glalgu demen ku landè. [10] Na yé kayègu
ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To,
nun glalgu dini di tah tanà fmasinsya salà."
Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di
to là galyak, na manan, [11] "Dekta ge, mték
ge, nwèam i gumilèam, na mulê ge." [12] Na
tadè tadag i to ayé, na ta nwèan i gumilèan,
na lamwà di bleng i kdee dad to. Na tngah
i dad to déé, na dnayenla i Dwata, manla,
"Landè lmento teen galò ani."

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32)

[13] Na lê mdà Dyisas salu di kilil i bong
lanaw. Na too dee dad to stifun di safédan,
na tdòan ale. [14] Di laman magu, nun teenan
satu to dnagit Libay, i ngà Alfyus. Déé
kenen di gutalbahò i dad to gal mwè bayad
i buhis du yé sa i knalaman nimò. Na man
Dyisas di kenen, "Magin ge di do." Na ta
tadag Libay, na fles magin ku Dyisas.

[15] Na kmaan ale Dyisas di gumnè Libay.
Na yé kmaan di saféd Dyisas na i dad to
galan tdò dee dademe dad to gal mwè bayad
i buhis, na lê dademe dad to lmafà dad
uldin Dwata du ta dee ale i gal magin di
kenen. [16] Na i dademe dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis i glam di dad
Farisi, kantola teen na yé dademe ale Dyisas
kmaan i dad to gal mwè bayad i buhis na
dademe to gal lmafà i uldin Dwata, manla
di dad to tdòan, "Kan ku kmaan Dyisas di
saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na
dademe to gal lmafà i uldin Dwata?"
[17] Kanto linge Dyisas i manla ayé, tmimel
kenen fagu di fléd, manan, "I to fandas, nun
gukmamun i to mulung. Bay i to landè
fdasan, landè gukmamun i to mulung. Ise
ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay i dad to
gamsalà."

I salek gablà di kafwasa
(Matyu 9:14-17; Luk 5:33-39)

[18] Di satu du, fwasa i dad to gal tdò Dyan
na lê man i dad to gal tdò i dad Farisi. Nun
dademe dad to salu di ku Dyisas, na smalek
ale, manla, "Mdà dad to gal tdò Dyan Gal
Munyag, na balù i dad to gal tdò dad Farisi,
gal ale fwasa. Bay i dad to tdòam ge, kan
ku là fwasa ale?" [19] Tmimel Dyisas fagu
di fléd, manan, "Ku fkahta di dad to nlak
magin samsong, fwasa ale kè ku sana kdéé
di safédla i lagi sansong? Là. Là tayò ale
fwasa ku sana kdéé i lagi sansong. [20] Bay
nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi
sansong, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

[21] "Là fakay klafang i falami falnas di labi
klaweh ta baltok du tà saksang i klafang
ayé, na ta baling bong i kasêan. [22] Na là fakay
kah di lam i labi kulit i falami binu du keng
btù i kulit du kmadok fa i binu, na malmo i
binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé
gumkah i falami binu di falami kulit."

I katdò Dyisas gablà di Du Kaftud
(Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5)

[23] Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale
Dyisas di satu lnigo. Di lamla magu, yé nimò
i dad to galan tdò beg ale kambang là dee
dad kigan trigo. [24] Na man dad Farisi di ku
Dyisas, "Neyem. Ta kamtu dad to tdòam di
Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata
di uldinan fagu di ku Mosis." [25] Na man
Dyisas di dale, "Kan kè? Là lmenyu masa
gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na
i dademen? [26] Di kagot Abiatar, dunan i
ulu i dad ganlal di kafaglut di munan, ani
nimò Dabid. Fusuk kenen di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan
gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay
kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut,
bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na ta
banlén i dademen." [27] Na fadlug Dyisas talù,
manan, "Yé duen Dwata mimò i Du Kaftud
du tabengan di dad to. Du yé funan nimò
dunan i dad to, na fnge, blén i uldinan gablà
di Du Kaftud. Yé gugmadèto dun na mabtas
fa i dad to di dad uldin. [28] Yé duenam man,
yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To."

3

I kafgulê Dyisas i satu lagi fikot i sigalan
(Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11)

[1] Di satu du, lê fusuk Dyisas di gumnè
gal gustifun i dad Dyu. Nun teenan déé
satu lagi fikot i bali tnalòan. [2] Na nun
dademe dad to déé, too ale meye kfagu du
fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas, taman,
toola kenen tnanul du neyela ku fan-gulêan
i to ayé di Du Kaftud. [3] Na talù Dyisas di
lagi fikot i tnalòan, na manan, "Tadag ge
di muna." [4] Na smalek Dyisas di dad to,
manan, "Dét man i uldin Dwata fagu di
ku Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud,
fye ku sasè? Tnabengto i dademe to, ku
demen fnatito ale?" Bay tadè ale fanak.
[5] Tamduk nawa Dyisas meye dale. Na sasè
nawan du magéng ulula. Na manan di lagi
fikot i sigalan ayé, "Bankeham i sigalam."
Kanton bankeh, tin tadè bkeh na ta mgulê.
[6] Bay gasil lamwà dad Farisi, na stifun ale
magin di dad to gsen di ku Harì Hérod, du
santulenla ku dét i kibòla fmati ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i dad to di kilil i bong lanaw

[7] Mdà ale Dyisas na i dad to galan tdò di
banwe ayé, na salu ale di bong lanaw. Na
too dee dad to magin di dale mdà di dademe
dad banwe, dunan mdà di Galili, [8] na di
Dyudiya, na di syudad Dyérusalém, na di
banwe Idumya, na balù fa di dademe banwe
mdà di faltù i Éél Dyordan, na mdadong di
dad banwe dnagit Tiro na Sidon. Yé duenla
salu gatù du ta lingela gablà di dad nimò
Dyisas. [9] Du too dee dad to déé, ta dek Dyisas

i dad to galan tdò fye ku nun falala tagà
dun aweng i fakayan gumyak tà kenen fital.
10 Ta dee nan i dad to fan-gulêan, taman gal
saglad i dad to nun tduk magot di kenen.
11 Na i dad to nun busaw, ku teenla kenen,
gal ale lkuad lamfan, na mkit ale, manla,
"Ge Ngà i Dwata." 12 Bay too fnang Dyisas
ale tmulen ku simto kenen.

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek
(Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Na mnagad Dyisas di satu bulul, na tlon
di safédan i dad to nalékan, na fdadong
ale di kenen. 14 Yé nalékan sfalò lwe to, yé
katlon dale dad to galan dek. Mgimò ale
dad to gal samnagin di kenen, na lêan ale
dek tamdò i Fye Tulen di dademe banwe.
15 Na lêan ale banlé glal falwà dad busaw
mnè di dad to. 16 Ani dagit i dad sfalò lwe
to nalékan, Simon, dunan i dnagit Dyisas
Piter, 17 na lê Dyém, na i flanekan Dyan,
dunan i dad ngà Sébidi. Dnagit Dyisas
ale Boanigis, yé gumtatekan dunan i dad
to gambet kilet. 18 Na lêan fagin nalék
Andru, na Filip, na Bartolomyu, na Matyu,
na Tomas, na Dyém dunan i ngà Alfyus, na
Tadyus, na Simon dunan i msen i banwen.
19 Na lêan nalék Dyudas Iskariyot, dunan i
makal ku Dyisas.

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Na ta lê mulê Dyisas di banwe gumdàan.
Na lê nun dee dad to stifun déé, na yé
duenam man là gasleng Dyisas kmaan na i
dad to galan tdò. 21 Kanto gadè dad flanekan
ani, salu ale di kenen du nngéla, du yé man
dademe dad to gablà di kenen ta book kun.
22 Na lê nun kel fdu di Dyérusalém i dademe
dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku
Mosis. Yé manla gablà di ku Dyisas, "Yé ta
mnè di kenen Bélsébul, i gumdatah i dad
busaw, na yé duenan gmagan falwà i dad
busaw." 23 Yé duenam man, tlo Dyisas ale,
du talù di dale fagu di dad fléd, manan, "Là
gagan Satanas falwà i kton. 24 Ku fkahta di
satu banwe, ku baling sfati i dad to slame
dale, malmo i banwe ayé. 25 Na ku fkahta di
satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà
i familya ayé. 26 Na salngad ku Satanas, ku
sanfatin i kton, ta maskah kenen. Ta là
gmaganan, na yé ta gusen i kagotan. 27 Ku
nun to kamgis na bnantayan i gumnèan,
landè gamwè i knunan. Silang nun gamwè
dun ku funan bnakus i to kamgis ayé.
28 "Too glut i man-gu di gamu ani, gagan
Dwata fmasinsya i kdee salà i dad to na i
kdee sasè manla gablà di kenen. 29 Bay i
to talù sasè gablà di Mtiu Tulus i Dwata, là
fnasinsya i salàan, balù kel di landè sen. Too
blat i salàan, gten kenen falnayam kel di
landè sen." 30 Yé duen Dyisas man ani du yé
ta manla gablà di kenen na nun busawan.

I yê Dyisas na i dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Na di lam Dyisas tamdò, ta kel i yêan na
dad flanekan. Tadag ale di lwà, na fngéla
kenen. 32 Na nun dee dad to sudeng di
safédan, na manla, "Ta déé yêam na dad
flanekam di lwà, na snalekla ge." 33 Na man
Dyisas di dad to ayé, "Simto kè i yêgu na
i dad flanekgu?" 34 Neyen i dad to sudeng
di safédan, na manan, "Ani i yêgu na dad
flanekgu. 35 Du ku simto mimò i knayè
Màgu, yé mgimò flanekgu lagi, na flanekgu
libun, na i yêgu."

4

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na lê tamdò Dyisas di kilil i bong lanaw,
na too dee dad to stifun déé. Taman,
myak kenen di aweng du déé gusudengan
na lamtew i aweng ayé. Na déé dad to di
kilil i lanaw. 2 Na dee dad tdò Dyisas di dale
fagu di dad fléd. Ani manan, 3 "Too gamu
flinge. Nun to salu di dnarun du smabul
bnê. 4 Kanton sabul, nun dademe dad bnê
gtadè di bà dalan, na fti tnukè dad anuk
mayeng. 5 Nun dademe dad bnê gtadè di
gudee batu, na landè alì tanàan. Too mlal
msut di tah i dad tabòla, du mngifi i tanàan.
6 Bay kanto msut i du, ta mlanas na mati du
là too ale dmalil. 7 Lê nun dademe dad bnê
gtadè di lam dad bnas nun sual. Na kanto
tahà i bnas, ta mlimas dad tabò i dad bnê.
Taman là menge ale. 8 Bay nun dademe dad
bnê gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad
bnê ani, na mlal tahà, na too menge. Yé ulê
i dademe dad bnê ani tlu falò, na dademe
nam falò, na dademe mlatuh." 9 Na kafnge
Dyisas tmulen i fléd ayé, manan, "Ku simto
i nun klinge, fye ku too flinge."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Kanto là dee dad to, ta fdadong i sfalò
lwe to galan tdò na lê man dademe dad to,
na snalekla Dyisas gablà di dad fléd. 11 Na
man Dyisas di dale, "Faglabatgu di gamu i
dad gbuni gablà di Kagot i Dwata. Bay di
dademe dad to, fagugu di fléd i dad tdògu,
12 du fye balù ku meye ale, knèan là mite ale,
na balù ku lminge ale, knèan là galmabat
ale, tà ale msal na fnasinsya Dwata i dad
salàla."

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15)

13 Na smalek Dyisas, manan, "Là gadèyu
gumtatek i fléd ayé? Ku là glabatyu dun,
dét kibòyu galmabat i dademe dad fléd?"
14 Na nubadan di dale i fléd ayé gine,
manan, "I bnê sabul i to ayé dunan Tnalù
i Dwata. 15 I tanà di bà dalan gugsabul i
dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i
Tnalù i Dwata, bay di là mlo salu Satanas
déé na nwèan i Tnalù ta gsabul di nawala.
16 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê
gunun dee batu, dunan i dademe dad to too
mlal dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela
dun, na too ale lehew di katbùan. 17 Bay
là ale too dmalil, taman, là too ale mlo
ftoo du ku ta nkel ale i klimah ku demen
kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù i
Dwata, knagolla i kaftoola. 18 Na i tanà
gugsabul i dademe dad bnê gtadè lam bnas
nun sual, dunan i dademe dad to lminge
i Tnalù i Dwata. 19 Bay mlimas i Tnalù
Dwata di nawala du mdà di klidù nawala,
na i kiballa knun, na dademe knayè i ktola.
Taman, là menge i Tnalù Dwata di dale.
20 Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad
bnê, dunan dad to dmawat i Tnalù Dwata
di kaklingela dun, na too fye kbengen. Nun
dademe, tlu falò i ulêla, na nun dademe
nam falò, na dademe mlatuh i ulêla."

I kaglabat blé Dwata
(Luk 8:16-18)

21 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku nun
to fusuk mebe salò, là snukuban dun been,
na là kahan dun di dungan i katri. Bay yé
nimòan, kahan di gumefen. 22 Na salngad
ayé, i kdee dad gbuni di mdu ani, teen
kadang di satu du na gadè i kdee là fa gadè
di mdu ani. 23 Ku simto i nun klinge, fye ku
too flinge."
24 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Tooyu
fkah di nawayu i lingeyu, du nè kalbong
kaglabat dnawatyu, yé sa kalbong kaglabat
blé Dwata di gamu, na lêan tananù. 25 Ku
simto fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù
Dwata i blén di kenen. Bay ku simto là fkah
dun di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata
balù i tukay ta glabatan."

I fléd gablà di ktabò i bnê

26 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan,
"Yé guflingen-gu i kbel i Kagot Dwata di
ktabò i bnê sabul i satu to di tanàan.
27 Laman kudang di kifuh na laman bliwal
di mdu, ta tmabò i bnê ayé na lamnok,
bay là gadè i to ayé i kiboàn lamnok. 28 Yé
gumdàan lamnok du mdà di knèan di tanà.
Yé muna msut i muhad foonan, na tmadol
i fusùan, kafnge ayé, i bengen. 29 Ku ta
tagah i bengen, yé klo kamtu dun du ta kel
i bulenan gafat."

I fléd gablà di bnê mustasa
(Matyu 13:31,32,34; Luk 13:18-19)

30 Lê talù Dyisas, manan, "Dét guflingenta
i Kagot Dwata? Ku demen, dét fye fléd
fbateng dun? 31 I kagotan gambet i bnê
too tukay dnagit mustasa fele i satu to di
tanàan. 32 Tmabò i bnê ani, na mbaling
bong kayu. Too ti malbang i dad fangan,
na déé gufgalung i dad anuk mayeng, na
gusmalalla."
33 Na fagu di dee dad fléd gambet ayé tdò
Dyisas i Tnalù Dwata. Ku dét i gaganla
ganbet, yé tdòan di dale. 34 Landè tdòan di
gudee dad to ku là fagun di fléd. Bay ku ta lo
yé dademen i dad to galan tdò, ta nubadan
di dale gumtatek i dad fléd.

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Kanto sdaf i du, talù Dyisas di dad to
galan tdò, manan, "Mdà ato mifal i lanaw."
36 Na yé duenam man, tnagakla i dad to déé,
na smakay ale di aweng tagnè gusudeng
Dyisas, na faginla kenen. Na lê nun dademe
dad to maweng magin dale. 37 Di lamla
maweng, ta nkel ale i kamgis nus di talà
lanaw. Kanto mbugal i malbang lwek gtadè
di awengla, ta fan fnò éél. 38 Bay déé Dyisas
di ulin i aweng. Kudang kenen na kmama.
Ta nukatla na manla, "E Sér, ta fan ato
galnab. Mayè ge kè ku mlimas ato?" 39 Na yé
duenam man, ta mték Dyisas, na nngakan i
nus na lê i dad lwek, manan, "Ta batongyu
nan." Na tadè fanak i nus na mtanak i

lanaw. [40] Na manan di dad to galan tdò, "Kan
dé ku likò gamu? Là smalig gamu kè?" [41] Too
ale tngah, na sasalek ale, manla, "Simto i to
ani? Balù i nus na lê i malbang lwek mimen
di kenen."

5

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi

(Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

[1] Na fles ale mifal di lanaw kel di banwe
i dad to di Gérasin. [2] Na di ktufa Dyisas di
aweng, snitong i satu lagi nun busaw. Yé
gumdà i lagi ayé di dad ilib gulambang i
dad to mati. [3] Na yé gufanak i lagi ayé di
dad ilib gulambang, na landè kibòla mikat
kenen, balù sangkalì. [4] Ta dee dulêla bnakus
kenen di blìan na di sigalan, bay tadèan gal
fantoh i dad sangkalì di sigalan, na tanfòan i
dad tek di blìan. Na landè to gmagan mafas
dun. [5] Di kifuh na di mdu, déé kenen di dad
gulambang na di dad bulul, na gal kenen
mkit na sneeyan batu i lawehan. [6] Tlabo
mawag fa, ta teenan Dyisas, na gasilan
snitong, na fles lkuad di munan. [7] Na mkit
kenen, manan, "Dyisas, Ngà i Too Mdatah
Dwata, dét i kibòam do? Samdagè ge di
do fagu di dagit i Dwata na là falnayamam
agu." [8] Yé duenan man ayé du ta man Dyisas
di busaw, "Lamwà ge di kenen." [9] Na snalek
Dyisas kenen, manan, "Dét i dagitam?" Na
tmimel kenen, manan, "Yé dagitgu salagsà
du too gami dee." [10] Na too kenen fakdo du
fye là dek Dyisas ale lamwà di banwe ayé.
[11] Na nun mdadong déé di dale dee dad sdè
mateb di bulul. [12] Na fakdo i dad busaw di
ku Dyisas, manla, "Dekam gami gatù di dad
sdè ayé na fafusukam gami di dale." [13] Na
falohan ale, taman, ta lamwà ale di lagi ayé,
na fles ale fusuk di dad sdè. Mdadong di
lwe libu i kdee dad sdè ayé, na mti ale milah
flasok di bilil, na kamyaf ale di kbe, na fles
di lanaw, na sdulê ale mlimas.

[14] Milah dad to gal mifat i dad sdè ayé salu
di lam i lunsud na di lwà i lunsud du tulenla
i ta mkel ayé. Na i dad to gutmulenla dun,
gasil ale gatù du neyela. [15] Na kanto ale kel
di ku Dyisas, teenla i lagi gulamwà i dad
busaw, na tadè kenen sudeng déé, na ta
kalmaweh, na ta fye fandaman. Na too ale
likò. [16] Na i dad to ta mite i dad mgimò di
lagi ayé na lê man di dad sdè, tulenla di
dad to falami kel. [17] Na yé duenam man, too
fakdo dad to di ku Dyisas du fye tnagakan i
banwela. [18] Na di kyak Dyisas di aweng, too
fakdo i lagi gulamwà i dad busaw du kayèan
magin. [19] Bay fnang Dyisas kenen, manan
dun, "Mulê ge di dademem, na tulenam
dale i kdee dad nimò Dwata di ge na i bong
kakdon ge." [20] Yé duenam man, ta mdà i lagi
ayé, na tulenan di banwe dnagit Dikapolis i
dad nimò Dyisas di kenen. Na too ti tikeng
i kdee dad to.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati

(Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

[21] Kanto lê mifal Dyisas di lanaw, nun dee
dad to stifun déé di safédan. Déé kenen
fa di kilil i lanaw, [22] na fdadong di kenen i
satu ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu yé
dagitan Dyairus. Na kanto kel déé, ta fles
lamfan di saféd blì Dyisas. [23] Na too kenen
fakdo, manan, "Ta fan mati i tukay ngàgu
libun. Beg ge magin do, na nagotam kenen
du fye mgulê." [24] Na yé duenam man, magin
Dyisas di kenen. Lê nun dee dad to lmalò ku
Dyisas, na fan là gagun du mdà di kasgat i
dad to.

[25] Na nun satu libun magin ta sfalò lwe fali
klo i litèan sigi maloh. [26] Ta too sasè kaflaya-
man feye i tdukan di dad to mulung, na ta
mti i filakan. Bay là sa mkah tdukan, na ta
baling matnù i ksasèan. [27] Ta lingen gablà ku
Dyisas, taman, fdadong kenen di kagolan,
na nagotan i saulan, [28] du yé fandaman, "Ku
logu gagot i saulan, mgulê agu." [29] Kanton
gagot i saul Dyisas, tadè tlag kaloh i litèan,
na galyalon na ta mkah i tdukan. [30] Na lyalo
Dyisas ta nun kgagan lamwà di kenen. Yé
duenan kmangél di dad to glibut di kenen,
na smalek kenen, manan, "Simto magot di
saulgu?" [31] Na tmimel i dad to galan tdò,
manla, "Gadèam na dee dad to gihok di ge
mdà di kasgatla, na kan dé ku snalekam ku
simto magot ge?" [32] Bay too meye Dyisas
du fye teenan ku simto i ta magot di kenen.
[33] Na gadè i libun ayé i ta mkel di kenen, na
fdadong di ku Dyisas, na lamfan di saféd i
blìan. Kankal kenen di klikòan, na tulenan
i kdee. [34] Man Dyisas di kenen, "Ta mgulê
ge du mdà di nun kaftoom di do. Mulê ge,
na i ktanak nawa mnè di ge du ta landè
tdukam."

[35] Na di lam Dyisas talù, nun dademe dad
to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan i ulu

di gumnè gal gustifun i dad Dyu, manla di
ku Dyairus, "E Sér, ta là gumaham i ngàam
du ta lanah. Ta nangam snamuk nan i To
Tamdò." 36 Bay tadè bayà Dyisas i manla,
na manan di ku Dyairus, "Nang ge likò,
bay lo ge ftoo." 37 Kafnge ayé, ta lo yé
falohan magin dunan Piter, na Dyém, na
Dyan, dunan i flanek Dyém. 38 Kanto ale
kel di gumnè Dyairus, linge Dyisas i ugak i
dad to. Nun dee dad to mngel na lmanu.
39 Na fusuk Dyisas, na manan dale, "Kan ku
mugak gamu na mngel? Là sa mati i ngà
ayé, bay lo kudang." 40 Na nadoyla kenen.
Dek Dyisas i dad to ayé lamwà, bay neben
fusuk dad tua i ngà ayé, na lê man i dad tlu
to tdòan. Fusuk ale di snifil gumilè i ngà
ayé. 41 Nagot Dyisas i sigalan, na manan dun,
"Talitha koum." Yé gumtatekan dunan, "Bì,
man-gu di ge, mték ge." 42 Tadè mték i ngà
ayé, na fles magu. Ta sfalò lwe falin. Too
tikeng i dad to. 43 Bay too fnang Dyisas ale
tmulen di dad to, na dekan i dad tuan mlé
knaan di ngà ayé.

6

Knangla Dyisas di Nasarét
(Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Na mdà Dyisas salu di banwe gulam-
nokan, na magin dad to galan tdò. 2 Kanto
kel i Du Kaftud i dad Dyu, tamdò kenen
di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na too
tikeng i dad to lminge i katdòan. Sasalek
ale, manla, "Nè gugamwèan i gnadèan ani?
Nè gumdà i kfulungan? Dét kibòan mimò
dad gamtikeng ayé? 3 Ise ani kè i fanday ayé,
i ngà Méri, na i flanek ale Dyém na Dyosis na
Dyudas na Simon? Sana kdini di gito i dad
flanekan libun." Na i dad to déé, knangla
kenen. 4 Bay man Dyisas di dale, "Lo yé gulà
mgafè i satu tugad Dwata di kenen banwe
di bleng i dad flanekan na i dademen." 5 Na
là toon gamgimò dad tnikeng di banwe ayé.
Lon nagot i dademe to nun tduk du fan-
gulêan ale. 6 Na too tikeng Dyisas du là ftoo
ale di kenen. Na kafnge ayé, magu Dyisas di
dad malnak banwe du tamdò.

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6)

7 Na tlo Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na
dekan ale mdà men lwe, na banlén ale glal
falwà i dad busaw mnè di dad to. 8 Na yé
flaun dale, na lo tugad i fakay nebela di kag-
ula. Nang ale mebe bnatu, ku demen kuyut,
ku demen filak. 9 Falohan ale tmalumfà, bay
fnangan ale mebe galwe saul. 10 Na ani lêan
flau dale, manan, "Ku nè gumnè gufusukyu,
fanak gamu déé kel di lêyu kdà. 11 Na ku
là dnawatla gamu di satu banwe, na ku là
mayè ale flinge di tdòyu, di kdàyu, kakesyu
i kfung di blìyu du yé ilè dun na dale tmimel
i sasè nimòla di Dwata." 12 Yé duenam man,
ta mdà ale tamdò, manla, "Msal gamu na
tnagakyu dad sasè nimòyu." 13 Na dee dad
busaw falwàla mdà di dad to, na dee dad to
nun tduk nkokla fngalo du fan-gulêla ale.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Linge Harì Hérod gablà di kdee mgimò
Dyisas, du ta too tatel i dagit Dyisas. Na
yé man dademe dad to na yé kun gumdà
i kgaganan di ku Dyan Gal Munyag du ta
mték kenen mdà di fati. 15 Na yé man
dademe to gablà ku Dyisas, "Kenen Ilaydya,
i satu tugad i Dwata di munan." Na nun
dademe yé manla, "Kenen i satu tugad i
Dwata gambet dademe tugad i Dwata di
munan." 16 Bay di kaklinge Harì Hérod
gablà ayé, manan, "Dyan Gal Munyag sa
ayé. Ta faklanggu ulun, bay ta lê mték di
fati." 17 Du di munan, ta fakfè Hérod Dyan,
na ta fikatan na fablanggùan. Yé duenan
mimò ani du mdà di atul Hérodiyas, yaan
i flanekan Filip. Du ta nlad Harì Hérod sa
Hérodiyas ayé. 18 Du gal man Dyan di ku
Hérod, "Là fakayam nlad yaan i flanekam."
19 Na yé duenan too nang nawa Hérodiyas
ku Dyan, na kayèan fmati kenen, bay landè
kibòan. 20 Du mdà di klikò Harì Hérod, yé
duenam man tnamangan Dyan du gadèan
na kenen i satu to too tluh na too mtiu. Too
mayè Hérod gal flinge di ku Dyan, bay lê gal
msamuk i nawan.

21 Bay ta kel i du fatan Hérodiyas, na
nimòan i knayèan, dunan slà di du kafal-
dam i ksut Harì Hérod. Ta mimò Hérod
bong fista, na nlakan dad ganlal di gubirnu,
na ulu i dad sundalu, na dademe mdatah
to di banwe Galili. 22 Fusuk i ngà Hérodiyas
libun, na sayew kenen, na too ti bayan ale
Hérod. Na manan di ngà ayé, "Dét kayèam
fni? Balù détan, blégu di ge." 23 Na samdagè
kenen, manan, "Fakanggu di ge na balù dét i
fnim, kel di tngà i kdee dad nagotgu, blégu

di ge." [24] Na lamwà i ngà ayé, na snalekan
yêan, manan, "Dét i fnigu kè?" Tmimel
i yêan, manan, "Yé fnim i ulu Dyan Gal
Munyag." [25] Na gasil samfulê i ngà ayé di
harì, na manan dun, "Yé kayègu blém do
i ulu Dyan Gal Munyag, kaham di fligo."
[26] Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i
ngà ayé, bay landè kibòan du ta guna i
kasdagèan na ta linge i dad to kmaan di
safédan. [27] Na yé duenam man, gasilan dek
i satu sundalun mwè i ulu Dyan. Na ta
mdà i sundalu, na kanlangan i ulu Dyan di
blanggù, [28] na kahan di fligo, na neben déé,
klon mlé dun di ngà libun ayé. Na mdà i ngà
ayé, ta blén di yêan. [29] Na kanto linge i dad
to gal tdò Dyan ayé, ta salu ale déé du nwèla
i lawehan, na lbangla di ilib gal gulambang
i dad to mati.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

[30] Kanto mulê i dad sfalò lwe to gal dek Dyisas, tulenla di kenen i kdee dad mgimòla na
i kdee dad tdòla. [31] Na mdà di gal kdee dad
to magin di dale, là gaslengla kmaan. Yé
duenam man, man Dyisas di dale, "Fatfing
ato gito di satu banwe mtanak du fye gaftud
gamu." [32] Na ta mdà ale maweng salu di satu
banwe landè to mnè déé. [33] Bay nun dee dad
to ta mite i kdà ale Dyisas, na du dilèla ale,
ta gasil ale tmanà mdà di kdee dad lunsud
déé, na ta baling dale muna kel. [34] Na kanto
dmuung ale Dyisas, teenan i kdee dad to
ayé, na too sè kakdon dale. Salngad ale i dad
bilibili landè to mifat dale. Na yé duenam
man, dee dad tdòan di dale.
[35] Kanto flabi, ta salu di ku Dyisas i dad to
galan tdò. Manla di kenen, "Ta flabi nan,
na landè gumnè mdadong dini. [36] Dekam
dad to ayé mdà du fye mayad ale knaanla di
dad gumnè na di dad malnak banwe ditù."
[37] Bay man Dyisas di dale, "Gamu i famkaan
dale." Smalek ale, manla, "Mayè ge kè
ku mayad gami knaan gablà fkaan di kdee
dad to ani? Ku yé nimòmi, i btas i knaan
salngad di sukéy i satu to di lwe latuh du
klon." [38] Na snalekan ale, manan, "File batù
fanyu? Mdà gamu na neyeyu." Kantola
neye, samfulê ale, na manla, "Lime batù
fan, na lo lwe batù nalaf."
[39] Na man Dyisas di dad to galan tdò,
"Fsudengyu dad to di bnas di dad sa-
hal lumbuk." [40] Na slumbuk ale sudeng,
men mlatuh i dademe na men lime falò i
dademe. [41] Na nwè Dyisas i lime batù fan na
i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit,
na fasalamat di Dwata klon falnak dun, na
blén di dad to galan tdò du fye nalella di dad
to. Na lêan nalel i lwe batù nalaf di kdeela.
[42] Na ta kmaan i kdeela, na bsol ale. [43] Na ta
santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas fan
na nalaf. Na yé kdeen, sfalò lwe been fnò.
[44] Na yé kdee dad lagi kmaan lime libu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Dyan 6:15-21)

[45] Na kafnge ayé, gasil dek Dyisas i dad
to galan tdò muna maweng mifal di bong
lanaw salu di banwe Bétsayda. Na ftagak
Dyisas du fdàan i dad to. [46] Na kafngen fdà
dad to, mnagad kenen di satu bulul lon satu
du dmasal. [47] Na kanto kifuh, ta ditù i dad
to maweng di talà i lanaw, na lo satu Dyisas
déé di kilil. [48] Na teenan dad to galan tdò,
na too sasè kaflayamla kamwah i awengla
du gsitongla i nus. Kanto mayè fayah, salu
Dyisas di dale, na tadè kenen magu di tah
i lanaw. Na ta fanan ale lnius. [49] Bay
kantola teen kenen magu di tah i lanaw,
man nawala ku lmagol, na mkit ale, [50] du
ta kdeela mite dun, na too ale likò. Bay
gasil talù Dyisas di dale, manan, "Fan-galyu
nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò." [51] Na
myak kenen di aweng magin dale, na tin
tadè fanak i nus. Na too ale tikeng, [52] du balù
ta teenla i gamtikeng nimòan di fan ayé,
bay là glabatla, du là fa mgukà i fandamla.

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Matyu 14:34-36)

[53] Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung
ale di banwe Génésarét, na ikatla i awengla.
[54] Kanto ale tufa di aweng, dilè i dad to di
banwe ayé Dyisas. [55] Na balù nè gusalun di
banwe ayé, gasilla nwè dad to nun tduk,
na nebela ale magin i dad gumilèla salu di
kenen. [56] Na balù nè gusalun di dad malnak
banwe, ku demen di dad lunsud, na di dad
gumnè, nebela i dademela nun tduk salu
di gal gustifun i dad to. Na fakdo ale di
ku Dyisas du fye began ale fagot balù lo di
kilil i saulan. Na ku simto gmagot i saulan,
mgulê.

7

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Matyu 15:1-9)

1 Na ta kel fdu di Dyérusalem dademe
dad Farisi na i dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na stifun ale di
saféd Dyisas. 2 Teenla kakaan i dademe to
gal tdò Dyisas, là funa ale malob du là lalòla
i tdò dad Farisi. 3 Du silang kmaan i dad
Farisi na lê man i kdee dademe Dyu ku
funala too nalob i tnalòla du yé knalamla
nimò glalòla di dad gutambulla. 4 Na ku
kel ale fdu di fadyan, silang ale kmaan ku
funa ale too malob. Na lê nun dee dademe
nimòla, salngad kalob i dad basùla, na i dad
tabùla, na i dad kulangla. 5 Yé duenam man,
smalek i dad Farisi na i dademe to gal tamdò
i uldin Dwata fagu di ku Mosis, manla ku
Dyisas, "Là funa malob i dad to galam tdò
di kakaanla. Kan ku là lalòla i flau dad
gutambulto?"
6 Tmimel Dyisas, manan, "Too glut i man
Dwata fagu di ku Isaya di munan gablà di
gamu dad to flingu. Ani i fsulatan,
'I dad to ani, toola agu nafè fagu di talùla,
bay too mawag i fandamla di do.
7 Landè gukmamu i kfangamfùla di do du yé
gumdà i dad flaula di dad to balù ku
yé manla kun mdà di Dwata.' "
8 Na fanles Dyisas i manan di dale, "Ta tna-
gakyu i uldin Dwata, na yé lalòyu i flau dad
to. 9 Tay kfulungyu tmagak i uldin Dwata
du fye glalòyu i adatyu. 10 Kaflingenta dun,
yé uldin Dwata fagu di ku Mosis, manan,
'Nafèyu i màyu na i yêyu,' na 'ku simto
to talù sasè di màan ku demen di yêan, là
fakay ku là fnati dun.' 11 Bay yé galyu tdò
ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan,
fakayan man di dale, 'Korban,' yé gum-
tatekan, 'I fan-gu blé di gamu, ta balinggu
blé di Dwata.' 12 Na mdà di manan ayé, ta
galyu faloh kenen balù ku là fiten i afèan di
dale fagu di tabengan ani. 13 Mdà di katdòyu
i gamu adat, ta flandèyu btas i Tnalù Dwata.
Na nun fa dademe nimòyu salngad ayé."

Gumdà i salà
(Matyu 15:10-20)

14 Na lê tlo Dyisas i dad to di safédan, na
talù di dale fagu di fléd, manan, "I kdeeyu,
too gamu flinge, na tooyu fan-glabat ani di
ktoyu. 15 Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk
di bàan. Bay yé gamfagsik kenen i lamwà di
bàan. 16 Ku simto i nun klinge, fye ku too
flinge."
17 Tnagak Dyisas i dad to, na fusuk kenen
di lam i gumnè. Magin dad to galan tdò,
na smalek ale gablà di fléd ayé gine. 18 Na
man Dyisas di dale, "Balù gamu, là fa kadì
galmabat. Gablà ku ta gadèyu na ise ku i
fusuk di bà i satu to i gamfagsik kenen. 19 Du
ku dét fusuk di bà i satu to, yé guflesan
di tienan, na fnge lê lamwà. Na ise ku yé
dalanan di nawan." Di kman Dyisas ayé
tulenan dale na landè magsik di kdee dad
knaan. 20 Na fanlesan i talùan, manan, "Yé
gamfagsik i satu to i lamwà di bàan. 21 Du
mdà di lam i nawan, nun dad sasè fandam,
na i ksaféd di to ise yaanan, i ktaku, i kbanò,
22 i klafà yaan, i klom, i ayè mimò sasè di
dademe to, i kafgaw, i klandè kyà, i kafè
nawa, i ktalù sasè gablà di dademe to, i
kafdatahan i kton, na i klandè ldam. 23 Yé
gumdà i kdee sasè ani di nawa i satu to. Yé
gamfagsik kenen."

I kaftoo i libun ise Dyu
(Matyu 15:21-28)

24 Kafnge ayé, tnagak Dyisas i banwe ayé,
na fles kenen di banwe mdadong di syudad
Tiro. Fusuk kenen di satu gumnè, na yé
kayèan ku landè gmadè na déé kenen di
lam, bay là gbunin i kton. 25 Na nun satu
libun déé, nun ngàan libun nun busaw.
Kanto linge i yêan na déé Dyisas, ta gasil
kenen salu déé na lkuad lamfan di saféd i
blì Dyisas. 26 Na ise Dyu i libun ayé du ise
ku Israél i gumdàan, bay di banwe dnagit
Fonisya glam di Sirya. Na fakdo kenen di
ku Dyisas fye falwàan i busaw di ngàan ayé.
27 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
"Fye ku funagu fankaan i dad ngà, du là
fakay nwè i knaan i dad ngà na blé di dad
ayem." 28 Na man i libun ayé, "Hee Amu,
gadègu ayé. Bay balù i dad ayem, beg
nun gwèla du gamkaan ale samel mtatek
mdà di lamisa gukmaan i dad ngà." 29 Na
man Dyisas di kenen, "Du mdà di kafye i
manam, mulê ge nan du ta lamwà i busaw
di ngàam." 30 Ta mulê i libun ayé, na kakelan
di gumnèan teenan i ngàan lo milè du ta
lamwà i busaw.

I kafgulê Dyisas i lagi bakong na umu

31 Kafnge ayé, ta tnagak Dyisas Tiro, na yé
dalanan magu kamlang di banwe Sidon, na
fles kenen di Lanaw Galili, na yé dalanan

salu ditù magu di Dikapolis. 32 I dad to
déé, nebela di ku Dyisas i satu lagi bakong
na mlimah ktalùan. Na yé fnila ku nagot
Dyisas kenen fye mgulê. 33 Yé duenam
man, nebe Dyisas kenen mdà di dad to, na
klilukan i dad knamatan di sbalà klinge i
bakong ayé. Na fnge, fnafêan ibal i dad
tnalòan, na ihokan di dilàan. 34 Lngalà
Dyisas di langit, na falbongan kalnawan, na
manan, "Ifata." Yé gumtatekan, "Mgukà
nan." 35 Di kmanan ayé, tadè mgukà i klinge
i bakong ayé, na salngad ku ta magteh i
dilàan du ta fye i ktalùan. 36 Fnang Dyisas
ale tmulen i dad nimòan ayé. Bay balù ku
galan ale fnang, baling midul fa i ktulenla
dun. 37 Na too ti tikeng i kdee dad to lminge
gablà di mkel ani, na manla, "Too ti fye i
kdee dad nimòan. Balù i dad bakong na i
dad umu fan-gulêan."

8

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to
(Matyu 15:32-39)

1 Di satu du, ta lê nun dee dad to sti-
fun. Na du landè knaanla, tlo Dyisas i dad
to galan tdò, na manan di dale, 2 "Toogu
kando i dad to stifun ani, du ta tlu dula
fanak di safédgu, na ta landè knaanla. 3 Ku
fulêgu ale di là ale fa kmaan, keng bek ale
mdà di kbitilla du mawag gumulê dademe."
4 Na smalek i dad to galan tdò, manla, "Nè
gumwèto knaan di banwe ani i gablà fkaan
i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to
mnè mdadong dini." 5 Na lê smalek Dyisas,
manan, "File batù fanyu déé?" Tmimel ale,
manla, "Fitu batù." 6 Na dekan sudeng i dad
to di tanà. Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu
batù fan, na fasalamat di Dwata klon falnak
dun na blén di dad to galan tdò du fye dale i
malel dun. Na ta nwèla i fan ayé, na nalella
di kdee dad to. 7 Na lê nun dad malnak nalaf,
bay là deen. Lêan fnasalamat i nalaf ani
klon falel dun. 8 Na ta kmaan i kdeela na bsol
ale. Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i
lukas. Na yé kdeen, fitu been fnò. 9 Yé kdee
dad to kmaan nun dad fat libu. Na kafnge
ayé, ta fdà Dyisas ale. 10 Na gasil myak Dyisas
di aweng magin dad to galan tdò, na salu ale
di banwe Dalmanuta.

I kafni dad Farisi tnikeng di ku Dyisas
(Matyu 16:1-4)

11 Na nun dad Farisi salu di ku Dyisas, na
sanbalewla kenen. Tnilewla kenen fagu di
kafnila tnikeng du gugmadèla dun na yé
gumdàan di langit. 12 Falbongan i kalnawan,
na manan, "Kan ku mni i dad to di du ani
dad tnikeng? Too glut i man-gu ani na
landè tnikeng fitegu di gamu."
13 Na kafnge ayé, lê tnagak Dyisas ale, na
myak di aweng du mifal di bong lanaw.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò i dad Farisi
na i tdò Hérod
(Matyu 16:5-12)

14 Na glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe
bnatu di aweng. Lo salbatù fan i nebela.
15 Na talù Dyisas fagun di fléd, manan dale,
"Fan-geyeyu i gambet bulung falnok fan
mdà di dad Farisi na mdà di ku Harì Hérod."
16 Na stulen ale lo dale, na manla, "Yé duen
Dyisas man ani du là mebe ato bnatu."
17 Gadè Dyisas i santulenla, na manan dale,
"Kan ku santulenyu i klandè bnatuyu? Fa
là gadèyu dun kè? Magéng uluyu fa? 18 Nun
sa matayu, bay sawe là mite gamu. Nun sa
klingeyu, bay sawe là lminge gamu. Kan?
Là gafaldamyu dun kè? 19 Di kafalnakgu i
lime batù fan du fkaan di lime libu dad to,
file been fananòyu?" Na tmimel ale, manla,
"Sfalò lwe." 20 Na lê kenen smalek, manan,
"Na di kafalnakgu i fitu batù fan du fkaan
di fat libu dad to, file been fananòyu?" Na
tmimel ale, manla, "Fitu." 21 Na man Dyisas
di dale, "Na kan ku là fa glabatyu?"

I kafgulê Dyisas i lagi butè di Bétsayda

22 Kafnge ayé, ta salu ale Dyisas di Bét-
sayda, na nun dademe dad to déé, nebela
i satu lagi butè di ku Dyisas. Na fakdo ale
fye nagotan na fan-gulêan. 23 Nagot Dyisas
sigal i butè ayé, na nalakan kenen lamwà
di tukay banwe ayé. Nihokan ibal i matan,
na nagotan kenen. Na kafnge ayé, ta snalek
Dyisas kenen, manan, "Nun teenam?" 24 Na
kanto tukeng i butè ayé, manan, "Nun teen-
gu dad to, bay yé kitegu dale gambet i dad
kayu magu." 25 Lê man nagot Dyisas i dad
matan. Too meye i lagi, na ta mgulê, na
ta too mtiu i kiten. 26 Na dek Dyisas kenen
mulê, na manan dun, "Nang ge lê samfulê
di tukay banwe ayé."

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas na dad
to galan tdò. Salu ale di dad malnak

banwe glam di Sisarya Filipus. Na di kagula
salu ditù, snalekan ale, manan, “Dét man
i dademe dad to gablà di do? Simto agu
kun?” [28] Na tmimel ale, manla, “Yé man
dademe to na ge Dyan Gal Munyag, na i
dademe, manla ge Ilaydya, na i dademe,
manla ge i satu tugad i Dwata.” [29] Na lêan ale
snalek, manan, “Na gamu? Di fandamyu,
simto agu kè?” Na tmimel Piter, manan,
“Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék Dwata.”
[30] Na fnang Dyisas ale tmulen di balù simto
dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27)

[31] Na tambù kenen fgadè di dad to galan
tdò gablà di fan mkel di kenen, manan,
“Là ti fakay ku là dee kaflayam mkel di do,
dunan i dnagit Ngà To. Na i dad tua gal
mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut,
na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, knagolla agu, na fnatila agu,
bay di gatlun du, lê agu mték di fati.” [32] Na
toon fbateng i manan ayé di dale. Na yé
duenam man, nebe Piter kenen di kilil na
nngakan. [33] Bay kanto kmangél Dyisas, na
teenan dademe to galan tdò, ta nngakan
Piter, na manan, “Fawag ge di do, Satanas,
du ise mdà di Dwata i fandamam ayé, bay
mdà di dad to.”
[34] Na ta tlo Dyisas dee dad to, na lê déé dad
to galan tdò. Na manan di kdeela, “Ku simto
mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan
i kton, na tniangan i krusan, na magin do.
[35] Ku simto kmabas i nawan, baling lanah
di kenen. Bay ku simto mati du mdà di
kaginan di do na i kaftoon di Fye Tulen,
nun nawan landè sen. [36] Dét i fye untung i
satu to ku gfunan i klamang banwe bay là
gfunan i nawa landè sen? [37] Landè fakayan
blé ku lulukan i nawa landè sen. [38] Nun dee
dad to di bang ani mimò sasè na knangla i
Dwata. Na ku nun to ftoo di do gbol di dad
to ayé, na kyàan agu na i dad dekgu, do i
dnagit Ngà To, lêgu kenen kyà ku ta samfulê
agu di kdatahgu na i kdatah Màgu na i dad
kasaligan too mtiu.”

9

Mgilih i baweh Dyisas
(Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36)

[1] Na fadlug Dyisas talù, manan di dale,
“Too glut i man-gu di gamu ani, nun
dademe dad to tadag dini, na silang ale mati
ku ta teenla i kaltulus i Kagot Dwata.”
[2] Kafnge nam butang, fagin Dyisas Piter
na Dyém na Dyan, du salu ale di tah i satu
mdatah bulul, lo dale. Na tadè mgilih i
baweh Dyisas déé di kitela dun. [3] Na samfilà
i klawehan di kbukay. Landè to di klamang
banwe gmagan fbukay klaweh salngad ayé.
[4] Na tadè msut déé di dale lwe to, dunan
Ilaydya na Mosis, na stulen ale Dyisas. [5] Na
man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du
dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu
di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya.”
[6] Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku
dét i fye manan du too ale likò. [7] Na lam
Piter talù, makto kel i labun déé, na lnimu-
nan ale. Na nun talù mdà di labun ayé,
manan, “Ani Ngàgu toogu kanbong nawa.
Falningeyu kenen.” [8] Na gasil ale meye
lmibut, na ta landè dademe dad to teenla,
lo Dyisas déé di safédla. [9] Di kaflasokla di
bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò
tulen i ta teenyu ayé gine. Silangyu tulen
ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà
To.” [10] Na nimenla i man Dyisas ayé, bay
ku ta lo dale, ta yé galla santulen ku dét
gumtatek i manan ayé, “Mték di fati.” [11] Na
smalek dad to galan tdò di kenen, manla,
“Dét duen i dad to gal tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis man dun na too
mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék
Dwata?” [12] Na tmimel Dyisas, manan, “Too
sa, na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan i
kdee. Bay, dét kè duen i dad tugad Dwata di
munan fala smulat gablà di do, i dnagit Ngà
To, na manla là fakay ku là dee kaflayam i
mkel di do na lê knang nawa i dad to agu?
[13] Ani i man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya,
na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò
di kaflayamla kenen gambet i ta fala fsulat
Dwata.”

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw
(Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43a)

[14] Kanto samfulê ale Dyisas di saféd i
dademela, ta nun dee dad to stifun déé. Na
yé nimò i dad to gal tamdò i uldin Dwata
fagu di ku Mosis, sanbalewla i dad to gal
tdò Dyisas. [15] Kanto teen i dad to Dyisas, too
ale tikeng, na gasilla snitong na dnawatla
kenen. [16] Na snalek Dyisas ale, manan, “Dét
i sanbalewyu?” [17] Na nun satu lagi gbol di
kdee dad to ayé, manan, “Sér, ta nebegu i

ngàgu di ge du nun busaw i gamfumu dun.
18 Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tadèan
gal tudà di tanà. Na gal mulak i bàan, na
kminggat i kifanan, na tadè magéng i lawe-
han. Ta beg agu fakdo di dad to galam tdò
du fye falwàla i busaw, bay là gaganla dun."
19 Na man Dyisas di kdeela déé, "E tay gamu
dad to là ftoo. Ta là manam i klogu fanak
di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di
gamu, bay knèan sana là kaftooyu. Nebeyu
di do i ngà ayé." 20 Na ta nebela kenen
di ku Dyisas. Kanto teen i busaw Dyisas,
fakakalan i ngà ayé, na tadè kenen bek, na
flulid di tanà, na mulak i bàan. 21 Na snalek
Dyisas mà i ngà ayé, manan, "Ta mlo kè i
tdukan?" Tmimel i màan, manan, "Tagnè
mdà di ktukayan. 22 Ta dee dulêan gbat
di lifoh na di lam i éél du kayè i busaw
fmati dun. Bay ku gaganam, begam gami
kando na tnabengam gami." 23 Na man
Dyisas di lagi ayé, "Kan dé ku manam, 'Ku
gaganam?' Gagan Dwata mimò balù détan
di dad to ftoo di kenen." 24 Na falbong i
lagi ayé i talùan, manan, "Ftoo agu sa, bay
là fa sikofan. Taman, toom agu tnabeng
du fye matnù i kaftoogu." 25 Na kanto teen
Dyisas na ta dee dad to gasil salu di kenen,
ta nngakan i busaw, manan, "Ge busaw
fbakong na fumu, man-gu di ge, lamwà ge
di kenen, na ta nang ge lê samfulê." 26 Ta
mkit i busaw, na fakakalan i ngà ayé, klon
lamwà. Man nawam ku ta mati i ngà ayé.
Na man dee dad to, "Ta kfatin sa ayé." 27 Bay
nagot Dyisas sigalan du ntékan, na ta fles
tadag i ngà ayé.

28 Kanto fusuk Dyisas di lam i gumnè, na
ta lo kenen na i dad to galan tdò déé, ta
smalek ale, manla, "Dét i duenmi là gmagan
falwà i busaw atù gine?" 29 Na tmimel
Dyisas, manan, "Lo fagu di kdasal gaganyu
falwà i busaw salngad ayé."

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin
(Matyu 17:22-23; Luk 9:43b-45)

30 Tnagakla i banwe ayé, na yé dalanla
magu di Galili. Là mayè Dyisas ku nun
dademe dad to gmadè, 31 du ta lo yé tdòan i
dad to galan dek, manan dale, "Do, i dnagit
Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to, na
fnatila agu, bay di gatlun du lê agu mték di
fati." 32 Bay là glabatla gumtatek i manan
ayé, na likò ale smalek dun.

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Kafnge ayé, ta salu ale di Kapernaum.
Na kanto fusuk ale Dyisas di lam i gumnè,
snalekan i dad to galan tdò, manan, "Dét
i san-gilyu gine di dalan?" 34 Bay tadè
ale fanak du yé san-gilla di dalan du san-
gladla ku simto di dale i too mdatah di
kdeela. 35 Kanto sudeng Dyisas, tlon dad
sfalò lwe to galan dek, na manan, "Ku simto
i mayè mdatah, fye ku fdanàan i kton, na
tnabengan i kdee." 36 Na mwè kenen ngà du
ftadagan di kanfela. Na kafnge ayé, lkafan i
ngà, na manan di dale, 37 "Ku simto dmawat
satu ngà gambet ani du mdà di ksasatun
di do, ta lêan agu dnawat. Na ku simto
dmawat do, ta lêan dnawat i Màgu, dunan
i mdek do."

I là mnang gamu, nsenan gamu
(Luk 9:49-50)

38 Na man Dyan di ku Dyisas, "Sér, nun
teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw
fagu di dagitam. Fanmi fnang du là glaman
di gito." 39 Bay man Dyisas, "Nangyu kenen
fnang du ku simto mimò tnikeng fagu di
dagitgu, mlimah di kenen talù sasè gablà di
do. 40 Du ku simto là mnang gito, nsenan
ato. 41 Too glut i man-gu di gamu ani, ku
simto mlé gamu balù lo satu basù éél tno
du mdà di ksasatuyu di do, dunan i Mgalék
Dwata, nun lubay gdawatan.

Gablà di kgebe di salà
(Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 "Ku simto i baling gumdà i dademe
gamsalà, too kenen falnayam. Kaflingenta
dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà
di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye
fa ku ikat di lialan i giling batu na bat
kenen di mahin. 43 Kaflingenta dun, ku bali
sigalam mebe ge di kagsalà, yé baling fye
ku kanlangam. Tumù fa ku fatok ge na nun
nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i
sigalam, na baling ditù gugtadèam di lanaw
lifoh landè sen. 44 Du ditù di lanaw lifoh là
sa mati dad safat*, na là mati i lifoh. 45 Na
ku bali blìam mebe ge di kagsalà, yé baling
fye ku kanlangam. Tumù fa ku fatok ge na
nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof

* 9:44 9:44 Ulad kmaan laweh i dad mati.

i blìam, na baling ditù gugtadèam di lanaw
lifoh landè sen. 46 Du ditù di lanaw lifoh là sa
mati dad safat, na là mati i lifoh. 47 Na ku bali
matam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku
tanwilam. Tumù fa ku landè bali matam
na nun nawam landè sen, bay too sasè ku
sikof i matam, na baling ditù gugtadèam di
lanaw lifoh landè sen. 48 Du ditù di lanaw
lifoh là sa mati dad safat, na là mati i lifoh.
49 I kdee dad to tnilew ale fagu di lifoh†. 50 I
kahì too fye, bay ku ta là mahìan ta landè
kibò lê fahì dun. Fye ku salngad gamu di
kahì mangnem, ku demen fye ku sansatuyu
nawayu di dademeyu."

10

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Matyu 19:1-12; Luk 16:18)

1 Kafnge ayé, tnagak Dyisas Kapernaum,
na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Dy-
ordan. Na lê dee dad to stifun di safédan,
na tdòan ale du yé knalaman nimò. 2 Na
nun dad Farisi salu di kenen du snalekla,
manla dun, "Fakay kè ku i lagi kahan i
yaanan?" Snalekla ani du ani nimòla dalan
tmifù ku Dyisas. 3 Tmimel Dyisas fagu di
salek, manan, "Dét man i uldin Mosis di
gamu?" 4 Na tmimel ale, manla, "Falohan
i lagi smulat di kalatas du yé gugmadè
dun na ta kahan i yaanan, na kafnge ayé,
fakayan fdà." 5 Na man Dyisas di dale, "Yé
duen Mosis man ayé du magéng uluyu.
6 Bay mdà di kimò Dwata i kdee ta nimòan di
kagatbùan, yé kibòan mimò i to satu lagi na
satu libun. 7 Ani duen i lagi tmagak i màan
na i yêan na sasatu kenen di yaanan, 8 na
lwe ale ta mbaling lo satu. Na ta ise ku lwe
ale, bay ta lo ale satu. 9 Yé duenam man, ku
dét i ta sansatu Dwata, là fakay ku nun to
samkah dale."

10 Na di kfusukla di lam i gumnè, ta lê
smalek i dad to galan tdò gablà di manan
ayé. 11 Na man Dyisas di dale, "Nè i lagi
mkah i yaanan na lê mwè mahal libun, ta
gamsalà du lnafàan i muna yaanan. 12 Na
salngad i libun, ku kahan i yaanan na lê
mwè satu lagi, ta gamsalà du lnafàan i muna
yaanan."

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Na nun dad to mebe dad ngàla di ku
Dyisas du fye nagotan ale, bay i dad to galan
tdò, nngakla ale. 14 Kanto teen Dyisas ayé,
malbut kenen, na manan dale, "Falohyu i
dad ngà salu di do, na nangyu ale fnang, du
i dad to nun ksalig gambet i dad ngà ani,
gfusuk ale di Kagot i Dwata. 15 Na too glut
i man-gu di gamu ani, ku i ksalig satu to, là
salngadan di ksalig i dad ngà ani, là glaman
di Kagot i Dwata." 16 Na kafnge ayé, lkafan i
dad ngà ayé, na nagotan ale du banlén ale
kafye.

I lagi nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Di ta kdà Dyisas magu, nun satu lagi
gasil salu di kenen, na lkuad di munan, na
smalek, manan, "E Sér, too fye balum. Dét i
fye nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?"
18 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i duenam
man do fye agu? Lo satu i fye, dunan
Dwata. 19 Ta gadèam i dad uldin Dwata,
dunan nang ge manò, nang ge lmafà yaan,
nang ge tmaku, nang ge tmulen kéng, nang
ge lmumì, na nafèam i màam na yêam."
20 Na man i lagi ayé, "Sér, ta nimen-gu i kdee
manam ayé mdà di ktukaygu." 21 Na kanto
neye Dyisas kenen, toon kando, na manan,
"Lo satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i
kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to
landè knun. Na mdà ayé, nun bong knunam
ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di
do." 22 Too blat baweh i to ayé du mdà di
man Dyisas. Ta mdà kenen na too mlidù i
nawan du too bong knunan.

23 Na meye Dyisas lmibut, na manan di
dad to galan tdò, "Tay klimah i dad to
nun bong knun gfusuk di Kagot i Dwata."
24 Tikeng i dad to galan tdò du mdà di
talùan. Na man Dyisas di dale, "E dad ngà,
too mlimah fusuk di Kagot i Dwata. 25 Ku
mlimah di satu bong lmanaf dnagit kaméll
fusuk di sol i dalum, mas mlimah fa di satu
to nun bong knun gfusuk di Kagot i Dwata."
26 Na too ale tngah, na sasalek ale, manla,
"Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?" 27 Na
meye Dyisas di dale, manan, "Di dad to, là
gagan ani, bay di Dwata gagan, du gagan
Dwata mimò i kdee."

28 Na man Piter di ku Dyisas, "Neyem, ta
tnagakmi i kdee du magin gami di ge." 29 Na

† 9:49 9:49 Dunan i dad kaflayam gnaguto di tah tanà.

man Dyisas, “Too glut i man-gu di gamu
ani. Nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i
dad flanekan lagi, ku demen i dad flanekan
libun, ku demen i yêan, ku demen i màan,
ku demen i dad ngàan, ku demen i tanàan
du mdà di ksasatun di do na i kdawatan i Fye
Tulen, 30 too ti dee fa i gdawatan di nawan
ani, dunan i dad gumnè, na i dad flanek lagi
na libun, na i dad yê, na i dad ngà, na i tanà,
na gagin i dee dad kaflayam. Bay kadang
di fulé du, gamdawat kenen nawa landè
sen. 31 Nun dee dad to mdatah di nawan ani
mbaling ale mdanà kadang di fulé du. Na
dee dad to mdanà di nawan ani mbaling ale
mdatah kadang di fulé du.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Di kagula mnagad salu ditù di
Dyérusalém, muna Dyisas di dale. Tikeng
i dad to galan tdò, bay dademe dad to
tmadol, likò ale. Na lamla magu, lêan
nebe fatfing i dad sfalò lwe to galan tdò
du fgadèan i fan kel di kenen. 33 Manan
dale, “Too gamu flinge du ta fan ato kel di
Dyérusalém, na do, i dnagit Ngà To, bléla
agu di kagot i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na i dad to tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na nukumla agu di fati, na
bléla agu di dad to ise Dyu, 34 du nadoyla agu,
na dnulàla agu, na nfasla agu, na fnatila
agu. Bay di gatlun du, lê agu mték di fati.”

I fni ale Dyém na Dyan
(Matyu 20:20-28)

35 Na fdadong Dyém na Dyan di ku Dyisas,
i dad ngà Sébidi. Manla di kenen, “Sér, nun
kayèmi fimò ge.” 36 Na snalekan ale, manan,
“Dét kè i kayèyu fimò do?” 37 Na manla
di kenen, “Fsudengam gami di safédam,
satu gsen di kwananam na satu gsen di
bibengam ku ta gdawatam i kdataham.”
38 Bay man Dyisas di dale, “Là ti gadèyu ku
dét i fniyu. Gaganyu kè tmufì minum di
basù guminumgu, dunan i dad kaflayam
gnagugu? Na gaganyu kè magin fbunyag
di gufbunyaggu, dunan i dad klimahgu?”
39 Na tmimel ale, manla, “Gaganmi sa.” Man
Dyisas di dale, “Too glut, gamginum gamu
di basù guminumgu, na gafbunyag gamu di
gufbunyaggu. 40 Bay landè ktoogu fsudeng
ku simto gsen di kwanan-gu na gsen di
bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà Mà di
dad to gutmagàan dun.”

41 Kanto gadè i sfalò dademe to gal tdò
Dyisas gablà di fnila ayé, ta lanbutla Dyém
na Dyan. 42 Na santifun Dyisas i kdeela,
na manan di dale, “Ta gadèyu i gal nimò
dad ganlal dini di tah tanà. Galla lnumì i
dad to mdanà, na toola ale gal dek. 43 Bay
fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku simto i
mayè mdatah, là fakay ku landè nimòan di
dademe. 44 Na ku simto mayè mdatah, là
fakay ku là fafasakan i kton di kdee. 45 Du
balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé duen-gu
salu dini di tah tanà ku fifat agu di dad to.
Bay yé duen-gu salu dini du do mifat i dad
to na blégu i ktogu di fati mayad dad salà du
fye dee dad to galwà.”

I kafgulê Dyisas i to butè dnagit Bartimyu
(Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Na ta kel ale di banwe Dyériko. Na
kafnge ayé, ta fles Dyisas na i dad to galan
tdò na i mlabung dad to. Na nun lagi
butè sudeng di kilil i dalan du gal mni.
Yé dagitan Bartimyu, na yé gumtatekan
ngà Timyu. 47 Kanton linge na Dyisas mdà
di Nasarét i magu déé, ta mkit kenen, na
manan, “E Dyisas, i bel Harì Dabid, begam
agu kando.” 48 Dee ale mngak i butè ayé
kayèla ku fanak. Bay too baling mkit,
manan, “Bel Harì Dabid, begam agu kando.”
49 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas,
na manan, “Tloyu kenen.” Taman, tlola
i to butè ayé, manla, “Fan-galam nawam.
Tadag ge. Tlo Dyisas ge.” 50 Kanton bat i
lafin saulan, gasil kenen tadag na fdadong
di ku Dyisas. 51 Na snalek Dyisas kenen,
manan, “Dét kè kayèam nimògu di ge?”
Tmimel i butè, manan, “Amu, yé kayègu
moon ku lê agu mite.” 52 Man Dyisas di
kenen, “Mdà ge nan. Ta mgulê ge mdà
di kaftoom.” Na ta lê kenen mite, na fles
magin ku Dyisas.

11

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na kanto ale mdadong di Dyérusalém na
di kakella di dad malnak banwe Bétfagi na
Bétani di Bulul Olib, dek Dyisas muna lwe
dad to galan tdò. 2 Na manan dale, “Fles
gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku

ta kel gamu ditù, nun teenyu ngà dongki
là fa lmen snakay batangla déé. Ntehyu na
nebeyu dini. 3 Na ku nun to smalek gamu,
na manan, 'Kan ku nimòyu ayé?' ani manyu
di kenen, 'Nun gukmamu i Amu dun, na
lêan fulê dini kadang.' " 4 Na ta mdà i
dad to dekan ayé, na ta teenla i ngà dongki
batang di saféd i bà gufusuk di satu gumnè
di kilil dalan, na ntehla. Na lamla mteh
dun, 5 smalek i dademe to tadag déé, manla,
"Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?" 6 Na
tmimel ale salngad di man Dyisas na ta bayà
i dad to ale. 7 Na nebela i dongki ayé salu
di ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe
dad klawehla, na ta smakay Dyisas. 8 Na
dee dad to mbel i klawehla di bà dalan.
Na i dademe to, nkahla doon ta nwèla di
bulul du yé dale kfite i kdayenla di ku
Dyisas. 9 Nun dad to muna di ku Dyisas, na
nun dademe tmadol, na falbongla i talùla,
manla, "Dnayento i Dwata. Magdayen i To
salu dini di dagit Dwata. 10 Banlé Dwata
kafye i kagot fan kel ta fakang di munan di
gutambulto Harì Dabid. Magdayen i Dwata
di too gumdatah." 11 Na kafnge ayé, ta
kel Dyisas di Dyérusalém, na fusuk kenen
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
Neyen i kdee mgimò déé bay du ta flabi
nan, lê man kenen lamwà salu di Bétani, na
magin i sfalò lwe dad to galan tdò.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Matyu 21:18-19)

12 Na di tmadol du, ta mdà ale di Bétani.
Na di lamla magu, ta bitil Dyisas. 13 Na
nun teenan kayu dnagit fig di kibòan beg
gumawag, too ti mlabung i doonan. Yé
duenam man, ta fdadong kenen déé du
mngabal bengen. Bay kanto kel di kayu ayé,
landè benge teenan, lo doon, du ise bangan
fa menge. 14 Na man Dyisas di kayu ayé, "Ta
landè lê gamkaan i bengem nan." Na linge
dad to galan tdò i manan ayé.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

15 Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém,
ta fusuk kenen di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i
dad to gal sbayad di laman. Na lugadan i
dad lamisa i dad to sasambì filak, na lê man
i dad gusudeng i dad to fabli dad abun galla
dsù. 16 Na fnang Dyisas i dad to mebe dad
kalyakla magu déé di Bong Gumnè ayé.
17 Na tamdò Dyisas di dad to, manan, "Ta
gsulat di Tnalù i Dwata, manan, 'I Gumnègu
ani, yé gukmamu dun gal gudmasal i dad to
mdà di kdee dad banwe,' bay ta fanbalingyu
gumnè i dad to lmimbung." 18 Na kanto
linge i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na
i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis i man Dyisas ayé, mngabal ale
kfagu fmati kenen. Likò ale di ku Dyisas du
too tikeng i kdee dad to di katdòan.
19 Na kanto kifuh, lamwà ale Dyisas di
syudad ayé.

I tdò mdà di kayu fig
(Matyu 21:20-22)

20 Na too flafus di tmadol du, ta lê ale
magu di sablà i kayu fig ayé, na teenla
ta mlanas na mati kel di dalilan. 21 Na
gafaldam Piter i ta nimò Dyisas, na manan
di kenen, "Sér, neyem. Ta mlanas sa i kayu
tnalùam ayé." 22 Na man Dyisas di dale,
"Ku ftoo gamu di Dwata, 23 too glut i man-
gu di gamu ani. Ku simto i man di bulul
ayé, 'Magket ge na mgilih ge gatù di talà
mahin,' ku là lwe nawan bay fantoon na
mgimò i manan, gdohò sa i manan ayé.
24 Yé duenam man, ani man-gu di gamu, di
kdasalyu, ku nun fniyu di Dwata, yé fye
fantooyu na ta gdawatyu du fye gfunyu.
25 Na ku dmasal gamu, fnasinsyayu i kdee
dad salà gafaldamyu ta nimò i dademe dad
to du fye lê fnasinsya i Màyu ditù di langit i
dad salàyu. 26 Du ku là fnasinsyayu dad salà
i dademe to, là lê fnasinsya i Màyu di langit
i dad salàyu."

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Kafnge ayé, ta lê ale samfulê di
Dyérusalém. Na lam Dyisas magu di lam
i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, salu
di kenen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na i dad tua gal mebe i dad Dyu.
28 Na smalek ale, manla, "Dét i ktoom mimò
i kdee nimòam dini? Na simto mlé ge i
glal?" 29 Na tmimel Dyisas, manan, "Lê nun
snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu, lêgu
tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani.
30 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan
kenen, mdà di Dwata di langit, ku demen

mdà di dad to di tah tanà? Tnimelyu agu
kun." [31] Na stulen ale, manla, "Ku yé manto,
'Mdà di Dwata di langit,' lêan ato snalek,
manan, 'Kan ku là fantooyu Dyan?' [32] Bay là
fakay ku yé manto, 'Mdà di dad to.' (Likò
ale di dad to du yé man i kdee dad to na
Dyan satu tugad i Dwata). [33] Yé duenam
man, tmimel ale, manla, "Là gadèmi dun."
Na man Dyisas di dale, "Là lêgu tulen gamu
ku dét i ktoogu mimò i dad nimògu."

12

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)

[1] Na tamdò Dyisas di dad to fagu di dad
fléd, manan, "Nun satu lagi mele walad
dnagit grép di tanàan. Lnabatan i dad felen,
na makol kenen di bong batu du gumlék i
bengen. Na lêan fdak i mdatah gumnè gu-
fanak i to mantay i dad felen ani. Na kafnge
ayé, fagotan i dad felen di dademe dad to
du salu kenen di satu banwe. [2] Na kanto
tagah i dad bengen, dekan i satu fasakan di
dad to gufagotan i felen, du fwèan i kenen
alel. [3] Bay i dad to gufagotan i dad felen,
kanfèla i fasak ani, na nfasla na fnge dekla
kenen mulê, na landè gwèan. [4] Na lê nun
dekan, na kanto kel déé, bnagulla i ulun,
na fyàla kenen. [5] Na ta lê nun dekan, bay
kanto kel déé, ta balingla fnati. Lê nun dee
dademe dekan. Nfasla dademe, na flesla
fnati dademe. [6] Na nun lo satu i làan fa dek,
dunan i ngàan toon kanbong nawa. Kenen
i too sangal fulé dekan salu di dale, du yé
manan di kton, 'Nafèla sa i ngàgu.' [7] Bay
baling ale stulen, manla, 'Ani ngà i to mfun
i dad fele. Fnatito kenen du fye di kfati
màan, ta gito gamfun i dad felen.' [8] Mdà ayé,
kanfèla kenen, na fnatila, na batla i lawehan
di lwà i tanà gumele i dad grép.
[9] "Dét nimò i to mfun fele? Yé nimòan,
salu kenen ditù di dad to gufagotan i felen,
na fnatin na tanlasan ale. [10] Sawe là lmenyu
masa i fléd di Tnalù Dwata, manan,
'Nun gumnè slame batu, na i satu batu
déé too mabtas, yé baling knang i
dad to fdak dun, du man nawala
ku là mabtasan. [11] Blaam, i batu
ani, yé gumdàan di Dwata, na too ti
gamtikeng.' "
[12] Na i dademe dad ganlal i dad Dyu,
mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, du
gadèla na dale gugtadè i fléd ayé. Bay likò
ale di dad to, na yé duenla mdà na tnagakla
Dyisas.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26)

[13] Na dekla salu di ku Dyisas dademe Farisi
na dademe dad to gal msen ku Harì Hérod
du mngabal ale kfagu kamfè kenen fagu di
talùan. [14] Kanto ale kel di kenen, manla,
"E Sér, ge i satu to too gsalig, na too ti
glut i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham di
nawam i man dad to di ge du là sa mabtas
di ge ku dét i glalla. Nun snalekmi. Fakay
kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé
gami bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah
di Roma, ku demen là? Dét i fye nimòmi,
mayad gami ku là?" [15] Bay gadè Dyisas na
lo ale flingu, taman, manan di dale, "Kan
ku kayèyu agu lniman? Fiteyu do i satu
filak galyu bayad i buhis di banwe Roma."
[16] Na mwè ale filak na fitela di ku Dyisas. Na
snalekan ale, manan, "Simto i to teenyu di
filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat
dini?" Na tmimel ale, manla, "Ku Sisar."
[17] Na man Dyisas di dale, "Ku dét i nfun Sisar,
bléyu di ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata,
lêyu blé di Dwata." Na tikeng ale du mdà di
timelan.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40)

[18] Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas,
dunan i dad to gal man landè mték mdà
di fati. Na snalekla kenen, manla, [19] "Sér,
di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku
nun lagi mati bay landè ngàla yaanan, là
fakay ku là nwè i twalin lagi i libun ayé
du fye nun tubad i twegen. [20] Na di munan
kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i
twege, bay kel di kfatin landè ngàla. [21] Na
kanto mati i twege ayé, yé lê mwè i libun
ayé dunan i galwen, bay landè ngàla. Na
kanto lê mati i galwen, ta yé lê mwè dun i
gatlun, bay lê landè ngàla. [22] Na salngad i
fitu lagi saflanek ayé du santufìla nwè yaan
i libun ayé, na sdulê mati i dad lagi ayé,
bay landè ngàla. Na kafngen, ta lê mati i
libun ayé. [23] Ani i snalekmi. Di kték i dad
mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu
lagi saflanek?" [24] Na tmimel Dyisas, manan,
"Too gsalà i fandamyu ani du là gadèyu i
Tnalù Dwata na i kaltulusan. [25] Ku ta mték
i dad mati kadang di fulé du, ta landè swè
yaan. Bay yé ta kagkahla ta salngad ale di

dad kasaligan di langit. [26] Na gablà di kték i
dad mati, sawe là lmenyu masa i man Dwata
di ku Mosis gablà di kayu dminè, du ani i
manan, 'Do i Dwata fnangamfù Abraham na
Isaak na Dyékob.' [27] Na yé kayèan man dini,
balù ku ta mati ale, sana knèla di fandam
Dwata du yé galla katlo dun kenen i Dwata
gal fnangamfù i dad to mlawil fa. Too gsalà
i kaftooyu."

I too mabtas uldin Dwata
(Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28)

[28] Na lê salu di ku Dyisas satu to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mo-
sis, na lingen i kastulenla. Kanton gadè
na too fye timel Dyisas, snalekan kenen,
manan, "Di kdee dad uldin Dwata, nè i too
mabtas dé?" [29] Na tmimel Dyisas, manan,
"Ani i too mabtas di kdee dad uldinan.
'Flinge gamu, dad to mdà di Israél. Too
mdatah i Amuto Dwata, na lo kenen i
Dwata. [30] Mdà ayé, kanbongyu nawa Amuyu
Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na
di kaglabatyu, na di kgisyu.' [31] Na i gamtadol
uldin too mabtas dunan ani. 'Kanbongyu
nawa i dademe to salngad kalbong nawayu
i ktoyu.' Ta landè dademe nan uldin mabtas
fa di dad lwe ani." [32] Na man i lagi ayé, "Too
fye i manam, Sér. Too glut i manam na lo
satu Dwata, na landè dademe. [33] Na là fakay
ku i to là kanbongan nawa Dwata mdà di
nawan, na di fandaman, na di kaglabatan,
na di kgisan. Na lê là fakay ku là kanbongan
nawa i dademe to salngad i kton. Balù ku
mabtas di Dwata i kdee dad agaf snakufto
na dad dsùto di kenen, bay yé too mabtas
di kenen dunan i kimento i dad lwe uldinan
ani." [34] Kanto gadè Dyisas na too fye timel i
lagi ayé, manan dun, "Là mawag ge di Kagot
i Dwata." Na mdà ayé, ta landè to gamlas
smalek ku Dyisas.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44)

[35] Na kafnge ayé, tamdò Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na di kat-
dòan smalek kenen, manan, "Mdà i dad to
gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, dét i duenla man dun i Mgalék Dwata
Bel Dabid? [36] Fagu di kalak i Mtiu Tulus i
Dwata, ani man Dabid di munan,
'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,
kel di kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan i falel blìam." '
[37] Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata 'Amu,'
kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?" Na
bayan i kdee dad to flinge di ktalù Dyisas.

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-47)

[38] Na di katdò Dyisas, manan di dad to,
"Tooyu fan-geye i dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale
kalmaweh too fye ku magu ale, na kayèla
ku too nafè i dad to ale di fadyan. [39] Na yé
kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kafsu-
dengla dale di gusudeng i dad to mdatah
di gumnè gal gustifun, na di dad fista.
[40] Blaam, ani i nimòla. Lnufigla dad libun
balu du fye gwèla dad knunla, na flingu ale
mimò fye fagu di kaftahàla i dasalla. Too
maflayam i dad to ayé kadang."

I kablé i libun balu
(Luk 21:1-4)

[41] Di satu du, sudeng Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata di saféd i
galla gumkah i filak blé di Dwata, na neyen
i dad to gal mlé déé. Bong blé i dad to nun
bong knun. [42] Bay lê nun kel satu libun balu
landè knunan, na yé ftatekan déé lo beg lwe
lad. [43] Na tlo Dyisas dad to galan tdò, na
manan dale, "Too glut i man-gu di gamu
ani, balù ku bong blé dademe dad to, mas
bong fa blé i balu ani. [44] Du yé blé dademe
to i lukas i bong knunla. Bay yé blé i libun
balu ani i ta sen knunan."

13

Fala tulen Dyisas i kalmo i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

[1] Kafnge ayé, di kdà Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, too tikeng i
satu to galan tdò di kiten i malbang gumnè
glam di gumangamfù ayé, na manan, "Sér,
neyem. Tay kalbong i dad gumnè ani na
i dad batu didingla." [2] Bay man Dyisas
di kenen, "Teenam i dad malbang gumnè
ani, man? Bay nun du kel kadang, landè
batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà
i kdeen."

I kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, stimbang
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
sudeng kenen déé. Na salu Piter na Dyém
na Dyan na Andru ku Dyisas, na snalekla
di landè dademe to lminge dun, manla,
4 "Begam tulen gami ku kilen i kagdohò i
manam ayé? Dét i ilè gugmadèmi dun na
ta fan kel?" 5 Na tmimel Dyisas, manan,
"Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
6 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du,
na tamdò ale fagu di dagitgu, manla, 'Do
sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,' na fagu
déé, dee dad to mafgaw. 7 Na ku lingeyu
gablà di dad kasfati ta mkel, na lingeyu i
dad santulen gablà di dademe dad kasfati i
fan kel, nang gamu likò. Là fakay ku là funa
kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò, ise ku
yé i ta gusenan. 8 Sfati i dad sahal to, na lê
man i dad malbang banwe. Na mkel i linol
di dee dad banwe, na i kbitil. Bay i kdee
ayé lo katbù i dad ilè na ta fan kel i gusenan
salngad di libun maltien ta tamduk i tienan
du ta fan sut i ngàan.
9 "Bay too gamu fgeye, du nebela gamu
di dad ganlal gal mukum, na nfasla gamu
di dad gumnè gal gustifun i dad to. Na lêla
gamu ftadag di muna i dad gubirnador na lê
man i dad harì du mdà di ksasatuyu di do.
Yé kadang i kdalanyu tmulen dale gablà di
dad nimò Dwata di gamu. 10 Na là fakay ku là
funa gatdò i Fye Tulen di dad to di kdee dad
banwe. 11 Bay ku kanfèla na nukumla gamu,
nang gamu mlidù ku dét i fye timelyu dale.
Bay yé tulenyu dunan i blé Dwata di gamu
di ktadagyu di muna i dad ganlal ayé du ise
ku mdà di gamu i dad timelyu, bay mdà di
Mtiu Tulus. 12 Na di dad du ayé, nun dademe
dad to, bléla di fati i dad flanekla na dad
ngàla. Na i dademe dad ngà, knagolla i dad
tuala na fafatila ale. 13 Na i kdee dad to,
knangla gamu nawa du mdà di ksasatuyu di
do. Bay ku simto i gamtayud kel di gusenan,
galwà kenen.

I sasè kalnikò
(Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 "Na nun teenyu too sasè kalnikò gam-
falmo tadag di ise gutadagan, dunan di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na ku
teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to mdà
di Dyudiya salu di dad bulul. Ku simto masa
ani, fye ku toon fan-glabat di fandaman.
15 Na di du ayé, ku nun to ditù di tah ataf i
gumnèan, fye ku ta nang lê tufa ku demen
fusuk di lam i gumnèan du mwè i dad
knunan. 16 Na ku nun to ditù di dnarun, fye
ku nang lê mulê du mwè i saulan tahà sigal.
17 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien,
na i dad libun ftutù ngà. 18 Taman, too gamu
dmasal du fye là kel ani di bang ksasè i tanà.
19 Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kimò
Dwata i klamang banwe di kagatbùan sngé
kel di du ani, là gasalngadan ksasè i mkel
ani. 20 Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du
ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè to
mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal
dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta
mgalékan.
21 "Na di dad du ayé, ku nun to man di
gamu, 'Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék
Dwata,' ku demen manan, 'Ta ditù,' nangyu
fantoo. 22 Du msut dee dad to flingu, na
manla dale kun i Mgalék Dwata, blaam ise.
Na yé man dademe na dale kun i dademe
tugad i Dwata, blaam ise. Na mimò ale dad
gamtikeng du fye mafgaw i dad to, na ku
gagan, balù i dad to ta mgalék Dwata. 23 Bay
too gamu fgeye du ta falagu tulen di gamu
i kdee ani di laman là kel.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 "Na di dad du di kafnge i bong klimah
ayé, tin tadè kmifuh i du, na ta là mneng i
bulen. 25 Na tatek i dad blatik mdà di langit,
na gasyat i kdee dad mnè di langit. 26 Na di
kakel i Ngà To, teen i kdee dad to di labun
nun kaltulusan na mneng. 27 Na dekan
i dad kasaliganan salu di kdee dad sahal
banwe 'R' di tah tanà, balù nè gusablàla, du
santifunla i dad to ta mgalékan mdà di kdee
dad banwe di tah tanà.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Matyu 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 "Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu
fig. Ku tmubad i kayu ani na lê dmoon,
yé ilè gugmadèyu dun na ta fan kel i minit
du. 29 Gambet ayé, ku teenyu ta kel i dad ta
falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun na
ta too mdadong nan i kakel Ngà To.
30 "Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa
sdulê mati i kdee dad to di bang ani. Silang
ale mati ku gdohò i kdee dad tulen-gu ani.
31 Matlas i langit na i tanà, bay i Tnalùgu là
matlasan kel di landè sen.

Fatlagad ato du landè gmadè ku kilen i kasfulêan

(Matyu 24:36-44)

32 "Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu,
balù i dad kasaligan di langit, ku demen i
Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun i Mà. 33 Too
gamu fatlagad na fgeye du là gadèyu i kakel
i du ayé. 34 Yé guflingen-gu dun di satu to
magu. Di fa làan tnagak i gumnèan, malék
kenen dad snaligan munung dun. Kat satu
di dale, nun fimòan dun. Na falnaun i to
funungan di bà takab di gumnè ayé, manan,
'Too ge fgeye.' 35 Yé duenam man, too gamu
fgeye du là gadèyu ku kilen kakel i mfun i
gumnè, ku di kifuh, demen di tngà butang,
demen ku ta kalmeet i anuk di ta fan fayah,
ku demen di ksut i du. 36 Ku mlal kenen kel,
too mabtas ku là gumahan gamu kudang.
37 Ku dét i man-gu di gamu, salngad ayé i
man-gu di kdee dad to, na dunan ani, 'Too
gamu fgeye.' "

14

I fandamla fmati ku Dyisas

(Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na ta lo lwe butang gdè kakel i Du
Kaglius na i Fista Kakaan i Fan Landè Bu-
lung Falnok Dun. Na mdà dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, mngabal
ale kfagu kamfè ku Dyisas na fmati kenen di
landè to gmadè dun. 2 Bay manla, "Nangto
nimò ani di lam i fista du keng falbut i dad
to, na baling ale mimò samuk."

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas

(Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

3 Na déé Dyisas di Bétani di gumnè Si-
mon, dunan i to nun fdas mumuh di mu-
nan. Na laman kmaan, nun kel satu libun
mebe sabuy batu malung nlam fangbun too
mabtas dnagit nardo, na landè ti bolan.
Bantùan i sabuy, na kokan i fangbun di ulu
Dyisas. 4 Mdà ayé, malbut i dademe dad to
déé, na stulen ale, manla, "Kan ku falmon i
fangbun ayé? 5 Tumù fa ku fablin na blén
i wèan di dad to landè, du balù ku bong
gwè i satu to sukéy di sfali, bong fa i btas
i fangbun ayé ku fabli." Na mdà ayé, toola
nngak i libun ayé. 6 Bay man Dyisas di dale,
"Bayàyu kenen. Kan kè ku nangawyu? Too
fye sa nimòan di do. 7 Du gal nun dad to
landè di safédyu, na fakayyu ale tnabeng
balù ku dét du. Bay do, ta là mlo i knègu
dini di safédyu. 8 I libun ani nimòan i sen
gaganan. Di kakokan i fangbun di do, falan
fatlagad i lawehgu di lbang. 9 Too glut i
man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò
i Fye Tulen di klamang banwe, lêla tulen i
nimò i libun ani du fye gafaldamla kenen."

I ayè Dyudas makal ku Dyisas

(Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò
lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan Dyu-
das Iskariyot, salu kenen di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu du santulenla ku dét i
kibòan makal ku Dyisas. 11 Kanto linge i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu ayé, too ale
lehew na makang ale mlé filak ku Dyudas.
Na tambù Dyudas mngabal kfagu makal ku
Dyisas.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius

(Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

12 Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè
Bulung Falnok Dun, ta yé ktatêla i ngà
bilibili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius.
Na smalek dad to gal tdò Dyisas, manla
di kenen, "Nè gumdekam gami fatlagad
knaanto di Du Kaglius?" 13 Na dek Dyisas
lwe di dale, manan, "Salu gamu di syudad,
na nun gsitongyu lagi mebe namuh fnò éél.
Magin gamu di kenen. 14 Na ku kel gamu
di gumnè gufusukan, manyu di to mfun
i gumnè ayé, 'Yé snalek i to gal tamdò,
"Nè snifil i fakaymi gukmaan di fista i Du
Kaglius magin i dad to galgu tdò?" ' 15 Na
ani i nimò i to ayé kadang. Tdòan gamu
satu bong snifil ta gatlagad ditù di tah. Na
ta ditù nan i kdee dad gnamityu. Ditù
gufatlagadyu i knaanto." 16 Na kafnge ayé,
ta mdà i dad lwe to salu di syudad, na
di kakella déé, teenla too glut i kdee man
Dyisas gine, na fatlagadla i knaan di Fista i
Du Kaglius.

17 Na kanto kifuh, ta salu déé Dyisas, na
yé dademen dad sfalò lwe to galan tdò.
18 Lamla sudeng na kmaan déé, man Dyisas
di dale, "Too glut i man-gu di gamu ani, na
nun satu di gamu fan makal do i kmaan dini
di safédgu." 19 Na yé duenam man, mlidù
nawala, na man i kat satu di kenen, "Ise do
sa, man?" 20 Na manan di dale, "Di sfalò
lwe gamu, i to song di do lamnab fan di
tukung, yé makal do. 21 Do, i dnagit Ngà

To, mati agu salngad i ta gsulat gablà di
do. Bay magakdo i lagi makal do du too
kenen maflayam. Baling fye fa i to ayé ku
là sutan."

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Matyu 26:26-30; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

22 Na lamla kmaan, mwè Dyisas fan, na
fasalamat di Dwata, klon falnak dun na blén
di dad to galan tdò, na manan dale, "Mwè
gamu. Ani i lawehgu." 23 Lêan nwè i basù
nun binu, na fasalamat di Dwata, klon mlé
dun di dale, na sansinumla. 24 Na manan
dale, "Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya
Dwata salà i dee dad to du yé fambagal i
kasafnè Dwata di dale. 25 Too glut i man-gu
di gamu, mdà ani, ta là lê agu man minum
binu ani. Silang agu lê minum ku ta kel i du
i kinumgu i falami binu di Kagot i Dwata."
26 Kafngela lmingag dmayen i Dwata, ta
lamwà ale na salu ale di Bulul Olib.

Fala tulen Dyisas i kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

27 Na man Dyisas di dad to galan tdò, "I
kdeeyu fan tmagak do, du ta gsulat di Tnalù
i Dwata, manan,
'Fnatigu i to gal mifat i dad bilibili, na
masbalét i dad bilibilin.'
28 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu
di gamu ditù di Galili." 29 Na man Piter di ku
Dyisas, "Balù ku milah i kdee, bay do, là ti
tnagakta ge." 30 Bay man Dyisas di kenen,
"Too glut i man-gu di ge ani, na kadang
kifuh di là fa kalmeet i anuk lwe dulê, ta
sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun
làam agu dilè." 31 Bay too sansulit Piter i
manan ayé, "Balù ku mati agu magin ge, là
ti bnalewta ge." Na lê salngad ayé i man
dademe dad to tdò Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Na salu ale di satu tanà dnagit Gét-
sémani. Na man Dyisas di dad to galan
tdò, "Sudeng gamu dini lamgu dmasal."
33 Na faginan Piter na Dyém na Dyan salu
di gudmasalan. Na too kenen flunuh na
mlidù i nawan. 34 Na man Dyisas di dale, "Yé
kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu.
Fanak gamu dini, na too gamu fgeye."
35 Na fles kenen magu, là mawag di dale,
na tadè lamfan di tanà. Na dmasal kenen,
yé fnin ku là gafles i kaflayaman ku nun
kibò. 36 Na fles dmasal, manan, "E Mà,
gaganam i kdee. Begam nwè i kaflayam fan
kel di do. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do."
37 Na lê kenen samfulê di dad tlu to galan
tdò, na teenan ale kudang. Na manan di
ku Piter, "Kan kè, Simon? Kudang ge? Là
gmagan ge fgeye balù là mlo? 38 Too gamu
fgeye na dmasal du fye là gamu gfisan di
tilew. Du mayè i nawa, bay gal mlungay i
laweh."
39 Na lê kenen mdà du dmasal, na salngad
sa i dasalan gine. 40 Na kafnge ayé, lê man
kenen samfulê di dale, na ta lêan ale teen
gkudang, du too ale malkudang. Na kanto
ale mukat, là gadèla ku dét i fye timella di
ku Dyisas.
41 Na kafngen dmasal di gatlun dulê, sam-
fulê kenen di dad tlu to tdòan, manan,
"Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu?
Ta gablàyu ayé. Ta kel nan i bang, na do i
dnagit Ngà To, nakalla agu na bléla agu di
kagot i dad to gamsalà. 42 Mték gamu nan
du mdà ato. Ta mdadong nan i to makal do
di fati."

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

43 Na di laman talù, ta kel Dyudas, satu
di dad sfalò lwe to galan tdò. Nun dee
dad to magin di kenen dek dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i
dad tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale
sundang na bunal. 44 Na i to makal ayé, ta
falan tulen di dale ku dét i ilè fgadè dale ku
simto Dyisas. Ani ta manan, "I to nalakgu
di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu,
na tooyu fan-geye i kebeyu dun." 45 Na
kakelan di ku Dyisas, ta fandadongan, na
manan, "E Amu," na ta nalakan i bawehan.
46 Na kafnge ayé, nagotla Dyisas du kanfèla
kenen. 47 Bay satu di dad to magin ku Dyisas,
nwèan sundangan, na tnibehan i fasak i ulu
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek
i bali klingen.
48 Na man Dyisas di dad to déé, "Kan? To
tmaku agu kè du mebe gamu sundang na
bunal di kakfèyu do? 49 Kat du déé agu sa
di safédyu di Bong Gumnè Gumangamfù di

Dwata du tamdò agu, bay là sa kanfèyu agu.
Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i man
di Tnalù Dwata." 50 Na kafnge ayé, tnagak
i kdee dademen kenen, na mdà ale milah.
51 Na lê nun satu lamnok lagi lmalò di ku
Dyisas, na lo yé lsakan falnas bukay labédan
di awekan. Fanla kanfè, 52 bay milah kenen,
na gtagak i falnasan ayé, na ta flaweh.

I ksalek i dademe ganlal kenen
(Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

53 Na kafnge ayé, nebela Dyisas salu di ulu
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta
stifun déé i kdee dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis.
54 Na lê lmalò Piter, kibò fawag kenen, kel
di nasel* i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu. Na sudeng kenen di saféd i dad to gal
mantay déé na mnalang di lifohla.
55 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na
kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu
du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas, na
fafati dun, bay landè teenla salà di kenen.
56 Na nun dee dad to tmulen kéng gablà di
kenen, bay du là maslalò i manla. 57 Na
lê nun dademe to tadag déé, na tmulen
ale kéng gablà di kenen, manla, 58 "Ani
lingemi, manan, 'Lanbàgu i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata ani i nimò i dad to,
na di tlu du lêgu man tanlas, na yé tlasgu
dun ise nimò i dad to.' " 59 Bay balù i tulen i
dad to ani, là maslalò i manla.
60 Na lê tadag i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na snalekan Dyisas, manan, "Là
tmimel ge kè? Dét i duenla talù gambet
ani gablà di ge?" 61 Bay là talù Dyisas balù
ku landè salàan. Na yé duenam man, lê
man smalek i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, "Ge kè
i Mgalék Dwata, na Ngà i Too Magdayen
Dwata?" 62 Na tmimel Dyisas, manan, "Do
sa ayé, na di fulé du kadang teenyu agu,
i Ngà To, sudeng di kwanan i Dwata too
maltulus, na tufa agu mdà di langit fagin
di dad labun." 63 Bay i ulu i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu knasêan i kenen saul du
too sè kalbutan, na manan di dad to, "Ta
landè kamuto smalek i dademe dad to gablà
di kenen. 64 Ta lingeyu i sasè manan. Nladan
i kdatah Dwata. Dét fandamyu dé?" Na yé
timel i kdee dad to gablà kenen fnati. 65 Na
mdà dademe dnulàla kenen. Snafangla i
matan, na snuntukla, manla, "Tulenam di
gami ku simto smuntuk ge." Na balù i dad
to gal mantay, lêla tanfiling kenen.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

66 Na sana kdéé Piter di nasel, gsen dun-
gan i gusmalekla ku Dyisas. Na nun satu
libun fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu magu déé. 67 Na di kiten ku Piter
mnalang, toon kenen neye. Na manan dun,
"Ge sa i lê satu to gal magin di ku Dyisas
mdà di Nasarét." 68 Bay malew Piter, manan,
"Là gadègu na là glabatgu i manam ayé." Na
ta fles gatù di bà i takab, na ta sulê i anuk
kalmeet. 69 Na i libun ayé, lêan teen Piter,
na manan di dademe dad to tadag déé, "I to
ani, gal magin ku Dyisas." 70 Bay lê malew
Piter. Na di là mlo, man dademe to di ku
Piter, "Too sa. Ge i satu to gal magin ku
Dyisas du yé gumdàam di Galili." 71 Baling
kenen samdagè, manan, "Falnayam Dwata
agu ku tmulen agu kéng. Là sa dilègu i
lagi manyu ayé." 72 Na ta kalmeet i anuk di
galwen dulê. Na gafaldam Piter i ta man
Dyisas di kenen, "Di fa là kalmeet i anuk
lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu dulê di
kmanam dun làam agu dilè." Na yé duenam
man, too kenen mngel.

15

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na di too flafus, gasil stulen i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i
dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin i
Dwata fagu di ku Mosis, na i kdee dademe
dad ganlal. Na fnge, bnakusla Dyisas, na
nebela di ku Pilato, dunan i gubirnador du
bléla di kagotan. 2 Na snalek Pilato kenen,
manan, "Ge kè i Harì i dad Dyu?" Na
tmimel Dyisas, manan, "Ta manam sa." 3 Na
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, tnifùla
Dyisas. 4 Na lê smalek Pilato, manan, "Landè
timelam kè di kdee dad tifùla ge?" 5 Bay ta
là tmimel Dyisas, taman tngah Pilato.

* 14:54 14:54 Ku demen slingen.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayam ku Dyisas

(Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

6 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan
satu to di blanggù. Ku simto knayè i kdee
dad to, yé falwàan. 7 Na di bang ayé, nun
satu to blanggù, yé dagitan Barabas. San-
fatin i dad to magot i banwe ayé, na ta nun
bnanòan. 8 Na salu i dad Dyu di ku Pilato du
kayèla fimò di kenen i galan nimò, dunan
falwà satu to blanggù. 9 Na smalek Pilato di
dad to, manan, "Kayèyu kè na yé falwàgu
Dyisas, Harì i dad Dyu?" 10 Yé duenan
smalek dad to du ta gadèan na yé duen i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu mlé ku Dyisas di
kagotan du mafè nawala ku Dyisas. 11 Bay i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, banlétla i
kdee dad to du fye yé fnila falwà, Barabas,
na ise ku Dyisas. 12 Na lê smalek Pilato di dad
to ayé, manan, "Dét i fye kibògu ku Dyisas,
i tloyu Harì i dad Dyu?" 13 Na mkit ale,
manla, "Fnati kenen! Fnatak di krus!" 14 Bay
smalek Pilato, manan, "Kan? Dét i salàan?"
Na baling matnù kakitla, manla, "Fnatak
kenen di krus." 15 Na du mayè Pilato flehew
i dad to ayé, yé duenan falwà ku Barabas
di dale. Bay kafngen fafas ku Dyisas, blén
kenen di dad sundalu ayé, du fnatakla di
krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas

(Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3)

16 Na nebe dad sundalu Dyisas ditù di
nasel i gubirnador, na fastifunla i dademe
sundalu. 17 Na falsakla ku Dyisas klaweh
mitam fulè du fagbetla kenen harì. Na
salmabéd ale walad nun sual du nimòla
kyangen na sukubla di ulun. 18 Na flingu ale
mangamfù ku Dyisas, manla, "Kumusta ge,
harì i dad Dyu." 19 Na bnagulla i ulun tugad,
na dnulàla kenen. Na lkuad ale du flingu ale
mangamfù di kenen. 20 Na kafngela madoy
kenen, lêla nlus i klaweh mitam fulè, na
falsakla dun i kenen klaweh. Na kafnge ayé,
nebela kenen lamwà du fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus

(Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

21 Na di kagula gatù, nun lagi gsitongla,
yé dagitan Simon i mà Alihandru na Rufus
mdà di banwe Sirini. Di kagsitongla dun, yé
gufdun di bulul. Na fnegesla kenen mebe i
krus Dyisas.

22 Na nebela Dyisas salu di banwe Golgota.
Yé gumtatek i Golgota ani, dunan i banwe
klakub ulu*. 23 Na kanto ale kel di Golgota,
banléla kenen binu sanboolla bulung féét
dnagit mira, bay là ninum Dyisas dun. 24 Na
kafnge ayé, fnatakla kenen di krus, na nalel
i dad sundalu i dad klaweh Dyisas fagu di
kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè kat satu
di dale.

25 Ta tngà mnagad i du i kfatakla ku Dyisas
di krus. 26 Na sulatla gsen tah i ulun i tifùla
di kenen, manan, "I Harì i dad Dyu."

27 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak di safé-
dan, satu gsen di kwananan na satu gsen
di bibengan. 28 Na di kibòla kenen ayé, ta
gdohò nan i man di Tnalù Dwata di munan,
"Gagin kenen di dad to too gamsalà."

29 Na i dad to magu déé, kmiling ale,
manla, "Ha, ge i to mayè lambà i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê ftadag
dun di lam i tlu du. 30 Falwàam i ktom na tufa
ge di krus ayé." 31 Na lê salngad ayé nimò
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, nadoyla kenen, manla, "Galan falwà
dademe dad to, bay là gafalwàan i kenen
kto." 32 Na manla, "Fye ku i Mgalék Dwata,
dunan i Harì di Israél, tufa mdà di krus
du fye teento na fantooto." Na balù dad
to tmaku i gagin fnatak di krus lê madoy
kenen.

I kfati Dyisas

(Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

33 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i klamang
banwe kel di tngà masol i du. 34 Na kanto
tngà masol i du, tamlo Dyisas di too bong
talù, manan, "Iloy, iloy, lama sabaktani?"
Yé gumtatekan, "E Dwatagu, Dwatagu, dét
i duenam kmagol do?" 35 Kanto linge i
dademe to tadag déé i manan ayé, manla,
"Falningeyu, ta tlon Ilaydya." 36 Na gasil
satu to mwè falnas, lnaban di sukà, na
fkahan di tukè i kayu du ulukan di bà Dyisas
na fsafan dun, na manan, "Bayàyu kenen.
Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan kenen."
37 Na mkit Dyisas na ta ftoh nawan. 38 Na i

* 15:22 15:22 Ku demen bangag ulu.

bong kurtina di gutngà i Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, tadè kasê di gutngàan
mdà di tah kel di dungan. 39 Na nun satu
ulu i dad sundalu tadag déé, na smalu di
ku Dyisas. Di kiten i kibò Dyisas mkit na
mati, manan, "Too glut, kenen Ngà Dwata."
40 Lê nun dademe libun damweng mdà di
gumawagan. Magin déé Méri Magdalin, na
Méri i yê tukay Dyém, na i yê Dyosis, na lê
Salomi. 41 Na tagnè ale magin di ku Dyisas
di Galili, na galla kenen tnabeng. Na lê
nun dee dademe dad libun déé ta magin di
kenen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

42-43 I du kfati Dyisas, yé du kafatlagadla di
Du Kaftud. Kanto kifuh, nun satu lagi yé
dagitan Dyosip mdà di banwe Arimatiya, na
kenen satu mgafè di dad ganlal. Lêan fatan
i Kagot Dwata. Na fan-galan i nawan salu di
ku Pilato du fnin i laweh Dyisas. 44 Du mayè
Pilato gmadè ku ta mati Dyisas, fngén i ulu i
dad sundalu, na snalekan ku ta mati kenen.
45 Na kanton gadè na ta mati Dyisas, bayàan
Dyosip mwè i lawehan.

46 Na mdà ayé, mli Dyosip falnas bukay,
na kanton nwè i laweh Dyisas mdà di krus,
ta labédan dun i falnas bukay ayé, klon
mkah dun di lbang nakol di lfidas gugdak
i bulul, na lulidan i bong batu du sangan di
bà i gufusuk. 47 Na damweng Méri Magdalin
na Méri i yê Dyosis du fye gadèla ku nè
gulambangla ku Dyisas.

16

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Na kafnge i Du Kaftud, mli Méri Mag-
dalin, na Méri i yê Dyém, na lê Salomi i
dad fangbun du salu ale di lbang Dyisas,
du ihokla* di lawehan. 2 Na di too flafus,
di du Linggu di ksut i du, salu ale ditù di
lbang. 3 Na di lamla magu, stulen ale, manla,
"Simto kè i tmabeng gito lmulid i batu mdà
di bà i lbang?" 4 Bay kanto ale kel di lbang
ayé, teenla ta mgidul i bong batu di bà i
lbang ayé.

5 Na kanto ale fusuk di lam, nun teenla
satu lagi lamnok sudeng gsen di kwananla,
na yé klawehan bukay. Na too ale tngah,
6 bay manan di dale, "Nang gamu tngah. Yé
fanngabalyu Dyisas mdà di Nasarét, dunan
i ta fnatakla di krus. Ta mték kenen, na
ta là dinin. Neyeyu i gumlasàan. 7 Mdà
gamu, na tulenyu ani di dad to galan tdò,
balù di ku Piter. Ani i manyu, 'Ta muna
Dyisas ditù di Galili. Ditù gumiteyu dun
salngad i ta manan di gamu di munan.' "
8 Na milah i dad libun ayé fdu di lbang du
too ale tngah na kankal di klikò. Na landè
manla di dademe to du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18)

9 Na kanto mték Dyisas di du Linggu, yé
muna gufiten i kton di ku Méri Magdalin,
dunan i libun gufalwàan fitu busaw di mu-
nan. 10 Na salu Méri di dad to gal tdò Dyisas.
Di kakelan ditù, too ale mngel na mugak du
mlidù nawala. Na kafnge ayé, ta tulen Méri
dale ta mték Dyisas. 11 Bay kantola linge na
ta lê mték Dyisas mdà di fati, là fantoola
dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe to galan dek
(Luk 24:13-35)

12 Kafnge ayé, nun lwe to magu di bulul,
na tadè msut Dyisas di dale, na ta mgilih i
bawehan. 13 Tulenla ayé di dademela, bay
knèan là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu
(Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

14 Kafnge ayé, fite Dyisas i kton di sfalò
satu gdè to galan tdò di lamla kmaan.
Nngakan ale du là ftoo ale di man i dad
to ta mite kenen du magéng ulula. 15 Na
man Dyisas di dale, "Gatù gamu di klamang
banwe, na tdòyu i Fye Tulen di kdee dad
to. 16 Ku simto ftoo na fbunyag, galwà
kenen. Bay ku simto i là ftoo, maflayam
kenen kadang di fulé du. 17 Na ani i dad
ilè i kaltulus gdawat i dad to ftoo. Fagu di
dagitgu, falwàla dad busaw di dad to, na
talù ale di dad sahal talù. 18 Balù ku gagotla
i dad ulad, na balù ku gamginum ale kilu,
landè sasè mkel di dale. Na lêla nagot i dad
to nun tduk na mgulê ale."

I kbatun Dyisas
(Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11)

* 16:1 16:1 Ku demen lunà.

[19] Mdà ayé, kafnge Dyisas talù di dale,
tadè kenen magket di langit, na sudeng
gsen di kwanan i Dwata. [20] Bay i dad to
ayé gine, kanto ale mdà, tdòla i Fye Tulen
di kdee dad to di dad banwe gusalula.
Na lê tmabeng i Amuto Dyisas fagu di
dad tnikeng nimòan du yé ilèan na glut i
Tnalùan. Amén.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Luk

1 Mabtas Tyufilu,

Ta dee nan i dad to tmilew smulat gablà di dad mkel di blengto, balù kel di dad mgimò Dyisas di safédto. 2 Na i dad sulatla ayé, ta tulen i dad to gal mite dun mdà di kagatbùan, na dale i dad to gal tmulen i Tnalù Dwata. 3 E Tyufilu, ta toogu fandam na ta gadègu i dad mgimò Dyisas mdà di kagatbùan. Na yé duenam man, fandamgu fye ku lê agu do smulat du fye toogu fansye tmulen di ge. 4 Yé duen-gu smulat ani du fye toom gadè i kaglut i dad tdò di ge.

Fala fafgadè i kasaligan gablà di ksut Dyan Gal Munyag

5 Di munan, yé magot i banwe Dyudiya dunan Harì Hérod. Na nun satu ganlal di kafaglut i dad Dyu glam di lumbuk Abadya, yé dagitan Sakaraya. Yé dagit yaanan Ilisabét mdà di bel Aron, lê satu ganlal di kafaglut i dad Dyu di munan. 6 Lwe ale Sakaraya na i yaanan, too ale tluh di kanfe Dwata du too ale mimen di kdee dad uldin Dwata na landè gumaslenla. 7 Bay landè ngàla du tagnè là mngà Ilisabét, na ta tua ale Sakaraya.

8 Na di satu du, nimò Sakaraya i kenen alel di kfangamfùan di kanfe Dwata du ganlal kenen di kafaglut i dad Dyu. 9 Yé nimò i dad ganlal, gal ale malék ku simto di dale i fusuk di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na mtam i falbuk fye bun, na yé kalékla fagu di kasbunut. Na di du ayé, Sakaraya i mgalékla na mdà ayé, fusuk kenen déé di lam. 10 Na di bangan mtam i falbuk, nun dee dad to stifun di lwà du dmasal ale. 11 Na nun kasaligan i Dwata tadè msut déé di ku Sakaraya na tadag gsen di bibengan. 12 Di kite Sakaraya i kasaligan, taknal kenen na likò. 13 Bay man i kasaligan di kenen, “Sakaraya, nang ge likò du ta linge Dwata i dasalam. Na i yaanam, dunan Ilisabét, mngà kenen lagi na yé dagitam dun Dyan. 14 Na too bong klehewyu di ksutan, na i dademe dad to, lê ale magin flehew di gamu, 15 du mgimò kenen mdatah di kanfe Dwata. Na là fakay kenen minum i dad gamflangal. Bay di laman fa là sut, yé mebe kenen dunan i Mtiu Tulus. 16 Na di ktulenan i Tnalù i Dwata, nun dee bel Israél geben samfulê di kaftoola di Amu, dunan i Dwatala. 17 Na Dyan i muna di Amu fan kel. Na salngad i gnagan blé i Tulus Dwata di kenen di gnagan gablé di satu tugad i Dwata di muna, dunan Ilaydya. Na sanfyen i smà na sngà, na i dad to là mimen di Dwata, neben ale di tluh dalan du fye fulung ale faldam gambet i dad to tluh. Yé nimò Dyan kadang du falan fatlagad i fandam i dad to di kakel i Amu.”

18 Bay smalek Sakaraya na manan, “Dét i ilègu dun, na glut i manam, du ta tua gami yaan-gu na landè kibòan mngà?” 19 Na tmimel i kasaligan, manan, “Do sa Gabriél, i satu snalig Dwata gal tadag di kanfen. Yé duenam man, dekan agu salu dini du fye fgadègu di ge i fye tulen ani. 20 Bay ge, Sakaraya, du là fantoom i tulenta ge ani, mdà ani baling ge umu. Silang ge gtalù ku ta kel i du kagdohò i man-gu gine. Na i tulenta ge gine, gdohò kadang di satu du ku ta bangan kel.”

21 Na i dad to di lwà, sana kfatanla ku Sakaraya na tikeng ale du too kenen mlo di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. 22 Na kanto lamwà Sakaraya, ta là gtalùan. Na gadèla ta nun fite Dwata kenen di lam i Bong Gumnè ayé du sigi kenen sminyas du ta là gtalùan.

23 Na kanto fnge Sakaraya i nimòan di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ta mulê kenen. 24 Na di là mlo kafnge ayé, ta mlalu i yaanan, dunan Ilisabét, na lime bulen klon fanak di lam gumnèla. 25 Na man Ilisabét, “Yé duen Dwata mimò ani du kandon agu. Ta nwèan i gamlé do kyà di kanfe i dad to.”

Fala fgadè i kasaligan gablà di ksut Dyisas

26 Kanto nam bulen i tien Ilisabét, ta lê dek Dwata Gabriél salu di Nasarét, i satu lunsud glam di probinsya Galili. 27 Yé gusalun di satu sawang libun dnagit Méri, i yaan to Dyosip, satu bel Harì Dabid. 28 Na kanto kel Gabriél di ku Méri, manan di kenen, “Flehew ge. Too kando Dwata ge na kenen i magin ge.” 29 Bay kaklinge Méri i man i kasaligan, too msamuk i nawan na toon fandam ku dét gumtatek i manan. 30 Bay man i kasaligan di kenen, “Méri, nang ge likò du banlé Dwata ge kafye. 31 Tadè ge

maltien, na lagi i ngàam, na yé dagitam
dun Dyisas. 32 Too kenen mdatah na tlo
kenen Ngà i Too Mdatah Dwata. Na i Amuto
Dwata mlé kenen glal magot i kdee salngad
di kagot i gutambulan, Harì Dabid. 33 Na
neben kel di landè sen i dad bel Dyékob na
landè gusen i kagotan." 34 Bay smalek Méri,
manan, "Dét i kibògu mngà ani du sawang
libun agu fa?" 35 Na tnimel i kasaligan
kenen, manan, "Salu i Mtiu Tulus di ge du
fite Dwata di ge i kgaganan. Na yé duenam
man, i ngà ayé, too kenen mtiu du landè
salàan na yé katlo kenen Ngà i Dwata. 36 Na
fandamam i satu flanekam Ilisabét, manla
là mngàan na ta tua, bay ta maltien. Ta
nam bulen i tienan. 37 Du landè ti là gnagan
Dwata." 38 Na man Méri, "Fasak agu i Dwata.
Mulà moon mkel di do i kdee manam ayé."
Na kafnge ayé, ta tnagak i kasaligan kenen.

I klauy Méri di ku Ilisabét

39 Di là mlo, ftifas Méri klon mdà du sagwê
kenen salu di satu lunsud di dad bulul di
probinsya Dyudiya. 40 Na fusuk kenen di
gumnè Sakaraya, du stulen ale Ilisabét. 41 Na
kanto linge Ilisabét i talù Méri, lamyak i
ngà di lam tienan na fnò Ilisabét i Mtiu
Tulus. 42 Na falbongan i talùan, manan,
"Di kdee dad libun, ge i gumlé Dwata too
bong kafye. Na lê banlé Dwata kafye i Ngà
lantienam. 43 Sawe là gtenan ku yé lmauy
do yê i Amugu. 44 Kantogu linge i talùam
gine, ta lamyak i ngà di lam tien-gu du mdà
di klehewan. 45 Banlé Dwata ge kafye du
fantoom i ta fgadèan di ge."

I kdayen Méri di Dwata

46 Na talù Méri, manan,
"Toogu dnayen i Amugu Dwata mdà di
nawagu,
47 na too bong klehewgu mdà di Dwata, i
Falwà do,
48 du balù ku logu fasak na too agu mdanà,
bay gafaldaman agu. Na yé duenam
man mdà ani, yé man i kdee dad to
gablà di do na do i gumlé Dwata too
bong kafye
49 du too bong mgimòan di do. Too maltulus
i Dwata na too kenen tluh.
50 Mdà di kagatbùan kel di gusenan, toon fite
i kakdon di dad to mafè kenen.
51 Ta gfiten i bong mgimòan fagu di kaltu-
lusan. Na i dad to fdatah i ktola, ta
snamukan i fandamla.
52 I dad mdatah to nun glal, fdanàan ale, bay
fdatahan i dad to mdanà.
53 Ta fabsolan i dad bitil fagu di dad fye
blén di dale, bay i dad to bong knun,
landè blé Dwata di dale.
54-55 Ta tnabengan i dad snaligan, dunan i bel
Israél, na là glifetan fite i kakdon di
ku Abraham na i belan kel di landè
sen, du dnohòan i fakangan di dad
gutambulto."
56 Na fanak Méri di saféd Ilisabét kel di tlu
bulen klon na kafnge ayè, ta mulê kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

57 Na kanto kel i bangan sut ngà Ilisabét,
yé ngàan lagi. 58 I dademen saldan na i dad
flanekan, lingela i ta kfite Dwata i bong
kakdon di kenen, na magin ale di klehewan.
59 Di gwalun du mdà di ksut i ngà ayé,
stifun i dad to déé du fimòla ilè di lawehan.
Na yé fandamla, dnagitla kenen Sakaraya
du fasngadénla di màan. 60 Bay talù i
yêan, manan, "Ise, bay yé dagitan Dyan."
61 Na manla di kenen, "Bay landè dademeyu
dnagit salngad ayé." 62 Na kafnge ayé,
sminyas ale di màan, dunan Sakaraya, du
snalekla ku dét i kayèan dagit dun. 63 Yé
duenam man, sminyas Sakaraya du fwè
gusmulat na smulat kenen, manan, "Yé
dagitan Dyan." Na too ti tikeng i kdee
dad to. 64 Na ta lê gtalù Sakaraya na flesan
dnayen i Dwata. 65 Too likò i dademela
saldan. Na mbel i santulen gablà di mgimò
ayé di kdee dad bulul di Dyudiya. 66 Na i kdee
dad to lminge gablà di mgimò ayé, too ale
faldam, na smalek ale, manla, "Dét kagkah
i ngà ani kadang?" Manla ayé du too gadè
na yé magin dun i kaltulus Dwata.

I kdayen Sakaraya di Dwata

67 Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò
kenen i Mtiu Tulus, na tulenan i Tnalù
Dwata, manan,
68 "Dnayento i Amuto Dwata, dunan i
fnangamfù i bel Israél, du ta kel
kenen di dad ton na banlén ato ka-
galwà.
69 Ta nun dek Dwata Falwà too maltulus.
Na yé gutambulan ku Dabid, i snalig
Dwata.
70 Yé fakang Dwata fagu di dad tugadan mtiu
di munan.
71 Falwàan ato di dad to dmuen gito na di
kagot i dad to muteh gito nawa.

[72] Fite Dwata i kakdon di dad gutambulto, na
fandaman i fakangan too ti tluh.
[73-74] Ani fakangan di ku Abraham, dunan i
gutambulto, na falwàan ato di kagot
i dad to dmuen gito du fye gmagan
ato mimò i knayèan di landè klikòto.
[75] Du yé kayèan ku mtiu ato na tluh ato di
kanfen kel di gusen i knèto dini di
tah tanà.
[76] Na ge, ngàgu, matlo ge tugad i Too Mdatah
Dwata du muna ge di Amuto fye
fatlagadam i dalanan,
[77] du fgadèam di dad to i Dwata gablà di
kagalwà fagu di kfasinsya Dwata i
dad salàla.
[78] Yé nimò Dwata du too kenen kamdo, na i
kakelan dini di gito salngad di ksut i
du,
[79] du kenen i tmuyal i dad to mnè di guk-
mifuhan na di fati, na neben ato di
ktanak nawa."
Yé man Sakaraya. [80] Na lamnok Dyan, dunan
i ngà ayé, na baling matnù i ksaligan di
Dwata. Na fanak kenen di banwe landè to
mnè ditù kel di katbùan tamdò di dademen
Dyu, dunan i dademe dad bel Israél.

2

I ksut Dyisas
(Matyu 1:18-25)

[1] Na di dad du atù, yé gumdatah di banwe
Roma dunan Sisar Agustus. Na yé uldinan
di dad to di kdee dad banwe nagotan, fsu-
latla i dagitla du nsen ale. [2] Ani tnanin
kafsulatla dagit i kdee dad to. Na di slà ayé,
yé gubirnador di probinsya Sirya dunan
Kirinyus. [3] Na i kdee dad to, salu ale di
banwe gusutla, du fsulatla i dagitla.

[4] Na Dyosip, yé gutambulan di ku Harì
Dabid. Na yé duenan mdà kenen di lunsud
Nasarét glam di Galili na salu ditù di lunsud
Bétléhém glam di Dyudiya, dunan i banwe
Harì Dabid. [5] Na di ksalun ditù, faginan
Méri, du fsulatla i dagitla. Na Méri i yaan
to Dyosip ta maltien. [6] Na lamla déé di
Bétléhém, ta kel nan i bang ksut i ngà Méri.
[7] Yé duenam man, ta sut i tnanin ngàan na
lagi. Na lnabédan falnas i laweh i ngà, na yé
gufilèan dun di gufamkaan i dad lmanaf, du
ta là sfayu ale di gal gumnè gumilè i dad to
magu.

I fafgadè i dad kasaligan di dad to mifat bilibili

[8] Na mdadong di Bétléhém, nun dad to
mifat dad bilibilila di kifuh di galla gufateb
dale. [9] Na tadè msut déé satu kasaligan i
Dwata, na nun mneng glibut di dale ilè i
bong kaltulus Dwata, na too ale likò. [10] Bay
man i kasaligan di dale, "Nang gamu likò.
Nun fgadègu di gamu too fye tulen i gam-
flehew i kdee dad to. [11] Di mdu ani, ta sut di
banwe Dabid i Falwà, dunan Krayst i Amuto.
[12] Ani ilè gugmadèyu dun na dunan kenen.
Teenyu i Ngà, ta lnabédla falnas na ta filèla
kenen di gufamkaan i dad agaf." [13] Na tadè
msut déé i dee dademe dad kasaligan di
safédan, na too ale dmayen i Dwata, manla,
[14] "Dnayento i Dwata ditù di tah langit du
banlén ktanak nawa i dad to kalnehewan
dini di tah tanà."

[15] Na kanto mulê i dad kasaligan ditù di
langit, stulen i dad to mifat dad bilibili, na
manla, "Mdà ato nan salu di Bétléhém du
fye neyeto i ta mkel ani, dunan i fafgadè
Amuto di gito." [16] Yé duenam man, gasil ale
mdà salu ditù, na kanto ale kel, teenla Méri
na Dyosip na lê man i tukay Ngà ta milè di
gufamkaan i dad agaf. [17] Na kantola teen i
Ngà ayé, toola tulen i kdee ta lingela gablà
di kenen. [18] Na i kdee dad to lminge i tulen
dad to mifat dad bilibili, too ale tikeng.
[19] Bay Méri, toon kah di nawan i tulenla ayé
na toon gal fandam. [20] Na samfulê nan i dad
to mifat dad bilibili, na too ale dmayen di
Dwata du mdà di kdee ta lingela na ta teenla
du ta gdohò i man i kasaligan di dale.

I kabléla ku Dyisas di Dwata

[21] Di gwalun du mdà di ksutan, yé bangla
fimò ilè di lawehan. Na dnagitla kenen
Dyisas, du yé dagit tulen i kasaligan di là fa
maltien Méri.

[22] Na ta kel nan i bang ale Méri na Dyosip
salu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
di Dyérusalém du lalòla i uldin Dwata fagu
di ku Mosis gablà di klaneb i libun ku falami
sut i ngàan. Na kanto ale salu ditù, lêla nebe
Dyisas du bléla kenen di Dwata, [23] du lalòla
i uldin Dwata, manan, "I too twege ngà, ku
lagi, là fakay ku là blé dun di Dwata." [24] Na
yé dsù bléla du mdà di uldin Dwata dunan
ani, "Lwe abun ku demen lwe lmuk malnak
fa."

[25] Na nun satu lagi di Dyérusalém, yé
dagitan Simyon, na too kenen fye to na

nafèan i Dwata. Ta gnèan sanfatan i kafalwà
Dwata i dad to bel Israél, na yé samnagin di
kenen i Mtiu Tulus. 26 Na ta fakang i Mtiu
Tulus di kenen na silang kenen mati ku ta
teenan Krayst, i dek i Amuto Dwata. 27 Na
mdà di kalak i Tulus i Dwata ku Simyon, salu
kenen déé di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata. Na kanto nebe i dad tuan Dyisas
salu déé du mdà di kimenla i uldin Dwata,
28 di kite Simyon ku Dyisas, nwèan na flesan
dnayen i Dwata, manan,

29 "E Amu, du ta teen-gu i kagdohò i
fakangam di do, ta fakay nan ku
faloham agu mati na faftudam agu,
30 du ta teen i matagu i dalan kagalwà ta
blém di dad to.
31 Kenen i tagàam du fitem di kdee dad to,
32 i salò tmuyal di dad to ise Dyu. na i
gumdà kdatah i dad tom, dunan i bel
Israél."

33 Na too tikeng i dad tua Dyisas di kak-
lingela i man Simyon gablà di kenen. 34 Na
kafnge ayé, dnasal Simyon ale du fye banlé
Dwata ale kafye, na manan di ku Méri, i yê
Dyisas,

"Mgalék Dwata i Ngàam ani du mgimò ke-
nen fye gumeye i dad to di banwe
Israél. Di kitela kenen, nun dademe
di dale, knangla nawa, na yé due-
nam man nun kaflayamla. Bay lê
nun dademe i dmawat kenen, na yé
duenam man nun kagalwàla. Balù
ku kenen i ilè fite Dwata, knèan dee
to kamnang dun nawa.
35 Na yé duenam man, too ti gadè i kdee
gbuni i dad to. Na balù ge, Méri,
too sè klidùam, sawe lnahul ge sun-
dang."

I man Ana gablà ku Dyisas

36-37 Na nun libun, satu tugad i Dwata, yé
dagitan Ana. Yé dagit màan Fanwél, na yé
gutambulla ku Aser. Mdà di knun yaanan
kel di fitu fali klon, ta mgimò kenen balu
kel di walu falò fat fali. Ta too kenen tua
nan. Na là sa tnagakan i Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, bay mangamfù kenen
di Dwata mdu na kifuh fagu di kafwasa na
kdasal. 38 Na di knè ale Méri déé, ta fdadong
kenen di dale, na fasalamat di Dwata klon
tmulen gablà di Ngà ayé di kdee dad to fa-
tan i kafalwà Dwata i dad to di Dyérusalém.

39 Na kafnge ale Dyosip na Méri mimò i
kdee man i uldin Dwata fagu di ku Mosis, ta
mulê ale di lunsud gumdàla, dunan Nasarét
glam di Galili. 40 Na lamnok i Ngà ayè, dunan
Dyisas, na midul i kgisan. Na too kenen fnò
di kfulung, na i kafye Dwata mnè di kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

41 Di kat fali, i dad tua Dyisas, salu ale
di Dyérusalém du magin ale di Fista i Du
Kaglius. 42 Na kanto sfalò lwe fali Dyisas,
salu ale ditù di fista du yé knalamla nimò.
43 Na kanto fnge i fista, ta mdà ale mulê, bay
ftagak Dyisas di Dyérusalém na là gadè dad
tuan dun. 44 Yé man nawala ku gagin kenen
di dademela magu, na silangla fanngabal di
bleng i dad flanekla na i dademela sgalak
ta sdu i klola magu. 45 Bay là teenla dun.
Yé duenam man, lê ale samfulê ditù di
Dyérusalém du fanngaballa ditù. 46 Silangla
kenen teen di gatlun du ditù di lam i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Yé gusu-
dengan di saféd i dad to gal tamdò, na tadè
kenen flinge na snalekan ale. 47 Na i kdee
dad to lminge kenen, too ale tngah du too
kenen gmadè na too fulung tmimel. 48 Na
kanto teen i dad tuan kenen, too ale tikeng,
na man yêan, "E Tò, kan ku ani nimòam
di gami màam? Too gami mlidù mngabal
ge." 49 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i
duenyu mngabal do? Là kè gadèyu dun
na too mabtas ku fanak agu dini di gumnè
Màgu?" 50 Bay là glabatla ku dét i knayèan
man di dale.

51 Na kafnge ayé, mdà kenen magin dale
mulê di Nasarét na nimenan ale. Na i yêan,
toon kah di nawan i kalbong kdee lingen na
teenan gablà ku Dyisas. 52 Na baling matnù
i kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon
flehew i Dwata na i dad to.

3

I katdò Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Dyan 1:19-28)

1 Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus
Sisar, yé ganlal di Dyudiya dunan Pontyus
Pilato, na yé ganlal di Galili dunan Harì
Hérod. Di dad banwe Ituriya na Trakoni-
tis, yé ganlal déé dunan i twalin dnagit
Filip. Na yé ganlal di banwe Abilin dunan
Lisanyas. 2 Na gasalngan di dale, yé dad ulu i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu dunan Anas

na Kayafas. Na di dad du atù, talù Dwata di
ku Dyan, i ngà Sakaraya, di banwe landè to
mnè ditù. 3 Na yé duenam man, lanngaban
i kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan
na tamdò kenen, manan dale, "Msal gamu
na tnagakyu i dad sasè nimòyu na fbunyag
gamu, na ku yé nimòyu fnasinsya Dwata
dad salàyu." 4 Na yé klon gdohò i sulat Isaya,
satu tugad i Dwata di munan, manan,

"Nun to tamlo di banwe landè to mnè
ditù, manan, 'Fatlagadyu i dalan i
Amu, na tanluhyu i gumagun fagu
di kafatlagadyu i ktoyu.

5 Lnimunyu i kdee dad sbang na sandatalyu
i dad bulul. Tanluhyu i dad dalan
kigò, na lnimunyu i dad dalan mag-
bang.

6 Na teen i kdee dad to i dalan kagalwà blé
Dwata.' "

Yé ta fala fgadè Isaya di muna gablà ku
Dyan.

7 Na nun dee dad to salu di ku Dyan du
fbunyag ale. Na kanto ale kel déé, man
Dyan di dale, "Gamu dad ulad. Simto man
dun di gamu na galwà gamu di flayam
fan kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag?
8 Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu
i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu. Na
nang gamu fagdag di kmanyu dun, 'Gami
bel Abraham. Balù ku là msal gami, là
gagin gami di flayam febe Dwata.' Ani
man-gu di gamu, balù fa i dad batu ani,
gagan Dwata fambaling dale bel Abraham
ku kayèan tamlas gamu. 9 I flayam febe
Dwata, ta too mdadong nan. Ku fkahta di to
mbek kayu, ta déé i balyung di foon i kayu.
Na kat satu kayu là menge fye, nbekan na
snakufan di lifoh."

10 Na smalek i dad to ayé di ku Dyan,
manla, "Na ku ayé, dét i fye nimòmi kè?"
11 Na tmimel Dyan, manan, "I to ku lwe
saulan blén i satu di to landè saul, na i
to nun knaanan, fye ku began banlé i dad
to landè knaan." 12 Na nun dad to kel
déé gal mwè bayad i buhis di dad to. Yé
duenla salu déé du mayè ale fbunyag na
smalek ale, manla, "Sér, dét i fye nimòmi
gami?" 13 Na tmimel kenen, manan, "Lo
ayé nwèyu di dademeyu to i man i uldin
i gubirnu." 14 Na lê nun dad sundalu kel
déé na smalek ale, manla, "Na gami, dét i
nimòmi?" Na tmimel Dyan, manan, "Nang
gamu mwè filak fagu di kfeges ku demen
fagu di kdalamyu i dademeyu to. Na fye ku
gablà di nawayu i sukéyyu."

15 I kdee dad to stifun déé, ta toola fa-
tan kakel i Mgalék Dwata. Na yé duenam
man, kantola linge i katdò Dyan, yé mnè
di nawala na keng kenen. 16 Bay man Dyan
di dale, "Nun kel satu too mdatah di do.
Là gablà agu mteh i ikat talumfàan du too
agu mdanà di kenen. Bnunyagta gamu fagu
di éél, bay kenen i munyag gamu fagu di
Mtiu Tulus na di lifoh. 17 Sansahalan i dad
to salngad i to tmaaf fali. Na fakayta man
na ta sanan nagot i taaf du tmaaf. I fali ta
magtaaf, busekan di folan, bay i kdee dad
afa, snakufan di lifoh kel di landè sen." 18 Na
di lam Dyan tamdò i Fye Tulen, dee kfagun
falmau i dad to.

19 Di satu du, nngak Dyan Harì Hérod du
snafédan yaan i flanekan, dunan Hérodiyas,
na lêan nngak di dademe sasè nimòan.
20 Na yé duenam man, Harì Hérod, balin-
gan tananù i ksasè nimòan du fablanggùan
Dyan.

I kbunyag ku Dyisas
(Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11)

21 Di lam là blanggù Dyan, di galan kbun-
yag i dad to, ta lê fbunyag Dyisas. Na
kafngen fbunyag, dmasal na tadè mgukà i
langit. 22 Na ta tufa i Mtiu Tulus gambet
abun na mnè di kenen. Na nun talù mdà
di langit, manan, "Ge i Ngàgu toogu kando.
Too fye nawagu ge."

I dad gutambul Dyisas
(Matyu 1:1-17)

23 Na Dyisas, keng ta tlu falò fali i ta ktuan,
yé katbùan tamdò. Na di fandam i dad to,
kenen i ngà Dyosip, dunan i ngà Hili. 24 Na
Hili i ngà Matat, dunan i ngà Libay, dunan i
ngà Mélkay, dunan i ngà Dyani, dunan i ngà
Dyosip. 25 Na Dyosip i ngà Matatyas, dunan
i ngà Amos, dunan i ngà Nahum, dunan i
ngà Isli, dunan i ngà Nagay. 26 Na Nagay i
ngà Maat, dunan i ngà Matatyas, dunan i
ngà Simin, dunan i ngà Dyosik, dunan i ngà
Dyoda. 27 Na Dyoda i ngà Dyoanan, dunan
i ngà Risa, dunan i ngà Sorubabél, dunan
i ngà Saltiyél, dunan i ngà Néri. 28 Na Néri
i ngà Mélkay, dunan i ngà Adi, dunan i
ngà Kosam, dunan i ngà Ilmadam, dunan i
ngà Ir. 29 Na Ir i ngà Dyaswa, dunan i ngà
Élisar, dunan i ngà Dyoram, dunan i ngà

Matat, dunan i ngà Libay. 30 Na Libay i ngà
Simyon, dunan i ngà Dyuda, dunan i ngà
Dyosip, dunan i ngà Dyonam, dunan i ngà
Ilaykim. 31 Na Ilaykim i ngà Milya, dunan i
ngà Mina, dunan i ngà Matata, dunan i ngà
Natan, dunan i ngà Harì Dabid. 32 Na Harì
Dabid i ngà Dyési, dunan i ngà Obéd, dunan
i ngà Boas, dunan i ngà Salmon, dunan i ngà
Nason. 33 Na Nason i ngà Aminadab, dunan
i ngà Admin, dunan i ngà Arni, dunan i
ngà Hésron, dunan i ngà Péris, dunan i ngà
Dyuda. 34 Na Dyuda i ngà Dyékob, dunan i
ngà Isaak, dunan i ngà Abraham, dunan i
ngà Téra, dunan i ngà Nahor. 35 Na Nahor i
ngà Sirug, dunan i ngà Ru, dunan i ngà Pilig,
dunan i ngà Ibir, dunan i ngà Sila. 36 Na Sila
i ngà Kainan, dunan i ngà Arfaksad, dunan
i ngà Sém, dunan i ngà Nowa, dunan i ngà
Lamik. 37 Na Lamik i ngà Métusila, dunan i
ngà Inok, dunan i ngà Dyaréd, dunan i ngà
Mahalalil, dunan i ngà Kainan. 38 Na Kainan
i ngà Inos, dunan i ngà Sét, dunan i ngà
Adan, dunan i ngà Dwata.

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)

1 Na di kasfulê Dyisas fdu di gufbunyagan
di Éél Dyordan, mnè di kenen i Mtiu Tulus,
na nebe i Mtiu Tulus salu di banwe landè
to mnè ditù. 2 Fat falò butangan fanak déé,
na tnilew Satanas kenen. Di bang ayé, là
ti kmaan Dyisas, na yé duenam man kanto
kel di gusenan, ta bitil kenen. 3 Na man
Satanas di kenen, "Ku ge Ngà i Dwata, fagu
di talùam, fanbalingam fan i batu ani." 4 Bay
tmimel Dyisas, manan, "Ta gsulat di Tnalù
i Dwata, manan, 'Ise ku lo knaan gamlawil i
dad to.' "

5 Na lê nebe Satanas kenen di too mdatah
bulul na di lo sudaf fiten dun i kdee dad
banwe nagot i dad to di tah tanà. 6 Na
manan ku Dyisas, "Ta gablé di do i glal na
kdatah magot i klamang banwe, na fakaygu
fagot di balù simto kayègu. Na ani, blégu di
ge i glal na i kdatah magot i kalbong kdee
ta teenam. 7 Blégu di ge i kdee ani syan ku
mangamfù ge di do." 8 Bay man Dyisas, "Ta
gsulat di Tnalù i Dwata, manan, 'Mangamfù
ge di Amu, dunan i Dwatam, na lo kenen i
nimenam.' "

9 Na ta lê nebe Satanas kenen salu di
Dyérusalém, na ftadagan kenen di sangal
tah ataf i Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata déé. Na manan ku Dyisas, "Ku ge
Ngà i Dwata, kamyaf ge mdà dini, 10 du
ta gsulat di Tnalù i Dwata, 'Dek Dwata i
dad kasaliganan mifat ge, 11 du snamalla ge
fye là gtadè i blìam di dad batu na landè
glumfakam.' " 12 Bay lê tmimel Dyisas,
manan, "Ta lê gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, 'Nangam tnilew i Amu, dunan i
Dwatam.' "

13 Kanto mti kfagu Satanas tmilew ku
Dyisas, gadèan na landè kibòan ftatek ku
Dyisas di salà. Yé duenam man, tnagakan
Dyisas na fatanan i dademe du i lêan ktilew
dun.

I katbù Dyisas tamdò
(Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15)

14 Kafnge ayé, ta mulê Dyisas di Galili
na yé gumdà i gaganan di Mtiu Tulus, na
mbel i dad santulen gablà di kenen di kabal
i banwe ayé. 15 Too kenen tamdò di dad
gumnè gal gustifun i dad Dyu na too dnayen
i dad to kenen.

Knangla Dyisas di Nasarét
(Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6)

16 Na fles Dyisas di lunsud Nasarét, dunan
i banwe gulamnokan. Kanto kel i Du Kaftud,
fusuk kenen di gumnè gal gustifun i dad
Dyu déé, du yé knalaman nimò. Na ta tadag
kenen du masa di Tnalù i Dwata. 17 Na yé
bléla di kenen i sulat Isaya, satu tugad i
Dwata. Na nbelan i sulat lnulun, na teenan
gugsulat i gmanan ani,

18 "Yé samnagin di do i Mtiu Tulus du ta
nalékan agu tamdò i Fye Tulen di
dad to landè. Ta dekan agu tmulen
gablà di kagalwà i dad to di blanggù
na gablà di kafgulê i dad to butè.
Na ta dekan agu tmabeng i dad to
maflayam.
19 Na lêgu tulen gablà di kakel i bang Amu
fite i kakdon."

20 Na kafnge ayé, ta lêan lnulun i sulat, na
fulêan di to magot dun klon sudeng du fan
tamdò. Na i kdee dad to di lam i gustifun
ayé, toola kenen neye. 21 Na kafnge ayé,
ta lê kenen talù, manan, "Di mdu ani, di
kaklingeyu i bnasagu mdà di Tnalù i Dwata,
ta gdohò nan." 22 Na i kdee dad to déé, too
fye i manla gablà di kenen, na tikeng ale du

mdà di kafye i dad talùan. Na sasalek ale,
manla, “Dunan ani kè i ngà Dyosip?”
23 Na man Dyisas di dale, “Ta fanyu man
di do i galla fléd ani, manan, ‘Ku fulung ge
mulung, bnulungam i ktom. Na mimò ge
tnikeng dini di gumdàam gambet i nimòam
kun ditù di Kapernaum.’ ” 24 Na fadlug
kenen talù, manan, “Bay tulenta gamu i
kaglutan. I tugad Dwata, là dnawatla dun
di banwe gumdàan. 25 Too ti glut i man-gu
ani di gamu. Di munan, di knè Ilaydya di
Israél, tlu fali tngà là mulenan, na mdà ayé,
too bong i kbitil déé di kabal banwe. Na
di dad du ayé, dee dad libun balu di Israél.
26 Bay ise ku déé gumdek Dwata ku Ilaydya,
bay dekan kenen ditù di satu libun balu di
banwe Sarifta di Sidon. 27 Na lê dee i dad
to nun fdas mumuh di Israél di bang i satu
tugad i Dwata, dnagit Ilaysya. Bay landè di
dale mgulê, lo senan satu lagi mdà ditù di
banwe Sirya dnagit Néman.”
28 Na kanto linge dad to di gustifun i
dad Dyu i man Dyisas ayé, too ale malbut.
29 Tadag ale, na falwàla Dyisas di lunsud
klola mebe kenen ditù di tfad i bulul gugdak
i lunsudla du fnuléhla kenen di kbe. 30 Bay
tadè kenen magu di bleng i dad to ayé na
fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Mark 1:21-28)

31 Na salu Dyisas ditù di Kapernaum, satu
lunsud di Galili, na kanto kel i Du Kaftud,
tamdò kenen di dad to. 32 Too ale tngah
gablà di katdòan du too gamban i ktalùan.
33 Na déé di gumnè gal gustifun i dad Dyu,
nun teenan lagi nun busawan. Mkit i busaw
fagu di lagi ayé, manan, 34 “E, Dyisas mdà
di Nasarét, landè labetam di gami. Fanam
gami falmo kè? Gadègu ku simto ge. Ge sa
i Too Mtiu mdà di Dwata.” 35 Bay nngak Dy-
isas i busaw ayé, manan, “Fanak ge. Lamwà
ge di kenen.” Na bat busaw i to ayé di
kite i kdee dad to, na lamwà kenen, na là
fatdukan dun. 36 Na too ti tngah i kdee dad
to, na sasalek ale, manla, “Too ti tnikeng
i tdò ani. Di glal na kaltulus, dekan i dad
busaw lamwà, na mimen ale.” 37 Na too
mbel i santulen gablà di ku Dyisas di kabal
banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

38 Na mdà Dyisas fdu di gumnè gal gusti-
fun i dad Dyu, na salu kenen di gumnè satu
lagi dnagit Simon. Na i tewe Simon libun,
too ti minit i lawehan, na mdà ayé fnila i
tabeng Dyisas. 39 Na fdadong Dyisas déé di
gumilèan, na dekan lamwà i init i libun ayé,
na ta mkah i kinitan. Tadè kenen mték, na
fles mimò dale knaan.
40 Na di kasdaf i du, i dad to déé, nebela
di ku Dyisas i kdee dademela nun dad sahal
tduk. Na nagotan kat satu dale, du fan-
gulêan ale. 41 Na lêan falwà dad busaw
di dademe dad to. Na mkit i dad busaw,
manla, “Ge sa Ngà i Dwata.” Bay nngakan
ale, na là ftalùan ale du gadèla na kenen i
Mgalék Dwata.

I katdò Dyisas di Dyudiya
(Mark 1:35-39)

42 Na di ksut i du, mdà Dyisas salu di satu
banwe landè to mnè ditù. Na too fanngabal
i dad to kenen. Na kantola teen, yé kayèla
ku fles kenen fanak déé. 43 Bay manan
dale, “Là fakay ku là lê agu tamdò i Fye
Tulen gablà di Kagot i Dwata di dademe dad
lunsud du yé dek Dwata do.” 44 Na fadlug
kenen tamdò di dad gumnè gal gustifun i
dad Dyu di Dyudiya.

5

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)

1 Di satu du, tadag Dyisas di kilil i bong
lanaw dnagit Génésarét. Na too sfital i kdee
dad to di safédan du falningela i katdòan
Tnalù i Dwata. 2 Na nun teenan déé lwe
aweng tnagak i dad to gal fmukat nalaf. Yé
nimò i dad to ayé, lnanebla i dad fukat. 3 Na
myak Dyisas di aweng Simon, na fulukan
dun i aweng du fye beg fawag di kilil. Na
sudeng Dyisas du tdòan i dad to mdà di
aweng.
4 Kanton fnge tamdò, manan di ku Simon,
“Ftalà gamu na ftatekyu i dad fukat du fye
nun gwèyu.” 5 Na man Simon, “Amu, ta
tnadakmi i butang na landè gwèmi. Bay
du manam, lêmi ftatek i dad fukatmi.” 6 Na
kantola ftatek, too ti bong i gwèla nalaf na
ta baling fan kasê i dad fukatla. 7 Na yé
duenam man, knabilla i dademela di satu
aweng du ftabengla ale. Na kanto fdadong
i dademela, fananòla i lwe aweng nalaf, na
ta fan ale galnab. 8 Na kanto teen Simon

Piter ayé, lkuad kenen di muna Dyisas, na
manan, “E Amu, beg ge fawag di do du too
agu gamsalà.”
9 Yé duen Simon man ayé du too ale
tikeng du too ti dee gwèla nalaf. 10 Na
balù i dademe Simon dnagit Dyém na Dyan,
dunan i dad ngà Sébidi, lê ale tikeng. Bay
man Dyisas di ku Simon, “Nang ge likò. Mdà
ani, yé fnukatyu dad to.” 11 Na yé duenam
man, kanto ale dmuung, ta tnagakla i kdee
nfunla déé, na magin ale di ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i to fandas mumuh
(Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)

12 Di satu du, déé Dyisas di satu lunsud,
na nun lagi too sasè i fdasan mumuh. Kan-
ton teen Dyisas, lkuad kenen na lamfan,
na fakdo kenen, manan, “Amu, gadègu
gaganam agu fan-gulê du fye too mlaneb
i kulitgu, ku mayè ge.” 13 Na nagot Dyisas
kenen, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê
ge nan.” Na tadè mkah i fdasan mumuh
ayé. 14 Na fnge, dek Dyisas kenen, manan,
“Nangam ti tulen ani balù simto dun. Bay
mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di
kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam
gambet i uldin Dwata fagu ku Mosis. I dsù
nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun na
ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.” 15 Balù
ku ta fnang Dyisas kenen tmulen gablà di
kgulêan, bay baling too mbel fa i santulen
gablà ku Dyisas, na mdà ayé, too dee dad
to gal stifun di munan du falningela i tdòan
na fafgulêla di kenen i dad tdukla. 16 Bay gal
salu Dyisas di dad banwe landè to mnè ditù
du dmasal.

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan
(Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

17 Di satu du lam Dyisas tamdò, nun su-
deng déé dad Farisi na lê man i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
Yé gumdàla di kdee dad malnak banwe di
Galili na Dyudiya. Na lê nun dademe mdà
di syudad Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas
i kaltulus Dwata du fye gafgulêan i dad to
nun tduk. 18 Na nun dad lagi kel déé, na nun
nebela to là galyakan i lawehan, santiangla
magin i gumilèan. Tilewla nebe kenen
fusuk di lam i gumnè gutamdò Dyisas du fye
kahla di sen munan. 19 Bay kantola teen na
landè dalanla du mdà di kdee dad to stifun,
myak ale di tah i ataf na lanketla i dademe
ataf klola fayol kenen magin i gumilèan déé
di muna Dyisas di bleng i dad to. 20 Na kanto
teen Dyisas i bong ksaligla, manan di to ayé,
“E Leg, ta magfasinsya nan i dad salàam.”
21 Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, kantola
linge i man Dyisas ayé, yé mnè di fandamla,
“Simto i ta mlad ani du landè dademe gma-
gan fmasinsya i salà, lo senan Dwata.” 22 Bay
ta gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan
dale, “Kan ku yé mnè di nawayu? 23 Man
nawayu kè ku landè glalgu fmasinsya salà
i to ani? Bay yé too ilè na nun glalgu ku
ta man-gu di kenen, ‘Mték ge na magu ge,’
na gagu kenen. 24 Na yé kayègu ku gadèyu
na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu
dini di tah tanà fmasinsya salà.” Na kafnge
Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là galyak
ayé, na manan, “Dekta ge, mték ge, nwèam
i gumilèam, na mulê ge.”
25 Na tadè tadag i to ayé di bleng i dad to,
na ta nwèan i gumilèan na mulê, na toon
dnayen i Dwata. 26 Too ti tikeng i kdee dad
to, na dmayen ale di Dwata. Tngah ale, na
manla, “Too tnikeng i teento ani gine.”

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

27 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas magu, na nun
teenan satu to gal mwè bayad i buhis, yé
dagitan Libay. Teen Dyisas kenen sudeng
di gutalbahòan, manan, “Magin ge di do.”
28 Na ta tadag Libay, na tnagakan i kdee dad
knunan déé du magin ku Dyisas.
29 Na fimò Libay bong knaan di gumnèan
du fkaanan dale Dyisas. Na yé kmaan di
safédla dee dademe dad to gal mwè bayad
i buhis na lê dademe dad to. 30 Na mdà ayé,
sungag i dad Farisi na i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na manla
di dad to tdò Dyisas, “Kan ku kmaan gamu
di saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na i
dademe dad to lmafà i dad uldin Dwata?”
31 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
“I to fandas, nun gukmamun i to mulung.
Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to
mulung. 32 Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu,
bay i dad to gamsalà du fye msal ale.”

I guflingen Dyisas i lagi sansong
(Matyu 9:14-17; Mark 2:18-22)

33 Na lê nun dad to talù di ku Dyisas,
manla, “I dad to gal tdò Dyan Gal Munyag,

na balù i dad to tdò dad Farisi, gal ale fwasa
na dmasal. Bay i dad to tdòam ge, là gal ale
fwasa." 34 Na man Dyisas di dale, "Ku fkahta
di dad to nlak magin samsong, là tayò ale
fwasa ku sana kdéé di safédla i lagi sansong.
35 Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla
i lagi sansong ani, na yé klola fwasa."

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad labi tdò na i dad falami tdòan

36 Na lê nun tulen Dyisas dale i dad guflin-
gen ani, manan, "Là fakay mwè falami fal-
nas ku klafang di labi klaweh. Ku nimòam
ayé, malmo i falami falnas, na i falami
falnas là gtenan klafang di klaweh ta labi.
37 Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami
binu, du keng btù i kulit ayé, na malmo i
binu na lê man i kulit. 38 Yé duenam man, yé
gumkah i falami binu di falami kulit. 39 Na
landè to mayè minum falami binu ku ta
gamginum i labi du manan, 'Too ti fye nem
i labi.' "

6

Gablà di Du Kaftud
(Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

1 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale
Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan
tdò, beg ale kambang là dee kigan trigo, na
fnilula du knilewla i msehan. 2 Na man i
dademe dad Farisi, "Kan ku kamtu gamu di
Du Kaftud? Là fakay ayé, du fnang Dwata
di uldinan fagu di ku Mosis." 3 Na tmimel
Dyisas, manan, "Kan kè? Là lmenyu masa
gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na
i dademen? 4 Ani nimòan. Fusuk kenen
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam,
yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di
kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé,
na banlén i dademen." 5 Na fadlug Dyisas
talù, manan, "Yé magot i Du Kaftud dunan
i Ngà To."

I kafgulê Dyisas i to fikot sigal
(Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

6 Na lê man di satu Du Kaftud, fusuk
Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu du
tamdò. Na nun lagi déé, fikot sigalan gsen
di kwanan. 7 Na i dad Farisi na i dad to
gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis,
too ale meye kfagu du fye nun gutadagla
tmifù ku Dyisas na mdà ayé, toola kenen
tnanul du neyela ku nun to fan-gulêan di
Du Kaftud. 8 Bay Dyisas, ta gadèan ku dét i
mnè di fandam i dad to ayé. Na yé duenam
man, manan di lagi ayé, "Tadag ge di muna
i kdee dad to ani." Na ta tadag kenen. 9 Na
snalek Dyisas ale, manan, "Snalekta gamu
kun. Dét man i uldin Dwata fagu di ku
Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku
sasè? Tnabengto i dademeto to ku fnatito
ale?" 10 Na meye Dyisas di kdee dad to ayé,
na fnge manan di lagi fikot, "Bankeham i
sigalam." Kanton bankeh, tin tadè bkeh na
ta mgulê. 11 Bay too ti falbut i dad Farisi na i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, na santulenla ku dét fanla kibò ku
Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe to galan dek
(Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

12 Di satu du, mnagad Dyisas di bulul du
dmasal. Na tnadakan i butang dmasal di
Dwata. 13 Kanto flafus, tlon i dad to galan tdò
du malék kenen sfalò lwe i fakayan dnagit
dad to galan dek. 14 Ani dagitla, Simon,
dunan i dnagit Dyisas Piter, na Andru, i
flanek Simon, na Dyém, na Dyan, na Filip,
na Bartolomyu, 15 na lê Matyu, na Tomas, na
Dyém i ngà Alfyus, na Simon, dunan i msen
i banwen, 16 na lê Dyudas, i ngà Dyém, na
Dyudas Iskariyot, dunan i makal ku Dyisas.

I katdò Dyisas na i kafgulêan i dad to
(Matyu 4:23-25)

17 Na flasok ale Dyisas di bulul ayé, na
tadag kenen di datal. Na nun dee dad to
galan tdò, na dee dademe dad to mdà di ka-
bal Dyudiya, na Dyérusalém, na i dad banwe
Tiro na Sidon mdadong di mahin. 18 Salu ale
déé du falningela i tdòan na fafgulêla kenen
i dad fdasla. Na fan-gulêan i dad to nun
busaw. 19 Na i kdee dad to, mayè ale magot
ku Dyisas du fagu di kaltulusan, fan-gulêan
i kdeela.

Dad gdawat i dad to
(Matyu 5:1-12)

20 Na meye Dyisas di dad to tdòan, na
manan, "Nun kafyeyu, gamu dad to landè
du gagin gamu di Kagot i Dwata. 21 Nun
kafyeyu, gamu dad to bitil ani, du bsol gamu
kadang. Nun kafyeyu, gamu dad to mngel
ani du mulé gamu kadang. 22 Nun kafyeyu
ku nuteh nawa i dad to gamu na ku knangla
gamu, na ku nadoyla gamu, na ku fansasèla
gamu du mdà di ksasatuyu di do, i dnagit

Ngà To. [23] Yé lê kibò i dad gutambulla di dad
tugad i Dwata. Yé duenam man, too gamu
flehew di bang i dad klimahyu ani du too ti
bong i lubayyu kadang di langit.
[24] Bay magakdo gamu i dad to bong knun,
du ta gdawatyu nan i kafyeyu. [25] Na ma-
gakdo gamu dad to gal bsol ani du bitil
gamu kadang. Magakdo gamu dad to mulé
ani du mlidù gamu na mngel kadang. [26] Na
magakdo gamu ku i kdee dad to dnayenla
gamu du yé sén nimò i dad gutambulla di
ise glut tugad i Dwata.

Gablà di kakdo
(Matyu 5:38-48; 7:12a)

[27] "Bay, ani kayègu man di gamu, dunan i
dad to flinge di do. Kanbongyu nawa i dad
to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dad
to mnang gamu nawa. [28] Mni gamu di Dwata
du fye banlén kafye i dad to falmagi gamu,
na dnasalyu i dad to famsasè gamu. [29] Ku
nun to dmafì gamu di bali bawehyu, nàyu
i balin. Ku nun to mwè i saulyu tahà sigal,
lêyu fagin blé i saulyu fukal sigal. [30] Banléyu
i kdee dad to mni di gamu, na ku nun to
mwè dad knunyu, nangyu lê tan-gaad nawì.
[31] Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad to
di gamu, yé funayu nimò di dale.
[32] "Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu
i dad to kamdo gamu, landè lubayyu di
nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà,
kandola i dad to kamdo dale. [33] Na ku lo yé
gumimòyu fye di dad to mimò fye di gamu,
landè lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad
to gamsalà, nun kakdola di dad to mimò
fye di dale. [34] Na ku lo yé gufutengyu di
dad to gambayad i uteng, landè lubayyu
di nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà,
futeng ale di dademela na fatanla kbayad i
uteng. [35] Bay ani nimòyu. Kanbongyu nawa
i dad to dmuen gamu, na mimò gamu fye
di dale, na futeng gamu, bay nangyu ntuk
i bayad. Ku yé nimòyu, too bong lubayyu
na gfiteyu gamu dad ngà i Too Mdatah
Dwata, du balù i dad sasè to na i dad to là
fulung fasalamat, kanbong nawa Dwata ale.
[36] Kanbongyu nawa i kdee dad to salngad i
kalbong nawa Màyu i kdee dad to.

Gablà di kukum i dademe to
(Matyu 7:1-5)

[37] "Nangyu nukum i dademeyu to du fye
là nukum Dwata gamu. Nangyu falnayam
i dademeyu to du fye là falnayam Dwata
gamu. Bay fnasinsyayu salà i dademeyu
du fye lê fnasinsya Dwata i dad salàyu.
[38] Banléyu i dademeyu to na banlé Dwata
gamu. Too ti bong i blén di gamu. Fakayta
man nasakan na ningokan na falbésan i
kafye blén di gamu. Ku dét kalbong bléyu
di dademeyu to, salngad ayé i kalbong blé
Dwata di gamu."
[39] Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, "I
to butè, landè kibòan malak i lê satu to butè.
Ku yé nimòan, lwe ale baling tatek di sol.
[40] Mdatah i to tamdò di to tdòan, bay ku nun
to ta too sikof i kagbetan, ta gasalngadan i
to tamdò kenen.
[41] "Kan ku neyem i tukay salà gambet
fuling di mata i flanekam, bay tadèam bayà
i bong salà gambet bateng di ge mata.
[42] Kan dé ku manam, 'E flanek, nwèta kun
i fulingam,' na blaam sana kdéé i bong
bateng di ge mata? Sasè ge. Funam nwè i
bateng di matam alì fye kitem mwè fuling i
flanekam.

Gablà di fye to na i sasè to
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)

[43] "I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè
kayu, là mengen fye. [44] Yé gudmilè i kayu
di bengen. I awi, là ti mengen fig. Na i
banal, là mengen grép. [45] Na salngad ayé i
dad to. I fye to, slame fye lamwà di bàan du
yé gumdàan di kdee fye busekan di nawan.
Na i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du
yé gumdàan di kdee sasè busekan di nawan.
Ku dét i mnè di nawa satu to, yé lamwà di
bàan.

I lwe to fdak gumnè
(Matyu 7:24-27)

[46] "Kan ku tloyu agu 'Amu,' bay là ni-
menyu i man-gu. [47] Nun guflingen-gu i to
salu di do na falningen i man-gu na nime-
nan. [48] Salngad kenen i to too fulung fdak
gumnè. Ani kibòan, fngalaman i kakolan na
fdakan dad lahan di batu. Na kanto fnge
i gumnè, nun kel bong dunuk, na sloban
i gumnè ani, bay là bekan du too mbagal
i gugafdakan. [49] Bay lê nun guflingen-gu i
to flinge i man-gu ku là nimenan. Salngad
kenen i to là fulung fdak gumnè. Ani kibòan
kenen. Landè batu gufdakan i lahan. Na
kanto kel i dunuk, tadè bek i gumnè ani na
mti malbà."

7

I kafgulê Dyisas i fasak i satu ganlal i dad sundalu
(Matyu 8:5-13)

1 Di kafnge Dyisas tamdò kdee ayé gine
di dad to, salu kenen di Kapernaum. 2 Na
nun satu ganlal i dad sundalu déé mdà di
Roma, na nun satu fasakan i toon kando.
Fandas i fasakan ayé, na fan mati. 3 Na
kanto linge i ganlal ayé gablà ku Dyisas,
ta dekan i dademe dad tua gal mebe dad
Dyu du fakdo ale ku Dyisas du fye magin
kenen di dale. Yé kayè i ganlal ayé ku
gadéé Dyisas fye fan-gulêan i fasakan. 4 Na
kanto ale salu di ku Dyisas, too ale fakdo
di kenen, manla, "Gablà tnabeng i to ani,
5 du kandon gito dad Dyu, na fafdakan fa
i gumnè galto gustifun." 6 Na yé duenam
man, magin Dyisas di dad tua mngé kenen.
Kanto mdadong ale Dyisas di gumnè, lê dek
i ganlal i dademen sgalak fsitong ku Dyisas.
Na kanto kel i dad to dekan di ku Dyisas,
manla di kenen, "Amu, yé fnè i to mdek
gami nang ge faflayam kun. Nang ge fles du
là gablàan kun fafusuk ge di gumnèan. 7 Yé
duenan kun là samsite ge du mdanà kenen
di ge. Bay ku lo ge talù kun, fagu di talùam
ayé, mgulê sa i fasakan. 8 Gadèan ani kun
du balù kenen, nun ganlal mdatah di kenen
na lê nun dad sundalu mdanà di kenen. Ku
nun dekan sundalu mdà, mdà kenen sa. Na
ku manan di satu, 'Salu ge dini,' na mimen
kenen. Na balù dét i fimòan di satu, yé
nimòan. Na matnù fa kun i ge glal, du balù
dét i kayèam, gaganam nimò balù ku lo fagu
di ktalùam."
9 Na kanto linge Dyisas i fnè i ganlal, too
kenen tikeng na blaling kenen di kdee dad
to magin di kenen, na manan, "Ani i man-
gu di gamu, na là lmen-gu mite di dad to
Israél i kaftoo salngad di bong kaftoo i to
ani di Dwata." 10 Na i dad to dek i ganlal, lê
ale mulê na kanto ale kel déé, teenla na ta
mgulê i fasakan.

I kték Dyisas i ngà i libun balu

11 Di là mlo, salu Dyisas di satu banwe, yé
dagitan Nain, na magin i dad to tdòan na lê
dee dademe dad to. 12 Na kanto kenen kel di
takab i labat di banwe ayé, nun gsitongan
dademe dad to, na nebela lamwà satu lagi
ta mati. Ta balu i yêan, na landè dademe
ngàan. Na too dee dad to magin di balu ayé.
13 Na kanto teen Amuto Dyisas kenen, toon
kando, na manan, "Nang ge mngel." 14 Na
fdadong Dyisas di guflasàla i mati ayé, na
nagotan i guflasàla dun. Tadè fanak i dad
to mebe dun, na man Dyisas, "E tò, mték
ge." 15 Na ta mték i to mati ayé, na talù
kenen. Na fulê Dyisas kenen di yêan. 16 Na
too likò i kdee dad to déé, na dmayen ale
di Dwata, manla, "Ta nun kel di blengto
satu tugad i Dwata too maltulus. Ta kel
Dwata dini du banlén kagalwà i dad ton."
17 Too mbel i santulenla ani gablà ku Dyisas
di kabal Dyudiya na di dademe dad banwe
glibut déé.

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Matyu 11:2-19)

18 Na ta nun dad to gal tdò Dyan, na
lingela gablà di dademe dad nimò Dyisas,
na tulenla ku Dyan. Na tlo Dyan i lwe dad
tdòan, 19 na dekan ale salu di ku Dyisas du
fsalekan ku kenen i sanfatanla, ku demen
ise.
20 Na i dad lagi ayé, kanto ale kel di ku
Dyisas, manla di kenen, "Dek Dyan Gal
Munyag gami salu dini du fye snalekmi
ge ku ge i Mgalék Dwata i sanfatanmi ku
demen mahal to." 21 Na di du ayé, too
dee fan-gulê Dyisas dad to nun tduk, na i
dademe nun busaw, na balù fa i dad butè du
fye mite ale. 22 Na mdà ayé, tnimelan i dad
to dek Dyan, manan, "Samfulê gamu di ku
Dyan, na tulenyu kenen i kdee ta teenyu na
i ta lingeyu. Mite i dad butè, na gagu i dad
kimay, na mgulê i dad to nun fdas mumuh,
na lminge i dad bakong, na mték i dad mati,
na i dad to landè, lingela i Fye Tulen. 23 Na
manyu di ku Dyan na ku simto là lwe nawan
di kaftoon di do, nun kafye gfunan."
24 Na kanto mdà i dad to dek Dyan, talù
Dyisas di dad to stifun déé gablà di ku Dyan,
manan, "Di munan, di ksaluyu di banwe
landè to mnè ditù, dét kayèyu teen? Ise
ku yé fanngabalyu i kalon wal i nus. 25 Na
du ise ayé i fanngabalyu, dét i kayèyu teen?
Là sa mngabal gamu lagi kalmaweh fye du
yé gufanak i dad to kalmaweh fye na i dad
to too fye kagkahla, dunan di dad malbang
gumnè i dad harì, ise ku di banwe landè to.
26 Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad
i Dwata kè? Dunan, satu tugad i Dwata
kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad

tugad i Dwata. [27] Dyan i ta fala tulen di
sulat ani mdà di Tnalù i Dwata, manan,
‘Dekgu i snaliggu muna di ge na fatlagadan i
dalanam.’ ” [28] Na fadlug Dyisas talù, manan,
“Ani tulenta gamu, na di kdee dad to sut di
tah tanà, landè gamsngad di kdatah Dyan.
Bay ku simto i gagin di Kagot i Dwata balù
kel di to too mdanà, mdatah kenen di ku
Dyan.”
[29] Na i kdee dad to, balù kel di dad to
gal mwè bayad i buhis, kantola linge i man
Dyisas, gadèla na too fye mimen di Dwata.
Na i dad to ayé, ta fbunyag ale di ku Dyan
di munan. [30] Bay i dad Farisi na i dademe
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, balingla knagol i knayè Dwata di
dale na là fbunyag ale di ku Dyan.
[31] Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye
guflingen-gu i dad to di mdu ani? Dét
i gusalngadla? [32] Yé guflingen-gu dale i
dademe dad ngà sudeng di fadyan. Là mayè
ale magin sagwas, na ani man i dademela
di dale, ‘Fmalandag gami di klehew, bay
knèan là magin gamu madal. Lingagmi
i lingag di mati, bay là mngel gamu.’
[33] Salngad gamu di dad ngà là mayè magin
ayé. Fandamyu Dyan Gal Munyag. Gal
kenen fwasa na là minuman binu, bay yé
manyu gablà di kenen bnusaw. [34] Na do, i
dnagit Ngà To, kmaan agu na minum, na yé
manyu gablà di do, ‘Neyeyu. Tyan kenen na
gal flangal, na yé dademen sakdo i dad sasè
to gal mwè bayad i buhis na dad to lmafà i
dad uldin Dwata.’ [35] Bay déé gumite i gnadè
Dwata di nimò i dad ngàan.”

I kfasinsya Dyisas salà i satu libun too gamsalà

[36] Na nun satu Farisi mlak ku Dyisas
kmaan di safédan, na mdà ayé fusuk Dyisas
di gumnèan na ta sudeng du kmaan. [37] Na lê
nun libun too gamsalà mnè di lunsud ayé,
na kanton linge na déé gukmaan Dyisas
di gumnè i Farisi ayé, salu kenen déé na
nun neben too mabtas sabuy fnò fangbun.
[38] Na kanto fusuk di gumnè ayé, fdadong
kenen di ku Dyisas, na lkuad di saféd i
blìan. Na too kenen mngel, na fatdakan
i lwakan di blì Dyisas. Na yé ifun dun
wakan, na nalakan i blì Dyisas, klon mkok
dun fangbun. [39] Na i Farisi ta mlak ku Dyisas
kmaan, kanton teen i nimò i libun ayé, man
i nawan, “Ku i to ani too glut tugad i Dwata,
ta sanan gadè moon ldam i libun ani ta
magot di kenen, du i libun ani too gamsalà.”
[40] Bay talù Dyisas di Farisi ayé, manan,
“Simon, nun kayègu man di ge.” Na man i
Farisi, “Dét manam, Sér?” [41] Na man Dyisas,
“Nun lwe to muteng di satu to gal futeng.
Mdà i satu, yé utengan lime latuh, na yé
uteng i satu lime falò. [42] Lwe ale too landè
kibòla mayad i utengla. Na yé duenam man,
tadèan lnifet i utengla. Na, di fandamam,
mdà di ktabeng i to futeng ayé, simto i too
mbong dun nawa, i to bong uteng ku i to
tukay uteng?”
[43] Na tmimel Simon, manan, “Yé too kam-
bong nawa kenen dunan i to bong utengan
du balù ku bong, ta lnifet i to futeng.” Na
tmimel Dyisas, manan, “Glut i manam.”
[44] Na kafnge ayé, meye Dyisas di libun ayé,
na manan ku Simon, “Teenam i libun ani?
Ta fusuk agu di gumnèam, bay là banlém
agu éél du alob i blìgu. Bay i libun ani,
ta naloban blìgu i lwakan, na yé ifun dun
i wakan. [45] Na di kfafusukam do gine, là
ti nalakam agu gambet i galto nimò, bay i
libun ani, mdà di kakelgu dini, là ti tlagan
malak i blìgu. [46] Na ge, là nkaham fngalo
i ulugu di kdawatam do, bay i libun ani,
nkokan fangbun i blìgu. [47] Yé duenam man,
too glut i manta ge ani, balù too dee dad
salàan, ta magfasinsya nan, na yé gugmadè
dun, ta fiten i bong kakdon. Bay i to là
dee salàan balù ta magfasinsya, tukay sa i
kakdon.”
[48] Na kafnge ayé, man Dyisas di libun ayé,
“Ta fnasinsya nan i dad salàam.” [49] Bay
i dademe dad to kmaan déé, stulen ale,
manla, “Simto i lagi ani? Balù i kfasinsya
salà, gaganan.” [50] Na lê talù Dyisas di libun,
manan, “Ta galwà ge du mdà di kaftoom di
do. Mulê ge nan, na i ktanak nawa mnè di
ge.”

8

I dad libun tmabeng ku Dyisas

[1] Kafnge ayé, mdà Dyisas magu salu di dad
sahal syudad na lê man i dad malnak banwe
du tulenan i Fye Tulen gablà di Kagot i
Dwata. Na magin di kenen i sfalò lwe to
galan tdò. [2] Na lê nun magin di dale dad
libun ta mgulê di kfusuk i busaw dale na
i dad sahal tduk. Yé dagit i satu libun
ayé Méri Magdalin, i gufalwà Dyisas fitu

busaw. [3] Na yé lê dagit i satu Dyoana, i
yaan i mdatah snalig di gumnè Harì Hérod
dnagit Kusa. Na yé dagit i satu Susana, na
nun fa dee dademe. I kdee dad libun ayé,
tnabengla ale Dyisas fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

[4] Na nun dee dad to stifun di saféd Dyisas
mdà di dad sahal lunsud, na nun tulenan
dale satu fléd, manan, [5] "Nun to salu di
dnarun du smabul bnê. Kanton sabul, nun
dademe dad bnê gtadè di bà dalan, na
glékla, na fti tnukè dad anuk mayeng. [6] Na
nun dademe dad bnê gtadè di tanà gunun
dee batu, na kanto tmabò i dad bnê ani, mlal
mlanas i taboàn du kafag i tanà. [7] Na nun
dademe dad bnê gtadè di lam bnas nun sual.
Salngan tmabò i dad bnê na i bnas ani, bay
mlimas di bnas i dad tabò i bnê ani. [8] Bay
nun dademe dad bnê gtadè di gufye i tanà.
Too tmabò i dad bnê ani, na too fye ulêan,
kel di mlatuh." Na kafnge Dyisas man ayé,
falbongan i talùan, manan, "Ku simto i nun
klinge, fye ku flinge kenen."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Matyu 13:10-17; Mark 4:10-12)

[9] Na smalek i dad to galan tdò ku dét
gumtatek i fléd ayé gine. [10] Na talù Dyisas,
manan, "Faglabatgu di gamu i dad gbuni
gablà di Kagot i Dwata. Bay di dademe dad
to, fagugu di fléd i dad tdògu du fye balù ku
meye ale, là mite ale, na balù ku lminge ale,
là galmabat ale.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:18-23; Mark 4:13-20)

[11] "Ani gumtatek i fléd. I bnê, dunan i
Tnalù Dwata. [12] I tanà di bà dalan gugsabul
i dademe dad bnê, dunan i dademe dad
to ta lminge i Tnalù Dwata, bay di là mlo
salu Satanas déé na nwèan di nawala du
fye landè kibòla ftoo tà ale galwà. [13] Na
i tanà gugsabul i dademe dad bnê gunun
dee batu dunan i dademe dad to too lehew
dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela, bay
landè too dalilla. Là mlo ale ftoo du ku ta
nkel ale i tilew, knagolla i kaftoola. [14] Na
i tanà gugsabul i dademe dad bnê gbol di
dad bnas nun sual, dunan i dademe dad to
ta lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù
Dwata di nawala du mdà di klidù nawala, na
i kiballa i knun, na i dademe knayè i ktola.
Na mdà ayé, landè ktagah i bengela. [15] Bay i
fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan
i dad to too gsalig na tluh i nawala, du di
kaklingela i Tnalù Dwata, fkahla di nawala,
na gamtayud ale du fye nun ulê i nimòla."

I salò gbuni
(Mark 4:21-25)

[16] Na lê talù Dyisas, manan, "Landè
teenam to ku ntaman i salòan na fnge
snukuban been. Na là bunin dun di dungan
i katri. Bay yé nimòan, kahan di gumefen
du fye magtuyal i kdee dad to fusuk déé.
[17] Na salngad ayé, i kdee dad gbuni di mdu
ani, teen kadang di satu du na gadè i kdee
là fa gadè di mdu ani, du mti magtuyal i
kalbong kdee kadang di satu du. [18] Yé due-
nam man, tooyu fkah di nawayu i lingeyu,
du ku simto to fkahan di nawan i ta gadèan,
lê tananù Dwata i blén di kenen. Bay ku
simto là fkahan di nawan i ta gadèan, lê
nawì Dwata balù i tukay man nawan ta
glabatan."

I yê Dyisas na i dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

[19] Lam Dyisas tamdò, ta kel yêan na dad
flanekan du mayè ale samsite kenen, bay
là gafdadong ale du too dee dad to. [20] Na
nun tmulen di ku Dyisas, manan, "Ta déé
yêam na dad flanekam di lwà du kayèla ge
sansite." [21] Na man Dyisas, "I dad to lminge i
Tnalù Dwata na fkahla di nawala, yé mgimò
yêgu na dad flanekgu."

I kngak Dyisas i nus na i lwek
(Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

[22] Di satu du, man Dyisas di dad to galan
tdò, "Mdà ato mifal i lanaw." Na yé duenam
man, mdà ale smakay aweng. [23] Na lamla
maweng, ta kudang Dyisas. Na ta nkel
ale kamgis nus di talà. Ta maglam éél i
awengla, na ta fan ale galnab. [24] Na i dad
to gal tdò Dyisas, nukatla kenen, na manla,
"E Amu, Amu, ta fan ato mlimas." Ta mték
Dyisas, na nngakan i nus na i dad malbang
lwek. Na tadè fanak i nus na ta mtanak i
lanaw. [25] Na manan di dad to galan tdò, "Kan
ku là smalig gamu?" Too ale likò na tikeng,
na sasalek ale, manla, "Simto i to ani? Balù i
nus na i malbang lwek, nngakan, na mimen
ale."

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi
(Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

26 Na fles ale maweng kel di banwe i
dad to Gérasin stimbang di Galili. 27 Na
kanto ale dmuung déé, ta tufa Dyisas na
gsitongan i satu lagi mdà di lunsud nun
dad busawan. Ta bong mlo, là kalmawehan
na landè gumnè gufanakan, bay yé galan
gufanak di dad ilib gulambang i dad to.
28 Na kanton teen Dyisas, mkit kenen na
lamfan di blì Dyisas, na falbongan i talùan,
manan, "Dyisas, Ngà i Too Mdatah Dwata,
dét i kibòam do? Fnigu di ge, nangam
agu falnayam." 29 Yé duenan man ayé du
ta dek Dyisas i busaw lamwà di lagi ayé.
Ta dee dulêan fusuk di kenen, na balù ku
bnakusla i sigalan na i blìan sangkalì, na
balù bnantayla kenen fa, gaganan famtoh
dun, na gal nebe i busaw kenen salu di dad
banwe landè to mnè ditù.
30 Na smalek Dyisas, manan, "Dét i dagi-
tam?" Na tmimel kenen, manan, "Salagsà,"
du ta too ti dee busaw fusuk di kenen. 31 Na
too fakdo i dad busaw du fye là batan ale
di sol landè gusenan, dunan i gufalmayam
Dwata dale.
32 Na mdadong di dale, nun dee dad sdè
mateb di bulul. Na fakdo i dad busaw du
fye faloh Dyisas ale fusuk di dad sdè ayé na
falohan ale. 33 Yé duenam man, lamwà i dad
busaw di lagi ayé, na fles ale fusuk di dad
sdè na mti milah i dad sdè, flasok di bilil, na
tatek ale di lanaw, na sdulê ale mlimas.
34 Na kanto teen i dad to mifat dad sdè i
mkel ayé, milah ale salu di lunsud na di dad
bulul du tulenla. 35 Na i dad to gutmulenla
ayé, gasil ale gatù du neyela i mkel ayé. Na
kanto ale kel di ku Dyisas, teenla i lagi gu-
lamwà i dad busaw, na tadè kenen sudeng
di saféd blì Dyisas, na ta kalmaweh, na ta
fye fandaman. Na too ale likò. 36 Na i dad
to ta mite i mgimò Dyisas, tulenla gablà di
kafalwà Dyisas i dad busaw di lagi ayé. 37 Na
i kdee dad to di banwe i dad Gérasin, fakdo
ale ku Dyisas du fye tnagakan i banwela du
too sasè klikòla. Na mdà ayé, ta mdà Dyisas
smakay di aweng. 38 Bay i lagi gulamwà i
dad busaw fakdo di ku Dyisas du kayèan
magin, bay là fagin Dyisas dun. Bay manan
di kenen, 39 "Mulê ge na tulenam i kdee dad
nimò Dwata di ge." Na yé duenam man, ta
mdà i lagi ayé, na tulenan di kdee dad to di
lunsud i dad nimò Dyisas di kenen.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan
na i ktékan i ngà mati
(Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43)

40 Na lê samfulê ale Dyisas mifal di lanaw
ayé, na kanto ale kel di faltùan, nun dee dad
to dmawat kenen, du yé sanfatanla. 41 Na
nun satu ulu di gumnè gal gustifun i dad
Dyu, yé dagitan Dyairus. Fdadong kenen di
ku Dyisas, na lamfan di saféd blìan, na too
fakdo du fye magin Dyisas salu di gumnèan.
42 Yé duenan fakdo di ku Dyisas du i sen
ngàan libun, ta sfalò lwe falin, ta fan mati.
Na di kagula salu ditù, fan là gagu Dyisas
du mdà di too kasgat i dad to. 43 Na nun
satu libun magin ta sfalò lwe fali klon sigi
maloh i litèan, na ta ftin i filakan di dad
mulung, bay landè gamfgulê kenen. 44 Na
fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i
kilil i saulan, na tadè tlag kaloh i litèan. 45 Na
smalek Dyisas, manan, "Simto magot do?"
Bay man i kdee dad to, "Là nagotmi ge." Na
talù Piter di ku Dyisas, manan, "Amu, bong
dee dad to gihok di ge du mdà di kasgatla."
46 Bay man Dyisas, "Nun magot do. Lyalogu
na nun kgagan i ta lamwà di do gine." 47 Na
i libun ayé, kanton teen na landè kibòan
muni dun, ta kankal kenen di klikòan, na
lamfan kenen di saféd i blì Dyisas. Di bleng
i kdee dad to ayé, tulenan ku dét duenan
magot ku Dyisas na gablà di ta kgulêan. 48 Na
man Dyisas di kenen, "Ta mgulê ge du mdà
di nun kaftoom di do. Mulê ge, na i ktanak
nawa mnè di ge."
49 Na di lam Dyisas talù fa, nun satu to kel
déé fdu di gumnè Dyairus, dunan i ulu di
gumnè gal gustifun i dad Dyu, na manan di
ku Dyairus, "E Sér, ta là gumaham i ngàam
du ta ftoh. Ta nangam snamuk nan i To
Tamdò." 50 Bay kanto linge Dyisas i manan
ayé, manan di ku Dyairus, "Nang ge likò.
Bay lo ge ftoo na mgulê i ngàam ayé."
51 Na kanto ale kel di gumnè Dyairus,
landè dademe fagin Dyisas fusuk, senan lo
Piter na Dyan na Dyém na i dad tua i ngà
ayé. 52 Na i kdee dad to déé, too ale mngel
du mlidù i nawala gablà di ngà ayé. Bay
man Dyisas, "Nang gamu mngel du i ngà,
là matin bay lo kudang." 53 Na ta balingla
kenen nadoy du gadèla na ta mati i ngà.
54 Bay nagot Dyisas i sigalan, na manan dun,
"E ngà, mték ge." 55 Ta samfulê di kenen i
nawan, na gasil kenen tadag, na dek Dyisas
i dad tuan mlé knaan di ngà ayé. 56 Na

too tikeng i dad tuan, bay fnang Dyisas ale
tmulen gablà di mgimò di ngàla.

9

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

1 Na santifun Dyisas i sfalò lwe to galan
dek, na banlén ale glal na kgagan du fye
gafalwàla i dad busaw na lêla gafgulê i dad
to nun tduk. 2 Na dekan ale tamdò gablà
di Kagot i Dwata na famgulê i dad to nun
tduk. 3 Na manan dale, "Di kaguyu ani,
nang gamu mebe balù détan, balù tugad, ku
demen kuyut, ku demen bnatu, ku demen
filak. Na lo yé nebeyu i klaweh damkat di
lawehyu. 4 Na ku kel gamu di satu lunsud,
ku dét gumnè gufusukyu, fanak gamu déé
kel di lêyu kdà. 5 Bay ku là dnawatla gamu
di satu lunsud, di kdàyu, kakesyu i kfung di
blìyu du yé ilè dun na dale i tmimel i sasè
nimòla di Dwata."
6 Yé duenam man, ta mdà ale magu di dad
banwe, na tdòla i Fye Tulen, na fan-gulêla i
dad to nun tduk.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

7 Na kanto linge Harì Hérod, dunan i gum-
datah di Galili, gablà di kdee mgimò Dyisas,
too libug fandaman du man dademe dad
to na yé gumdà i kgaganan di ku Dyan Gal
Munyag du ta mték kenen kun mdà di fati.
8 Na yé man dademe ta samfulê Ilaydya, satu
tugad i Dwata di munan, na man dademe na
keng satu di dademe dad tugad i Dwata i ta
mték. 9 Bay man Hérod, "Ise Dyan ani du ta
faklanggu i ulu Dyan. Bay simto i to ani kè
du too dee lingegu gablà di kenen?" Na too
kayè Hérod samsite ku Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14)

10 Na kanto mulê di ku Dyisas i dad to
dekan, tulenla di kenen i kdee mgimòla. Na
fnge faginan ale salu di satu lunsud dnagit
Bétsayda lo dale. 11 Bay linge i kdee dad to
ku nè gusalu ale Dyisas, na mdà ayé lmalò
ale. Dnawat Dyisas ale, na tmulen kenen
gablà di Kagot i Dwata, na fan-gulêan i dad
to nun tduk.
12 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di ku
Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na manla,
"Fye ku dekam ale salu di dad malnak
banwe na di dad lunsud du fye mngabal ale
knaanla na gumilèla du landè gumwèla dini
du landè to mnè dini." 13 Na man Dyisas di
dale, "Gamu i famkaan dale." Bay manla,
"Nun lo lime batù fan na lwe batù nalaf dini.
Mayè ge kè ku mdà gami mayad knaan du
fye nun fkaanmi di kdee dad to ani?" 14 Yé
kdee dad lagi déé dad lime libu, na lê nun
dad libun na i dad ngà. Bay knèan, man
Dyisas di dad to galan tdò, "Fsudengyu i dad
to ani, men lime falò di kat lumbuk." 15 Na
mimen i dad to galan tdò na ta fsudengla i
kdee dad to. 16 Na ta nwè Dyisas i lime batù
fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di
langit, na fasalamat di Dwata klon falnak
dun na blén di dad to galan tdò du fye
nalella di kdee dad to. 17 Na ta kmaan i
kdeela na ta bsol ale. Na ta santifun i dad
to gal tdò Dyisas i lukas. Na yé kdeen, sfalò
lwe been fnò.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29)

18 Di satu du, dmasal Dyisas lon satu, na
déé i dad to galan tdò. Na snalekan ale,
manan, "Dét man i dademe dad to gablà
di do? Simto agu kun?" 19 Na tmimel ale,
manla, "Yé man dademe na ge Dyan Gal
Munyag. Na i dademe, manla ge Ilaydya,
na i dademe manla ge i satu tugad i Dwata
mdà di muna ta mték di fati." 20 Na lêan ale
snalek, manan, "Na gamu? Di fandamyu,
simto agu kè?" Na tmimel Piter, manan,
"Ge sa Krayst, dunan i Mgalék i Dwata."
21 Na fnang Dyisas ale tmulen ayé di balù
simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Mark 8:31—9:1)

22 Na man Dyisas, "Là ti fakay ku là dee
kaflayam mkel di do, dunan i dnagit Ngà
To. Na i dad tua gal mebe i dad to, na i dad
ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu
na fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu mték
di fati." 23 Na lêan man di kdeela, "Ku nun to
mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i
kton, na tiangan i krusan di kat du, na too
magin di do*. 24 Ku simto kmabas i nawan,
baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du
mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.

* 9:23 9:23 Dunan kagtayud di dad kaflayam.

[25] Dét i fye gwè i satu to ku gfunan i klamang
banwe, bay là gfunan i nawa landè sen? [26] Ku
nun to myà mdà di do na i dad dekgu, do i
dnagit Ngà To, lêgu kenen kyà ku ta samfulê
agu di kdatahgu na i kdatah Màgu Dwata na
i dad kasaligan too mtiu. [27] Too ti glut i man-
gu di gamu, na nun dademe tadag dini, na
silang ale mati ku ta teenla i Kagot Dwata."

I kgilih i baweh Dyisas
(Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

[28] Kafnge Dyisas man ayé gine, walu bu-
tang mlius, yé klon mebe dale Piter, Dyan,
na Dyém du mnagad ale di satu bulul na
dmasal. [29] Na laman dmasal déé, tadè mgilih
i bawehan, na samfilà i klawehan di kbukay.
[30] Na tadè nun msut déé lwe to, dunan Mosis
na Ilaydya, na stulen ale di ku Dyisas. [31] Lê
ale too samfilà. Na yé santulenla i kfati
Dyisas, dunan i fanan dnohò di syudad
Dyérusalém. [32] Na ta kudang ale Piter,
Dyém, na Dyan, bay kanto ale mukat, teenla
i kneng Dyisas na i dad lwe to tadag di
safédan. [33] Di fan kdà ale Mosis na Ilaydya
tmagak ku Dyisas, man Piter di ku Dyisas,
"Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak
gami tlu slung, satu di ge, satu di ku Mosis,
na satu di ku Ilaydya." Yé duen Piter man
ayé du là gadèan ku dét i fye manan.
[34] Na lam Piter talù, makto kel i labun
déé, na lnimunan ale, na yé duenam man
too likò ale Piter. [35] Na nun talù mdà di
labun ayé, manan, "Ani Ngàgu, dunan i ta
nalékgu. Falningeyu kenen." [36] Na kafngela
lminge i talù, teenla ta lo Dyisas i gtagak
déé. Na toola fkah di fandamla i teenla na
là tayòla tulen dun di du ayé.

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw
(Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

[37] Di tmadol du, kanto ale flasok di bulul
ayé, nun dee dad to smitong ku Dyisas. [38] Na
nun satu lagi tamlo, manan, "E Sér, begam
kando i ngàgu. Fye ku là lon satu. [39] Ku ta
gal fnusuk i busaw kenen, tin tadè gkit na
fles fakakal na mulak i bàan. Toon fatduk i
lawehan, na matukul i ktagakan dun. [40] Ta
beg agu fakdo di dad to galam tdò du fye
falwàla i busaw, bay là gaganla dun." [41] Na
man Dyisas, "E tay gamu dad to là ftoo, too
gamu gamsalà. Ta là manam i klogu fanak
di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di
gamu bay knèan, sana là kaftooyu. Nebem
dini i ngàam." [42] Na kanto mdadong i ngà
ayé di ku Dyisas, ta lê nbek i busaw kenen di
tanà, na fakakal. Bay nngak Dyisas i busaw,
na fan-gulêan i ngà, klon fulê dun di màan.
[43] Na tikeng i kdee dad to du mdà di kaltulus
i Dwata.

Lê tulen Dyisas i kfatin
(Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Na yé duenam man, di ktikengla, ta talù
Dyisas di dad to galan tdò, manan, [44] "Too
gamu flinge di man-gu ani. Do, i dnagit Ngà
To, ta fanla agu blé di kagot i dad to." [45] Bay
là glabatla gumtatek i manan ayé. Gbuni di
dale i kayèan man du fye là glabatla dun. Na
likò ale smalek kenen.

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

[46] Na sbalew i dad to galan tdò. Yé
sanbalewla ku simto di dale too mdatah.
[47] Na gadè Dyisas i mnè di fandamla na
yé duenam man, ta mwè kenen ngà du
ftadagan di safédan. [48] Klon man di dale,
"Ku simto i dmawat satu ngà gambet ani du
mdà di ksasatun di do, ta lêan agu dnawat.
Na ku simto dmawat do. ta lêan dnawat i
Màgu, dunan 'i mdek do. Na ku simto di
gamu too fdanà i kton, kenen i too fdatah
Dwata."

I là mnang gamu, nsenan gamu
(Mark 9:38-40)

[49] Na talù Dyan, manan, "Amu, nun
teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw
fagu di dagitam. Fanmi kenen fnang du là
glaman di gito." [50] Bay man Dyisas, "Nangyu
kenen fnang, du ku simto là mnang gamu,
nsenan gamu."

I knangla ku Dyisas di Samarya

[51] Na ta là mlo nan i kbatun Dyisas ditù di
langit, na mdà ayé, toon fkah di fandaman
i fanan ksalu di syudad Dyérusalém. [52] Na
funan dek i dad snaligan, na kanto ale kel
di satu banwe di Samarya, fan ale fatlagad
di kakelan déé. [53] Bay i dad to déé, là
mayè ale dmawat kenen du yé too gusalun
di Dyérusalém. [54] Na ale Dyém na Dyan,
kantola gadè ayé, snalekla Dyisas, manla,
"Amu, mayè ge kè ku mni gami di Dwata
ftatekan i lifoh mdà di langit du fye falmon
ale?" [55] Bay neye Dyisas ale, na nngakan ale.
[56] Na kafnge ayé, ta fles ale Dyisas di satu
banwe.

I dad to fan magin ku Dyisas
(Matyu 8:19-22)

57 Na lamla magu di dalan, nun lagi talù
di ku Dyisas, manan, “Magin agu di ge balù
nè gusalum.” 58 Bay tmimel Dyisas, manan,
“I dad balos, nun gumulêla, na i dad anuk
mayeng, nun fulalla. Bay do, i dnagit Ngà
To, landè gumnègu, balù gumilè, landèan.”
59 Na nun nlakan satu lagi, manan, “Ma-
gin ge do.” Bay tmimel i lagi, manan,
“Amu, ku mfakay di ge, funagu beg mulê du
lbanggu mà.” 60 Bay man Dyisas di kenen,
“Bayàam i to mati. Yé lambang dun i sawe
mati. Bay ge, mdà ge tmulen gablà di Kagot
i Dwata.”
61 Na lê nun satu to talù di ku Dyisas,
manan, “Amu, fan agu magin di ge, bay
funa agu mulê di gumnèmi du beg agu mbal
di dademegu.” 62 Bay tmimel Dyisas, manan,
“Ku fkahta di to dmaru, nè i to kmangél, là
gablàan magin di Kagot i Dwata.”

10

I kdek Dyisas fitu falò lwe to

1 Na kafnge ayé, lê man malék Dyisas fitu
falò lwe to, na dekan ale muna, men lwe,
salu di kdee dad lunsud na dademe dad
banwe i fanan gusalu. 2 Manan di dale, “Ku
fkahta di kaktu i fali, too mabal i kantu,
bay kulang i dad to kamtu. Taman, mni
gamu di Amuto, dunan i mfun i tanà, du
fye nun dademe dekan kamtu. 3 Mdà gamu
nan. Dekta gamu salu di dad labè to, du
salngad gamu i dad ngà bilibili gbol di dad
tuyun. 4 Na di kaguyu, nang gamu mebe
gumkah filak ku demen kuyut. Na lo yé
talumfà nebeyu i lsakyu. Na ku nun to
gsitongyu di dalan, nangyu ale nbet stulen.
5 Na ku nun gumnè gufusukyu, di kfusukyu,
ani manyu, ‘Mulà moon i ktanak nawa mnè
di gamu.’ 6 Na ku i to mnè déé mayè dmawat
i ktanak nawa, mnè di kenen sa i ktanak
nawa. Bay, ku là mayèan dun, samfulê
ayé di gamu. 7 Fanak gamu di gumnè i
ta gufusukyu ayé, na ku dét i fkaanla na
ku dét i finumla gamu, dnawatyu, du i to
talbahò là fakay ku là banlé kenen lubay. Na
nang gamu milih di dademe gumnè. 8 Na di
kakelyu di satu lunsud, ku dnawatla gamu,
balù dét i fkaanla gamu, knaanyu. 9 Lamyu
déé, fan-gulêyu i dad to nun tduk na manyu
dale, ‘Ta too mdadong di gamu i Kagot
Dwata.’ 10 Bay ku nun lunsud gutadèyu, na
là dnawatla gamu, gatù gamu di dad dalan,
na fgadèyu di dad to déé, manyu, 11 ‘Balù i
kfung di banweyu ani ta damkat di blìmi
kakesmi nan du yé ilè na gamu i tmimel i
sasè nimòyu di Dwata. Nangyu glifet na ta
too mdadong i Kagot Dwata.’ 12 Ani man-
gu di gamu. I dad to di dad banwe gambet
ayé, too blat i kaflayam Dwata dale di Du
Kukuman. Baling fye nawam fa i dad to
mdà di banwe Sodom i falnayam Dwata di
munan.

I dad banwe i dad to là msal
(Matyu 11:20-24)

13 “Magakdo gamu, dad to di banwe Ko-
rasin na lê man gamu di banwe Bétsayda.
Kaflingenta dun, i dad to di dad banwe
Tiro na Sidon, ku dale mite i dad tnikeng
ta gfite di gamu, ta msal ale na ta sanala
fite i ksalla fagu di kalsakla saul sakù na
i kbubulla abu i ulula. Bay gamu, là msal
gamu. 14 Balù ku maflayam dad to mdà
di dad banwe Tiro na Sidon di Du Kukum
Dwata, bay gamu di Korasin na Bétsayda,
midul déé i gamu kaflayam. 15 Na gamu dad
to di banwe Kapernaum, too gamu mayè
mbatun, bay knèan fan gamu gtufa salu di
lanaw lifoh.”
16 Na ta lê talù Dyisas di dad to dekan,
manan, “Nè i to falminge gamu, lêan agu
falninge. Bay nè i to mnang gamu, lêan agu
knang. Na nè i to mnang do, lêan knang i
Màgu, dunan i mdek do.”
17 Na ta mdà magu i dad fitu falò lwe to, na
nimenla i dad flau Dyisas dale. Na di kulêla,
too ale lehew, na manla, “Amu, balù i dad
busaw, dekmi ale lamwà fagu di dagitam,
na mimen ale.” 18 Na man Dyisas, “Teen-
gu Satanas mtatek salngad i silà mdà di
langit. 19 Flinge gamu. Ta banléta gamu
kaltulus du fye balù ku gamlék gamu ulad
ku demen sifit*, landè gamsasè gamu du
ta gfisanyu i kalbong kdee mgimò Satanas,
dunan i dmuen gito. 20 Bay knèan, nang
gamu flehew lo mdà di kimen i dad busaw
gamu. Bay yé duenyu flehew du ta gsulat i
dagityu di libru Dwata ditù di langit.”

I klehew Dyisas
(Matyu 11:25-27; 13:16-17)

* 10:19 10:19 Tukay lmanaf too malas ku smifit, yé satu dagitan kuleng tanà.

[21] Na di du ayé, too lehew Dyisas fagu di
Mtiu Tulus, na dmasal kenen, manan, "E
Mà, Ge i Amu, dunan i magot i langit na
i tanà. Dnayenta ge du ku dét i ta bunim
di dad mdatah to too gmadè na di dad to
too fulung, yé ta fgadèam di dad to mdanà
salngad i dad malnak ngà. Yé duenam
mimò ani du ani knayèam."
[22] Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan,
"Ta salig Mà di do i kalbong kdee. Lo yé
gmadè i Ngà dunan i Màan. Na lo yé gmadè
i Mà dunan i Ngàan na i dad to kayèan
gufdilè i Màan." [23] Na ta lêan neye i dad to
galan tdò, na manan di lo dale, "Gamu dad
to ta mite i dad mgimògu, ta too gamu banlé
kafye. [24] Ani man-gu di gamu. Nun dee dad
tugad i Dwata di munan na balù i dad harì,
too ale mayè mite i dad teenyu, na mayè ale
lminge i dad lingeyu, bay landè kibòla."

I fléd gablà di fye to mdà di Samarya

[25] Di satu du, tadag i satu to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis du tnilewan
Dyisas. Na manan, "E Sér, dét i fye nimògu
du fye gfun-gu i nawa landè sen?"
[26] Na tmimel Dyisas, manan, "Dét man
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis? Dét
i kaglabatam dun?" [27] Na tmimel i to
ayé, manan, "Kanbongyu nawa i Amuyu
Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu,
na di kgisyu, na di kaglabatyu. Na
kanbongyu nawa i dademeyu to salngad
kalbong nawayu i ktoyu." [28] Na man Dyisas,
"Too ti glut i timelam. Yé nimòam du fye
gfunam nawa landè sen."
[29] Bay i to ayé mayè fite i katluhan, na
snalekan Dyisas, manan, "Simto kè i dade-
megu dad to gablàgu kanbong nawa?"
[30] Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
"Nun lagi fdu di Dyérusalém flasok salu
ditù di banwe Dyériko, na lnifut kenen i
dad to tmaku. Nlusla i dad klawehan, na
sanbunalla kenen, na silangla tnagak, ta fan
mati. [31] Na nun ganlal di kafaglut magu déé
di dalan, na kanton teen i lagi ayé, niwasan
kenen. [32] Na lê nun to mdà di dad bel Libay,
kanto kel di sablà i lagi ayé, teenan kenen
na lê man miwas. [33] Bay nun to mdà di
Samarya, na ise kenen Dyu. Lê magu déé di
sablà i lagi ayé, na kiten kenen, toon kenen
kando. [34] Fdadong kenen di lagi ayé, na
bnulungan fngalo na binu i dad seeyan klon
matang dun. Na fsakayan di dongkin, du
neben di gumnè gal gumilè i dad to magu,
na déé gumifatan dun. [35] Na di tmadol du,
banlén filak i to mfun i gumnè ayé, na
manan dun, 'Begam nifat do i lagi ani, na ku
dét i gatnùam di kifatam kenen, tanlasgu di
ge di kasfulêgu dini.' "
[36] Na smalek Dyisas di to ayé gine, manan,
"Di fandamam, simto di dad tlu to ani fite
i kalbong nawan di to lnifut ani?" [37] Na
tmimel i to gal tamdò dad uldin Dwata,
manan, "Yé dunan i to kamdo dun." Na
man Dyisas, "Mdà ge, na ganbetam kenen."

I katlang Dyisas di gumnè ale Marta na Méri

[38] Na di kagu ale Dyisas na i dad to galan
tdò, kanto ale kel di satu lunsud, nun libun
dmawat dale, yé dagitan Marta. [39] Na nun
flanek Marta, yé dagitan Méri, na tadè
kenen sudeng di saféd i blì Dyisas na toon
falninge i kdee tdòan. [40] Bay Marta, fan là
gadèan i nimòan di kafatlagadan mifat dale
Dyisas. Na fdadong kenen di ku Dyisas,
manan, "Amu, là msamuk i nawam kè di
kitem i flanekgu ani? Tadèan agu bayà
fatlagad na logu satu. Fye ku manam dun
began agu tnabeng."
[41] Bay man Dyisas, "Tay ge, Marta. Dee
kalnidùam na gamsamuk i nawam. [42] Yé fye,
kaham di nawam i too mabtas nimò. Too ti
fye i nimò ta nalék Méri, na landè gamwè
dun di kenen."

11

I tdò Dyisas gablà di kdasal
(Matyu 6:9-13; 7:7-11)

[1] Di satu du, dmasal Dyisas di satu banwe.
Na kafngen dmasal, satu di dad to galan
tdò, manan ku Dyisas, "Amu, tdòam gami
dmasal gambet i gal nimò Dyan Gal Mun-
yag di dad to tdòan." [2] Na man Dyisas,
"Ku dmasal gamu, gambet ani manyu, 'Mà,
kayèmi moon ku mangamfù di ge i kdee. Na
kayèmi ku ge magot i kdee. [3] Blém di gami i
gablà knaanmi di kat du. [4] Fnasinsyam i dad
salàmi du fnasinsyami i salà i kdee dad to
gamsalà di gami. Na nangam faloh di gami
i dad mlimah tilew gamgebe gami di salà.'
"
[5] Na lêan man di dale, "Kaflingenta dun,
ku nun demem sgalak na gatù ge di gum-
nèan di tngà butang na manam, 'E leg,
begam agu fandem tukay knaan, [6] du nun
demegu sgalak ta kel di gumnègu, na landè

beggu fkaan dun.' [7] Na i to di lam i gum-
nèan, keng ani timelan ge, 'Nangam agu
snamuk. Ta magtakab nan i gumnèmi, na
ta milè gami. Ta là fakay agu mték fdem ge
knaan.' " [8] Na fadlug Dyisas talù, manan,
"Ani i man-gu di gamu, balù ku là mnè di
nawan i kamdo ge, bay mdà di sigim kafni,
yé duenam man fnegesan i kton mték du
fandeman ge. [9] Yé duenam man, man-gu di
gamu, mni gamu di Dwata na banlén gamu.
Mngabal gamu, na fite Dwata di gamu i fan-
ngabalyu. Na mbal gamu fusuk na nukàan
di gamu i takab. [10] Na ku simto mni di Dwata,
gamdawat kenen. Na ku simto mngabal,
fite Dwata di kenen i fanngabalan. Na ku
simto mbal fusuk, nukà Dwata dun i takab.
[11] Gamu i dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu
nalaf, ise ku yé bléyu dun ulad. [12] Na ku mni
kenen ngà anuk, ise ku yé bléyu dun sifit.
[13] Na balù ku sasè gamu knèan fulung gamu
mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé, midul
déé fa kfulung i Màyu di langit kablén i Mtiu
Tulus di dad to mni di kenen."

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27)

[14] Na nun falwà Dyisas busaw di satu to
umu. Na kanto lamwà i busaw, ta gtalù i
umu, na too tikeng i dad to. [15] Bay nun dad
to déé, manla, "Yé duenan gmagan falwà i
dad busaw du yé mnè di kenen i gumdatah
i dad busaw, dunan Bélsébul."
[16] Na nun dademe déé, toola kenen tnilew
du mni ale tnikeng du yé gugmadèla dun na
mdà kenen di Dwata. [17] Bay ta gadè Dyisas
i fandamla, na manan dale, "Ku fkahta di
satu banwe, ku baling sfati i dad to slame
dale, malmo i banwe ayé. Na ku fkahta di
satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà
i familya ayé. [18] Na Satanas, ku sanfatin
i kton, malmo sa i kagotan. Yé duen-gu
man ani di gamu du yé manyu di do na
yé duen-gu gmagan falwà i dad busaw du
yé mnè di do Bélsébul. [19] Na, kaflingenta
dun, ku falwàgu i dad busaw fagu di kgagan
blé Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di
kgagan i dad to galyu tdò? Lê man mdà
di ku Bélsébul kè i dale kgagan? Na yé
duenam man, ta gfitela di gamu na gsalà i
manyu du ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-
gu. [20] Bay ta gfite di gamu nan na ta kel i
bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad
busaw fagu di kaltulus i Dwata. [21] Ku nun to
kamgis mebe tek na bnantayan i gumnèan,
landè gamwè i knunan. [22] Bay ku nun to
too kamgis fa di to ani gine, fakayan sanfati
kenen, na ku ta gfisanan, gaganan nwè i
tekan na i dad knunan du flesan nalel di dad
ton. [23] Mdà ayé, nè i to là msen do, knangan
agu. Na nè i là tmabeng do samtifun i dad
to, balingan ale sanbalét.

I kasfulê i busaw ta lamwà
(Matyu 12:43-45)

[24] "Ku nun busaw lamwà di satu to, ani
nimòan, mngabal kenen gufanakan di dad
banwe kafag. Bay ku landè teenan, ani
manan di kton, 'Lê agu samfulê di tagnè
gumnègu.' [25] Na ku ta kel i busaw di to
ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i
gumnè mlaneb na maftifas. [26] Na yé duenam
man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun
faginan fitu dad busaw midul fa i ksasèla
di kenen. Na sdulê ale fusuk di to ayé na
fles ale mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé,
matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw di
katbùan."
[27] Na di lam Dyisas tamdò, nun satu libun
déé, tlon Dyisas, manan, "Too banlé Dwata
kafye i libun fsut ge na ftutù ge." [28] Bay
tmimel Dyisas, manan, "Yé banlé kafye i to
flinge na mimen di Tnalù i Dwata."

I tnikeng fni dad Dyu
(Matyu 12:38-42)

[29] Baling matnù i dad to stifun di saféd
Dyisas na di du ayé, talù kenen, manan,
"Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni
tnikeng, bay landè fitegu ani, senan lo satu
ilè gambet i mkel di ku Dyona i satu to di
munan. [30] Dyona, mdà di gnagun, mgimò
kenen ilè di dad to di banwe Ninibi. Na
salngad ayé, do, i Ngà To, mgimò agu ilè
di dad to di mdu ani. [31] Di munan, nun
satu harì libun mdà di banwe Siba, na balù
mawag i gumdàan, knèan salu kenen ditù
di ku Harì Solomon du falningen i gnadè
Solomon. Na di Du Kukum Dwata kadang,
mték i harì libun ayé, na mgimò ilè di dad
to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu
falnayam du là gamu msal di katdòta gamu.
Na blaam do, mdatah agu sa di ku Harì
Solomon. [32] Na lê man di munan, i dad to di
banwe Ninibi, msal ale di katdò Dyona dale.
Na di Du Kukum Dwata kadang, lê mték i
dad to ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu
ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du

là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam
do, mdatah agu sa di ku Dyona.

I salò na i mata
(Matyu 5:15; 6:22-23)

33 "Ku nun to mtam salò, là sa bunin na
là snafangan dun been. Bay yé nimòan,
kahan di gumefen du fye balù simto i fusuk
déé di gumnè, magtuyal kenen. 34 I matayu,
yé sawe salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu,
fakayta man na langub lwa i kabal lawe-
hyu. Bay ku sasè i keyeyu, fakayta man
na langub kmifuh i kabal lawehyu. 35 Yé
duenam man, too gamu fgeye du keng man
nawayu malwa i keyeyu, bay kifuh kadì.
36 Mdà ayé, ku langub lwa i lawehyu na landè
gukmifuhan, baling gamu malwa salngad
ku nun salò tmuyal di gamu."

Dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

37 Kanto fnge Dyisas talù, nun satu Farisi,
nlakan kenen kmaan di safédan. Mdà ayé,
fusuk Dyisas déé du kmaan. 38 Na kanto teen
i Farisi là funa malob Dyisas di kakaanan,
too kenen tikeng du yé knalam i dad Farisi,
gal ale malob di lamla là kmaan. 39 Na man
Dyisas di kenen, "Gamu dad Farisi, salngad
gamu i to malob tabù na fligo, yé lon nalob
i kililan, bay ditù di lam, sana kagsikan,
du too gamu lom na sasè. 40 Too kulang i
fandamyu. Lo satu Dwata, na kenen mimò
i laweh na i nawa. 41 Bay ani fye nimòyu,
banléyu i dad to landè mdà di nawayu ilè
na ta mlaneb i lawehyu na lê man i nawayu.
42 "Magakdo gamu, dad Farisi, du fal-
nayam gamu kadang, du balù ku mlé gamu
gasfalò di Dwata mdà di kdee dad kantuyu,
balù kel di dad malnak bol uten, knèan ta
tnagakyu i katluh na i kakdo di Dwata. Fye
moon ku too gamu tluh, na ku too gamu
kamdo, na lê gamu fadlug di kabléyu di
Dwata.
43 "Magakdo gamu, dad Farisi, du fal-
nayam gamu kadang, du tooyu nibal i afè
i dad to. Ku fusuk gamu di gumnè gal
gustifun, yé kayèyu gusudeng di gusudeng
gal tagà di dad mdatah to. Na ku salu
gamu di fadyan, yé kayèyu ku nafè i dad to
gamu. 44 Magakdo gamu du falnayam gamu
kadang, du balù too fye mite gamu di lwà,
too gamu magsik di lam. Salngad gamu di
lbang ku glék i dad to du landè ilè na nun
lbang déé."
45 Na nun déé satu to gal tamdò i dad
uldin Dwata, na manan di ku Dyisas, "Sér,
toom gami ti fyà di ktalùam ayé." 46 Na
lê talù Dyisas, manan, "Gamu i dad to
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
magakdo gamu du falnayam gamu kadang.
Dee flauyu di dad to. Salngad ku febeyu
ale blat, bay là tnabengyu ale. 47 Magakdo
gamu du falnayam gamu kadang. Yé galyu
nimò galyu fandak ilè i gulambang i dad
tugad Dwata, na blaam yé fmati dale i dad
gutambulyu. 48 Na mdà ayé, ta gfiteyu na
nun ksasatu nawayu di nimò i dad gutam-
bulyu du fnatila i dad tugad Dwata, na
gamu, galyu fandak ilè i dad lbangla. 49 Na
yé duenam man, mdà di kgadè Dwata, ani
manan, 'Banlégu ale dademe dad tugadgu,
na i dademe dad to dekgu. Bay balingla
fnati i dademe na falnayamla i dademe.'
50 Yé duenam man, falnayam Dwata gamu
du gagin gamu di kfafati i kdee dad tugad
i Dwata mdà fa di kagatbù i banwe kel di
mdu ani, 51 mdà di kfati Abél na lê man kel
di kfati Sakaraya, dunan i bnanòla di bleng
i gudamsù na i gumangamfù di Dwata. Too
ti glut i man-gu di gamu ani. Gamu dad to
di mdu ani, maflayam gamu du mdà di kfati
i dad to ayé.
52 "Magakdo gamu dad to tamdò i dad
uldin Dwata du ta buniyu di dad to i kaglut
mdà di Dwata. Là mayè gamu dmawat
i kaglut, na ta lêyu fnang i dad to mayè
dmawat dun." 53 Kanto fan mdà Dyisas, i dad
Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata,
toola dnuen Dyisas na sigi ale smalek, 54 du
too ale mayè ku nun gugamkfèla kenen
fagu di dad timelan.

12

I kaflingu
(Matyu 10:26-27)

1 Na nun file libu dad to stifun déé du
flinge ale di tdò Dyisas, na baling ale
sagaslob du mdà di kasgatla. Na funa tambù
Dyisas talù di dad to galan tdò, manan,
"Fan-geyeyu i dad Farisi du too ale flingu,
tà gamu kanfit di kaflingula. Yé guflingen
i kaflingula di bulung falnok fan du mlal
lamnok. 2 I kdee gbuni di mdu ani, teen
di satu du, na i kdee là gadè di mdu ani,

gadè kadang di satu du. [3] Nè i manyu di
gukmifuhan, linge kadang di gumalwan, na
nè i sansutabyu di snifil magtakab, linge
kadang ditù di lwà.

Simto i gten kalnikò
(Matyu 10:28-31)

[4] "Dad flanek, ani man-gu di gamu, nang
gamu likò di dad to, du lo yé gaganla fnati i
lawehyu, bay kafnge ayé, landè gdè gaganla
nimò di gamu. [5] Bay tulenta gamu ku simto
i gablà kalnikò. Yé kalnikòyu i Dwata, du
gaganan gamu fnati, na lê kenen gmagan
mbat i layefyu di lanaw lifoh. Yé duenam
man, kenen i gablà kalnikòyu.
[6] "Fandamyu kun i dad kalsidaw galla
fabli di fadyan. Too tukay i btasla. Bay
balù ayé, là glifet Dwata balù satu di dad
anuk ayé. [7] Na gamu dad to, balù i kdee balu
wakyu, ta gse Dwata. Mdà ayé, nang gamu
likò du di fandam Dwata mas mabtas gamu
fa di dad kalsidaw.

I kfun ku Dyisas na i kbalew dun
(Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

[8] "Ani man-gu di gamu, ku simto i fgadè
dun di kanfe i dad to na do, dunan Ngà
To, i mfun kenen, lêgu fgadè di kanfe i dad
kasaligan na kenen i nfun-gu. [9] Bay ku simto
i là fgadè di kanfe i dad to na kenen i nfun-
gu, là lêgu fgadè di kanfe i dad kasaligan
i Dwata na kenen i nfun-gu. [10] Na nè to
talù sasè gablà di Ngà To, fakay fnasinsya
i salàan. Bay nè to talù sasè gablà di Mtiu
Tulus, là fnasinsya i salàan. [11] Na ku nun to
mebe gamu di dad gumnè gal gustifun du
fukumla gamu di dad ulu na di dad ganlal
du mdà di kaftooyu di do, nang gamu mlidù
gablà di kibòyu msen i ktoyu ku demen i
timelyu di dale, [12] du i Mtiu Tulus i fgadè dun
di gamu i fakayyu man di du ayé."

I fléd gablà di to nun bong knun bay là
fulungan faldam

[13] Nun satu to glam di dad to stifun déé,
manan, "Sér, manam di flanekgu fye ku
blén di do i do alel di knun tnagak mà
gami." [14] Bay tmimel Dyisas, manan, "E leg,
landè labetgu samfala di kalelyu i knunyu."
[15] Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to déé,
"Too gamu fgeye du fye là lom gamu. I
kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong
knunan."
[16] Na nun tulenan dale satu fléd, manan,
"Nun satu to too bong knunan, na kanto
kenen kamtu di tanàan, too ti bong i ulêan.
[17] Na manan di kton, 'Dét i fye nimògu? Ta
landè fakay gusamtifun-gu i ulê i dad felegu
ani.' [18] Na i to ani, ani manan di kton, 'Ani
i fye nimògu. Lanbàgu i dad labi folgu,
na tanlasgu bong, na yé gusamtifun-gu i
kdee ulê i dad felegu. [19] Na fakaygu man di
ktogu, "Ta too bong knun santifunam, na là
ti mtin kel di file fali. Tadè ge ftud nan, na
kmaan, na minum, na flehew.' " [20] Bay man
Dwata di to ani, 'Book ge. Kadang kifuh,
mati ge. Na simto kè i mfun i dad knun
ta santifunam? Ta ise ge.' [21] Yé kagkah i
kdee dad to ku santifunla i dad knunla di
tah tanà, bay landè santifunla knun di saféd
i Dwata."

Nang gamu mlidù
(Matyu 6:25-34)

[22] Na man Dyisas di dad to galan tdò, "Yé
duenam man, nang gamu mlidù gablà di
knèyu dini di tah tanà na i knaanyu. Na
n ang gamu mlidù gablà di lawehyu na i
klaweh lsakyu. [23] Di knèyu dini di tah tanà,
nun sa too mabtas fa di knaan. Na nun too
mabtas fa di klaweh lsakyu. [24] Fandamyu
dad wak. Là sa mlah ale, na là kamtu ale,
na landè fol galla gusamtifun i ulê i dad
flalah. Bay yé famkaan dale dunan Dwata.
Na gamu, too gamu mabtas fa di dad wak.
[25] Là ti gaganyu tmugad i lawilyu dini di tah
tanà, balù lo sudaf klon fagu di kafdamyu
i kalnidùyu. [26] Ku là gaganyu tmugad i
lawilyu dini di tah tanà ani balù di lo sudaf
klon, kan ku baling dee gufsaluyu i nawayu
gablà di dad kalnidùyu? [27] Fandamyu dad
bulek tmabò di lam bnas. Là talbahò ale, na
là mimò ale falnas fye nun klawehla. Bay
ani man-gu di gamu, balù Harì Solomon
di kafye knèan, landè klawehan gamsngad
i kafye baweh i satu bulek. [28] Ani kagkah
i bulek. Di mdu ani too fye kbelan, bay
fayah ta mlanas na fakay ntam. Na ku
nifat Dwata dad bulek i landè alì btas, midul
déé fa i kablén gamu klaweh. Tay, too
kulang i ksaligyu! [29] Nangyu flidù nawayu di
kafngabalyu knaan na i ninumyu. [30] Du i dad
to là ftoo di Dwata, yé fandamla dale. Bay ta
sana gadè i Màyu na yé kalnidùyu. [31] Bay ani
fye nimòyu. Funayu fnè di nawayu i Kagot
Dwata, na blén di gamu i kdee kalnidùyu.

Dad knun ditù di langit
(Matyu 6:19-21)

32 "Na nang gamu likò, balù ku là gamu
dee, du i Màyu, lehew kenen fagin gamu
di Kagotan. 33 Yé duenam man, ani fye
nimòyu. Fabliyu i dad knunyu na banléyu
i dad to landè. Na yé kibòyu samtifun
knun landè kalmon, dunan i too bong knun
ditù di langit du landè ktin. Na là gfusuk
déé i dad to mayè tmaku, na landè kanok
gamfalmo dun. 34 Du ku nè gusamtifunyu i
knunyu, yé lê gal gumnè i fandamyu.

Fatlagad gamu di kasfulê Dyisas

35-36 "Fatlagad gamu di kasfulêgu salngad
i dad snalig fatan i kasfulê i amula fdu di
ksong. Ani falala nimò, smaul ale na mtam
ale salò, du fye ku ta kel kenen fakayla
gasil nukà i takab di kbalan, du ta sana ale
gatlagad. 37 Fye nawa i dad snaligan ani
du gatlagad ale di kakel i amula. Tulenta
gamu i kaglutan, lsakan i saul lufadan, na
fsudengan ale du kenen i famkaan dale.
38 Too fye nawa i dad snaligan ani di kite i
amula dale, du ta sana ale gatlagad balù ku
tngà butang ku demen too flafus i kakelan.
39 Bay tooyu fandam ani. I to mfun i gumnè,
ku ta gadèan moon i du i kakel i to tmaku,
fakay kenen fatlagad du fye là gafit i to
tmaku dun. 40 Na salngad di gamu, too gamu
fala fatlagad, du do, i dnagit Ngà To, yé
kakelgu di du i là kfatanyu do."

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Matyu 24:45-51)

41 Na smalek Piter, manan, "Amu, simto
gutmulenam i fléd ani, lo di gami, ku de-
men di kdee dad to?" 42 Na tmimel Dyisas,
manan, "Simto kè i snalig too fduf na too
fulung? Dunan i snalig gufagot i amun i
kdee dademe dad snaligan du fye nalelan
dale i knaanla ku ta kel i bang. 43 Too fye
nawa i snalig ku ta kel i amun, na teenan
kenen talbahò. 44 Too glut i man-gu di
gamu, i snalig ani, kenen gufagot i amun
i kdee knunan. 45 Bay kaflingenta dun, ku
man i snaligan di kton, 'Tay kléét i amugu,'
na balingan fatduk i dademen dad snalig,
balù lagi ku demen libun, na lo tadè kenen
kmaan na minum na flangal, 46 ani mkel di
kenen. Yé kakel i amun di du i là kfatanan
dun, dunan di bang i làan twan. Na ani
kibò i amun kenen, toon falnayam du fnèan
kenen di saféd i dademe dad to là ftoo.
47 "Ku nè snalig gmadè i knayè i amun,
bay knèan là fatlagadan ku demen là ni-
menan i knayè amun, too falnayam i amun
kenen. 48 Bay nè snalig là gmadè na gamsalà,
lê kenen falnayam bay là too blat i flayaman
dun. Nè i to banlé dee, lê dee ntuk di kenen.
Na nè i to too dee fagot dun, lê too dee i
ntuk di kenen.

I kasgalel nawa
(Matyu 10:34-36)

49 "Salu agu dini du nun nebegu salngad
lifoh dminè di tah tanà ani. Na ani kayègu
moon ku ta sana dminè di mdu ani. 50 Bay
nun satu bunyag fan-gu dnawat, dunan i
kagugu di kaflayam, na too malbà i fan-
damgu kel di kaglius i kaflayamgu ani.
51 Man nawayu kè na yé duen-gu salu dini di
tah tanà du mebe agu ksasatu nawa, bay ise.
Yé duen-gu salu dini du mebe agu kasgalel
fandam. 52 Mdà ani, ku lime i kdee dad to
di satu familya, masgalel i fandamla. I tlu,
là sasatu nawala di lwe, na i lwe, là sasatu
nawala di tlu. 53 Masgalel fandam i smà na
sngà lagi, na masgalel fandam i syê na sngà
libun, na lê masgalel fandam i stewe libun."

I kgadè dad ilè
(Matyu 16:2-3)

54 Na lê talù Dyisas di kdee dad to stifun
déé, manan, "Ku nun teenyu labun fitam
fdu di gusdaf i du, ta galyu man, 'Ta fan
mulen,' na glut ta baling mulen. 55 Na ku
lyaloyu i nus sabnal, manyu, 'Minit i du,' na
glut sa. 56 Kuh, gamu dad to flingu! Fulung
gamu meye i dad ilè di tanà na di langit, bay
là fulung gamu meye i dad ilè di mdu ani.

I kasafye i dad to sduen
(Matyu 5:25-26)

57 "Na kan ku là ganbetyu i fye nimò di
mdu ani? 58 Kaflingenta dun, ku nun dmuen
ge na neben ge salu di kasfala, funa ge meye
kfagu du fye safye gamu i demem sduen ayé
balù di lamyu magu salu ditù. Yé duen-gu
man ani du ku là safye gamu, keng blén ge
di to magot kasfala, na i to ayé, lêan ge blé di
dad sundalu, na i dad sundalu, fablanggùla
ge. 59 Na tulenta ge i kaglutan, silang ge
galwà di blanggù ku ta too sikof bayad i
salàam ayé."

13

Ku là msal gamu, mati gamu

1 Na di du atù, nun dad to tmulen ku
Dyisas gablà di mgimò di dademe dad to
mdà di Galili. Ta fafati Pilato ale lamla
damsù di Dwata. Na i litèla masbool di litè
i dad agaf dsùla. 2 Na man Dyisas di dale,
"Du mati ale bnanò, keng man nawayu na
i dad to ayé, too blat fa i dale salà di salà i
dademe dad to mdà di Galili. 3 Bay ise glut
fandamyu. Na ku là msal gamu, lê gamu
mati gambet dale. 4 Na di munan, nun sfalò
walu mati matkan i too mdatah gumnè di
banwe Silom. Fandamyu ale kun. Too ti blat
fa i dale salà kè di salà i dademe dad to di
Dyérusalém? 5 Là sa. Bay ku là msal gamu,
lê gamu mati gambet dale."

I fléd gablà di kayu fig

6 Na kafnge ayé, lê tulen Dyisas satu fléd,
manan, "Nun satu to, nun kayun fig di
tanàan, na kanto mngabal benge, landè
teenan. 7 Na mdà ayé, manan di to gal
mifat i dad felen, 'Ta tlu fali i klogu mnga-
bal benge di kayu ani, na landè teen-gu
bengen. Nbekam nan du lon ti falmo i
tanà.' 8 Bay tmimel i snaligan ani, manan,
'Sér, fatanta sfali gdè, du funagu lanbud na
nkahgu bunu. 9 Na ku menge glam di sfali
ani, too fye, bay ku là, fakayta nbek.' "

I kafgulê Dyisas satu libun di Du Kaftud

10 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, tamdò
Dyisas di satu gumnè galla gustifun. 11 Na
nun déé satu libun ta sfalò walu fali klon
bkug mdà di busaw. 12 Na kanto teen Dyisas
i libun ayé, tlon kenen, na manan dun, "Ta
mgulê ge nan di tdukam." 13 Na nagot Dyisas
kenen, na tadè tluh i kagolan, na flesan
dnayen i Dwata.
14 Bay i ganlal di gumnè gal gustifun ayé,
kanton teen na ta fan-gulê Dyisas i libun
bkug ayé di Du Kaftud, malbut kenen na
manan di dad to, "Nun nam du di slinggu
i fakay katalbahò, na yé bangyu salu dini
ku mayè gamu mgulê, du là fakay ayé di Du
Kaftud."
15 Bay tmimel i Amuto Dyisas, manan,
"Gamu i dad to flingu! Là kè galyu nteh
i ikat i dad safiyu na dad dongkiyu, du
finumyu ale di Du Kaftud? 16 Na i libun ani,
kenen satu bel Abraham, na ta sfalò walu
fali ta klo Satanas mikat kenen. Là fakay
kè ku ntehgu i ikatan ayé di Du Kaftud?"
17 Na kanto man Dyisas ayé, too ti myà i
kdee dad to dmuen kenen, bay i dademe
dad to flinge, lehew ale gablà di kdee dad
fye nimòan.

I fléd gablà di tukay bnê
(Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32)

18 Na smalek Dyisas, manan, "Dét kè i fye
guflingen-gu i Kagot Dwata? 19 I Kagotan
gambet i bnê too tukay dnagit mustasa fele
satu to di tanàan. Tmabò i bnê ani, na
mbaling bong kayu fakay gufmulal i dad
anuk mayeng."

I fléd gablà di bulung falnok i fan
(Matyu 13:33)

20 Na lê kenen smalek, manan, "Dét kè i
guflingen-gu i Kagot Dwata? 21 I Kagotan
gambet i bulung falnok nwè i libun du bolan
di tlu gantang arina di kimòan fan. Na
baling too masbool i bulung ani di arina na
mdà ayé, too lamnok i fan."

I lwe dalan nalék i dad to
(Matyu 7:13-14,21-23)

22 Na fles Dyisas magu salu di Dyérusalém,
na slob kenen tamdò di dad malbang na
dad malnak banwe di dalan. 23 Na nun
smalek kenen, manan, "Amu, keng là dee to
galwà di salàla?" Na tmimel Dyisas, manan,
24 "Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di tukay
takab du lo yé dalan salu di nawa landè sen.
Na ani man-gu di gamu, nun dee dad to,
tilewla fusuk déé, bay là ti gfusuk ale.
25 "Na ku fkahta di gumnè, ku ta tnakab
i to mfun dun, tadè gamu fanak déé di lwà
na fakdo du mayè gamu fusuk, manyu, 'E
Amu, begam nukà gami i takab.' Bay baling
tmimel i Amu, na manan, 'Là dilèta gamu,
na là gadègu ku nè gumdàyu.' 26 Na ani lêyu
talù kadang, 'Bay, Amu, too gami sgalak di
ge du kmaan gami di safédam, na minum
gami na ta gal ge tamdò di banwemi.' 27 Bay
ani lê timel i Amu gamu kadang, 'Là dilèta
gamu, na là gadègu ku nè gumdàyu. Fawag
gamu di do, gamu i sasè dad to.' 28 Na ditù di
gukelyu ayé, too gamu mngel na kminggat
i kifanyu mdà di klidùyu, du teenyu ale
Abraham na Isaak na Dyékob na i kdee dad
tugad i Dwata i ta gfusuk di banwe nagot
i Dwata. Bay gamu, tagak gamu ditù di
lwà. 29 Na lê nun dad to mdà di klamang
banwe, dunan mdà di gusut i du na lê mdà
di gusdafan na mdà di gufdu i sabnal na

mdà di gufdu i nus mahin. Na ku ta kel ale
déé, sudeng ale du kmaan di bong fista di
Kagot i Dwata. 30 Na di bang ayé, nun dad
to gfulé di mdu ani ta mbaling guna, na
nun dademe guna di mdu ani, mbaling ale
gfulé."

I klidù Dyisas gablà di dad to di Dyérusalém
(Matyu 23:37-39)

31 Na di du ayé, nun dad Farisi salu di
ku Dyisas, na manla di kenen, "Tnagakam
i banwe ani, na mdà ge salu di dademe dad
banwe du mayè Harì Hérod fmati ge." 32 Bay
man Dyisas, "Mdà gamu salu di ku Hérod,
dunan i to gal famgaw. Na tulenyu di kenen
na funagu falwà dad busaw na fan-gulêgu i
dad to di mdu ani na lê di mdu fayah. Bay
lwe ani, ta yé kafngegu nan i dad nimògu.
33 Na too agu fadlug di mdu ani na fayah
na kel lwe ani di kakelgu di Dyérusalém
du là fakay fnati i dad tugad Dwata di lwà
Dyérusalém.

34 E, gamu dad to di Dyérusalém i gal fmati
dad tugad i Dwata, na mdak batu i dad to
dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulêgu nan
mayè samtifun gamu gambet i anuk mliton
ku lanfanan i dad ngàan. Bay là ti mayè
gamu. 35 Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di
gamu i banweyu ani, na silangyu agu lê teen
ku ta kel i bang i kmanyu dun, 'Magdayen i
To salu dini di dagit i Dwata.' "

14

I kafgulê Dyisas satu to di Du Kaftud

1 Di satu Du Kaftud, salu Dyisas di gumnè
satu Farisi nun glal du kmaan kenen déé. Na
too tnanul i dad to kenen. 2 Na nun satu lagi
déé, balak i lawehan. 3 Na snalek Dyisas i
dad Farisi na i dademe gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, manan, "Fakay kè
di dad uldin Dwata famgulê di Du Kaftud,
ku là?" 4 Bay tadè ale fanak. Mdà ayé, nagot
Dyisas kenen, na fan-gulêan klon mdek dun
mdà. 5 Na snalek Dyisas ale, manan, "Ku
nun ngàyu ku demen nun safiyu mtatek di
mngalam sol di Du Kaftud, falwàyu kè ku
là?" 6 Bay là gtalù ale.

Ku mayè ge mdatah

7 Na nun dademe dad to kel déé, na
nalékla dad fye gusudeng i gal tagà di dad to
mdatah. Na mdà déé, nun tulen Dyisas satu
fléd, manan, 8 "Ku nun mlak ge di ksong,
nangam nalék i fye gusudeng gal tagà di dad
mdatah to, du keng nun to kel déé mdatah
di ge. 9 Na ku yé mkel, fdadong di ge i to
mlak, na manan, 'Blém i gusudengam ani
di kenen.' Na baling ge myà du ta baling
yé tlas gusudengam i gusudeng i dad to
mdanà. 10 Bay ku nun mlak ge, ani fye
nimòam, nalékam i gusudeng i dad to too
mdanà du fye i to mlak, fdadong kenen di
ge, na manan, 'E leg, beg ge milih di fye
gusudeng.' Na baling ge too mgafè di kite
i kdee dad to nlakan. 11 Du nè i to fdatahan
i kton, mbaling mdanà, na nè i to fdanàan i
kton, mbaling mdatah."

12 Na lê talù Dyisas di to mlak kenen,
manan, "Ku mimò ge knaan, balù di ltu du
ku demen di kifuh, nangam nlak i dademem
sgalak, na i dad flanekam, na i dademem
saldan bong knun, du ku yé nimòam lêla
gbalas i klakam dale. 13 Bay ku mimò ge
knaan, yé nlakam i dad to landè knun, na
i dad là galyak i lawehla, na i dad kimay,
na i dad butè. 14 Na ku yé nimòam, too nun
kafye mkel di ge mdà di Dwata, du balù ku là
gambalas ale, Dwata malas i kafye nimòam
di kték i dad to tluh."

I fléd gablà di bong fista
(Matyu 22:1-10)

15 Na nun satu to déé, kanton linge i man
Dyisas, manan, "Too nun kafye i to kmaan
di bong fista nimò Dwata di langit." 16 Na ta
lê talù Dyisas, manan, "Nun satu lagi fimò
bong knaan, na dee dad to nlakan. 17 Na
kanto kel du i fista, dekan i satu fasakan du
fafgadèan di dad to na ta gatlagad i kdee,
du fye beg ale salu déé. 18 Bay yé nimòla,
baling ale lmasun. Mdà i tnaninan, manan,
'Falami agu mayad tanà, na too mabtas
ku lnauygu. Yé duenam man, begam agu
fnasinsya.' 19 Na lê man i satu, 'Falami agu
mayad sfalò batù safì, na fan agu mdà du
tilewgu ale daru. Yé duenam man, begam
agu fnasinsya.' 20 Na lê man i satu, 'Falami
agu mwè yaan, na là beg agu gagin.' 21 Na
ta lê kel i fasak ani, na tulenan i kdee ani di
amun, na too malbut i amun, na lêan dek
i fasakan, manan, 'Sagwê ge mdà salu di
dad kalsada na dademe dalan di syudad, na
nebem dini i dad to landè knun, na i dad to
là gagu, na dad butè, na dad kimay.' 22 Na di
là mlon, ta lê kel i fasakan, manan, 'E amu,
ta nimen-gu i kdee manam, na ta kel ale,

bay nun fa gdè gusudeng.' [23] Na lê mdek i
amun, manan di fasakan, 'Lê ge mdà salu
di dad dalan di bulul, na toom ale nlak salu
dini du fye fnò i gumnègu. [24] Bay tulenta
ge, landè balù satu di dad to munagu nlak
gamtilew i bong knaan ta fatlagadgu ani.' "

Simto fakay mgimò satu to tdò Dyisas?
(Matyu 10:37-38)

[25] Nun dee dad to magin ku Dyisas magu,
na meye kenen di dale, manan, [26] "Ku nun to
mayè magin di do, bay tukay nawan do, na
baling yé gubong nawan di màan na yêan,
di yaanan, na dad ngàan, di dad flanekan,
na balù kel di kton, là fakay kenen mgimò
satu to galgu tdò. [27] Na i to là lmifet knayèan
na tmiang i krusan mdà di klalòam do, là
fakay kenen mgimò satu to galgu tdò.
[28] "Na kaflingenta dun, ku nun di gamu
mayè fdak bong gumnè, yé nimòan, funan
fanak na nintungan ku file filak i btasan du
fye gadèan ku gablà filakan kel di kafngen
dun. [29] Du fa dé ku ta fdakan bay là gafngen
dun, ta baling kenen nadoy i kdee dad to
mite dun. [30] Na ani manla, 'Neyeyu i to ani.
Tambù kenen fdak gumnè, bay là gafngen
dun.'
[31] "Na ku fkahta di harì fan samfati i satu
harì, yé nimòan funan fanak, na fandaman
fye gadèan ku gmagan kenen balù ku lo
sfalò libu i dad sundalun, na yé kdee sun-
dalu i satu harì lwe falò libu. [32] Na ku yé
man nawan na là gmaganan, mdek kenen
to di lam là kel i satu harì du kayèan ku
safye ale du fye là gafles i kasfatila ayé. [33] Na
salngad ayé, ku nun di gamu là tnagakan i
kdee dademe knabasan, là fakayan mgimò
satu to galgu tdò.

I kahì ta là mangnem
(Matyu 5:13; Mark 9:50)

[34] "I kahì too fye, bay ku ta là mahìan, ta
landè kibò lê fahì dun. [35] Ta landè gukmamu
dun, balù di tanà ku mgimò bunu. Ta fakay
bat nan. Ku simto i nun klinge, fye ku flinge
kenen."

15

I fléd gablà di bilibili lanah
(Matyu 18:12-14)

[1] Na di satu du, i dad to gal mwè bayad i
buhis na i dad to gal lmafà i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, stifun ale du falningela
i tdò Dyisas. [2] Bay i dad Farisi na i dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, too ale sungag, na manla, "I to
ani, dnawatan i dad to gamsalà, na kmaan
kenen di safédla." [3] Na yé duenam man, nun
tulen Dyisas dale satu fléd, manan, [4] "Ku
nun to, nun bilibilin, mlatuh i kdeen, na
baling lanah i satu, dét i nimòan? Tnagakan
i syem falò syem di gumatebla du fanngabalan i lanah kel di kiten dun. [5] Na ku ta
teenan, too kenen flehew na tiangan mulê.
[6] Na di kakelan di gumnèan, santifunan i
dademen sgalak na i dademen saldan, na
manan dale, 'Flehew gamu magin di do, du
ta teen-gu i bilibiligu lanah.' [7] Na ani man-
gu di gamu. Salngad ayé i kalbong klehew
i kdee mnè ditù di langit ku nun satu to
too gamsalà na nsalan i salàan. Baling
tukay klehew gablà di syem falò syem dad
to landè duenla msal du landè salàla kun.

I fléd gablà di filak lanah

[8] "Na ku nun libun, nun sfalò batù filakan
too mabtas, na baling lanah i satu, dét i
nimòan? Yé nimòan, mtam kenen salò du
toon fanngabal, na silangan kah mngabal
dun ku ta teenan. [9] Na ku ta teenan i filakan
ani, santifunan i dademen sgalak, na i dade-
men saldan, na manan dale, 'Flehew gamu
magin di do du ta teen-gu i filakgu lanah.'
[10] Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i
kalbong klehew i dad kasaligan i Dwata ku
i satu to too gamsalà nsalan i salàan."

I fléd gablà di ngà lagi flabag

[11] Na fadlug Dyisas talù, manan, "Nun
satu to, na nun lwe ngàan slame lagi. [12] Na
mdà i ngàan twali, manan ku màan, 'Mà,
blém do nan i do alel di knunam.' Na
mdà ayé, ta nalelan i knunan di dad ngàan
ayé. [13] Na di là mlo, santifun i ngàan twali
i kdee dad knunan, na mdà kenen salu di
satu banwe too mawag, na falmon i filakan
fagu di dad nimòan i landè gukmamu dun.
[14] Na kanto mti i kdee dad knunan, na nun
mkel too sasè kbitil di kabal i banwe ayé,
na too kenen mlimah. [15] Na yé duenam
man, fusuk kenen talbahò di satu to mnè
di banwe ayé. Na i to ayé, dekan kenen
di gumkahan dad sdèan du tong famkaan
dale. [16] Na mdà di too sè kbitilan, too kenen
mayè kmaan moon, balù i dad benge kayu
i galan fkaan di dad sdè ayé, bay du landè
to famkaan kenen. [17] Bay du ta faldam
kenen, na manan di kton, 'I kdee dad to gal

talbahò ku mà, glukas fa i knaanla, bay do,
ta fan agu malnus. 18 Fye fa ku ani nimògu.
Mdà agu mulê, na man-gu di ku mà, "E
mà, ta gamsalà agu di Dwata na lê man di
ge. 19 Ta là agu gten ku tlom agu ngàam.
Flamam agu di dad to snukéyam.' " 20 Na
kafnge ayé, ta mdà kenen mulê. Bay di
laman mawag, ta teen i màan na toon kenen
kando. Na fabaltikan snitong i ngàan, na
lkafan na nalakan. 21 Na man i ngàan, 'Mà,
ta gamsalà agu di Dwata, na lê man di ge.
Ta là agu gten ku tlom agu ngàam.' 22 Bay
tlo i màan dad fasakan, na manan di dale,
'Sagwê gamu. Nebeyu dini i too fye saul,
na falsakyu kenen. Falsakyu dun tising na
talumfà. 23 Nwèyu i ngà safì ta fabù na
tnatêyu. Mimò ato fista, na too ato flehew,
24 du i ngàgu ani, sawe mati kenen bay ani, ta
lê man mto. Sawe ta lanah kenen, bay ani,
ta lêgu teen.' Na yé duenam man, too ale
flehew.
25 "Na di du ayé, ditù fa i ngàan twege
di tanà gutalbahòan. Di kulêan, kanto
mdadong di gumnè, ta lingen i lingag, na
teenan i dad to madal. 26 Na tlon i satu
fasak du snalekan ku dét i nimòla déé. 27 Na
tmimel i fasak, manan, 'Ta kel i twalim, na
ta ftatê màam i ngà safì ta fabù. Lehew
kenen du ta kel i twalim na landè gbunùan.'
28 Bay baling falbut i ngàan twege, na là
mayèan magin fusuk. Na mdà ayé, ta
lamwà i màan na fakdo di kenen. 29 Bay
manan di màan, 'Fandamam ani. Ta file
faligu talbahò dini, na i kdee manam do,
slame nimen-gu. Bay là lmenam mlé do
balù satu ngà kambing ku tnatêgu du fye
nun klehewgu magin di dademegu sgalak.
30 Bay i ngàam ayé, ta falmon i knunam
bayadan i dad libun. Na di kulêan, baling
yé i ta ktatêam i ngà safì ta fabù.' 31 Lê talù i
màan, manan, 'E tò, fye nawam ge, du klom
to mnè dini di safédgu, na i kdee dad knun-
gu, slame ge sa mfun dun. 32 Bay too mabtas
ku mimò ato fista na flehew ato du sawe
mati i twalim ani na ta lê kenen mto. Sawe
lanah kenen, na ta lêgu teen.' "

16

I fléd gablà di snalig fulung meye kfagu

1 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad
to galan tdò, manan, "Nun satu to too bong
knunan, na nun snaligan gufagotan dun.
Di satu du, lingen na ta baling falmo i
snaligan i knunan ayé. 2 Mdà ayé, fatlon i
snaligan, na snalekan kenen, manan, 'Dét
i lingegu ani gablà di ge? Nwèam dini
kun i gugsulat gablà di kagotam i knun-
gu, du ta là gsaligta ge.' 3 Na man i snalig
di kton, 'Dét i kibògu ani nan du i amugu,
fanan agu falwà. Là gagan-gu talbahò du
ta mlungay agu, na myà agu mni. 4 A, ta
gadègu ku dét i fye nimògu du fye balù
ku falwàan agu, knèan nun dee dademegu
sgalak fakay fyak do di dad gumnèla.' 5 Yé
duenam man, tlon i kdee dad to ta muteng
di amun. Na kanto kel i satu, snalekan
kenen, manan, 'File i utengam di amugu?'
6 Na tmimel i to ayé, manan, 'Mlatuh lata
fngalo.' Na man i snalig, 'Ani i gugsulat i
utengam ayé. Sudeng ge. Sagwêam tanlas
di lo lime falò lata.' 7 Na lêan snalek i satu,
manan, 'File utengam ge?' Tmimel kenen,
manan, 'Mlibu been mseh.' Na man i snalig,
'Ani i gugsulat i utengam ayé. Sudeng ge.
Sagwêam tanlas di lo walu latuh.' 8 Na
kanto linge i amun gablà di nimòan ayé,
dnayenan i snalig lmimbung ayé di kfulun-
gan meye kfagu i dad nimòan. Du ku fulung
mimò kfagu i dad to mnè di kalwa di kebela
i dademela to, midul déé kfulung i dad to
nfun i banwe.
9 "Ani man-gu di gamu. Gnamityu i
knunyu di ktabengyu i dad to du fye nun
kamdo gamu, na balù ku ta mti i knunyu,
dnawat Dwata gamu di gumnèan landè sen.
10 I to gsalig di tukay, lê kenen gsalig di
bong. Na i to là gsalig di tukay, là lêan
gsalig di bong. 11 Mdà ayé, ku là gsalig
gamu di kagotyu i knun dini di tah tanà,
lê là gsalig gamu magot i too glut knun di
tah langit. 12 Na ku là gsalig gamu magot
knun i dademe, là ti blé di gamu i gamu
knun. 13 Landè kibò fafasak di lwe amu, du
magfeges kenen malék ku simto di dale i
nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu
di dale nimenan na satu i knangan. Landè
kibòyu fafasak di Dwata na lê man di knun."

I dademe tdò Dyisas di dad Farisi
(Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mark 10:11-12)

14 I dad Farisi, toola gal knabas i knunla.
Na yé duenam man, kantola linge i man
Dyisas, nadoyla kenen. 15 Bay manan di dale,
"Gamu i dad to tadè mimò fye di kanfe i dad
to, bay gadè Dwata i mnè di nawayu. Nè i
too knabas i dad to, yé landè btas di kanfe

Dwata. [16] Di munan, lo yé gal tdò dunan i ta
gsulat di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
na lê man i sulat i dad muna tugad i Dwata.
Bay kanto tambù Dyan Gal Munyag tamdò,
ta yé tlas tdò i fye tulen gablà di Kagot i
Dwata, na mdà di kaklinge i dad to dun, too
ale fgal du fye gfusuk ale. [17] Mlal mlanas
i langit na i tanà, bay balù dét i ktukay i
gsulat glam di dad uldin di Tnalù i Dwata,
là ti matlasan.
[18] "Nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè
satu libun, ta gamsalà du lnafàan i muna
yaanan. Na i lagi mwè libun ta kah i yaanan,
lê kenen gamsalà du lnafàan i muna yaan i
libun ayé."

I to nun bong knun na Lasarus

[19] Na lê talù Dyisas, manan, "Nun satu
datù nun bong knunan gal kalmaweh i too
fye baweh na too mabtas. Na kat du too
fye kakaanan. [20] Na déé di takab i labat gu-
fusuk di gumnè i to ayé, nun to, yé dagitan
Lasarus. Fnò kenen seey, na yé nimòan gal
kenen mni. [21] Too kenen mibal kmaan, balù
ku lo i dad samel tatek mdà di lamisa i datù.
Too sasè kagkahan du balù i dad ayem, gal
ale salu di gumni Lasarus du dnilàla dad
seeyan. [22] Na nè nèan, ta mati i to mni ayé,
na nebe i dad kasaligan i Dwata i layefan
salu ditù di saféd Abraham. Na lê mati i
datù, na lbangla i lawehan. [23] Na i layefan,
ditù gugtadèan di banwe i dad mati dnagit
Hadis, na too kenen maflayam. Na lngalà
kenen, na teenan Abraham di gumawagan,
na Lasarus déé di safédan. [24] Na tlon Abra-
ham, manan, 'E màgu, begam agu kando, na
dekam Lasarus lamnab i tukè knamatan di
éél du fye fatdakan di tukè i dilàgu du too
sè kaflayamgu di lifoh ani.' [25] Bay tmimel
Abraham, manan, 'E tò, fandamam kun i
knèam di tah tanà. Too fye i kagkaham
atù, bay Lasarus, too kenen maflayam. Bay
kanto ani, too maglala Lasarus, bay ge, too
ge maflayam. [26] Na lê nun gambleng gito
du fye landè gifal mdà dini salu déé di
ge, na landè lê gifal mdà déé salu dini di
gami.' [27] Na lê talù i to ayé, manan, 'Ku yé
kagkahan, mà, begam dek Lasarus samfulê
ditù di gumnèmi, [28] du nun lime flanekgu.
Fye ku began ale flau du fye là gsalu ale dini
di banwe gumaflayamgu ani.' [29] Bay tmimel
Abraham, manan, 'Fakay ale flinge di dad
tdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, na di dad
tdò i dad tugad i Dwata.' [30] Bay man i to ayé,
'Là sa, màgu Abraham, là gablà ayé. Bay ku
nun to mték mdà di fati, na yé tmulen dale,
msal ale.' [31] Bay man Abraham, 'Ku là flinge
ale di dad tdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis
na di dad tdò i dad tugad i Dwata, là mgebe
ale balù ku nun mték mdà di fati.' "

17

Gablà di kgebe di salà
(Matyu 18:6-7,21-22; Mark 9:42)

[1] Na talù Dyisas di dad to galan tdò,
manan, "Gal nun gamftatek i dad to di salà,
bay magakdo i to gumdà i dademen dad
to baling gamsalà, du too kenen falnayam.
[2] Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i
satu to mdà di kenen, balù i dad mdanà to,
baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu
na bat kenen di mahin. [3] Taman, too gamu
fgeye. Ku gamsalà i flanekam, nngakam.
Na ku msal kenen, fnasinsyam. [4] Balù ku
fitu dulê di sdu i kagsalàan di ge, na ku fitu
dulêan lê msal, fnasinsyam."

Gablà di kaftoo

[5] Na lê talù i dad to gal dek Dyisas,
manla, "Amu, tananùam i kaftoomi." [6] Bay
tmimel Dyisas, manan, "Balù ku too tukay i
kaftooyu, salngad kalbong i too tukay bnê,
gaganyu dek i bong kayu ani na manyu,
'Magdot ge na milih ge ditù di mahin,' na
mgimò sa i manyu ayé.

I nimò i dad fasak

[7] "Kaflingenta dun, ku nun fasakam
dmaru ku demen mifat dad bilibilim, dét
i nimòam ku ta kel kenen fdu di gutal-
bahòan? Nlakam kenen kè sudeng na
kmaan? Là. [8] Bay yé gal kibòyu, dekyu
kenen mimò knaan, na fnge fatlagad kenen,
klon malel i knaanyu. Na kafngeyu kmaan,
yé klon kenen kmaan. [9] Fasalamat gamu kè
di fasakyu du mdà di kimenan i dad dekyu?
Là sa. [10] Na salngad ayé sa moon i kibòyu, du
ku ta ftiyu nimen i kdee dek Dwata gamu,
ani fye manyu, 'Gami i dad fasak too mdanà,
na lo yé nimòmi i gami alel.' "

I sfalò to fandas mumuh

[11] Na ta mdà Dyisas salu di Dyérusalém,
na yé dalanan magu di bleng Samarya
na Galili. [12] Na kanto kel di satu tukay
banwe, nun sfalò lagi smitong kenen, nun
fdasla mumuh. Tadag ale di gumawagan,
[13] na tamlo ale, manla, "E Dyisas, i Amumi,

begam gami kando." [14] Na kanton ale teen,
manan, "Mdà gamu. Fiteyu i lawehyu di
dad ganlal di kafaglut." Na di dalanla salu
ditù, ta mgulê ale, na tadè mlaneb i kulitla.
[15] Na satu di dale, kanton teen na ta mgulê
kenen, lê samfulê di ku Dyisas, na toon
falbong i talùan dmayen di Dwata. [16] Tadè
kenen lkuad na lamfan di saféd i blì Dyisas
na fasalamat. Na i to ayé, ise kenen Dyu, bay
mdà kenen di Samarya. [17] Na smalek Dyisas,
manan, "Ise sfalò kè i kdee to ta mgulê? Ta
nè sa gumnè i syem? [18] Lo i to ani kè mdà di
mahal banwe i samfulê dmayen di Dwata?"
[19] Na lê man talù Dyisas di to ayé, manan,
"Tadag ge na mdà ge. Ta mgulê ge du mdà
di kaftoom."

Gablà di kakel i Kagot Dwata
(Matyu 24:23-28,37-41)

[20] Di satu du, smalek i dad Farisi ku kilen
kakel i Kagot Dwata. Na tmimel Dyisas,
manan, "I kakel Kagot i Dwata, là teento
dun. [21] Na là fakayto man dun, 'Neyem, ta
dini i Kagot Dwata,' ku demen, 'E, ta déé i
Kagotan,' du i Kagot Dwata déé di lam nawa
i dad to."

[22] Na kafnge ayé, ta lê talù Dyisas di dad to
galan tdò, manan, "Nun du kadang, na too
gamu mayè ku teenyu i du kakelgu, dunan
i dnagit Ngà To, bay là teenyu dun. [23] Nun
dad to kadang i man dun di gamu, 'Déé
kenen,' na i dademe, manla, 'Dini kenen.'
Bay nangyu ale fantoo. [24] Du di du ayé, i
kakel Ngà To, salngad di silà mkal mdà di
gusut i du kel di gusdafan. [25] Bay yé mabtas
ku funagu maflayam na i dad to di bang ani,
knagolla agu. [26] I mkel di dad to di bang
kasfulê i dnagit Ngà To, salngad di mkel
di dad to di du Nowa di munan. [27] Lo sigi
kmaan dad to na minum. Na i dad lagi, mwè
ale yaan, na dad libun, nwèla ale yaan kel
di kfusuk Nowa di bong aweng. Na kanto
kel i bong dunuk, mti ale mlimas. [28] Na lê
salngad di bang Lat. Lo sigi kmaan i dad to
na minum. Sbayad ale. Mlah ale na fdak
ale gumnè. [29] Bay kanto kel i du Lat tmagak
i banwe Sodom, fulen Dwata lifoh salngad
sandawà, na mti ale maglà. [30] Gambet ayé
kadang i kagkah dad to ku ta kel i Ngà To.

[31] "Di du ayé, ku nun to ditù di tah ataf
i gumnèan, fye ku ta nang lê tufa mwè i
dad knunan. Na i to ditù di tanàan, fye ku
nang lê mulê mwè i knunan. [32] Fandamyu
i mkel di yaan Lat, du mbaling kenen kahì
di kakangélan meye i banwe ta tnagakla,
[33] du nè i to knabasan i kton, baling lanah
di kenen i falami nawa. Bay nè i to là
knabasan i kton, balingan gdawat i falami
nawa. [34] Ani man-gu di gamu, di kifuh ayé,
nun lwe to sdalol milè. Nwè i satu, na tagak
i satu. [35] Nun lwe libun gmiling. Nwè i
satu, na tagak i satu. [36] Nun lwe lagi ditù di
dnaru. Nwè i satu, na tagak i satu." [37] Na
smalek i dad to galan tdò, manla, "Amu, nè
gumgimò ani dé?" Na tmimel Dyisas fagu
di fléd, manan, "Ku nè gumlasà i mati, déé
gustifun i dad wak du knaanla."

18

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

[1] Na nun tulen Dyisas satu fléd di dad to
galan tdò du fgadèan dale na too mabtas
ku too dmasal i dad to, na nang ale ftakas.
[2] Manan, "Di satu banwe nun to mukum
landè klikòan di Dwata, na landè afèan di
dad to. [3] Na lê nun déé satu libun balu sigi
salu di kenen du fakdo, manan, 'Nsenam
agu di kasfalami i to dmuen do.' [4] Di tnan-
inan, là mayè i to mukum tmabeng. Bay
kanto ta beg mlo, manan di kton, 'Balù ku
là likò agu di Dwata na là kandogu i dad to,
[5] knèan fye fa ku tnabenggu i libun balu ani
du toon agu snamuk. Ta fan agu tmakas.'
" [6] Na fadlug i Amuto Dyisas talù, manan,
"Tooyu fandam i man i to mukum ani balù
ku gamsalà kenen. [7] Na i Dwata, tnabengan
sa i dad to ta mgalékan, ku fakdo ale di
kenen mdu na kifuh. Na là fgangàan. [8] Ani
man-gu di gamu, toon fabaltik tnabeng i
dad ton. Bay ku ta kel agu, dunan i dnagit
Ngà To, là dee ftoo di do dini di tah tanà."

I fléd gablà di Farisi na i to gal mwè bayad i buhis

[9] Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di
dad to smalig di katluhla na galla nadoy i
dademe dad to. [10] Manan, "Nun lwe lagi
salu di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata
du dmasal ale. Satu di dale, Farisi kenen,
na i satu gal mwè bayad i buhis. [11] Na tadag
i Farisi kenen na dmasal, manan, 'Dwata,
fasalamat agu di ge du là salngad agu di
dademe dad to, gambet i dad to lmimbung,
na i dad to kigò, na i dad to lmafà i yaanla,
na balù i to ani gal mwè bayad i buhis. [12] Gal
agu fwasa lwe dulê di slinggu, na di kdee

gwègu, blégu di ge i gasfalòan.' [13] Bay i
to gal mwè bayad i buhis, tadag kenen di
gumawagan. Kudung kenen, na ntungan
i kfen mdà di sasè klidùan, na manan, 'E
Dwata, begam agu kando du too agu gam-
salà.' [14] Na tulenta gamu ani. I to ani, mulê
kenen, ta tluh di mata Dwata, bay i satu,
là. Du nè i to fdatahan i kton, baling fdanà
Dwata kenen, na nè i to fdanàan i kton,
baling fdatah Dwata."

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16)

[15] Lê nun dad to mebe i dad malnak ngàla
di ku Dyisas du fye nagotan ale. Bay kanto
teen i dad to gal tdò Dyisas, nngakla i dad
to mebe i dad ngà ayé. [16] Bay tlo Dyisas
i dad ngà ayé, na manan di dad to tdòan,
"Falohyu i dad ngà salu di do, na nangyu
ale fnang, du i dad to nun ksalig gambet i
dad ngà ani, gagin ale di Kagot Dwata. [17] Na
too glut i man-gu di gamu. Ku i ksalig i satu
to, là salngadan di ksalig i dad ngà ani, là
gaginan di Kagot Dwata."

I ganlal nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31)

[18] Nun ganlal smalek ku Dyisas, manan,
"E Sér, too fye balum. Dét i fye nimògu
du fye gfun-gu i nawa landè sen?" [19] Na
tmimel Dyisas, manan, "Dét i duenam man
do fye agu? Lo satu i fye, dunan Dwata. [20] Ta
gadèam i dad uldin Dwata, dunan nang ge
lmafà yaan, nang ge manò, nang ge tmaku,
nang ge tmulen kéng, na nafèan i màam na
i yêam." [21] Na man i lagi ayé, "Ta nimen-
gu i kdee manam mdà di ktukaygu." [22] Na
kanto linge Dyisas ayé, manan di kenen, "Lo
satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i kdee
dad knunam, na blém i wèan di dad to landè
knun. Na mdà ayé, nun bong knunam ditù
di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do."
[23] Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta
too mlidù kenen du too bong knunan.

[24] Neye Dyisas kenen, na manan, "Tay
klimah i dad to nun bong knun gfusuk di
Kagot Dwata. [25] Ku mlimah di satu bong
lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum,
too mlimah fa i satu to nun bong knun
gfusuk di Kagot Dwata." [26] Na i dad to
lminge ayé, smalek ale, manla, "Ku gambet
ayé, simto i fakay galwà?" [27] Na tmimel
Dyisas, manan, "Nè i là gagan nimò i dad to,
gagan Dwata."

[28] Na talù Piter, manan, "Neyem, ta tna-
gakmi kdee du magin gami di ge." [29] Na
man Dyisas, "Too glut i man-gu di gamu
ani. Nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i
yaanan, ku demen i dad flanekan, ku demen
i dad tuan, ku demen i dad ngàan du mdà
di kaginan di Kagot Dwata, [30] matnù fa i
gdawatan di du ani, na kadang di fulé du,
gamdawat kenen nawa landè sen."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34)

[31] Na santifun Dyisas i sfalò lwe dad to
galan dek, na manan dale, "Too gamu flinge
du ta fan ato gatù di Dyérusalém du ditù
gugdohò i kdee ta gsulat i dad tugad Dwata
gablà di do, dunan i dnagit Ngà To. [32] Gablé
agu di kagot i dad to ise Dyu. Nadoyla agu,
fyàla agu, dnulàla agu, nfasla agu, na fnatila
agu. [33] Bay di gatlun du, lê agu mték mdà di
fati." [34] Na i dad to galan tdò ayé, là glabatla
i manan. Gbuni di dale i gumtatekan na là
gadèla i kayèan man.

I kafgulê Dyisas i to butè gal mni
(Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52)

[35] Ta mdadong ale Dyisas di banwe
Dyériko, na nun lagi butè sudeng di kilil
dalan du mni. [36] Kanton linge lduk i kdee
dad to magu déé, ta smalek, manan, "Dét
ani?" [37] Na tmimel ale, manla, "Dyisas mdà
di Nasarét i magu dini." [38] Na falbongan i
talùan, manan, "E Dyisas, Bel Harì Dabid,
begam agu kando."

[39] I dad to muna di ku Dyisas, nngakla i
butè, du kayèla ku fanak. Bay baling mkit,
manan, "Bel Harì Dabid, begam agu kando."
[40] Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na
fngén i butè. Na kanto kel i butè di safé-
dan, snalek Dyisas kenen, manan, [41] "Dét i
kayèam nimògu di ge?" Na tmimel i butè,
manan, "Amu, yé kayègu moon ku lê agu
beg mite." [42] Na man Dyisas di kenen, "Mite
ge nan. Ta mgulê ge mdà di kaftoom."
[43] Tadè mite kenen, na fles magin ku Dyisas,
na toon dnayen i Dwata. Na kanto teen i
kdee dad to i kiten, lêla dnayen i Dwata.

19

Dyisas na Sakiyus

[1] Na ta kel Dyisas di syudad Dyériko. Di
laman magu déé, [2] nun lagi déé, yé dagitan
Sakiyus. Kenen satu ganlal i dad to gal mwè

bayad i buhis, na too bong knunan. [3] Kayèan
teen ku simto Dyisas, bay landè kibòan du
fukal kenen, na too sgat dad to. [4] Yé duenam
man, fabaltik kenen milah di tukè muna, na
mkef di kayu dnagit sikomoro du fye teenan
Dyisas, du yé dalan Dyisas magu. [5] Na kanto
kel Dyisas di dungan i kayu ayé, lngalà
kenen, na manan dun, "Sakiyus, gasil ge
tufa. Là fakay ku là salu agu di gumnèam
di mdu ani."
[6] Taman, fabaltik Sakiyus tufa, na too
kenen lehew dmawat ku Dyisas. [7] Bay i kdee
dad to, teenla i nimò Dyisas ayé, na sungag
ale, manla, "Tlang kenen di gumnè i to too
gamsalà." [8] Bay tadag Sakiyus, na manan
ku Dyisas, "E Amu, ani blégu i kagatngà i
kdee knun-gu di dad to landè, na ku simto i
glimbunggu, fulêgu di kenen fat dulê bkut."
[9] Na man Dyisas di kenen, "Mdà di mdu ani,
ta kel i kagalwà di dad to di gumnè ani, du
i to ani satu bel Abraham mdà di kaftoon di
Dwata. [10] Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-
gu salu dini di tah tanà du fanngabalgu na
falwàgu i dad to lanah."

I fléd gablà di sfalò to banlé filak
(Matyu 25:14-30)

[11] Lamla falminge ayé, lê fadlug Dyisas
tmulen dale satu fléd. Yé duenan tmulen
i fléd ani du man nawa i dad to ku ta fan
kel i Kagot Dwata du ta mdadong kenen di
Dyérusalém. [12] Man Dyisas, "Nun mdatah to
salu di satu banwe du fbaling kenen harì,
na kafngen mgimò harì, na yé klon lê mulê.
[13] Na mdà ayé, di laman là mdà, tlon sfalò
fasakan, na banlén ale filak, men mlatuh di
kat satu dale. Na manan dale, 'Fngàyu i filak
ani kel di kasfulêgu.' [14] Bay i dad to di banwe
gumdàan, toola kenen nuteh nawa, na là
mayè ale ku mbaling harì. Yé duenam man,
mdek ale dademe dad to lmalò du fgadèla
na là mayè ale.
[15] "Bay knèan, mgimò kenen harì, klon
lê mulê. Kanto kel déé, fatlon i dad fasak
gumlén i filak du fye gadèan ku file ngà i
filak. [16] Kanto kel i satu, manan, 'Amu, i
mlatuh fagotam do, ta mngà mlibu.' [17] Na
talù i harì, manan, 'Too fye nimòam. Too
ge fye fasak. Du gsalig ge di tukay nimò,
yé duenam man fagotta ge sfalò syudad.'
[18] Na lê kel i satu, manan, 'Amu, i mlatuh
fagotam do, ta mngà lime latuh.' [19] Na talù i
harì, manan, 'Fagotta ge lime syudad.' [20] Na
lê nun kel déé, manan, 'Amu, ani i mlatuh
filak fagotam do. Ta fnungasgu masala
du busekgu. [21] Likò agu di ge du too ge
labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum
i ise ge fele.' [22] Na lê talù i harì, manan,
'Falnayamta ge mdà di dad talùam du too
ge sasè fasak. Gadèam na too agu labè, na
galgu nwè i ise do nfun, na kantugu i ise
do fele. [23] Na kan ku là fngàam i filakgu di
bangku du fye di kulêgu, di kwègu i filak
ayé, nun ngàan.' [24] Na lê kenen talù di dad to
di safédan, manan, 'Nwèam i filak di fasak
ayé na lêam blé di to magot mlibu.' [25] Bay
talù i dad to ayé, manla, 'Amu, ta mlibu sa
i filakan.' [26] Bay tmimel i amula, manan,
'Tulenta gamu i kaglutan na ku simto gsalig
magot i ta blé di kenen, lê tananù i fagot
dun. Bay ku simto là gsalig magot i tukay,
balù i too tukay déé di kenen, lê nawì. [27] Na
i dad to muteh do nawa, dunan i là mayè ku
mgimò agu harì, nebeyu ale dini na fnatiyu
ale di kanfegu.' "

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

[28] Kafnge Dyisas man ayé gine, ta muna
kenen fles salu ditù di Dyérusalém. [29] Na
kanto ale mdadong di dad malnak banwe
Bétfagi na Bétani di Bulul Olib, dekan muna
i lwe to galan tdò, manan, [30] "Fles gamu
di tukay banwe gsen munayu, na ku ta
kel gamu ditù, nun teenyu ngà dongki là
fa lmen snakay batang déé. Ntehyu na
nebeyu dini. [31] Na ku nun to smalek gamu,
na manan, 'Kan ku ntehyu i ngà dongki
ayé?' ani manyu di kenen, 'Nun gukmamu
i Amu dun.' "
[32] I dad to dekan ayé, ta mdà ale, na i kdee
teenla too ti salngad di ta falan man dale.
[33] Na lamla mteh dun, snalek i funan ale,
manan, "Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?"
[34] Na tmimel ale, manla, "Nun gukmamu
i Amu dun." [35] Na kafnge ayé, nebela i
dongki ayé di ku Dyisas, na yé afidla dun
i dademe dad klawehla, na fsakayla Dyisas.
[36] Na laman magu, i dademe dad to, nbella
i dademe dad klawehla di bà dalan gumagu
Dyisas du mdà di kdayenla kenen.
[37] Na kanto ale mdadong di Dyérusalém di
guflasok i dalan fdu di Bulul Olib, i kdee dad
to galan tdò, too ale lehew, na falbongla i
talùla du dnayenla i Dwata du mdà di kdee

tnikeng ta teenla. 38 Na manla, “Magdayen
i Harì salu dini di dagit i Dwata. Ta nun
ktanak nawa febe Dwata mdà di langit.
Magdayen i Dwata di toon gumdatah.” 39 Na
nun dademe dad Farisi gbol di dad to, talù
ale di ku Dyisas, manla, “Sér, nngakam i
dad to galam tdò, fye ku nangla man ayé.”
40 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ani man-gu
di gamu, balù ku fnanggu ale dmayen do,
fakay mkit i dad batu ani du dale baling
dmayen do.” 41 Na kanto kenen mdadong di
syudad Dyérusalém, di kagadwengan dun,
ta mngel kenen, 42 manan, “Mulà moon ku
gamu, i dad to di Dyérusalém, ta gadèyu i
gamlé ktanak nawa, bay là teenyu dun du
gbuni di matayu. 43 Nun du kel kadang na
i dad to dmuen gamu, lnibutla labat i syu-
dad, na i dad sundalula, salnibutla gamu.
44 Fnatila gamu di lam i syudadyu, balù kel
di dad ngàyu. Na di kdee dad gumnè, landè
balù satu batu gtagak di guglakatla du mti
malbà, du là dnilèyu ku ani i du kakel Dwata
di gamu.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

45 Na kafnge ayé, fusuk Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na ndalan
lamwà i dad to fabli déé. 46 Na manan
dale, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
‘I Gumnègu ani, yé gukmamu dun gal gud-
masal,’ bay ta fanbalingyu gumnè i dad to
lmimbung.” 47 Kafnge ayé, tamdò kenen kat
du di Bong Gumnè Gumangamfù ayé, bay
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na i dademe to gal mebe i dad Dyu,
kayèla kenen fnati. 48 Bay landè mgimòla,
du i kdee dad to, toola dnawat i dad talù
Dyisas.

20

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33)

1 Di satu du lam Dyisas tamdò na tmulen
gablà di Fye Tulen di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal
mebe i dad Dyu, salu ale di kenen, manla,
2 “Tulenam gami ku dét i ktoom mimò i
kdee nimòam dini? Simto mlé ge i glal
ani?” 3 Na tmimel kenen, manan, “Lê nun
snalekgu di gamu. Tulenyu do kun. 4 Gablà
di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan kenen,
mdà di Dwata di langit, ku demen mdà
di dad to di tah tanà?” 5 Na stulen ale,
manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di
langit,’ snalekan gito na manan, ‘Kan ku là
fantooyu Dyan?’ 6 Bay ku yé manto, ‘Mdà
di dad to,’ i kdee dad to, balingla gito ndak
batu, du man nawala ku Dyan satu tugad
i Dwata.” 7 Yé duenam man, tmimel ale,
manla, “Là gadèmi ku nè gumdàan.” 8 Na
man Dyisas di dale, “Lê là tulenta gamu ku
dét i ktoogu mimò i dad nimògu.”

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12)

9 Na fadlug Dyisas talù, na tulenan satu
fléd, manan, “Nun satu lagi mele walad
dnagit grép di tanàan. Na kafnge ayé,
fagotan i dad felen di dademe dad to du
salu kenen di satu banwe kel di too mlo.
10 Na kanto tagah i bengen ani ta dekan i
satu fasakan salu di dad to gufagotan i dad
felen, du fye begla kenen banlé. Bay i dad
to gufagotan i dad felen, balingla nfas i
dekan ani, na fnge dekla kenen mulê, na
landè gwèan. 11 Mdà ayé, lêan man dek
satu fasakan, bay lêla kenen nfas, na fyàla,
klola mdek dun mulê, na landè gwèan. 12 Na
lê nun dekan, na kanto kel déé, sneeyla
kenen, na batla ditù di lwà i tanà gumnè i
benge ani. 13 Na kafnge ayé, smalek i mfun
i dad fele, manan di kton, ‘Dét i kibògu
ani? Yé fye nimògu dekgu i ngàgu, dunan i
toogu kanbong nawa. Keng kenen i nafèla.’
14 Bay kantola teen i ngàan ani, stulen ale,
manla, ‘Ani ngà i to mfun i dad fele. Fnatito
kenen du fye di kfati màan, ta gito gamfun i
dad felen.’ 15 Mdà ayé, ditù gumbatla dun
di lwà i tanà gumnè dad grép klola fmati
dun. Dét nimò i mfun dad fele di dad to
ani? 16 Yé nimòan, salu kenen ditù di dad
to gufagotan i dad felen, na fnatin ale, na
tanlasan ale.”

Na kanto linge dad to i fléd ayé, glabatla
i gumtatekan, na manla, “Talya!” 17 Bay
neye Dyisas ale, manan, “Dét gumtatek i
fléd gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Nun
gumnè slame batu, na i satu batu déé too
mabtas, yé baling knang i dad to fdak
gumnè, du man nawala ku là mabtasan.’

[18] Nè to gdauf di batu ani, malmo kenen, na
nè i to tankan i batu ani, mlunah kenen.”
[19] I dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, du
gadèla na dale gugtadè i fléd ayé. Bay likò
ale di dad to.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17)

[20] Na i dad ganlal ayé, toola tnanul Dyisas,
na nun dad to dekla flingu mimò fye, na
snukéyla ale. Yé kayèla ku gakfèla Dyisas
fagu di ktimelan du fye bléla kenen di lam
falel i gubirnador. [21] Na yé duenam man,
yé man i dad to dekla di ku Dyisas, “E Sér,
gadèmi na là tmulen ge kéng, na landè
to nungulam, bay yé galam nimò tdòam i
kaglutan di dad to gablà di knayè i Dwata
di dale. [22] Nun snalekmi. Fakay kè di uldin
Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad
i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku
demen là?”
[23] Bay gadè Dyisas i kaflingula, na manan
dale, [24] “Fiteyu do i satu filak i galyu bayad
i buhis di banwe Roma. Simto i to teenyu
di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat
déé?” [25] Na tmimel ale, manla, “Ku Sisar.”
Na manan dale, “Ku dét i nfun Sisar, bléyu
di ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, bléyu
di Dwata.” [26] Na là gakfèla kenen fagu di
ktimelan déé di kanfe i kdee dad to. Na tadè
ale fanak, du too ale tikeng.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27)

[27] Na nun dademe Sadusi salu di ku Dyisas,
dunan i dad to gal man landè mték mdà di
fati. Na snalekla kenen, manla, [28] “E Sér, di
munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun
lagi mati bay landè ngàla yaanan, là fakay
ku là nwè i twalin lagi i libun ayé du fye nun
tubad i twegen. [29] Na di munan kun, nun fitu
lagi saflanek. Mwè yaan i twege, na kel di
kfatin landè ngàla. [30] Na kanto mati i twege
ayé, yé lê mwè i libun ayé dunan i galwen.
[31] Na kafnge ayé, kanto mati i galwen, ta
yé mwè dun i gatlun. Na salngad i fitu
lagi saflanek ayé du i kdeela sdulê mwè i
libun ayé yaan, na sdulê mati i dad lagi ayé,
bay landè ngàla. [32] Na kafngen, ta lê mati i
libun ayé. [33] Ani i snalekmi. Di kték i dad
mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi
saflanek?”
[34] Na tmimel Dyisas, manan, “Mdà i dad
to di bang ani, i dad lagi, gal ale mwè yaan,
na i dad libun, lêla ale nwè yaan. [35] Bay i
dad to gagin di kték i dad mati, ta là swè
ale yaan. [36] Na ta là mati ale du gambet ale
i dad kasaligan i Dwata. Ngà ale i Dwata
du mték ale mdà di fati. [37] Na fandamyu i
man Mosis di munan di saféd i kayu dminè.
Ani gugmadèto dun na gadè Mosis na lê
mték i dad mati, du yé katlon Dwata dunan
‘I Dwata fnangamfù Abraham na Isaak na
Dyékob.’ [38] Na yé kayèan man dini, balù ku
ta mati ale, sana knèla di fandam Dwata
du yé galla katlo dun kenen i Dwata gal
fnangamfù i dad to mlawil fa. Na di Dwata,
sana klawil i kdee dad to.” [39] Na nun dademe
dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku
Mosis, manla, “Too fye timelam, Sér.” [40] Na
ta landè to gamlas smalek kenen.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Mark 12:35-37)

[41] Bay lê man talù Dyisas, manan, “Mdà i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, dét i duenla man dun na Krayst,
dunan i Mgalék Dwata, i Bel Dabid? [42] Du
balù Dabid, smulat kenen di libru Salmo,
manan,
‘Man Dwata di Amugu, “Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge
[43] kel di kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan i falel blìam.’ ”
[44] Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata,
‘Amu,’ kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?”

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

[45] Di sleng i kdee dad to flinge, man Dyisas
di dad to galan tdò, [46] “Tooyu fan-geye i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis. Bayan ale kalmaweh too fye ku
magu ale, na kayèla ku too nafè i dad to ale
di fadyan. Na fatanla afè i dad to fagu di
kafsudengla dale di gusudeng i dad mdatah
to di gumnè gal gustifun, na di dad fista.
[47] Blaam, ani nimòla. Lnufigla dad balu du
fye gwèla dad knunla, na flingu ale fagu di
kaftahàla i dasalla. Too maflayam i dad to
ayé kadang.”

21

I kablé libun balu
(Mark 12:41-44)

[1] Na lam Dyisas déé di Bong Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, teenan i dad to
bong knun, na nun ftatekla di gal gumkah
i filak blé di Dwata. [2] Na lê nun teenan satu
libun balu landè knunan, na yé ftatekan déé
lo beg lwe lad. [3] Na talù Dyisas, manan, "Too
glut i man-gu di gamu ani, balù ku bong blé
i dademe dad to, mas bong i blé i balu ani.
[4] Du yé blé dademe to i lukas i bong knunla.
Bay yé blé i libun balu ani ta sen knunan."

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2)

[5] Na nun dad to gal tdò Dyisas déé, santu-
lenla kafye i Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata du too fye baweh i dad batu gnamitla
di kafdakla dun, na nun déé dademe blé dad
to di Dwata. Bay talù Dyisas, manan, [6] "I
kdee teenyu ani, nun du kel kadang, landè
batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i
kdeen."

I dad kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13)

[7] Na smalek ale, manla, "Sér, kilen kag-
dohò i manam ayé? Dét ilè gugmadèmi dun
na ta fan kel?" [8] Na tmimel Dyisas, manan,
"Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
Du bong dee dad to kel kadang di fulé du,
na tamdò ale fagu di dagitgu, manla, 'Do sa
Krayst dunan i Mgalék Dwata,' na manla,
'Ta fan kel nan gusen i banwe ani.' Bay
nangyu ale fantoo. [9] Na ku lingeyu gablà di
dad kasfati na dad samuk, nang gamu likò.
Là fakay ku là muna kel i kdee ayé, bay balù
ku ta gdohò, ise ku yé i ta gusenan."

[10] Na fadlug kenen talù, manan, "Sfati i
dad sahal to, na lê man dad malbang banwe.
[11] Na mkel i linol na kbitil na dad sasè tduk
di dee dad banwe. Na lê nun dad malbang
tnikeng too gamlikò mdà di langit.

[12] "Bay di laman là gdohò ayé, kanfèla
gamu na falnayamla gamu. Nebela gamu di
dad ganlal mukum di dad gumnè gal gus-
tifun, na fablanggùla gamu, na lêla gamu
ftadag di muna i dad harì, na dademe dad
ganlal du mdà di ksasatuyu di do. [13] Yé
kadang i kdalanyu tmulen dale gablà di dad
nimò Dwata di gamu. [14] Bay nang gamu
mlidù ku dét fye timelyu dale, [15] du blégu
di gamu i fye timel na kfulung du fye i dad
to mnang gamu nawa, là gamtimel ale na
là gaganla gamu fankéng. [16] Na balù dad
tuayu, na dad flanekyu, na dademeyu, na
dademeyu sgalak, nun di dale i mlé gamu di
dad ganlal. Na nun di gamu fnatila. [17] Na i
kdee dad to, knangla gamu nawa du mdà di
ksasatuyu di do. [18] Bay balù ku fnatila gamu,
landè sa lanah di gamu, balù sbalu wakyu.
[19] Bay too gamu fbagal, du fagu dini galwà
gamu.

I kalmo i bong syudad Dyérusalém
(Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19)

[20] "Na ku teenyu di syudad Dyérusalém
ani, ta salnibut i dad sundalu, gadèyu na ta
là mlo nan i kalmon. [21] Na ku ta teenyu ayé,
fye ku milah i kdee dad to mdà di Dyudiya
salu di dad bulul, na fye ku lamwà i kdee
dad to mnè di syudad, na i dad to mnè di
bulul, nang ale salu di syudad. [22] Du yé bang
Dwata falmayam i dad to kmagol di kenen
du dnohòan kdee ta fsulatan. [23] Di du ayé,
magakdo i dad libun maltien, na dad libun
ftutù ngà. Too sasè klimah i dad to di tah
tanà, na too falnayam Dwata i dad to Dyu.
[24] Nun dademe dad Dyu, mati ale bnanò, na
i dademe kanfè i dademe dad to ale, na
nebela di dad sahal banwe. Na i dad to
ise Dyu, fnisanla i dad Dyu di Dyérusalém,
na nagotla i banwe ayé kel di gusen kfaloh
Dwata dale.

I kagkah langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27)

[25] "Na nun dad ilè di du na di bulen na di
dad blatik. Na dini di tah tanà, too likò na
too msamuk nawa i dad to gablà di malbang
lwek na i bong luk mahin. [26] Na tadè bek
dad to mdà di sasè klikòla di lamla fatan ku
dét mkel di klamang banwe du balù i dad
mnè di tah kmawang, gasyat ale di dalanla.
[27] Na di kakel Ngà To, teenla di labun, nun
kaltulusan na mneng. [28] Na ku ta tambù i
kagdohò i kdee ilè ani, fan-galyu nawayu na
flehew gamu du ta là mlo nan i kagalwàyu."

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31)

[29] Na lê nun tulen Dyisas dale satu fléd,
manan, "Neyeyu i kayu fig ani, na i kdee
dademe dad kayu. [30] Ku ta dmoon i kayu,
yé gugmadè dun ta fan kel i kafye tanà.
[31] Na gambet ayé, ku ta teenyu mkel i ta
falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun
ta mdadong nan i Kagot Dwata. [32] Too glut
man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati kdee

dad to di bang ani. Silang ale mati ku gdohò
i kdee dad tulen-gu ani. 33 Matlas i langit
na tanà, bay i Tnalùgu, là sa matlasan kel
di landè sen.

Too gamu fgeye

34 "Bay too gamu fgeye du fye là fsenyu
i nawayu di kakaan, na di kaflangal, na di
knèyu dini di tah tanà, du ku yé nimòyu,
keng taknal gamu di kakel i du ayé. 35 Na
i kdee ani makto kel di dad to di klamang
banwe salngad kabkeh liman. 36 Yé due-
nam man, too gamu fgeye, na too gamu
dmasal du fye nun kgaganyu di kgaguyu i
dad kaflayam ani du fye là myà gamu di
ktadagyu di kanfegu, dunan i dnagit Ngà
To."

37 Na kat du, tamdò Dyisas di lam i Bong
Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, na kat
kifuh lamwà kenen du déé gumilèan di
Bulul Olib. 38 Na kat flafus, i kdee dad to, gal
ale salu di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata du falningela i tdòan.

22

I fnaleh nawala nimò di ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na di bang ayé, ta mdadong nan i fista
dnagit Du Kaglius, na yé gal kakaan dad Dyu
i fan landè bulung falnok dun. 2 Na mdà
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to
gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis,
mngabal ale kfagu fmati ku Dyisas di landè
to gmadè dun du likò ale di dad to.

I nimò Dyudas
(Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11)

3 Na fusuk Satanas di satu di dad sfalò lwe
to gal dek Dyisas, dunan Dyudas Iskariyot.
4 Na salu kenen di dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, na di dad ganlal gal mantay di
Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, du
stulen di dale gablà di fanan kibò makal ku
Dyisas. 5 Too lehew i dad ganlal ayé, na
makang ale mlé filak di ku Dyudas. 6 Na
mayè Dyudas tmabeng dale, na tambù ke-
nen mngabal kfagu mlé ku Dyisas di kagotla
di là dee to mite dun.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30)

7 Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè
Bulung Falnok Dun, ta yé ktatêla i ngà bili-
bili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius. 8 Na
dek Dyisas ale Piter na Dyan, manan, "Mdà
gamu, fatlagadyu i knaanto di Du Kaglius."
9 Na smalek ale, manla, "Nè gufatlagadmi
dun?" 10 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku
salu gamu di syudad, nun gsitongyu lagi
mebe namuh fnò éél. Magin gamu di kenen
salu di gumnè gufusukan. 11 Na ku ta kel
gamu déé, manyu di to mfun i gumnè, 'Yé
snalek i To gal tamdò, "Nè snifil i fakaymi
gukmaan di fista i Du Kaglius magin i dad
to galgu tdò?' " 12 Na ani nimò i to ayé
kadang. Tdòan gamu satu bong snifil ta
gatlagad ditù di tah. Na ditù gufatlagadyu i
knaanto." 13 Na kafnge ayé, ta mdà ale Piter
na Dyan, na kanto ale kel déé, teenla kag-
dohò i kdee man Dyisas gine, na fatlagadla
i knaan di Fista i Du Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na binu
(Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; I Korintu 11:23-25)

14 Na kanto kel i bang, ta sudeng Dyisas na
i dad to galan tdò du kmaan ale. 15 Na man
Dyisas di dale, "Too mdà di nawagu kmaan
di safédyu di Fista i Du Kaglius ani di lamgu
là falnayam. 16 Na ani man-gu di gamu, mdà
ani ta là tayò agu lê kmaan di Fista i Du
Kaglius. Silang agu lê kmaan salngad ani ku
ta gdohò i gumtatek i Du Kaglius di Kagot
Dwata."

17 Na lêan nwè i basù nun binu, na fasala-
mat kenen di Dwata, klon man di dademen,
"Nwèyu ani na sansinumyu. 18 Ani man-gu
di gamu, mdà ani, ta là tayò agu lê minum
binu. Silang agu lê minum ku ta kel i Kagot
Dwata."

19 Na mwè kenen fan, na fasalamat di
Dwata klon falnak dun, na blén dale, na
manan, "Ani i lawehgu blégu du mdà di
gamu. Gal gamu kmaan salngad ani du fye
gumdàyu gamfaldam do." 20 Na lê salngad
kibòan i basù nun binu. Kafngela kmaan,
manan, "I binu ani ilè i falami kasafnè fagu
di litè falohgu du mdà di gamu. 21 Bay i to
fan makal do, ta sudeng kenen di safédgu.
22 Do sa i Ngà To, na fnatila agu gambet i man
Dwata, bay magakdo i to makal do du too
sasè kaflayaman." 23 Na tambù ale sasalek
ku simto di dale i fan makal kenen.

I kasaglad i kdatah

24 Na ta sgil i dad to gal tdò Dyisas ku
simto di dale too mdatah. 25 Na man Dyisas
di dale, “I dad harì dini di tah tanà, toola
lnumì i dad to mdanà di dale, na blaam yé
knayèla ku yé katlo i dad to dale i dad fye
ganlal gumloh i dad to. 26 Bay fye ku mahal
i nimòyu gamu. Nè i mdatah di gamu, fye
ku too kenen fdanà, na nè i nun glal, fye
ku fafasak kenen. 27 Simto kè i mdatah, i to
sudeng na kmaan, ku i to malel i knaan? Yé
tagnè mdatah i to sudeng na kmaan. Bay do
sa i Amuyu, na do i baling fdanà i ktogu du
mdà di ktabenggu gamu. 28 Gamu sa i tagnè
magin do di lamgu gmagu i dad tilew. 29 I
Màgu, banlén agu glal magot. Na salngad
ayé, banléta gamu glal magot, 30 du fye
kmaan gamu na minum gamu di safédgu
kadang di kagotgu. Na lê gamu sudeng ditù
di gusudeng i dad ganlal du nukumyu i dad
bel i dad sfalò lwe ngà Israél.”

Fala fgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38)

31 Na man Dyisas di ku Simon Piter, “E Si-
mon, ta mbal Satanas, kayèan gamu tnilew
salngad i to tmaaf fali. 32 Bay ta sanata ge
dnasal, Simon, du fye là mgilih i ksaligam.
Na ku ta samfulê ge di do, tan-galam nawa
i dad flanekam.” 33 Bay talù Simon Piter,
manan di ku Dyisas, “Amu, ta gatlagad agu
magin di ge salu di blanggù na balù kel di
fati.” 34 Bay man Dyisas di kenen, “Ani man-
gu di ge, Piter, di laman là kalmeet i anuk, ta
sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun
làam agu dilè.”

35 Na kafnge ayé, lê snalek Dyisas ale,
manan, “Di kdekta gamu di muna, landè
nebeyu, balù gufkah filak, ku demen kuyut,
ku demen dademe talumfà. Nun kè guku-
langyu?” Na tmimel ale, manla, “Landèan.”
36 Na manan dale, “Bay ani, ta mahal nan,
du ku nun gufkah filakyu, fye ku nebeyu
di kaguyu, na lê gamu mebe kuyut. Na ku
landè sundangyu fabliyu i saulyu tahà sigal
du yé bliyu sundang. 37 Na gdohò i gsulat
di Tnalù Dwata gablà di do, manan, ‘Gagin
kenen di dad to too gamsalà.’ Ani man-gu di
gamu là fakay ku là gdohò i gsulat ayé gablà
di do.” 38 Na talù i dad to galan tdò, manla,
“E Amu, neyem. Ta lwe sundangmi.” Na
man Dyisas di dale, “Ta gablà ayé.”

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42)

39 Na mdà Dyisas salu di Bulul Olib sal-
ngad i knalaman nimò, na magin i dad to
galan tdò. 40 Na kanto ale kel déé, manan
dale, “Dmasal gamu du fye là gfisan i tilew
gamu.” 41 Na tnagakan ale, yé kawag Dyisas
di dale gnumah ndak batu, na lkuad kenen
du dmasal, manan, 42 “E Mà, ku mfakay di
ge, begam flius i kaflayam fan kel di do ani.
Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.” 43 Na
nun kasaligan mdà di langit msut di kenen,
na tan-galan i nawan. 44 Na mdà di too sè
klidùan, too kenen fgal dmasal, na i tuhan
salngad litè tamdak di tanà.

45 Na kanto tadag di kafngen dmasal, ta
samfulê kenen di dad to galan tdò, na
teenan ale kudang, du too ale mlungay mdà
di klidùla. 46 Na snalek Dyisas ale, manan,
“Kan ku kudang gamu? Mték gamu na
dmasal gamu du fye là gfisan i tilew gamu.”

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11)

47 Na laman talù, nun kel dee dad to. Na
i satu lagi, yé dagitan Dyudas, satu di dad
sfalò lwe, kenen i mebe dale. Fdadong
kenen di ku Dyisas du nalakan i bawehan.
48 Bay snalek Dyisas kenen, manan, “Dyudas,
nakalam kè i dnagit Ngà To fagu di alak?”

49 Na i dad to magin ku Dyisas, kantola
teen i fan mkel, manla, “Amu, nun sa sun-
dangmi. Mayè ge kè ku tnibehmi ale?”
50 Na satu di dale, tnibehan i fasak i ulu
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek
i bali klingen gsen di kwananan. 51 Bay
tmimel Dyisas, manan, “Ta tongan ayé.” Na
nagotan i klinge i fasak ayé, na fan-gulêan.

52 Na kafnge ayé, talù Dyisas di dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal mantay
di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata,
na balù i dad tua gal mebe i dad Dyu, dunan
i dad to mngé kenen, manan, “Kan? To
tmaku agu kè du mebe gamu sundang na
bunal di kakfèyu do? 53 Kat du déé agu sa
di safédyu di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, na là sa kanfèyu agu. Bay ani
bangyu mimò dun du fye gdohò i knayè
Satanas, dunan ulu magot i gukmifuhan.”

I kbalew Piter
(Matyu 26:57-58,69-75; Mark 14:53-54,66-72; Dyan 18:12-18,25-27)

54 Na kanfèla Dyisas du nebela kenen salu
di gumnè i ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu. Na lê lmalò Piter, kibò beg fawag
kenen. 55 Bay i dad to mantay ta dmutung
ale lifoh di gutngà i nasel, klola sudeng.
Na lê sudeng Piter di safédla. 56 Na nun
satu libun fasak, teenan Piter sudeng déé
du magtuyal kenen i dinè lifoh. Na toon
kenen neye, na manan, "I to ani, gal magin
ku Dyisas."
57 Bay malew Piter, manan, "E, là dilègu
dun." 58 Di là mlo, lê nun to mite ku Piter, na
manan, "Ge i satu dademen." Bay tmimel
Piter, manan, "Ise do." 59 Na kafnge dad satu
oras gdè, lê nun to talù, manan, "Too sa, i
to ani gal magin ku Dyisas du mdà kenen
di Galili." 60 Bay tmimel Piter, manan, "E
leg, là gadègu i manam ayé." Na laman
talù, ta kalmeet i anuk. 61 Na kmangél Dyisas
du neyen Piter. Na ta gafaldam Piter i ta
fala man Dyisas gine, "Di laman là kalmeet
i anuk di mdu ani, ta sanam agu bnalew tlu
dulê di kmanam dun làam agu dilè." 62 Na
lamwà Piter, na too kenen mngel du mdà di
kalbà nawan.

I kadoyla ku Dyisas na i kfasla dun
(Matyu 26:67-68; Mark 14:65)

63 Na i dad to mantay ku Dyisas, tan-
bùla kenen nadoy, na nfasla kenen. 64 Na
snafangla i matan, na ku dnafìla kenen,
manla, "Tulenam gami kun. Simto dmafì
ge?" 65 Na dee fa dademe manla gamfyà ku
Dyisas.

I kebela ku Dyisas salu di dad ganlal i dad Dyu
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24)

66 Na kanto flafus, stifun i dad tua gal
mebe i dad Dyu, dunan i dad ganlal di
kafaglutla, na i dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis. Na i dad sundalu,
nebela Dyisas di kanfe i dad ganlal ayé. 67 Na
manla di ku Dyisas, "Ku ge Krayst, i Mgalék
Dwata, tulenam gami." Na tmimel Dyisas,
manan, "Balù ku tulen-gu di gamu, sana là
kaftooyu. 68 Na balù ku snalekta gamu, là
tnimelyu agu. 69 Bay mdà ani, do, i dnagit
Ngà To, déé gusudenggu di kwanan i Dwata
too maltulus."
70 Na smalek ale, manla, "Ngà i Dwata ge
kè?" Na tmimel kenen, manan, "Ta manyu
sa." 71 Na kafnge ayé, lê ale stulen, manla,
"Ta landè duento smalek i dademe dad to
gablà di salàan, du ta lingeto i manan."

23

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na kafnge ayé, i kdee dad ganlal stifun
déé, sdulê ale tadag, na nebela Dyisas salu
di kanfe Gubirnador Pilato. 2 Na tanbùla
tmifù kenen, manla, "Ta gnumahmi i to ani.
Fagasyatan i dadememi Dyu, na manan là
fakay mlé bayad buhis di ku Sisar, i ganlal di
Roma, na yé manan kenen i Mgalék Dwata
mgimò harìmi." 3 Mdà ayé, snalek Pilato
kenen, manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?"
Na tmimel Dyisas, manan, "Ta manam sa."
4 Na fgadè Pilato di dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu na kel di dademe dad to, manan,
"Landè gadègu salàan ku gumdàgu fal-
mayam dun." 5 Bay baling midul kakitla,
manla, "Snamukan i kdee dad to di kabal
Dyudiya fagu di dad tdòan. Yé gutambùan
di Galili, na ta gafat i katdòan dini."

I kebela ku Dyisas salu di ku Hérod

6 Na kanto linge Pilato ayé, smalek kenen,
manan, "Nè gumdà i to ani kè, mdà di
Galili?" 7 Na kanto gadè na yé gumdàan di
Galili, dunan i banwe nagot Harì Hérod, ta
feben Dyisas salu ditù di ku Hérod, du lê
déé Hérod di Dyérusalém di du ayé. 8 Na
kanto teen Hérod Dyisas, too kenen lehew
du ta dee lingen gablà ku Dyisas na ta too
mlo nan kayèan sansite. Na yé kayèan ku
nun nimò Dyisas tnikeng. 9 Na too smalek
Hérod, bay là tmimel Dyisas, balù ku landè
salàan. 10 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu
di ku Mosis, tadag ale na toola tnifù Dyisas.
11 Na Hérod na dad sundalun, toola kenen
fyà, na nadoyla kenen. Falsakla ku Dyisas i
saul too fye baweh, klola lê fulê dun gatù di
ku Pilato. 12 Na di du ayé, yé katbù ale Hérod
na Pilato sakdo, du tagnè ale suteh nawa di
munan.

I kukumla ku Dyisas di fati
(Matyu 27:15-26; Mark 15:6-15; Dyan 18:39—19:16)

13 Na mdà Pilato, santifunan i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na i dademe dad
ganlal, na balù i dad btal to. 14 Na manan
di dale, "Ta nebeyu dini i to ani na manyu

fagasyatan i dad to. Bay ta toogu kenen
snalek di kanfeyu, na landè sa teen-gu
salàan ku gumdàgu falmayam kenen. 15 Na
balù Hérod, landè teenan salàan, du ta lêan
man fulê di gito. Salngad i teenyu ani, too
landè salà Dyisas ku gumdàgu fafati kenen.
16 Taman, logu fafas, klogu falwà kenen."
17 Yé duen Pilato man ayé du kat fali di Fista
Du Kaglius, galan falwà satu to di blanggù.

18 Bay salngan mkit i dad to, manla, "Fnati
Dyisas ayé, na yé falwàam gami Barabas."
19 I to manla Barabas ayé, blanggù kenen
du sanfatin i dad to magot i banwe ayé, na
ta gambanò kenen. 20 Na too fakdo Pilato
di dad to du yé kayèan ku falwàan Dyisas.
21 Bay too ale mkit, manla, "Fnati kenen!
Fnatak di krus!" 22 Na ta lê talù Pilato di
gatlun dulê, manan, "Kan? Dét salàan?
Landè teen-gu salàan ku gumdàgu fafati
kenen. Yé duenam man, logu faflayam
klogu falwà dun."

23 Bay too ale mkit du too ale mayè fafatak
ku Dyisas di krus, na fagu di kakitla, gfisanla
Pilato. 24 Na mdà ayé, ta nagin Pilato i
knayèla. 25 Ta falwàan Barabas, i to blanggù
du mdà di kasfatin i dad to magot i banwe
ayé, na mdà di kbanòan, du yé fnila. Na blén
Dyisas di dale du nimòla i knayèla.

I kfatakla ku Dyisas di krus

(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

26 Na kantola nebe Dyisas, nun to gsi-
tongla, yé dagitan Simon, na mdà kenen
di banwe Sirini. Salu kenen di syudad, na
yé gufdun di bulul. Na kantola gsitong,
fnegesla kenen mebe i krus Dyisas, na fta-
dolla kenen ku Dyisas.

27 Na nun dee dad to tmadol ku Dyisas.
Nun dad libun, too ale mngel du mdà di
kalbà nawala kenen. 28 Bay kmangél Dyisas,
manan, "E dad libun mdà di Dyérusalém,
nangyu agu nngel. Yé nngelyu moon i
ktoyu na dad ngàyu. 29 Du nun du kel kadang
na baling man dad to, 'Fye nawa i dad to
là lmen maltien, dunan i dad libun là lmen
mngà na tnutù ngà.' 30 Na di bang ayé,
baling man i dad to di dad malbang bulul,
'Tankanyu gami.' Na manla di dad malnak
bulul, 'Lnimunyu gami fye mati gami.' 31 Du
ku gaganla mbek i kayu matà, matnù fa
kgaganla mbek i dad kayu ta dafuk."

32 Na lê nun lwe sasè to, nebela ale ditù du
fnatila salngan di kfatila ku Dyisas. 33 Na ta
kel ale di bulul dnagit Banwe Klakub Ulu, na
fnatakla Dyisas di krus gagin dad lwe sasè to
ayé, satu gsen di bibengan na satu gsen di
kwananan. 34 Na dnasal Dyisas i dad to fmati
kenen, manan, "E Mà, fnasinsyam i salàla,
du là glabatla i nimòla." Na sansalel i dad
sundalu i klawehan fagu di kasbunut. 35 Na
nun dee dad to tadag déé du damweng ale,
na balù i dad ganlal, nadoyla kenen, manla,
"Ta falwàan i dademe dad to. Fye ku lêan
falwà i kton ku kenen sa Krayst, i Mgalék
Dwata."

36 Na lê fdadong déé i dad sundalu, na
nadoyla kenen. Na fsafla kenen binu
masam, 37 na manla, "Ku ge i Harì dad Dyu,
falwàam i ktom." 38 Na nun sulatla gsen tah
i ulun, manan, "Ani i Harì i dad Dyu."

39 Na satu di dad sasè to gagin fnatak
di krus, nadoyan Dyisas, manan, "Ise ge
kè Mgalék Dwata? Falwàam i ktom na lê
man gami." 40 Na mdà i satu, nngakan, na
manan, "Kan? Landè klikòam di Dwata?
Tlu ato slame nukum di fati. 41 Na gite i
gablà fnati salngad ani du nun salàta. Bay
i to ani, landè salàan." 42 Na lê kenen talù
di ku Dyisas, manan, "Dyisas, begam agu
fandam ku ta kel ge di banwe nagotam."
43 Na tmimel Dyisas, manan, "Tulenta ge i
kaglutan. Di mdu ani, ta mnè ge di safédgu
di Paraiso, dunan i fan-gu gusalu."

I kfati Dyisas

(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30)

44 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i klamang
banwe kel di tngà masol i du, 45 du ta là
mneng i du. Na i bong kurtina di gutngà
i Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata,
tadè kasê di gutngàan. 46 Na falbong Dyisas
i talùan, manan, "Mà, fagotta ge i nawagu
ani." Na kanton man ayé, ta ftoh i nawan.
47 Na i ulu i dad sundalu, kanton teen i
mgimò ayé, dnayenan i Dwata, manan, "Di
kaglutan, i to ani too ti tluh." 48 Na i dad
to stifun déé na damweng, kantola teen i
mgimò ayé, ntungla kfela du mdà di sasè
klidùla, na ta mdà ale mulê. 49 Na i kdee dad
to gmadè kenen, kel di dad libun tmadol di
kenen mdà di Galili, tadag ale di gumawa-
gan du fye teenla i kdee mkel.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42)

50 Na nun satu lagi, yé dagitan Dyosip. Too
kenen tluh to, na balù ku kenen satu di dad
to gal mukum i dad Dyu, 51 là naginan i ayèla
fmati ku Dyisas. Yé gumdàan di Arimatiya,
satu banwe i dad Dyu, na fatanan i Kagot
Dwata. 52 Na salu kenen di ku Pilato, na mbal
kenen du nwèan i laweh Dyisas. 53 Na kafnge
ayé, ta nwèan i laweh Dyisas mdà di krus, na
lnabédan falnas bukay, klon mkah dun di
satu ilib fakay gulambang ta fala fnge nakol
di gugdak i bulul, na landè lmen lbang déé.
54 Na i du kfati Dyisas, yé dula fatlagad di Du
Kaftud. Na ta fan tambù i Du Kaftud nan, du
ta fan sdaf i du.
55 Na i dad libun ta magin ku Dyisas mdà
di Galili, magin ale ku Dyosip, na teenla ilib
na balù i kibò Dyosip lambang dun déé. 56 Na
kafnge ayé, ta mulê ale du fatlagadla dad
fangbun i fakayla lunà di laweh Dyisas. Bay
di du ayé, ftud ale du nimenla i uldin Dwata
fagu di ku Mosis gablà di Du Kaftud.

24

I któk Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10)

1 Di too flafus di du Linggu, ta nwè i
dad libun ayé i dad fangbun ta fatlagadla,
na mdà ale salu di lbang. 2 Na kanto ale
kel déé, teenla ta mgukà i lbang du i batu
sangla dun, ta mlulid. 3 Bay kanto ale fusuk
déé, ta là teenla i laweh Dyisas. 4 Libug
i fandamla gablà ayé. Na lamla faldam,
tadè nun tadag déé di safédla lwe to smaul
bukay na samfilà. 5 Na kantola teen i lwe
to ayé, lkuad ale na lamfan mdà di klikòla.
Bay man i dad to ayé di dale, "Kan dé ku
yé gumngabalyu i to mlawil di gulambang
i dad to mati? 6 Ta là dinin du ta mték.
Fandamyu i manan gamu di laman ditù di
Galili, du ani manan, 7 'Do, i dnagit Ngà To,
là fakay ku là bléla agu di kagot i dad to
too gamsalà, na fnatakla agu di krus, bay di
gatlun du, lê agu mték mdà di fati.' "
8 Na yé klo i dad libun ayé gamfaldam i
manan. 9 Na kafnge ayé, ta mulê ale fdu
di lbang, na tulenla i kdee teenla di dad
sfalò satu to gal tdò Dyisas, na lê man di
kdee dademela déé. 10 Na ani dagit i dad
libun tmulen di dad sfalò satu, dunan Méri
Magdalin, na Dyoana, na Méri, i yê Dyém,
na i dademe magin di dale. 11 Bay i dad
sfalò satu, là ftoo ale di man i dad libun ayé
di dale, du di fandamla lo kbook i tulenla.
12 Bay, Piter, ta tadag kenen du sagwê salu
ditù di lbang. Na kanto kel ditù, fkagò
kenen, na snanilan, na lo yé teenan tagak
déé i dad falnas labéd di laweh Dyisas. Mdà
ayé, mulê kenen, na too kenen tikeng gablà
di dad mkel.

I kfite Dyisas i lawehan di lwe to galan tdò
(Mark 16:12-13)

13 Na di du ayé, nun lwe to gal tdò Dy-
isas, salu ale ditù di banwe dnagit Imaus.
Keng sfalò satu kilumitru i kawagan mdà
di Dyérusalém. 14 Di slengla magu, yé san-
tulenla i kdee ta mkel. 15 Na lamla stulen
gablà ayé, fdadong Dyisas di safédla, na fles
kenen magin di dale. 16 Bay balù teenla,
là dilèla dun du nun smafang i fandamla.
17 Na snalekan ale, manan, "Dét i santulenyu
gine di lamyu magu?" Na tadè ale ftual
tadag di bà dalan, na too ale mlidù. 18 Na
satu di dale, yé dagitan Klifas, talù kenen,
manan, "Di kdee dad to mnè di Dyérusalém,
lo ge kè i là gmadè i mkel déé falami ani."
19 Na smalek Dyisas, manan, "Dét i dad
manyu ta mkel?" Na tmimel ale, manla,
"Nun Tugad i Dwata, yé dagitan Dyisas,
mdà di Nasarét. Too kenen maltulus fagu
di dad talùan, na di dad nimòan di kanfe
i Dwata, na di kanfe i kdee dad to. 20 Bay
i dad ganlal di kafaglutto na i dad ganlal
di banwe, bléla kenen di dad ganlal du
nukumla di fati, na fnatakla kenen di krus.
21 Yé kayèmi moon ku falwàan ato i dad Dyu
mdà di dad to dmuen gito. Bay blaam, ta tlu
butangan mati. 22 Na ani, too gami tikeng
di teen i dad libun gal magin di gami. Gine
di flafus, mdà ale salu di ilib gulambang ku
Dyisas, 23 bay là teenla i lawehan. Lê ale
mulê na tulenla gami na nun kun teenla dad
kasaligan msut di dale, na i dad kasaligan
ayé, ta fgadèla di dale na ta mték kun
Dyisas. 24 Na i dadememi lagi, salu ale di
lbang, na teenla too ti salngad di man i
dad libun ayé, bay là teenla Dyisas." 25 Na
man Dyisas di dale, "Tay gamu. Too kulang
i fandamyu, na léét gamu ftoo di gman i
dad tugad Dwata di muna du. 26 Là fakay
ku là falnayam i Mgalék Dwata di laman là
magdayen di langit." 27 Na tambù kenen di

dad sulat Mosis na di dad sulat i dademe dad
tugad i Dwata, du faglabatan dale i man di
Tnalù i Dwata gablà di kton.
28 Na kanto ale mdadong di tukay banwe
gusalula, ta fan fles Dyisas magu. 29 Bay
klenla kenen, manla, "Dini gumilèam di
safédmi, du ta fan kifuh nan. Ta flabi sa
ani." Mdà ayé, fusuk kenen magin di dale.
30 Na kanto ale sudeng, ta mwè kenen fan na
dmasal, klon falnak dun na banlén ale. 31 Na
ta mgukà i fandamla du fye dilèla kenen.
Na kafnge ayé, tadè kenen lanah di matala.
32 Na stulen ale, manla, "Taman du minit
nawata laman stulen di gite di bà dalan, na
di kafaglabatan gite i Tnalù Dwata."
33 Kafnge ayé, tadag i lwe to ayé du lê ale
samfulê ditù di Dyérusalém. Na kanto ale
kel déé, teenla i dad sfalò satu to gal tdò
Dyisas, na lê i dademe dad to stifun déé.
34 Na i dad to ta stifun déé, toola fbateng i
talùla, na manla, "Too sa. Ta mték i Amuto,
na ta fiten i lawehan di ku Simon Piter."
35 Na i lwe to ayé, tulenla i dad teenla di bà
dalan, na i kafdilè Dyisas fagu di kafalnakan
i fan.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

36 Na di lamla samtulen ayé, tadè msut
Dyisas déé, na manan, "I ktanak nawa mnè
di gamu." 37 Taknal ale na likò du man
nawala ku yé teenla lmagol. 38 Bay man
Dyisas di dale, "Kan dé ku msamuk i fan-
damyu? Na kan ku lwe nawayu? 39 Neyeyu
i lwe falelgu ani na i dad blìgu. Do sa ani.
Nagotyu agu, na neyeyu du fye gadèyu na
ise agu lmagol. Landè ti ungad na tulan
i lmagol kenen, gambet i teenyu di do."
40 Na kanton man ayé, fiten di dale i dad
falelan na blìan. 41 Bay knèan, sawe là ftoo
ale du too ale lehew na tngah. Mdà ayé,
smalek kenen, manan, "Nun knaanyu dini
kè?" 42 Na banléla kenen tnatê nalaf. 43 Na
kanton nwè, ta knaanan di safédla.
44 Na kafnge ayé, man Dyisas di dale, "Ani
man-gu di gamu di lamgu déé fa di safédyu.
Ta fgadègu di gamu na là fakay ku là gdohò
i gsulat gablà di do di uldin Dwata fagu di
ku Mosis, na di sulat i dad tugad i Dwata, na
lê i gsulat di Salmo."
45 Na kafnge ayé, nukà Dyisas i fandamla
du fye glabatla i Tnalù Dwata. 46 Na manan
dale, "Ani gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
'Maflayam i Mgalék Dwata na fles mati na
lê man mték di gatlun du.' 47 Na ta gman
di Tnalù i Dwata tamdò gamu di kdee dad
banwe fagu di dagitgu. Tdòyu ale msal. Na
ku msal ale, fnasinsya Dwata i dad salàla.
Na dini di Dyérusalém i funayu gutamdò.
48 Gamu i fakay tmulen ani du gamu sa ta
muna mite dun. 49 Na ta fan-gu dek gadini
i ta fala fakang Mà di gamu. Bay funa gamu
fanak dini di Dyérusalém, na silang gamu
tambù tmulen ku ta gdawatyu i Mtiu Tulus
du banlén gamu kgagan."

I kbatun Dyisas
(Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

50 Na neben ale lamwà di Dyérusalém. Na
kanto ale mdadong di Bétani, ta kayangan
i dad sigalan, na banlén ale kafye. 51 Na
di laman mlé dale kafye, ta flesan kdà
mbatun di langit. 52 Dnayenla kenen fagu
di kfangamfùla, na kafnge ayé, samfulê ale
di Dyérusalém na too ale lehew. 53 Na gal
ale salu di Bong Gumnè Gal Gumangamfù
di Dwata, na toola kenen dnayen.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Dyan

I Tnalù ta mbaling to

1 Di kyeh, di fa landè mgimò balù détan,
ta sana nun Tnalù. Sagin ale i Dwata, na
Dwata kenen. 2 I Tnalù ayé, sagin ale i Dwata
mdà di kagatbùan. 3 Na fagu di Tnalù ayé,
nimò Dwata i kalbong kdee. Landè nimòan
balù détan ku là fagun di kenen. 4 Kenen
gutambul i nawa, na i nawa ayé, dunan i
Salò tmuyal di dad to. 5 Na mneng i Salò ayé
di gukmifuhan, na i kifuh, là gfisanan neng
i Salò.

6 Nun satu to dek Dwata dnagit Dyan, 7 du
tmulen di dad to gablà di Salò ayé du fye
ftoo ale di kenen. 8 Na ise ku Dyan i Salò,
bay lon tmulen gablà di Salò.

9 Ani sa i too glut Salò salu dini di tah
tanà tmuyal di kdee dad to. 10 Na ta dini sa
i Tnalù* di tah tanà di munan, na fagu di
kenen nimò Dwata i klamang banwe, bay
knèan là dnilè i dad to kenen. 11 Na salu
kenen di banwen, bay là dnawat i dademen
dun. 12 Bay nun sa dademe dad to dmawat
na ftoo di kenen, taman banlén ale ktoo
mbaling dad ngà i Dwata. 13 Na là ti mbaling
ale dad ngà i Dwata fagu di ksutla, ku demen
fagu di knayè i to, ku demen fagu di nimòla.
Bay Dwata i mimò dale dad ngàan.

14 Na kanto mbaling to i Tnalù ayé, ta
mnè kenen di safédmi na ta teenmi i kdata-
han, na too sikof i kafyen na i kaglutan.
Gdawatan i kdatah ani du lo kenen sen Ngà
Màan. 15 Na ani tulen Dyan gablà di kenen.
Falbongan i talùan, manan, "Ani ta man-gu
gamu. I to tmadol di do, too kenen mdatah
di do du di lamgu fa là sut, ta sana mto
kenen." 16 Na mdà di bong kafyen, landè
ti gusen i kafye galan blé di gito. 17 Du blé
Dwata i dad uldinan fagu di ku Mosis, bay
kel i kafye na i kaglut fagu di ku Dyisas
Krayst. 18 Landè to lmen mite i Dwata. Bay i
sen Ngàan, dunan i too kanbong nawa i Mà,
kenen i fdilè dun di gito, du Dwata kenen.

I man Dyan Gal Munyag gablà di kton
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Na di satu du, i dad ulu i dad Dyu di
Dyérusalém, dekla i dad ganlal di kafaglut,
na lê dad bel Libay du fsalekla ku Dyan
ku simto kenen. 20 Na tulen Dyan dale i
kaglutan, manan, "Ise do Krayst, i Mgalék
Dwata." 21 Na lêla snalek kenen, manla, "Bay
simto ge? Ge kè Ilaydya?" Bay tmimel
Dyan, manan, "Ise." Na lêla man snalek
kenen, manla, "Ge kè i Tugad Dwata?" Bay
lê tmimel Dyan, manan, "Ise." 22 Taman,
smalek ale, manla, "Na ku yé, simto ge
kè? Tulenam gami du fye nun tulenmi di
dad to mdek gami. Dét i manam gablà
di ktom?" 23 Na tmimel Dyan fagu di dad
talù Isaya, satu tugad i Dwata, manan, "Do
i to tamlo di banwe landè to mnè ditù,
manan, 'Tanluhyu i dalan gumagu i Amu.'
" 24 Na yé mdek dale dunan i dad Farisi.
25 Na ta lê ale smalek, manla, "Ku ise ge
Krayst, i Mgalék Dwata, ku demen Ilaydya,
ku demen i Tugad Dwata, kan sa ku gal
ge munyag?" 26 Na tmimel Dyan, manan,
"Munyag agu lo fagu di éél. Bay nun satu
di blengyu, na là dilèyu dun. 27 Kel kenen
tmadol di do, bay too mdatah kenen di do.
Là gablà agu mteh ikat talumfàan du too
agu mdanà di kenen." 28 Mgimò kdeen ayé
di satu tukay banwe dnagit Bétani di faltù
Éél Dyordan, dunan i gal gumunyag Dyan.

Dyisas i Ngà Bilibili i Dwata

29 Di tmadol du, teen Dyan Dyisas fdadong
di kenen, na manan di dad to, "Neyeyu,
ta déé Ngà Bilibili i Dwata mwè salà i dad
to di klamang banwe. 30 Dunan ani i ta
tulen-gu di gamu, 'Nun satu to, na balù
tmadol kenen di do, bay too mdatah kenen
di do, du di lamgu fa là sut, ta sana mto
kenen.' 31 Balù do di munan, là dilègu dun,
bay knèan gadini agu munyag di éél du fye
fdilègu kenen di dad to Israél."

32 Na lê talù Dyan, manan, "Teen-gu Tulus
i Dwata tufa mdà di langit gambet abun, na
mnè di kenen. 33 Di munan, là dilègu kenen,
bay Dwata, i mdek do munyag fagu di éél,
i man dun di do, 'Teenam i Tulus mdaf na
mnè di satu to, na yé sa i munyag fagu di
Mtiu Tulus.' 34 Na ta teen-gu i ilè ayé, na ani
tulen-gu di gamu, kenen sa Ngà i Dwata."

I dad tnanin to tdò Dyisas

* 1:10 1:10 Dunan Dyisas.

35 Di tmadol du, ta lê déé Dyan na i lwe dad
to galan tdò. 36 Na kanto meye Dyan, teenan
Dyisas magu, na manan di dale, “Neyeyu, ta
déé Ngà Bilibili i Dwata.” 37 Na kanto linge i
lwe to gal tdò Dyan i manan, ta mdà ale ma-
gin ku Dyisas. 38 Na kanto kmangél Dyisas,
teenan ale magin di kenen, na snalekan ale,
manan, “Dét i fanngabalyu?” Na manla
di kenen, “Rabay, nè gumnèam?” (Na yé
gumtatek Rabay ani dunan “To Tamdò.”)
39 Na man Dyisas di dale, “Flal gamu du fye
teenyu.” Na fles ale magin di kenen, na
teenla i gumnè gufanakan. Na fanak ale là
mlo di safédan du ta tngà masol i du.

40 Na yé satu di lwe dad to lminge ku Dyan
na magin ku Dyisas, dunan Andru, i flanek
Simon Piter. 41 Na gasilan fanngabal Simon,
i flanekan. Na kanton teen, manan dun, “Ta
teenmi i Mésaya.” (Na yé gumtatek Mésaya
dunan Krayst, i Mgalék Dwata.) 42 Na nebe
Andru Simon salu ku Dyisas. Na kakella
ditù, too falnunu Dyisas Simon, na manan,
“Ge sa Simon i ngà Dyan. Bay mdà ani, yé
dagitam Sifas.” (Salngad i gumtatek i dad
dagit Piter na Sifas, dunan “Batu.”)

43 Na di tmadol du, ta sansatu Dyisas
nawan salu ditù di probinsya Galili, na kan-
ton teen Filip, manan dun, “Magin ge do.”
44 Na yé gumdà Filip di banwe dnagit Bét-
sayda, dunan i gumdà ale Andru na Piter.
45 Na fanngabal Filip Natanyél. Na kanton
teen, manan dun, “Ta teenmi i to man
Mosis di ksulatan i uldin Dwata, na lê man
i dademe tugad i Dwata di munan, dunan
Dyisas mdà di banwe Nasarét, i ngà Dyosip.”
46 Na man Natanyél di kenen, “Nun kè fye to
mdà di Nasarét?” Na man Filip di kenen,
“Flal ge. Neyem.” 47 Na di kafdadongla ditù
di ku Dyisas, ta teen Dyisas Natanyél, na
ta manan gablà di kenen, “Too glut Dyu i
to ani du là fulungan malew.” 48 Na smalek
Natanyél, manan, “Kan dé ku dilèam agu?”
Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Di là
fa tlo Filip ge, ta sanata ge teen di dungan
i kayu fig.” 49 Na man Natanyél di kenen,
“Sér, ge sa Ngà i Dwata, na ge sa i Harì di
Israél.” 50 Na man Dyisas di kenen, “Ftoo
ge kè du mdà di kman-gu dun ta teenta
ge di dungan i kayu fig? Midul fa déé i
dad tnikeng nimò teenam.” 51 Na manan di
dale, “Too glut i man-gu di gamu, na nun du
kadang, teenyu i langit ta mgukà, na myak
na lê tufa i dad kasaligan i Dwata salu di do,
i dnagit Ngà To.”

2

I song di lunsud Kana

1 Di gatlun du, nun song di lunsud Kana
ditù di probinsya Galili. Na ditù i yê Dyisas.
2 Na lêla nlak Dyisas na i dad to galan tdò,
taman lê ale magin. 3 Na kanto mti i binu,
ta man yêan di kenen, “Ta landè sa binula.”
4 Bay baling man Dyisas di yêan, “Libun,
nang ge lmabet di nimògu. Là fa kel i bang
kfitegu i kdatahgu.” 5 Na man i yêan di dad
snalig, “Nimenyu balù dét dekan gamu.”

6 Na nun nam namuh déé galla gumkah
éél du alob i dad Dyu du yé lalòla di
kafaglutla. Na kat satu namuh ayé, lime
ku demen nam lata i laman. 7 Na yé due-
nam man, ta man Dyisas di dad snalig
ayé, “Fananòyu éél i dad namuh ani.” Na
fananòla. 8 Na fnge man Dyisas di dale,
“Mwè gamu, na bléyu di to magot i song.”
Na ta banléla di kenen. 9 Na ta tilew i to
magot i song i éél ta mbaling binu. Là sa
gadèan gumdà i binu ayé. (Bay lo yé gmadè
dun i dad snalig mwè i éél gine). Taman,
ta tlon i lagi sansong, 10 na manan di kenen,
“Yé galla nimò di dad song funala blé i binu
too fye, na ku ta bong ginum i dad to, yé
klola mlé i binu là too fye neman. Bay ge,
ani klom baling falwà i too fye binu.” 11 Yé
tnanin tnikeng nimò Dyisas du fye fiten i
kdatahan, taman, ta ftoo di kenen i dad to
galan tdò. Na ditù gumimòan dun di lunsud
Kana di Galili.

12 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas salu
di Kapernaum, na magin i yêan, na dad
flanekan, na lê man dad to galan tdò, na
mnè ale ditù di Kapernaum di là mlo.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Na ta mdadong nan i fista dnagit dad
Dyu Fista Du Kaglius, taman, fles Dyisas
ditù di Dyérusalém. 14 Na kanto kel ditù,
ta fusuk di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na nun teenan dad to fabli dad safì,
bilibili, na abun. Na lê sudeng déé i dad
to gal sasambì filak. 15 Na mimò Dyisas
fas tali, na ndalan i kdee mnè di gumnè
ayé, balù i dad bilibili na i dad safì. Na

lugadan dad lamisa i dad to sasambì filak,
na sabulan i dad filakla. 16 Na klon blaling
di dad to fabli abun, na manan, “Nebeyu
lamwà i dad fabliyu ani. Nangyu fanbaling
fadyan i gumnè Màgu.” 17 Na di kaklinge
i dad to galan tdò ayé, ta gafaldamla i
sulat di Tnalù Dwata, manan, “I kalbong
nawagu i Gumnèam dminè salngad lifoh di
lam nawagu.”

18 Na kanto teen dad ganlal i dad Dyu i
nimò Dyisas ayé, snalekla kenen, manla,
“Nun tnikeng gaganam nimò kè du gud-
milèmi dun na nun ktoom mimò ayé?” 19 Na
tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i Gumnè
Dwata ani, na lêgu man fdak di lam i tlu du.”
20 Na manla di kenen, “Fat falò nam fali klo
mimò i Gumnè Dwata ani, na lom lê fdak di
lam i tlu du?” 21 Bay i gumnè man Dyisas
ani dunan i lawehan. 22 Na yé duenam man,
kanto mték Dyisas di fati, ta gafaldam dad
to galan tdò i manan ayé, na ta fantoola i
gsulat di Tnalù Dwata, na i man Dyisas. 23 Na
di klo Dyisas fanak di Dyérusalém di lam
i Fista Du Kaglius, nun dee dad to ftoo di
kenen du mdà di kitela dad tnikeng nimòan.
24 Bay Dyisas, là ti snaligan ale du ta sanan
gadè i fandam i kdee dad to. 25 Na balù landè
tmulen kenen ku dét mnè di fandam i dad
to, du ta sanan gadè i fandamla.

3

Dyisas na Nikodimus

1 Na nun satu ganlal di dad Dyu, yé dag-
itan Nikodimus, na kenen satu Farisi. 2 Di
satu kifuh, salu kenen di ku Dyisas, na
manan dun, “E Sér, gadèmi na ge i satu to
tamdò mdà di Dwata, du landè to gmagan
mimò dad tnikeng gambet i teenmi dini
ku ise Dwata i magin di kenen.” 3 Na man
Dyisas di kenen, “Too ti glut i man-gu di ge
ani, na landè to mite* i Kagot Dwata ku là
lêan sut samfulê.” 4 Na smalek Nikodimus,
manan, “Dét kibò i satu to lê sut samfulê
ku ta tua kenen? Landè kibòan samfulê di
lam tien i yêan du fye lê man sut.” 5 Na
tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i man-
gu di ge. Silang gfusuk i satu to di Kagot i
Dwata ku sut kenen fagu di éél na di Tulus
i Dwata. 6 Du nè sut di to, to kenen, na
nè sut di Tulus i Dwata, lmalò di Tulus
Dwata. 7 Taman, nang ge tikeng di kman-
gu dun di ge, là fakay ku là lê gamu sut
samfulê. 8 Kaflingenta dun, i nus, mbal tati
fiho i gusalun, lingem i lukan, bay knèan là
gadè ku nè gufdun, na i gusalun. Salngad
ani kdee dad to sut fagu di Tulus i Dwata.”
9 Na smalek Nikodimus, manan, “Det kè i
kfagu na mgimò ani?” 10 Na tmimel Dyisas,
manan, “Ge i satu to tamdò i dad to Israél,
na làam kadì glabat ani? 11 Too ti glut i
man-gu di ge. Nè i gadèmi, yé tdòmi, na
nè i teenmi, yé tulenmi, bay knèan sana là
kaftooyu dad manmi. 12 Ku là fantoom i ta
tulen-gu di ge gablà di kagkah dini di tah
tanà, dét i kibò kaftoom ku ye tulen-gu di ge
i kagkah ditù di langit? 13 Landè ti to lmen
gfusuk di langit, bay lo do dnagit Ngà To, du
yé gumdàgu di langit.

14 “Di munan, tlawéng Mosis i ulad tam-
baga di banwe landè to mnè ditù na nketan
fdatah. Na do, i dnagit Ngà To, salngad
ayé kadang i kagkahgu du tlawéngla agu di
kayu, na nketla agu fdatah, 15 du fye i kdee
dad to ftoo di do gfunla nawa landè sen.
16 Du mdà di too kalbong nawa Dwata i kdee
dad to di klamang banwe, blén i sen Ngàan
du fye nè i to ftoo di kenen, là ti malmon,
bay gfunan nawa landè sen. 17 Ise ku yé duen
Dwata mdek i Ngàan salu di tah tanà ku
falnayaman i dad to, bay falwàan ale.

18 “Na nè to ftoo di Ngà i Dwata, ta là
falnayam Dwata dun, bay nè to là ftoo di
kenen, ta nukum di kaflayam du là fantoon
i sen Ngà Dwata. 19 Na ani duen Dwata
falmayam du ta salu dini i Salò di tah tanà,
bay i dad to, knangla i Salò du yé kanbongla
nawa i kifuh du tà teen i dad sasè nimòla.
20 Du i to mimò sasè, knangan i Salò, na là
mayèan fdadong di Salò tà teen i dad sasè
nimòan. 21 Bay i to tluh nimòan, fdadong
kenen di Salò du fye teen na i kdee dad
nimòan slame mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

22 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas na i dad to
galan tdò salu di probinsya Dyudiya. Fanak
kenen déé là mlo, na munyag. 23 Na lê
munyag Dyan ditù di satu tukay banwe
dnagit Énon mdadong di Salim du nun bong
éél ditù. Na nun dee dad to salu di kenen
du fbunyag ale, 24 du di du atù, là fa blanggù
Dyan.

* 3:3 3:3 Ye gumtatekan gakuf.

25 Na di satu du, i dad to gal tdò Dyan, sgil
ale i satu Dyu gablà di kafbunyag. 26 Taman,
ta salu ale di ku Dyan, na manla di kenen,
“E Sér, gafaldamam i demem gal sgalak ditù
di faltù Dyordan, dunan i galam tulen? Gal
kenen munyag, na ta too dee dad to magin
di kenen.” 27 Na man Dyan di dale, “I to
tanà, landè gnaganan ku là blé Dwata dun di
kenen. 28 Balù gamu sa, ta lingeyu i man-gu
di gamu na ise do Krayst, i Mgalék Dwata,
bay dek Dwata agu muna di kenen. 29 Ku
nun sansong, yé gumagin i libun di demen
song. Na mdà i to mnè di bleng, fatanan
ktalù i lagi sansong. Na ku ta lingen, too
bong i klehewan. Na do i mnè di bleng,
salngad ayé ksikof i do klehew. 30 Là fakay
ku là midul i kenen kdatah, na do, too midul
i kdanàgu.
31 “Ku nè mdà di langit, kenen mdatah
di kdee. Nè mdà di tah tanà, lo to tanà
kenen, na yé santulenan i kagkah di tah
tanà. Bay nè mdà di langit, mdatah kenen
di kdee. 32 Na balù ku tulenan i ta teenan
na i ta lingen, bay knèan, là dee ftoo di
tulenan. 33 Bay nè to dmawat i tulenan, yé
fgadèan na Dwata too ti glut. 34 Na i to ta
dek Dwata, lo yé manan i tnalù Dwata du
là gagan bantas i kablé Dwata i Tulusan di
kenen. 35 Bong nawa Mà i Ngàan, taman
ta fagotan di kenen i kalbong kdee. 36 Na
nè to ftoo di Ngà Dwata, gamdawat nawa
landè sen. Bay nè i to là ftoo di Ngà Dwata,
là gamdawatan nawa landè sen, bay klonto
mnè di tahan i kalbut Dwata.”

4

Dyisas na i libun mdà di Samarya

1 Ta linge dad Farisi mas dee i dad to gebe
na bnunyag Dyisas di ku Dyan. 2 (Bay di
ktoon, ise ku Dyisas i munyag, bay i dad to
galan tdò). 3 Na kanto linge Dyisas i man dad
Farisi ayé, tnagakan Dyudiya, na samfulê di
Galili. 4 Na là fakay ku là magun di Samarya.
5 Na manak Dyisas magu, ta kel di satu
tukay banwe dnagit Sikar glam di Samarya
mdadong di tanà ta blé tdohan Dyékob di
ku Dyosip, i ngàan. 6 Na déé i sana sol éél
Dyékob. Kanto ltu i du, ta sudeng Dyisas di
saféd i sol éél ayé du ta mlungay magu.
7-8 (Bay là déé dad to gal tdò Dyisas du
ta fles ale mayad knaan di lunsud). Na
là mlo mdà ayé, ta nun satu libun mdà di
Samarya kel di sol éél ayé du smulu. Ta
man Dyisas di kenen, “Begam agu finum.”
9 Na tnimel i libun ayé Dyisas, manan, “Ge
satu Dyu, na do satu libun mdà di Samarya.
Kan kè ku mni ge éél di do?” (Yé duenan
man ayé du suteh nawa i dad Dyu na i
dad to di Samarya). 10 Na lê tmimel Dyisas,
manan, “Ku lom gadè moon i knayè Dwata
blé di ge na ku dilèam i to mni éél di ge,
ta ge i baling mni di do du banléta ge éél
mlé falami nawa.” 11 Na man i libun ayé di
kenen, “Bay Sér, landè sa wèam éél, na too
mngalam i sol éél ani. Nè gumwèam dé i
manam éél ayé mlé falami nawa? 12 Yé mlé
i sol éél ani di gami i gutambulmi, Dyékob.
Di munan, dini galla gumwè ninumla i dad
ngàan na dad lmanafan. Kan? Mas mdatah
ge kè di ku Dyékob?” 13 Na tmimel Dyisas,
manan di kenen, “Nè i to minum di éél
ani, lê malinuman. 14 Bay nè i to minum i
éél blégu, ta là lê man malinuman kel di
landè sen, du i éél blégu ayé mgimò sfut
di lam i nawan na mlé kenen nawa landè
sen.” 15 Na man i libun ayé di ku Dyisas, “E
Sér, banlém agu éél manam ayé du fye ta
là malinumgu, na fye ta là lê agu samfulê
smulu dini.” 16 Na man Dyisas di kenen,
“Mdà ge. Nngém yaanam, na samfulê ge
dini.” 17 Na tmimel i libun ayé, manan,
“Landè sa yaan-gu.” Na man Dyisas di
kenen, “Too i manam ayé na landè yaanam.
18 Bay ta lime sa i kdee yaanam, na i lagi
demem ani, ise yaanam. Too i manam ayé.”
19 Na man i libun ayé di kenen, “Fantoogu na
ge satu tugad i Dwata. 20 I dad gutambulmi,
yé gumangamfùla di Dwata di bulul ani,
bay gamu dad Dyu, yé manyu Dyérusalém
i gumangamfù di Dwata.” 21 Bay man Dyisas
di kenen, “Fye ku fantoom i man-gu di ge
ani. Kel i du ta ise di bulul ani ku demen di
Dyérusalém i gumangamfù di Mà. 22 Gamu
dad to di Samarya, là dilèyu i fnangamfùyu.
Bay gami dad Dyu, dilèmi i fnangamfùmi du
yé sa gumdà i kagalwà di dad Dyu. 23 Bay
fan kel i du, na ani ta dini, i dad to too
dunan mangamfù di Dwata, mangamfù ale
mdà di nawala na di ktoon. Ani i kfangamfù
di Dwata knayè Mà di dad to mangamfù
di kenen. 24 I Dwata, Tulus kenen, na yé
duenam man, nè i to mangamfù di kenen,
là fakay ku là mangamfùan mdà di nawan
na di ktoon.” 25 Na man i libun ayé di kenen,

"Gadègu gadini i Mgalék Dwata, i dnagit
Krayst, na ku ta kel kenen, fbatengan fgadè
i kdee." 26 Na man Dyisas di kenen, "Do sa i
manam ayé, dunan i ta stulen di ge ani."
27 Na kafnge ayé, ta lê kel i dad to galan
tdò, na tikeng ale du ta yé demen stulen
libun. Bay landè balù satu di dale gamlas
smalek ku dét i knayèan, na ku dét i duenan
stulen di kenen. 28 Bay i libun ayé, tnagakan
i namuhan, na ta samfulê di lunsud du tnu-
lenan i dademen, 29 na manan, "Flal gamu
na neyeyu. Nun to ditù ta tulenan do i kdee
dad nimògu. Keng kenen Krayst, i Mgalék
Dwata." 30 Na ta mdà ale lamwà di lunsud
ayé du salu ale ditù di ku Dyisas.
31 Na di lam i dad to ayé là fa kel di ku
Dyisas, fakdo dad to galan tdò di kenen,
manla, "Amu, beg ge kmaan." 32 Bay man
Dyisas di dale, "Nun sa do knaan i làyu gadè
dun." 33 Na sasalek i dad to galan tdò, manla,
"Keng ta nun tmunda dun knaan?" 34 Na
man Dyisas di dale, "Yé do knaan dunan
i kimen-gu i knayè Mà, dunan i mdek do,
na i kafngegu i fimòan do. 35 Ise yé galyu
man, 'Fat bulen klon kel i bang kamtu?' Bay
ani man-gu di gamu. Neyeyu i dad fele
du ta tagah, na ta gablà ale kantu. 36 I to
kamtu, nun sukéyan, na santifunan i dad
ulê du fye gfunla i nawa landè sen. Na
yé duenam man, i to mlah na i to kamtu,
sasatu ale flehew. 37 Taman, too glut i galla
man, 'Mahal i to mlah, na mahal i to kamtu.'
38 Ta dekta gamu kamtu di ise gamu fanlah.
Dademe i mlah dun, bay gamu gamdawat
lubayla."
39 Na nun dee dad to ftoo di ku Dyisas mdà
di lunsud ayé di Samarya du mdà di ktulen i
libun ayé, du manan, "Ta tulenan do i kdee
dad nimògu." 40 Na kanto kel i dad to ayé
di ku Dyisas, beg ale fakdo di kenen du fye
fanak di safédla, taman fanak kenen ditù
lwe butang klon. 41 Na nun fa dee dademe to
ftoo di kenen du di laman fanak di banwela,
gal kenen tamdò. 42 Na man i dad to di libun
ayé, "I kaftoomi ise ku lo mdà di ktulenam
dun di gami, bay ta toomi linge di kenen, na
ta gadèmi kenen i Falwà i dad to di klamang
banwe."

I kafgulê Dyisas ngà i ganlal

43 Na kafnge lwe butang, ta mdà Dyisas
mulê di Galili. 44 Yé man Dyisas, "I tugad
Dwata là sa nafè i dad to dun di kenen
banwe." 45 Bay kakelan di Galili, toola kenen
dnawat, du ta ale di Fista Du Kaglius di
Dyérusalém, na ta teenla kdee dad nimòan
ditù.
46 Na kafnge ayé, ta samfulê Dyisas di
Kana di Galili, dunan i banwe gufambalin-
gan binu i éél. Na nun satu ganlal déé nun
tduk i ngàan lagi ditù di Kapernaum. 47 Na
kanto linge i ganlal ayé na ta kel Dyisas
di Galili fdu di Dyudiya, salu kenen di ku
Dyisas na fakdo di kenen du fye gatù Dyisas
di Kapernaum fye fan-gulêan i ngàan du
ta fan mati. 48 Bay man Dyisas di kenen,
"Balù man ge, leg. Landè di gamu ftoo di
do, silang ku teenyu i tnikeng nimògu na
ilè i kdatahgu." 49 Bay man i ganlal ayé di
ku Dyisas, "E Amu, beg ge salu gatù di lam i
ngàgu là fa mati." 50 Na man Dyisas di kenen,
"Mulê ge nan du ta mgulê i ngàam." Na
fantoo i ganlal ayé i man Dyisas di kenen,
na ta mdà mulê. 51 Na di kulêan, snitong
dad fasakan kenen, na manla, "Ta mgulê
i ngàam." 52 Taman, snalekan ale, manan,
"Dét kibò du kgulê i ngàgu." Na tmimel ale,
manla, "Ta kléh i du balfabi kakah i initan."
53 Na i ganlal ayé, ta gafaldaman i kman
Dyisas dun di kenen di ta kléh i du, "Ta
mgulê i ngàam." Na ta toon fantoo Dyisas,
na lê magin i kdee dademen di gumnèan.
54 Na yé galwe tnikeng nimò Dyisas, na déé
gumimòan dun di Galili di kakelan fdu di
Dyudiya.

5

I kafgulê Dyisas i to di Bétsata

1 Na kafnge ayé, nun fista i dad Dyu di
Dyérusalém, na salu Dyisas ditù. 2 Na nun
lanaw déé di Dyérusalém, na yé dagit dun
di talù Hibru Bétsata. Na déé gumnè i lanaw
ayé di saféd i gufusuk i dad bilibili, na nun
lime dalan tufa i nun slung. 3 Na nun dee
dad to milè déé sahal tdukla. Nun dad butè,
na kimay, na dad to là galyak i lawehla. Na
tadè ale fanak déé du fatanla i ksambug i
éél. 4 Du slaan nun satu kasaligan i Dwata
gal tufa salu di lanaw ayé, na snambugan i
éél. Na di kafnge i kasaligan smambug, nè
i guna falnab, yé mgulê balù dét i tdukan.
5 Na nun satu to déé ta tlu falò walu fali i ta
klon fandas. 6 Na kanto teen Dyisas kenen
di gumilèan, gadèan na ta mlo nan i tduk
i to ayé, na manan di kenen, "E leg, mayè

ge kè mgulê?” 7 Na tmimel i to ayé, manan,
“E Sér, landè tmabeng do falnab di éél ku
ta magsambug, na di lamgu là fa gafalnab,
ta gal guna i dademe.” 8 Bay man Dyisas di
kenen, “Tadag ge, fantifasam i gumilèam,
na magu ge.” 9 Na di kman Dyisas ayé, tadè
mgulê i to ayé, na ta fantifasan i gumilèan,
na ta mdà magu. Na mgimò ayé di Du
Kaftud i dad Dyu. 10 Taman, man i dad Dyu
di to ayé, “Du Kaftud sa ani, na là fakay di
uldin Dwata gito ku nebem i gumilèam di
Du Kaftud.” 11 Na tmimel kenen, manan, “I
to famgulê do, yé i man do, ‘Fantifasam i
gumilèam na magu ge.’ ” 12 Na snalekla
kenen, manla, “Simto kè i mdek ge mebe
i gumilèam na mdek ge magu?” 13 Bay là
gadè i to ayé ku simto i famgulê dun du ta
dee dad to stifun déé, na ta talgunus Dyisas
mdà. 14 Bay kafnge ayé, teen Dyisas kenen
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
manan dun, “Na ani, du ta mgulê ge, ta
nang ge lê fagsalà tà lê man matnù i ksasè
mkel di ge.” 15 Na ta mdà i to ayé, na
tnulenan dad ganlal i dad Dyu na Dyisas i
famgulê kenen.

16 Taman, tanbùla falnayam Dyisas du ta
fan-gulêan i to ayé di Du Kaftud. 17 Bay
man Dyisas di dale, “Là ftud i Màgu kenen
mimò kel ani. Na yé duenam man, lê agu
do mimò.” 18 Taman, too midul kayè i dad
ganlal i dad Dyu meye kfagu kfatila kenen
du yé fandamla, ta lwe salàan. Ise ku lo
lnafàan i uldin gablà di Du Kaftud, bay
di kmanan dun na Dwata kun i Màan, ta
fasalngadan i kton di Dwata.

I kdatah i Ngà Dwata

19 Bay tmimel Dyisas, manan di dale, “Too
ti glut i man-gu di gamu na do i Ngà Dwata,
landè gnagan-gu nimò ku lo do. Lo yé
nimògu i teen-gu di ku Mà, na nè i nimò
Mà kenen, yé lêgu do nimò. 20 Du mdà di
kalbong nawa Mà do, galan fite di do i kdee
nimòan. Na nun fa dademe i fanan fite di do
i mas gamtikeng di ta muna nimòan du fye
too gamu tikeng. 21 Du gal nték Màgu i dad
mati na banlén ale nawa, lê salngad ayé,
banlégu nawa ku simto i knayègu banlé.
22 Na landè nukum Mà, balù simto dun. Bay
ta blén di do i kdatah mukum i kalbong
kdee, 23 du fye i kdee dad to, nafèla agu
salngad kafèla di ku Mà. Ku nè to là mafè
do, là lêan nafè Màgu, i mdek do.

24 “Too ti glut i man-gu di gamu, na nè to
flinge di Tnalùgu na ftoo di mdek do, nun
nawan landè sen, na ta là kenen falnayam,
du ta gifal mdà di fati salu di nawa landè
sen. 25 Too ti glut i man-gu di gamu. Fan
kel i du, na ani ta dini, ta linge dad to mati
di dad salàla i talù i Ngà Dwata. Na nè to
too flinge, mlawil kenen. 26 I Màgu Dwata,
kenen gutambul i nawa, na ta lêan agu nimò
gutambul i nawa. 27 Na ta lê blé Màgu di do
i kdatah na ktoo mukum du do sa dnagit
Ngà To. 28 Bay nang gamu tikeng di kman-
gu ani, kel i du na i kdee dad mati déé di
lbangla, lingela i talùgu. 29 Na lamwà ale di
dad lbangla, na nè dad to mimò fye, mték
ale na mlawil. Na nè dad to sasè nimòla,
mték ale na falnayam.

I dad tmulen gablà ku Dyisas

30 “Landè gnagan-gu nimò ku lo do. Bay
mukum agu lmalò di man Mà di do. Taman,
tluh i kukumgu du ise ku do knayè i nimen-
gu, bay i knayè Mà, du kenen i mdek do.
31 Na ku lo do i tmulen gablà di ktogu, balù
là fantooyu agu. 32 Bay nun fa satu tmulen
gablà di do, na gadègu na i kdee manan
gablà di do slame glut. 33 Gamu sa i mdek
dad to di ku Dyan du fsalekyu kenen, na
ta tulenan i kaglutan. 34 Bay ise ku yé
gusmaliggu i man dad to gablà di do, bay
logu man ani du fye galwà gamu. 35 Na
Dyan, gambet kenen salò mneng na tmuyal
di gamu, na flehew gamu là mlo di nengan.

36 “Bay nun tmulen gablà di do too
mdatah fa di ktulen Dyan. I dad nimò ta
fimò Mà do, yé tmulen gablà di do na ilè
na dek Mà agu. 37 Na Mà, i mdek do, lê
kenen i tmulen gablà di do. Bay gamu, là
lmenyu lminge i talùan, na là lêyu lmen
mite i bawehan. 38 Na yé duen là mnab di
nawayu i Tnalùan du là fantooyu i ta dekan.
39 Na galyu ganbet i Tnalù Dwata du yé man
nawayu mdà déé gamfun gamu nawa landè
sen, na blaam yé tmulen gablà di do. 40 Bay
knèan, là mayè gamu salu di do du fye
gfunyu i nawa. 41 Na ise ku yé fanngabalgu
i kdayen i dad to, 42 bay gadègu gamu, na
gadègu là kanbongyu nawa i Dwata. 43 Salu
agu dini fagu di dagit Mà, bay làyu agu
dnawat. Bay ku nun to salu dini di kenen
dagit, baling yé dnawatyu. 44 Na yé knayèyu
i kdayen i dademeyu to, bay làyu nusal
kdayen mdà di too glut Dwata. Taman,

landè kibòyu ftoo. 45 Bay nangyu fandam
ku do i tmulen gamu di Màgu, bay Mosis,
i gumgal nawayu, yé sa tmulen gamu. 46 Ku
glut ftoo gamu di man Mosis, lê gamu ftoo
moon di do du smulat Mosis gablà di do.
47 Bay du là fantooyu i dad sulat Mosis, dét
kibòyu ftoo di dad man-gu?"

6

I kafkaan Dyisas i dee dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Kafnge ayé, ta mifal Dyisas di Lanaw
Galili, ku demen Tibiryas. 2 Na dee dad
to lmalò kenen du ta teenla i dad tnikeng
nimòan, dunan i kafgulêan dad to fandas.
3 Bay mnagad Dyisas di satu bulul, na su-
deng ditù magin i dad to galan tdò. 4 Na
ta mdadong nan i fista i dad Dyu dnagit
Fista Du Kaglius. 5 Kanto tukeng Dyisas na
meye, teenan i dee dad to salu di kenen.
Ta manan ku Filip, "Nè gumayadto knaan
gablà fkaan di kdee dad to ani?" 6 (Yé duen
Dyisas smalek ani gine du lon tnilew Filip,
du ta sanan gadè ku dét i fanan nimò).
7 Na tmimel Filip, manan, "Balù ku yé btas
knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh
du klon talbahò, là ti kat kdee dad to ani,
balù ku too tukay i knaanla." 8 Na lê talù
satu to gal tdò Dyisas, dunan Andru, i flanek
Simon Piter, na manan di ku Dyisas, 9 "Nun
ngà lagi dini, na nun neben lime batù fan
na lwe batù nalaf, bay dét gukmamu ani di
kdee dad to ani?" 10 Bay man Dyisas di dad
to galan tdò, "Fsudengyu i dad to ani." (Na
nun dee bnas déé). Taman, ta sudeng i dad
lagi, nun dad lime libu i kdeela. 11 Na ta
nwè Dyisas i fan na fasalamat di Dwata, klon
malel dun di dad to sudeng. Na lê salngad
ayé i nimòan di nalaf. Na kmaan i kdee dad
to ayé kel di kabsolla. 12 Na kanto ale bsol,
man Dyisas di dad to galan tdò, "Santifunyu
i lukasla tà malmo." 13 Na yé duenam man,
ta santifunla lukas i fan mdà di lime batù
fan fkaan Dyisas di dad to ayé, na yé kdeen
sfalò lwe been fnò. 14 Na kanto teen i dad
to kmaan ayé i tnikeng nimò Dyisas, manla,
"Ani i tugad Dwata sanfatanto dek Dwata
salu di tah tanà." 15 Na gadè Dyisas na fan
ale salu di kenen du fye nwèla na gnagala
nimò harìla. Taman, ta mdà kenen salu di
bulul lon satu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Mark 6:45-52)

16 Na di kasdaf i du, ta salu i dad to galan
tdò ditù di lanaw. 17 Na ta smakay ale aweng,
na mifal ale di lanaw salu di Kapernaum.
Ta kifuh nan, bay là fa kel Dyisas di dale.
18 Na ta malbang lwek mdà di kbal i nus.
19 Na kanto lime ku demen nam kilumitru
i kawagla di kilil, ta teenla Dyisas, na tadè
kenen magu di tah i lanaw salu di dale. Na
too ale likò. 20 Bay man Dyisas di dale, "Nang
gamu likò du do sa ani." 21 Na mdà ayé, too
ale lehew fsakay kenen. Galì ale lamyalo, ta
dmuung ale di gusalula.
22 Na di tmadol du, sana kfanak i dademe
dad to di faltù i lanaw. Tagnèla teen na lo
satu aweng déé, dunan i ta snakay dad gal to
tdò Dyisas, na lêla gadè di ta kdà i dad tdòan
mifal, là magin Dyisas kenen. 23 Bay nun dad
aweng mdà di banwe Tibiryas dmuung déé
di saféd i gukmaan dad to i fan di ta kafnge
i Amuto fasalamat. 24 Na kanto teen i dad
to ayé na ta là déé Dyisas na i dad to galan
tdò, ta mdà ale maweng salu di Kapernaum
du fanngaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

25 Na kantola teen Dyisas ditù di faltù,
ta snalekla, manla, "E Sér, kilen kakelam
dini?" 26 Na tmimel Dyisas, manan, "Too
ti glut i man-gu di gamu ani. Yé duenyu
mngabal do du ta gamkaan gamu fan, na
ta bsol gamu. Ise ku yé duenyu mngabal
do ku mdà di kaglabatyu i tnikeng nimògu.
27 Nang gamu faflayam mngabal i knaan
mlal mlanas, bay yé gufaflayamyu mngabal
i knaan là mlanas mlé nawa landè sen. I
knaan ani, yé mlé dun di gamu i dnagit Ngà
To, du Dwata Mà, ta fankahan ilè i kdatah
ta blén dun." 28 Na snalekla Dyisas, manla di
kenen, "Dét i nimòmi fye nimenmi knayè i
Dwata?" 29 Na tmimel Dyisas, manan di dale,
"Ani i nimò fimò Dwata gamu, ftoo gamu di
dekan." 30 Taman, manla dun, "Dét i tnikeng
nimòam fitem gami du fye ftoo gami di ge?
31 Di munan, gamkaan i dad gutambulmi di
banwe landè to mnè ditù i knaan dnagit
mana salngad di ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, 'Banlén ale knaan mdà di langit du
fkaanan dale.' " 32 Bay man Dyisas di dale,
"Too ti glut i man-gu di gamu, ise ku Mosis
i mlé knaan atù mdà di langit, bay Màgu i
gal mlé i too knaan mdà di langit. 33 Du yé

knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit
na mlé nawa di dad to di klamang banwe."
34 Taman, manla di kenen, "E Sér, sigim gami
banlé i knaan manam ayé." 35 Na man Dyisas
di dale, "Do sa i knaan mlé nawa. Nè i to salu
di do, ta là ti bitilan, na nè i to ftoo di do, ta
là malinuman.
36 "Bay ta man-gu di gamu, balù ta teenyu
agu, knèan sana là kaftooyu. 37 Bay i kdee
dad to blé Mà di do, salu ale di do, na nè i to
salu di do, là sa nang agu dun. 38 Na ise ku yé
duen-gu tufa mdà di langit ku nimògu i do
knayè, bay nimògu i knayè i mdek do. 39 Na
ani knayèan, nang nun flanahgu balù satu
di kdee dad to blén di do, du yé kayèan ku
sdulêgu ale nték di fulé du. 40 Du ani knayè
i Màgu na kdee meye di do i Ngàan na ftoo
di do, gamdawat nawa landè sen, na ntékgu
ale kadang di fulé du."
41 Mungag i dad Dyu du man Dyisas, "Do
i knaan tufa mdà di langit." 42 Manla, "Ise
kenen kè Dyisas, i ngà Dyosip? Dilèto sa
màan na yêan. Na kan ku manan kenen tufa
mdà di langit?" 43 Na yé duenam man, man
Dyisas di dale, "Nang gamu sigi mungag.
44 Landè to gsalu di do silang ku Mà, i mdek
do, mebe kenen, na do i mték dun di fulé
du. 45 Ta smulat i dad tugad i Dwata, manla,
'I kdee dad to, tdò Dwata ale,' taman, nè i to
flinge na gamwè tdò mdà di ku Mà salu di
do. 46 Na ise ku yé kayègu man ku ta nun to
lmen mite ku Mà, du lo do i mdà di Dwata
i ta mite ku Mà. 47 Too ti glut i man-gu di
gamu, nè i ftoo, nun nawan landè sen. 48 Do
sa i knaan mlé nawa. 49 I dad gutambulyu,
kmaan ale mana di banwe landè to mnè
ditù, bay knèan mati ale. 50 Bay mahal i
knaan tufa mdà di langit, du nè i to kmaan
dun, là sa matin. 51 Do sa i knaan tufa mdà di
langit, i mlé nawa. Na nè i to kmaan i knaan
ani, mlawil kel di landè sen. Na yé knaan
blégu dunan i lawehgu du fye mlawil i dad
to di klamang banwe." 52 Na yé gumdàan
too minit kasbalew i dad Dyu, manla, "Dét
kibò i to ani mlé di gito i lawehan du
knaanto?" 53 Na man Dyisas di dale, "Too
ti glut i man-gu di gamu, ku là knaanyu i
ungad i dnagit Ngà To, na ku là ninumyu i
litèan, là gamdawat gamu nawa. 54 Bay nè i
to kmaan i ungadgu na minum i litègu, ta
nun nawan landè sen, na ntékgu kenen di
fulé du, 55 du i ungadgu too glut knaan, na i
litègu too glut ninum. 56 Na nè i to kmaan i
ungadgu na minum i litègu, mnè kenen di
do na lê agu mnè di kenen. 57 Yé mdek do
Mà, dunan gutambul i nawa, taman, lê nun
nawagu mdà di kenen. Na nè i to kmaan
do, nun nawan fagu di do. 58 Yé knaan mdà
di langit. Là ti salngadan di mana knaan i
dad gutambulyu di munan du balù kmaan
ale, knèan mati ale. Bay nè i to kmaan i
knaan man-gu ani, mlawil kel di landè sen."
59 Yé man Dyisas di katdòan di gumnè gal
gustifun i dad Dyu di Kapernaum.

I dad talùan mlé nawa landè sen

60 Na kanto linge dademe dad to gal
tdò Dyisas i manan ayé, manla, "Too
blat kastulen ani, na too mlimah dmawat
dun." 61 Tadèan gadè na mungag ale
gablà di manan gine, na manan di dale,
"Kan? Gamfatno nawayu kè i man-gu ani?
62 Kaflingenta dun, ku teenyu agu, i dnagit
Ngà To magket samfulê di gumdàgu, sana
katno i nawayu fa? 63 Lo i Tulus Dwata gamlé
nawa, ise ku gnagan i dad to. I dad tnalù
man-gu di gamu, mdà di Tulus i Dwata, na
gamlé lawil. 64 Bay nun dademe di gamu là
ftoo." (Yé man Dyisas du mdà di kagatbùan,
ta sanan gadè ku simto i dad to là ftoo di
kenen, na ku simto i fan makal kenen di
fati). 65 Na lê kenen talù, manan, "Yé duen-
gu man di gamu landè to gsalu di do silang
ku kdàan di ku Mà."
66 Taman, dee dad to galan tdò tmagak
kenen, na ta là magin ale di kenen. 67 Na
yé duenam man, snalek Dyisas i sfalò lwe,
manan, "Na, gamu? Lêyu agu tnagak kè?"
68 Na tmimel Simon Piter, manan di ku Dy-
isas, "Amu, landè dademe gusalumi ku là di
ge, du ge gumdà i dad tnalù mlé nawa landè
sen. 69 Ta ftoo gami, na ta gadèmi na ge i
Mtiu mdà di Dwata." 70 Na man Dyisas di
dale, "Do i malék gamu dad sfalò lwe, bay
knèan i satu di gamu nun busawan." 71 Yé
manan ani Dyudas, satu di dad sfalò lwe, i
ngà Simon Iskariyot, i fan makal ku Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan

1 Kafnge ayé, lanngab Dyisas i probinsya
Galili. Ta là mayèan lamngab di Dyudiya du
fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu du
kayèla fnati. 2 Na ta mdadong nan i kimò
dad Dyu Fista i dad Slung. 3 Na yé duenam
man, stulen i dad flanekan di kenen, manla

dun, “Tnagakam i banwe ani, na salu ge
ditù di Dyudiya du fye teen i dad to galam
tdò i dad tnikeng nimòam. 4 Du ku nun
to knayèan dilè i dad to, là ti bunin i dad
nimòan. Na ge, du gaganam mimò i kdee
dad tnikeng ani, fitem i kgaganam di kla-
mang banwe.” 5 (Yé man dad flanekan du
là fa ftoo ale di kenen). 6 Bay man Dyisas di
dale, “Là fa kel i bang kfitegu i kdatahgu.
Bay gamu, balù dét oras fakayyu nimò i
knayèyu. 7 I dad to nfun i banwe ani, là nang
nawala gamu, bay do i knangla du sigigu
fite di dale i ksasè i dad nimòla. 8 Muna
gamu gatù nan di fista. Là tayò agu do gatù
du là fa kel i banggu.” 9 Di kafngen man ayé,
ftagak kenen déé di Galili di là mlo.

I ksalu Dyisas di Fista i dad Slung

10 Kanto gatù i dad flanekan di fista, yé klo
Dyisas lê salu gatù, na là toon fgadè dun.
11 Bay fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu
déé di fista, na too ale smalek, manla, “Ta
nè gumnè Dyisas?” 12 Na nun dee dad to
déé sutab gablà ku Dyisas. Yé man dademe,
“Fye kenen to,” bay man dademe, “Ise glut
ayé, bay lon fan-gaw i dad to.” 13 Bay landè
to mlas tmulen i fandaman gablà ku Dyisas,
du likò ale di dad ganlal i dad Dyu.
14 Na mdadong di kagatngà i fista, salu Dy-
isas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata,
du tamdò. 15 Na too tikeng i dad ganlal i dad
Dyu, na manla, “Kan ani ku too gmadè i to
ani, na blaam landè skulan?” 16 Na tmimel
Dyisas, manan, “Ise ku do gumdà i tdògu,
bay yé gumdàan di Dwata, i mdek do. 17 Du
nè to mayè mimò knayè i Dwata, gadèan ku
nè gumdà dad tdògu, ku mdà di Dwata, ku
demen lo mdà di do kto. 18 Du nè to talù
mdà di kenen kto, yé kayèan ku dag i dad
to kenen. Bay i to mayè ku magdayen i
mdek dun, gsalig na là ti tmulenan kéng.
19 Dunan sa, Mosis i mlé gamu i uldin Dwata,
bay landè satu di gamu mimen dun. Kan
ku nusalyu agu fnati?” 20 Na tmimel i dad to
ayé, manla, “Keng ta nun busawam. Simto
kè i musal fmati ge?” 21 Na tmimel Dyisas,
manan dale, “Lo satu i tnikeng nimògu, bay
ta too ti tikeng i kdeeyu. 22 Ta dek Mosis
gamu fimò ilè di laweh i dad ngàyu lagi,
bay blaam ise kenen i too gumdàan, bay
mdà di dad gutambulyu. Taman, galyu
fimò ilè di laweh i dad ngàyu, balù di Du
Kaftud. 23 Ku fimò gamu ilè di dad ngàyu
di Du Kaftud mdà di kimenyu i uldin Mosis,
kan ku lanbutyu agu di kafgulêgu i satu to
di Du Kaftud? 24 Ta nang gamu mukum mdà
di teen i matayu. Yé fye ku glalò di too glut
kukum.”
25 Na stulen dademe to déé di
Dyérusalém, manla, “Sawe dunan ani i to
fanngaballa du knayèla fnati. 26 Bay neyeyu.
Ta talù kenen di bleng i dad to, na landè talù
balù satu ku kamnang dun. Keng ta gadè
dad ganlalto na kenen i Mgalék Dwata?
27 Bay ku ta kel i Mgalék Dwata, landè to
gmadè ku nè gumdàan, bay to ani, gadèto i
gumdàan.”
28 Na di katdò Dyisas di Gumnè Gal Gu-
mangamfù di Dwata, falbongan i talùan,
manan, “Ta tooyu agu dilè kè, na ta tooyu
gadè ku nè gumdàgu? I ksalugu dini, ise ku
mdà di do knayè. I mdek do, too glut kenen,
bay là dnilèyu dun. 29 Bay do, dilègu kenen
du kenen sa i gumdàgu na kenen i mdek
do.” 30 Taman, tilewla kamfè kenen, bay
landè gaganla nimò du là fa kel i bangan.
31 Dee dademe to ftoo di kenen, na manla,
“Di kakel i Mgalék Dwata, là ti midul i dad
tnikeng nimòan di nimò i to ani.”

Fanla fakfè Dyisas

32 Na linge dad Farisi i ksutab i kdee dad to
gablà ku Dyisas. Taman, i dad Farisi na i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, mdek ale dad
sundalu du kanfèla Dyisas. 33 Yé duenam
man, man Dyisas di dad to stifun déé, “Ta là
mlo i knègu di safédyu du ta fan agu sam-
fulê di mdek do. 34 Na ku ta mdà agu, balù
ku fanngabalyu agu, knèan là teenyu agu,
du là ti gafat gamu di gusalugu.” 35 Taman,
sasalek dad ganlal i dad Dyu, manla, “Nè fan
gusalu i to ani kè du manan là teento dun?
Keng salu ditù di banwe i dad Grik gumnè i
dademe Dyu du lê tamdò di dad to ise Dyu.
36 Du yé sa manan gine, ‘Ku ta mdà agu, balù
ku fanngabalyu agu, knèan là teenyu agu,
du là gafat gamu di gusalugu.’ Dét i kayèan
man ayé?”

Éél mlé nawa

37 Na i gusen du di fista ayé, yé too mabtas
du. Na di du ayé, tadag Dyisas, na falbongan
i talùan, manan, “Nè to malinum, salu di do
na minum. 38 Du ani gsulat di Tnalù Dwata,
‘Mdà di nawa i to ftoo di do, samfut di kenen
éél mlé nawa.’ ” 39 (I éél manan ayé dunan
i guflingen di Tulus Dwata ta fan gdawat

i dad to ftoo di kenen. Bay di du atù, là
fa gablé i Tulus Dwata du là fa too gdawat
Dyisas i kdatahan).

Masgalel fandam i dad to gablà ku Dyisas

40 Na dee dad to lminge i man Dyisas ayé,
manla, "Dunan ani Tugad i Dwata sanfa-
tanto." 41 Na man dademe, "Ani i Mgalék
Dwata." Bay man dademe, "I Mgalék
Dwata, ise ku mdà di Galili, 42 du yé ta gsulat
di Tnalù Dwata na i Mgalék Dwata i satu
bel Harì Dabid, na yé gusutan di Bétléhém,
dunan i lunsud gumnè Dabid di munan."
43 Taman, sahal fandam i dad to gablà ku
Dyisas, 44 na mayè dademe to kamfè kenen,
bay landè gaganla nimò.
45 Na samfulê i dad sundalu di dad Farisi
na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
snalek i dad ganlal ale, manla, "Kan ku
là nebeyu dun dini?" 46 Na tmimel i dad
sundalu ayé, manla, "Landè to lmen talù
salngad kenen." 47 Na smalek dad Farisi,
manla, "Kan kè? Ta lê gamu mafgaw? 48 Ta
nun kè gadèyu to mdà di dad ganlal i dad
Dyu, ku demen mdà di dad Farisi ku ftoo di
kenen? 49 Landèan, bay lo yé ftoo di kenen
i dad to là gmadè i uldin Dwata fagu di ku
Mosis, taman, falnayam Dwata ale." 50 Na
déé Nikodimus, i satu Farisi i ta salu di ku
Dyisas di munan. Manan, 51 "Bay di dad
uldin Dwata di gito, silang nukum satu to ku
ta lingeto i dad tdòan, na ku ta teento i dad
nimòan." 52 Bay tmimel ale, manla di kenen,
"Kan? Lê ge mdà di Galili kè? Toom bnasa i
ta gsulat di Tnalù Dwata du fye gadèam na
landè tugad i Dwata ku mdà di Galili."

8

I libun lmafà yaanan

1 Na kafnge ayé, kat satu to ta mdà mulê.
Bay Dyisas, salu kenen ditù di Bulul Olib.
2 Kanto mték flafus di tmadol du, sam-
fulê Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata. Na nun dee dad to salu di kenen,
na yé duenam man, ta sudeng du tdòan ale.
3 Na di laman tamdò, ta kel dad to gal tamdò
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na i dad
Farisi, na nebela di ku Dyisas i satu libun
gumahla di klafàan i yaanan di satu lagi, na
ftadagla di bleng i dad to. 4 Na manla di ku
Dyisas, "E Sér, ta gumahmi i libun ani di
satu lagi. 5 Di uldin Dwata fagu di ku Mosis
di gito, manan ndak batu i mimò salngad
ani kel di kfatin. Na dét i ge man?" 6 Manla
ayé du limanla ku Dyisas, fye nun gumdàla
tmifù kenen. Bay baling lkatot Dyisas, na
smulat di tanà, gnamitan i tnalòan. 7 Bay
sana ktadagla déé du sigi ale smalek fa,
na yé duenam man, ta lê tadag Dyisas, na
manan di dale, "Nè i to landè salà di gamu,
yé muna mdak dun batu." 8 Na lê kenen
lkatot, na smulat di tanà. 9 Na kantola linge
i man Dyisas ayé, sginut ale mdà. Yé muna
mdà i dad tua, klo i dademe. Na ta lo yé
tagak déé Dyisas na i libun ayé. 10 Na ta lê
tadag Dyisas na manan di libun ayé, "E bì,
ta nè gumnè i dad to mayè falmayam ge?
Ta landè tagak kè?" 11 Na tmimel i libun ayé
di ku Dyisas, manan, "Ta landèan, Sér." Na
man Dyisas di kenen, "Ku yé, balù do, là sa
falnayamta ge. Mulê ge na ta nang ge mimò
salà."

Dyisas i Salò mneng di klamang banwe

12 Na lê talù Dyisas di dad to stifun déé,
manan, "Do i Salò mneng di dad to di
klamang banwe. Nè i to lmalò di do, là
sa magun di gukmifuhan, bay ta déé di
kenen neng i Salò mlé nawa." 13 Taman, man
dad Farisi di ku Dyisas, "Lom satu tmulen
gablà di ktom. Là gablà fantoo dun." 14 Na
tmimel Dyisas, manan di dale, "Balù ku logu
satu i tmulen gablà di ktogu, slame glut i
kdee tulen-gu du gadègu i gumdàgu na i
gusalugu. Bay gamu, là gadèyu i gumdàgu
na i gusalugu. 15 Ku mukum gamu, yé
gufdàyu dun di kfagu i to tanà, bay do,
landè nukumgu, balù simto. 16 Bay ku do
i mukum, tadè i kukumgu, du ise ku logu
satu i mukum, bay lwe gami Mà, i mdek
do. 17 Na ta gsulat di uldin ta blé Dwata
di gamu na ku masalngad i tulen lwe to,
glut i tulenla. 18 Tmulen agu gablà di ktogu,
na Mà i mdek do, lê kenen tmulen gablà
di do." 19 Taman, too ale smalek, manla,
"Nè gumnè i Màam?" Na tmimel Dyisas,
manan, "Là dilèyu agu, na là lêyu dilè Mà,
du ku ta dilèyu agu, lêyu dilè Mà." 20 Man
Dyisas i kdee ani di katdòan di lam Gumnè
Gal Gumangamfù di Dwata di gugkah i galla
guftatek filak blé di Dwata. Bay blaam,
landè to gamkfè dun du là fa kel i bangan.

Langit i gumdà Dyisas

21 Na lê man Dyisas di dad Dyu, "Nun
du, mdà agu, na fanngabalyu agu, na mati

gamu di kagsalàyu. Yé duenam man, là
gafat gamu di gusalugu." 22 Yé duenam man,
sasalek i dad ganlal i dad Dyu ayé, manla,
"Dét gumtatek i manan ayé, 'Là gafat gamu
di gusalugu?' Kan? Fan kenen mikat lial
kè?" 23 Na man Dyisas di dale, "To tanàyu
gamu, bay do, yé gumdàgu di tah langit. Yé
gumdàyu di banwe ani, bay do, ise. 24 Yé
duen-gu man di gamu na mati gamu di
kagsalàyu. Na too gdohò ayé ku là fantooyu
na 'Do sa Dunan Do.' " 25 Na toola kenen
snalek, manla, "Simto ge kè?" Na tnimelan
ale, manan, "I ta sanagu tulen di gamu sa
di muna. 26 Dee fa kayègu man na nukum
di gamu. Bay too glut i mdek do, na nè i
lingegu di kenen, yé tulen-gu di dad to di
tah tanà." 27 Na là glabatla na yé manan di
dale i Màan. 28 Na lê talù Dyisas, manan dale,
"Ku ta nketyu agu, i dnagit Ngà To, yé kloyu
gmadè na 'Do sa Dunan Do,' na lêyu gadè na
landè nimògu di logu satu, na lo yé tulen-gu
i tdò Mà do. 29 Na fikit di do i mdek do. Là
ti bayàan agu di logu satu, du yé nimògu i
gamflehew kenen." 30 Nun dee to lminge i
dad manan ta ftoo di kenen.

I ktoon mlé kagalwà

31 Taman, man Dyisas di dad to ftoo di
kenen, "Ku fkahyu di nawayu i Tnalùgu, na
nimenyu, ta mbaling gamu dad to tdògu.
32 Na gadèyu i kaglut, na i kaglut falwà
gamu di kagfasakyu." 33 Bay manla di kenen,
"Dad bel Abraham gami, na landè lmen
fmasak gami. Kan ku manam galwà gami di
kagfasakmi?" 34 Na tmimel Dyisas, manan
di dale, "Too ti glut i man-gu di gamu, nè
to gamsalà, fasak i salà. 35 I fasak, là ti
glaman di familya, bay i ngà, glam kenen
kel di landè sen. 36 Yé duen-gu man ku
yé mlé gamu kagalwà Ngà i Dwata, too
ti glut galwà gamu. 37 Gadègu na gamu
i dad bel Abraham, bay knèan tooyu agu
kayè fnati du là mnab i Tnalùgu di gamu.
38 Yé man-gu i fite Mà do, bay yé nimòyu
gamu, i man màyu gamu." 39 Na manla
di ku Dyisas, "Abraham sa i gutambulmi."
Bay man Dyisas di dale, "Ku glut gamu
dad bel Abraham, ta lalòyu moon i dad
nimòan. 40 Yé logu nimò tulen-gu gamu i
kaglut mdà di Dwata, bay blaam kayèyu agu
fnati. Bay ise yé sa i nimò Abraham kenen.
41 Yé duenam man, salngad nimòyu màyu."
Na manla di kenen, "Ise gami ngà magu
dungan, bay lo satu i Màmi, dunan Dwata."
42 Bay man Dyisas di dale, "Ku glut, na Dwata
Màyu, ta kanbongyu agu nawa du salu agu
dini mdà di Dwata. I ksalugu dini, ise do
knayè, bay dekan agu. 43 Dét i duenyu là
galmabat i tdògu? Yé duenan du là flinge
gamu di man-gu. 44 Du dad ngà gamu i màyu
Satanas, na yé galyu nimen i sasè knayè
màyu. Mdà di kagatbùan, sigi kenen manò,
na là lmenan msen i kaglutan du landè sa
kaglut déé di kenen. Ku tmulen kéng, lon
lalò i kenen kagkah du sigi tmulen kéng,
du kenen gutambul i kdee kéng. 45 Bay do,
yé tulenta gamu i kaglutan, na yé duenam
man, là fantooyu agu. 46 Nun di gamu kè
lmen mite do gamsalà? Ku yé man-gu i
kaglutan, kan ku là ftoo gamu di do? 47 I ngà
Dwata, flinge di Tnalù Dwata. Bay gamu,
ise gamu dad ngà Dwata, na yé duenyu là
flinge."

Dyisas na Abraham

48 Na lê tmimel i dad Dyu, manla, "Là kè
glut i manmi na yé gumdàam di Samarya,
na nun busawam?" 49 Na tmimel Dyisas,
manan, "Landè busawgu do. Di kaglutan,
galgu nafè Mà, bay balingyu agu too fyà.
50 Ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad to.
Bay yé knayè i Dwata ku dnayen i dad to
agu, na kenen sa i mukum. 51 Na too ti glut i
man-gu di gamu. Nè i to toon fkah di nawan
i Tnalùgu, là matin." 52 Bay man i dad Dyu di
kenen, "Ani ta too mbateng di gami na nun
busawam. Ta mati Abraham na i dad tugad i
Dwata di munan, bay knèan, balingam man,
'Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu, là
matin.' 53 Kan? Mdatah ge di ku Abraham,
i gutambulmi? Ta mati kenen na i dad
tugad Dwata. Di fandamam, simto ge kè?"
54 Na man Dyisas di dale, "Ku do dmayen
i ktogu, landè btasan. Bay yé dmayen do
Mà, i manyu Dwatayu. 55 Là ti dilèyu kenen,
bay do, dilègu. Ku yé man-gu là dilègu
dun, ta tmulen agu kéng gambet gamu.
Bay di kaglutan, dilègu kenen, na nimen-gu
Tnalùan. 56 I gutambulyu Abraham, lehew
kenen mite i du ksalugu dini. Na di kiten
dun, too kenen lehew." 57 Na man i dad
Dyu di kenen, "Là fa gafat ge lime falò fali,
na yé manam ta teenam Abraham?" 58 Na
man Dyisas di dale, "Too ti glut i man-gu
di gamu, di là fa sut Abraham ta sana Do
sa i Dunan Do." 59 Yé duenam man, mulut

ale batu du ndakla kenen. Bay salbuni
Dyisas, na tnagakan i Gumnè Gumangamfù
di Dwata.

9

I kafgulê Dyisas i lagi butè

1 Na di lam Dyisas magu, nun teenan satu
lagi butè mdà di ksutan. 2 Na smalek i dad
to gal tdò Dyisas, manla, "E Sér, dét duen
i to ani sut butè? Simto gamsalà, kenen
ku dad tuan?" 3 Na tmimel Dyisas, manan,
"Ise ku yé duenan sut butè ku mdà di salàan
ku demen mdà di salà i dad tuan. Bay yé
duenan du fye teen i kaltulus Dwata fagu
di kenen. 4 Di tlabo mdu, tooto nimò i fimò
mdek do, du ku ta kel i kifuh, ta landè kibòto
mimò. 5 Di lamgu dini di tah tanà, do i
Salò mneng di klamang banwe." 6 Na kafnge
Dyisas man ayé, dmulà kenen di tanà, na
sanboolan tanà i dulàan mimò fitak, na
lunalan di mata i to butè ayé. 7 Na dekan i
butè, manan, "Mdà ge, na flauf ge di Lanaw
Silom." (Yé gumtatek Silom, "Mdek.") Na
ta mdà i to ayé, na flauf. Na di kulêan,
ta mite kenen. 8 Mdà i dademen saldan na
i dad to gal mite dun mni di laman là fa
mite, kantola teen kenen, manla, "Ise ani
to gal sudeng na mni?" 9 Na man dademe,
"Hee, dunan sa ayé." Bay man dademe,
"Ise kenen, bay lo salngad bawehla." Bay
man i to ayé, "Dunan, do sa." 10 Taman,
snalekla kenen, manla, "Dét i duenam ta
mite?" 11 Na tmimel kenen, manan, "Satu
lagi, yé dagitan Dyisas, mimò kenen fitak,
na lunalan di matagu, na dekan agu flauf di
Silom. Na kantogu flauf, ta mite agu." 12 Na
lêla kenen snalek, manla, "Ta nè gumnè i to
manam ayé?" Na manan di dale, "Wanta.
Ta là gadègu dun."

I ksalek i dad Farisi gablà di kgulê i to butè

13 Kafnge ayé, nebela i to ayé salu di dad
Farisi. 14 Na yé du Dyisas mimò i fitak
du fan-gulêan i to butè dunan i Du Kaf-
tud i dad Dyu. 15 Taman, lê smalek i dad
Farisi i gumdàan mite, na manan di dale,
"Lnunalan fitak i matagu, na flauf agu, na
ani ta mite agu." 16 Na yé man i dademe
dad Farisi déé, "Ise mdà di Dwata i lagi ayé,
du là nimenan i uldin Dwata gablà di Du
Kaftud." Bay yé man dademe, "Dét kgagan
i to gamsalà mimò tnikeng salngad ani?"
Na là salngad fandam i dad Farisi gablà ku
Dyisas. 17 Na kafnge ayé, lêla snalek i to
ayé, manla, "Dét i gmanam gablà di kenen
du ta manam sa kenen famgulê i matam?"
Na tmimel kenen, manan, "Kenen sa satu
tugad i Dwata."

18 Bay là ftoo dad ganlal i dad Dyu ku i
to ayé tagnè butè, bay ani ta mite, silang
ta fngéla i dad tuan. 19 Na snalekla i dad
tuan, manla, "Ani kè i ngàyu, i manyu tagnè
butè mdà di ksutan? Kan ani ku ta mite?"
20 Na tmimel dad tuan, manla, "Glut ngàmi
kenen, na glut sut butè, 21 bay i gumdàan
mite, là gadèmi dun. Na là gadèmi ku simto
i famgulê dun. Fye ku kenen i snalekyu du
ta bong kenen, na fulung tmimel gablà di
kton." 22 Yé duen i dad tuan tmimel gambet
ayé du likò ale di dad ganlal i dad Dyu du
ta sansatula i nawala di kmanla dun, na ku
nè i to man dun na Dyisas i Mgalék Dwata,
ta là dnilèla dun mimbro di gumnè gustifun
i dad Dyu. 23 Na yé duen i dad tuan man
dun gine, "Ta bong kenen. Fye ku kenen i
snalekyu."

24 Na yé duenam man, ta lêla tlo i to
ayé, manla dun, "Tulenam i kaglutan di
kanfe Dwata, du gadèmi i to ayé lo satu to
gamsalà." 25 Na tmimel i to ayé, manan,
"Là gadègu ku gamsalà kenen ku demen
là. Lo yé gadègu, di munan butè agu, bay
ani ta mite agu." 26 Na lêla kenen snalek,
manla, "Dét i nimòan di ge? Dét i kibòan
mukà matam?" 27 Na tmimel kenen, manan
di dale, "Ta tulenta gamu sa, bay là flinge
gamu. Dét duenyu lê mayè flinge? Kan?
Mayè gamu mgimò dad tdòan?" 28 Na mdà
di kalbutla, ta nadoyla kenen, manla, "Ge
i satu tdòan, bay gami i dad tdò Mosis.
29 Gadèmi ta talù Dwata di ku Mosis, bay i to
ayé, balù i gumdàan, là gadèmi dun." 30 Na
tmimel i to ayé, manan, "Too tnikeng ani
sa, du là gadèyu i gumdàan, bay ta nukàan
i matagu. 31 Na gadèto i Dwata, là falningen
i dad to gamsalà, bay lo yé falningen i dad
to mafè kenen, na lmalò di knayèan. 32 Mdà
di kagatbù i banwe, landè lmento linge
ku nun gmagan mukà mata i to sut butè.
33 Landè gnagan i to ani nimò, ku là mdàan
di Dwata." 34 Na manla di kenen, "Tagnè ge
too gamsalà mdà di ksutam, na là gtenan ku
ge tamdò gami." Na ta falwàla kenen mdà
di gumnè gustifun i dad Dyu.

35 Na ta linge Dyisas na ta falwàla i to

ayé mdà di gumnè gustifun i dad Dyu. Na
kanton teen kenen, ta snalekan, manan
dun, “Fantoom kè i Ngà To?” 36 Na tmimel
kenen, manan, “Sér, tulenam do ku simto
kenen du fye ftoo agu di kenen.” 37 Na
man Dyisas di kenen, “Ta teenam sa Ngà
To, du dunan i demem stulen ani.” 38 Na
manan di ku Dyisas, “Fantoota ge, Amu,”
na mangamfù kenen di kanfe Dyisas. 39 Na
man Dyisas, “Salu agu dini di tah tanà du
mukum. Nè i to là mite, tnabenggu kenen
fye mite. Bay nè i to man nawan ta mite,
bnutègu.” 40 Na nun dademe Farisi magin di
to ayé, na kantola linge i man Dyisas ayé,
ta manla di kenen, “Kan? Lê gami butè?”
41 Na man Dyisas di dale, “Ku too glut butè
gamu, landè moon salàyu. Bay du manyu
mite gamu, taman sana knun salàyu.

10

I fléd gablà di to mifat dad bilibili

1 “Too ti glut i man-gu di gamu, nè to là
magu di bà takab i kukub dad bilibili, bay
baling mkef, i to ani tmaku na tulisan. 2 Bay
i to fusuk di bà takab i kukub dad bilibili,
kenen mifat dale. 3 Na mdà i to mantay
takab, nukàan du fafusukan i to mifat dad
bilibili. Na falninge dad bilibili i talùan, na
tlon dagit i kat satu bilibilin, na nalakan ale
lamwà. 4 Na di kalakan dale lamwà, mnè
kenen tukè munala, na tmadol dad bilibili
ani di kenen, du ta dilèla sa i talùan. 5 Bay
là ti tmadol dad bilibili ani di mahal to, bay
baling ale milah du là dilèla i talùan.” 6 Yé
fléd tulen Dyisas di dad to, bay knèan là
glabatla i gumtatekan.

7 Taman, ta lê talù Dyisas di dale, manan,
“Too ti glut i man-gu di gamu, na do sa
bà takab kukub i dad bilibili. 8 I kdee dad
muna di do salu dini, dad tmaku na tulisan.
Taman, là falninge dad bilibili i talùla. 9 Do
sa bà takab du nè to fusuk fagu di do, galwà
di dad salàan. Fusuk kenen, na lamwà di
kukub du fye mite gumateban. 10 Yé duen
i to tmaku salu dini du tmaku, na fmati,
na falmo. Bay do, salu agu dini du fye
gamdawat dad to i nawa too fnò. 11 Do i fye
mifat dad bilibili du i fye mifat, gatlagad
mlé i kton di fati du mdà di dad bilibili. 12 I to
snukéy mifat dad bilibili na ise kenen mfun
dale, di kiten i tuyun salu di dad bilibili,
milah na tnagakan ale. Taman, nakét i
tuyun ale, na sanbalétan ale. 13 Yé duenan
milah du lo kenen snukéy, na là mabtas i
dad bilibili di kenen. 14-15 Do i fye mifat dad
bilibili. Ku nè kasdilèmi Mà, salngad ayé
kasdilèmi dad bilibiligu, na gatlagad agu
mlé i ktogu di fati du mdà di dale. 16 Lê nun
fa dademe bilibiligu, là fa dini ale di lam
kukub ani. Yé duenam man, toogu ale lê
nebe dini du nifatgu ale. Na flinge ale di
talùgu, na mgimò ale lo satu lumbuk, di lo
satu mifat dale. 17 Na bong nawa Mà do, du
gatlagad agu mlé i ktogu di fati du fye lêgu
gdawat samfulê. 18 Landè to gmagan fmati
do, bay tadègu tan-gaad mlé i ktogu di fati.
Nun kdatahgu mlé dun, na lê nun kdatahgu
mawì dun, du ani i dek Mà do.” 19 Kanto
linge dad Dyu i man Dyisas ayé, ta lê sahal
i fandamla. 20 Dee di dale i man dun, “Nun
busawan, na ta book. Kan ku flinge gamu
di kenen?” 21 Bay yé man dademe, “I to nun
busaw, ise gambet ayé i talùan. Na landè
kibò i busaw famgulè i dad butè.”

I là kaftoo dad Dyu di ku Dyisas

22 Nun satu fista dnagit Kaftiu i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di
Dyérusalém, na gaslà di dangan i katno.
23 Na salu Dyisas di gumnè ayé, na lmalan
magu di Balkun Solomon déé. 24 Na salnibut
dad Dyu Dyisas, na manla di kenen, “Kilen
kè ktulenam gami i kaglutan? Ku ge i
Mgalék Dwata, fbatengam di gami.” 25 Na
tmimel Dyisas, manan, “Ta tulen-gu sa di
gamu, bay knèan là ftoo gamu di do. I dad
nimògu di dagit Mà, yé tmulen gablà di
do. 26 Bay là sa ftoo gamu du ise gamu dad
bilibiligu, 27 du i dad bilibiligu, falningela i
talùgu, na dilègu ale, na tmadol ale di do.
28 Na banlégu ale nawa landè sen, na là ti
malmo ale, na landè gamlad dale mdà di
lam falelgu. 29 Mà i mlé dale di do, na too
kenen mdatah di kdee, na landè gamlad
dale mdà di lam falelan. 30 Mà na do, lo
satu.” 31 Taman, lê mulut dad Dyu batu
du dakla ku Dyisas. 32 Bay man Dyisas di
dale, “Ta dee fitegu di gamu i dad fye
nimò ta dek Mà do. Nè kè di dad nimò
ani gumdàyu mdak do batu?” 33 Na tmimel
dad Dyu ayé, manla di kenen, “Ise ku dad
fye nimòam i duenmi mdak ge. Bay yé
salàam nladam i kdatah Dwata, du lo ge
to, na fasalngadam i ktom di kenen.” 34 Bay
tmimel Dyisas, manan, “Ta fsulat Dwata
fagu di satu tugadan, manan, ‘Gamu i dad

dwata.’ [35] Gadèto na là gsalà i Tnalù Dwata.
Ku yé katlon dad to gumlén i Tnalùan dad
dwata, [36] na kan ku manyu gablà di do i
Mgalék Mà na i dekan dini di tah tanà, na
nladgu kdatah i Dwata di logu kman dun do
Ngà Dwata? [37] Taman, nang gamu ftoo di do
ku làgu nimò i dad nimò Mà. [38] Kabay ku ta
nimògu i kdee ayé, fantooyu i dad nimògu
fye gadèyu na Mà mnè di do, na do, mnè
agu di ku Mà.” [39] Na lêla kanfè moon Dyisas,
bay lamwà kenen di blengla.

[40] Na ta lê mdà Dyisas mifal di Dyordan,
dunan i gumunyag Dyan di muna, na mnè
kenen ditù di là mlo. [41] Na nun dee dad to
salu di kenen, na manla, “Landè tnikeng
nimò Dyan di munan, kabay i kdee tulenan
gablà di to ani, slame glut.” [42] Na too dee dad
to ditù ftoo di ku Dyisas.

11

I kfati Lasarus

[1] Na nun to fandas, yé dagitan Lasarus
mdà di Bétani, i lunsud Marta na Méri, i
flanekan. [2] Dunan ani i Méri mkok fye bun
di blì Dyisas, na nifun wakan. Na kenen
sa i libun Lasarus. [3] Taman, ta febe Méri
na Marta i tulen ani di ku Dyisas, “Fandas
i flanekam toom deme sakdo.” [4] Na kanto
linge Dyisas ayé, manan, “Ise yé gukel i
fdas ani ku fati, bay yé gukelan ani du fye
magdayen i Dwata, na lê magdayen Ngà i
Dwata fagu dini.”

[5] Kando Dyisas Marta na Méri na Lasarus.
[6] Kanton linge fandas Lasarus, funan baling
fanak déé lwe butang klon gatù di dale.
[7] Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan
tdò, “Samfulê ato di Dyudiya.” [8] Bay man
dad to galan tdò di kenen, “Sér, falami ani
kayè i dad Dyu mdak ge batu. Na kan ku
kayèam samfulê ditù?” [9] Na tmimel Dyisas,
manan, “Yé sa galyu man sfalò lwe oras
di sdu? Taman, i to magu di mdu, là ti
gsungkulan* du malwa sa. [10] Bay ku kifuh i
kagun, gsungkul du kmifuh sa.” [11] Yé man
Dyisas, kafnge ayé lêan man, “Ta kudang
i flanekto, Lasarus, bay gatù agu du fye
nukatgu kenen.” [12] Na tmimel dad to galan
tdò, manla, “Amu, ku lon kudang, mgulê
kenen.” [13] Bay yé knayèan fgadè na ta mati
Lasarus, na man nawala ku lo btal kakudang
i man Dyisas. [14] Na yé duenam man, ta
fbateng Dyisas di dale, manan, “Ta mati
nan Lasarus. [15] Du mdà di gamu, lehew agu
du là gumahgu kenen mto du fagu dini fye
ftoo gamu. Mdà ato nan gatù di kenen.”
[16] Na talù Tomas, i dnagitla Sfangê, manan
di dademen to gal tdò Dyisas, “Mdà ato nan
gatù fye magin ato mati di Amuto.”

Stulen Dyisas na Marta

[17] Kanto kel ale Dyisas di Bétani, ta
gadè Dyisas na ta sana fat butang Lasarus
ditù di lam lbang. [18] Mdadong Bétani di
Dyérusalém, nun tlu kilumitru kè i kawa-
gan. [19] Na nun dee dad Dyu lmauy dale
Marta na Méri du lnalala ale du mdà di kfati
i lagila. [20] Na kanto linge Marta na ta fan kel
Dyisas, ta gasil kenen lamwà du snitongan,
bay fanak Méri di lam i gumnè. [21] Na man
Marta di ku Dyisas, “E Amu, ku lo ge dini
di kafdas i lagigu, là ti matin moon. [22] Bay
gadègu, balù ani, ku dét fnim di Dwata,
blén di ge.” [23] Na man Dyisas di kenen, “Lê
mték sa i lagim.” [24] Na man Marta di kenen,
“Gadègu na mték kenen di fulé du.” [25] Bay
man Dyisas di ku Marta, “Do i gumdà i kték,
na i lawil. Nè i to ftoo di do, balù mati
kenen, lê man mték. [26] Na nè i to mto na ftoo
di do, nun nawan landè sen. Fantoom kè i
man-gu ani?” [27] Na tmimel Marta, manan di
kenen, “Hee Amu, ftoo agu na ge i Mgalék
Dwata, i Ngàan salu dini di tah tanà.”

Mngel Dyisas

[28] Na kafnge Marta man dun ayé, ta mdà
kenen, na tlon Méri di lo dale, na manan
di kenen, “Ta dini Sér, na fanngabalan
ge.” [29] Di kaklinge Méri, ta tadag, na sagwê
lamwà du snitongan Dyisas. [30] Là fa gafat
Dyisas di lunsud, bay sana kdéén di gus-
mitong Marta dun. [31] Na i dad Dyu lmala
dale Méri, teenla i ktadag Méri na i kalwàan
smitong ku Dyisas, na ta magin ale di kenen
du yé man nawala ku lê kenen samfulê di
lbang i lagin na mngel ditù. [32] Na kanto kel
Méri di ku Dyisas, di kiten dun, ta lkuad
di saféd blì Dyisas, na manan, “E Amu,
ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là matin
moon.” [33] Na mngel Méri na i dad Dyu
magin di kenen. Na kanto teen Dyisas ayé,
matdel nawan na too kenen mlidù. [34] Na
smalek Dyisas, manan, “Nè gulambangyu
dun?” Klola man, “Flal ge, Amu. Neyem.”
[35] Na mngel Dyisas. [36] Na kanto teen dad

* 11:9 11:9 Ku demen gsingkul.

Dyu i kngelan, manla, “Neyeyu, too bong
nawan ku Lasarus.” 37 Bay talù i dademe,
manla, “Kenen sa i famgulê i to butè. Là kè
gaganan nsang i kfati Lasarus?”

I kték Dyisas ku Lasarus

38 Ta lê matdel nawa Dyisas, na ta gatù
di ilib gulambangla ku Lasarus. Yé sangla
di bà ilib ayé bong batu. 39 Na man Dyisas
di dale, “Kahyu i batu ayé.” Na tmimel
Marta, i libun i mati ayé, manan, “Amu,
ta fat butang i kalbangmi kenen. Ta balok
nan.” 40 Bay man Dyisas di kenen, “Ta manta
ge sa ku ftoo ge, ta kitem i kaltulus Dwata.”
41 Yé duenam man, ta kahla i batu, klo Dyisas
lngalà, manan, “Mà, fasalamat agu di ge du
ta falningem agu. 42 Na gadègu galam agu
falninge, bay yé duen-gu man ani du mdà di
dad to tadag dini, fye ftoo ale na ge i mdek
do.” 43 Na kafngen man ayé, ta falbongan
talùan, manan, “E Lasarus, lamwà ge.” 44 Na
ta lamwà Lasarus di lbang, maglabéd dad
falnas i dad blìan na sigalan, na lê man
i masala labéd di bawehan. Taman, man
Dyisas di dale, “Nbelyu kenen na faguyu.”

I fandamla fmati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Na dee dad Dyu lmauy dale Méri, kan-
tola teen i nimò Dyisas, ftoo ale di kenen.
46 Bay i dademe, salu ale di dad Farisi, na
tulenla dale i dad nimò Dyisas. 47 Na yé
duenam man, stifun dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu na i dad Farisi magin di dad mdatah
mukum, na stulen ale, manla, “Dét i fye
nimòto dé? Ta dee tnikeng nimò i to ayé.
48 Ku bayàto kenen, ftoo di kenen i kdee
dad to, na salu dini dad ganlal di Roma, na
lanbàla i Gumnè Gumangamfùto di Dwata,
na falmola i banweto.” 49 Yé ulu i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu di fali atù Kayafas.
Lê kenen talù, manan, “Too landè gnadèyu.
50 Là gadèyu dun kè mas gamfye di gamu ku
lo satu mati di kdee to tah di malmo i kdee.”
51 I manan ani ise ku mdà di kenen knayè,
bay du kenen ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu di fali atù, ta falan fgadè na ta fan
mati Dyisas di dad Dyu. 52 Na ise ku mati
Dyisas lo di dad Dyu, bay yé duenan mati du
fye santifunan na sansatun i kdee dad ngà i
Dwata ta sbalét.

53 Na mdà di du atù, mngabal kfagu i dad
ganlal i dad Dyu fmati ku Dyisas. 54 Na yé
duen Dyisas ta là magu di gumite i dee dad
Dyu dun, bay baling salu di syudad dnagit
Ifraim mdadong di banwe landè to mnè
ditù. Na déé gufanakan magin i dad to
galan tdò.

55 Na ta là mlo nan i Fista Du Kaglius,
na nun dee dad to mdà di dademe banwe
salu di Dyérusalém du fye nimenla i uldin
Dwata di dad Dyu gablà di klanebla i ktola
di là ale fa mangamfù di Dwata. 56 Na toola
fanngabal Dyisas, na sasalek ale di Gumnè
Gal Gumangamfù di Dwata, manla, “Dét
fandamyu gamu? Là ti salun dini di fista,
man?” 57 Na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na i dad Farisi, yé fgadèla di dad to,
ku nè to mite i gufanak Dyisas, tulenan du
kanfèla.

12

Nkok Méri fangbun i blì Dyisas
(Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)

1 Nam butang gdè klon kel i Fista Du
Kaglius, salu Dyisas ditù di Bétani, i banwe
Lasarus, i to ta ntékan di fati. 2 Fatlagad
ale dun knaan. Marta i malel, na magin
Lasarus ku Dyisas kmaan. 3 Na mwè Méri
tngà kilu i too mabtas fangbun, na kokan di
blì Dyisas, na yé ifun dun wakan. Na lngab
i gumnè ayé i kafye bunan. 4 Na talù Dyudas
Iskariyot, satu di dad to gal tdò Dyisas, i to
fan makal kenen, 5 manan, “Kan ku là baling
fabli i fangbun ani, na blé i wèan di dad to
landè knun. Yé btasan fan salngad di sukéy
i satu to di sfalin talbahò.” 6 Ise ku yé duen
Dyudas man ayé ku kandon i dad to landè
knun, bay du to tmaku kenen, na kenen sa
i magot i filak ale Dyisas, na galan nwè i
dademen. 7 Taman, man Dyisas, “Bayàyu
kenen du tagàan ani di du i kalbangla do,
8 du kloyu to site dad to landè knun, bay do,
là mlogu di safédyu.”

I kayèla fmati ku Lasarus

9 Na dee dad Dyu, kantola linge na ditù
Dyisas di Bétani, ta gatù ale. Na ise ku
lo Dyisas i duenla gatù, bay kayèla neye
Lasarus, i to ta ntékan mdà di fati. 10 Yé
duenam man, i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, lêla santulen i kibò fmati ku Lasarus,
11 du mdà di kenen, ta dee Dyu tmagak i dad
ganlalla, na baling ale ftoo ku Dyisas.

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Na di tmadol du, dee dad to ta salu
di Fista Du Kaglius di Dyérusalém, lingela
ta fan kel Dyisas déé. 13 Na mwè ale dad
taglang, klola smitong kenen, na mkit ale,
manla, "Magdayen i Dwata. Banlé Dwata
kafye i To salu dini di dagit i Amu, i Harì di
Israél." 14 Na yé snakay Dyisas ngà dongki.
Taman, gdohò i ta fala fsulat Dwata di
munan, manan,

15 "E syudad Sayun*, nang ge likò. Neyem du
ani i Harìam smakay ngà dongki."

16 Di du atù, fa là glabat i dad to gal tdò
Dyisas ani, bay kanto mték na magket di
langit, ta gafaldamla i ta sulat dad tugad i
Dwata na ani kadì nimòla di kenen. 17 Na
i dad to ta magin ku Dyisas di ktékan
ku Lasarus mdà di lbang, ta tulenla i ta
mgimò ku Lasarus. 18 Na ani duen i dee
dad to smitong ku Dyisas di dun kel di
Dyérusalém du lingela ta nimòan i bong
tnikeng ayé. 19 Taman, ta stulen dad Farisi,
manla, "Neyeyu. Ta landè mgimòto, du ta
magin di kenen i kdee."

I kafngabal dademe Grik ku Dyisas

20 Na lê nun dee dad Grik magin di fista
di Dyérusalém du mangamfù ale di Dwata.
21 Na salu ale di ku Filip, manla dun, "E Sér,
kayèmi teen Dyisas." (Ditù gumdà Filip di
Bétsayda glam di Galili). 22 Na mdà Filip,
tulenan ku Andru, na lwe ale salu ku Dyisas
du fgadèla di kenen. 23 Na tnimel Dyisas ale,
manan, "Ta kel i bang too kagdayen i Ngà
To. 24 Too ti glut i man-gu di gamu, silang
mbel i salbatù bnê ku lbang di tanà na mati.
25 Ku simto kambong nawa i lawilan, knèan
ta baling lanah, bay ku simto là kmabas i
lawilan dini di tah tanà, gamfun nawa landè
sen. 26 Nè to mayè fafasak di do, là fakay ku
làan tmadol di do, du fye balù ku nè agu,
déé kenen di safédgu. Na nè to fafasak di
do, dag Mà kenen."

Fala fgadè Dyisas i kfatin

27 Na ta lê man Dyisas, "Too mlidù i
nawagu. Dét i fye man-gu? Fnigu di ku
Mà du fye falwàan agu di kaflayam ani?
Là fakay, du yé duen-gu salu dini di tah
tanà du nagugu i kaflayam ani." 28 Na man
Dyisas, "Mà, nimòam i gumagdayen i dagi-
tam." Na nun talù mdà di langit, manan,
"Ta dnayen-gu sa i dagitgu, na ani, lêgu
man dnayen." 29 Na linge i dad to tadag déé
i talù ayé, na ta manla, "Ta lmugung," bay
i dademe, manla, "Nun kasaligan stulen di
kenen." 30 Bay man Dyisas di dale, "Ise ku
do i duenan talù ayé, bay gamu, fye lingeyu
i manan. 31 Ta kel nan i du kukum i klamang
banwe. Satanas magot i banwe ani, bay
bat ditù di lwà. 32 Na do, ku ta nketla agu
fdatah, nebegu di do i kdee sahal lumbuk
to." 33 Yé duenan man ayé du guflingenan i
kfatin di krus. 34 Bay tmimel i dad to, manla,
"Yé lingemi mdà di uldin Dwata na i Mgalék
Dwata nun nawan landè sen. Na kan ku
manam na nket fdatah i Ngà To? Simto kè i
Ngà To manam ayé?"

35 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan
di dale, "Ta là mlo knè i Salò di safédyu.
Yé duenam man, di laman magin di gamu
i Salò, fadlug gamu magu di knengan fye là
gnumah gamu i kifuh, du nè i magu di kifuh,
là gadèan i gusalun. 36 Taman, fantooyu i
Salò di laman mnè di safédyu du fye mgimò
gamu dad ton."

I dad to là ftoo di ku Dyisas

Kafnge Dyisas man ayé, mdà kenen sal-
buni. 37 Na balù ku ta dee dad tnikeng nimò
Dyisas di kanfe i dad to, knèan là ftoo ale
di kenen, 38 du fye gdohò i man Isaya, satu
tugad i Dwata di munan,

"E Amu, simto ta ftoo di ktulenmi i
Tnalùam? Simto i ta gufitem i kaltu-
lusam."

39 Na salngad di ta tulen Isaya, là ti gaftoo
ale, du manan,

40 "Ta bnutè Dwata i matala tà ale mite,
na ta snafangan i fandamla tà ale
galmabat du fye là gsalu ale di do fye
fan-gulêgu ale."

41 Yé duen Isaya man ayé du ta teenan i
kdatah Dyisas, na yé tulenan. 42 Bay balù
ayé, knèan nun dee ganlal i dad Dyu ta
ftoo di ku Dyisas, bay mdà di klikòla di dad
Farisi, là tulenla dun tàla ale fnang fusuk di
gumnè gal gustifun i dad Dyu, 43 du yé kayèla
i kdag i dad to, ise ku i kdag Dwata.

I tnalù Dyisas mukum dad to

44 Na fan-gal Dyisas i talùan, manan, "Nè
to ftoo di do, ise ku lo do i fantoon, bay lêan
fantoo i mdek do. 45 Nè to mite do, lêan teen
i mdek do. 46 Do sa i Salò salu dini di tah
tanà du fye i to ftoo di do, ta là mnèan di

* 12:15 12:15 Dunan Dyérusalém.

gukmifuhan. 47 Na nè to lminge i Tnalùgu
na là nimenan, là falnayamgu dun, du ise
ku yé duen-gu salu dini ku falnayamgu i
dad to, bay du falwàgu ale. 48 Bay nè to
kmagol di do, na là dnawatan i Tnalùgu,
nun sa falmayam dun, du i talù ta man-gu,
yé falmayam dun di fulé du. 49 Na ise ku mdà
di do i tulen-gu, bay Mà i mdek do, du kenen
mlé di do i kdee man-gu na i kdee tdògu.
50 Na gadègu na i dad talùgu i gumdà nawa
landè sen. Mdà ayé, nè i flau Mà do, yé logu
man."

13

I kalob Dyisas i blì i dad to galan tdò

1 Lo sbutang gdè klo kel Fista Du Kaglius,
na ta gadè Dyisas na ta fan kel i bangan
tmagak i banwe ani du salu ditù di ku Mà.
Too bong nawan i dad ton di tah tanà.
Kanbongan ale nawa kel di gusenan. 2 Na
kmaan Dyisas magin di dad to galan tdò.
Bay ta fkah Satanas di nawa Dyudas, i ngà
Simon Iskariyot, i ayè makal ku Dyisas. 3 Ta
gadè Dyisas ta blé Màan di kenen i kdee
kdatah. Na lêan gadè na Dwata i gumdàan
na i gusamfulêam. 4 Na tadag Dyisas na
nlusan i lafin saulan, na mwè twalya du
daféngan. 5 Klon mkok éél di falanggana, na
naloban blì i dad to galan tdò, na yé ifun
dun i twalya daféngan. 6 Na kanton kel di ku
Simon Piter, ta man Piter di kenen, "E Amu,
ge kè malob i blìgu?" 7 Na tmimel Dyisas,
manan di kenen, "Là fa glabatam i nimògu,
bay là mlon mdà ani, glabatam." 8 Na man
Piter, "Là ti mayè agu ku nalobam i blìgu."
Bay tmimel Dyisas, manan di kenen, "Ku
là nalobgu i blìam, ta ise ge to nfun-gu."
9 Taman, man Piter, "Amu, ku gambet ayé,
nang lo blìgu i nalobam, bay lê man sigalgu
na i ulugu." 10 Bay tmimel Dyisas fagu di
fléd, manan, "Nè to ta fnge dyoh, lo yé
naloban dunan i blìan, du ta mlaneb kenen.
Na ta mlaneb gamu, bay ise ku kdeeyu."
11 Yé duen Dyisas man, "Ise ku kdeeyu," du
gadèan na nun satu di dale i makal kenen.
12 Taman, kafngen malob dad blìla, ta lsakan
i lafin saulan, na lê samfulê di gusudengan.
Na manan di dale, "Glabatyu kè i nimògu di
gamu gine? 13 Yé katloyu do, 'Sér' na 'Amu,'
na too sa i manyu du do sa i dunan. 14 Na
do, i Amuyu na i Séryu, ta fdanàgu i ktogu
du nalobgu dad blìyu gine. Na yé duenam
man, fye ku too gamu salob blì. 15 Ta fitegu
di gamu i nimògu du fye ganbetyu. 16 Too ti
glut i man-gu di gamu. Là ti mdatah i fasak
di amun, na là mdatah i to dek di to mdek
kenen. 17 Du ta glabatyu i tdògu di gamu ani,
lehew gamu ku nimòyu.
18 "Bay ise ku kdeeyu i man-gu ani, du ta
gadègu ku dét mnè di fandamyu, gamu i
dad mgalékgu. Bay là fakay ku là gdohò i
gman di Tnalù Dwata gablà di to makal do,
du ani manan, 'I to song do kmaan, kenen
mnang do nawa.' 19 Falagu fgadè di gamu i
fan mkel du fye ku ta gdohò, fantooyu na
Do sa i Dunan Do. 20 Too ti glut i man-gu di
gamu. Nè to dmawat balù simto i dekgu,
ta dnawatan agu. Na nè to dmawat do, ta
dnawatan i mdek do."

Fala fgadè Dyisas i to makal kenen
(Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Kafnge Dyisas man ayé, ta mlidù i
nawan, na manan di dad to galan tdò, "Too
ti glut i man-gu di gamu. Nun satu di gamu
makal do." 22 Na kanton man ayé, seye ale
du makto nawala ku simto di dale i manan
ayé. 23 Na satu di dale, i to too kanbong nawa
Dyisas, fihil di ku Dyisas. 24 Na knatuk Simon
Piter i to ayé, manan, "Begam snalek gite ku
simto i manan ayé." 25 Na i to too kanbong
nawa Dyisas, lê man fihil di ku Dyisas, na
snalekan, manan, "Amu, simto kè i manam
ayé?" 26 Na tmimel Dyisas, manan, "Lnabgu
i fan ani di tukung. Ku nè to gumlégu
dun, yé dunan." Na di kafngen man ayé,
ta mwè fan, lnaban di tukung, na blén di
ku Dyudas, i ngà Simon Iskariyot. 27 Na
di kafnge Dyudas dmawat i fan, ta fusuk
Satanas di kenen. Taman, man Dyisas di
kenen, "Gasilam nimò i knayèam." 28 Bay
balù satu di gukmaanla ayé, landè gmadè
gumtatek i man Dyisas ayé di ku Dyudas.
29 Du Dyudas sa magot i filakla, taman, yé
man nawa i dademen ku dek Dyisas kenen
mayad i dad kalnidùla di fista, ku demen
dekan mlé di dad to landè knun. 30 Taman,
di ta kafnge Dyudas dmawat i fan, ta gasil
lamwà. Na ta kifuh nan.

I falami uldin blé Dyisas

31 Na di kafnge Dyudas lamwà, man Dyisas
di dademe tagak déé, "Ani ta kite kdatah i
dnagit Ngà To, na lê i kdatah i Dwata fagu
di kenen. 32 Na du teen i kdatah Dwata fagu

di Ngà To, lê fite Dwata i kdatah Ngà To,
na mlal i kimòan dun. 33 E dad ngàgu, ta là
mlo agu dini di safédyu. Na ku ta là agu
dini, fanngabalyu agu. I man-gu di gamu,
salngad i ta man-gu di dad Dyu du là ti gsalu
gamu di gusalugu. 34 Bay ani, nun falami
uldin blégu di gamu, sakdo gamu. Ku dét
i kakdogu di gamu, yé kasakdoyu, 35 du ku
sakdo gamu, gadè i kdee na gamu i dad to
tdògu."

Fala fgadè Dyisas i kbalew Piter kenen
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Na smalek Simon Piter di kenen,
manan, "Amu, nè fanam gusalu?" Na
tmimel Dyisas, manan, "Là fa tayò ge gagin
di gusalugu, bay lmalò ge di satu du." 37 Na
man Piter di kenen, "Amu, dét i duenan là
tayò agu gagin ge? Ta gatlagad agu fafati di
ge." 38 Bay tmimel Dyisas, manan di kenen,
"Too kè i manam na ta gatlagad ge fafati di
do? Too ti glut i man-gu di ge, di laman là
fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu
dulê di kmanam dun làam agu dilè."

14

Dyisas i dalan salu di ku Mà

1 Na lê talù Dyisas di dad to galan tdò,
manan, "Nangyu flidù i nawayu. Bay ftoo
gamu di Dwata, na lê gamu ftoo di do. 2 Nun
dee dad snifil di gumnè Mà, na gatù agu du
fatlagadgu i gumnèyu. Ku ise glut ani, là
ti man-gu dun di gamu. 3 Na ku gatù agu
du fatlagadgu i gumnèyu, lê agu samfulê du
nngéta gamu du fye balù ku nè i gumnègu,
lê gamu ditù. 4 Na, ta gadèyu i dalan salu
di gusalugu." 5 Bay man Tomas, "E Amu,
là gadèmi i gusalum, na dét kibò kgadèmi i
dalan salu gatù?" 6 Na man Dyisas di kenen,
"Do sa i dalan, na i kaglutan, na i nawa.
Landè to gsalu di ku Mà ku là funan magu
di do. 7 Na ani, du ta dilèyu agu, ta lêyu
dilè Mà. Na mdà ani, ta dilèyu Mà, na lêyu
kenen teen." 8 Na man Filip di ku Dyisas, "E
Amu, fitem gami i Mà, du fye dsal nawami."
9 Bay man Dyisas di kenen, "Filip, ta mlo agu
sa dini di safédyu, bay sana là toom kdilè
do? Nè to mite do, ta lêan teen Mà. Na kan
ku manam di do, 'Fitem gami i Mà?' 10 Kan?
Là ftoo ge kè na mnè agu di ku Mà na Mà
mnè di do? Ise mdà di do i dad man-gu di
gamu, bay mdà di ku Mà, i mnè di do, du
kenen mimò i kdee. 11 Fantooyu na mnè agu
di ku Mà na i Mà mnè di do. Ku là fantooyu
dun, ftoo gamu di do mdà di dad tnikeng
nimògu. 12 Too ti glut i man-gu di gamu.
Nè to ftoo di do, nimòan ku dét i nimògu,
na midul dini i kenen nimò du gatù agu di
ku Mà. 13 Balù dét fniyu fagu di dagitgu,
nimògu du fye magdayen Mà fagu di Ngàan.
14 Na balù dét i fniyu fagu di dagitgu, do i
mimò dun.

I fakang gablà di Mtiu Tulus

15 "Ku bong nawayu do, nimenyu i dad
flaugu. 16 Na mni agu di Mà, na banlén gamu
i lê satu Tmabeng, dunan Tulus i Kaglut, du
fye samsagin gamu kel di landè sen. 17 I dad
to nfun i banwe ani, là gdawatla dun du là
gadèla ku simto kenen, na là dilèla dun. Bay
gamu, ta dilèyu du samsagin gamu na mnè
di gamu. 18 Na là ti tnagakta gamu salngad
ngà ilu*, bay lê agu samfulê di gamu. 19 Di là
mlo ani, i dad to nfun i banwe, ta là teenla
agu. Bay gamu, teenyu agu, na du mlawil
agu, lê gamu mlawil. 20 Di kakel i du ayé, ta
gadèyu nan na mnè agu di ku Mà, na mnè
gamu di do, na lê agu mnè di gamu. 21 Nè to
gmadè na mimen i dad flaugu, bong nawan
do. Na nè to bong nawan do, kanbong Mà
nawa. Na lêgu kanbong nawa i to ayé, na
fdilègu i ktogu di kenen." 22 Na man Dyudas
di kenen, (ise ku Dyudas Iskariyot), "Amu,
kan ku gami gufdilèam i ktom, na ise di
dad to nfun i banwe?" 23 Na tmimel Dyisas,
manan di kenen, "Nè to bong nawan do,
nimenan i dad flaugu. Na lê kanbong Mà
nawa, na lwe gami Mà mnè di kenen. 24 Bay
nè to là bong nawan do, là nimenan i dad
flaugu. Na i tdò ta lingeyu ani ise mdà
di do, bay mdà di ku Mà i mdek do. 25 Ta
tulen-gu gamu sa i kdee ani di lamgu mnè di
blengyu. 26 I Tmabeng, dunan i Mtiu Tulus
dek Mà fagu di dagitgu, tdòan gamu i kdee,
na ftin fafaldam i kdee dad man-gu di gamu.
27 Tagakta gamu i ktanak nawa. Na yé blégu
gamu i do ktanak nawa. Là salngadan di
ktanak nawa blé i banwe. Nangyu flidù i
nawayu, na nang gamu likò. 28 Ta man-gu di
gamu sa, na mdà agu bay lê agu samfulê di
gamu. Ku bong nawayu do, ta lehew gamu
du gatù agu di ku Mà, du mdatah kenen di

* 14:18 14:18 Di Bsayà, di lo gamu.

do. [29] Na falagu fgadè di gamu i kdee ani di
laman là kel du fye ku ta kel, ftoo gamu. [30] Ta
là mlo nan i kastulen-gu di gamu ani, du ta
fan kel i magot i klamang banwe ani, bay là
ti gmaganan di do. [31] Bay fye ku too gadè
i kdee dad to di tah tanà na bong nawagu
ku Mà. Taman nimògu kdee dekan do. Mdà
ato nan.

15

Dyisas laweh i grép

[1] "Do i glut laweh i grép, na Mà i mifat
dun. [2] Kanlang Mà i kdee dad fanga là
menge. Bay nè i dad fanga menge, tanfulan
na lnaneban du fye midul i kdee bengela.
[3] Ta mlaneb gamu nan fagu di dad tnalùgu i
ta tulenta gamu. [4] Too gamu mnè di do, na lê
agu mnè di gamu, du i fanga, là ti gamben-
gen ku là gagotan* di lawehan. Salngad ayé
i gamu kagkah du là ti gambenge gamu ku
là mnè gamu di do. [5] Do sa i laweh, na gamu
i dad fanga. Ku mnè gamu di do, lê agu
mnè di gamu, taman, too gamu gambenge
du landè gaganyu nimò ku ise do. [6] Nè to
là mnè di do, bat di lwà salngad di dad
fanga ta kafag. Santifunla dad fanga ani,
na batla ale di lifoh du snakufla. [7] Bay, ku
mnè gamu di do na i dad tnalùgu mnè di
nawayu, fniyu ku dét i knayèyu, du blégu
gamu. [8] Too magdayen Mà ku too gamu
menge, na fagu dini, yé fbateng dun na
gamu i dad to tdògu. [9] Kanbongta gamu
nawa salngad i kalbong nawa Mà do. Mnè
gamu nan di kalbong nawagu gamu. [10] Ku
nimenyu i dad flaugu, mnè gamu di kalbong
nawagu. Salngad do, nimen-gu i dad flau
Mà, na mnè agu di kalbong nawan. [11] Ta
man-gu ani di gamu du fye mnè i klehewgu
di gamu, na fagu déé too sikof i klehewyu.
[12] Ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa
salngad di kalbong nawagu gamu. [13] Yé
too mdatah kalbong nawa fite i satu to di
dademen sgalak dunan kablén i kton di fati
du mdà di kakdon dale. [14] Gamu i dademegu
sgalak ku nimenyu balù dét flaugu di gamu.
[15] Ta là tlota gamu dad fasakgu du là ti gadè i
fasak nimò i amun. Bay yé ta katlogu gamu
dademegu sgalak du ta fgadègu di gamu i
kdee dad lingegu mdà di ku Mà. [16] Ise ku
gamu i malék do, bay do i malék gamu. Ta
nalékta gamu du fye mdà gamu magu, na
fye menge gamu, na i bengeyu too mlawil.
Taman, blé Mà di gamu balù dét i fniyu di
kenen fagu di dagitgu. [17] Yé duenam man,
ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa.

Nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani

[18] "Ku nuteh gamu nawa i dad to nfun
i banwe ani, fandamyu na do i munala
nuteh nawa. [19] Ku nfun gamu i banwe ani,
kandola gamu. Bay du ta nalékta gamu, ta
ise gamu nfun i banwe. Yé duenam man,
nutehla gamu nawa. [20] Fandamyu i ta man-
gu di gamu. Landè fasak mdatah di amun.
Du fansasèla agu, lêla gamu fansasè. Ku
nimenla i man-gu, lêla nimen i gamu man.
[21] Bay yé duenla famsasè gamu du ftoo gamu
di do, na là dilèla i mdek do. [22] Landè moon
salàla ku là ta salu agu dini na talù di dale.
Kabay, ta là gmanla dun ku landè salàla.
[23] Na nè to muteh do nawa, lêan nuteh nawa
Mà. [24] Landè moon salàla ku là ta nimògu
dad tnikeng i là fa lmen mgimò. Bay ani,
ta teenla sa i dad nimògu, na knèan, do na
Mà, nutehla gami nawa. [25] Bay, là fakay ku
là mkel ani fye gdohò i ta gsulat di uldin blé
Dwata di dale, manan, 'Nutehla agu nawa di
landè gumdàan.'

[26] Ku ta dekgu salu dini mdà di ku Mà i
Tmabeng, dunan i Tulus fite i kaglut mdà
di ku Mà, kenen i tmulen gablà di do. [27] Na
lê gamu tmulen gablà di do, du mdà di
kagatbùan sa i kaginyu do.

16

[1] "Yé duen-gu man ani di gamu du fye là
mlungay i ksaligyu di do. [2] Na falwàla gamu
mdà di dad gumnè gustifun. Na kel i du, nè
to fmati gamu, man nawan ku yé nimòan
knayè i Dwata. [3] Bay yé duenla mimò ayé
du là dilèla gami Mà. [4] Na ta falagu fgadè
ani di gamu du fye ku ta nimòla i kdee ani,
gafaldamyu i ta man-gu di gamu.

I nimò i Mtiu Tulus

"Yé duen-gu là tayò fgadè ani di gamu
mdà di kagatbùan du dini agu fa di safédyu.
[5] Bay ani, ta fan agu salu di ku Mà i mdek do,
na landè di gamu smalek ku nè i gusalugu.
[6] Bay kantogu tulen di gamu, ta baling gamu
mlidù. [7] Bay tulen-gu gamu i kaglutan. I
kdàgu gamfye di gamu, du ku là mdà agu,
là salu dini di gamu i Tmabeng. Bay ku ta
mdà agu, dekgu kenen salu di gamu. [8] Na ku

* 15:4 15:4 Di Grik, dunan mnè.

ta kel kenen dini, fgadèan di dad to nfun i
banwe i dad salàla, na i katluh, na i kukum
Dwata. 9 Fgadèan di dale i dad salàla du là
ftoo ale di do. 10 Na fgadèan di dale i katluh
du salu agu di ku Mà, na ta là teenyu agu.
11 Na fgadèan di dale i kukum Dwata du i
dmatù mebe i klamang banwe, ta nukum
Dwata kenen di kaflayam. 12 Dee fa dad
kayègu man di gamu, bay là fa gdawatyu
dun. 13 Bay ku ta kel i Tulus fite i Kaglut,
nalakan gamu di kdee kaglut. Na ise ku
mdà di kenen knayè i dad fgadèan di gamu,
bay yé tulenan di gamu i kdee lingen na
i dad fan mkel. 14 Na lêan agu dnayen du
dnawatan i blégu di kenen, na tulenan di
gamu. 15 I kdee nfun Mà, slame nfun-gu.
Na dnawat Mtiu Tulus i blégu di kenen, na
tulenan di gamu.

Mgimò klehew i klidùyu

16 "Di là mlo, ta làyu agu teen, kabay di là
lêan mlo, ta lêyu agu teen." 17 Taman, stulen
i dad to galan tdò, manla, "Dét gumtatek i
manan ayé, na di là mlo ani ta làto dun teen,
na di là lêan mlo, ta lêto kenen teen, na balù
i manan ta fan kenen mulê di Màan?" 18 Na
sasalek ale, manla, "Dét gumtatek i manan
ayé 'di là mlo?' Là glabatto i manan."
19 Na ta gadè Dyisas na mayè ale smalek
di kenen. Na manan di dale, "Sasalek gamu
kè gablà di kman-gu ayé, na di là mlo ani, ta
làyu agu teen, bay di là lêan mlo, ta lêyu agu
teen? 20 Too ti glut i man-gu di gamu. Kel i
du, mngel na lmanu gamu, bay i dad to nfun
i banwe ani, flehew ale dale. Mlidù nawayu,
bay mbaling klehew i klidùyu. 21 I satu libun
maltien, too sasè i klidùan ku ta fan sut i
ngàan du galyalon i kaflayaman. Bay, ku ta
sut i ngàan, ta glifetan i kaflayaman mdà di
klehewan du ta sut i ngàan. 22 Na salngad
ayé i mkel di gamu du mlidù gamu ani. Bay
di satu du, lê ato site, na baling too bong i
klehewyu, na landè to gamlad dun di gamu.
23 Na ku ta kel i du ayé, ta là smalek gamu di
do balù détan. Too ti glut i man-gu di gamu.
Balù dét i fniyu di ku Mà fagu di dagitgu,
blén di gamu. 24 Kel ani, landè lmenyu fni di
do. Mni gamu nan, na gamdawat gamu du
fye too sikof i klehewyu.

Ta fnisan Dyisas i kdee sasè

25 "Di du ani, fagugu di fléd i dad tulen-
gu di gamu, bay kel i du, toogu fbateng i
ktulen-gu gamu gablà di ku Mà, ta ise fagu
di fléd. 26 Na ku ta kel i du ayé, ta gamu
nan i mni di ku Mà fagu di dagitgu. Ta ise
do i mni di ku Mà gablà di gamu. 27 Bong
nawa Mà gamu du bong nawayu do, na du
fantooyu yé gumdàgu di Dwata. 28 Glut sa,
yé gumdàgu di ku Mà, na ta salu agu dini di
tah tanà. Bay di là mlo, lêgu tnagak i banwe
ani du samfulê agu di ku Mà."
29 Na ta lê talù dad to galan tdò di kenen,
manla, "Ani, ta too mbateng i dad tulenam
di gami, du ta là fagum di fléd. 30 Na ta
gadèmi nan na gadèam i kdee. Balù ta landè
galà smalek ge du ta sanam gadè ku dét i
knayèmi snalek. Mdà ani, ta fantoomi yé
gumdàam di Dwata."
31 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta ftoo
gamu. 32 Bay neyeyu du fan kel i du, ani ta
dini nan, masbalét i kdeeyu, na kat satu di
gamu mulê di kenen gumnè, na tnagakyu
agu logu satu, bay ise ku logu satu du Mà
magin di do. 33 Ta tulen-gu gamu ani du fye
nun ktanak nawayu fagu di ksasatuyu di do.
Nun dad kaflayamyu di tah tanà, bay fan-
galyu nawayu du ta fnisan-gu i dad sasè di
banwe ani."

17

Dmasal Dyisas

1 Na di kafnge Dyisas man ayé, lngalà di
langit, na dmasal, manan, "E Mà, ta kel nan
i bang. Fdataham Ngàam, du fye lêan ge
fdatah. 2 Du ta blém di do i kdatah magot
i kdee dad to, du fye banlégu nawa landè
sen i kdee dad to ta blém di do. 3 Na ani
gumtatek i nawa landè sen, dunan i kdilèla
ge, i too glut Dwata, na lê man do, Dyisas
Krayst, i dekam. 4 Ta fdatahta ge di tah tanà
ani na ta fngegu nimò i dad fimòam do. 5 Na
ani, Mà, fulêam di do i kdatah tagnè gfun-
gu di safédam di là fa mgimò i klamang
banwe.
6 Ta fdilèta ge di dad to ta saligam di do
mdà di banwe ani. Ge i mfun dale, bay
ta saligam ale di do, na fkahla di nawala i
Tnalùam. 7 Na ta gadèla na i kdee ta blém di
do slame mdà di ge. 8 Na ta tulen-gu dale i
manam do, na ta dnawatla sa. Na ta gadèla
i ktoon na ge i gumdàgu. Na ftoo ale na ge i
mdek do.
9 Na ani, dnasalgu ale. Ise ku dad to
nfun i banwe ani i dnasalgu, bay i dad to
ta saligam di do, du ge mfun dale. 10 Ge

mfun i dad nfun-gu, na lê do mfun i kdee
dad nfunam. Na ta magdayen agu fagu di
dale. [11] Na ani, ta fan agu samfulê di ge,
na ta là mlo agu dini di tah tanà. Bay
i dad tota ani, tlabo ale dini di tah tanà.
E Mà Mtiu, nifatam ale fagu di kaltulus i
dagitam, dunan i dagit ta blém di do du fye
sasatu ale salngad i gite ksasatu. [12] Di knègu
dini di safédla, nifatgu ale fagu di kaltulus
i dagitam ta blém di do. Ta nifatgu ale,
na landè lanah, bay lo satu, i tagnè lanah,
du fye gdohò i Tnalùam. [13] Na ani, samfulê
agu déé di ge, na man-gu ani lamgu dini
di tah tanà, du fye too ale lehew magin
do. [14] Ta blégu di dale i Tnalùam. I dad to
nfun i banwe ani, nutehla ale nawa du ise i
banwe ani mfun dale salngad di do, ise ku
i banwe ani mfun do. [15] Na ise ku yé fnigu
di ge ku nwèam ale mdà di banwe ani, bay
yé fnigu di ge, kanlungam ale mdà di ku
Satanas. [16] Ise ku i banwe ani i mfun dale,
na salngad di do, ise ku i banwe ani mfun
do. [17] Tanfingam i dad tota fagu di kaglut,
du i Tnalùam, yé i kaglut. [18] Du ta dekam agu
di tah tanà, lêgu ale dek di klamang banwe.
[19] Na mdà di dale, sdulêgu blé i ktogu di ge
du fye lêla sdulê blé i ktola di ge.

[20] "Na ise ku lo dale i dnasalgu, bay lê
man i kdee dad to ftoo di do mdà di kat-
dòla. [21] Dmasal agu du fye masasatu i kdeela
salngad di gite, du ge, Mà, mnè di do, na
do mnè di ge. Na dmasal agu fye lê ale
mnè di gite, du fye mdà di ksasatula, fantoo
dad to di tah tanà na ge i mdek do. [22] Ta
banlégu ale kdatah salngad i kdatah ta blém
di do du fye masasatu ale salngad gite. [23] Do
mnè di dale, na ge mnè di do, du fye too
sikof i ksasatula. Na ani gumdà i dad to di
klamang banwe gmadè na ge i mdek do, na
bong nawam dale salngad i kalbong nawam
do. [24] Mà, ta blém di do sa i dad to ani. Yé
kayègu ku magin ale di do balù nè gumnègu
du fye teenla i kdatah ta blém di do du ta
sana bong nawam do di laman là fa mgimò
i klamang banwe. [25] E Mà, too ge tluh, na i
dad to nfun i banwe ani, là dilèla ge. Bay
do, ta dilèta ge, na gadè i dad to ta saligam
di do na ge i mdek do. [26] Ta fdilèta ge di
dale, na fanlesgu mimò dun du fye gdawatla
i kalbong nawam do, na mnè agu di dale."

18

Kanfèla Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Luk 22:47-53)

[1] Di kafnge Dyisas dmasal, mdà kenen
magin i dad to galan tdò mifal di Sbang
Kidron. Na nun gbang ditù, na déé gusalun
magin dad to galan tdò. [2] Na Dyudas, i
to makal ku Dyisas, ta teenan i banwe ayé
du ta dee dulêla slabat déé. [3] Taman, gatù
Dyudas, na faginan dee sundalu na dademe
to mantay di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata du ta dek dad mdatah ganlal di
kafaglut na dad Farisi ale. Na mebe ale dad
tek na dad falitan na dad salò bnakas. [4] Na ta
gadè Dyisas i kdee fan mkel di kenen, taman
snitongan ale, na manan di dale, "Simto
i fanngabalyu?" [5] Na tmimel ale, manla,
"Dyisas mdà di Nasarét." Na man Dyisas di
dale, "Do sa i dunan." Na Dyudas, i to makal
ku Dyisas, tadag déé di safédla. [6] Na kanto
man Dyisas di dale, "Do sa i dunan," gfudul
ale, na sdulê ale bek di tanà. [7] Na lê snalek
Dyisas ale, manan, "Simto i fanngabalyu
kè?" Na manla, "Dyisas mdà di Nasarét."
[8] Na tmimel Dyisas, manan, "Ta man-gu di
gamu gine na do sa i dunan. Taman, ku do
i fanngabalyu, falohyu i dademegu mdà."
[9] Yé duenan man ayé du fye gdohò i ta
manan, "Landè lanah di dad to ta saligam
di do."
[10] Na kafnge ayé, ta nsò Simon Piter i
sundangan, na tnibehan fasak i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i
bali klingen gsen di kwanan. Na yé dagit
i fasak ayé Malkus. [11] Bay man Dyisas di
ku Piter, "Fulêam di lumàan i sundangam.
Man nawam kè ku là dnawatgu i kaflayam
blé Mà di do?"

I kebela ku Dyisas salu ku Anas

[12] Na mdà i dad sundalu na i ulula na
lê i dademe mantay, kanfèla Dyisas na
bnakusla kenen. [13] Na nebela kenen funa di
ku Anas. Anas i tewe Kayafas, dunan i ulu i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù.
[14] Na Kayafas i man di dad ulu i dad Dyu na
mas fye fa ku lo satu mati di kdee dad to.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57)

[15] Na lê lmalò di ku Dyisas Simon Piter
na i satu di dademe to gal tdò Dyisas. Na

i to ayé, dilè i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, taman, magin kenen ku Dyisas
fles di nasel i ganlal ayé. 16 Bay tagak Piter
kenen di lwà di saféd i takab. Kafnge ayé, lê
lamwà i to dilè i ganlal, na stulen di libun
mantay di takab, klon mebe ku Piter ditù di
lam. 17 Na smalek i libun mantay di takab,
manan ku Piter, "Ise ge kè satu di dad to gal
tdò i to ayé?" Na tmimel Piter, manan, "Ay,
ise do." 18 Na mdà di katno déé, i dad fasak
na dad mantay, mimò ale lifoh, yé dutungla
uling, na tadag ale déé du mnalang ale. Na
lê fdadong Piter déé du mnalang.

I ksalek i ulu dad ganlal ku Dyisas
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
snalekan Dyisas gablà di dad to galan tdò
na i dad tdòan. 20 Na tmimel Dyisas, manan,
"Yé sa gutamdògu i dad to di gumefen. Yé
galgu gutamdò di lam dad gumnè gustifun
na di Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na là
ti tamdò agu di gugbunin. 21 Na kan ku do i
snalekam? Fye fa ku yé snalekam i dad to
ta lminge do du ta gadèla i dad man-gu."
22 Kafngen man ayé, mdà i satu mantay, tan-
filingan Dyisas, na manan, "Kan ku talù ge
salngad ayé di ulu i dad ganlal di kafaglut?"
23 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku nun man-
gu sasè, tulenam di dad to i ksasègu, bay ku
fye i man-gu, dét i duenam tamfiling do?"
24 Na kafnge ayé, sana kagbakus Dyisas,
na febe Anas kenen di ku Kayafas, i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu.

Lê man malew Piter
(Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Sana kdéé Piter di gumnalangan. Na
snalek dademe to kenen, manla, "Sawe ge
sa i satu tdòan?" Bay tmimel Piter, manan,
"Ay, ise do." 26 Na lê talù satu fasak i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, dunan i flanek
i to tnibeh Piter i bali klingen, na snalekan
Piter, manan, "Ise ge kè i to teen-gu magin
dun di gbang?" 27 Bay lê man malew Piter,
na manan, "Ise do." Na ta kalmeet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Di too flafus, ta mdà ale di gumnè
Kayafas, na nebela Dyisas di bong gumnè
Pilato, i gubirnador. Bay là fusuk i dad
Dyu di bong gumnèan ayé, tà ale magsik
di kite Dwata, na là gagin ale di kakaan di
Fista Du Kaglius, du ise Dyu Pilato. 29 Taman,
lamwà Pilato, na snalekan ale, manan, "Dét
i salàan duenyu mebe dun dini?" 30 Na
tmimel ale, manla di kenen, "Ku là gamsalà
i to ayé, là ti nebemi dun gadini." 31 Bay man
Pilato di dale, "Gamu i kamfè dun, na gamu
i mukum dun mdà di uldinyu." Bay man
dad Dyu di kenen, "Là fakay di uldinmi ku
gami dad Dyu mukum dademem di fati."
32 Yé duenan mgimò ani du fye gdohò i ta
fala fgadè Dyisas gablà di kibòan mati.
33 Kafnge ayé, lê fusuk Pilato di lam i
bong gumnèan, na tlon Dyisas, na snalekan
kenen, manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?" 34 Na
tmimel Dyisas, manan, "Nè gumdà i manam
ayé, mdà di ge fandam, ku mdà di lingem
di dademe to?" 35 Na tmimel Pilato, manan,
"Man nawam kè ku Dyu agu? I dademem
Dyu na i dad ganlal di kafaglutyu, yé mebe
ge dini di do. Dét i ta nimòam?" 36 Na
tmimel Dyisas, manan, "I banwe nagotgu
ise di tah tanà ani. Ku banwe di tah tanà
ani i nagotgu, fakay matu dad togu du fye
là gakfè i dad Dyu agu. Bay, ise dini di tah
tanà ani i banwe nagotgu." 37 Na lê snalek
Pilato kenen, manan, "Kan? Harì ge kè?"
Na tmimel Dyisas, manan, "Ta manam sa.
Harì agu. Yé duen-gu sut na salu dini di tah
tanà du fgadègu gablà di kaglut. Nè to msen
i kaglutan, flinge di do." 38 Na smalek Pilato,
manan, "Dét kè i kaglut manam ayé?"

I kukumla ku Dyisas
(Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25)

Na di kafngen man ayé, lê lamwà salu di
dad Dyu, na manan di dale, "Landè teen-
gu salà di to ayé. 39 Bay yé ta knalamyu,
falwàgu gamu satu to blanggù di kat Fista
Du Kaglius. Mayè gamu kè ku yé falwàgu
Harì i dad Dyu?" 40 Bay mkit i kdeela,
manla, "Ise kenen. Barabas i falwàam." (Na
Barabas, kenen satu ribildi).

19

1 Kafnge ayé, blé Pilato Dyisas di dad to
du nfasla. 2 Na i dad sundalu, mwè ale walad
nun sual, na salnabédla du nimòla kyangen,
na sukubla di ulun. Na falsakla dun klaweh
mitam fulè du fagbetla kenen harì. 3 Klola
madoy kenen, manla, "Kumusta ge, harì i

dad Dyu." Na fnge fdadong ale di kenen, na
tanfilingla.
4 Na lê lamwà Pilato, na manan di dad Dyu
stifun déé, "Na sén. Nebegu Dyisas di gamu
du fye gadèyu na landè teen-gu salàan."
5 Na ta lê lamwà Dyisas na sana knè sual
sukubla di ulun na i klaweh mitam fulè i fal-
sakla dun. Na man Pilato di dale, "Neyeyu
i to ani." 6 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na i dad mantay, kantola teen Dyisas,
mkit ale, manla, "Fnatak di krus. Fnatak di
krus." Na ta man Pilato di dale, "Nwèyu, na
fnatakyu di krus, du landè teen-gu salàan."
7 Na tmimel dad Dyu, manla, "Nun uldin
tnadagmi na gten kenen fnati du ye manan
kenen i Ngà Dwata." 8 Na kanto linge Pilato
ayé, ta too sasè i klikòan. 9 Na lê fusuk ke-
nen di lam i gumnèan, na snalekan Dyisas,
manan, "Nè gumdàam?" Bay là tmimel
Dyisas. 10 Taman, man Pilato di kenen, "Dét
duenam là tmimel do? Là gadèam dun kè
na nun ktoogu fafatak ge di krus, na nun
ktoogu falwà ge?" 11 Bay tmimel Dyisas,
manan, "Landè ktoom mimò balù détan ku
là gablé Dwata dun di ge. Yé sa duen-gu
man na i to makal do, mas blat fa i kenen
salà di ge."
12 Na kanto linge Pilato i man Dyisas ayé,
ta mngabal kenen kfagu du fye falwàan
Dyisas, bay baling too mkit dad Dyu, manla
ku Pilato, "Ku falwàam i to ayé, ta ise ge
deme Sisar sgalak, du nè i to man dun na
harì kenen, knangan Sisar, i too mdatah
ganlal." 13 Na kanto linge Pilato i manla ayé,
neben Dyisas lamwà, na sudeng kenen di
gusudeng i to mukum dnagit Saal Batu. Yé
kdagit dad Hibru dun, Gabata. 14 Na ta fan
ltu du nan di du i kafatlagad i kakaan di
Fista Du Kaglius. Na man Pilato di dale,
"Neyeyu. Ani harìyu." 15 Bay mkit dad to
ayé, manla, "Fnati kenen! Fnatak kenen!"
Bay snalek Pilato ale, manan, "Fnatakgu di
krus kè i harìyu?" Na tmimel dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, manla, "Landè dademe
harìmi, lo senan Sisar." 16 Taman, ta blé
Pilato Dyisas di dale du fye fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus

(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Luk 23:26-43)

Taman, ta nwèla Dyisas. 17 Na lamwà
Dyisas tmiang krusan salu di satu banwe
dnagit Klakub Ulu, yé dagitan di talù i dad
Dyu, Golgota. 18 Na kanto ale kel déé, ta
fnatakla Dyisas di krus, na lê nun fnatakla
lwe to, satu gsen di kwananan, na satu
gsen di bibengan, na déé Dyisas di gutngàla.
19 Na smulat Pilato i fgadèan, fkahan di krus
Dyisas. Na ani man i sulatan, "Dyisas mdà di
Nasarét, i Harì i dad Dyu." 20 Sulatla ayé di
Hibru, Latin, na Grik. Taman, dee dad Dyu
gambasa dun du mdadong di Dyérusalém
i gufmatakla ku Dyisas di krus. 21 Taman, i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla di
ku Pilato, "Nang ayé sulatam, 'Harì i dad
Dyu,' bay yé tlasam dun, 'Kenen kun Harì
i dad Dyu.' " 22 Bay man Pilato di dale, "I ta
gsulatgu, là fakay tanlas dun."
23 Na kafnge i dad sundalu fmatak kenen
di krus, ta nwèla i dad klawehan, na nalella
di fat, du fye kat satu di dale nun alelan.
Na lêla nwè i tahà klawehan, tadè nabal
landè tbél. 24 Na stulen dad sundalu ayé,
manla, "Nangto knasê i tahà klawehan ani,
bay neyeto ku simto gamwè dun fagu di
kasbunut." Mgimò ayé du fye gdohò i fsulat
Dwata di munan, manan, "Sansalella dad
klawehgu, na neyela ku simto gamwè i tahà
klawehgu fagu di kasbunut." Na yé nimò
dad sundalu ayé.
25 Na nun dad libun tadag déé di saféd
krus Dyisas, dunan i yêan, na flanek yêan,
na lê Méri, dunan yaan i satu lagi dnagit
Klofas, na lê Méri Magdalin. 26 Na kanto teen
Dyisas i yêan na i satu to galan tdò i toon
kanbong nawa, manan di yêan, "Libun, yé
sa i ngàam." 27 Na lêan man di galan tdò, "Yé
sa yêam." Na mdà di kman Dyisas ayé, ta
nwè i to ayé i yê Dyisas, na neben di kenen
gumnè.

I kfati Dyisas

(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Kafnge ayé, kanto gadè Dyisas na ta
gdohò i kdeen, ta manan, "Malinum agu,"
du fye gdohò i Tnalù Dwata. 29 Na nun
déé satu tukung fnò sukà, na kantola lnab
falnas di sukà ayé, fkahla di tukè i fanga
hisop, na ulukla salu di bà Dyisas du fsafla
dun. 30 Na kanton gafloh i sukà, ta lê talù,
manan, "Ta fnge nan." Na kudung kenen,
na ta ftoh i nawan.

I kfahuk agas di lohok Dyisas

31 Ta flabi nan di du kafatlagad di là fa
tambù i Fista Du Kaglius, na i tmadol du

dunan i Du Kaftud too mdatah. Taman, salu
dad ganlal i dad Dyu di ku Pilato, na mbal
ale du tanfòla blì i dad to ta fnatak di krus,
du fye mlal ale mati na nwèla ale mdà di
krus di laman là kel i Du Kaftud. 32 Taman,
falohan dad sundalu gatù, na tanfòla blì
i dad to fnatak magin ku Dyisas. 33 Bay
kanto ale kel di ku Dyisas, teenla na ta mati,
taman, là tanfòla i kenen blì. 34 Bay satu
di dad sundalu ayé, fnahukan agas i lohok
Dyisas, na tadè samfut litè na éél. 35 Do Dyan
i to mite i mkel ani, dunan i to tmulen. Glut,
gsalig i man-gu, na yé duen-gu tmulen dun
du fye ftoo gamu. 36 Yé duenan mkel kdee
ani du fye gdohò i ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, "Landè tulanan tanfò, balù satu."
37 Na lê nun fa satu gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, "Meye ale di to fnahukla."

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Na nun satu lagi gal magin ku Dyisas,
bay là fgadèan dun du mdà di klikòan di dad
Dyu. Yé dagitan Dyosip mdà di Arimatiya.
Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh
Dyisas. Kanto faloh Pilato Dyosip, ta gatù
kenen, na nwèan i laweh Dyisas. 39 Na
magin Nikodimus, i to salu ku Dyisas di satu
kifuh di munan. Mebe kenen dad fangbun
dnagit mira na alo, nun dad lime falò kilu
i kablatan. 40 Kafnge ayé, nwèla i laweh
Dyisas, na lnabédla falnas, na faginla i dad
fangbun, du yé kafatlagad i dad Dyu laweh i
to mati ku lbang. 41 Na nun gbang mdadong
di gufmatila ku Dyisas, na di gbang ayé, nun
ilib gulambang, bay landè to lmen lbang
déé. 42 Na ta fan kel i Du Kaftud i dad Dyu,
na yé duenam man, déé nan i gulambangla
ku Dyisas du mdadong di gumatin.

20

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Na di too flafus Linggu, ta mdà Méri
Magdalin salu di lbang Dyisas, bay kakelan
déé, teenan ta mlulid i bong batu mdà di
bà i ilib. 2 Taman, milah kenen salu di ku
Simon Piter, na lê i satu to gal tdò Dyisas
i toon kanbong nawa. Na di kakelan déé,
manan di dale, "Ta nwèla laweh i Amuto, na
là gadèmi ku nè gumkahla dun." 3 Kafnge
ayé, ta mdà Piter na i satu to tdò Dyisas,
na gatù ale di lbang. 4 Lwe ale sadluh gatù,
bay kibò baltik i satu, na muna kenen kel
di lbang. 5 Na fkagò kenen du smanil, na
teenan i dad falnas bukay, bay là fusukan.
6 Kafnge ayé, ta lê kel Simon Piter, na fles
kenen fusuk di lbang, na teenan dad falnas
bukay mlasà déé. 7 Maglulun i falnas labéd
di ulun. Mahal gumlasà i falnas ayé, na
mahal gumlasà i falnas labéd di lawehan.
8 Na kafnge ayé, ta lê fusuk i satu to galan
tdò, dunan i muna kel gine di lbang, na
kanton teen i kalbong kdee ani, ta ftoo
kenen. 9 (Blaam là fa glabatla i gumanan
dun di Tnalù Dwata là fakay ku là mték
Dyisas mdà di fati.) 10 Na i dad lwe tdò
Dyisas, ta mdà ale mulê.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)

11 Bay Méri, fanak kenen di lwà i ilib
gulambang, na mngel. Na fkagò kenen
smanil di lam i lbang. 12 Na nun teenan
lwe kasaligan i Dwata smaul bukay sudeng
di gufkahla i laweh Dyisas, satu gsen di
ulun, na satu gsen di blìan. 13 Na snalekla
Méri, manla, "Dét i nngelam?" Na tmimel
kenen, manan, "Du ta nwèla laweh i Amugu
na là gadègu ku nè gufkahla dun." 14 Na
kafnge Méri man ani, kmangél kenen, na
ta teenan Dyisas tadag déé, bay là dilèan
dun. 15 Na man Dyisas di kenen, "Dét i
nngelam? Simto i fanngabalam dé?" Bay
man nawa Méri ku kenen i to gal mifat dad
fele déé, na manan dun, "Sér, ku ge mwè i
lawehan, begam tulen do ku nè gufkaham
dun du nwègu." 16 Na man Dyisas di kenen,
"Méri." Na smalu kenen di ku Dyisas, na
manan di Hibru, "Raboni." Yé gumtatekan
dunan, "To Tamdò." 17 Na man Dyisas di
kenen, "Nangam agu tayò nagot du là fa
mbatun agu salu di ku Mà. Bay gatù ge di
dad to galgu tdò, na tulenam dale na ta fan
agu mbatun salu di ku Mà, dunan i Màyu,
i Dwatagu, dunan i Dwatayu." 18 Na ta mdà
Méri Magdalin salu di dad to gal tdò Dyisas,
na tulenan dale na ta teenan i Amu, na lêan
tulen dale i kdee man Dyisas di kenen.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Na di kifuh Linggu, stifun dad to gal
tdò Dyisas, na tnakabla i gufusuk du mdà

di klikòla di dad ganlal i dad Dyu. Na
tadè msut Dyisas, na tadag déé di blengla,
na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di
gamu.” 20 Na kafngen man ayé, ta fiten di
dale i dad falelan na i lohokan. Na too
ale flehew du ta teenla i Amula. 21 Na lê
man nulit Dyisas i manan di dale, “I ktanak
nawa mnè di gamu. Dekta gamu salngad
di kdek Mà do.” 22 Na kafngen man ayé
di dale, nyufan ale, na manan, “Dnawatyu
i Mtiu Tulus. 23 Na nè i dad salà i dad
to fnasinsyayu, lê fnasinsya Dwata, bay nè
i dad salà i dad to là fnasinsyayu, lê là
fnasinsya Dwata dun.”

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

24 Na Tomas, satu di dad sfalò lwe, i
dnagit Sfangê, là sa déén di kfite Dyisas di
dale. 25 Taman, man dademen di kenen, “Ta
teenmi i Amuto.” Bay baling man Tomas
di dale, “Silang agu ftoo na ta mték kenen
ku teen-gu i dad seey di falelan, na doggu
i tnalògu, na lêgu dog i tnalògu di seey
di lohokan.” 26 Na kafnge walu butang,
ta lê man stifun di lam i gumnè dad to
gal tdò Dyisas, na déé Tomas. Na tadè
lê msut Dyisas déé tadag di blengla balù
ku magtakab i dad takab, na manan di
dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.” 27 Na
manan ku Tomas, “Dogam i tnalòam di seey
i dad falelgu, na dogam i tnalòam di seey
i lohokgu. Na nangam falwe nawam, bay
too ge ftoo.” 28 Na man Tomas di kenen,
“Amugu na Dwatagu.” 29 Na man Dyisas di
kenen, “Yé duenam ftoo di do du ta teenam
agu. Bay too nun kafye i dad to ftoo di do
balù ku là fa teenla agu.”

I duen Dyan smulat i libru ani

30 Nun dee dademe dad tnikeng nimò
Dyisas di kanfe i dad to galan tdò, i là gagin
sulat di libru ani. 31 Bay ta sulatgu dad
mgimò ani du fye ftoo gamu na Dyisas i
Mgalék Dwata, dunan i Ngà Dwata, na mdà
di kaftooyu, gamdawat gamu nawa landè
sen déé di kenen.

21

I kfite Dyisas di fitu to galan tdò

1 Kafnge ayé, ta lê fite Dyisas di dad to
galan tdò di Lanaw Tibiryas. Na ani i kfagun
fite i kton. 2 Yé stifun déé Simon Piter, na
Tomas, dunan i dnagit Sfangê, na Natanyél
mdà di Kana di Galili, na i dad lwe ngà
Sébidi, na lê man lwe dademe dad to galan
tdò. 3 Na man Simon Piter di dale, “Mdà
agu fmukat.” Na manla di kenen, “Magin
gami di ge.” Na ta mdà ale maweng, na
tnadakla i butang fmukat, bay landè gwèla.
4 Na di ta fan malwa, tadag Dyisas di kilil
i lanaw, bay man nawa i dad tdòan ku ise
kenen. 5 Taman, snalek Dyisas ale, manan,
“Man, dad flanek, nun gwèyu?” Na manla,
“Too ti landèan.” 6 Na man Dyisas di dale,
“Ftatekyu i fukatyu gsen di kwanan i aweng
du fye nun gwèyu.” Taman, lêla ftatek i
fukat, bay ta là gaganla mket dun du ta dee
nalaf bkehla. 7 Na i satu to too kanbong
nawa Dyisas, manan ku Piter, “Amuto sa
ayé.” Na kanto gadè Simon Piter na Dyisas
kadì i tadag déé, ta lsakan i saulan, (du
là smaulan gine), na faltò di lam i éél, na
fles kmahung salu di ku Dyisas. 8 Na fles
maweng i dademe, dyolla i fukatla fnò nalaf
du ta mdadong ale di kilil, nun dad syem
falò mitru kè i kawagan.

9 Na di kduungla, ta nun teenla dad bala
lifoh, na tnatê nalaf, na lê nun teenla dad
fan. 10 Na man Dyisas di dale, “Nebeyu
dini i dademe nalaf gwèyu.” 11 Na myak
Simon Piter di aweng, na dyolan i fukat fnò
malbang nalaf kel di kilil i lanaw. Mlatuh
lime falò tlu i kdeen, bay balù ku too ale dee,
là kasê i fukatla. 12 Na man Dyisas di dale,
“Flal gamu, na kmaanyu.” Na landè di dad
to galan tdò smalek ku simto kenen du ta
gadèla na kenen i Amula. 13 Taman, fdadong
Dyisas di dale, mwè fan, banlén ale, na lêan
ale banlé nalaf. 14 Na yé ta gatlun dulê fite i
kton di dale mdà di ktékan di fati.

Dyisas na Piter

15 Na kafngela kmaan, snalek Dyisas Piter,
manan, “Simon, ngà Dyan, bong nawam
do mdatah fa di kalbong nawam i dademe
ani?” Na tmimel Piter, manan, “Hee, Amu,
gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas
di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i
dad ngà bilibiligu.” 16 Na lê smalek Dyisas
di galwen dulê, manan, “Simon, ngà Dyan,
bong nawam do kè?” Na lê tmimel Piter,
manan, “Hee, Amu, gadèam na kandota
ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom
agu, nifatam do i dad bilibiligu.” 17 Na lê
smalek Dyisas di gatlun dulê, manan, “E
Simon, ngà Dyan, kandom agu kè?” Na too
mlidù Piter du di gatlun dulê smalek kenen,

yé salekan, “Kandom agu kè?” Na man
Piter di ku Dyisas, “E Amu, gadèam i kdee,
taman, gadèam na kandota ge.” Na man
Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam
do dad ngà bilibiligu. [18] Too ti glut i man-
gu di ge, di lamam fa lamnok, ge sa mkas
i ktom, na fakay ge magu balù nè kayèam
gusalu. Bay ku ta tua ge, tadè ge lo dmife,
na mahal to i mkas ge, na nebela ge di là
kayèam gusalu.” [19] Yé man Dyisas di ku Piter
du fgadèan di kenen i fan kibò Piter mati du
fye magdayen i Dwata. Na fnge, ta manan di
ku Piter, “Too ge magin di do.”

I satu to gal tdò Dyisas i toon kanbong nawa

[20] Bay kanto kmangél Piter, ta teenan i
satu to too kanbong Dyisas nawa, dunan i
fihil di ku Dyisas na smalek di lamla kmaan
ku simto i makal kenen. [21] Na kanto teen
Piter i to ayé, snalek Piter Dyisas, manan,
“E Amu, dét i kenen gugafat?” [22] Na tmimel
Dyisas, manan, “Ku yé kayègu na mlawil
kenen kel di kasfulêgu, landè labetam ge.
Bay ge, tadè ge lo magin do.” [23] Taman, yé
man nawala ku landè kfati i to ayé. Bay
blaam, ise ku yé man Dyisas di ku Piter na
là matin, bay lo ayé manan, “Ku yé kayègu
na mlawil kenen kel di kasfulêgu, landè
labetam.”

I gusen i man Dyan

[24] Do i to galan tdò tmulen gablà di dad
mgimò ani fagu di sulat. Na gadèmi na
too ti glut i kdee dad tulen-gu. [25] Na nun
fa dee dademe nimò Dyisas là gagin sulat
dini. Ku sandulêgu sulat i kdee dad nimòan,
là gablàan di klamang banwe ani gufkah i
kdee dad libru ani. Na yé duenam man, ani
gusen i man-gu.

Nimò i dad To Dek Dyisas

1 Mabtas Tyufilu, di muna sulatgu di ge,
ta tulen-gu gablà di kdee dad nimò na i
dad tdò Dyisas mdà di kagatbùan, 2 kel di
du kbatunan. Di laman là fa mbatun, nun
dad flaun fagu di Mtiu Tulus di dad to galan
dek, dunan i dad to ta mgalékan. 3 Kafngen
mati, fat falò butang klon fite i kton di
dad to ayé, na nun fiten di dale dad ilè
gugmadèla dun ta lê mték kenen mdà di
fati. Teenla kenen, na lêan ale tdò gablà di
Kagot i Dwata. 4 Na di satu du, lamla stifun
di safédan, falnaun ale, manan, "Nangyu
tayò tnagak Dyérusalém, bay fatanyu i tadè
blé ta fakang Màgu i ta falagu tulen gamu
di munan. 5 Du munyag Dyan fagu di éél,
bay di là mlon, bnunyag gamu fagu di Mtiu
Tulus."

I kbatun Dyisas

6 Na di kastifunla ayé, ta snalek i dad
to dekan kenen, manla, "Amu, ani nan kè
i du kfulêam i kagot banwe Israél di dad
ton?" 7 Bay tmimel Dyisas, manan, "I dad
dangan na i dad du ta fala mgalék Mà fagu
di kdatahan, landè gamu labet gmadè ku
kilen i kakelan. 8 Bay ku ta kel di gamu
i Mtiu Tulus, gamdawat gamu gal. Na
gamu mgimò dad tmulen gablà di do di
dad to dini di Dyérusalém, na di kabal i
dad probinsya Dyudiya, na Samarya, na
kel ditù di klamang banwe." 9 Na kafngen
man ayé, di lamla meye, tadè kenen magket
mdà di blengla, na ta là teenla dun du ta
glidung di labun. 10 Na lamla falmunu di
langit di kagket Dyisas, tadè nun lwe to
smaul bukay msut na tadag di safédla. 11 Na
man i dad to ayé di dale, "E dad to mdà di
Galili, kan ku sigi gamu tadag dini lngalà di
langit? Dyisas, i ta magket mdà di safédyu,
lê kenen samfulê dini di tah tanà salngad i
ta kagketan ditù di langit."

I kalékla i tlas Dyudas

12 Na kafnge ayé, ta samfulê ale di
Dyérusalém fdu di Bulul Olib. I bulul ayé,
mdadong di Dyérusalém, nun dad satu ki-
lumitru kè i kawagan. 13 Na di kakella di
Dyérusalém, ta fusuk ale di satu gumnè,
na fles ale di satu snifil ditù di tah i galla
gufanak. Yé kdeela déé dunan Piter, Dyan,
Dyém, Andru, Filip, Tomas, Bartolomyu,
Matyu, Dyém dunan i ngà Alfyus, Simon
dunan i to msen i banwen, na Dyudas i
ngà Dyém. 14 Na stifun i kdeela du sigi ale
dmasal, na magin Méri, i yê Dyisas, na i
dademe libun, na i dad flanek Dyisas. 15 Na
di satu du, lam i dad to ftoo di ku Dyisas
stifun, nun kè dad mlatuh lwe falò i kdeela,
na tadag Piter di blengla, manan, 16 "E dad
flanek, là fakay ku là gdohò i fala fgadè i
Mtiu Tulus fagu di ku Dabid di munan gablà
ku Dyudas, i mebe dad to kamfè ku Dyisas.
17 Kenen i satu di gito di munan du mgalék
kenen du fye glam di nimòto." 18 I filak gwè
Dyudas di sasè nimòan, bayadan tanà. Na
déé i gutatekan, guna i ulun, btù i tienan, na
lamwà i tnain, na fles mati. 19 Na linge i kdee
dad to di Dyérusalém i ta mkel di ku Dyudas.
Taman, yé katlola i tanà ayé di dale talù,
dunan Akildama, na yé gumtatekan Tanà
Litè.
20 Na fadlug Piter talù, manan, "Ta gsulat
di libru Salmo, manan,
'Mulà moon ku tadè tnagak i gumnèan, na
ku ta landè to mnè déé.'
Na lê nun sulat, manan,
'Fye ku lê nun tlasan di nimòan.'
21-22 "Na yé duenam man, là fakay ku landè
tlas Dyudas, i satu to fakay tmulen gablà
di kték i Amuto Dyisas di fati. Là fakay
ku ise kenen satu to mdà di dad to gal
magin di gito lamto magin ku Dyisas, balù
mdà di kbunyag Dyan kel di kbatun Dyisas."
23 Taman, malék ale lwe lagi, dunan Matyas
na lê man Dyosip, i galla tlo Barsabas, na yé
lê satu dagitla dun Dyustu. 24 Na kafnge ayé,
dmasal ale, manla, "E Amu, gadèam i mnè
di nawa i kdee dad to. Begam fgadè di gami
ku nè di lwe to ani i ta nalékam, 25 du mgimò
kenen tlas Dyudas, dunan i to tmagak i
nimòan di galam kdek dun du salu kenen
di banwe gten di kenen." 26 Na kafngela
dmasal, ta munut ale, na yé mgalék dunan
Matyas. Taman, ta gatnù kenen di dad sfalò
satu to gal dek Dyisas.

2

I kakel i Mtiu Tulus

1 Na di kakel Du Péntikus, déé gustifun
i kdee dad to ftoo di ku Dyisas di satu
gumnè. 2 Na tadè nun lingela bong luk mdà
di langit gambet i too kamgis nus, na i luk
ayé, lngaban i kabal gumnè gustifunla ayé.

3 Na nun teenla sawe malnak dinè, na sbalét
ale na mdon di kat satu dale. 4 Na i kdee, ta
fnò ale i Mtiu Tulus, na tambù ale talù i dad
sahal talù mdà di kablé i Mtiu Tulus dun di
dale.
5 Na di bang ayé, nun dad Dyu déé di
Dyérusalém too fduf mangamfù di Dwata
mdà di kdee dad sahal banwe di tah tanà.
6 Na kantola linge i luk na ugak fdu di
lam i gumnè ayé, ta too dee dad to stifun
déé. Na too ale tikeng du kat satu di dale,
lingela i dale talù mdà di dad to ftoo di
ku Dyisas. 7 Na yé duenam man, too ale
tngah, na manla, "Ise glut kè yé gumdà
kdee dad to talù ani di Galili? 8 Na kan dé
ku fulung ale talù di gito talù? 9 Du sahal sa
i dad banwe gumdàto. Nun mdà di Parsya,
Midya, Ilam, Mésopotamya, Dyudiya, Ka-
padosya, Pontu, Asya, 10 Frigya, Pamfilya,
Idyip, na dad banwe di Libya mdadong di
Sirini. Na nun dademe dini lmauy mdà
di banwe Roma. 11 Na nun dademe di gito
tagnè Dyu, na i dademe, ta mulê ale di Dyu.
Nun mdà di Krit, na nun lê man mdà di
Arabya. Bay knèan, lingeto di gito talù
gablà di dad nimò Dwata too gamtikeng."
12 Mdà di ktikengla na klibugla, ta sasalek
ale, manla, "Dét gumtatek i ta mkel ani?"
13 Bay nun dademe dad to déé, nadoyla ale,
manla, "A, ta langal i dad to ani."

I katdò Piter

14 Na kafnge ayé, ta tadag Piter magin
di dademe dad sfalò satu dek Dyisas, na
falbongan i talùan, manan, "E dad flanekgu
Dyu, na i kdeeyu dini di Dyérusalém, too
gamu beg flinge du nun kayègu faglabat di
gamu. 15 Man nawayu ku langal i dad to
ani, bay là du tlabo tngà mnagad fa i du.
16 Bay ani kagdohò i man Dyowél, satu tugad
i Dwata di munan,
17 'Man Dwata, "Ani nimògu kadang di fulé
du. Bulusgu di kdee dad to i Tu-
lusgu. Na i dad ngàyu, tugadla i
tnalù Dwata, na i dad ngàyu sawang
lagi, fnite Dwata ale dad kanteen, na
i dad tua lagi di gamu, kamna ale
mdà di Dwata.
18 Na di bang ayé, balù lagi na libun, lêgu bu-
lus di dale i Tulusgu du fye tugadla i
tnalùgu.
19 Na mimò agu dad gamtikeng di langit, na
fitegu i dad ilè di tah tanà gambet
litè, lifoh, na too mangfel buk.
20 Na kmifuh i du, na mbaling fulè i bulen
gambet litè. Yé mkel di laman là
fa kel Du i Amuto, dunan i du too
mabtas na too tatel.
21 Na ku simto mni tabeng di Amuto, yé
galwà.' ""
22 Na fadlug Piter talù, manan, "E dad to
Israél, too gamu flinge. Ta too mbateng di
gamu na Dyisas mdà di Nasarét, yé mdek
dun i Dwata du mdà di dad tnikeng nimò
Dwata fagu di kenen na i dad ilè i kdatahan.
Ta tooyu gadè ani du dini gumgimòan di
blengyu. 23 Mdà di gnadè na knayè Dwata, ta
sansatun i nawan fye gablé Dyisas di gamu,
na lêyu blé di dad to gamsalà du fafatiyu
kenen fagu di kfatakla dun di krus. 24 Bay
nték Dwata Dyisas mdà di fati, na falwàan
kenen di gnagan i fati du landè kibò i fati
mafas dun. 25 Na ani man Dabid gablà di
kenen,
'Sigigu teen i Amugu dini di safédgu. Dini
kenen di kwanan-gu, du fye là bek
nawagu.
26 Yé duenam man, too lehew i nawagu, na
slame klehew lamwà di bàgu. Na
balù ku mati agu, knèan nun sa
fanden-gu,
27 du là sa bayàam i layefgu di banwe i
dad mati, na là sa faloham ku balok
laweh i Snaligam Too Tluh.
28 Ta fitem di do i dad dalan fsalu di klawil,
na fagu di kasnaginam di do, ta fnò
agu i klehew.' "
29 Na fadlug Piter talù, manan, "E dad
flanek, toogu faglabat gamu gablà ku Dabid,
i gutambulto. Ta mati kenen, na ta lbangla,
na sana knè i gulambangla dun di mdu ani.
30 Du Dabid i satu tugad Dwata, gadèan i
fakang Dwata di kenen. Yé fakang Dwata
di kenen nimòan harì i satu belan sal-
ngad kenen. 31 Ta fala gadè Dabid i fan
nimò Dwata, taman tulenan gablà di kték i
Mgalék Dwata, manan,
'Là bayàan dun di lbang, na là balok i
lawehan.'
32 Na Dyisas Krayst i man-gu ani, ta nték
Dwata kenen di fati, na i kdeemi mite dun.
33 Na ani, ta fdatah Dwata kenen du ta ditù
kenen gsen di kwananan. Na ta gdawatan i
Mtiu Tulus, i fakang Màan di kenen. Na i ta
teenyu na i lingeyu ani, yé ta blén di gami
du ta bulusan di gami i Tulusan. 34 Du là sa
mbatun Dabid kenen, bay ani manan,

‘Man Amu* di Amugu†, “Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,
35 kel di kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan i falel blìam.’ ”
36 “Yé duenam man, fye ku too gadè i
kdee dad to di Israél na Dyisas, i fafatakyu
di krus, kenen i ta nimò Dwata Amu na
Krayst.” 37 Na kanto linge dad to i man Piter
ayé, too malbà i nawala, na snalekla ale
Piter na i dademe dad to dek Dyisas, manla,
“E dad flanek, dét i fye nimòmi?”
38 Na tmimel Piter, manan, “I kdeeyu,
msal, na fbunyag gamu fagu di dagit Dyisas
Krayst du fye fnasinsya Dwata i dad salàyu,
na gdawatyu i tadè blé Dwata, dunan i Mtiu
Tulus. 39 Yé gugtadè i fakang ani di gamu
na di dad ngàyu na balù i dad to mnè di
gumawagan, dunan i kdee ta tlo i Amuto
Dwata di kenen.” 40 Na dee fa man Piter di
dale du toon ale fanngewe, manan, “Nang
gamu magin di dad sasè nimò i dad to du
fye là gagin gamu di kaflayam Dwata dale.”
41 Na dee dad to dmawat i manan ayé, ta
fbunyag ale, na nun dad tlu libu i kdee
gatnù di dad to ftoo di du ayé. 42 Na toola
fabtas i kaflingela di tdò dad to dek Dyisas,
na i kasgalakla. Na sasatu ale kmaan fan di
kafaldamla ku Dyisas, na too ale dmasal.

I nimò i dad to ftoo di ku Dyisas

43 Na dee tnikeng na ilè mgimò fagu di
dad to dek Dyisas, taman too tngah na likò
i kdee dad to. 44 Na i kdee dad to ftoo di ku
Dyisas, fadlug ale di ksasatula, na i knun i
kdee dad to, sansalel i kat satu. 45 Na fablila
i dad knunla, na bléla i wèan di dad to nun
kalnidù. 46 Na kat du, fadlug ale stifun di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na
sasatu ale kmaan di dad gumnèla fandamla
i kfati Dyisas. Na di kakaanla, too ale lehew,
na toola fdanà i ktola. 47 Na toola dnayen i
Dwata, na i kdee dad to, toola ale nafè. Na
kat du, nun dad to galwà tnù Dwata di dale.

3

I kgulê i lagi kimay

1 Di satu du di tngà masol i du di ta
bang kdasal, gatù ale Piter na Dyan di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. 2 Na déé
di takab dnagit Fye Baweh, nun satu lagi
kimay mdà di ksutan. Kat du, tundala
kenen déé du mni filak di dad to fusuk.
3 Na kanton teen ale Piter na Dyan fusuk di
Bong Gumnè ayé, ta mni filak di dale. 4 Na
toola kenen falnunu, na man Piter di kenen,
“Meye ge di gami.” 5 Na meye kenen di dale
du yé man nawan ku banléla.

6 Bay man Piter di kenen, “Landè filakgu,
ku demen blawen, bay ku dét i gunun-gu,
yé bléta ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di
Nasarét, magu ge.” 7 Na nagot Piter i sigalan
gsen di kwanan, na ftadagan kenen, na tadè
kamgis i blì na bukul blì i lagi kimay ayé.
8 Na tadè fabkeh tadag, na fkak na fles magu.
Kafnge ayé, magin kenen di dale Piter fusuk
di Bong Gumnè ayé. Na di kaginan dale, sigi
kenen lmafà na fkak dmayen di Dwata. 9 I
kdee dad to mite kenen magu na dmayen
di Dwata, 10 gadèla na kenen i lagi tagnè
sudeng di takab Fye Baweh di Bong Gumnè
ayé du mni, na too tikeng na tngah i kdeela
di kitela i ta mkel di kenen.

I katdò Piter

11 Sana kagot i lagi ayé di ku Piter na
Dyan kel di kgafatla di Balkun Solomon. Na
tikeng i kdee dad to, na sadluh ale salu déé.
12 Na kanto teen Piter ayé, manan di dale, “E
dad to di Israél, kan ku tikeng gamu mdà di
teenyu ani? Kan ku tooyu gami falnunu?
Yé man nawayu kè ku mdà di gami gnagan
ku demen mdà di katluhmi i kgulê i lagi
ani? Ise. 13 Bay i Dwata Abraham, Isaak,
na Dyékob, dunan i Dwata dad gutambulto,
kenen i ta fdatah ku Dyisas, i dekan. Gamu
i mlé dun di dad ganlal, na là ti nsenyu
dun di kanfe Pilato, balù ku yé kayè Pilato
falwàan Dyisas. 14 Kenen i Mtiu na Tluh, bay
là dnawatyu dun. Bay yé balingyu fni ku
Pilato, yé falwàan i to manò. 15 Ta fnatiyu i
gutambul i nawa, bay ta nték Dwata kenen
di fati. Gami ta mite dun, na tulenmi di
gamu. 16 Fagu di kaftoo di dagit Dyisas, i
lagi teenyu ani na dilèyu, ta kamgis na ta
gagu. Na i kaftoo di ku Dyisas, yé i gamfgulê
kenen, dunan i ta teenyu ani.

17 “Na ani, dad flanek, gadègu na yé
duenyu mimò sasè ku Dyisas du là glabatyu
i nimòyu salngad di dad ganlalyu. 18 Bay ta
fala fgadè Dwata fagu di kdee dad tugadan
di munan maflayam i Mgalékan, na ani
kibò Dwata dmohò dun fagu di nimòyu ayé.

* 2:34 2:34 I tnanin “Amu” dunan Dwata Mà, na yé galwen i Amu Dabid, dunan i Mgalék Dwata sanfatan dad Dyu, gadèto Dyisas Krayst. † 2:34 9:18 Ku demen unaf.

19 Yé duenam man, msal gamu na samfulê
gamu di Dwata du fye Inanasan i dad salàyu,
20 du fye kel di gamu i dangan i falami kgis
mdà di Amu, na dekan Dyisas, i ta falan
nalék tmabeng gamu. 21 Na Dyisas kenen,
là fakay ku là funan mnè di langit kel di
du kfalami Dwata i kdee, gambet i ta falan
fgadè di munan fagu di dad tugadan too
mtiu. 22 Du ani man Mosis, 'Di satu du,
mdà i Amuyu Dwata, dekan di gamu satu
tugadan, salngad di ta kdekan do. Kenen i
satu dademeyu, na là fakay ku là falningeyu
i kdee manan gamu. 23 Nè i to là mimen
di man i tugad ayé, là flam Dwata dun
di dad ton, bay falmon.' 24 Na i kdee dad
tugad i Dwata, mdà fa di ku Samwél, tulenla
gablà di dad du ani. 25 Mdà i dad fakang
Dwata blén fagu di dad tugadan, gamu i
mfun dun, na nun alelyu di kasafnèla i
dad gutambulyu. Salngad di ta manan ku
Abraham, 'Fagu di belam banlégu kafye i
kdee dad to di tah tanà.' 26 Taman, ta nalék
Dwata i Snaligan, na funan dek di gamu du
fye banlén gamu kafye di kafkagolan gamu
i dad sasè nimòyu."

4

I kukum i dad ganlal dale Piter na Dyan

1 Di lam Piter na Dyan talù, ta fdadong di
dale i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
i ulu i dad to gal mantay di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, na i dad Sadusi. 2 Na
too ale falbut du yé tdò Piter na Dyan di
dad to na mték i dad to mati fagu di ku
Dyisas. 3 Taman, kanfèla Piter na Dyan, na
fablanggùla ale kel di flafus du ta kifuh sa.
4 Bay dee dad to lminge i tdò Piter, na ta ftoo
ale. Nun kè dad lime libu i kdee dad lagi.

5 Na di tmadol du, stifun di Dyérusalém i
dad ganlal i dad Dyu, na i dad tua gal mebe
i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis. 6 Na déé Anas, i ulu
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na lê man
Kayafas, na Dyan, na lê man Alihandru, na i
dad flanek i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu. 7 Na fatlola Piter na Dyan, na snalekla
ale, manla, "Nè gumdà i kgaganyu mimò
tnikeng, na simto mfun dagit i gnamityu?"

8 Na Piter, fnò i Mtiu Tulus, tnimelan ale,
manan, "E dad ganlal na dad tua, 9 ku gami
snalekyu gablà di fye na gamtikeng nimòmi
di to kimay, na i kgulêan, 10 fye ku gamu
na i kdee dademe dad to Israél too gmadè
ani. Ta tadag i to ani di blengyu, na sikof
i kgulêan fagu di kaltulus i dagit Dyisas
Krayst mdà di Nasarét, dunan i ta fnatakyu
di krus, bay lê nték Dwata di fati. 11 Na
Dyisas sa i tulen di Tnalù Dwata, manan,

'Nun gumnè slame batu, na i satu batu
déé too mabtas, yé balingyu knang
gamu dad to fdak gumnè.'

12 I kagalwà, lo déé gumite dun di ku Dyisas
Krayst, du landè dademe dagit di klamang
banwe blé Dwata di dad to ku gamfalwà
gito."

13 Too tikeng i dad ganlal ayé du teenla i
klabè Piter na Dyan, na gadèla na lo ale btal
to na landè sankulla. Yé klola too gmadè
dun na Piter na Dyan i dademe Dyisas sagin
di munan. 14 Bay landè gmanla du toola
teen i to ta mgulê ayé tadag di saféd ale
Piter na Dyan. 15 Na yé duenam man, ta
dalugla ale Piter lamwà di snifil gumukum
dad too mdatah ganlal, na yé klola sasalek,
manla, 16 "Dét fye kibòto i dad to ani? I kdee
dad to mnè di Dyérusalém slame gmadè na
too gamtikeng i mgimòla, na landè kibòto
famkéng dun. 17 Bay ani nimòto, fnangto i
dad to ayé tamdò di dagit Dyisas du fye là
too mbel i santulen gablà di ta mkel ani."
18 Na yé duenam man, ta lêla fatlo Piter na
Dyan, na toola ale fnang tmulen na tamdò
di dagit Dyisas. 19 Bay tmimel Piter na Dyan,
manla, "Fandamyu kun ku dét i tluh nimò di
kanfe i Dwata, gamu i nimenmi, ku demen
Dwata i nimenmi. 20 Du là gaganmi damnan
i ktomi ku là tulenmi i ta teenmi na i ta
lingemi."

21 Bay ta baling too midul i kafnangla dale
Piter na Dyan, na yé klola falwà dale. Landè
kibòla falmayam dale du i kdee dad to, toola
dnayen i Dwata du mdà di ta mkel di lagi
ayé. 22 Yé ta ktua i lagi mgulê fagu di tnikeng
nimò mlukas fat falò fali.

I dasal i dad to ftoo di ku Dyisas

23 Na kanto galwà Piter na Dyan, ta sam-
fulê ale di dademela, na tulenla dale i kdee
man dad ganlal di kafaglut na i dad tua di
dale. 24 Na kanto linge i dademela, sasatu
ale dmasal di Dwata, manla, "E Too Mdatah
Amu, ge sa mimò i langit, tanà, mahin, na
i kdee mnè di lamla. 25 Fagu di Mtiu Tulus,
talù ge fagu di snaligam, Dabid, dunan i
gutambulmi, manam,

'Kan ku falbut i dad to ise Dyu? Na kan ku
yé fandam i dad to i dad nimò landè
gukel?
[26] Fatlagad i dad harì di tah tanà, na stifun
i dad ganlal du sansatula i nawala
samfati i Dwata na i Mgalékan.'
[27] Na glut, dini di syudad ani gustifun ale
Harì Hérod na Pontyus Pilato magin di dad
to ise Dyu, na lê man i dad Dyu mdà di
Israél du sasatu ale dmuen i Snaligam Too
Mtiu, dunan i Mgalékam. [28] Na fagu déé, ta
balingla gimò i kdee ta fala mnè di nawam
fagu di kaltulusam na i knayèam. [29] Na ani,
Amu, gadèam i dad kaflikòla gami. Gami
dad fasakam. Banlém gami klabè tamdò
i Tnalùam. [30] Bantalam i sigalam famgulê
na mimò dad tnikeng na ilè fagu di dagit
Dyisas, i Snaligam Too Mtiu."
[31] Na kafngela dmasal, ta mgingok i
gumnè gustifunla. Na i kdeela fnò i Mtiu
Tulus, na ta baling midul i klabèla tamdò
Tnalù i Dwata.

I kasablé i dad to ftoo di ku Dyisas

[32] Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas, too
sasatu nawala na i fandamla. Na landè di
dale famdam ku lo kenen mfun i knunan.
Bay sablé i kdeela di kdee dad knunla.
[33] Fagu di bong gnagan blé Mtiu Tulus di
dad to dek Dyisas, fadlug ale tmulen gablà
di kték i Amuto Dyisas, na nun bong kafye
Dwata kel di kdee dad to. [34] Na landè di dale
ku nun dè kalnidùan du i dad to mfun i dad
gumnè na dad tanà, fablila na nebela i wèan
[35] di dad to dek Dyisas du fye nalella di kat
satu dad to nun kalnidù.
[36] Na Dyosip i satu di dale, i dnagit dad
to dek Dyisas Barnabas (yé gumtatekan To
Tamgal Nawa). Mdà kenen di dad bel Libay,
na déé gusutan di Sipru. [37] Na fablin i satu
alel tanàan, na blén i wèan di dad to dek
Dyisas.

5

Ananayas na Safira

[1] Na lê nun satu lagi, yé dagitan
Ananayas, na yé yaanan Safira. Na fablila
satu alel tanàla. [2] Na kanto gwè Ananayas
i wèan, busekan i dademe wèan, na nè i
gdè, yé blén di dad to dek Dyisas. Na i
kdee nimòan ayé, slame gadè i yaanan. [3] Na
smalek Piter, manan, "Ananayas, kan ku
fgebe ge ku Satanas fagu di ktulenam kéng
di Mtiu Tulus na di kbusekam i dademe
wèan. [4] Di lamam là fabli i tanàam, ge sa
i mfun dun. Na kantom fabli, ge mfun i
wèan, na balù dét i kayèam kibò dun, fakay
sa. Dét i duenam mimò ani? Ise ku yé
gutmulenam kéng di dad to, bay di Dwata."
[5] Na kanto linge Ananayas i man Piter ayé,
tin tadè bek, na fles mati. Na too ti likò i
kdee dad to lminge i ta mkel di kenen. [6] Na
kafnge ayé, ta nun fusuk déé dad lamnok
lagi du fnungasla i lawehan, na santiangla
lamwà du lbangla.
[7] Na kafnge dad tlu oras, ta lê fusuk
i yaanan, bay là gadèan i ta mkel di ku
Ananayas. [8] Na snalek Piter kenen, manan,
"Tnimelam i salekgu di ge ani. Ta senan ani
kè i wè i tanà fabliyu?" Na tmimel kenen,
manan, "Hee, senan sa ayé."
[9] Na man Piter di kenen, "Kan ku sansat-
uyu i nawayu tmilew i Tulus Dwata?
Neyem. I dad lagi lambang i yaanam, ta déé
ale di bà takab du lêla ge lbang." [10] Na di
kman Piter ayé, tadè lê bek Safira kenen di
saféd i blì Piter, na fles mati. Na i dad lagi
ayé, ta lê ale fusuk, na kantola teen na ta
mati kenen, ta lêla santiang du lbangla di
saféd i yaanan. [11] Na too ti likò i kdee dad
to ftoo di ku Dyisas na kel di kdee dad to
lminge gablà di dad mgimò ayé.

Dad tnikeng

[12] Na too dee dad tnikeng na dad ilè nimò
i dad to dek Dyisas di kanfe i dad to. Na
gal stifun i kdee dad to ftoo di ku Dyisas
déé di Balkun Solomon di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata. [13] Nun dademe dad
to là ftoo, là glasla magin di dale du mdà
di klikòla, balù toola ale nafè. [14] Bay baling
too midul i kdee dad lagi na libun ftoo di ku
Dyisas. [15] Na mdà di nimò dad to dek Dyisas,
nebe dad to i dademela nun tduk di dad
dalan, na filèla ale di dad katri na dad igem
du fye ku ta magu Piter déé, gtadè di dale
i alungan, na mgulê ale. [16] Na too dee dad
to mdà di dad lunsud glibut di Dyérusalém,
lê ale stifun déé, na nebela i dademela nun
tduk na i dad to fnusuk busaw. Na i kdee
dad to nebela ayé, sdulê ale mgulê.

Kaflayam i dad to dek Dyisas

[17] Bay, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na lê man i dademen, dunan i dad to
glam di dad Sadusi, mafè nawala. Taman,
meye ale kfagu msang dale. [18] Kanfèla i dad

to dek Dyisas du fablanggùla ale. [19] Bay
kanto kifuh, nun kasaligan i Dwata kel déé
di blanggù du nukàan i dad takab, na neben
ale lamwà. [20] Na man i kasaligan di dale,
"Salu gamu di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na tadag gamu déé, na tulenyu gablà
di falami nawa." [21] Na mimen i dad to dek
Dyisas du di too flafus, ta fusuk ale di Bong
Gumnè ayé, na tambù ale tamdò.

I ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu
na i dademen, santifunla i dad tua i dad
Dyu, dunan i dad too mdatah ganlalla gal
mukum, na fatlola i dad to dek Dyisas di
blanggù. [22] Bay kanto ale kel di blanggù, là
teenla ale Piter déé. Taman, ta lê ale sam-
fulê di dad to mdek dale, na tulenla dale,
manla, [23] "Di kakelmi di blanggù, teenmi too
fye kagtakaban, na sana ktadag déé i dad to
mantay, bay kantomi nukà i takab, landè to
teenmi di lam." [24] Na i ulu dad to mantay
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, kantola
linge i man dad to dekla, libug fandamla
ku dét i ta mkel di dale Piter. [25] Na nun to
kel déé, manan dale, "I dad lagi ta tusukyu
di blanggù, ta lê ale tadag du tamdò di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata." [26] Na
kantola linge ayé, ta mdà i ulu i dad mantay
na i dademen salu ditù di Bong Gumnè ayé,
na nebela samfulê i dad to dek Dyisas. Bay
là falnayamla ale du likò ale di dad to keng
ndakla ale batu.

[27] Na kantola nebe i dad to dek Dyisas di
gustifunla, ftadagla ale di kanfe i dad gan-
lal, na snalek i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu ale. [28] Na man i ulu ayé di
dad to dek Dyisas, "Ta toomi gamu fnang
tamdò di dagit Dyisas. Bay neyeyu i nimòyu
ani. Ta baling too mbel i katdòyu dini
di Dyérusalém, na duenyu di gami i kfati
Dyisas." [29] Bay tmimel Piter na i dademe to
tdò Dyisas, manla, "Yé too mabtas nimenmi
i Dwata, ise ku to. [30] I Dwata fnangamfù
i dad gutambulto, kenen i mték ku Dyisas
kafngeyu fmati kenen fagu di kfatakyu dun
di krus. [31] Na fdatah Dwata kenen fagu di
kafsudengan dun di kwananan, na nimòan
kenen Ulu na Falwà. Yé duenan mimò ayé
du banlén dalan i dad to di Israél msal du
fye fnasinsya Dwata i dad salàla. [32] Gami sa
i ta mite na tmulen i kdee ayé, na lê man
i Mtiu Tulus, i tadè blé Dwata di dad to
mimen kenen."

[33] Na kanto linge dad ganlal i man Piter,
too ale falbut, na kayèla fafati i dad to dek
Dyisas. [34] Bay nun satu Farisi, yé dagitan
Gamalyél. Satu kenen tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na too nafè i dad to
kenen. Ta tadag, na dekan i dad to, nebela
lamwà i dad to dek Dyisas là mlo. [35] Klon
man di dademen ganlal déé, "E dad to di
Israél, tooyu fan-geye i nimòyu di dad to
ayé. [36] Nun satu to di munan, yé dagitan
Tudas, na flingu bong to, na nun dad fat
latuh i kdee dad to magin dun. Bay di là
mlo, nun fmati kenen, na ta sbalét i kdee
dad ton, na landè gukel i dad nimòan. [37] Na
kafnge ayé, ta lê nun to mdà di Galili, yé
dagitan Dyudas. Msut kenen di slà kse i
dad to. Na dee dad to magin di kenen,
bay kanto kenen fnati, ta lê sbalét i dad
ton. [38] Na yé duenam man, ani fngewegu di
gamu gablà di dad to ani. Tiyu ale bayà.
Falwàyu ale. Ku yé gumdà i tdòla di to,
lê landè gukelan. [39] Bay ku yé gumdàan di
Dwata, là gaganyu ale fnang, du yé balingyu
sanfati i Dwata." Na nagin dad ganlal i flau
Gamalyél. [40] Yé duenam man, ta lêla fatlo i
dad to dek Dyisas, na fafasla ale. Na kafnge
ayé, toola ale fnang tamdò di dagit Dyisas,
na klola falwà dale.

[41] Na ta mdà i dad to dek Dyisas fdu di
gustifun i dad ganlal ayé, na too ale lehew
du di kite Dwata dale, gten ale maflayam
di kyà du mdà di dagit Dyisas. [42] Na kat
du, ditù ale di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata na lê man di dad gumnè, du fadlug
ale tamdò na tmulen i Fye Tulen gablà ku
Dyisas, i Mgalék Dwata.

6

Kalék i dad fitu to tmabeng

[1] Ta midul i kdee dad to ftoo di ku Dyisas.
Na di slà ayé, i dad Dyu talù Grik, mugak
ale gablà di nimò i dad Dyu talù Hibru du
là gagin banlé i dale dad libun balu di kalel
i dad gastu kat du. [2] Yé duenam man, i
sfalò lwe to dek Dyisas, santifunla i kdee
dad to ftoo, na manla, "Là gtenan ku gami
i malel i dad gastu, keng gtagakmi i katdò
Tnalù Dwata. [3] Taman, dad flanek, malék
gamu fitu lagi mgafè na fnò i Mtiu Tulus na
kfulung, na dale fimòmi dun, [4] du fye lo yé
nimòmi dmasal na tamdò i Tnalù Dwata."

[5] Na too mayè i kdee dad to di manla ayé.
Na yé nalékla Stifén, satu lagi too ftoo di
ku Dyisas, na fnò i Mtiu Tulus, na lê man
Filip, na Prokoru, na Nikanor, na Timon, na
Parminas, na lê man Nikolas mdà di banwe
Antyuk, i satu to ise Dyu, bay ta mgebe di
kafaglut i dad Dyu. [6] Na nebela i dad fitu lagi
ayé di dad to dek Dyisas, na mdà i dad to dek
Dyisas, fkahla i falella di dale, na dnasalla
ale.
[7] Taman, ta too mbel i Tnalù Dwata, na ta
baling midul i kdee dad to ftoo di ku Dyisas
di Dyérusalém, na ta lê dee i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu magin ftoo di ku Dyisas.

I kakfèla ku Stifén

[8] Na Stifén, too kenen fnò kafye blé
Dwata na kgagan mimò dad malbang ilè na
tnikeng di kanfe i dad to. [9] Bay nun dad
to mnang ku Stifén, dunan i dad Dyu mdà
di gustifun dnagit Gustifun i Dad Fasak Ta
Falwà. Yé gumdàla di Sirini na Alihandriya
na lê man i dademe dad banwe di Silisya
na Asya. Dale i sambalew ku Stifén, [10] bay
du banlé i Mtiu Tulus Stifén kfulung, yé
duenam man, là gmagan ale di kenen. [11] Bay
falnaula i dademe dad to magu lam, du fye
tmulen ale kéng. Na ani man i dad to ayé,
"Ta lingemi i sasè kastulenan ku Mosis na i
Dwata." [12] Na fagu déé, banlétla nawa i dad
to, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis. Na kanfèla Stifén, na nebela di
gustifun i dad too mdatah ganlal i dad Dyu.
[13] Na nun dad to ftalùla déé i too tmulen
kéng tmifù ku Stifén, "I to ani, too sasè
ktalùan gablà di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, na i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis. [14] Na lingemi i kmanan dun, Dyisas
mdà di Nasarét, lanbàan kun i Bong Gumnè,
na tanlasan i dad uldin Dwata tagak Mosis
di gito. [15] Na i kdee dad ganlal, falnunula
Stifén, na teenla i bawehan salngad baweh
i satu kasaligan.

7

I talù Stifén

[1] Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, snalekan Stifén, manan, "Glut kè i
kdee man dad to ani?" [2] Na tmimel Stifén,
manan, "E dad flanek na dad tua, tooyu beg
falninge i man-gu. Di munan, di laman là fa
milih i gutambulto, dunan Abraham, ditù di
Haran, yé gumnèan di Mésopotamya. Na di
laman mnè déé, fite di kenen i Dwata Too
Mdatah na Maltulus, manan, [3] 'Tnagakam i
banwem na dad flanekam, na mdà ge salu
ditù di banwe fiteta ge.' [4] Na yé duenam
man, ta mdà kenen di Kaldiya, na milih ditù
di Haran. Na kafnge i kfati màan, ta dek
Dwata kenen fles di banwe ani, dunan i ta
gumnèyu ani. [5] Landè fa blé Dwata di ku
Abraham alel i tanà, balù salngad tah falel.
Bay ta makang i Dwata di kenen na blén dun
i tanà ani, du fye ta kenen nan mfun dun
kel di dad belan. Na di kfakang Dwata ayé,
fa landè ngà Abraham. [6] Na ani man Dwata
di kenen, 'I dad belam, mnè ale di mahal
banwe, na nimòla ale fasak, na toola ale
falnayam di lam i fat latuh fali klon. [7] Bay
falnayamgu i dad to fmasak dale, na kafnge
ayé, lamwà ale di banwe ayé, na mangamfù
ale di do di banwe ani.' [8] Na kafnge ayé, ta
dek Dwata Abraham gablà di kfimò ilè di
laweh i dad lagi, du yé ilè i kasafnèla. Na ta
sut Isaak, na mimò Abraham ilè di lawehan
di gwalun du kafngen sut. Na salngad ku
Dyékob kafngen sut, lê nimò Isaak ilè di
lawehan, na kel di dad sfalò lwe ngà Dyékob,
i dad gutambulto.

[9] "Na mafè nawa i dad flanek Dyosip
di kenen, na fablila kenen mgimò fasak
di Idyip. Bay Dwata magin kenen, [10] na
falwàan kenen di kaflayaman. Di ktadag
Dyosip di kanfe Féro, i harì di Idyip, bayan
Féro di kafye balun na di kfulungan. Na
nimò Féro kenen gubirnador di banwen ayé
na kel di gumnèan.

[11] "Na kafnge ayé, nun kel bong kbitil
di kabal i banwe Idyip na Kanaan, taman,
too ti sè kaflayam i dad to di dangan ayé.
Balù i dad gutambulto, ta landè gumwèla
knaan. [12] Na kanto linge Dyékob nun ulê i
dad fele di Idyip, ta dekan i dademe dad
ngàan salu ditù, dunan i dad gutambulto.
Na yé tnanin ksalula ditù. [13] Na di galwe
dulêla salu gatù, ta fdilè Dyosip i kton di
dad flanekan, na di là mlon, ta gadè Féro
gablà di dad flanek Dyosip. [14] Taman, fan-
gadè Dyosip i màan Dyékob, na fngén kenen
na i dad flanekan gatù di Idyip. Na fitu falò
lime i kdeela. [15] Na kafnge ayé, ta milih ale
Dyékob ditù di Idyip, na ditù ta gumatin na
i dad gutambulto. [16] Na nebela ale samfulê
di Sikim, na lbangla ale di ilib ta fala bnayad

Abraham di dad bel Hamor.

17 "Na kanto mdadong i kdohò Dwata i
fakangan ku Abraham, ta baling too matnù
i kdee dad gutambulto di Idyip. 18 Na kanto
matlas i harì di Idyip, là dilèan Dyosip. 19 Na
i harì ayé, toon lnumì i dad gutambulto, na
falnayaman ale du fnegesan ale tmagak i
dad malnak ngàla ditù di lwà fye mati ale.

20 "Na di slà i kaflayam ayé, sut Mosis.
Bayan Dwata kenen, na too ti fye bawehan.
Na tlu bulen i klola mifat dun di gumnè
màan. 21 Na kantola tnagak Mosis ditù di
lwà, mdà i ngà Féro libun, talnamòan du
fanbalingan ngàan. 22 Tdòla kenen di kdee
kanfulung i dad to di Idyip, na mgimò
kenen tatel fagu di dad talùan na di dad
nimòan.

23 "Na kanto fat falò fali ktua Mosis, yé
gtulen nawan lmauy i dademen Dyu. 24 Na
kanto kel Mosis déé, nun teenan Dyu fal-
nayam i satu to mdà di Idyip, na nsenan
i Dyu ayé, na fnatin i to mdà di Idyip.
25 (Yé mnè di nawa Mosis ta gadè i dademen
Dyu na kenen i gnamit Dwata falwà dale di
Idyip, bay là ti gadèla dun). 26 Na di tmadol
du, nun teen Mosis lwe Dyu, sfati ale. Mayè
kenen samfye dale, na manan dale, 'E dad
flanek, kan ku sfati slame gamu?' 27 Bay
i lagi mbet sfati, lugadan Mosis, manan,
'Simto mimò ge bong to na mukum gami?
28 Yé kayèam kè ku fnatim agu gambet i
kfatim i to mdà di Idyip balfabi?' 29 Na kanto
linge Mosis i manan ayé, ta milah ditù di
Midyan na ditù gumnèan, na mwè yaan. Na
déé gusut i lwe ngàla, slame lagi.

30 "Na kanto fat falò fali mlius, ditù Mosis
di banwe landè to mnè ditù mdadong di Bu-
lul Sinay. Nun kasaligan i Dwata tadè msut
di kenen di lam kayu dminè. 31 Na too kenen
tikeng di teenan ayé. Na fdadong déé du
neyen. Na di kafdadongan, ta lingen i talù
Dwata. Ani manan, 32 'Do i Dwata fnangamfù
i dad gutambulam, dunan Abraham, na
Isaak, na Dyékob.' Na tadè kankal Mosis
di klikòan, na là glasan meye dun. 33 Na
man Dwata di kenen, 'Nlusam i talumfàam
du mtiu i tanà gutadagam ayé. 34 Ta teen-
gu i kaflayam gnagu i dad togu di Idyip.
Ta lingegu i dalongla, na ta tufa agu du
falwàgu ale. Na. Flal ge du dekta ge gatù
di Idyip.'

35 "Na Mosis ani, i knang dad to Israél
di munan, manla di kenen, 'Simto mimò
ge bong to na mukum gami?' Kenen dek
Dwata mebe na falwà i dad to ayé fagu di
ktabeng i kasaligan fite di kenen di kayu
dminè. 36 Na nebe Mosis ale lamwà di Idyip,
na nun dad tnikeng na dad ilè nimòan
di Idyip, na di Fulè Mahin, na lê man di
banwe landè to mnè ditù di lam fat falò
fali klon. 37 Na Mosis sa i man dun di dad
to Israél, 'Nun satu tugad Dwata mdà di
dademeyu dekan di gamu salngad do.' 38 Na
Mosis i magin di kastifun i dad to Israél di
banwe landè to mnè ditù, di saféd i dad
gutambulto na balù i kasaligan Dwata, i talù
di kenen di Bulul Sinay. Na gdawatan mdà
di Dwata i mlawil tdò du fye lêan fafles di
gito.

39 "Bay i dad gutambulto, là nimenla dun.
Balingla kenen knagol, na yé kayèla ku lê
ale samfulê ditù di Idyip. 40 Na di lam Mosis
ditù di tah i Bulul Sinay, manla di ku Aron,
i satu bong tola, 'Mimò ge gami dad dwata
fye mnè tukè munami, du Mosis, i mebe
gami lamwà di Idyip, ta là gadèmi ku dét i
ta mkel di kenen.' 41 Taman, ta nun nimòla
dwata, yé kbawehan ngà safì. Na damsù
ale di kenen, na fnistala. 42 Bay knagol
Dwata ale, na bayàan ale mangamfù di dad
blatik. Na gdohò i sulat satu tugad i Dwata
di munan, manan,

'Gamu dad to Israél, ise ku do i gum-
damsùyu na i gumléyu di kloyu mnè
di banwe landè to mnè ditù di lam i
fat falò fali klon.

43 Bay yé balingyu nebe i tukay gumnè i
dwata dnagit Molok, na lê man Ri-
fan, i kbaweh blatik. Na yé dad
dwata fnangamfùyu. Yé duenam
man, falnayamta gamu du febeta
gamu ditù di satu banwe sentù Ba-
bilon.'

44 "Di kagu i dad gutambulto di banwe
landè to mnè ditù, nun slung di safédla
gusamsitela i Dwata. Ta nimò Mosis i slung
ayé du yé dek Dwata dun, na lalòan i baweh
ta fite Dwata di kenen. 45 Na kafnge ayé,
yé tamlas mebe i slung ayé dunan i dad
gutambulto magin ku Dyaswa mwè i tanà
mdà di dad to ta filih Dwata di kanfela. Na i
slung ayé, sana knèan déé kel di kagot Harì
Dabid. 46 Kanto gamdawat Dabid kafye mdà
di Dwata, yé fnin di kenen, falohan kenen

fdak gumnè blén di Dwata, dunan i lê Dwata
Dyékob. 47 Bay Solomon i ngà Dabid, yé
baling fdak i gumnè ayé. 48 Bay di kaglutan,
i Too Mdatah Dwata, là sa mnèan di dad
gumnè fdak i dad to tanà, du ani man satu
tugad i Dwata,
49 'I langit, yé gusudenggu, na i tanà, yé
gumlékgu. Dét klasi gumnè i fdakyu
do? Na nè man nawayu gten guf-
tudgu?
50 Ise do kè mimò kalbong kdee?' "
51 Na fadlug Stifén talù, manan, "Bay
gamu dini, too magéng uluyu, na là fal-
ningeyu i man Dwata. Salngad gamu di
dad gutambulyu du galyu knang i Mtiu
Tulus. 52 Nun kè tugad i Dwata là falnayam
i dad gutambulyu? Landèan, du fnatila i
dad to dek Dwata di munan, kel di dad
to ta fala fgadè gablà di kakel i Snaligan
Too Tluh. Na kanto kel i To manla ayé, ta
nakalyu, na fnatiyu. 53 Gamu gamdawat i
dad uldin Dwata fagu di dad kasaliganan,
bay là nimenyu dun."

I kfatila ku Stifén

54 Na di lam i dad ganlal flinge di man
Stifén, san-gakétla beengla di kalbutla dun.
55 Bay Stifén, fnò kenen i Mtiu Tulus, ta
lngalà di langit, na teenan kneng i kaltu-
lus Dwata, na teenan Dyisas tadag gsen di
kwanan i Dwata. 56 Na man Stifén, "Neyeyu.
Teen-gu i langit ta mgukà, na i Ngà To tadag
gsen di kwanan i Dwata."
57 Taman, ta nsangla dad klingela, na mkit
ale, na sdulêla dnauf. 58 Na dyolla kenen
lamwà di syudad, na ndakla batu. Na i dad
to tmifù dun, yé fbantayla i dad saulla Sol,
i satu lamnok lagi. 59 Na lamla sigi mdak
ku Stifén batu, ta dmasal kenen, manan,
"E Amugu Dyisas, dnawatam i nawagu ani."
60 Na kafnge ayé, ta lkuad kenen, na tamlo,
manan, "E Amu, nangam ntuk di dale i salà
nimòla ani." Na di kafngen man ayé, ta ftoh
nawan.

8

1 Na nagin Sol i ayè i dad to fmati ku
Stifén.

I kaflayam Sol i dad to ftoo ku Dyisas

Na di du kfatila ku Stifén, yé ta katbù i
too sasè kaflayam i dad to ftoo di ku Dyisas
di Dyérusalém. Taman, ta sbalét i kdeela di
dad probinsya di Dyudiya na Samarya, na lo
yé tagak di Dyérusalém i dad to dek Dyisas.
2 Na nun dad to too mangamfù di Dwata,
lbangla Stifén, na toola kenen lnanu. 3 Bay
too kayè Sol falmo i dad to ftoo di ku Dyisas.
Nkatan fnusuk i dad gumnèla, na kanfèan i
dad lagi na libun, du fablanggùan ale.

I katdò Filip di Samarya

4 Na i kdee dad to ftoo i ta masbalét ayé,
gatù ale di dad sahal banwe du tdòla i Tnalù
Dwata. 5 Na mdà Filip, salu kenen di satu
syudad di Samarya, na tamdò kenen déé
gablà ku Krayst. 6 Na kanto linge dad to i
man Filip, na teenla i dad tnikeng nimòan,
toola fansye flinge di manan. 7 Na dee dad
busaw lamwà di dad to magin i kitla, na
lê dee dad to là galyakla i lawehla, na dad
kimay, na mgulê i kdeela. 8 Taman, too ti
lehew i dad to di syudad ayé.

Simon, i lmoos

9 Na di syudad ayé, nun satu lagi mnè déé,
yé dagitan Simon. Ta mlo kenen lmoos, na
too tikeng i kdee dad to di Samarya du mdà
di kloosan. Toon ftatel i kton di kmanan
dun maltulus kenen. 10 Na i kdee dad to,
balù mdanà ku demen mdatah, toola fansye
flinge di kenen, na yé manla, "Kenen i tulus
Dwata dnagit, 'I bong tulus.' " 11 Ta mlo
ale tikeng di kloosan, taman toola kenen
falninge. 12 Bay kanto ftoo dad to di tdò Filip
i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata, na i dagit
Dyisas Krayst, ta fbunyag i dad lagi na dad
libun. 13 Na balù Simon, ta baling kenen lê
ftoo di ku Dyisas na fbunyag. Na là tlagan
magin di ku Filip, na too kenen tikeng mdà
di dad ilè na gamtikeng nimò Filip.
14 Na i dad to dek Dyisas i tagak di
Dyérusalém, lingela ta dnawat i dad to di
Samarya i Tnalù Dwata, taman ta dekla
Piter na Dyan salu ditù. 15 Na kanto ale kel
ditù, ta dnasalla i dad to ftoo ayé du fye
gdawatla i Mtiu Tulus. 16 Ani duen i Mtiu Tu-
lus là fa tufa di dale du lo yé gumagbunyagla
di dagit i Amuto Dyisas. 17 Bay fkah Piter na
Dyan i dad falella di dad to ayé, na yé klola
gamdawat i Mtiu Tulus.
18 Na teen Simon ta gdawat dad to i Mtiu
Tulus fagu di kafkah ale Piter i dad falella di
dale. Na yé duenam man, kayèan ku banlén
filak ale Piter, na manan dale, 19 "Bléyu do i
gnagan ayé du fye i kdee dad to gufkahgu
falelgu, gdawatla i Mtiu Tulus."

[20] Bay tmimel Piter, manan, “Mulà moon
ku malmo ge gagin di filakam, du yé man
nawam ku fakay bnayad i tadè blé Dwata.
[21] Landè alelam di nimò ani du teen Dwata
là tluh i mnè di nawam. [22] Nsalam i sasè
mnè di nawam ani, na dmasal ge di Amu, du
fye fnasinsyan ge di sasè fandamam. [23] Du
yé teen-gu di ge na too mafè nawam, na
mbakus ge di salàam.”

[24] Na man Simon di dale Piter, “Begyu
agu dnasal di Amu du fye là gafat di do i
manyu ayé.” [25] Na kafnge Piter na Dyan
tamdò i Tnalù Dwata, ta mdà ale mulê ditù
di Dyérusalém. Na di dalanla mulê, dee
dad baryu di Samarya nagula, na tdòla i Fye
tulen.

Filip na i ganlal di Ityupya

[26] Bay stulen satu kasaligan i Dwata di
ku Filip, “Mdà ge, lalòam i dalan mdà di
Dyérusalém salu di Gasa.” (Ta là too nagu i
dalan ani du landè to mnè déé). [27] Na yé due-
nam man, ta mdà Filip, na di laman magu,
nun teenan satu lagi kafun mdà di Ityupya.
Fdu kenen di Dyérusalém du ta mangamfù
di Dwata. Na i lagi ayé, satu mdatah ganlal
du nagotan i filak Kandis, dunan i harì libun
di Ityupya. [28] Na di kulêan, smakay kenen
kalisa, na laman magu, yé nimòan bnasan i
sulat Isaya, i satu tugad Dwata. [29] Na man
i Mtiu Tulus di ku Filip, “Fdadong ge, na
saldan ge magu di kalisa ayé.” [30] Taman,
sadluh Filip fdadong di kalisa, na lingen
kbasa i lagi ayé mdà di sulat Isaya. Na
smalek Filip, manan dun, “Glabatam kè i
bnasam ayé?”

[31] Na tmimel i ganlal ayé, manan, “Dét
kibògu galmabat i bnasagu ani ku landè to
faglabat dun di do?” Na ta nlakan Filip
smakay sudeng di safédan. [32] Na ani bnasa
i ganlal ayé, manan,

“Gambet kenen i bilibili nebe du tnatê,
na gambet kenen i ngà bilibili là
kamwakan ku nkih i bulan, du là ti
talùan.
[33] Toola kenen fyà, na là sa tluh i kukumla
dun. Na ta landè tmulen gablà di
dad belan du ta baling kenen fnati
dini di tah tanà.’ ”

[34] Na man i ganlal, “Begam tulen do ku
simto kayèan man ani, kenen kto ku demen
mahal to.” [35] Yé duenam man, ta tnulen
Filip i ganlal ayé i Fye Tulen gablà ku Dyisas,
na yé gumdàan tmulen dun di ta bnasan
gine.

[36] Na di kafadlugla magu, ta kel ale di
satu éél, na man i ganlal, “Neyem, nun sa
éél dini. Nun kè gukulanggu i duen-gu là
fakay fbunyag?” [37] Na man Filip di kenen,
“Ku mdà di nawam i kaftoom, fakayta ge
bnunyag.” Na tmimel i ganlal, manan,
“Hee, ftoo agu sa na Dyisas Krayst i Ngà
Dwata.”

[38] Na kafnge ayé, fafanak ganlal i kalisa,
na lwe ale Filip tufa, na fles ale di éél du
bnunyag Filip kenen. [39] Na kanto ale matun
di tubéh, tadè nwè i Tulus Dwata Filip, na
ta là teen i ganlal dun. Bay fles i ganlal di
kagun, na too lehew. [40] Na galì lamyalo Filip,
ta kel di Asutu, na mdà déé, nkatan i kdee
dad banwe kel di Sisarya tamdò i Fye Tulen.

9

I katbù Sol ftoo di ku Dyisas

[1] Bay di dad du ayé, fadlug Sol falmayam
na falmikò i dad to ftoo di ku Dyisas. Na
salu kenen di ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, [2] du mni sulat fakayan fite ditù di
dad gustifun i dad Dyu di Damaskus du fagu
déé ku nun teenan dad to ftoo ku Dyisas, i
baling lagi na libun, fakayan ale kanfè, na
fablanggùan ale ditù di Dyérusalém.

[3] Na ta mdà kenen salu ditù di syudad
Damaskus. Na kanto mdadong di syudad
ayé, tadè nun bong neng mdà di langit
glibut di kenen. [4] Na ti tadè bek Sol, na nun
lingen talù, manan, “E Sol, Sol, kan dé ku
falnayamam agu?” [5] Na smalek Sol, manan,
“Simto ge kè, Amu?” Na tmimel i talù ayé,
manan, “Do sa Dyisas, i galam falnayam.
[6] Bay mték ge nan, na fles ge di syudad, na
ku ta kel ge ditù, nun tmulen ge ku dét i fye
nimòam.”

[7] Na i dad lagi magin ku Sol, tgeneng
ale du ta lingela gine i talù, bay landè to
teenla. [8] Na ta mték Sol, bay kanto meye, ta
là miten. Taman, ta nalak i dademen kenen
fles di Damaskus. [9] Na tlu butangan là mite,
na là ti kmaanan, na là minuman.

[10] Na nun satu to ftoo di ku Dyisas déé
di Damaskus, yé dagitan Ananayas. Na
yé kanteenan ta tlo Dwata kenen, manan,
“Ananayas.” Na tmimel kenen, manan,
“Dét ayé, Amu?” [11] Na man i Amu di kenen,
“Gatù ge di gumnè Dyudas déé di dalan
dnagit Tluh Dalan, na fanngabalam i satu

to mdà di Tarsu yé dagitan Sol. Yé nimòan
di nawan ani, dmasal. 12 Na ta nun kanteen
Sol satu lagi, yé dagitan Ananayas salu déé
di kenen, na fkah Ananayas i falelan di
kenen fye lê mite." 13 Bay tmimel Ananayas,
manan, "Amu, ta dee dad to gulmingegu
gablà di lagi ayé, na i kdee dad sasè nimòan
di dad tom ditù di Dyérusalém. 14 Na yé
duenan salu dini di Damaskus du nun ktoon
mdà di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di
Dyérusalém kamfè i kdee dad to tamlo di
dagitam." 15 Bay tnimel i Amu Ananayas,
manan, "Mdà ge salu ditù di lagi ayé, du
ta nalékgu kenen fgadè i dagitgu di dad to
ise Dyu, kel di dad ganlalla, na lê man i dad
Dyu mdà di Israél. 16 Na fitegu di kenen i
kalbong kdee dad kaflayam nagun du mdà
di kafgadèan i dagitgu."

17 Taman, ta gatù Ananayas, na fusuk di
gumnè gufanak Sol. Na fkahan i falelan di
ku Sol, manan dun, "E flanekgu Sol, i Amuta
Dyisas, dunan i ta fite di ge di dalanam
salu dini, dekan agu samsite ge du fye lê
ge man mite, na fnò ge i Mtiu Tulus." 18 Na
kanto man Ananayas ayé, tadè nun tatek
mdà di mata Sol i salngad nél* nalaf, na ta lê
kenen mite. Na ta mték kenen, na fbunyag.
19 Na kafnge ayé, ta kmaan kenen, na ta lê
kamgis.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na fanak Sol dad file butang di saféd
i dad to ftoo ku Dyisas déé di Damaskus.
20 Na kafnge ayé, ta gatù Sol di dad gumnè
gustifun i dad Dyu du tamdò. Yé tdòan
na Dyisas Krayst Ngà i Dwata. 21 Na i kdee
dad to lminge i manan, too ale tikeng, na
smalek ale, manla, "Ise ani kè i to smamuk i
dad to ftoo di ku Dyisas ditù di Dyérusalém?
Na yé duenan salu dini kun du kanfèan i
dad to ftoo di ku Dyisas, na neben ale di
dad ganlal di kafaglut ditù di Dyérusalém."
22 Bay baling matnù i kfulung Sol tamdò, na
too mbagal i gutadagan tmulen na Dyisas
Mgalék i Dwata, taman i dad Dyu déé di
Damaskus, là gamtimel ale.

23 Na kafnge i dee du mlius, ta satul i
dad Dyu du fnatila Sol, 24 bay ta gadèan i
knayèla nimò ayé. Mdu na kifuh nun dad to
mantay di gufusuk di syudad du fye gfatila
Sol. 25 Bay di satu kifuh, i dad to gal magin ku
Sol, fsudengla kenen di satu bong baskit, na
fayolla kenen, yé gufagula dun di sol labat i
syudad du fye galwà.

I ksalu Sol ditù di Dyérusalém

26 Na salu Sol ditù di Dyérusalém. Na
kanto kel ditù, mayè kenen magin stifun
di dad to ftoo di ku Dyisas, bay likò ale
dun du yé man nawala ku sana là kaftoon
ku Dyisas. 27 Bay nun satu to, yé dagitan
Barnabas. Tnabengan Sol du neben di dad
to dek Dyisas, na tulenan dale gablà di ta
kite Sol i Amuto Dyisas ditù di dalan. Na
lêan tulen dale gablà di klabè Sol tamdò di
dagit Dyisas ditù di Damaskus. 28 Taman,
fanak Sol di safédla, na magin kenen di dale
lamngab di Dyérusalém, du fakgis tamdò di
dagit i Amuto. 29 Na stulen kenen di dad
Dyu talù Grik, na salyu ale man, bay baling
ale mngabal kfagu fmati kenen. 30 Na kanto
gadè i dad flanek Sol di kaftoo gablà ayé,
nebela kenen ditù di Sisarya, na fulêla ditù
di Tarsu.

31 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di kabal i
dad banwe Dyudiya, Galili, na Samarya, ta
nun ktanak knèla. Na ta baling ale mbagal,
na matnù i kdee dad to ftoo ku Dyisas fagu
di tabeng i Mtiu Tulus. Na fadlug ale mnè
di nun klikòla di Dwata.

I ksalu Piter di dad banwe Lida na Dyopa

32 Na Piter, dee dad banwe lanngaban. Di
satu du, gatù kenen di banwe dnagit Lida du
lnauyan i dad to Dwata ditù. 33 Na teenan
ditù Aniyas, i satu lagi là galyakan i lawe-
han. Ta walu fali i klon sigi milè. 34 Na kanto
kel Piter déé, manan di kenen, "Aniyas, ta
fan-gulê Dyisas Krayst ge. Taman mték ge,
na fantifasam i gumilèam." Na tadè mték
Aniyas. 35 Na i kdee dad to mnè déé di Lida
na lê man di banwe dnagit Saron, teenla i to
ta mgulê ayé, na ta ftoo ale di Amuto.

36 Na ditù di banwe dnagit Dyopa, nun
satu libun ftoo ku Dyisas, yé dagitan Tabita.
Di Grik, yé dagitan Dorkas, yé gumtatekan
uhe. Too ti fye i nimòan du galan tnabeng i
dad to landè knun. 37 Na di slà ayé, nun tduk
Dorkas, na fles mati. Danyohla i lawehan,
na filèla di snifil di tah. 38 Na là mawag
Dyopa mdà di Lida. Taman, kanto linge i
dad to ftoo ku Dyisas di Dyopa na ta déé
Piter di Lida, dekla lwe to salu di ku Piter du

* 9:18 16:29 Ku demen mni.

fakdo di kenen, manla dun, “Beg ge fabaltik
salu ditù di gami.” 39 Na ta mdà Piter magin
di dale. Na kanto kel déé, nebela kenen
myak di snifil. Na nun dee dad libun balu
tadag di safédan. Too ale mngel, na fitela
ku Piter i dad klaweh ta fnge tanbél Dorkas
di laman là fa mati. 40 Na dek Piter i kdee
dad to lamwà di snifil. Na kafnge ayé, lkuad
kenen dmasal. Na kanto smalu di mati, ta
manan dun, “Tabita, mték ge.” Na ta meye
i libun ayé, na di kiten ku Piter, ta mték, na
fles sudeng. 41 Na nagot Piter i sigal Dorkas,
na tnabengan kenen tadag. Na kafnge ayé,
ta tlo Piter i dad to ftoo di ku Dyisas, gagin
i dad balu gine, na fiten di dale ta mték
Dorkas. 42 I ta mkel ani, too mbel di kabal
i banwe Dyopa, taman ta dee dad to ftoo di
Amuto. 43 Na beg mlo Piter fanak di Dyopa
di saféd Simon, i satu lagi gal tambél kulit
lmanaf.

10

I kafngé Kornilyu ku Piter

1 Na nun satu lagi, yé dagitan Kornilyu,
na ditù gumnèan di Sisarya. Kenen kapitan
i dad sundalu di Roma glam di Lumbuk Itali.
2 Kornilyu na i familyan, toola nafè i Dwata,
na nun klikòla dun. Na too bong tabengan
di dad Dyu landè knun, na too kenen fduf
dmasal. 3 Na di satu du, kanto tngà masol i
du, nun kanteenan satu kasaligan i Dwata
fdadong di kenen, manan, “E Kornilyu.”
4 Na too neye Kornilyu i kasaligan ayé magin
i klikòan, na snalekan kenen, manan, “Dé-
tan kè, Sér?” Na tmimel i kasaligan, manan,
“Too lehew Dwata gablà di dad dasalam,
na i dad blém di dad to landè knun, na yé
duenam man, toon ge fandam. 5 Na ani,
mdek ge dad lagi salu ditù di Dyopa du
nngéla satu lagi dnagit Simon Piter. 6 Yé
gufanakan di kilil mahin di lam gumnè
Simon, dunan i to tambél kulit lmanaf.” 7 Na
kanto mdà i kasaligan ayé, ta tlo Kornilyu i
satu sundalun mafè i Dwata, na lê man lwe
fasakan. 8 Na tulenan dale i kdee ta mkel,
klon mdek dale salu ditù di Dyopa.

I kanteen Piter

9 Di tmadol du, kanto fan ltu du, ta
mdadong ale di Dyopa. Na Piter, myak
kenen di tah ataf i gumnè du dmasal. 10 Na
ta too kenen bitil, na mayè kmaan. Na di
lamla mimò i knaan, nun kanteenan. 11 Yé
teenan ta mgukà i langit, na nun gambet
bong kayab nikat di sbalà syungan fayol kel
di tanà. 12 Na nun dad sahal lmanaf, na
dad kmamang, na dad anuk di bnas mnè
di laman. 13 Na nun lingen talù di kenen,
manan, “Piter, tadag ge. Tmatê ge, na
knaanam.” 14 Bay tmimel Piter, manan, “E
Amu, là fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan
i dad magsik gambet ayé, ku demen i là
fakaymi dnawat.” 15 Na ta lêan linge i talù
ayé, manan di kenen, “Nangam man ku
magsik i ta lnaneb Dwata.” 16 Tlu dulêan
mkel di ku Piter, na kafnge ayé, ta lê magket
i kayab ditù di langit.

17 Na di lam Piter famdam ku dét gum-
tatek i kanteenan, ta kel déé di Dyopa i
dad lagi dek Kornilyu, na snalekla gusablà i
gumnè Simon, klola fles di bà labat i gumnè
gufanakan. 18 Na tamlo ale, na snalekla ku
déé gufanak Simon Piter.

19 Na di lam Piter famdam i kanteenan, ta
talù i Mtiu Tulus di kenen, manan, “Nun tlu
lagi mngabal ge. 20 Taman, tadag ge, na tufa.
Na nangam falwe nawam magin dale du do
mdek dale.”

21 Na ta tufa Piter, na manan dale, “Do sa
i fanngabalyu. Dét i fandufyu dini?” 22 Na
tmimel ale, manla, “Yé mdek gami Kapitan
Kornilyu. Tluh to kenen, na toon nafè i
Dwata, na lê nafè i dad Dyu kenen. Na yé
man satu kasaligan i Dwata di kenen, fngén
ge kun du fye falningen i manam di kenen.”
23 Na kafnge ayé, ta nlak Piter ale myak di
gumnè gufanakan, na déé gumilèla di kifuh.

I ksalu Piter di gumnè Kornilyu

Na di tmadol du, mdà Piter magin dale,
na nun magin dademe dad to ftoo mdà di
Dyopa. 24 Na di galwen du, ta kel ale di
Sisarya. Fatan Kornilyu ale, na ta falan
santifun i dad flanekan na dademen sgalak.
25 Na kanto fusuk Piter di gumnè ayé, ta
snitong Kornilyu kenen, na fles lkuad di
saféd blì Piter du fnangamfùan. 26 Bay man
Piter di kenen, “Nang ge mangamfù di do.
Tadag ge, du salngad ate to.”

27 Na di lam ale Piter magu fusuk di
gumnè, sigi kenen stulen ku Kornilyu, na
ta teen Piter i dee dad to stifun déé. 28 Na
man Piter di dale, “Ta tooyu gadè sa na là
fakay ku gami dad Dyu sgalak ku demen
lmauy di dad to ise Dyu du yé fnang di gami.
Bay yé ta fite Dwata di do na là fakay ku yé
fandamgu di dademe dad to na magsik ale

ku demen là fakay dnawat. [29] Na yé duenam
man, di kngéla do, là sa lwe nawagu salu
dini na sgalak di gamu. Bay nun snalekgu
di gamu. Dét i duenyu fngé do?"
[30] Na tmimel Kornilyu, manan, "Ta tlu
butang mlius, di tngà masol i du gambet
ani i oras, dmasal agu di lam gumnègu. Na
tadè nun to tadag di munagu, too samfilà i
klawehan, [31] yé manan, 'Kornilyu, ta tnimel
Dwata i dasalam, na là ti glifetan i dad
tabengam di dad to landè knun. [32] Fngém
satu to dnagit Simon Piter ditù di Dyopa.
Yé gufanakan di kilil mahin di lam gumnè
Simon, dunan i to tambél kulit lmanaf.' [33] Na
yé duenam man, gasilta ge fngé, na bong
salamat du gadini ge. Na ani, ta stifun
gami di kanfe i Dwata du falningemi i tnalù
Dwata ftulenan ge."

I tdò Piter

[34] Na ta tambù Piter tamdò, manan, "Ani,
ta toogu gadè na too ti glut na landè to
nungul Dwata, [35] bay dnawatan i dad to mdà
di kdee dad banwe, syan ku nafèla kenen,
na mimò ale tluh. [36] Ani fgadè Dwata di
dad to di Israél, dunan i katdò i Fye Tulen
gablà di ktanak nawa fagu ku Dyisas Krayst,
dunan i Amu i kdee. [37] Na ta gadèyu sa i
mgimò di kabal banwe Dyudiya tambù di
Galili, di kafnge Dyan tamdò gablà di kbun-
yag. [38] Ta gadèyu gablà di ku Dyisas Krayst
mdà di Nasarét, i gumlé Dwata gnagan na
i Mtiu Tulus. Na ta lêyu gadè na lamngab
kenen mimò fye, na fan-gulêan i kdee dad
to snamuk i busaw du too samnagin Dwata
di kenen. [39] Ta teenmi i kdee dad nimòan di
banwe i dad Dyu kel di Dyérusalém. Na yé
nimòla, fnatila kenen fagu di kfatakla dun
di krus, [40] bay di gatlun du, nték Dwata mdà
di fati, na fiten di gami. [41] Là ti kdee to mite
kenen, bay lo gami i dad to ta nalék Dwata
gufiten dun, dunan i kmaan na minum di
safédan kafngen mték mdà di fati. [42] Na
dekan gami tamdò di dad to na tmulen
na Dyisas Mgalék i Dwata mukum dad to
mlawil fa, na i dad to ta mati. [43] Na i kdee
tugad Dwata, yé sansmanla gablà di kenen
na nè kun i to ftoo di kenen, fnasinsya
Dwata i dad salàan fagu di dagitan."

I kagdawat dad to ise Dyu i Mtiu Tulus

[44] Na di lam Piter tamdò, i kdee dad to
lminge i tdòan, tadè mnè i Mtiu Tulus di
dale. [45] I dad Dyu ftoo ku Dyisas magin ku
Piter mdà di Dyopa, too ale tikeng du ta
blé Dwata i Mtiu Tulusan di dad to ise Dyu.
[46] Du ta lingela i ktalù i dad to ise Dyu di dad
sahal talù, na i kdayenla i kaltulus Dwata.
Na ta man Piter di dademen Dyu, [47] "Landè
to gamfnang i dad to ani fbunyag di éél du
ta gdawatla sa i Mtiu Tulus salngad di gito."
[48] Na yé duenam man, yé dek Piter, fbunyag
ale fagu di dagit Dyisas Krayst. Na kafnge
ayé, fakdo ale di ku Piter fye fanak kenen di
safédla dad file butang.

11

I tulen Piter di Dyérusalém

[1] Ta linge i dad to dek Dyisas na dademe
dad to ftoo di kenen di kabal i probinsya
Dyudiya ta nun dad to ise Dyu lê dmawat
i Tnalù Dwata. [2] Yé duenam man, kanto
samfulê Piter di Dyérusalém, i dad Dyu ta
ftoo di ku Dyisas, toola kenen nadoy, [3] flesla
man ku Piter, "Kan ku myak ge di gumnè
i dad to ise Dyu? Kan ku kmaan ge di
safédla?"
[4] Taman, too tulen Piter di dale i kdee
ta mkel mdà di kagatbùan, manan, [5] "Ditù
agu di Dyopa, na di lamgu dmasal, nun
kanteen-gu. Yé teen-gu nun gambet bong
kayab nikat di sbalà syungan fayol mdà di
langit, na fanak di sablàgu. [6] Na kantogu
meye di laman, ta teen-gu i kdee dad sahal
mnalam na labè lmanaf, na dad kmamang,
na dad anuk di bnas. [7] Na kafnge ayé,
nun lingegu talù, manan, 'Piter, tadag ge.
Tmatê ge, na knaanam.' [8] Bay tmimel agu,
man-gu, 'E Amu, là fakayan. Là ti lmen-
gu do kmaan i dad magsik, ku demen i
là fakaymi dnawat.' [9] Na ta lêgu linge i
talù ayé mdà di langit, manan do, 'Nangam
man ku magsik i ta lnaneb Dwata.' [10] Tlu
dulêan mkel, na kafnge ayé, ta lê magket
i kayab ditù di langit. [11] Na di oras ayé,
nun tlu lagi kel di gumnè gufanakgu mdà
di Sisarya dek Kornilyu mngé do. [12] Na
yé man i Mtiu Tulus di do, 'Nangam falwe
nawam magin dale.' Nam i dad to ftoo di ku
Dyisas magin do, na yé gutadèmi di gumnè
Kornilyu. [13] Na kafnge ayé, tulenan gami
gablà di kanteenan di gumnèan, dunan i
satu kasaligan, na ani man i kasaligan di
kenen, 'Mdek ge to gatù di Dyopa, na fngém
Simon Piter. [14] Nun tulenan ge i gamfalwà
ge, kel di familyam.'

15 "Na di katbùgu tamdò, tadè mnè i Mtiu
Tulus di dale salngad i knèan di gito di
munan. 16 Na ta gafaldamgu i man Amuto
Dyisas di munan, 'Dyan i munyag di éél, bay
gamu bnunyag di Mtiu Tulus.' 17 Ku ta blé
Dwata i Tulusan di dad to ise Dyu salngad
i kablén dun di gito mdà di kaftooto di
Amuto Dyisas Krayst, landè ktoogu msang
i Dwata di nimòan ani."
18 Na i dad Dyu ayé, kantola linge i man
Piter, ta là madoy ale, bay balingla too
dnayen i Dwata, manla, "Taman, ta banlé
Dwata i dad to ise Dyu ayèla msal du fye
gfunla falami nawa, na galwà ale."

I dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk

19 Di kasbalét i dad to ftoo ku Dyisas du
mdà di kaflayam ta tambù di du kfati Stifén,
nun di dale gafat di Fonisya, Sipru, na
Antyuk, na lo yé tdòla i dad Dyu. 20 Bay
i dademe mdà di Sipru na Sirini, salu ale
ditù di Antyuk, na tdòla i Fye Tulen gablà
di Amuto Dyisas di dad to ise Dyu. 21 Na déé
i gnagan Amuto di dale, na too dee dad to
ftoo di Amuto du ta matlas i fandamla.
22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
Dyérusalém, kantola linge i ta mkel ani, ta
dekla Barnabas gatù di Antyuk. 23 Na kanto
kel ditù, ta teenan i kafye Dwata di dad to,
na too lehew kenen. Tan-galan i nawala du
fye too ale fduf di klalòla ku Dyisas mdà di
nawala. 24 Na Barnabas, too kenen fye to, na
fnò kenen i Mtiu Tulus, na too ftoo. Taman,
dee dad to geben ku Dyisas.
25 Na kafnge ayé, ta mdà Barnabas salu
ditù di Tarsu du fanngabalan Sol. 26 Na
kanton teen Sol, ta faginan samfulê ditù di
Antyuk. Na sfalila sagin déé di dad to ftoo
ku Dyisas. Na too dee dad to tdòla. Na
déé di Antyuk i tnanin gudmagitla i dad to
ftoo di ku Dyisas Krayst, "I Dad To Ta Nfun
Krayst."
27 Na di bang ayé, nun dad tugad i Dwata
salu di Antyuk mdà di Dyérusalém. 28 Na
satu di dale, yé dagitan Agabu. Tadag
kenen, na fagu di gnagan i Mtiu Tulus, falan
fgadè na nun kun fan kel bong kbitil di kdee
dad banwe nagot i dad ganlal di Roma. (Na
gdohò sa i manan ayé di kagot i satu ganlal,
yé dagitan Klawdyu). 29 Na mdà di fgadè
Agabu, yé gusamsatu nawa i dad to ftoo di
ku Dyisas di Antyuk, ku nè sen gagan i kat
satu, febela di dad flanekla ditù di Dyudiya.
30 Taman, yé nimòla, na i tabeng bléla di dad
to ditù di Dyudiya, febela di dale Barnabas
na Sol, na ftadèla di dad ganlal i dad to ftoo
ku Dyisas.

12

I kagalwà Piter di blanggù

1 Na di bang ayé, tambù Harì Hérod fal-
mayam i dademe dad to ftoo di ku Dyisas.
2 Na faklangan ulu Dyém, i flanek Dyan. 3 Na
kanto gadè Hérod ta lehew i dad Dyu di
nimòan ayé, ta lêan fakfè Piter salngan di
Fista i Fan Landè Bulung Falnok Dun. 4 Na
kafngela kamfè kenen, ta fablanggùla, na
sfalò nam i kdee sundalu mantay dun. Na
sbaluh ale mantay, kat men fat. Na yé
fandam Hérod di kafnge i Fista Du Kaglius,
nukuman Piter di fati. 5 Na di kablanggùla
ku Piter, yé nimò i dad to ftoo di ku Dyisas,
toola kenen dnasal.
6 Na ta kifuh nan, na ta kudang Piter di
bleng i lwe to mantay. Nikatla kenen lwe
sangkalì, na nun fa dademe dad sundalu
mantay di bà gufusuk di blanggù. Na yé
mnè di fandam Hérod blén Piter di dad
to ku ta flafus. 7 Na tadè msut di kenen
kasaligan i Dwata, na ta mneng di lam i
blanggù. Na ningok i kasaligan Piter du
nukatan, na manan dun, "Sagwê ge mték."
Na tadè magbel i dad sangkalì di dad sigal
Piter. 8 Na man i kasaligan di kenen, "Smaul
ge, na lsakam talumfàam." Na nimen Piter
i manan. Na lê man i kasaligan, "Lêam lsak
i saulam tahà sigal, na tnadolam agu." 9 Na
tmadol Piter di kasaligan lamwà di blanggù,
bay là ti gadèan dun ku too glut i nimò i
kasaligan di kenen, du yé man nawan ku
lon kanteen. 10 Lniusla i tnanin mantay na
di galwen, na fles ale di bong takab tek
gulamwà salu di syudad. Na kanto ale kel
di takab ayé, tadè mgukà, na ta lamwà ale.
Na kanto ale kel di syat i dalan, tadè tnagak i
kasaligan Piter. 11 Na yé klo Piter gmadè dun
na too glut kadì i ta mkel di kenen, manan,
"Ani, ta toogu gadè dek Dwata i kasaliganan
falwà do di ku Harì Hérod na kel di kdee
kayè i dad Dyu nimò di do."
12 Na kanto gafaldam Piter too glut i ta
mkel di kenen, ta salu ditù di gumnè Méri,
dunan i yê Dyan Mark. Na dee dad to stifun
di gumnè ayé du dmasal ale. 13 Na di kakel
Piter di gumnè ayé, tmutuk kenen di takab

ditù di lwà. Na mdà satu ngà libun gal
dek, yé dagitan Roda, falningen ku simto
i tmutuk. 14 Na di kdilèan i talù Piter, too
kenen lehew, na ta là gbal nawan mukà i
takab, bay baling fabaltik samfulê di dad to
di lam, na manan di dale, "Ta déé sa Piter
di lwà." 15 Balingla man di kenen, "Bal bu
snawang ge." Bay toon uluk i manan, "Too
glut i man-gu ani. Piter sa ayé." Taman,
stulen ale, manla, "Keng kasaligan mifat
dun ayé."
16 Na sigi tmutuk Piter di takab kel di
kukàla dun. Na di kitela ku Piter, ta too
ale tikeng. 17 Na ftadag Piter sigalan du
fafanakan ale, na tulenan dale gablà di
kafalwà i Amuto dun di blanggù. Na manan
dale, "Begyu tugad do di ku Dyém, na di
kdee dad flanekto." Na kafnge ayé, ta mdà
kenen fles di dademe banwe.
18 Na kanto flafus, too slaf nawa i dad
sundalu mantay di blanggù, na sasalek ale,
manla, "Dét i ta mkel di ku Piter?" 19 Na too
fafngabal Harì Hérod Piter, bay du là teenla
dun, taman, toon snalek i dad sundalu
mantay, kafnge ayé, fafatin ale. Na ta mdà
Harì Hérod di Dyudiya gatù di Sisarya, na
fanak kenen déé là mlo.

I kfati Harì Hérod

20 Na di bang ayé, ta malbut Harì Hérod
di dad to mdà di banwe Tiro na Sidon. Yé
kayè nawala ku stulen ale di harì du déé
gumwèla i knaan di banwen. Yé to nlakla
samfye dale Blastu, i mdatah to di gumnè
i harì. 21 Na kanto kel i du ta falala nalék,
ta lsak Harì Hérod i tahà saulan too fye
bawehan, na sudeng di trunun. Na talù
kenen di kdee dad to stifun déé. 22 Na
mkit i dad to, manla, "Ise ku lo btal to
ani, bay kenen sa satu dwata." 23 Na tadè
falnayam kasaligan i Dwata Harì Hérod du
là dnayenan i Dwata. Na tin tadè snafat, na
fles mati.
24 Na ta baling too midul kbel i Tnalù
Dwata.
25 Kanto fnge Barnabas na Sol i dad
nimòla, ta mulê ale fdu di Dyérusalém, na
faginla Dyan Mark.

13

I kdek dale Barnabas na Sol

1 Na déé di simbahan di Antyuk, nun dad
tugad i Dwata na dad to tamdò i Tnalù
Dwata. Ani i dad dagitla, Barnabas, na
Simyon, (yé satu dagit dun Fitam To), na
Lusyu (mdà di banwe Sirini), na Manaén
(i deme Harì Hérod salnok), na Sol. 2 Na i
dad to ayé, di lamla mangamfù di Dwata
na fwasa, ta man i Mtiu Tulus di dale,
"Fatfingyu do ale Barnabas na Sol du nun
mabtas fimògu dale." 3 Na yé duenam man,
kafngela dmasal na fwasa, ta fkahla dad
falella di dale Barnabas na Sol, klola mdek
dale.

I kgatù ale Barnabas na Sol di fungul Sipru

4 Di kdek i Mtiu Tulus dale Barnabas na
Sol, salu ale di Silisya, klola fles maweng
gatù di fungul Sipru. 5 Na kanto ale kel
di satu banwe, yé dagitan Salamis, tdòla
i Tnalù Dwata déé di dad gumnè gustifun
i dad Dyu. Na magin Dyan Mark dale du
tnabengan ale.
6 Na ftila nagu kabal i fungul ayé kel di
banwe Pafos. Na déé gugamsitongla satu
Dyu, yé dagitan Bar-Dyisas. Lmoos kenen,
na gal flingu tmugad i dad talù Dwata. 7 Yé
demen sgalak Sirgyu Pawlu, i gubirnador di
fungul ayé. Kenen i satu to too fulung. Fngé
i gubirnador ale Barnabas na Sol du kayèan
falninge i Tnalù Dwata. 8 Bay i to lmoos ayé,
(yé dagitan di Grik Ilimas), nsangan ale, du
là mayèan ku ftoo i gubirnador. 9 Na Sol, (yé
satu dagitan Pol), fnò kenen i Mtiu Tulus,
toon neye Ilimas, 10 na manan dun, "Ngà
Satanas ge du knangam i kdee tluh. Too ge
fulung famgaw i dad to, na slame sasè i kdee
nimòam. Lo yé kayèam, fankéngam i kaglut
Tnalù Dwata. 11 Na ani, falnayam Dwata ge.
Butè ge, na mlo fa i kitem neng du." Na di
kman Sol ayé, ti tadè butè Ilimas, na fles
migef mngabal to malak dun. 12 Na kanto
teen i gubirnador i mkel di ku Ilimas, ta ftoo
kenen di ku Dyisas du too tikeng di katdò
ale Sol gablà di Amuto.

Déé ale di Antyuk glam di Pisidya

13 Na ta mdà ale Pol na i dademen fdu
di Pafos, na maweng ale salu ditù di satu
banwe dnagit Pirga, glam di Pamfilya. Bay
ta tnagak Dyan Mark ale déé du samfulê
ditù di Dyérusalém. 14 Na lê ale fles fdu di
Pirga salu ditù di satu banwe dnagit Antyuk
glam di Pisidya. Na kanto kel i Du Kaftud,
ta fusuk ale di gumnè gustifun i dad Dyu,
na sudeng ale. 15 Kafnge kbasa i uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na i dad sulat i dademe
dad tugad Dwata di munan, nun dek i dad

ganlal di gumnè gustifun ayé, ftalùla ale
Pol na Barnabas, manla, "E dad flanek, ku
nun tdòyu gamfinit nawa i dad to ani, fakay
gamu talù."
16 Ta tadag Pol, na ftadagan sigalan du
fafanakan ale, manan, "E dad flanekgu mdà
di Israél, na dad to ise Dyu gal mangamfù
di Dwata, flinge gamu. 17 I Dwata dad to di
Israél, kenen malék i dad gutambulto, na
toon ale fdee na ftatelan di lamla mnè di
Idyip. Na fagu di bong gnagan, neben ale
lamwà di Idyip. 18 Na di lam i fat falò fali
klon, fantahàan i nawan di dad sasè nimòla
déé di banwe landè to mnè ditù. 19 Na fnisan
Dwata i fitu lumbuk dad to di Kanaan, na
blén di dad ton i tanàla. 20 Na yé ta klo
Dwata tmabeng dale 450 fali. Na kafnge
ayé, nun dad to nalék Dwata du fagotan
dale i dad ton kel di bang i satu tugad Dwata,
yé dagitan Samwél. 21 Na kafnge ayé, yé
fni i dad to di Dwata nun moon harìla, na
yé dek Dwata Sol, i ngà satu to, yé dagitan
Kis. Mdà kenen di lumbuk Bénhamin, na
yé klo i kagotan kenen fat falò fali. 22 Di
kafnge Dwata falwà ku Sol di kagotan, ta
yé nimòan harì Dabid. Na ani manan gablà
ku Dabid, 'Yé kitegu ku Dabid, i ngà Dyési,
salngad nawan di do, na toon nimen i kdee
kayègu fimò dun.' 23 Na Dyisas, kenen satu
bel Dabid. Nimò Dwata kenen Falwà di dad
to Israél du yé ta fakangan. 24 Na balù di
lam Dyisas là kel dini di tah tanà, ta tamdò
Dyan di kdee dad to Israél du fye msal ale
di salàla, na fbunyag ale. 25 Na kanto fan
fnge Dyan i nimòan, ta manan di dad to,
'Di fandamyu, simto agu kè? Ise ku do
i sanfatanyu. Tmadol kenen di do, bay
là gablà agu mlus i talumfàan du too agu
mdanà di kenen.'
26 "E dad flanekgu, dad bel Abraham, na
lê man i dad to ise Dyu i too mangamfù
di Dwata, i tdò ani gablà di kagalwà, ta
fgafatan di gito. 27 Du i dad to mnè di
Dyérusalém na kel di dad ganlalla, là gadèla
na Dyisas i Falwà, na là glabatla sulat i dad
tugad Dwata galla bnasa di kat Du Kaftud.
Bay kantola falnayam Dyisas, yé gugdohò
i man dad tugad i Dwata. 28 Na balù landè
teenla gufdàla falmayam ku Dyisas di fati,
knèan baling ale fakdo ku Pilato na fafatin
Dyisas. 29 Na kafngela mimò i kdee man
di Tnalù Dwata gablà di kenen, ta nwèla i
lawehan di krus, na lbangla di ilib. 30 Bay
lê nték Dwata kenen di fati. 31 Di lam i dee
du, lêan fite i kton di dad to tagnè magin di
kenen fdu di Galili salu di Dyérusalém. Na
dale tmulen gablà di kenen di dad to Israél.
32 Na yé duenmi salu dini du nebemi di gamu
i Fye Tulen, dunan i ta fakang Dwata di dad
gutambulto. 33 Na Dwata dmohò dun di gito
dad bella fagu di ktékan ku Dyisas di fati,
salngad i ta gsulat di galwe Salmo, manan,
'Ge i Ngàgu, na do i Màam.'
34 Na gablà di ktékan ku Dyisas di fati du fye
là balok i lawehan, ani man i Dwata,
'Blégu di ge i kafye too mtiu na gsalig
salngad i ta fakanggu di ku Dabid.'
35 Na lê nun sulat Dabid di Salmo, manan,
'Là ti faloham ku balok laweh i Snaligam
Too Tluh.'
36 "Kanto fnge Dabid i kdee fimò Dwata
dun di knèan dini di tah tanà, ta mati ke-
nen, na lbangla di saféd i dad gutambulan,
na balok i lawehan. 37 Bay Dyisas, i nték
Dwata di fati, landè kbalok i kenen laweh.
38 Yé duenam man, dad flanekgu, fye ku
tooyu gadè ani, na fagu di ku Dyisas ta
gatdò di gamu i kfasinsya i dad salà. 39 Na
ise ku yé gugalwàyu fagu di kimenyu dad
uldin Dwata blén ku Mosis, bay lo fagu di
kaftooyu ku Dyisas Krayst, ta galwà gamu di
kdee dad salàyu. 40 Too gamu fgeye du fye là
kel di gamu i ta fala sulat i dad tugad Dwata
di munan, du ani manla,
41 'Fgeye gamu, dad to madoy i Dwata. Keng
taknal gamu, na malmo gamu. Nun
nimògu di blengyu i là fantooyu
dun, balù ku nun to tmulen dun di
gamu.' "
42 Na kafnge ayé, di kalwà ale Pol na
Barnabas fdu di gumnè gustifun i dad Dyu,
ta nlak i dad to ale lê samfulê di tmadol Du
Kaftud du fye tnugadla i tdòla ayé. 43 Kafnge
i kastifun ayé, nun dad Dyu na lê dademe
dad to ta mulê di Dyu lmalò di dale Pol na
Barnabas. Na stulen ale di dad to ayé, na
toola ale falnau du fye fadlug ale mnè di
kafye Dwata. 44 Na kanto lê kel i Du Kaftud,
fan sdulê i kdee dad to di syudad stifun du
falningela i Tnalù Dwata. 45 Bay i dad Dyu là
ftoo di ku Dyisas, kantola teen i kdee dad
to stifun, ta too mafè nawala, fankéngla i
tdò Pol, na nadoyla kenen. 46 Bay baling too
midul kinit nawa ale Pol na Barnabas, na
manla di dad Dyu, "Là fakay ku ise gamu
i funami tdò i Tnalù Dwata. Bay ani, du

knangyu, na là fandamyu i ktoyu gablà
gamu gamdawat nawa landè sen, taman, yé
balingmi gusalu di dad to ise Dyu du dale
i tnulenmi. 47 Du ani dek i Amu di gami,
manan,
'Nimòta ge salò di dad to ise Dyu, du fye
fagu di ge gafat i kagalwà di dad to
di klamang banwe.' "
48 Na kanto lminge i dad to ise Dyu, too ale
lehew. Na i kdee dad to ta mgalék Dwata
banlé nawa landè sen, ta mbaling ale ftoo
di ku Dyisas.
49 Na too mbel i Tnalù Dwata di kabal i
banwe ayé. 50 Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dy-
isas, banlétla i dad ganlal, na i dad libun ise
Dyu gal mangamfù di Dwata. Na falnayamla
ale Pol na Barnabas, na dalugla ale lamwà
di banwe ayé. 51 Na yé duenam man, kanto
mdà ale Pol na Barnabas, kakesla i kfung
di blìla du yé ilè dun di dad to ayé na dale
tmimel i sasè nimòla di Dwata. Na ta fles ale
Pol gatù di Ikonyum. 52 Na i dad to ftoo di ku
Dyisas di Antyuk, too ale lehew, na fnò ale i
Mtiu Tulus.

14

I kgatù ale Pol di Ikonyum

1 Na kanto kel ale Pol na Barnabas di
Ikonyum, salu ale di gumnè gustifun i dad
Dyu salngad i galla nimò. Na too ti fye i
katdòla, taman, ta dee dad to ftoo di ku
Dyisas, i dad Dyu na lê man i dad to ise
Dyu. 2 Bay nun dademe dad Dyu là ftoo, na
banlétla i dad to ise Dyu déé du fye sasè
kitela i dad to ta ftoo di ku Dyisas. 3 Na yé
duenam man, mlo ale Pol na Barnabas déé,
na landè ti klikòla tamdò gablà di Amuto.
Na fite i Amuto na glut i tdòla fagu di kablén
dale kgagan mimò dad tnikeng. 4 Bay dad to
di syudad ayé, là masalngad ale. I dademe,
nsenla i dad Dyu là ftoo ku Dyisas, na i
dademe, yé dale nsen i dad to dek Dyisas.
5 Na yé gusasatu nawa i dademe dad Dyu
na lê dad to ise Dyu, gagin i dad ganlalla,
fansasèla ale Pol na Barnabas, na ndakla ale
batu. 6 Bay kanto gadè ale Pol ani, ta milah
ale ditù di dad syudad dnagit Listra na Dirbi
glam di Likonya, na lê man di dademe dad
banwe mdadong déé. 7 Na fles ale tamdò i
Fye Tulen di dad banwe ayé.

I kgatù ale Pol di Listra na Dirbi

8 Na ditù di Listra, nun satu lagi kimay i
blìan mdà di ksutan, na là ti lmenan magu.
9 Na di katdò Pol, toon kenen falninge. Na
falnunu Pol kenen, na dilèan nun kaftoon.
10 Na tamlo Pol, manan, "Tadag ge." Na di
kman Pol ayé, ta tadag na magu i kimay ayé.
11 Na i dad to stifun déé, kantola teen i
nimò Pol, mkit ale di dale talù, na manla,
"Ta tufa i dad dwata kafbaweh to tanà."
12 Na yé katlola ku Barnabas Sus, na yé
katlola ku Pol Hérmis du kenen i gal tamdò.
13 Na nun satu ganlal di kafaglutla ku Sus,
i dwatala. Na nun gumnè gumangamfùla
di ku Sus ditù di lwà i syudad. Na mebe i
ganlal ayé dad safì lagi balniag bulek salu di
bà gufusuk di syudad, du yé knayèan magin
i dad to di kenen, na dsùla i dad safì ayé di
dale Pol na Barnabas.
14 Na kanto gadè Barnabas na Pol ayé, ta
knasêla i dad saulla mdà di klidù nawala,
na gasilla snitong i dad to ayé, na mkit ale
di blengla, manla, 15 "E dad to di Listra, kan
dé ku ani nimòyu? Slame ato dad to tanà.
Gadini gami du tamdò gami i Fye Tulen
du fye knagolyu i dad ise glut dwatayu, na
blaling gamu di too glut Dwata, dunan i
mimò i langit, i tanà, i mahin, na i kdee mnè
di lamla. 16 Di munan, falohan i kdee dad to
lmalò di dale knayè. 17 Bay knèan, ta toon
tulen gablà di kton fagu di dad fye nimòan
du banlén gamu ulen mdà di langit, na ulê i
dad feleyu di danganla gafat. Na lêan gamu
banlé knaan, na flehewan gamu." 18 Na balù
ku too tulen ale Pol ayé di dad to, knèan
fanla ale là gagan fnang damsù di dale.
19 Na kafnge ayé, ta nun dad Dyu là ftoo
kel déé fdu di Antyuk glam di Pisidya na
lê man mdà di Ikonyum, na mgebela i dad
to di Listra. Taman, ta ndakla Pol batu, na
dyolla kenen lamwà di syudad du yé man
nawala ku ta mati. 20 Bay, kanto stifun i
dad to ftoo di ku Dyisas di safédan, ta mték
kenen klon samfulê di syudad. Na di tmadol
du, ta mdà ale Pol na Barnabas salu ditù di
Dirbi.

I kasfulê ale Pol na Barnabas ditù di Antyuk glam di Sirya

21 Na kanto ale kel di Dirbi, tdòla i Fye
Tulen, na too dee dad to mgebela di kaftoo
di ku Dyisas. Na kafnge ayé, ta lê ale
samfulê di Listra, Ikonyum, na Antyuk glam
di Pisidya, 22 du tan-galla nawa i dad to ftoo.
Yé flaula dale fadlug ale di kaftoola di ku
Dyisas, manla, "Di lam ato là fusuk di Kagot
i Dwata, funato gnagu i dee dad kaflayam."

23 Na malék ale Pol dad to nimòla ulu di kat
simbahan déé. Na kafnge ayé, fwasa ale, na
dmasal ale du bléla ale di Amu, i gusmaligla.
24 Na gatù ale di Pamfilya, na yé dalanla
kamlang di Pisidya. 25 Na kafnge ayé, lê ale
salu di Pirga du tdòla i Tnalù Dwata déé
klola flasok di Atalya. 26 Na ta lê ale maweng
fdu di Atalya mulê ditù di Antyuk, dunan i
banwe gudmasal dad to dale di kabléla dale
di ifat Dwata di munan di kdàla mimò i ta
gafngela nimò. 27 Na kanto ale kel di Antyuk,
ta santifunla i dad to ftoo di ku Dyisas, na
tulenla i kdee dad nimò Dwata fagu di dale,
na i kukà Dwata i dalanla salu di dad to ise
Dyu du fye ftoo ale di ku Dyisas. 28 Na too ale
mlo mnè di saféd i dad to ftoo di ku Dyisas
déé di Antyuk.

15

I kastifun di Dyérusalém

1 Na nun dad to mdà di Dyudiya salu ditù
di Antyuk, na yé tdòla di dad to ftoo di ku
Dyisas déé, manla, "Ku là fimò gamu ilè di
lawehyu lmalò di uldin Dwata fagu di ku
Mosis, là ti galwà gamu." 2 Taman, Pol na
Barnabas, toola sanbalew i dad Dyu tamdò
i tdò ani. Na i dad to ftoo di Antyuk, dekla
ale Pol na Barnabas magin i dademe dad to
ftoo di ku Dyisas gatù di Dyérusalém du fye
stulen ale di dad to dek Dyisas na i dademe
dad ulu ditù gablà di tdò ani. 3 Na ta fdàla
ale Pol, na di kagula di Fonisya na Samarya,
tulenla di dale i ta kaftoo dad to ise Dyu. Na
di kaklinge dad to ftoo di ku Dyisas, too ale
lehew. 4 Na kanto kel ale Pol di Dyérusalém,
mdà i dad to dek Dyisas, na i dad to ftoo,
na i dad ulula, too fye kdawatla dale Pol.
Na tulen ale Pol di dad to i kdee dad nimò
Dwata fagu di dale. 5 Bay nun dademe di
dad to ftoo di ku Dyisas glam di lumbuk i
dad Farisi. Tadag ale, manla, "I dad to ise
Dyu, là fakay ku là fimò ale ilè di lawehla,
na ku là nimenla i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis."
6 Na ta stifun i dad to dek Dyisas na i dad
ulu i dad to ftoo déé, na yé santulenla i
klidù ayé. 7 Na mlo ale stulen. Kafnge ayé,
ta tadag Piter, manan dale, "E dad flanek,
ta gadèyu sa di kdeeto gito dad Dyu, do i
mgalék Dwata tamdò i Fye Tulen di dad to
ise Dyu du fye lminge ale na ftoo. 8 Na Dwata
gmadè i mnè di nawa i dad to, na kenen fite
i kdawatan i dad to ise Dyu fagu di kablén
dale i Mtiu Tulus, salngad i kablén dun di
gito dad Dyu. 9 I Dwata, salngad kiten na
kafdufan i dad Dyu na i dad ise Dyu, du balù
i dad ise Dyu, ta lêan ale lnaneb sa du mdà
di ta kaftoola ku Dyisas. 10 Taman ani, kan
ku nimòyu kalbut Dwata fagu di kaftiangyu
i blat di dad to ftoo ku Dyisas i là gagan dad
gutambulto tiang na balù gito, là gaganto
dun. 11 Bay yé fantooto galwà ato fagu di
Amuto Dyisas, na salngad ayé di dale." 12 Na
i dad to stifun déé, ta fanak ale, na toola
falninge i man ale Pol na Barnabas gablà di
kdee dad tnikeng na dad ilè nimò Dwata di
dad to ise Dyu fagu di dale. 13 Na kanto fnge
ale Pol na Barnabas talù, ta lê talù Dyém,
manan, "E dad flanek, too gamu flinge. 14 Ta
tulen Simon Piter di gito gablà di tnanin
kfite Dwata i kakdon di dad to ise Dyu du
nun dad to nalékan di blengla i knayèan
nfun. 15 Na fagu déé, ta gdohò i sulat dad
tugad Dwata, du ani manla,
16 'Ani man i Dwata, "Kafnge ani, samfulê
agu, na ftadaggu i gumnè Dabid ta
bek. Ntékgu ani, na lêgu fanbagal,
17 du fye gsalu di Amu i kdee dademe
to di tah tanà ani, dunan i dad ise
Dyu ta nfun-gu. 18 Yé man Dwata, i
ta fgadè ani mdà di munan.' ""
19 Na fadlug Dyém talù, manan, "Di fan-
damgu, nangto banlat i dad to ise Dyu
ta dmawat Dwata. 20 Bay ani fye nimòto.
Snulatto ale, na yé fnangto dale knaan i ta
dsù di dad ise glut dwata du magsik, na i dad
lmanaf na anuk fanlang, na i litè, na nang
ale mimò sasè knayè i lawehla. 21 Du mdà
di kagatbùan, ta galto bnasa na tdòto i dad
sulat Mosis di dad gumnè gustifun i dad Dyu
di kdee dad banwe di kat Du Kaftud."

I sulat febe di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas

22 Na kafnge ayé, i dad to dek Dyisas, na i
dademe dad ulu di simbahan déé, na kel di
kdee dad to ftoo di ku Dyisas, malék ale mdà
di dademela ftoo du fye dekla ale magin
dale Pol na Barnabas gatù di Antyuk. Yé
nalékla Dyudas, yé katlola dun Barsabas,
na lê man Silas, i lwe to too mgafè i dad
to ftoo. 23 Na nun febela dale sulat ditù di
Antyuk, ani manan, "Gami dad to dek Dy-
isas, na lê man i dad ulu di simbahan dini di
Dyérusalém, gami i dad flanekyu, i smulat

di gamu dad to ise Dyu ftoo di ku Dyisas
mnè di Antyuk, Sirya, na Silisya, na manmi
kumusta di kdeeyu. [24] Ta nun tmulen di
gami dini nun dad to mdà di gami balù là
dekmi ale, bay tadè ale salu déé di gamu,
na snamukla na flibugla i fandamyu fagu
di tdòla. [25] Taman, ta sansatumi i nawami,
na ta malék gami dad to dekmi gadéé di
gamu magin dale Pol na Barnabas, i dad
flanekto too mabtas, [26] i ta mlé ktola du fye
mimò ale ku Dyisas Krayst, i Amuto. [27] Na yé
duenam man, dekmi ale Dyudas na Silas du
fye fbatengla di gamu i mnè di lam sulat ani.
[28] I Mtiu Tulus na gami, ta sasatu nawami na
landè dademe blat ftiangmi gamu, lo senan
ani. [29] Nang gamu kmaan i ta dsù di dad ise
glut dwata, na nang gamu kmaan litè, na
nang gamu kmaan lmanaf na anuk fanlang,
na nang gamu mimò sasè knayè i lawehyu.
Fye ku tooyu lalò ani. Ani gusen i manmi di
gamu."

[30] Na kafnge ayé, ta fdàla i dad to tmunda
i sulat. Na kanto ale kel di Antyuk, ta
santifunla i dad to ftoo di ku Dyisas, na bléla
di dale i sulat. [31] Na di kbasa dad to i sulat
ayé, too ale lehew du too gamfinit nawala i
dad talù mnè di laman. [32] Dyudas na Silas, lê
tugad i Dwata ale, taman, dee i dad manla
di dad to i gamfinit nawala na gamfbagal
dale. [33] Na fanak ale déé dad file butang, klo
i dad to ftoo fdà dale, manla, "I kafye Dwata
magin gamu." Na ta mdà ale mulê di dad to
mdek dale. [34] Bay ftagak Silas kenen. [35] Na
beg mlo ale Pol na Barnabas fanak déé di
Antyuk, na dee dad to magin dale tamdò i
Tnalù Dwata.

I kastagak ale Pol na Barnabas

[36] Na kafnge dad file du, man Pol di ku
Barnabas, "Mdà ate lmauy i dademeta ftoo
di ku Dyisas di kdee dad banwe gufduta
tamdò i Tnalù Dwata, na neyeta ku dét i ta
kagkahla." [37] Na yé kayè Barnabas faginan
Dyan Mark. [38] Bay Pol, là mayèan ku magin
Dyan Mark du ta tnagakan ale di muna
kagula ditù di Pamfilya, na là flesan magin
dale di nimòla. [39] Na ta baling sbalew ale Pol
na Barnabas, taman, stagak ale. Na fagin
Barnabas Dyan Mark, na maweng ale salu
ditù di Sipru. [40] Bay yé fagin Pol kenen Silas,
na dnasal i dad to ftoo, du bléla ale di ifat
Dwata, na yé klola mdà. [41] Na yé dalan ale
Pol magu di Sirya na Silisya du tan-galla i
dad to ftoo di ku Dyisas.

16

I kagin Timoti di dale Pol na Silas

[1] Na fles ale Pol di Dirbi, na fnge lê man
di Listra. Na déé di Listra, nun satu to ftoo,
yé dagitan Timoti. Na lê ftoo yêan, na Dyu
kenen. Bay màan, Grik. [2] I kdee dad to ftoo
di ku Dyisas di Listra na di Ikonyum, toola
dag Timoti. [3] Na yé kayè Pol faginan Timoti
di kagula. Taman, nimòan ilè di laweh Tim-
oti du gadè i kdee dad Dyu na Grik i màan.
[4] Di kagula di dad lunsud, tulenla di dad to
ftoo i dad fnang ta gusasatu nawa i dad to
dek Dyisas na lê dad ulu di simbahan di
Dyérusalém, na falnaula ale du fye nimenla.
[5] Taman, ta midul kakgis i dad to ta tanfing
Dwata, na di kat du, matnù i kdeela.

I kanteen Pol

[6] I Mtiu Tulus, fnangan ale Pol tamdò di
Asya. Na ta mdà ale magu di Frigya na
Galasya. [7] Na di kakella di Misya, ta fan
ale fles di Bitinya, bay i Mtiu Tulus Dyisas,
fnangan ale. [8] Taman, magu ale di Misya, na
flasok ale salu di Troas. [9] Na kanto kifuh,
nun kanteen Pol. Yé kanteenan, nun satu
lagi mdà di probinsya Masidunya tadag,
na fakdo di ku Pol, manan, "Salu ge dini
di Masidunya, du tnabengam gami." [10] Na
kafnge Pol mite i kanteenan ayé, ta ftifas
gami du salu gami ditù di Masidunya du ta
too mbateng kgadèmi dun na ta dek Dwata
gami tamdò i Fye Tulen di dad to ditù.

I kaftoo Lidya di Filipus

[11] Na yé duenam man, ta mdà gami di
Troas, na maweng gami gatù di Samutrés.
Na di tmadol du, yé klomi fles ditù di
Niyapulis. [12] Na kafnge ayé, lê gami fles di
Filipus, i too bong syudad di Masidunya.
Nun dee dad to mdà di Roma mnè déé. Na
fanak gami déé dad file butang. [13] Di Du
Kaftud, lamwà gami di syudad, na salu gami
di kilil éél, du yé fandammi nun gustifun
i dad Dyu ditù galla gudmasal. Na sudeng
gami di saféd i dad libun ta stifun déé
du stulen gami di dale. [14] Na satu di dale
flinge di gami, yé dagitan Lidya mdà di
Tiyatira, na gal fabli falnas malung fulè.
Nafèan Dwata, na nukà Dwata i fandaman
fye dnawatan i tdò Pol. [15] Na ta fbunyag
kenen magin i kdeela mnè di gumnèan. Na

nlakan gami salu di gumnèan, manan, “Ku fantooyu na ta ftoo agu di Amu, fusuk gamu di gumnègu, na fanak gamu déé.” Na too minit i klakan, na là gnang gami.

I kablanggù ale Pol na Silas

16 Na di satu du, di dalanmi salu di galla gudmasal, nun libun fasak smitong gami. Lmoos kenen, taman nun gnaganan tmulen ku dét i fan mkel. Ta too ti bong filak gwè i dad amun mdà di gnaganan. 17 Na i libun ayé, tnadolan ale Pol, na mkit, manan, “I dad lagi ani, fasak ale i Too Mdatah Dwata, na yé tulenla gamu i dalan kagalwà.” 18 Na too dee dulêan mimò ani, na kanto tmakas Pol, ta blaling di kenen, manan di loosan, “Di dagit Dyisas Krayst, lamwà ge di kenen.” Na di kmanan ayé, ta tnagak loosan. 19 Na kanto gadè i dad amun na ta landè kibòla gamwè filak fagu di kenen, ta kanfèla ale Pol na Silas, na dyolla ale salu di gumukum i dad ganlal. 20 Na kanto ale kel di dad mdatah mukum mdà di Roma, ta man dad amu i libun ayé, “Dyu i dad lagi ani, na too ale smamuk di syudadto, 21 du i tdòla, là fakay di gito uldin. Taman, gito dad to mdà di Roma, là fakayto dnawat na nimen i dale tdò.” 22 Na i dad to stifun déé, ta lê ale magin falbut di dale Pol na Silas.

Knasê na nlus i dad to mukum i klaweh ale Pol, na klola fafas dale. 23 Na di kafngela mfas dale, ta fablanggùla ale, na yé flau i dad mukum di to mantay di blanggù toon fan-gat i blanggù na fansyen mantay dale. 24 Taman, déé gumkahla dale di snifil blanggù di toon gumgat, na fnantungla i dad blìla.

25 Keng ta tngà butang, dmasal ale Pol na Silas na lmingag dmayen di Dwata, na flinge i dademe dad to blanggù. 26 Na tadè kel i bong linol, na msayug i blanggù, na ta mgukà i dad takab, na tadè mkah i dad sangkalì ikat i dad to blanggù. 27 Na ta mukat i to mantay, na kanton teen na ta mgukà i dad takab, yé man nawan ku ta milah i dad to blanggù, taman, ta nsòan i sundangan du fanan fnati i kton. 28 Bay faltê Pol, manan, “Nangam fnati i ktom. Sana kdinimi.”

29 Na kafnge ayé, ta fwè* salò i to mantay, na fabaltik kenen fusuk. Lkuad kenen kankal di saféd ale Pol na Silas. 30 Na neben ale Pol na Silas lamwà, na snalekan ale, manan, “Sér, dét i fye nimògu du fye galwà agu di dad salàgu?”

31 Na tmimel ale Pol, manla, “Ftoo ge di ku Dyisas, i Amu, du fye galwà ge, na salngad ayé i familyam.” 32 Na kafnge ayé, ta tamdò ale Pol i Tnalù Dwata di lagi ayé kel di kdee dad to di lam gumnèan. 33 Na di lam kifuh ayé, ta nalob to mantay dad seey ale Pol na Silas, na gasil kenen fbunyag magin i familyan. 34 Na kafnge ayé, ta neben fusuk ale Pol di gumnèan, na fankaanan ale, na too ti lehew kenen na i familyan du ta ftoo kenen di Dwata.

35 Na kanto flafus, i dad to mukum, dekla i dademe dad mdatah pulis salu di to mantay di blanggù, manla dun, “Falwàam dad to blanggù ayé.” 36 Na ta fgadè i to mantay di dale Pol na Silas, manan, “Yé man i dad to mukum, falwàta gamu kun. Taman, mdà gamu. I kafye Dwata magin gamu.”

37 Bay man Pol di dad mdatah pulis, “Ta fafasla gami di kanfe i dad to balù ku landè salàmi. Na lêla gami fablanggù, na blaam gami dad to glam di Roma. Na yé kayèla ku bunila i kafalwàla gami. Là fakay ayé. Silang gami lamwà ku dale salu dini, na falwàla gami.”

38 Na ta tugad dad mdatah pulis i man Pol di dad to mukum. Na kanto gadè i dad to mukum na glam ale Pol na Silas di Roma, ta too ale likò. 39 Na ta gatù i dad to mukum di blanggù du mni fasinsya di dale Pol, na nebela ale lamwà, na fakdo di dale, manla, “Beg gamu lamwà di syudad ani.” 40 Na ta lamwà Pol na Silas di blanggù, na lê ale samfulê di gumnè Lidya, na lnabatla i dad to ftoo déé, na tan-galla i nawala. Na kafnge ayé, ta lê ale mdà.

17

I ksalu ale Pol di Tésalonika

1 Na yé dalan ale Pol na Silas magu di dad banwe dnagit Amfipolis na Apolonya, na ta kel ale di Tésalonika. Na nun gumnè gustifun i dad Dyu déé. 2 Na gambet i gal nimò Pol, fusuk kenen di gumnè gustifunla, na di lam i tlu fadyan di kat Du Kaftud, too kenen stulen di dad to déé mdà di Tnalù Dwata. 3 Na fbatengan di dale i Tnalù Dwata, na fiten i kaglutan na là fakay ku là maflayam Krayst, i Mgalék Dwata, na lê

* 16:29 19:24 Ku demen mayad.

mték di fati. Na ani man Pol di dale, “Dyisas,
i tdògu ani di gamu, kenen sa i Mgalék
Dwata.” [4] Na nun dademe dad Dyu déé, na
dad Grik i mangamfù di Dwata, na lê dee
dad libun mgafè, mgebe ale.
[5] Bay mafè nawa i dad Dyu là ftoo di
ku Dyisas, taman, ta santifunla i dad sasè
to di fadyan, na dekla ale mimò samuk di
syudad ayé. Na dnuludla i gumnè Dyason
du fanngaballa ale Pol na Silas du nebela ale
di dad to. [6] Bay du là teenla ale Pol, ta yé
balingla kanfè ale Dyason na i dademe dad
to ftoo, na dyolla ale salu di dad ganlal di
syudad, na mkit ale, manla, “I dad to mebe
samuk di dademe dad banwe, ta gafat ale
di syudadto ani, [7] na ta fyak Dyason ale di
gumnèan du nifatan ale. I kdeela lmafà ku
Sisar, i ulu di Roma, du yé manla nun kun
mahal harì, yé dagitan Dyisas.” [8] Na kantola
linge i kit i dad sasè to ayé, ta too msamuk
i dad ganlal na lê man i dad to. [9] Na kafnge
ayé, fananila ale Dyason filak du sòla i ktola,
na yé klola galwà.

I ksalu ale Pol di Birya

[10] Na di kifuh ayé, ta dek i dad to ftoo di
ku Dyisas ale Pol na Silas salu di banwe,
yé dagitan Birya. Na kanto ale kel ditù,
fles ale di gumnè gustifun i dad Dyu. [11] Na
too mlahil santulen i dad to di Birya tah di
dad to di Tésalonika, du too minit nawala
flinge di tdò Pol, na kat du, toola bnasa
Tnalù Dwata du fye gadèla ku glut i tdò Pol.
[12] Taman, ta dee dad Dyu, na dad lagi, na
lê dad libun Grik too mgafè, ta ftoo ale ku
Dyisas. [13] Bay kanto linge i dad Dyu là ftoo
di Tésalonika ta lê tamdò Pol i Tnalù Dwata
ditù di Birya, ta gatù ale, du banlétla i dad
to mimò samuk. [14] Taman, i dad to ftoo déé,
gasilla fdà Pol salu di kilil mahin, bay ftagak
ale Silas na Timoti déé di Birya. [15] Na i dad to
tmunda ku Pol, naginla kenen kel di syudad
Atén, na di kdàla mulê, yé kated Pol di dale
gasil malò ale Silas na Timoti.

I kfanak Pol di Atén

[16] Na di lam Pol fatan dale Silas na Timoti
déé di Atén, too mlidù i nawan du teenan
too dee baweh i dad ise glut dwata i nimò
dad to di syudad ayé. [17] Taman, too kenen
stulen di dad Dyu na di dad to ise Dyu gal
mangamfù di Dwata déé di gumnè gustifun,
na lê man di dad to gal magu di gumfayahan
kat du. [18] Na nun dademe dad to tamdò
i fantoo dnagitla Ipikuriyan na Stowik, na
sanbalewla Pol, bay ta fnisan Pol ale. Na
nun di dale smalek, manla, “Dét man i
to ani? Lo kenen sigi talù, bay landè sa
gnadèan.” Na yé man dademe, “Yé tdòan
i kfangamfù di mahal dwata.” Yé duenla
man ayé du tamdò Pol i Fye Tulen gablà
ku Dyisas na di ktékan di fati. [19] Taman,
nebela kenen di gustifun i dad to mukum
dnagit Ariyapagu, na manla di kenen, “Nè
kè gumdà i falami tdòam ani? [20] Falami di
gami i dad tdòam ani, taman kayèmi gadè
ku dét i gumtatekan.” [21] Yé manla ku Pol
du i dad to mdà di Atén na i dad to mdà
di dademe banwe mnè déé, too ale bayan
stulen na flinge di dad falami tdò i dad to.
[22] Na ta tadag Pol di muna i dad to mukum
di gustifunla, na manan, “E dad to dini di
Atén, ta toogu teen na nun kaftooyu. [23] Balù
di kagugu dini di syudadyu, ta teen-gu i dad
gumangamfùyu di dad dwatayu. Na yé satu
gumangamfù ta teen-gu, nun sa sulatan,
manan, ‘Dini Gumangamfù Di Dwata Là
Dilèmi Dun.’ I dwata fnangamfùyu balù là
dilèyu dun, yé i fdilègu di gamu. [24] Dwata
mimò i klamang banwe na i kdee mnè di
laman, na kenen i Amu di langit na di tanà,
na là ti fanakan di dad gumnè gumangamfù
nimò dad to. [25] Na landè kibòto tmabeng
dun du landè kalnidùan, du kenen mlé i
lawil, i nawa, na i kdee kafye di dad to.
[26] Na mdà di satu to, nimò Dwata i kdee dad
sahal to du fye mnè ale di klamang banwe
ani. Na ta falan nalék i bangla sut na ku nè
gufkahan dale. [27] Ani duen Dwata mimò ayé
du fye fanngabal i dad to kenen kel di kitela
dun. Bay di kaglutan, là ti mawag Dwata di
gito. [28] Du

‘Mdà di kenen mlawil ato, na lamyak ato, na
mnè ato dini di tah tanà.’

Na gambet i man dademeyu gal flalok,
‘Gito dad ngà i Dwata.’

[29] “Na yé duenam man, ku ta ngà ato i
Dwata, nangto dè fandam ku yé kagkahan
salngad i nimò dad to mdà di blawen, filak,
na batu, du i nimòla ayé lo mdà di gnadè na
kfulung i dad to. [30] Di munan, du là fa gadè
dad to i kaglutan, taman, fantahà Dwata i
nawan di nimòla. Bay ani, dekan i kdee
dad to di klamang banwe msal na tmagak
i dad sasè nimòla. [31] Ta fala nalék Dwata i du
kukuman i dad to di klamang banwe. Too ti
tluh i kukuman, na fagun di To ta mgalékan.

Na ani ilè fiten di kdee, du ta ntékan i To ayé
di fati."
32 Na kantola linge i man Pol gablà di kték
mdà di fati, nun dademe di dale madoy, bay
yé man dademe, "Mayè gami lê flinge gablà
di tdòam ani." 33 Na kafnge ayé, ta mdà Pol.
34 Na nun dademe dad to déé ta magin di
kenen du ta ftoo ale di ku Dyisas. Yé dagit
i satu Dyunisyu, satu di dad mukum dnagit
Ariyapagu, na lê nun satu libun, yé dagitan
Damaris, na nun fa dademe.

18

I ksalu ale Pol di Korintu

1 Kafnge ayé, ta mdà Pol di Atén, na
salu ditù di Korintu. 2 Na kanto kel ditù,
teenan Akwila, i satu Dyu. Mdà kenen di
Pontu, na falami kenen kel fdu di Itali, na
magin Prisila, i yaanan. Yé duenla tmagak
i banwela du Klawdyu, i too mdatah di
Roma, ta dekan lamwà di Roma i dad Dyu.
Na yé duenam man, lnauy Pol ale déé di
Korintu, 3 na fanak di safédla du magin dale
di talbahòla, du yé talbahò Pol mimò dad
turda, salngad di dale Akwila. 4 Di kat Du
Kaftud, salu Pol di gumnè gustifun i dad
Dyu, du fbatengan di dad to i Tnalù Dwata
du fye mgeben di kaftoo ku Dyisas i dad Dyu
na dad Grik.
5 Na kanto kel ale Silas na Timoti fdu di
Masidunya, ta landè dademe nimò Pol, lo
tamdò, na yé tulenan di dad Dyu na Dyisas i
Mgalék Dwata. 6 Bay, dnuen i dad Dyu Pol,
na talù ale sasè gablà di kenen. Taman,
kakesan i kfung di klawehan du gugmadèla
dun na dale tmimel di Dwata i ksasè nimòla,
na flesan man dale, "Gamu salà ku là galwà
gamu. Landè labetgu. Mdà ani, ta yé
gutamdògu di dad to ise Dyu."
7 Taman, ta tnagak Pol i dad to ayé, na
salu kenen di gumnè Titus Dyustu, i satu to
ise Dyu gal mangamfù di Dwata. I gumnèan
mdadong di gumnè gustifun i dad Dyu.
8 Na i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu, yé
dagitan Krispu. Ta ftoo kenen di ku Dyisas
magin i kdee dad to di lam gumnèan. Na
nun fa dademe dad to déé di Korintu, lê ale
ftoo na fbunyag.
9 Di satu kifuh, stulen Dwata di ku Pol fagu
di kanteen, manan, "Nang ge likò, bay fles
ge di katdòam. Na nang ge fanak balù dét
i mkel di ge, 10 du dini agu di safédam, na
landè falmayam ge du dee dad to ta falagu
nalék di syudad ani." 11 Taman, yé klo Pol
fanak déé sfali tngà, na tdòan ale i Tnalù
Dwata.
12 Na di bang ayé, yé gubirnador di
probinsya Akaya Galyu. Na ta sansatu dad
Dyu i nawala kamfè ku Pol, na nebela kenen
di gumukum. 13 Na ani dalamla kenen,
manla, "I to ani, nlakan i dad to mangamfù
di Dwata, bay là glalòan i uldin Dwata di gito
dad Dyu."
14 Kanto ta fan talù Pol, man Galyu di dad
Dyu, "Ku yé lnafàan uldin i gubirnu, fakayta
gamu tnabeng. 15 Bay, yé sanbalewyu i dad
talù, na dad dagit, na dad uldinyu, taman,
gamu i sgadè. Là ti nukumgu gamu."
16 Na yé duenam man, ta falwàan ale di
gumukum. 17 Na mdà di kalbutla, ta kanfèla
Sostinis, i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu,
na fatdukla di lwà gumnè gumukum, bay
tadè bayà Galyu ale.

I kasfulê ale Pol di Antyuk

18 Na beg mlo Pol fanak di Korintu, klon
tmagak i dad to ftoo di ku Dyisas déé, na
maweng kenen salu ditù di Sirya magin di
dale Prisila na Akwila. Na di lam Pol là
mdà, fkihan i wakan di banwe Sinkriya du
yé ilè na nun fakangan di Dwata. 19 Na kanto
ale kel di Ifisu, ta tnagak Pol ale Prisila
na Akwila, na lê kenen fusuk di gumnè
gustifun i dad Dyu du stulen di dale. 20 Na
fakdo ale di kenen fye mlo fanak déé, bay
là mayèan. 21 Bay di kdàan, makang kenen
di dale, manan, "Ku mayè Dwata, lê agu
samfulê dini." Na kafnge ayé, ta mdà kenen
di Ifisu smakay aweng.
22 Na kanto dmuung di Sisarya, ta gatù
di Dyérusalém du lnauyan i dad to ftoo di
ku Dyisas, klon fles di Antyuk. 23 Na kafnge
i file butangan déé, ta lê mdà, na nkatan
nagu i dad banwe glam di Galasya na Frigya,
du tan-galan nawa i kdee dad to ftoo di ku
Dyisas.

Apulus

24 Na di bang ayé, nun satu Dyu kel di Ifisu,
yé dagitan Apulus. Yé gumdàan di banwe
Alihandriya. Too kenen fulung talù, na dee
gadèan gablà di Tnalù Dwata. 25 Ta nun
tamdò dun gablà di Dalan i Amuto, na too
minit nawan tamdò gablà ku Dyisas, na glut
i tdòan. Bay lo satu gadèan bunyag, senan i
kbunyag Dyan. 26 Na too labè Apulus tamdò
di gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanto

linge ale Prisila na Akwila i katdòan, ta
nlakla kenen salu di gumnèla, na tanluhla
i kaglabatan gablà di Dalan i Dwata. 27 Na
kanto mayè Apulus salu ditù di Akaya, i
dad to ftoo di ku Dyisas di Ifisu, tnabengla
kenen fagu di kfebela sulat di dad to ftoo di
Akaya du fye dnawatla kenen. Na kanto kel
ditù di Akaya, too bong tabengan di dad to
ftoo di ku Dyisas mdà di kafye Dwata. 28 Na
gfisan Apulus i dad Dyu di kastulenla du too
mbagal i gutadagan tmulen mdà di Tnalù
Dwata na Dyisas i Mgalék Dwata.

19

I ksalu Pol di Ifisu

1 Na di lam Apulus fanak déé di Korintu,
yé dalan Pol salu di Ifisu kamlang magu la-
gad. Na nun teenan dad to ftoo di ku Dyisas
ditù. 2 Na snalekan ale, manan, "Di kaftooyu
ku Dyisas, ta gdawatyu i Mtiu Tulus?" Na
tmimel ale, manla, "Là, là sa gadèmi dun ku
nun Mtiu Tulus." 3 Na smalek Pol, manan,
"Dét i bunyag ta gufbunyagyu?" Na tmimel
ale, manla, "I bunyag Dyan." 4 Na man Pol
di dale, "I bunyag Dyan, ilè dun di dad to
ta msal. Na yé manan dale là fakay ku là
fantoola i To ta fan kel tmadol kenen, dunan
Dyisas." 5 Na kantola linge i man Pol, ta
fbunyag ale di dagit i Amuto Dyisas. 6 Na di
kafkah Pol i falelan di dale, ta fnò ale i Tulus,
na ta talù ale dad sahal talù, na tulenla i
Tnalù Dwata. 7 Nun dad sfalò lwe kdeela.

8 Na tlu bulen Pol sigi fusuk di gumnè
gustifun i dad Dyu. Na too kenen labè
stulen di dad to gablà di Kagot i Dwata du
yé kayè i nawan ku mgebe ale. 9 Bay nun
dademe déé, too magéng ulula, na là mayè
ale ftoo di ku Dyisas, bay baling ale talù sasè
di kanfe i dad to gablà di Dalan i Amuto.
Taman, ta tnagak Pol ale, na faginan i dad
to ftoo di ku Dyisas, na fusuk ale di snifil
gal gustifun ale Tiranu, na déé gustulenla
di dad to kat du. 10 Lwe fali i klon mimò ayé,
taman i kdee dad to di kabal Asya, sdulê ale
lminge i Tnalù Dwata, dad Dyu na dad ise
Dyu.

I dad ngà Skiba

11 Na nimò Dwata dad malbang tnikeng
fagu di ku Pol. 12 Na balù ku lo masala na
falnas labédan di awekan, i feben di dad to
nun tduk, tadè ale mgulê, na lamwà dad
busaw di dale.

13 Na nun dad Dyu gal magu du falwàla i
dad busaw. Na tilewla falwà dad busaw fagu
di kgamitla i dagit Dyisas, i Amuto, manla,
"Di dagit Dyisas, i gal tdò Pol, lamwà gamu."
14 Yé mimò ayé dunan i fitu dad ngà Skiba
lagi, i satu ganlal di kafaglut i dad Dyu.
15 Bay tmimel i busaw, manan dale, "Dilègu
Dyisas, na dilègu Pol, bay simto gamu kè?"
16 Na kafnge ayé, i lagi nanè busaw, tadèan
ale sanbunù, na fnisanan ale. Taman, ta
milah ale lamwà di gumnè ayé, na ta gseey
ale, na ta landè klawehla.

17 Na i kdee dad Dyu na dad to ise Dyu mnè
di Ifisu, kantola linge gablà di mkel ayé,
ta too ale likò, na ta toola dnayen i dagit
Dyisas, i Amuto. 18 Na nun dee dad to ta ftoo
ku Dyisas kel déé, na tulenla di kanfe dad to
i dad sasè nimòla. 19 Na nun dee dad lmoos,
mdà di kaftoola di ku Dyisas, ta santifunla
dad libru galla gnamit du snakufla di kanfe
i kdee dad to. Na kantola santifun i kdee
dad libru ayé, yé btasan di dale filak dad
lime falò libu. 20 Na yé gumdà i Tnalù Dwata
too mbel, na matnù i kdee dad to ftoo di ku
Dyisas.

I samuk di Ifisu

21 Kafnge ayé, yé knayè nawa Pol magu
di Masidunya na Akaya, klon fles di
Dyérusalém. Manan, "Mdà di Dyérusalém,
là fakay ku là salu agu di Roma." 22 Na nun
lwe to gal tmabeng kenen, na dekan ale
muna gatù di Masidunya. Yé dagit i dad to
ayé dunan Timoti na Irastu. Bay Pol, funa
kenen fanak di Asya là mlo.

23 Na di slà ayé, ta nun bong samuk di
Ifisu du mdà di Dalan i Amuto. 24 Na nun
satu lagi, yé dagitan Dimitriyu, to fanday
tmunal filak. Na mdà di filak tnunalan
ayé, gal mimò malnak gumnè salngad di
baweh i gumnè gumangamfù ku Dayana, i
dwatala libun. Na too bong kagwè dad to
talbahò di kenen du dee dad to gal mli*
di dale. 25 Na santifun Dimitriyu i dad to
talbahò di kenen, na lê man i dad to fanday
salngad kenen, na manan dale, "Ta gadèyu
sa gal bong kagwèto di nimòto ani. 26 Na ta
teenyu na lingeyu i nimò Pol du yé tdòan
na i dad dwata nimò dad to ise ku too glut
dwata kun. Na fan-gawan i dad to, na ta

* 19:24 27:28 Ku demen defe.

dee mgeben dini di Ifisu, na ta fan sdulê di
kabal Asya. 27 Na yé kalnikòto, keng malmo
i gumwèto klawil mdà di kafalmola dun.
Na ise ku lo ayé, bay lê sasè kastulenla di
gumnè gumangamfùto di tatel dwata libun,
Dayana, ta landè gukmamu dun. Baling ale
talù sasè na ta lanah i ktatel i gal fnangamfù
i kdee dini di Asya na di klamang banwe."

28 Na kantola linge i man Dimitriyu, too
ale falbut di katdò Pol, na mkit ale, manla,
"Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù
i dad to di Ifisu." 29 Ta too mbel i samuk
di kabal i syudad, na kanfèla ale Gayus na
Aristarku, lwe to mdà di Masidunya i magin
ku Pol. Na gasilla ale nebe ditù di galla
gustifun. 30 Na mayè Pol talù di dad to, bay
fnang i dad to ftoo di ku Dyisas. 31 Na lê nun
dademe dad ganlal di Asya, dunan i dademe
Pol sakdo, yé katedla ku Pol nang kenen
salu di galla gustifun ayé.

32 Na di slà ayé, too masabwel i dad to
stifun déé. Mkit i kdeela, bay sahal i manla,
du là gadèla i duenla stifun déé. 33 Yé
man nawa i dademe ku Alihandru gumdà
i samuk du kenen sa lugad i dad Dyu gsen
muna i dad to. Na ftadagan sigalan du
fafanakan ale, du fan kenen talù msen i
kton. 34 Bay kantola gadè na Dyu kenen, ta
salngan ale mkit kel di lwe oras klon, manla,
"Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i
dad to di Ifisu."

35 Di gusenan, i to magot i syudad ayé,
ta fafanakan i dad to, na manan dale, "E
dad to dini di Ifisu, ta gadè i kdee dad
to na gito sa dini di syudad Ifisu i mi-
fat i gumnè gumangamfù di ku Dayana, i
mdatah dwata, na lê man i batu mtiu ta
mtatek mdà di langit. 36 Yé duenam man,
du landè kibò famkéng ani, yé fye, fanak
gamu na nangyu fsukaf nawayu. 37 I dad
to ta nebeyu dini, là sa tmaku ale di dad
gumnè gumangamfùto, na là sa sasè talùla
di dwatato. 38 Na kaflingenta dun, Dimitriyu
na i dad talbahò di kenen, ku nun teenla
sasè nimò di balù simto dun, nun sa gu-
mukum na dad ganlalto i fakayla gutmulen
dun. 39 Bay ku nun kayèyu fukum, silangto
santulen ku ta kel i du gal sukum. 40 Keng
baling gito gudmuenla i samuk ta mkel ani,
na landè fye timelto dale." 41 Na kafnge i
ganlal man ayé, ta dekan mulê i dad to.

20

I kagu Pol di Masidunya na Akaya

1 Na kanto fnge i samuk ayé, ta santifun
Pol i dad to ftoo di ku Dyisas di Ifisu du
tan-galan i nawala. Na kafnge ayé, mbal
kenen di dale du fles ditù di Masidunya.
2 Lanngaban nagu i dad banwe ditù du tan-
galan nawa i dad to ftoo, na kafnge ayé, ta
lê fles di Grisya, 3 na tlu bulen i klon fanak
déé. Fatlagad kenen salu ditù di Sirya, bay
kanton gadè fnaleh dad Dyu fnati kenen,
ta yé balingan dalan magu di Masidunya.
4 Ani dagit i dad to magin di kenen di ka-
gun, Sopatar, i ngà Piru mdà di Birya, na
Aristarku na Sigundu, dunan i dad to mdà
di Tésalonika, na Gayus mdà di Dirbi, na
Timoti, na lê man Tikiku na Trofimu, dunan
i dad to mdà di Asya. 5 Muna ale du fatanla
gami di Troas. 6 Na kafnge Fista i Fan Landè
Bulung Falnok Dun, ta maweng gami mdà
di Filipus, na kafnge lime butang gumahmi
ale di Troas, na fitu butangmi fanak déé.

I ksalu ale Pol di Troas

7 Na di kifuh Sabadu, stifun gami kmaan
fan gumdàmi famdam ku Dyisas, na tamdò
Pol kel di tngà butang du di kaflafusan mdà
kenen. 8 Na nun dee salò di snifil gustifunmi
di tah. 9 Nun satu lamnok lagi sudeng di
bintanà, yé dagitan Yutiku. Di lam Pol
tamdò, ta gkudang Yutiku, na fuléh mdà
di gatlu kansad saal. Galìla gtabeng, ta
mati. 10 Na ta tufa Pol, lanfanan na lkafan
Yutiku, na manan, "Nang gamu mlidù du ta
lê mlawil kenen." 11 Na ta lê myak Pol, na
falnakan i fan, na ta kmaan gami. Na stulen
kenen di dale kel di flafus, na yé klon mdà.
12 Na nebela mulê Yutiku, na too ale lehew.

I kagu Pol salu di Militu

13 Na ta muna gami mdà maweng salu di
Asu du fye slobmi Pol, du yé manan tmanà
kenen. 14 Na kantomi gsitong kenen di Asu,
ta flesmi fsakay kenen di aweng, na fles
gami di banwe Mitilini. 15 Ta lê gami mdà
maweng, na di tmadol du, kel gami di sablà
i fungul dnagit Kyus. Na di kfayahan, salu
gami di fungul dnagit Samu. Na di tmadol
du, ta lê gami fles di Militu. 16 Na yé knayè
nawa Pol, là sloban di Ifisu tà ganggà di Asya
du sagwê kenen fles ditù di Dyérusalém
du kayèan kel ditù di laman là fa kel i Du
Péntikus.

I ktalù Pol di dad ganlal di simbahan di Ifisu

17 Di lam Pol déé di Militu, ta fngén i dad
ganlal di simbahan di Ifisu du fye snitongla
kenen. 18 Na kanto kel dad ganlal déé, man
Pol di dale, "Ta gadèyu sa i ldamgu mdà di
du kakelgu di Asya mnè di safédyu. 19 Di
kimògu i nimò Dwata, toogu fdanà i ktogu,
na maloh i lwakgu, na too agu maflayam
mdà di dad sasè nimò i dad Dyu di do. 20 Na
ta gadèyu sa ta mtigu tdò di gamu i kdee
gamtabeng gamu di bleng i dad to di dad
gustifunyu na lê man di dad gumnèyu. 21 Yé
ta fnigu di dad Dyu na di dad to ise Dyu fye
msal ale di salàla na salu ale di Dwata, na
ftoo ale di Amuto Dyisas.

22 "Na ani, salu agu ditù di Dyérusalém du
dek i Mtiu Tulus agu, na là gadègu ku dét i
mkel di do ditù. 23 Bay lo yé gadègu i fgadè i
Mtiu Tulus di do na di kat banwe gusalugu,
yé fatan do i blanggù na i samuk. 24 Bay
knèan, fandamgu landè btas i knègu dini di
tah tanà. Lo yé mabtas ku gafngegu i nimò
blé i Amuto Dyisas do, dunan i ktulen-gu i
Fye Tulen gablà di kafye Dwata.

25 "Ta lnauygu i kdeeyu, na tdògu gablà di
Kagot i Dwata. Na ta gadègu mdà ani ta là dè
ato site samfulê. 26 Na yé duenam man, ani
man-gu di gamu di mdu ani, na ku nun to là
galwàan, nangan agu nsal, 27 du ta sdulêgu
tulen di gamu i kdee knayè Dwata. 28 Bay
neyeyu i ktoyu, na lêyu neye i kdee dad to
ta salig i Mtiu Tulus di gamu. Tooyu nifat
i dad to ta tanfing Dwata du ta bnayadan
ale fagu di litè i Ngàan. 29 Na gadègu ku ta
mdà agu, nun salu di gamu salngad i dad
tuyun too labè, na landè lniusla di dad to ta
ftoo. 30 Na lê nun dad to mdà di gamu tamdò
kéng nebela samyat i dad to ftoo. 31 Na yé
duenam man, too gamu fgeye. Na nangyu
glifet ta tlu fali klogu sigi tamdò gamu kifuh
na mdu, na là ti tlag agu falmau gamu, na
nun lwakgu maloh.

32 "Na ani, bléta gamu di ifat Dwata na
di kafyen i ta tdògu di gamu du Dwata i
fambagal gamu, na mlé gamu i kafye tagàan
di kdee dad to ta tanfingan. 33 Na là ti
lmen-gu mibal filak, blawen, na i klaweh di
balù simto dun di gamu. 34 Bay gadèyu na
yé duen-gu fakgis talbahò du fye gwègu i
dad kalnidùgu, na lêgu gtabeng i dademegu
fagu di kablégu dale dad kalnidùla. 35 Na di
kdee dad nimògu, ta gfitegu di gamu na yé
fye too ato falgad talbahò du fye gtabengto
i dad to mnè di klimah. Na fandamto i
man Amuto Dyisas, 'Mas fye fa i mlé tah i
dmawat.' "

36 Na kafngen man ayé, ta lkuad i kdeela
du dmasal. 37 Na lkafla kenen, na nalakla, na
sdulê ale mngel. 38 Yé duenla too mlidù du
mdà di ta kmanan dale na ta là lê ale site.
Na ta tundala kenen di aweng.

21

I ksalu Pol di Dyérusalém

1 Na kafngemi mbal di dale, ta mdà gami
maweng gatù di banwe dnagit Kos. Na di
tmadol du, ta lê gami fles salu di banwe
Rodas, na fnge lê gami salu ditù di banwe
Patara. 2 Na nun teenmi aweng salu di
banwe Fonisya, na taman, ta smakay gami.
3 Na kantomi gadweng Sipru, ta niwasmi
gsen di bibeng, du fles gami gatù di Sirya.
Na dmuung i aweng di Tiro, na tufa gami du
ftufala déé i dademe lulen. 4 Fanngabalmi
dad to ftoo di ku Dyisas déé, na kantomi ale
teen, ta fanak gami di safédla kel di fitu bu-
tang. Na mdà di alak i Mtiu Tulus, nubugla
Pol fye là flesan ditù di Dyérusalém. 5 Kanto
ftoh i fitu butangmi mnè déé, ta lê gami fles
di kagumi. Na di kdàmi, i kdee dad lagi na
libun na dad ngàla, sdulê ale matad gami
kel di lwà i syudad. Na kanto gami kel di
kilil mahin, ta lkuad i kdeemi du dmasal.
6 Na kafngemi mbal di dale, ta myak gami
di aweng, na ta lê ale dale mulê.

7 Na fles gami mdà di Tiro salu ditù
di banwe Tolimiyas, na kantomi kel ditù,
lnauymi i dad to ftoo di ku Dyisas, na sdumi
fanak déé di safédla. 8 Na di tmadol du,
ta fles gami kel di Sisarya, na fanak gami
di gumnè Filip, i satu to gal tamdò i Fye
Tulen glam di dad fitu to ta mgalékla di
Dyérusalém tmabeng di dad to dek Dyisas.
9 I to ayé, fat ngàan sawang libun gal tmulen
Tnalù Dwata. 10 Na di lammi fanak déé dad
file butang, ta nun to kel fdu di Dyudiya, yé
dagitan Agabu. Kenen satu tugad i Dwata.
11 Fdadong kenen di gami, na nwèan i galing
Pol. Kafnge ayé, bakusan di kenen sigal na
di blìan, na manan, "Ani man i Mtiu Tulus,
'Galò ani kbakus i dad Dyu di Dyérusalém i
to mfun galing ani, na fnge bléla kenen di
kagot i dad to ise Dyu.' "

12 Na kantomi linge i man Agabu, gami
na i dad to déé, nubugmi Pol fye là flesan

ditù di Dyérusalém. [13] Bay tmimel Pol,
manan, “Kan dé ku mngel gamu, na flidùyu
i nawagu? Ta gatlagad agu sa, ise ku lo
bnakus, bay lê fafati di Dyérusalém du mdà
di Amuto Dyisas.” [14] Na du là gaganmi
tamlas i fandaman, ta bayàmi kenen, na
manmi, “Yé mgimò i knayè Dwata.”
[15] Na kafnge i file du mlius, ftifas gami
na ta mdà gami gatù di Dyérusalém. [16] Na
nun dad to ftoo di ku Dyisas mdà di Sisarya
magin di gami, na tundala gami di gumnè
Mnason, i gufanakmi. Yé gumdàan di Sipru,
na kenen satu di dad to muna ftoo di ku
Dyisas.

I klauy Pol ku Dyém

[17] Na kanto gami kel di Dyérusalém, i dad
to ftoo di ku Dyisas déé, too ale lehew
dmawat gami. [18] Na di tmadol du, magin Pol
di gami du kayèan sansite Dyém. Na lê salu
déé i dad ganlal di simbahan. [19] Na kafnge
Pol mlé kumusta di kdeela, ta tulenan i
kdee dad nimò Dwata di dad to ise Dyu fagu
di katdòan. [20] Na kantola linge i man Pol,
dnayenla i Dwata. Na manla di ku Pol, “E
flanekmi, gadèam sa ta file libu i dad Dyu
ftoo di ku Dyisas, bay sana kinit nawala
mimen i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
[21] Na ta nun tmulen dale, na yé galam tdò
kun di kdee dad Dyu mnè di dad banwe i
dad to ise Dyu tnagakla i dad uldin Mosis, na
nangla fimò ilè di laweh i dad ngàla lagi, na
nangla lalò i dad adat i dad Dyu. [22] Di là mlo
ani, gadèla na ta dini ge. Dét i fye nimòto?
[23] Bay, ani fye nimòam. Nun fat lagi dini
nun fakangla di Dwata. [24] Magin ge di dale,
na flam ge di kaflanebla i ktola di kanfe i
Dwata. Na di kaginam dale, ge mayad dad
kalnidùla du fye gafkihla i wakla. Na fagu
di nimòam ani, fitem i kimenam di uldin
Dwata fagu di ku Mosis du fye gadè i kdee
dad to na kéng i ta lingela gablà di ge. [25] Na
gablà di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas,
ta snulatmi ale du tulenmi dale i mnè di
fandammi. Yé fnangmi dale knaan i ta dsù
di dad ise glut dwata, na i litè, na i dad
lmanaf na anuk fanlang, na nang ale mimò
sasè knayè i lawehla.”
[26] Na di tmadol du, ta mdà Pol magin di
dad fat lagi ayé, na flam kenen flaneb di
kanfe i Dwata. Na kafnge ayé, ta fles Pol
salu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
du fgadèan déé ku kilen kafnge i kaflanebla,
du yé klon mlé dad dsù di Dwata tabengan
di kdeela.

I kakfè i dad Dyu ku Pol

[27] Na kanto fan mlius i fitu du ayé, nun
dad Dyu mdà di Asya, teenla Pol di lam i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na
banlétla i dad to déé fye mimò ale samuk,
na kanfèla Pol. [28] Na mkit ale, manla, “E
dad to Israél, tnabengyu gami. Dunan ani
i to gal lamngab di kdee dad banwe du
tamdò sasè di kdee dad to gablà di gito dad
Dyu, na i uldin blé Dwata fagu ku Mosis,
na i Gumnè Gumangamfùto di Dwata. Na
ani, ta lê kenen mebe dad to ise Dyu fusuk
dini, na fagu déé, ta fagsikan i Gumnè Gu-
mangamfùto di Dwata.” [29] (Yé duenla man
ayé du ta teenla Trofimu, satu to mdà di
Ifisu magin ku Pol magu di Dyérusalém. Na
yé man nawala ku ta nebe Pol kenen fusuk
di Gumnè Gumangamfù di Dwata).
[30] Na ta too mbel i samuk di kabal i syu-
dad, na sadluh i kdee dad to salu di ku Pol,
na kanfèla na dyolla lamwà di Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata klola tmakab i gumnè
ayé. [31] Na di ta fanla kfati ku Pol, ta nun
tmulen di kernél i dad sundalu di Roma, ta
msamuk i kabal Dyérusalém. [32] Na fabaltik
kenen mwè dad sundalu na dad ganlalla,
na neben ale di gustifun i dad to. Na
kanto teen i dad to fan fmati ku Pol i dad
sundalu ayé, ta fanak ale maug ku Pol. [33] Na
fdadong kernél ayé di ku Pol, na kanfèan
klon fbakus dun lwe sangkalì. Na kafnge
ayé, ta snalekan i dad to, manan, “Simto i
to ani, na dét kè i ta nimòan?” [34] Na sahal
timel dad to di kakitla. Na mdà di kdee
ugakla, là gadè i kernél ku dét i ta mkel,
taman dekan i dad sundalun mebe ku Pol
di barak. [35] Na kanto kel ale Pol di aut, ta
mfeges i dad sundalu mket kenen du mdà di
too sasè ksamuk i dad to. [36] Na too mkit i dad
to tmadol dale, manla, “Fnatiyu kenen.”

I ktalù Pol di dad to

[37] Kantola fan fafusuk Pol di lam i barak,
ta manan di ulu i dad sundalu, “Fakay beg
nun man-gu di ge?” Na tmimel i kernél
ayé, manan, “Fulung ge talù Grik? [38] Na
ku ayé, ise ge kadì i to mdà di Idyip mimò
samuk falami ani i mebe fat libu dad sasè to
nun tek salu di banwe landè to mnè ditù!”
[39] Na tmimel Pol, manan, “Dyu agu, na yé
gusutgu di Tarsu, i satu bong syudad di
Silisya. Ku mfakay, begam agu faloh talù di

dad to.” [40] Na faloh i kernél kenen talù, na
ta tadag Pol déé di aut, na ftadagan i sigalan
du fafanakan i dad to. Na kanto ale fanak,
ta talù kenen Hibru di dale.

22

[1] Ani man Pol, “E dad flanek na dad tua,
tooyu falninge i talùgu msen i ktogu.” [2] Na
kantola linge i ktalùan Hibru, ta too ale
fanak. Na fadlug Pol talù, manan, [3] “Dyu agu
do sa, na ditù gusutgu di Tarsu glam di Sil-
isya, bay dini gulamnokgu di Dyérusalém.
Do satu tdò Gamalyél, na too fye katdòan
do i dad uldin Dwata di dad gutambulto, na
too minit nawagu mimen di Dwata salngad
gamu di mdu ani. [4] Na yé nimògu di munan,
falnayamgu i dad to lmalò di Dalan i Amu
kel di kfatila du kanfègu dad lagi na dad
libun, na fablanggùgu ale. [5] I ulu di kafaglut
i dad Dyu na i kdee dad mdatah ganlal,
fakayla tulen na glut i man-gu ani. Na ta
bléla di do dad sulatla di dad flanekla Dyu
di Damaskus mlé do ktoo kamfè i dad to
ftoo, na mebe dale dini di Dyérusalém fye
falnayam ale.

I ktulen Pol i gumdàan ftoo

[6] “Kantogu mdadong di Damaskus, tadè
nun bong neng glibut do mdà di langit.
[7] Na tadè agu bek di tanà, na nun lingegu
talù, manan do, ‘E Sol! E Sol, kan dé ku
falnayamam agu?’ [8] Na smalek agu, man-
gu, ‘E Amu, simto ge kè?’ Na tnimelan
agu, manan, ‘Do sa Dyisas mdà di Nasarét,
i galam falnayam.’ [9] Na i dademegu magu,
teenla i bong neng ayé, bay là lingela i
kastulenan di do. [10] Na smalek agu, man-
gu dun, ‘Dét nimògu, Amu?’ Na tmimel
kenen, manan, ‘Mték ge, na fles ge ditù di
Damaskus. Na di kakelam ditù, nun tmulen
kdee fimò Dwata ge.’ [11] Na ta butè agu
mdà di gban i neng ayé, taman i dademegu,
nalakla agu fles di Damaskus.

[12] “Na nun satu lagi ditù, yé dagitan
Ananayas, toon nimen i dad uldin Dwata,
na i kdee dad Dyu mnè di Damaskus, toola
kenen nafè. [13] Salu kenen di do, na tadag
di safédgu, manan, ‘E flanekgu Sol, lê ge
man mite.’ Na di kmanan ayé, ta lê agu
mite, na teen-gu kenen. [14] Na lêan man di
do, ‘I Dwata fnangamfù i dad gutambulto, ta
nalékan ge du fye toom gadè i knayèan, na
teenam i Snaligan Too Tluh, na lêam linge
talù lamwà di bàan. [15] Na ge mgimò snaligan
tmulen di kdee dad to i kdee ta teenam na
lingem. [16] Na ani, nang ge fganggà. Mték ge,
na fbunyag ge, na fagu di katlom i dagitan,
falobam i dad salàam.’

I kdek Dwata ku Pol tamdò di dad ise Dyu

[17] “Na kafngen man ayé, ta mdà agu
mulê dini di Dyérusalém, na dmasal agu
di Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na
di lamgu dmasal, nun kanteen-gu. [18] Yé
kanteen-gu, stulen Dyisas di do, manan,
‘Fabaltik ge mdà. Tnagakam i syudad
Dyérusalém ani, du là sa dnawatla i ktu-
lenam gablà di do di dale.’ [19] Na tmimel
agu, man-gu, ‘Ta gadè dad to dini i tagnè
nimògu, dunan nkatgu nagu i dad gumnè
gustifun i dad Dyu du kanfègu na nfasgu i
dad to ftoo di ge. [20] Na di kfatila ku Stifén, i
snaligam, déé agu, na magin agu di knayèla
fmati dun, na do fa mantay i dad saulla.’
[21] Bay ani i timelan do, manan, ‘Mdà ge nan,
du fgatùta ge di mawag banwe di dad to ise
Dyu.’ ”

[22] Di kman Pol ayé, ta déé gusen dad
to flinge di kenen. Na mkit ale, manla,
“Fnati kenen! Là gtenan mnè di tah tanà!”
[23] Na too ale mkit, na walla i dad saulla,
na smabul ale kfung. [24] Yé dek kernél i
dad sundalu di dad ton nebela Pol di lam
i barak, na nfasla fye tulenan ku dét duen
dad Dyu kenen i gumdàla mkit. [25] Na di ta
kbakusla ku Pol du ta fanla nfas, ta snalekan
i kapitan i dad sundalu, manan, “Fakayyu
nfas i to Roma ku là fa gadèyu i salàan?”
[26] Na kanto linge i kapitan ayé, ta mdà kenen
salu di kernélla, na tulenan i man Pol. Na
snalekan kenen, manan, “Dét i fanam nimò
di to ayé? To Roma kenen kadì.” [27] Na ta
salu i kernélla ayé di ku Pol, na snalekan
kenen, manan, “Tulenam do kun. To Roma
ge kè?” Na tmimel Pol, manan, “Hee.” [28] Na
man i kernél, “Too bong bayadgu do klogu
mgimò to Roma.” Na man Pol, “Bay do, mdà
di ksutgu to Roma agu.” [29] Na i dad to fan
smalek ku Pol, ta tnagakla kenen. Na kanto
gadè i kernél ayé i to ta fbakusan, to Roma,
too kenen likò.

I kebela ku Pol di kanfe i dad mdatah ganlal i dad Dyu

[30] Na yé kayè i kernél ayé ku gadèan ku
dét salà Pol di dale. Taman, di tmadol du,
ta ftehan dad sangkalì bakusla ku Pol, na
fastifunan i dad ganlal di kafaglutla na i

kdee dad mdatah ganlal, na neben Pol déé
du ftadagan di munala.

23

1 Na meye Pol di dad mdatah ganlal ayé,
na manan, “E dad flanekgu, ta landè gum-
samuk nawagu gablà di ktogu mdà di mu-
nan kel di mdu ani.”
2 Di kafnge Pol man ayé, i ulu dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, dekan i dad to tadag
di saféd Pol smamfak bàan. 3 Na man Pol
di kenen, “Snamfak Dwata ge du mdà di
kaflingum. Yé duenam sudeng déé du
nukumam agu mdà di dad uldin blé Dwata
fagu di ku Mosis, bay ta glafàam i dad uldin
ayé fagu di kafsamfakam do.”
4 Na man i dad to tadag di saféd Pol, “Kan
ku talù ge sasè di ganlal ta mgalék Dwata?”
5 Na tmimel Pol, manan, “Dad flanekgu, là
gadègu ku ganlal kenen, du yé man di Tnalù
Dwata, ‘Nangyu talù sasè di ganlalyu.’ ”
6 Na kanto gadè Pol na nun dad Sadusi
na dad Farisi déé, ta falbongan i talùan di
dad mdatah ganlal, manan, “Dad flanekgu,
Farisi agu, na ngà agu fa i satu Farisi. Na
yé duenla mukum do ani du fantoogu na
nték i dad mati.” 7 Na mdà di kmanan ayé,
ta baling sbalew i dad Farisi na dad Sadusi,
na ta masgalel i kdeela stifun déé. 8 (Du i
dad Sadusi, yé manla dale na landè nték
di fati, na landè layef i dad to, na landè
kasaligan i Dwata. Bay i dad Farisi dale,
yé fantoola na nun kdee ani). 9 Na baling
midul i kasbalewla, na tadag i dademe dad
to tamdò i dad uldin blé Dwata fagu di ku
Mosis glam di dad Farisi, na nsenla Pol,
manla, “Landè teenmi sasè nimò i to ani.
Keng ta nun lmagol ku demen kasaligan
talù di kenen.” 10 Na mdà di kinit kasbalew i
dad to ayé, yé kalnikò i kernél i dad sundalu
keng sanktangla Pol. Na yé duenam man,
dekan i dad sundalun mwè ku Pol na nebela
fusuk di barak. 11 Na di kifuh ayé, tadè msut
i Amu di saféd Pol, na manan dun, “Fan-
galam i nawam du ku dét i kibòam tmulen
gablà di do dini di Dyérusalém, salngad ayé
i ktulenam ditù di Roma.”

I kfaleh nawa i dad Dyu fmati ku Pol

12 Na kanto flafus, nun dad Dyu stifun,
yé santulenla kfatila ku Pol. Na yé sdagèla
silang ale kmaan na minum ku ta gfatila
kenen. 13 Yé kdee dad lagi ayé mlukas fat
falò. 14 Na salu ale di dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu na di dad tua gal mebe dad Dyu,
na manla, “Yé sdagèmi silang gami kmaan
ku ta gfatimi Pol. 15 Taman, ani fye nimòyu
magin i dad mdatah ganlal. Katedyu di
kernél i dad sundalu di Roma feben Pol dini
du nun fa kayèyu gadè gablà di kenen. Na
gami fmati kenen di laman là gafat dini.”
16 Bay, i ngà libun Pol lagi, lingen i kastu-
lenla, na yé duenam man, fusuk kenen di
barak du tulenan ku Pol. 17 Na tlo Pol i satu
ganlal i dad sundalu, manan dun, “Begam
nagin i lamnok lagi ani salu ditù di kernél
du nun kayèan man dun.” 18 Na ta naginan
i lamnok lagi ayé salu di kernél. Na kanto
ale kel ditù, ta man i ganlal ayé di kernélla,
“I satu to di blanggù, dunan Pol, yé fnin
nagin-gu gadini di ge i lamnok lagi ani du
nun kayèan man di ge.”
19 Na i kernél ayé, nagotan sigal i lam-
nok lagi ayé, na neben fawag, na snalekan,
manan, “Dét kè i kayèam man di do?”
20 Na tmimel i lamnok lagi ayé, manan,
“Yé ta gusasatu nawa i dad Dyu fnila di ge
febem dale fayah Pol salu di kanfe i dad
mdatah ganlal du manla na nun fa kun
kayèla gadè gablà di kenen. 21 Bay nangam
fantoo i manla ayé du mlukas fat falò i dad
lagi fmakét di dalan du fnatila kenen. Ta
samdagè ale na silang ale kmaan na minum
ku ta gfatila Pol. Ta gatlagad ale ani, na lo
yé fatanla ku dét i manam.”
22 Na kafnge ayé, ta dekan mdà i lamnok
lagi ayé, na manan dun, “Nangam tulen di
balù simto dun i ta tulenam di do ani.”

I kebela ku Pol salu di Sisarya

23 Na kafnge ayé, ta tlo kernél ayé lwe
kapitan i dad sundalu, na dekan ale, manan,
“Fatlagad gamu lwe latuh i dad sundalu, na
fitu falò dad sundalu smakay kudà, na lwe
latuh i dademe mebe agas du kadang alas
nuwébi di kifuh mdà gamu salu di Sisarya.
24 Na fatlagadyu dad kudà gusmakay Pol, na
too gamu fgeye di kebeyu dun fye gafat
di Gubirnador Filik na landè sasè mkel di
kenen.”
25 Na smulat i kernél di gubirnador, ani
manan, 26 “Do, Klawdyu Lisyas, i smulat ani
di ge, mgafè Gubirnador Filik. Kumusta ge
déé. 27 Ta kanfè dad Dyu i to ani, na fanla ke-
nen fnati, bay kantogu gadè to Roma kenen,
ta fagin-gu i dad sundalugu, na falwàgu

kenen. [28] Du kayègu gadè ku dét i salàan,
taman, ta nebegu kenen di gustifun i dad
mdatah ganlalla. [29] Na déé ta gugmadègu
dun landè salàan ku gablà kenen fnati ku
demen fablanggù. Bay lo yé salàan kun,
lnafàan i uldin blé Dwata di dale. [30] Na kanto
nun tmulen do gablà di ayèla fmati kenen,
ta gasilgu ftunda di ge. Na ta yé man-gu
di dad to tmifù kenen, tulenla ge ku dét i
salàan."

[31] Taman, di kifuh ayé, ta nwè dad sun-
dalu Pol, na nebela kenen di banwe Antipa-
tris du nimenla i dek di dale. [32] Na di tmadol
du, i dad sundalu tmanà, samfulê ale ditù
di barak, bay i dad sundalu kmudà, yé i
fles tmunda ku Pol. [33] Na kanto ale kel ditù
di Sisarya, ta bléla i sulat di gubirnador,
na bléla Pol di kagotan. [34] Na ta bnasa i
gubirnador i sulat ayé, na snalekan ku dét
probinsya gumdà Pol. Na kanton gadè na
yé gumdàan di Silisya, [35] ta manan ku Pol,
"Falningeta ge ku ta kel i dad tmifù ge." Na
dekan i dad sundalu fye bnantayla Pol di
gumnè Harì Hérod.

24

I ktifùla ku Pol di kanfe Gubirnador Filik

[1] Na kafnge lime butang, ta salu
Ananayas, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu ditù di Sisarya, na faginan dademe dad
tua gal mebe dad Dyu na Tirtulu, i abugadu.
Na tadag ale di kanfe i gubirnador, du
tulenla di kenen i manla dad salà Pol. [2] Ta
fatlo i gubirnador Pol, na kanto kel déé, ta
tambù Tirtulu tmifù ku Pol, manan, "Too
mgafè Gubirnador, ta mlo nan nun bong
kgilih i mgimòam gamfye di banweto. [3] Là
fanak gami dmilè ani balù nèan, na too
gami fasalamat di ge. [4] Bay ani, là fantahàgu
i talùgu du tà ge ganggà, bay lo yé fnigu
di ge, ku mfakay, begam gami falninge là
mlo. [5] Teenmi Pol, kenen i mebe samuk du
banlétan i dad Dyu mimò samuk di klamang
banwe. Na kenen i ulu di fantoo i dad to
di Nasarét. [6] Na kayèan fagsik i Gumnè
Gumangamfù di Dwata, taman, ta kanfèmi
kenen, du kayèmi nukum glalò di uldinmi.
[7] Bay kel Kernél Lisyas, na nladan di gami.
[8] Na dekan i kdee tmifù di kenen salu di
ge. Ku toom kenen snalek, glabatam i kdee
tifùmi kenen." [9] Na nagin dad Dyu déé i
tifùla ku Pol, na manla slame glut i kdee
manan ayé.

I ktalù Pol di kanfe Gubirnador Filik

[10] Na kafnge ayé, sninyas i gubirnador
Pol du ftalùan. Na man Pol, "Gadègu ta
dee falim mukum di banwe ani, taman,
too agu lehew msen i ktogu di kanfem.
[11] Ku toom snalek i dad to, gadèam na là
fa gafatan sfalò lwe butang, i ta kgatùgu
di Dyérusalém du mangamfù agu di Dwata.
[12] I dad to tmifù do, teenla na là mbet agu
sbalew di Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na là banlétgu i dad to di dad gumnè gus-
tifun i dad Dyu ku demen balù nèan di
syudad ayé. [13] Na landè gfitela di ge ku yé
gugmadèam dun na glut i tifùla do. [14] Bay di
kaglutan, yé tulen-gu di ge na mangamfù
agu di Dwata, dunan i fnangamfù dad
gutambulmi fagu di klalògu i Dalan Amu, i
manla satu fantoo là glut. Na lêgu fantoo i
kdee dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis
na i kdee dademe dad tugad Dwata. [15] Na
salngad i dad to ani, yé fanden-gu di Dwata
na nun du ntékan i kdee dad to mati, fye ku
demen sasè. [16] Na yé duenam man, toogu
fan-geye i ktogu du fye landè gumaslen-gu
di kanfe i Dwata na lê man di dad to.

[17] "Dee faligu là ditù di Dyérusalém,
kafnge ayé, ta lê agu ditù du nun nebegu
filak tabeng di dademegu Dyu i mnè di
klimah, na nun dad dsù blégu di Dwata ditù.
[18] Di kitela do di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, sanagu fnge flaneb glalò di uldin
Dwata fagu di ku Mosis. Là dee gami ditù,
na là mimò gami samuk. [19] Bay nun dad Dyu
mdà di Asya ditù. Dale moon i gablà smalu
di ge na tmulen i salàgu, ku nun sa. [20] Ku
demen i dad to ani i ftulenam i salàgu di
kaftadagla do di kanfe i dad mdatah ganlal.
[21] Lo yé duenla malbut di do du ta falbonggu
talùgu, na man-gu dale ani, 'Yé duenyu
mukum do du fantoogu na nték i dad mati.'
"

[22] Na Filik, toon gadè gablà di Dalan i
Amuto, taman, fafanakan i kasfala, manan,
"Silanggu nukum i to ani ku ta kel Kernél
Lisyas." [23] Na yé flaun di satu kapitan i dad
sundalu, bnantayla Pol, bay falohla kenen
mimò i knayèan, na falohla i dademen
lmauy kenen du fye banléla kenen i dad
kalnidùan.

[24] Na kafnge dad file du, ta lê kel Filik, na
magin i yaanan Drusila, i satu Dyu. Fngén
Pol, na falningen i ktulenan gablà di kaftoo
ku Dyisas Krayst. [25] Na di lam Pol tmulen

gablà di katluh, na i kadnan nawa, na i Du
Kukum, ta likò Filik, na manan, “Ta gablà
ayé. Fakay ge mdà. Na ku lê nun gu-
gaslenggu, lêta ge fngé.” 26 Bay di kaglutan,
yé kayè nawan ku banlé Pol kenen filak du
fye falwàan. Na yé duenam man, galan fngé
Pol du stulen ale.
27 Na kanto mlius i lwe fali, yé tamlas ku
Filik dunan Porsyu Fistu. Bay là falwà Filik
Pol di blanggù du yé kayèan ku lehew i dad
Dyu mdà di nimòan.

25

Fistu, i tlas mukum ku Pol

1 Tlu butang i klo Fistu kel di probin-
sya, ta mdà kenen di Sisarya salu ditù di
Dyérusalém. 2 Na i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu na i dademe dad ganlal di gubirnu,
tulenla di kenen i dad salà Pol. 3 Na fakdo
ale di ku Fistu, yé fnila ku nilihan Pol di
Dyérusalém mdà di Sisarya du fatlagad ale
fmakét di dalan fmati kenen. 4 Bay tmimel
Fistu, manan di dale, “Ditù ta gublanggù
Pol di Sisarya, na là mlo i kasfulêgu ditù.
5 Taman, faginyu do i dademe dad ganlalyu
du dale tmulen i salà Pol, ku nun sa salàan.”
6 Na nun dad walu ku demen sfalò butang
klo Fistu déé di Dyérusalém, na kafnge ayé,
ta lê samfulê ditù di Sisarya. Na di tmadol
du, ta sudeng kenen di gumukuman, na fat-
lon Pol. 7 Na kanto kel Pol déé, i dad Dyu ta
salu déé mdà di Dyérusalém, ta salnibutla,
na dee dad blat tifùla kenen, bay landè
fitela gugmadè dun ku glut i manla. 8 Na
kafnge ayé, ta tmimel Pol, manan, “Landè
glafàgu di dad uldin i dad Dyu, na i dad
uldin di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
i uldin Sisar, i ulu di Roma.”
9 Bay yé kayè Fistu ku lehew i dad
Dyu mdà di nimòan, taman, snalekan Pol,
manan, “Mayè ge salu ditù di Dyérusalém,
na ditù gumukumta ge?”
10 Na tmimel Pol, manan, “Ta dini agu
di gal gumukum Sisar, na ani i gablà gu-
mukum do. Na ta sanam gadè sa na landè
salàgu di dad Dyu. 11 Ku nun uldin glafàgu
i gablà gufmati do, là milah agu. Bay ku
landè kaglut i tifùla do, landè balù simto
dun i fakay mlé do di dale. Na ani, yé fnigu
ku Sisar mukum do.”
12 Na kafnge Fistu stulen di dad to gal
falmau kenen, ta manan ku Pol, “Du yé fnim
ku Sisar i mukum ge, taman ditù gusalum di
ku Sisar.”

Pol di kanfe Harì Agripa na Bérnis

13 Na kafnge dad file butang, ta kel Harì
Agripa na Bérnis déé du fitela kdawatla ku
Fistu. 14 Na du dee butangla déé, stulen Fistu
ku Harì Agripa gablà di kasfala Pol. Manan
dun, “Nun satu to blanggù dini i là falwà
Filik. 15 Na di ksalugu ditù di Dyérusalém,
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad
tua gal mebe dad Dyu, tnifùla kenen, na yé
fnila di do falnayamgu. 16 Bay yé ta man-gu
di dale, ise ayé adat di Roma ku falnayam i
satu to di laman là fa samsite dad to tmifù
kenen, na là fa gtimelan i dad tifùla dun.
17 Taman kanto ale kel dini di Sisarya, ta là
fganggà agu, bay di tmadol flafus ta fngégu
kenen salu di gumukum. 18 Na di ktalù i dad
to tmifù kenen, yé man nawagu ku nun blat
tifùla kenen, bay landèan. 19 Bay lo yé san-
balewla di kenen gablà di fantoola na gablà
ku Dyisas, i satu lagi ta mati, na man Pol ta
mték kun. 20 Na du là gadègu ku dét kibò
kukumgu di kasfala ani, taman, snalekgu
kenen ku mayè salu ditù di Dyérusalém na
ditù gumukumgu dun. 21 Bay du yé fni Pol yé
kayèan mukum dun Sisar na kayèan fban-
tay, taman ta dekgu i dad sundalu mantay
kenen kel di kfebegu dun ditù di ku Sisar.”
22 Na man Agripa di ku Fistu, “Mayè agu
do flinge i man i lagi ayé.” Na tmimel Fistu,
manan, “Fayah i kaflingem dun.”
23 Na yé duenam man di tmadol du, ta
kel ale Agripa na Bérnis, na toola fite i
kdatahla. Na fusuk ale di gumukum magin i
dad kapitan i dad sundalu na i dademe dad
lagi nun glal di syudad ayé. Na fngé Fistu
Pol, na nebela déé. 24 Na man Fistu, “Harì
Agripa na i kdeeyu stifun dini, ta dini i lagi
ani tnifù i kdee dad Dyu ditù di Dyérusalém
na lê man dini di Sisarya. Na mkit ale,
manla, ‘Gablà kenen fnati.’ 25 Bay landè
teen-gu salàan ku gumdà fmati kenen, bay
du yé ta fnin ku Sisar i mukum kenen, fan-
gu febe kenen gatù di Roma. 26 Bay landè
gadègu man di sulatgu di ku Sisar gablà ku
Pol. Yé duenam man, ta nebegu kenen dini
di ge, Harì Agripa, na di kdeeyu ta stifun
dini, du fye fagu di ksalekto kenen, nun
fakaygu man di sulatgu di ku Sisar. 27 Du
di fandamgu, là fakay ku nun to blanggù

febegu salu ditù di gumdatahto ku landè too mbateng tifù kenen."

26

I ksen Pol i kton di kanfe Agripa

1 Na man Agripa di ku Pol, "Ta fakay ge
talù msen i ktom." Na ftadag Pol i sigalan,
na manan, 2 "Harì Agripa, too fye bagìgu di
mdu ani du tadag agu di kanfem talù msen
i ktogu gablà di kdee dad tifù i dad Dyu di
do. 3 Midul déé du ta toom gadè i kdee adat
na i dad tdò gulà salngad i dad Dyu. Na
yé duenam man, too agu beg fakdo di ge,
ku mfakay, toom fantahà i nawam falminge
do.
4 "Ta gadè i dad Dyu i kebegu i ktogu
mdà di ktukaygu ditù di banwegu, na kel
di knègu ditù di Dyérusalém. 5 Ta mlola
gadè na glam agu di dad Farisi, i lumbuk di
kafaglut i dad Dyu too minit lmalò di dad
uldin blé Dwata fagu ku Mosis. Ku lo ale
mayè, ta tulenla ge moon. 6 Na yé duen-gu
dini du nukum agu mdà di kaftoogu i fakang
Dwata di dad gutambulmi, 7 dunan i fakang
sanfatan i dad sfalò lwe lumbuk i dad toto
di lamla mangamfù di Dwata mdu na kifuh.
Na ani, Mgafè Harì, mdà di kafden-gu ani, ta
balingla agu tnifù. 8 Kan dé ku là ftoo gamu
na nték Dwata i dad to mati?
9 "Na yé man nawagu do di munan, do
ktoo mimò i kdee gnagan-gu dmuen i dagit
Dyisas mdà di Nasarét. 10 Na yé nimògu di
Dyérusalém, banlé i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu agu ktoo fablanggù dad to ftoo di
ku Dyisas, na ku ta nukum ale di fati, nagin-
gu i kukum ayé. 11 Na dee dulêgu faflayam
dale di dad gumnè gustifun i dad Dyu, na
fnegesgu ale tmagak i kaftoola. Na mdà di
too sasè kalbutgu dale, ta lalògu ale di dad
syudad di dademe banwe.

I ktulen Pol i ta gumdàan ftoo

12 "Na yé duen-gu salu ditù di Damaskus
du ta nun ktoogu mdà di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na dale i ta mdek do.
13 Mgafè Harì, kanto di ltu du, di lamgu
magu, teen-gu mdà di langit i bong neng
gamban fa di neng du glibut di kdeemi
magu. 14 Ta bek gami di tanà, na nun lingegu
talù, manan do di talù Hibru, 'E Sol! E Sol,
kan dé ku falnayamam agu? Falnayamam
i ktom di nimòam ani salngad i safì smifà
i talam sulè.' 15 Na smalek agu, man-gu,
'Amu, simto ge kè?' Na tmimel kenen,
manan, 'Do sa Dyisas, i galam falnayam.
16 Bay mték ge, na tadag ge du yé duen-
gu fite di ge du nimòta ge fasakgu. Ge
tmulen i ta teenam mdà ani na i dad tmadol
fiteta ge. 17 Falwàta ge mdà di falel i dad
Dyu na i dad to ise Dyu, du yé dad to
gumdekta ge. 18 Ge mukà i fandamla, du fye
tnagakla i gukmifuhan salu di gumalwan,
na tnagakla i kagot Satanas salu di Dwata,
du fye magfasinsya i dad salàla, na gdawatla
i dale alel gagin di dademe dad to ta mgalék
Dwata.'

I ktulen Pol gablà di nimòan

19 "Na yé duenam man, Harì Agripa, ta
nimen-gu i kanteen-gu mdà di langit. 20 Yé
tnanin banwe gutamdògu di Damaskus, na
kafnge ayé, di Dyérusalém na di kabal
banwe i dad Dyu, na i dad to ise Dyu. Na
yé tdògu dale nsalla i dad salàla, na smalu
ale di Dwata, na mimò ale dad fye nimò ilè
dun na ta msal ale. 21 Na yé duen i dad Dyu
kamfè do di Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na fanla agu fnati. 22 Bay kel di mdu ani i
ktabeng Dwata do, taman dini agu tmulen
di kdee dad to, baling mdanà ku demen
mdatah. Lo yé tulen-gu i tagnè man i dad
tugad Dwata, na lê man Mosis, 23 dunan là
fakay ku là falnayam i Mgalék Dwata, na
kenen i muna nték di fati, du fye tulenan
gablà di salò mlé kagalwà di dad Dyu na di
dad to ise Dyu."
24 Na di lam Pol talù, ta mkit Fistu, manan,
"Pol, ta book ge! Yé ta gambook ge mdà di
kalbong gnadèam."
25 Na tmimel Pol, manan, "Gubirnador
Fistu, là sa book agu. I man-gu too ti glut
na tluh. 26 Gadè harì sa i kdee ani, taman là
lngawè agu stulen di kenen. Na fantoogu ta
gadèan i kdee du ise ayé gumgimò i kdee ani
di gugbunin. 27 E Harì Agripa, fantoom kè i
man dad tugad i Dwata? Ta gadègu fantoom
ale."
28 Na tmimel Harì Agripa, manan, "Yé
man nawam kè ku mlalam agu mgebe di
kaftoo di ku Dyisas Krayst?"
29 Na tmimel Pol, manan, "Baling mlo ku
demen là, yé dasalgu di Dwata, ge na i dade-
mem lminge i man-gu ani, mgimò gamu
salngad do, bay ise ku nikat sangkalì."
30 Na ta tadag Harì Agripa, Gubirnador
Fistu, Bérnis, na i kdee dad to flinge. 31 Na

kanto ale lamwà di gustifun ayé, ta stulen
ale, manla, “Là gten i to ani blanggù demen
fnati du landè sasè nimòan.” 32 Na man
Agripa di ku Fistu, “Ta galwà i to ayé moon,
ku là balingan fni Sisar mukum kenen.”

27

I kaweng Pol salu di Roma

1 Kanto yé gusasatu nawala, febela gami
ditù di Itali, ta bléla ale Pol na i dademe
to blanggù di ku Dyulyu, i kapitan i dad
sundalu Roma glam di lumbuk dnagit Dad
Sundalu Ulu. 2 Aweng mdà di Adramityum
i snakaymi, ta fan mdà slob di dad banwe
mdadong di kilil mahin glam di Asya. Na
ta mdà gami nan, na yé satu to magin di
gami Aristarku. To Masidunya kenen, na
yé gumdàan di syudad Tésalonika. 3 Na di
tmadol du, ta dmuung gami di Sidon, na
mdà di kakdo Dyulyu, ta falohan Pol lmauy
di dademen sgalak déé du fye banléla kenen
i dad kalnidùan. 4 Na lê gami fles maweng,
bay du gsunsungmi i kamgis nus, taman yé
dalanmi di guglidung nus di fungul Sipru.
5 Na ta nifalmi i mahin sablà Silisya na
Pamfilya, na dmuung gami di Mira glam
di banwe Lisya. 6 Na déé gumite kapitan i
dad sundalu satu aweng mdà di Alihandriya
salu di Itali, na déé lêan gufsakay gami.
7 Di lam i file du, too mlimah na léét kagu
awengmi kel di kgafatmi di banwe Knidu.
Na mdà di nus, là gafles gami, taman, yé
dalanmi di guglidung i nus di fungul Krit
sablà i banwe Salmoni. 8 Fkilil gami, bay
too ti mlimah i kagumi, na manak magu i
aweng, ta kel gami di satu banwe, dnagit
Fye Gudmuung, mdadong di lunsud Lasya.
9 Too gami mlo di kagumi, na ta gnumah
i dangan sasè mahin gami, du ta glius i
kafwasa i dad Dyu. Na yé duenam man,
falnau Pol ale, manan, 10 “E leg, gadègu ku
fles ato di kaguto ani, baling nun gaslokto,
na malmo i awengto, na lê man i dad lulen,
na balù kel di gito, lê ato man maglà.”
11 Bay i kapitan i dad sundalu, là falningen
i man Pol, bay baling yé nimenan i flau
i to mebe aweng, na i to mfun dun. 12 I
gudmuungmi ayé, sasè gufanak di dangan
tno, taman yé kayè i gudeen, fles gami na
fan-galmi nawami gmafat di Finik, du fye
déé gufanakmi di dangan tno. Finik i satu
gudmuung glam di Krit, gsen di gusdaf du,
na là gfanan di nus sabnal di dangan tno.

I bong nus

13 Ta tambù mbal i nus mahin, bay
mganag, na yé fandamla ku gamtabeng di
kebela i aweng. Taman, ta dyolla salu tah i
blangaw, na fkilil ale di fungul Krit. 14 Bay,
di là mlo, ta mbal i too kamgis nus fdu di
fungul ayé. 15 Na landè kibò smunsung i
aweng du ta too kamgis i nus, taman ta
balingmi fnagin. 16 Na kagablàmi di tukay
fungul dnagit Kawda, kantomi glidung, ta
bnatunmi i tukay boti aweng ayé, bay beg
gami maflayam. 17 Na di kagbatun i tukay
boti di tah i aweng, ta bnatangla i aweng
bong tali du fye mbagal. Na lnulunla i layal,
na tadè ale fanul du likò ale keng gaskét
di falak di sablà Libya. 18 Na du là fanak i
kamgis nus, di tmadol du, ta batla i dademe
dad lulen di mahin du fye là too blat i
aweng. 19 Na lê di tmadol du, ta balingla bat
i dad kalyak i aweng di mahin. 20 Na dee
butangmi là mite i mata du na i dad blatik,
na là tlag i kamgis nus. Ta là fandenmi dun
ku dè gami mto.
21 Na kafnge dad file du i dad to là kmaan,
ta tadag Pol, manan, “E dad flanek, ku loyu
agu nimen moon, na nang ato baling fles
di Krit, là ti gambet ani i gaslokto. 22 Bay
ani fnigu di gamu, fan-galyu i nawayu du
landè balù satu di gamu mati. Bay lo ayé
malmo i aweng. 23 Balbutang, i Dwata mfun
do, na fnangamfùgu, mdek kasaligan salu di
do. 24 Na manan, ‘Pol, nang ge likò. Là fakay
ku là tadag ge di kanfe Sisar. Mdà di kafye
Dwata, falwàan i kdeeyu du mdà di ge.’ 25 Na
yé duenam man, nang gwè nawayu, du yé
snaliggu dnohò Dwata i ta manan di do.
26 Bay gadkal ato ditù di satu fungul.”

I kalmo i aweng

27 Na di gasfalòan fat butang, sana kebe
i nus gami mifal di mahin Méditerényan.
Na mdadong di tngà butang, yé fandam i
dad to mebe i aweng, ku ta mdadong gami
di kilil. 28 Na bantasla i kngalam mahin ta
gukelmi, na yé kngalaman lwe falò dife. Na
di là mlo, ta lêla bantas, na yé kngalaman
sfalò lime dife*. 29 Na likò ale keng gaslob
i aweng i dad batu di kilil, taman ftatekla
fat blangaw di ulin, na dmasal ale fye gasil

* 27:28 28:30 Ku demen arkila di Bsayà.

malwa. 30 Na i dad to mebe i aweng, flingu
ale ftatek dademe dad blangaw, bay di
kaglutan ftufala i tukay boti du milah ale.
31 Bay man Pol di kapitan i dad sundalu na
di dad sundalun, “Silang gamu galwà ku là
tnagak i dad lagi ani i aweng.” 32 Taman, i
dad sundalu, fantohla i dad ikat i tukay boti,
na tadèla bayà manul.

33 Na kanto fan flafus, nlak Pol ale kmaan.
Manan dale, “Ta sfalò fat butangyu too likò,
na là ti kmaan gamu. 34 Na ani fnigu di
gamu, beg gamu kmaan du fye nun kgisyu.
Na landè lanah, balù sbalu wakyu.” 35 Na
kafngen man ayé, ta mwè fan, na fasalamat
di Dwata di kanfe i kdee dad to ayé. Na
falnakan i fan, na ta tambù kenen kmaan.
36 Na ta matgal i nawala, na ta kmaan i
kdeela. 37 Na yé kdeemi smakay di aweng
ayé 276. 38 Na kanto ale bsol, ta batla i gdè
mseh trigo di mahin du fye là too blat i
aweng.

39 Na kanto flafus, là dilèla i banwe gu-
gadkalla, bay nun teenla lgù nun falak di
kililan, na yé fnaleh nawala déé gufadkalla i
aweng, ku nun kibò. 40 Na fantohla i dad ikat
blangaw du tnagakla di mahin, na lêla nbel
i dad malbang tali di ulin. Na nbella i layal
di dulung gsen di sumengan du fye nebe i
nus ale salu di kilil. 41 Bay baling gasdang
i aweng di bong buntud falak, na gsungal
i sumengan di falak, na là gaganmi falwà
dun. Na i sfo i aweng gsen di ulinan, ta
malbà mdà di kgis i lwek.

42 Na yé fandam i dad sundalu, fnatila
i dad to blanggù du fye landè di dale
gamkahung kel di kilil na milah. 43 Bay i
kapitan, fnangan ale du kayèan tnabeng
Pol. Na nè i dad to fulung kmahung, dekan
ale muna kamyaf fye kmahung kel di kilil.
44 Na i dademe dad to, magot ale di kayu
lamtew mdà di kalbà i aweng, na fagu déé,
sdulê gami gafat di kilil.

28

I kakella di fungul Malta

1 Na kanto gami galwà di sasè gaslokmi,
na ta kel gami di kilil, ta nun tmulen gami
na yé dagit i fungul ayé Malta. 2 Na i dad
to déé, too fye balula di gami. Dmutung
ale lifoh, na mnalang gami du sigi mulen
na tno, na nifatla i kdeemi. 3 Na mukuh
Pol snuk du dutungan. Na di kafkahan dun
di lifoh, nun ulad lamwà di sol i snuk du
too minit, na lnabédan i sigal Pol. 4 Na i
dad to mdà di Malta, kantola teen i ulad
gatlawéng di sigal Pol, stulen ale, manla,
“Keng manò i to ani du balù ku ta galwà
kenen di mahin, bay i bagìan, là falohan
dun mlawil.” 5 Bay filik Pol i ulad di lifoh, na
landè sasè mkel di kenen. 6 Fatanla ku balak
i lawehan ku demen makto mati. Bay kanto
ale mlo fatan, na landè sasè kel di kenen, ta
tanlasla i fandamla, na ta yé balingla man,
“Kenen satu dwata.”

7 Nun tanà mdadong déé nfun Publiyu,
i ulu di fungul ayé. Too fye kdawatan
gami, na tlu butangan mifat gami di lam
i gumnèan. 8 Na i mà Publiyu, là gtékan
du minit i lawehan, na milong litè. Na
lnauy Pol kenen, na fkahan i falelan di
kenen du dnasalan, na ta mgulê. 9 Na kanto
mgimò ayé, lê salu di ku Pol i dademe dad
to fandas di fungul ayé, na lê ale mgulê.
10 Too dee nimòla gudmilè i kafèla gami, na
kanto gami fan mdà, bléla gami i kdee dad
kalnidùmi.

I ksalu ale Pol di Roma

11 Na kafnge tlu bulen, ta lê gami mdà.
Na yé snakaymi satu aweng mdà di Alihan-
driya funa fanak déé di Malta di dangan
tno. Na yé dagitan “Dwata Sfangê.” 12 Na
dmuung gami di satu syudad, yé dagitan
Siraku, na yé klomi déé tlu butang. 13 Na
lê gami mdà déé du salu gami di syudad
Rigyum. Na di tmadol du, ta mbal i nus
mahin, taman, di galwen du, ta kel gami
di lunsud Putyoli. 14 Na kanto gami kel
déé, nun teenmi dademe dad to ftoo di
ku Dyisas, na nlakla gami fanak di safédla
fitu butang. Na kafnge ayé, ta fles gami di
Roma. 15 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
Roma, ta lingela gablà di gami, na salu ale di
fadyan dnagit Apya, na di dad tlu gumnè gal
gumilè i dad to magu du lnabatla gami. Na
kanto teen Pol i dad to ayé, fasalamat kenen
di Dwata, na ta matgal i nawan.

I katdò Pol di Roma

16 Na kanto gami kel di Roma, falohla Pol
mnè di satu gumnè, na lo yé dademen i
satu sundalu mantay kenen. 17 Na kafnge
tlu du, fastifun Pol i dad ganlal i dad Dyu,
na manan dale, “E dad flanekgu, balù landè
salàgu di dademegu Dyu, na di dad adat
ta glalòto mdà di dad gutambulto, knèan

blanggùla agu di Dyérusalém, na bléla agu
di kagot i dad ganlal mdà di Roma. [18] Toola
agu snalek, na bulugla agu falwà du gadèla
landè salàgu gumdàla fmati do. [19] Bay kanto
là mayè i dad Dyu ku galwà agu, ta mfeges
agu mni yé mukum do Sisar. Bay knèan,
là tamduk nawagu di dademegu Dyu. [20] Na
yé duen-gu mni samsite na stulen di gamu.
Ani duen-gu nikat sangkalì ani du mdà di
gumgal nawa Israél."

[21] Na tmimel ale, manla, "Landè sulat
gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di ge, na i
dad to ftoo di ku Dyisas ta kel dini, landè
sa manla sasè gablà di ge. [22] Bay yé kayèmi
gadè ku dét i fandamam du gadèmi nun dad
to di klamang banwe gal dmuen i kaftoo
gumaginam."

[23] Na mimò ale butang salu di ku Pol du
falningela kenen. Na kanto kel i du ayé,
dee dad to salu déé di gumnè gufanakan.
Na mdà di flafus kel di kifuh, toon tulen na
faglabatan di dale gablà di Kagot i Dwata,
du yé kayèan ku mgeben ale di ku Dyisas
fagu di katdòan mdà di dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na i sulat dad tugad Dwata.
[24] Na nun dademe, mgebe ale di kaftoo mdà
di katdò Pol, bay i dademe, là. [25] Là sasatu
nawala, na ta mdà i dademe di kafnge Pol
man dun, "Too ti glut i man Mtiu Tulus
di dad gutambulyu fagu di ku Isaya, satu
tugad i Dwata. Ani manan,

[26] 'Gatù ge di dad to ayé, na ani manam
di dale, "Balù dét i kaflingeyu, là ti
galmabat gamu. Balù dét i keyeyu,
là ti mite gamu."

[27] Du i dad to ani, magéng ulula, na nsangla i
klingela, na fafidangla i matala. Ku
ise ani moon nimòla, mite ale, na
lminge, na galmabat, na mloh ale di
do du fye fan-gulêgu.' "

[28] Na fannge Pol i manan, "Yé duenam man,
fye ku gadèyu ta gatdò di dad to ise Dyu i
tdò gablà di kagalwà blé Dwata, na ta toola
falninge." [29] Di kafnge Pol man ayé, ta mulê
i dad Dyu, na sigi ale sgil.

[30] Lwe fali klo Pol fanak di gumnè gal
fbayad, na dnawatan i kdee dad to gal
lmauy di kenen. [31] Na too mgal i nawan,
na landè to famnang kenen tamdò gablà di
Kagot i Dwata, na Dyisas Krayst, i Amuto.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Roma

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu snalig
Krayst Dyisas, na satu dek ta nalék na ta tlo
Dwata tamdò i Fye Tulen.
2 I Fye Tulen ani, fakang Dwata di munan
fagu di dad tugadan salngad i ta gsulat di
Mtiu Tnalùan 3 gablà di Ngàan, i Amuto
Dyisas Krayst. Di kafbalingan to, sut di bel
Dabid. 4 Na gablà di ktiun di kadwatan, yé
gugmadèto dun kenen i Ngà Dwata maltu-
lus du ta mték mdà di fati. 5 Fagu di kenen,
na mdà di dagitan, banlé Dwata agu ktoo
mgimò dekan du fye mgebegu di kaftoo na
di kimen i dad to mdà di kdee banwe. 6 Na
gamu déé di Roma, ta flam Dwata gamu du
fye nfun Dyisas Krayst gamu.
7 Taman, smulat agu di kdeeyu déé di
Roma i kanbong nawa na ta tlo Dwata du
fye mgimò dad ton.
Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I kfasalamat Pol

8 Muna di kdee, fasalamat agu di Dwata
fagu di ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu
du ta mbel di klamang banwe i kaftooyu.
9 Gadè Dwata kaglut i man-gu, dunan i
Dwata gutalbahògu mdà di nawagu fagu di
katdògu i Fye Tulen gablà di Ngàan. Na
gadè Dwata là glifetgu flam gamu di dad
dasalgu. 10 Fnigu di Dwata falohan agu
moon lmauy gamu. 11 Du too agu mayè
samsite gamu du nun blégu gamu mdà di
Mtiu Tulus i gamfbagal gamu. 12 Ani kayègu
man, satgal ato di kaftoo.
13 Dad flanekgu, nangyu glifet ta dee
dulêgu maleh lmauy gamu, bay nun gam-
sang do. Kayègu ku lê nun di gamu nebegu
di kaftoo salngad di nimògu di dademe ise
Dyu. 14 Du nun utenggu di kdee dad to, i
baling dad to syudad, na i dad to di lagad,
i baling dad to nun gnadè, na i dad to landè
gnadè. 15 Taman, minit nawagu tamdò i Fye
Tulen di gamu déé di Roma.

I katluh mdà di kaftoo

16 Là kanyàgu i Fye Tulen, du yé gumite
i kdatah Dwata falwà i kdee dad to ftoo,
muna i dad Dyu, na lê man i dad ise Dyu.
17 Du fite i Fye Tulen i kfagu Dwata tamluh
i dad to. Slame fagu di kaftoo mdà di
katbùan kel di gusenan. Salngad man di
Tnalù Dwata, "I to ta tanluh Dwata, mto
fagu di kaftoon."

I sasè nimò i dad to

18 Fite Dwata mdà di langit i kalbutan
di salà na di dad sasè nimò i dad to, du
fagu di sasè nimòla, magsang i kaglut. 19 I
ta gadèto gablà di Dwata, ta toon fbateng
di dale. 20 Mdà di kimò Dwata i klamang
banwe, ta too teen kagkahan, balù i là
gagan teen salngad i kaltulusan landè sen
na i kadwatan, du yé gumite dun di kdee ta
nimòan. Taman, landè dawala. 21 Balù dilèla
i Dwata, bay là dnayenla i kadwatan, na là
fnasalamatla kenen. Baling yé fandamla i
landè gukel, na kmifuh i fandamla. 22 Manla
fulung ale, bay kadì sawe book ale. 23 Là ti
fnangamfùla i Dwata landè fati, baling yé
fnangamfùla dad nimòla kbaweh to, anuk,
lmanaf, na kmadaw.
24 Na mdà di kbook i dad to ani, tadè
bayà Dwata ale mimò i dad magsik knayè
i nawala, na nimòla di dademela to i dad
magyà nimò. 25 Ta knagolla i kaglut gablà
di Dwata, yé tlasla dun i kakéng. Baling
yé fnangamfùla i dad nimò Dwata, ise ku i
mimò kdee ayé, na kenen gten magdayen
kel di landè sen. Amén.
26 Na mdà di nimòla ayé, tadè bayà Dwata
ale di dad magyà nibal i ungad. Du balù dad
libun, ta là lalòla i tagnè adat kgamit i kli-
bunla. 27 Na salngad i dad lagi, ta là snafédla
i dad libun, bay ta yé balingla snaféd i
dademela lagi mdà di kaklantugla. I dad
slame lagi, simò ale magyà nimò. Taman,
yé flayam gdawatla i gten di nimòla.
28 Na mdà di knang i dad to dmawat i
glut kaglabat gablà di Dwata, tadèan ale
bayà di magsik fandam du nimòla i là gtenla
nimò. 29 Tmunà ale di kdee bung sasè, na
dad magsik nimò, na dad salà, na i klom,
na i dad bisyu. Lê ale tmunà di ksafè nawa,
di kasbanò, di kasbalew, di ksakal, na di
dademe sasè nimò. Lê ale samtugad salék,
30 safalmo ale, nutehla nawa i Dwata, fite ale
dag, fdatahla i ktola. Sigi ale meye kfagu
mimò sasè, na là nimenla i dad tuala. 31 Ta
landè fye fandamla, na là dnohòla i dad
fakangla, na landè kakdola, na landè klayù
nawala. 32 Gadèla na yé man i uldin Dwata i

to mimò gambet ayé, gten fnati. Bay baling
ale fadlug mimò i kdee sasè nimò ani, na yé
too sasè du lêla dag i dad to mimò gambet
ani.

2

I kukum Dwata di dad to

1 Balù simto ge fa, landè ktoom mukum i
dademe. Du ku nukumam i dademem, bay
salngad i nimòam, ta lêam nukum i ktom.
2 Gadèto tluh i kukum Dwata di dad to mimò
sasè i man-gu ayé gine. 3 Man nawam kè
galwà ge di kukum Dwata ku yé nimòam i
nimò dad to ta nukumam? 4 Tay, sawe landè
btas di ge i kakdo, klayù nawa, na ktahà
nawa Dwata. Là kè gadèam dun i kakdo
Dwata, yé malak ge du fye msal ge moon?
5 Bay too magéng ulum. Ta baling ge tamnù
kablat flayam gdawatam kadang di du kfite
Dwata i kalbutan na i tluh ukuman. 6 Du
Dwata mlé ulê nimò i kat satu to. 7 Nun
dad to fadlug mimò fye, na nusalla kdatah,
afè, na lawil landè fati mdà di Dwata. Na
banlén ale kafye landè sen. 8 Bay kok Dwata
i katduk nawan na i kalbutan di dad to lom
na kmagol i fye, du lo yé nimòla i sasè.
9 Falnayam na fatduk i kdee dad mimò sasè,
yé muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise
Dyu. 10 Bay banlé Dwata kdatah, na afè, na
ktanak nawa i kdee mimò fye, yé muna i dad
Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu, 11 du i Dwata,
là ti mungulan.

12 I dad ise Dyu gamsalà, nukum ale, bay
là fdàan dun di uldin Mosis du ise dale
gugtadèan. Bay i dad Dyu gamsalà, yé
gufdàan i kukuman dale di uldin, du dale
gugtadèan. 13 Du ise dad to lo flinge di uldin
mgimò tluh di kanfe Dwata, bay i dad to
mimen. 14 I dad to ise Dyu, ise dale gugtadè
i uldin, bay ku mdà di klaan nawala mimò
man i uldin, yé ta mgimò uldinla, balù ku
landè dale uldin. 15 Fagu di ldamla, gfitela
na ta gsulat i uldin di nawala. I fandamla lê
gfite i kaglut i man-gu ani, du slaan nsenan
ale, na slaan knangan ale. 16 Man i Fye Tulen
tdògu, ani mkel kadang di fulé du, i dad
fandam buni dad to, nukum Dwata fagu ku
Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i uldin

17 Na ge? Manam Dyu ge, na yé snaligam
i uldin, na dagam i kaftoom di Dwata. 18 Ta
gadèam ku dét fimò Dwata ge mdà di uldin.
Ta gadèam i tluh. 19 Yé fandamam, ge tong
malak i dad butè, na lwa ge di gukmifuhan.
20 Na ge satu to tamdò di dad to landè gnadè,
na di dad ngà. Ta gadèam déé di uldin i
sikof gnadè na kaglutan. 21 Tdòam i dademe.
Kan ku là tdòam i ktom? Yé tdòam, là fakay
tmaku. Kan ku sana ktakum? 22 Yé tdòam
là fakay lmafà yaan. Kan ku sana klafàam
yaanam? Ise yé manam niwasam i dad ise
glut dwata? Bay kan ku tmaku ge di dad
gumangamfùla? 23 Fdag ge du ge gugtadè i
uldin. Kan ku fyàam Dwata fagu di klafàam
i uldinan ayé? 24 Du yé man i Tnalù Dwata,
"Sanlen i dad ise Dyu i dagit Dwata du mdà
di gamu dad Dyu."

25 Ku nimenam i uldin, nun gukmamu i
ilè di laweh i lagi. Bay ku lnafàam i uldin,
fye fa nang ge fimò ilè di laweham. 26 I
dad ise Dyu landè ilè di lawehla, ku sikof
kimenla i uldin, di kite Dwata dale, ta nun
ilè di lawehla. 27 Taman, gamu dad Dyu, yé
mukum gamu dad ise Dyu du lnafàyu i uldin
balù ku gamu gugtadèan na ta nun ilè di
lawehyu. Bay dale, nimenla i uldin balù
landè ilè di dale laweh. 28 I glut Dyu, ise ku
mdà di katbulan ku demen i kfimò ilè di
lawehan. 29 I glut Dyu, dunan i to falami i
fandaman mdà di Tulus Dwata, ise fagu di
uldin ta gsulat. Dwata i dmayen kenen, ise
ku to.

3

1 Nun kè gufye i dad Dyu di dad ise Dyu?
Na nun kè gukmamu i kfimò ilè di laweh?
2 Nun sa. Muna di kdee, dad Dyu gusmalig
Dwata i Tnalùan. 3 Dét kibò du i dademe, là
gsalig ale? Yé kayèan man ani kè mdà di
là kimenla, ta là dnohò Dwata i fakangan?
4 Ise! Gsalig Dwata balù ku sdulê tmulen
kéng i kdee dad to. Salngad i man di Tnalù
Dwata,

"Di kdee manam, fitem i katluham. Ge
gmagan ku nukumla ge."

5 Bay ku i sasè nimòto balingan gfite i katluh
Dwata, fakayto man kè là tluh Dwata di
kaflayaman gito? (Lo kastulen to ani). 6 Là
fakay man na là tluh Dwata, du kaflingenta
dun, ku là tluhan, ta là gtenan mukum i dad
to di klamang banwe.

7 Bay ku fagu di ktulento kéng, baling
midul kite kdatah Dwata mdà di toon kaf-
bateng i katluhan, kan ku nukuman ato
salngad i to gamsalà? 8 Kan ku là balingto
man, "Mimò ato sasè du fye lamwà i fye?"

Nun dad to tmifù do, du yé galgu tdò kun.
Fye ku too ale falnayam gten di dale.

Landè to tluh di kite Dwata

9 Dét? Mas fye kè kagkahto gito dad Dyu
di dad ise Dyu? Là. Du ta man-gu di muna
i kdee dad to slame magfasak di salà, balù
ku Dyu ku demen ise Dyu. 10 Du ani man di
Tnalù i Dwata,
"Landè to tluh di kite Dwata, balù satu.
11 Landè galmabat, na landè mngabal i
Dwata.
12 Gsalà i kdee, na ta tnagakla i Dwata. Landè
mimò fye, balù satu.
13 I bkakongla, salngad i lbang mgukà. Gna-
mitla i dilàla lmimbung. Na samfut
di salékla i alas ulad.
14 Fnò i dad bàla dad féét flagi.
15 Na too ale mlal manò.
16 Na too ale mebe kalmo na ksamuk, balù nè
gusalula.
17 Na là dnawatla dalan i ktanak.
18 Na là fulung ale likò di Dwata."
19 Ani, ta gadèto i kdee dek i uldin, yé
gugtadèan di dad to mimen i uldin du fye
landè dawato, na glam di kukum Dwata i
klamang banwe. 20 Du landè to mgimò tluh
di kanfe Dwata fagu di kimenan i uldin. Lo
yé nimò i uldin, dunan fdilèan di dad to i ta
kagsalàla.

I kfagu Dwata du fye tluh i dad to di kiten

21 Bay ani, ta fite Dwata i dalanan mimò
tluh i dad to. Ise ku yé gufagun dun di
uldin. I uldin na i dad tugad Dwata fbateng
i dalan ani. 22 Nimò Dwata tluh i dad to fagu
di kaftoola di ku Dyisas Krayst. Nimòan ani
di kdee ftoo di ku Krayst du landè gusahal
i kdee dad to, 23 ta gamsalà i kdee, na gawag
ale di knayè Dwata. 24 Bay mdà di kafye
Dwata, mgimò ale tluh fagu di ku Krayst
Dyisas, i falwà dale. 25 Blé Dwata Krayst du
fye fagu di kfalohan i litèan, magfasinsya
dad salà i dad to ftoo di kenen. Yé duen
Dwata mimò ani du fye fiten i katluhan. Di
muna, tadèan bayà i salà du mdà di ktahà
nawan. 26 Bay ani, ta là bayàan i salà du fye
fiten katluh i kukuman di ta nawan ani, du
too kenen tluh, na kenen i lê mimò tluh i
kdee ftoo di ku Dyisas. Bay ani, ta là bayàan
i salà du fye fiten i katluhan. Na nimòan
tluh i kdee ftoo di ku Dyisas.
27 Taman, nun kè gumdàto fagdag?
Landèan. Fakay kè ku fagdag ato mdà di
kimento i uldin? Là. Yé duento là gafagdag
du ta tanluhan ato lo fagu di kaftooto.
28 Salngad i ta man-gu, nimò Dwata tluh
i dad to lo mdà di kaftoola, ise mdà di
kimenla i uldin. 29 I Dwata, lo Dwata i dad
Dyu kè? Ise. Lê kenen Dwata i dad ise Dyu,
du kenen Dwata i kdee. 30 Du lo satu i Dwata
di kdee dad to, i baling Dyu ku demen ise
Dyu, du nimòan ale tluh mdà di kaftoola
ku Dyisas Krayst. 31 Yé kayèmi man kè ta
tnagakmi i uldin du ta ftoo gami? Là, bay
balingmi too fanbagal.

4

Abraham, i guflingen

1 Taman, dét i gmanto gablà ku Abraham
i gutambulto? 2 Ku ta tluh Abraham mdà
di nimòan, fakay kenen fagdag, bay landè
gutadagan fagdag di kanfe Dwata. 3 Du man
i Tnalù Dwata, "Ftoo Abraham di Dwata, na
mdà di kaftoon, ta man Dwata tluh kenen."
4 Snukéy i to talbahò, bay i sukéy ise ku tadè
blé, du ulê i kaflayaman. 5 Bay i to là smali-
gan di nimòan, bay fantoon i Dwata mimò i
dad gamsalà tluh, mdà di kaftoon ayé, man
Dwata ta tluh kenen. 6 Yé gumtatek i man
Dabid di ktulenan gablà di klehew galyalo
i dad to ta man Dwata tluh ise mdà di balù
dét i nimòla, salngad i manan di tmadol ani,
7 "Too fye nawa i dad to ta lnifet Dwata
i kaglafàla, na i dad salàla, ta
flanasan.
8 Too fye nawa i to ta là fandam Dwata i dad
salàan."
9 Lo yé kè gamfun i kafye nawa man Dabid
ani i dad to ta fimò ilè di lawehla? Là, bay lê
man i dad to landè ilè. Du salngad i man-gu
gine mdà di Tnalu Dwata, "Ftoo Abraham
di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata
tluh kenen." 10 Kilen i kgimò Dwata ani
di kenen? Di lam Abraham là fimò ilè di
lawehan, ku demen di ta kafngen? Dunan,
di laman là fimò ilè di lawehan. 11 Muna i
kaftoon, gfulé i kfimòan ilè. Na i ilè ayé
gugmadè dun ta sana tluh kenen di kite
Dwata mdà di kaftoon. Taman, Abraham
mà i kdee ftoo, balù dad to landè ilè di
lawehla. Na fagu di kaftoola, ta mgimò ale
tluh di kite Dwata. 12 Na lê kenen mà i dad
to ta fimò ilè di lawehla, ise ku yé duenan
du mdà di kfimòla ilè, bay du ta ftoo ale
salngad di kaftoo Abraham di laman là fa
fimò ilè di lawehan.

Gdawat i fakang Dwata fagu di kaftoo

13 Yé fakang Dwata ku Abraham na di dad
belan, gfunla i banwe. Ise mdà di kimenan i
uldin, bay mdà di kaftoon di Dwata, ta man
Dwata tluh kenen. 14 Du ku yé gudmohò
Dwata i dad fakangan di dad to mimen i
uldin, landè gukmamu i kaftoo, na landè
btas i fakang. 15 Kel i kalbut Dwata mdà di
uldin, du landè lnafà moon ku landè uldin.
16 Taman, yé gufdà mlé i fakang di kaftoo
du fye too gadè tadè blé ani di kdee dad bel
Abraham, ise ku lo di dad to mimen i uldin,
bay lê man di kdee dad to ftoo salngad
ku Abraham. Du Abraham mà i kdee dad
to ftoo. 17 Salngad i man di Tnalù Dwata,
"Nimòta ge mà i dee bung to." Taman,
Abraham i màto di kanfe i Dwata fantoon,
dunan i Dwata mték dad mati, na mimò i
kalbong kdee fagu di talùan.
18 Ftoo na fatan Abraham balù ta landè
fandenan du ta tua. Na fagu déé, mgimò
kenen mà i dee dad to salngad man di
Tnalù Dwata, "Mdà di ge, mbel i dee dad
to salngad i kdee blatik di langit." 19 Ta fan
mlatuh fali ktua Abraham, bay là magsud
i kaftoon balù ta là gaganan fngà i yaanan
Sara du ta tua kenen, na Sara, tagnè là
mngàan. 20 Là magsud i kaftoon, na là
lwe nawan dnohò Dwata i fakangan di ke-
nen. Du i kaftoon mlé kenen kgis, taman
dnayenan i Dwata, 21 du landè ti kalwe
nawan di kdohò Dwata i fakangan. 22 Taman,
man Dwata tluh Abraham mdà di kaftoon.
23 I talù, "Man Dwata, tluh kenen," ise ku lo
kenen gugtadèan. 24 I sulat ani lê gtadè di
gito i ta nimò Dwata tluh du ta fantooto i
mték ku Dyisas, i Amuto, mdà di fati. 25 Blén
Dyisas di fati mdà di dad salàto, na ntékan
kenen du fye gimò Dwata ato tluh.

5

Ta safye Dwata na i dad to

1 Ani, du ta nimò Dwata ato tluh mdà di
kaftooto, ta safye ato i Dwata fagu di Amuto
Dyisas Krayst. 2 Mdà di kaftooto, neben ato
di kafye i Dwata i ta gumnèto ani. Taman,
lehew ato famden i kgaginto di kdatahan.
3 Lê ato too lehew di dad kaflayamto, du
gadèto i dad kaflayam, yé tamdò gito fag-
tayud. 4 I kagtayud gamflehew i Dwata, na i
klehewan mlé gito fangden. 5 I fangden ani,
là fyàan ato, du ta kok Dwata i kakdon di
nawato fagu di kafnèan di gito i Mtiu Tulus,
i ta blén di gito.
6 Di muna, landè kibòto tmabeng i ktoto,
bay kanto kel i bang ta fala nalék, fafati
Krayst di dad to gamsalà. 7 Matukul i mayè
fafati mdà di kakdon i satu to tluh. Keng
nun mayè fafati mdà di kakdon i satu to
fye balun. 8 Bay fite Dwata i kalbong nawan
gito, du di lamto gamsalà, fafati Krayst di
gito. 9 Fagu di kfalohan i litèan, ta mgimò
ato tluh di kanfe Dwata. Taman, ta tooto
gadè galwà ato di kalbut Dwata fagu di
kenen. 10 Di muna, dnuento i Dwata, bay
ani ta nimòan ato i dademen sakdo fagu di
kfati i Ngàan. Taman, ta tooto gadè galwà
ato fagu di kték Krayst. 11 Ise ku lo ayé, bay
lê ato flehew du mdà di nimò Dwata fagu
ku Dyisas Krayst, dunan i ta samfye gito di
Dwata.

Adan na Krayst

12 Yé katbù i salà dini di tah tanà fagu di
satu to, na i salàan mebe fati. Na mdà dini,
ta gafat i fati di kdee dad to, du ta gamsalà
i kdee. 13 Tagnè nun salà dini di tah tanà
di lam Dwata là mlé i uldin. Bay di laman
landè uldin, tadèan bayà i dad salà. 14 Bay
mdà di du Adan kel di du Mosis, mati i dad
to, balù ku là salngad salà nimòla di salà
Adan di klafàan i man Dwata di kenen.
Na Adan gugaflingen i sanfatanla. 15 Bay
là salngad ale du là fakayto sansngad i salà
Adan na i tadè blé Dwata. Balù dee mati
mdà di salà i satu to, bay too bong kafye
Dwata na i tadèan blé fagu di kafye Dyisas
Krayst. 16 Mahal i ulê tadè blé Dwata, na
mahal i ulê salà Adan. I ulê i salà Adan
dunan i kaflayam. Bay i ulê i tadè blé Dwata
dunan ta lnifetan i dee salà nimò i dad to.
17 Na glut sa, gafat i fati di kdee dad to fagu
di salà i satu to. Bay too bong ulê i nimò satu
To, dunan Dyisas Krayst, du i kdee dmawat
i kafye Dwata na ta safye di kenen, fdatahan
ale fagu ku Krayst.
18 Taman, mdà di salà i satu to, dunan
Adan, maflayam i kdee, na salngad déé,
mdà di fye nimò i satu To, dunan Krayst,
gamdawat kagalwà na nawa i kdee dad to
ftoo. 19 Na mdà di là kimen i satu to, mgimò
gamsalà i kdee dad to. Na salngad déé, mdà
di kimen i satu, mgimò tluh i kdee dad to
ftoo.
20 Kanto nun uldin, ta baling midul i
kaglafàla, bay ku nè gubong i salà, baling

too bong fa i kafye Dwata. [21] Taman, yé
gnamit salà mebe gito i fati, bay yé gnamit
i kafye Dwata mebe gito i katluh, na neben
ato di nawa landè sen fagu ku Dyisas Krayst,
i Amuto.

6

Sasatu ato di kfati Krayst na di ktékan

[1] Ku gambet ayé, dét i fakay man? Fadlug
ato di kimò salà du fye midul i kafye Dwata?
[2] Là fakay, du gablà di salà, ta mati ato. Dét
kibòto fadlug mnè di salà? [3] Du ta gadèyu i
kdeeto ta fbunyag di ku Krayst Dyisas, ta lê
ato sasatu di kenen di kfatin. [4] Di kaglutan,
ta mati ato na lbang magin di kenen fagu
di kbunyag, du fye ku dét kibò i Mà mték
ku Krayst fagu di kaltulusan, salngad ayé i
ktékan gito di falami nawa.

[5] Du ta sasatu ato di kfatin, ta lê ato sasatu
di ktékan. [6] Na gadèto ta fnatak i labi ktoto
magin ku Krayst du fye mati i ungadto fnò
salà, na ta là fnasak i salà ato. [7] Du ta landè
gagan i salà di to ta mati. [8] Du ta mati ato
magin ku Krayst, fantooto lê ato mto magin
kenen. [9] Du gadèto Krayst ta nték di fati,
na ta là lêan mati, na ta landè gnagan i fati
di kenen. [10] Lo sulêan mati di salà i kdee,
na i lawilan ani, gnamitan flehew i Dwata.
[11] Salngad déé, yé fye fandamyu gablà di
salà, ta mati gamu, bay di Dwata, mto gamu
fagu ku Krayst Dyisas.

[12] Taman, nangyu faloh i salà mebe i
lawehyu nun fati, tàyu gimen sasè knayè
i ungadyu. [13] Na nangyu lê blé balù dét
alel i lawehyu du gnamit di kimò salà. Bay
bléyu i ktoyu di Dwata, du fye gnamit di
tluh nimò, du ta nték gamu di fati. [14] Nang
gamu fafasak di salà, du ta ise i uldin Mosis
mebe gamu, bay i kafye Dwata.

Fafasak ato di tluh nimò

[15] Ku gambet ayé, dét i fakayto man?
Mimò ato salà du ta ise uldin mebe gito,
bay i kafye Dwata? Là fakay! [16] Ta gadèyu
sa, ku nè i gufafasakyu, yé amuyu. Ku yé
nimenyu i salà, fasak gamu i salà, na yé
ulêan fati. Ku yé nimenyu i Dwata, yé ulêan,
nimòan gamu tluh. [17] Bay salamat di Dwata
du balù fasak gamu i salà di muna, bay ani,
ta nimenyu mdà di nawayu i dad tdò ta
dnawatyu. [18] Ta galwà gamu di kagfasakyu
di salà, na ta mgimò gamu dad fasak i
katluh.

[19] (Mdà di klungay i ungadyu, gnamitgu
btal kastulen i to tanà). Di munan, yé
gumléyu i ktoyu di dad magsik na dad sasè
nimò. Na fye ku salngad ayé i kabléyu i
ktoyu di Dwata du fye mgimò gamu dad
fasak i tluh nimò na i mtiu knayè Dwata.
[20] Di tlabo gamu fasak i salà, ise gamu fasak
i katluh. [21] Nun kè fye gaktuyu mdà di sasè
nimòyu di muna i ta kyàyu ani? Landèan,
lo fati. [22] Bay ani, ta galwà gamu mdà di
kagfasakyu di salà, na ta fafasak gamu di
Dwata. Na yé balas gdawatyu dunan i ktiu,
na yé ulêan nawa landè sen. [23] Du i ulê i kimò
salà dunan i fati, bay i tadè blé Dwata dunan
nawa landè sen fagu di ku Krayst Dyisas, i
Amuto.

7

I guflingen gablà di sagmalay

[1] Dad flanekgu ftoo, di ktoon ta gadèyu
i fan-gu man, du ta gadèyu i uldin. Yé
klo i uldin mebe dad to di klola mto.
[2] Kaflingenta dun, i libun nun yaan, man i
uldin mnè kenen di lam falel i yaanan di
laman mto. Bay ku ta mati i yaanan, ta
galwà kenen di uldin gablà di kaswè yaan.
[3] Taman, ku magin kenen di mahal lagi di
laman fa mto i yaanan, yé katlo dun lmafà.
Bay ku ta mati i yaanan, galwà kenen, na
là lmafàan balù ku nun mahal lagi i mwè
dun yaan. [4] Salngad ayé i gamu kagkah, dad
flanekgu. Gablà di uldin, ta mati gamu du
glam gamu di laweh Krayst, na ta kenen
mfun gamu, dunan i ta mték mdà di fati du
fye nun gukmamu Dwata gito.

[5] Du di lamto lmalò i nimò knalam i un-
gadto, mdà di kgadèto i uldin, baling midul
i ayèto mimò sasè. Na yé gugafatto di fati.
[6] Bay ani, ta galwà ato di uldin du ta là
magfasak ato déé. Ta ise labi uldin i lalòto,
bay i falami kto blé i Mtiu Tulus.

Uldin na salà

[7] Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Sasè
kè i uldin? Là. Balù do, ku ise mdà di
uldin, là dilègu i salà. Ku là man i uldin,
“Nang ge mibal,” là gadègu moon ku sasè
i mibal. [8] Fagu di uldin, ta tlana i salà mukat
i sahal kibal di ktogu. Yé mlé lawil di salà
i uldin. [9] Do di muna, di lamgu là gmadè
i uldin, di fandamgu, mto agu. Bay kanto
kel i uldin, ta msut i salà, na ta gadègu mati
agu. [10] Yé gukmamu i uldin moon mlé nawa,

bay balingan agu nebe di fati. [11] Du i salà,
lnimbungan agu fagu di uldin, na lê fagu di
uldin, fnatin agu. [12] Mtiu i uldin, na i dek i
uldin lê mtiu, tluh, na fye. [13] Yé kè knayèan
man ayé, yé mebe do di fati i fye? Là. Bay
gnamit salà i fye mebe fati di do du fye too
gadè i glut adat i salà. Taman, fagu di dad
dek i uldin, ta too teen ksasè i salà.

I dad sfati di nawa i dad to ftoo

[14] Ta gadèto i uldin, mdà di Dwata, na too
fye. Bay do, lo agu btal to fasak di salà. [15] Là
glabatgu i ktogu, du là nimògu i knayègu
nimò. Baling yé nimògu i kdee là knayègu.
[16] Taman, ku knanggu i sasè nimògu ani, yé
gumite dun na i kafaldamgu tluh i uldin.
[17] Taman, ise ku do i mimò ani, bay i salà
mnè di do. [18] Gadègu landè fye dini di do,
dunan di labi ktogu, du balù nun ayègu
mimò fye, là gagan-gu mimò dun. [19] Là sa
gimògu i fye kayègu nimò. Yé ta balinggu
gimò i sasè là knayègu nimò. [20] Ku nimògu i
là knayègu nimò, yé kayègu man, ise ku do
mimò dun, bay i salà mnè di do.

[21] Taman, teen-gu satu gulmalò i ktogu.
Ku mayè agu mimò fye, faglad i sasè, na
yé balinggu gimò i là knayègu. [22] Mdà di
lam i nawagu, too agu mayè di uldin Dwata.
[23] Bay lê dini di do i satu magot, i samfati
knayègu, na yé fmasak do di kgis i salà di
lam i lawehgu. [24] Too agu magakdo! Simto
falwà do di lawehgu ani i mebe do di fati.
[25] Salamat di Dwata du kenen i falwà do fagu
di Amuto Dyisas Krayst.

Taman, ani kagkahgu: Dini di fandamgu,
nimen-gu i Dwata, bay i lawehgu, nimenan
i salà.

8

I to nalak i Mtiu Tulus

[1] Taman, ta landè flayam i dad to ta sasatu
di ku Krayst Dyisas. [2] Du i kagot i Mtiu
Tulus, yé mlé gito nawa fagu di ksasatuto
ku Krayst Dyisas, na ta lêan agu falwà di
kagot i salà na fati. [3] I là gimò i uldin du
mdà di klungay i to tanà, yé nimò Dwata.
Nukuman i salàto fagu di kdekan i Ngàan
salu dini du fbaling to tanà du fye gafalmon
i salà. [4] Nimò Dwata ayé du fye gablé i fni
i uldin dini di gito i lmalò di knayè i Mtiu
Tulus, ise knayè i labi ktoto.

[5] Nè to lmalò di knayè i labi kton, lo yé
fandaman i kdee knayè i labi kton. Bay
nè to lmalò di knayè i Mtiu Tulus, lo yé
fandaman knayè i Mtiu Tulus. [6] I to, lo yé
fandaman i knayè i labi kton, yé gugafatan i
fati. Bay i to, lo yé fandaman i knayè Dwata,
yé gugafatan nun nawan na nun ktanakan.
[7] Taman, i to, ku lo yé fandaman i knayè i
labi kton, knangan i Dwata, du là nimenan i
uldin Dwata, na too ti landè kibòan mimen
dun. [8] I to lmalò di knayè i labi kton, là
gaflehewan i Dwata.

[9] Bay ta là lmalò gamu di knayè i labi
ktoyu du ta yé lalòyu i Mtiu Tulus, ku glut ta
déé i Tulus Dwata di gamu. Na i to là mnè di
kenen i Tulus Krayst, ise kenen nfun Krayst.
[10] Bay ku mnè Krayst di gamu, balù ta mati
i lawehyu ulê i salà, bay mto i layefyu du ta
nimò Dwata gamu tluh. [11] Ku i Tulus Dwata
ta mték ku Dyisas Krayst ta mnè di gamu, i
Dwata ayé lê mlé nawa di dad lawehyu fagu
di Mtiu Tulus i mnè di gamu.

[12] Taman, ta landè ktooto lmalò i labi
ktoto du ta nsò Dwata ato. [13] Du ku yé lalòyu
i labi ktoyu, yé gukelyu di fati. Bay ku
fnatiyu i dad sasè nimò ungadyu fagu di
Mtiu Tulus, yé gukelyu di nawa landè sen.
[14] I kdee nalak i Tulus Dwata, yé i dad ngà
Dwata. [15] Du i Tulus blé Dwata di gamu,
là nimòan gamu fasak mgikat di klikò, bay
nimòan gamu dad ngà Dwata. Na mdà dini,
ta fakayto mni tabeng di Dwata di kmanto
dun, "E Mà." [16] I Tulus ayé sasatu di nawato
du fgadèan ta dad ngà Dwata ato. [17] Du ta
ngà Dwata ato, taman gfunto i kdee kafye
tagàan di dad ton, na lêto gfun i tagàan di
ku Krayst, du ku gagin ato di dad kaflayam
Krayst, lê ato gagin di kdatahan.

I kdatah fan kel

[18] Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguto
di nawan ani, là gwèan i bong kdatah fite
di gito kadang. [19] I kdee nimò i Dwata, too
minit nawala fatan i du Dwata fite i dad
ngàan, [20] du i kdee nimò Dwata, ta gakuf di
kalmo, ise ku mdà di dale knayè, bay mdà
di knayè Dwata. Bay balù ku yé kagkahla,
nun fandenla, [21] kel i du, falwàan i kdee ta
nimòan di kagfasakla di kalmo, na gakuf ale
di bong kafye gdawat i dad ngà Dwata. [22] Na
gadèto i kdee dad nimò Dwata, dmalong di
katduk salngad i libun fan sut ngàan. [23] Na
ise ku lo i dad nimò Dwata ayé i dmalong,
bay lê man gito i ta gamdawat i Tulusan,
dunan i ta funa blé Dwata gito, du too ato

dmalong lamto fatan i ksikof i kafalwàan
gito, na i kfalamin i lawehto. [24] Du galwà
ato mdà di knun fandento. Bay ku ta sanato
teen i fandento, ta là tlo dun fanden, du
ta teen. [25] Bay ku fandento i là fa teento,
fantahàto nawato fatan dun.
[26] Salngad ayé i kibò Mtiu Tulus tmabeng
gito di klungayto. Du là gadèto ku dét i
gtento fni, taman i Mtiu Tulus tmabeng gito
mni di Dwata magin dingasan, na gnamitan
i dad talù là gaganto man. [27] Na gadè Dwata
i mnè di nawato, na gadèan ku dét fandam
i Mtiu Tulus du dnasal Tulus i dad ton di
Dwata lmalò di knayèan.
[28] Gadèto i kdee gnaguto gnamit Dwata
du gamfye di gito i kambong dun nawa,
dunan i kdee ta tlo mdà di knayèan. [29] I
dad to ta falan nalék, ta lêan tanfing du fye
salngad ale di Ngàan du fye i Ngàan mgimò
i too twege di kdeela saflanek. [30] Taman, tlo
Dwata i dad to ta falan tanfing. Ise ku lon
ale tlo, bay lêan ale nimò tluh, na faginan
ale di kdatahan.

I kakdo Dwata fagu di ku Krayst

[31] Du ta gadèto i kdee ayé, dét i gmanto?
Du Dwata i msen gito, simto i gmagan falmo
gito? [32] Du là klen Dwata i Ngàan, bay
balingan blé di fati mdà di kdeeto, baling
yé klenan kè di gito i kdee fnito? [33] Simto
i gamlas tmifù i dad to ta nalék Dwata?
Dwata man dun landè salàla. [34] Taman,
simto i mukum na falmayam dale? Ise ku
Krayst Dyisas, du kenen i fafati, na nték,
na ditù kenen gsen di kwanan Dwata du
mni di Dwata gablà di gito. [35] Dét gmagan
samkah gito di kalbong nawa Krayst gito?
Ksamuk kè, ku demen klimah, ku kaflayam,
ku kbitil, ku klandè, ku klikò, ku kfati?
[36] Salngad ayé i man di Tnalù Dwata,
"Du mdà di ksasatumi di ge, fanla gami fnati
tnadak du. Yé kibòla gami, salngad
dad bilibili fanla tnatê."
[37] Knèan, di lamto gmagu i kdee ani, nun
sikof katuto fagu di kambong gito nawa.
[38] Du toogu gadè landè balù dét samkah gito
di kakdon, balù i fati, demen i lawil, demen
dad kasaligan Dwata, demen i dad busaw,
demen i kdee di mdu ani, na i dad mkel
di fulé du. [39] Na balù di tah kmawang, ku
demen di lam i tanà, landè balù dét di kdee
nimò Dwata i gmagan samkah gito di kakdo
Dwata ta gfunto fagu ku Krayst Dyisas, i
Amuto.

9

Dwata na i dad to ta nalékan

[1] Krayst ta mfun do, taman glut i man-
gu. Là tmulen agu kéng. I fandamgu tnuyal
i Mtiu Tulus, na yé fgadè i là ktulen-gu
kéng. [2] Too sè klidùgu na malbà nawagu,
[3] du mdà di dad flanekgu, dunan i dad Dyu.
Yé fandamgu baling fye ku do i falnayam
Dwata, na sankahan agu mdà ku Krayst,
syan galwà ale dale. [4] Dale i bel Israél. Ta
tnabò Dwata ale, ta fiten i kdatahan di dale,
na ta mimò kenen kasafnè magin dale, na
ta blén dale i uldin. Dale gutamdòan i glut
kfagu mangamfù di kenen, na ta gdawatla
i dad fakangan. [5] Dale dad bel Abraham na
i dademe gutambulla, na mdà di dad bella,
sut Krayst, i Dwata magot kalbong kdee na
magdayen kel di landè sen. Amén.
[6] Ise yé man-gu ku là gdohò i fakang
Dwata du là ti kdee bel Israél ngà Dwata.
[7] Na ise ayé man-gu ku kdee bel Abraham
i dad ngà Dwata. Bay yé man Dwata di
ku Abraham, "Lo dad bel Isaak i dnilègu
belam." [8] Yé gumtatekan i dad to sut di
tagnè kagkah i to tanà, ise i dad ngà Dwata.
Bay i dad sut mdà di fakang Dwata, dale
dnilè dad glut bel. [9] Du i fakang Dwata,
dunan ani: "Ku ta ftoh i butang, samfulê
agu, na mngà Sara lagi."
[10] Na ise ku lo ayé, bay too midul i kbaten-
gan di ksut i lwe ngà ale Rébéka na Isaak,
i gutambulto. [11] Di là fa sut i dad ngà ayé,
na taman là fa gamgimò ale fye demen sasè
du gdohò i knayè Dwata di kalékan dad to.
Ise mdà di nimò, bay mdà di katlo Dwata.
[12] Ta manan di ku Rébéka, "I twege talbahò
di twalin." [13] Man i Tnalù Dwata, "Bong
nawagu ku Dyékob, tukay nawagu ku Isaw."
[14] Fakayto man kè là tluh Dwata du nun
nungulan? Là. [15] Du ani man Dwata di ku
Mosis, "Kandogu i knayègu kando, na kan-
bonggu nawa i knayègu kanbong nawa."
[16] Taman, i kalék Dwata, là fdàan dun di
knayè ku demen di nimò i dad to, bay fdàan
di kakdon. [17] Du man i Tnalù Dwata di
harì di Idyip, "Ta nimòta ge harì du fye
fitegu i kaltulusgu fagu di ge, na fye fdilègu
i dagitgu di klamang banwe." [18] Taman,
kando Dwata i knayèan kando, na fagéngan
i knayèan fagéng.

I kalbut na i kakdo Dwata

[19] Keng nun tmimel i man-gu ayé gine,
manan, “Kan ku dnuen Dwata i dad to?
Nun kè to gamsang di knayè Dwata nimò?”
[20] Simto ge kè smumal di Dwata? Lo ge to. I
kulang tanà, là fakayan man di to mifil dun,
“Kan ku ani kibòam do?” [21] I to mifil kulang,
nun ktoon tamngà i tanà nifilan, i satu too
mabtas, na i satu, là.
[22] Na salngad ayé i nimò Dwata. Yé
kayèan, fiten i kalbutan, na fdilèan i kaltu-
lusan di dad to gten falnayam, bay flon
fantahà i nawan di dale. [23] Kayèan lê fite
i kdatahan ta kokan di gito dad kandon,
dunan i dad to fatlagadan dmawat i kdata-
han. [24] Gito i dad to ta tlon, ise ku lo mdà
di dad Dyu, bay lê man mdà di dad ise Dyu.
[25] Ani manan di libru Hosiya,

“Dnilègu dad togu i ise dad togu di muna,
na lêgu kanbong nawa i dad to là
kanbonggu nawa di muna.

[26] Na i dad to di banwe gumanan dun dale,
‘Ise dad tota gamu,’ bay ani, ta tlo
ale dad ngà i mto Dwata.”

[27] Ani lê fgadè Isaya gablà di dad bel Israél,
manan,

“Balù ku yé kdee dad bel Israél salngad falak
di kilil mahin, bay là dee i galwà.
[28] Too mlal gdohò i kablé Dwata i
ukuman di klamang banwe.”

[29] Too gdohò i fala man Isaya,

“I Amu too maltulus, ku sandulêan falmo
i dad belto, ta salngad ato moon di
Sodom na Gomora.”

I to ftoo, ta tluh di kite Dwata

[30] Taman, ani i fakayto man. I dad to
ise Dyu là fakgis mngabal i katluh di kanfe
Dwata, baling gamdawat fagu di kaftoo.
[31] Bay i dad Dyu fakgis du fye mgimò ale
tluh fagu di kimen i uldin, baling dale là
gamdawat katluh. [32] Kan? Du i kafakgisla,
là fdàla dun di kaftoo, bay di fye nimò.
Gsungkul ale di batu, [33] du yé man di Tnalù
Dwata,

“Kahgu di Sayun i satu batu gugsungkul i
dad to, i batu gafaglakob dale. Bay i
ftoo di kenen, là gsalan.”

10

[1] E dad flanekgu, yé too kayè i nawagu
galwà i dademegu Dyu, na fakgisgu ale
dnasal di Dwata. [2] Balù do, gadègu too ale
mayè lmalò di Dwata, bay i klalòla, là fdàla
dun di too glut tdò. [3] Là gadèla i kfagu Dwata
mimò dad to tluh. Yé balingla gnamit i dale
kfagu. Taman, là lmalò ale di kfagu Dwata
mimò dad to tluh. [4] Du Krayst ta dmohò
i uldin du fye i kdee ftoo, mgimò tluh di
kanfe Dwata.

I kagalwà fakay gfun balù simto dun

[5] Ani i sulat Mosis gablà di dad to mayè
mgimò tluh fagu di kimenla i uldin, “Nè
to mimen man i uldin, klonto lmalò dun.”
[6] Bay ani man i Tnalù Dwata gablà di dad
to mgimò tluh fagu di kaftoo, “Nang man
nawam, simto i myak di langit du fye neben
Krayst tufa?” [7] “Na nang man nawam, simto
i tufa di Hadis du fye ntékan Krayst mdà
di fati?” [8] Bay ani i manan, “Mdadong di
ge i Tnalù Dwata du déé di salékam na di
nawam.” Yé kayèan man, i Tnalù tdòmi
gablà di kaftoo. [9] Galwà ge ku tulenam
Dyisas i Amu, na fantoom mdà di nawam
ta nték Dwata kenen di fati. [10] Du mdà di
nawato i kaftooto, na yé ulêan ta tluh ato
di kanfe Dwata na ta galwà ato du tulento
i fantooto. [11] Du yé man di Tnalù Dwata, “I
ftoo di kenen, là gsalan.” [12] I kdee glam dini,
du landè gusahal i dad Dyu na i dad ise Dyu.
Du i Dwata, Amu i kdee, kenen mlé kafye di
kdee tamlo di kenen. [13] Du ani man di Tnalù
i Dwata, “I kdee tamlo di dagit i Amu, galwà
ale.”
[14] Bay dét kibòla tamlo di kenen ku là ftoo
ale? Na dét kibòla ftoo ku là lingela i Tnalù
Dwata? Na dét kibòla lminge ku landè
tamdò dun di dale? [15] Na dét kibò katdò
i Tnalù Dwata ku landè mdek to tamdò?
Man i Tnalù Dwata, “Too fye mite i dad to
tamdò i Fye Tulen.” [16] Bay nun là dmawat i
Fye Tulen, salngad i man Isaya, “Simto ftoo
di tdòmi?” [17] Taman, yé gumdà i kaftoo di
kaflinge i Fye Tulen fagu di katdò gablà ku
Krayst.
[18] Bay nun snalekgu. Glut kè, là lingela i
tdò? Yé man i Tnalù Dwata ta lingela,

“Ta gafat di klamang banwe i talùla, na i
tdòla.”

[19] Ani lêgu snalek. Là kè galmabat i dad to
Israél? Tmimel Mosis fagu di Tnalù Dwata,
manan,

“Gnamitgu dad to là fakay matlo satu
banwe du fye mafè nawayu dale,
na fagu di kakdogu i dad to landè
gnadè, nimògu i kalbutyu dale.”

[20] Na là likò Isaya tmulen i man Dwata ani,

"I dad to là mngabal do, ta teenla agu. Ta
fite agu di dad to là smalek gablà di
do."
21 Bay ani man Isaya fagu di Tnalù Dwata
gablà di dad bel Israél,
"Kat du, sigigu mni di dad to là mimen na
magéng ulu fye fdadong ale di do."

11

I kakdo Dwata di dad to Israél

1 Taman, lêgu snalek. Ta knang Dwata kè
i dad Dyu? Là! Balù do, to Israél agu, na
satu bel Abraham, na tubad Bénhamin. 2 Là
ti knang Dwata i dad to ta nalékan mdà di
kagatbùan. Gadèyu i man di Tnalù Dwata
gablà di ku Ilaydya di ktulenan di Dwata i
sasè nimò dad to Israél. 3 Man Ilaydya, "E
Amu, ta fnatila i dad tugadam na ta lanbàla
i dad gudamsù di ge. Ta lo do i tagak, na
kayèla agu fnati." 4 Na dét i timel Dwata di
kenen? "Ta nun fitu libu dad lagi nahalgu
i là mangamfù ku Baal, i ise glut dwata."
5 Na lê salngad ayé i mkel di mdu ani. Nun,
là dee, i nalék Dwata mdà di kakdon. 6 Yé
gufdà Dwata i kalékan dale mdà di kakdon,
ise di nimòla. Du ku yé gufdàan dun di
nimòla, ise untù kakdo.
7 Taman, dét i fakayto man? Là kdee dad
to Israél mite i fanngaballa, bay lo tukay i ta
nalék Dwata. I dademe, là falningela i katlo
Dwata. 8 Salngad i man di Tnalù Dwata,
"Fkifuh Dwata i fandamla, na kel di mdu
ani, là mite ale, na là lminge ale."
9 Na man Dabid,
"Magliman ale moon di kdee kanbayan i
nawala. Glakob ale moon, na fal-
nayam. 10 Butè ale moon du fye là
mite ale, na mbaling ale bukug kel
di landè sen."
11 Lê nun snalekgu. Di kaglakob i dad Dyu,
ta malmo ale kè? Là! Mdà di kafagsalàla,
baling yé gamdawat kagalwà i dad ise Dyu,
du fye mafè nawa dad Dyu dale. 12 Ku mdà di
kagsalà i dad Dyu, gamdawat kafye i dad to
di klamang banwe, na i kgawagla di Dwata
gamlé kafye di dad ise Dyu, midul déé i
kafye gdawatla ku ta sikof kasfulê i dad Dyu.

Kagalwà i dad ise Dyu

13 Ani man-gu di gamu dad ise Dyu.
Fasalamat agu di Dwata du dekan agu
tamdò di gamu, 14 du fye mafè nawa i dade-
megu Dyu, na nun di dale mgebegu di
kagalwà. 15 Du ku fagu di knang Dwata dale,
yé gumdà dad ise Dyu safye di Dwata, dét
kè i ulêan ku ta dnawatan ale? Salngad ku
ta banlén lawil i dad to ta mati.
16 Ku mtiu i tnanin tiles fan dsù di Dwata,
lê mtiu sa i kalbongan. Na ku mtiu i dad
dalil i kayu, lê mtiu sa i dad fangan.
17 Ta kanlang i dademe dad fanga mdà
di olib ta fele, na tugad dini i fanga mdà
di kayu tadè tmabò. Gamu dad ise Dyu,
salngad ayé kagkahyu, du ta gdawatyu i
kafye gfun i dad Dyu. 18 Taman, nangyu
nadoy i dad fanga ta kanlang. Kan ku
fagdag gamu? Lo gamu fanga. Ise gamu mlé
lawil di dalil, bay i dalil i lmawil gamu. 19 Bay
keng manam, "Hee, bay ta kanlang i dad
fanga ayé du fye nun gugagotgu." 20 Too ayé,
kanlang Dwata ale du là ftoo ale, bay gamu,
sana kdééyu mdà di kaftooyu. Taman, nang
gamu fdatah. Gten ku likò gamu. 21 Ku
là knabas Dwata i dad tagnè fanga, baling
ge kè i knabasan? 22 Dini gumiteto dun i
kakdo Dwata na i klabèan. Flabè kenen di
dad to kanlangan ayé, bay kandon gamu ku
fles gamu mnè di kakdon. Na ku là, lêan
gamu kanlang. 23 Na ku ftoo dad Dyu, lêan
ale tugad samfulê di gumdàla, du i Dwata,
gaganan mimò ani. 24 Gamu dad ise Dyu
salngad di fanga olib tadè tmabò tugad di
olib fele, balù ku mahal i gamu kagfele. I
dad Dyu, salngad ale di olib fele. Midul
klahil Dwata tmugad dad fanga ta kanlang
di tagnè foonla.

I kakdo Dwata di kdee dad to

25 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu
i là fa fgadè Dwata di munan du fye là
fandamyu ku too gamu gmadè. Di bang ani,
nun dad Dyu magéng ulula, na là ftoo ale,
bay ftoo ale kadang di satu du. Bay silang
ale ftoo ku i kdee dad to ise Dyu ta fala nalék
Dwata, ta sdulê ale ftoo. 26 Ani kibò i kdee
bel Israél galwà. Yé man Tnalù Dwata,
"I Falwà kel mdà di Sayun du nwèan i kdee
sasè mdà di bel Dyékob. 27 Yé klogu
dmohò i kasafnèmi ku ta flanasgu i
dad salàla."
28 Mdà di knang i dad Dyu i Fye Tulen,
mgimò ale dnuen Dwata du fye nun orasyu
gamu dad ise Dyu galwà. Bay mdà di kalék
Dwata dale, là mgilih i kalbong nawan dale
du mdà di dad gutambulla. 29 Du là ti
tanlas Dwata i fandaman gablà di dad to ta

nalékan na banlén kafye. [30] Gamu dad ise
Dyu, là mimen gamu di Dwata di munan,
bay ani, ta kando Dwata gamu mdà di là
kimen i dad Dyu. [31] Salngad déé, là mimen
i dad Dyu di oras ani du fye too fite Dwata i
kakdon dale salngad i ta kfiten dun di gamu.
[32] Du nimò Dwata i kdee dad to magéng du
fye nun kfagun fite i kakdon di kdeela.

I kdayen di Dwata

[33] Tay kalbong i kafye Dwata! Tay kn-
galam i kfulungan na i gnadèan! Landè to
gmadè i fnaleh nawan. Na landè to galma-
bat i dad kfagun. [34] Man i Tnalù Dwata,
"Simto gmadè i fandam Dwata? Simto
gmagan famngewe kenen? [35] Simto
gmagan mlé kenen i balù détan du
fye bnalasan?"
[36] Du kenen mimò i kalbong kdeen, na
mlawil kalbong kdee fagu di kenen, na
kenen mfun kalbong kdee. Lo kenen i
magdayen kel di landè sen. Amén.

12

Kablé i ktoto di Dwata

[1] Taman, dad flanek, mdà di bong kakdo
Dwata di gito, yé fnigu di gamu, bléyu i
ktoyu di kenen salngad i mto dsù mtiu
na gamflehew di kenen, du ani i gten
kfangamfù. [2] Nangyu nagin ingok i banwe
ani, bay fafalamiyu i ktoyu fagu di kafat-
lasyu i fandamyu di Dwata, du fye gadèyu
ku dét i fye na sikof knayè Dwata.
[3] Na mdà di kafye blé Dwata di do,
ani man-gu di kdeeyu. Nangyu fandam
ku mdatah gamu di glut kagkahyu, bay
fdanàyu kafdamyu i ktoyu glalò di kalbong
i kaftoo blé Dwata di gamu. [4] I laweh, dee
alelan, na sahal nimò i kat satu. [5] Na lê
salngad ayé i gito kagkah. Balù ku dee
ato, lo satu laweh guglamto di ksasatuto
ku Krayst, na kat satu di gito nun alel di
dademe. [6] Taman, gtento gnamit i sahal
gnagan blé Dwata mdà di kafyen di gito.
Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmugad i ta
fgadè Dwata, nimòto ani glalò di kaftooto.
[7] Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmabeng,
bléto i ktoto di ktabeng. Ku yé gnaganto
tamdò, bléto i ktoto di katdò. [8] Ku yé gnagan
blé Dwata gito tamgal nawa i dademe, tooto
blé i ktoto déé. Ku yé gnagan blé Dwata
di gito mlé, fye ku mdà di klaan nawa i
kabléto. Ku yé gnagan blé Dwata di gito
mebe, fandufto i kebeto. Ku yé gnagan
blé Dwata di gito kamdo, too ato flehew di
kimòto dun.
[9] Tooyu fdà di nawayu i kasakdoyu.
Knagolyu i sasè, na lalòyu i fye. [10] Too gamu
salbong nawa du ta saflanek gamu di ku
Krayst, na too gamu safè. [11] Falgad gamu,
na nang gamu falweh. Finityu nawayu
mimò fye di Amuto. [12] Too gamu flehew
du nun fandenyu. Fantahàyu i nawayu di
dad kaflayam gafat di gamu, na too gamu
fduf dmasal. [13] Numunyu i dad to ftoo mnè
di klandè, na nafèyu i dad to magu slob di
gumnèyu.
[14] Dmasal gamu di Dwata fye banlén kafye
i dad to falmayam gamu. Dnasalyu ale, na
nangyu ale falnagi. [15] Flehew gamu magin
di dad to lehew, na mngel gamu magin di
dad to mngel. [16] Sanngadyu i nawayu. Nang
gamu fdatah, bay dnawatyu i dad mdanà
nimò. Nangyu fandam ku too gamu fulung.
[17] Ku nun to famsasè gamu, nangyu
bnalas sasè. Bay yé nimòyu i fye di mata
i dad to. [18] Nimòyu i sen gaganyu safye di
dademe to. [19] Dad flanekgu, nangyu bnalas
sasè, bay bayàyu di Dwata i malas, du man
di Tnalù Dwata, "Man i Amu, do i malas."
[20] Bay lalòyu i man di Tnalù Dwata, "Ku
bitil i dmuen ge, fankaanam, ku malinum
kenen, finumam." Du fagu déé, myà kenen
di sasè nimòan. [21] Nang ge fafisan di sasè,
bay fnisanam i sasè fagu di fye.

13

Nafèto i dad ganlal di gubirnu

[1] Là fakay ku là fdanàto i ktoto di dad
ganlal di gubirnu. Yé gumdà i kdee glal di
Dwata, na i dad to nun glal, yé kagdàan di
Dwata. [2] Taman, i to kamnang i ganlal, ta
lêan knang i fdak Dwata. Na nè i to mimò
ayé, ta gafnin i flayam di kton. [3] I dad to
mimò tluh, là gten ale likò di dad ganlal.
Yé gten likò, i dad to mimò sasè. Taman,
fanyem nimòam du fye là likò ge di dad
ganlal, bay balingla ge dag. [4] Du i dad ganlal,
dale snalig Dwata mimò i gamfye di gamu.
Bay ku sasè nimòyu, gten gamu likò di dale,
du dale i falmayam gamu. Du dale i lê
snalig Dwata falmayam i dad to mimò sasè.
[5] Taman, là fakay ku là nimenyu i dad ganlal,
ise ku lo mdà di klikòyu i kalbut Dwata, bay
lê fye landè kalngawèyu.

6 Ani sa duenyu mayad dad buhis, du i dad
ganlal, talbahò ale di Dwata du nimòla i dale
alel. 7 Taman, bnayadyu i kdee buhis, na
nafèyu na dagyu i dad ganlal.

I kasakdo

8 Nangyu flo ku nun utengyu. Bay i uteng
landè kti dunan i kasakdo. Nè i to lmalò
ani, ta gimenan i uldin. 9 Ani man i uldin,
"Nang ge lmafà, nang ge manò, nang ge
tmaku, na nang ge mibal." I kdee ani na i
dademe, glam di lo satu uldin, "Kanbongam
nawa i dademe to salngad kakdom i ktom."
10 I to kambong nawa di dademen to, là ti
glasan mimò sasè di dale. Taman, i kakdo,
yé gugdohò i uldin.
11 Too fye ku nimòyu ayé du ta gadèyu
ku dét kagkah i banwe di mdu ani. Taman,
mukat gamu du ta too mdadong i kagal-
wàyu, mas mdadong fa di katbùyu ftoo.
12 Ta fan mlius i kifuh, na ta mdadong i
flafus. Taman, knangto i dad nimò nfun i
kifuh, na nwèto i kdee gnamit di kasfati, du
gamu dad sundalu nfun i lwa. 13 Tooto fanye
baluto du gito dad to ta mnè di lwa. Nangto
mimò sasè di kaflehewto, nang ato magin di
dademe magyà nimò, nang ato sbalew, na
nang ato mafè nawa. 14 Bay fnèyu i Amuto
Dyisas Krayst di ktoyu, na nangyu banlé
dalan i sasè, tàyu gimen knayè i ungadyu.

14

I dad mlungay di kaftoo

1 Dnawatyu i mlungay di kaftoo, na
nangyu san-gil. 2 Nun dad ftoo fakay kmaan
balù dét uten dun, bay i dad mlungay di
kaftoo, lo yé knaanla gulay. 3 I to kmaan
balù dét uten dun, là fakayan nadoy i to lo
kmaan gulay. Na i to lo kmaan gulay, là
fakayan nukum i to kmaan balù dét uten
dun, du dnawat Dwata ale. 4 Simto mlé ge
kdatah mukum di fasak i dademe to? Lo yé
nun ktoo mukum kenen i Amun, ku gimòan
i dad fimò kenen, ku demen là. Na gtadag
kenen, du i Amu i tmabeng dun.
5 Nun dad to, yé fandamla na nun du mas
mabtas di dademe du, na nun dad to, yé
fandamla salngad kabtas i kdee du. Bay kat
satu to, nun ktoon malék ku nè i fabtasan.
6 Nè to fabtas i satu du, nimòan ayé du mdà
di kafèan i Amuto. Nè to kmaan balù dét
uten dun, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i
Amuto du fasalamat kenen di Dwata. Na nè
to lo kmaan gulay, lêan nimò ayé du mdà
di kafèan i Amuto du lê kenen fasalamat.
7 Landè balù satu di gito mangfun i kton,
balù mto kenen, ku demen mati. 8 Du ku
mto ato, Dwata mfun gito. Na ku mati ato,
lê Dwata mfun gito. Taman, mto ku demen
mati, Dwata mfun gito. 9 Du ani duen Krayst
fafati na lê mték du fye mgimò kenen Amu
di dad mto na dad ta mati. 10 Ge i lo kmaan
gulay, kan ku nukumam i kmaan balù dét
uten dun? Na ge i kmaan balù dét uten,
kan ku nadoyam i to lo kmaan gulay? Du
i kdeeto tadag di kanfe Dwata du nukuman
ato. 11 Du man di Tnalù Dwata,

"Do i mto Dwata, taman too ti glut, lkuad i
kdee dad to, na dnilèla do i Dwata.
12 Taman, kat satu di gito, tnimelan di Dwata
i kdee ta nimòan.

*Nang gamu mimò gumsamuk nawa i dade-
meyu*

13 Taman, ta nang ato sukum. Na yé fye,
nangto mimò balù dét gumdà i flanekto
gamsalà. 14 Mdà di ksasatugu di Amuto
Dyisas, ta toogu gadè landè uten ku magsik
di kite Dwata. Bay ku yé kafdam i to
dun, magsik i satu uten, magsik ayé di
kenen. 15 Taman, ku yé gumdà i flanekam
malmo du mdà di uten knaanam ayé, landè
kakdom dun. Ta fafati Krayst di kenen,
taman nangam falmo kenen lo mdà di uten.
16 Nangam nimò gumaslen i man nawam fye
di ge. 17 Du ise ku yé mabtas di kagot Dwata
i kakaan na kinum, bay lo i katluh, i ktanak
nawa, na i klehew blé Mtiu Tulus. 18 Na ku
salngad ayé klalòto ku Krayst, too lehew
Dwata meye gito, na dag i kdee dad to ato.

19 Taman, tooto fan-gal mimò i dad gamlé
ktanak na kbagal di kat satu. 20 Nangam
lanbà i nimò Dwata fagu di knaanam. Landè
knaan sasè di Dwata, bay yé sasè ku gamsalà
i flanekam mdà di knaanam. 21 Là fye kmaan
karni, ku demen minum i gamlangal, ku
demen mimò balù détan ku gamfalmo i
flanekam. 22 Taman, ku dét kaftoom gablà
di dad tdò ani, lo ge na Dwata i sgadè. Nun
kafye i to là msamuk i fandaman di kimòan
i kdee nagin nawan. 23 Bay ku kmaan kenen,
blaam lwe nawan, nukum Dwata kenen, du
i kakaanan là fdàan dun di kaftoon. Na i
nimò là mdàan di kaftoo, salà.

15

Tnabengto i dad to mlungay

1 Gito dad to ta kamgis di kaftoo,
tnabengto i dad mlungay mebe i dad
klidùla. Na nangto lo nimò i gamfye di
gito. 2 Yé gten nimòto, flehew di dademeto
ftoo du yé gamfye di dale du fye mbagal ale
di kaftoola. 3 Du là flehew Krayst i kenen
kto, bay man i Tnalù Dwata, "Do gugtadè i
kdee ktalùla sasè di ge." 4 Du i kdee mnè
di Tnalù Dwata, ta gsulat du fye matdò
ato, na fagu déé, gamdawat ato fanden
fagu di ktahà nawa na di kinit nawa blé
i Tnalù Dwata di gito. 5 Dwata gumdà i
ktahà na kinit nawa. Mulà moon banlén
gamu gnagan samsatu i fandamyu fagu di
klalòyu ku Krayst Dyisas, 6 du fye masasatu
i kdeeyu dmayen di Dwata, Mà i Amuto
Dyisas Krayst.

Kgafat i Fye Tulen di dad ise Dyu

7 Taman, too gamu sdawat salngad i
kdawat Krayst gamu, du fye magdayen i
Dwata. 8 Du ani man-gu di gamu. Dek Krayst
di dad Dyu du fye fiten i kagsalig Dwata
dmohò i dad fakangan di dad gutambulla,
9 na fye dnayen i dad ise Dyu i Dwata du mdà
di kakdon. Du man i Tnalù Dwata,

"Taman, fasalamat agu di ge di bleng i dad
ise Dyu. Lmingag agu dmayen i
dagitam."

10 Na lê man i Tnalù Dwata,

"Flehew gamu, ise Dyu, magin di dad to
nalék Dwata."

11 Na lê man i Tnalù Dwata,

"Gamu dad ise Dyu, dnayenyu i Amu.
I kdeeyu dad to, tooyu kenen
dnayen."

12 Na lê man Isaya,

"Kel i satu bel Dyési. Yé duenan sut du ke-
nen magot i dad ise Dyu, na mgimò
fandenla."

13 Dwata gumdà i fanden. Mulà moon
fananòan gamu i kdee klehew na ktanak
nawa fagu di kaftooyu di kenen, du fye
midul kbagal i kafdenyu fagu di gnagan i
Mtiu Tulus.

I duenan too minit i ksulat Pol

14 Dad flanek, ta toogu gadè na ta fnò
gamu kafye, na kdee kaglabat, na ta fakay
gamu satdò. 15 Bay too minit i ksulatgu ani
gablà di dad fafaldamgu gamu. Yé duenan
minit du mdà di kdatah blé Dwata do, 16 du
fye mgimò agu snalig Krayst Dyisas di dad
to ise Dyu. Salngad agu di dad to mnè di
bleng i Dwata na dad to du tdògu i Fye Tulen
mdà di Dwata di dad ise Dyu fye mgimò ale
dsù gten dnawat Dwata du ta tanfing i Mtiu
Tulus. 17 Taman, mdà di ksasatugu ku Krayst
Dyisas, fakaygu dag i ta nimògu di Dwata.
18 Là likò agu tmulen i ta man Krayst na i
dad nimòan fagu di do di kebegu i dad ise
Dyu lmalò di Dwata fagu di ktalùgu, 19 na lê
fagu di dad tnikeng, na dad ilè, na lê man
di gnagan i Tulus Dwata. Taman, di kagugu
mdà di Dyérusalém kel di Ilirikum, ta too
sikof i katdògu i Fye Tulen gablà ku Krayst.
20 Yé knayè nawagu, tdògu i Fye Tulen di
dad banwe là fa lminge gablà ku Krayst du
fye là baling agu fdak gumnè di ta gufdak
dademe. 21 Yé man i Tnalù Dwata,

"Mite i là fa tnulen di munan gablà di ke-
nen, na galmabat i dad là fa lminge
gablà di kenen."

I fandam Pol lmauy di Roma

22 Taman, ta dee dulêgu fan salu déé di
gamu, bay dee gamblabal do. 23 Bay ani, du
ta fnge i nimògu di dad banwe dini, na du
ta mlogu mayè lmauy gamu, 24 taman, yé
kayègu nimò ani, du fye site ato là mlo di
kagugu salu ditù di Éspanya du fye sgalak
ato kel di kabsol i nawagu, na lêgu kayè ku
begyu agu tnabeng di kaflesgu gatù. 25 Bay
funagu salu di Dyérusalém du tundagu i
tabeng di dad to ftoo ditù. 26 Du too lehew
i dad simbahan di Masidunya na Akaya di
ktabengla i dad to ftoo mnè di klimah di
Dyérusalém. 27 Mdà di dale i nimòla ayé, na
lê gten ale tmabeng i dad to ayé. Du i dad
ise Dyu, ta nun alella di dad knun gdawat i
dad Dyu di kaftoo, taman yé gten ku lê nun
alel dad Dyu di knun di tah tanà gfun dad ise
Dyu. 28 Ku ta tundagu i tabeng na ta blégu di
dale, ta kdàgu salu ditù di Éspanya, na magu
agu déé di gamu. 29 Fantoogu ku ta salu agu
déé di gamu, nun dad kafye nimò Krayst di
gito.

30 E dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto
Dyisas Krayst na di kakdo blé i Mtiu Tu-
lus, mni agu di gamu, tooyu agu tnabeng
dmasal. 31 Dmasal gamu du fye kan-
lung Dwata agu mdà di dad là ftoo ditù
di Dyudiya, na dnawat dad to Dwata di
Dyérusalém i nimògu. 32 Taman, ku mayè
Dwata, lehew agu salu déé di gamu, na ftud

agu di safédyu. [33] Mulà moon i Dwata gumdà
i ktanak magin gamu. Amén.

16

Dad kumusta Pol

[1] Fdilègu di gamu i flanekto libun Fibi, i
tmabeng di simbahan di Sinkriya. [2] Di dagit
i Amuto, dnawatyu kenen du yé gten nimò i
dad to ta nfun Dwata, na tnabengyu kenen
di dad kalnidùan, du ta dee to gtabengan,
na balù do, ta lêan agu gtabeng.

[3] Febegu kumusta di dale Prisila na Ak-
wila, i dademegu mimò i nimò Krayst Dy-
isas. [4] Gatlagad ale fafati mdà di kakdola
do. Ise ku lo do fasalamat di dale, bay lê
man dad simbahan i dad ise Dyu. [5] Lêyu
man "kumusta" di dad ftoo gal smimba di
gumnè ale Prisila.

Manyu "kumusta" di demegu sgalak Ip-
initu, i too tnanin to ftoo ku Krayst di
kabal Asya. [6] Kumusta di ku Méri, i too
fduf tmabeng gamu. [7] Kumusta di ku An-
droniku na Dyunya, i dademegu Dyu ga-
gin do blanggù. Too dilè dad to dek Dy-
isas Krayst ale, na muna ale di do ftoo.
[8] Kumusta di ku Ampliyatu, i too demegu
sgalak di kaftoo di Amuto. [9] Kumusta ku
Urbanu, i demegu mimò i nimò Krayst, na
di ku Istaki, i demegu sgalak too mabtas.
[10] Kumusta di ku Apilis. Ta too teen i ki-
menan ku Krayst. Na kumusta di familya
Aristobulu. [11] Kumusta ku Hérodyun, i Dyu
salngad do, na di dad flanekto ftoo glam di
familya Narsisu. [12] Kumusta di ku Trifina na
Trifusa, i mimò i nimò Amuto, na lê man di
ku Pirsida, i flanekgu kanbonggu nawa ta
bong mgimòan. [13] Na kumusta di ku Rufu,
i fduf snalig i Amuto, na di yêan gal mifat
do salngad i ngàan. [14] Kumusta ku Asinkritu,
Fligunti, Hirmis, Patroba, Hirma, na di kdee
dad flanekto ftoo déé di safédla. [15] Kumusta
di ku Filulugu na Hulya, Néryu, na i libunan,
na lê man di ku Olimpa, na di kdee dad to
ftoo magin di dale.

[16] Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtiu
kakdoyu dale. I kdee dad simbahan nfun
Krayst febe kumusta di gamu.

I gusen flau Pol

[17] Dad flanek, ani toogu fni di gamu, man-
tay gamu, na niwasyu i dad to gumdàyu
masgalel na smamuk i kaftooyu, na i là
mimen di tdò ta dnawatyu. [18] Du i dad to sal-
ngad ayé, là nimenla i Amuto Krayst, yé lola
nimen i knayè iballa. Fagu di mganag na
di fye kastulenla, fan-gawla dad to kulang
gnadè. [19] Too agu lehew gablà di gamu du
ta dilè i kdee i kafye baluyu. Yé kayègu ku
too gamu fulung mimò fye, na ku là fulung
gamu mimò sasè. [20] Di là mlo ani, Dwata
gumdà i ktanak nawa, fnisanan Satanas, na
kahan di dungan falel blìyu.

Mulà moon ku magin di gamu i kafye i
Amuto Dyisas.

[21] "Kumusta gamu," man Timoti, i
tmabeng do di nimò Dwata, na lê man
Lusyu na Dyason, na Sosipatru, i dademegu
Dyu.

[22] Do, Tértyu i fsulat Pol ani lê febe "Ku-
musta" di gamu di dagit i Amuto. [23] Yé
man Gayus, "Kumusta gamu." Kenen gal
gutadègu na mifat do, na lê kenen mfun
gumnè gustifun i dad to ftoo. Na lê kumusta
mdà di ku Irastu, i gal magot filak di syudad,
na i flanekto Kwartu.

I dasal di gusen i sulat ani

[24] Mulà moon magin di kdeeyu i kafye
Amuto Dyisas Krayst. Amén. [25] Dnayento
i Dwata! Gaganan fambagal gamu fagu di
Fye Tulen tdògu gablà di ku Dyisas Krayst,
na fagu di kaglut ta fgadèan ani i funan buni
di ta too mlo. [26] Bay ani, ta too mefe i kaglut
ayé di kdee banwe fagu di sulat i dad tugad
Dwata du yé dek i too maltulus Dwata du fye
ftoo i kdee, na mimen ale. [27] Dnayento i too
maltulus Dwata fagu di ku Dyisas Krayst kel
di landè sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Do, Pol, i nalék Dwata fagu di knayèan
du nimòan agu i satu to dek Krayst Dyisas.
Lwe gami Sostinis, i flanekto di kaftoo di ku
Dyisas Krayst, gumdà i sulat ani.
2 Na yé gugtadè i sulat ani di gamu dad to
nfun Dwata déé di syudad Korintu, dunan
i kdeeyu ta tanfing Dwata du fye mtiu
gamu. Ta nfunan gamu fagu di ksasatuyu
di ku Krayst Dyisas, magin i kdee dad to
di klamang banwe mangamfù di ku Dyisas
Krayst, dunan Amu i kdeeto.
3 Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I dad kafye mdà ku Krayst

4 Sigi agu fasalamat di Dwata gablà di
gamu du ta banlén gamu kafye fagu di
ksasatuyu di ku Krayst Dyisas. 5 Du fagu
di ksasatuyu di ku Krayst, ta lamnok gamu
di kdeen, di ktalù na di kfulungyu. 6 I ta
tdòmi di gamu gablà di ku Krayst, ta too
dmalil di nawayu. 7 Na mdà déé, too sikof i
kablén gamu dad gnagan fagun di Tulusan
lamyu fatan i kasfulê i Amuto Dyisas Krayst.
8 Kenen i fambagal i kaftooyu kel di guse-
nan, du fye ku ta kel i Du i Amuto Dyisas
Krayst, landè gumaslenyu. 9 Too gsalig i
Dwata. Kenen i malék gamu du fye nun
ksasatuyu di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst.

Sahal fandam i dad to ftoo di Korintu

10 Dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto
Dyisas Krayst, ani fnigu di gamu. Tooyu
sansatu i nawayu du fye là masgalel gamu.
Tooyu sanbakas i fandamyu na i nafatyu.
11 Dad flanekgu, ani duen-gu man ayé di
gamu du nun dad to mdà di gumnè Klowi
tmulen do gal nun kasbalewyu kun. 12 Ani
kayègu faglabat. Gal sahal i manyu. Man i
satu, "Yé do lalò Pol," na man i satu, "Yé
do lalò Apulus," na lê man i satu, "Yé do
lalò Piter," na nun lê man dun, "Yé do lalò
Krayst." 13 Kan? Ta masgalel kè Krayst?
Pol kè i fnatak ditù di krus du mdà di dad
salàyu? Yé kè gufbunyagyu di dagit Pol?
14 Fasalamat agu di Dwata du là dee di
gamu i bnunyaggu, lo Krispu na Gayus.
15 Taman, landè fakay man dun ku yé guf-
bunyagyu di dagitgu. 16 (Yé kadì i lêgu
bnunyag ale Stifanas magin i familyan, na
ta là gafaldamgu ku nun dademe bnun-
yaggu.)
17 Ise yé dek Krayst do ku munyag, bay yé
dekan do tamdò i Fye Tulen. Na di katdògu,
ise yé gnamitgu i ktalù dad to bong gnadè,
du ku yé nimògu, ta baling do i dagla, na ta
lanah btas i kfati Krayst di krus.

I kfulung na i kaltulus Dwata

18 Di fandam i dad to là galwà, landè
gukmamu i kfati Krayst di krus. Bay di
gito dad galwà, i kfati Krayst, yé gumiteto
i kaltulus Dwata. 19 Ani man di Tnalù Dwata,
"Falmogu kfulung i dad to fulung, na
flandègu btas i gnadè dad to bong
gnadè."
20 Taman, dét gukel i dad to too fulung na
too bong gnadè na too fulung talù? Ta fite
Dwata landè gukmamu i kfulung dad to dini
di tah tanà.
21 Yé mnè di nawa Dwata, landè kibò dad
to gmadè kenen ku fagu di kfulungla. Bay
yé fandaman, falwàan i dad to dmawat i
tdòmi, dunan i tdò man dademe dad to
landè gukmamu dun kun. 22 Silang ftoo i dad
Dyu ku ta nun teenla tnikeng ilè i kaltulus
Dwata. Na i dad ise Dyu, too ale mayè
flinge di dad to bong gnadè. 23 Bay gami, yé
tdòmi gablà ku Krayst, i mati di krus. Na
i tdòmi ayé too knang i dad Dyu, na landè
gukmamu i dad ise Dyu dun. 24 Bay di dad
to ta nalék Dwata, Dyu ku demen ise Dyu,
Krayst i kaltulus na i kfulung Dwata. 25 Ku
nè man dad to gutukay di kfulung Dwata,
mas bong fa di kfulung i dad to. Ku nè man
dad to gumlungay Dwata, mas kamgis fa di
kgis i dad to.
26 Dad flanekgu, nangyu glifet i kagkahyu
di muna di katlo Dwata gamu. Di fandam
i dad to, là dee di gamu i too gmadè, na là
dee di gamu i nun glal, na là dee di gamu i
too fye kagkah du glalòyu mdà di dad tuayu.
27 Bay i dad to là too gmadè di kafdam i dad
to dale, yé baling nalék Dwata du fye myà
i dad to too gmadè. Na i dad to mlungay
di kafdam i dad to dale, yé baling nalék
Dwata du fye myà i dad to kamgis. 28 Yé
nalék Dwata i dad to mdanà na nadoy i dad
to. Yé duenan malék dale du flandèan btas
i man nawa dad to mabtas, 29 du fye landè

to fagdag di kanfe Dwata. [30] Bay lo mdà di
Dwata, ta nun ksasatuto di ku Krayst Dyisas,
na ta fiten di gito i too glut kfulung mdà di
ku Krayst. Na fagu di ksasatuto di ku Krayst
Dyisas, ta tluh na mtiu ato di kite Dwata, na
ta falwàan ato. [31] Yé duenam man, too ti glut
i gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
"Ku mayè ge fagdag, yé lom dag i dad nimò
I Amu."

2

I tdò gablà di kfati Krayst di krus

[1] Dad flanekgu, di muna ksalugu déé di
gamu, ta tdògu i là lmen fgadè Dwata gablà
di kenen. Bay là gnamitgu i mngalam
tdò na i mngalam gnadè, [2] du di lamgu
déé di safédyu, landè dademe mnè di fan-
damgu, lo senan Dyisas Krayst na i kfatin
di krus. [3] Di ksalugu déé di gamu, landè
gal i lawehgu, na kankal agu mdà di klikò
ku là gdohògu i fimò Dwata di do. [4] Na di
katdògu gamu, là gnamitgu i dad talù i dad
to mngalam gnadè, bay lo i dad talù fdilè i
gnagan Tulus Dwata. [5] Taman, ise yé gumdà
i kaftooyu di gnadè i dad to, bay mdà di
gnagan i Dwata.

I kfulung Dwata

[6] Bay di katdògu i dad to ta mbagal di
kaftoo, mlam i tdògu, bay ise mdà di gnadè
i dad to dini di tah tanà, na i dad nun
glal magot i banwe ani, du i glalla ayé salu
di kalmo. [7] I kfulung man-gu ani, dunan
i kfulung là fa fgadè Dwata di dad to di
munan. Bay yé fnaleh nawa Dwata di laman
là mimò i klamang banwe, faginan ato di
kdatahan. [8] I dad ganlal dini di tah tanà,
là glabatla i fandam Dwata, du ku glabatla
moon, là ti fnatakla di krus i too mdatah
Amuto. [9] Bay ani ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan,
"Ku dét kafye teen na linge na fandam i dad
to, midul déé i kafye tagà Dwata di
dad to kambong dun nawa."

[10] Bay fagu di Mtiu Tulus, ta fgadè Dwata i
là lmenan fgadè di munan. Na gadè Tulusan
i kdee, balù i dad too mngalam tdò mdà di
Dwata. [11] Landè dademe to gmadè fandam i
satu to, lo kenen. Na salngad déé i Dwata,
du landè dademe gmadè i fandaman, lo i
Tulusan. [12] Ise yé gdawatto i tulus gdawat
i to tanà, bay i Tulus mdà di Dwata, du fye
gadèto ku dét i knayè Dwata di gito.

[13] Taman, ise yé gnamitmi talù i dad to
gmamit i dale kfulung, bay i dad talù blé i
Mtiu Tulus. Na tdòmi i dad glut tdò di dad
to ta gamdawat i Mtiu Tulus. [14] I to là mnè
di kenen i Tulus Dwata, là gaganan dmawat
i tdò Tulus Dwata. Na là glabatan dun, du
di fandaman, landè btasan, du lo i Tulus
Dwata fbateng i btasan. [15] I to ta gumnè i
Tulus Dwata, gadèan kabtas i kdee, bay i to
là déé i Tulus Dwata di kenen, là glabatan
ldam i dad to ta gumnè i Tulus.

[16] Dunan i man-gu ayé du ani ta gsulat di
Tnalù Dwata, manan,
"Landè to gmadè i fandam Dwata na landè
to gmagan falmau kenen."
Bay ta dini di gito i fandam Krayst.

3

Dad snalig Dwata

[1] Di munan, dad flanekgu, ise ayé
kastulen-gu di gamu salngad di kastulen-gu
di dad to ta gamdawat i Mtiu Tulus, bay yé
kastulen-gu di gamu salngad i kastulen-gu
di dad to magin di knayè banwe, du falami
gamu fa di kaftoo. [2] Yé guflingen-gu i tdògu
gamu, salngad gatas, ise ku knaan, du là
fa gaganyu dun. Na balù kel di mdu ani,
sana là kgaganyu dun, [3] du yé mebe gamu
i sasè knayè i lawehyu. Nun ksafè nawayu
na kasbalewyu, yé ilè dun déé gamu fa di
sasè knayè i lawehyu, na salngad adatyu di
dad to nfun i banwe ani. [4] Nun dademe déé
di gamu, manla, "Yé lalògu do Pol," na yé
man dademe, "Yé lalògu do Apulus." Na yé
gugmadèto dun, salngad adatyu di dad to
nfun i banwe ani.

[5] Simto kè Apulus? Na simto kè Pol? Lo
snalig Dwata gami mebe gamu di kaftoo ku
Dyisas Krayst. Na nimòmi i gami alel blé
Amuto di gami. [6] Do i mlah, na Apulus i
tmubél, bay Dwata i ftabò na falnok dun.
[7] Là too mabtas i to mlah demen i to tmubél,
bay yé too mabtas i Dwata du kenen ftabò
na falnok dun.

[8] I to mlah na i to tmubél, salngad btas i
nimòla, na kat satu di dale gamdawat lubay
mdà di nimòla. [9] Lwe gami Apulus sagin di
nimò i Dwata du slame gami snaligan. Na
gamu i tanà gumdek Dwata gami talbahò.

Na gamu lê man i gumnè fimò Dwata.
[10] Mdà di kanfulung blé Dwata di do, do
mimò i mbagal gufdak i gumnèan, na mahal

i famles mimò dun. Bay kat satu, toon fan-
geye i kimòan dun. 11 Na landè dademe
gufdak i gumnè, lo Dyisas Krayst, dunan
i gufdak ta fatlagad Dwata. 12 Di kimòla i
gumnè ani, nun gugmamitla too blawen,
blawen bukay, na dad mabtas batu. Bay lê
nun gugmamitla kayu, kalon, na lami fali.
13 I kbagal nimò kat satu to, teen kadang di
Du Krayst Mukum, du i lifoh fite dun. Di
du ayé, fagun i dad nimò ani di lifoh, du
neyen i kbagalla. 14 Ku nè nimò là sakufan,
gamdawat lubay i to mimò dun. 15 Bay ku
sakuf, landè gdawatan lubayan, bay galwà
kenen salngad i satu to lamwà di gumnè
sakuf lifoh.

16 Ta gadèyu sa gamu i gumnè Dwata
du ta mnè i Mtiu Tulus di nawayu. 17 Ku
simto falmo i gumnè Dwata, lê falmo Dwata
kenen, du mtiu i gumnè Dwata, na gamu sa
i gumnè man-gu ani.

18 Nangyu fan-gaw i ktoyu. Nè to man
nawan ta too bong kfulungan di kite i
dademe dad to dini di tah tanà, fye ku
tnagakan i kfulungan ayé du fye gdawatan
i too glut kfulung. 19 Kfulung i dad to dini
di tah tanà, landè gukmamu Dwata dun, du
man i Tnalù Dwata,

"Yé gnamit Dwata fmawel dale i kfulungla."

20 Na lê nun manan di Tnalù i Dwata,

"Ta sana gadè Dwata landè gukel fandam
i dad to ku yé man nawala too ale
fulung."

21 Taman, là gtenan ku yé dag i dad nimò i
dad to, du di kaglutan, i kdee, slame gamu
mfun dun. 22 Balù do, na Apulus, na Piter,
na i banwe ani, na i knè dini di tah tanà, na
i fati, na i mdu ani, na i fulé du kadang, i
kdee ayé, slame déé di gamu. 23 Gamu nfun
Krayst, na Krayst nfun Dwata.

4

I dad to dek Krayst

1 Taman, yé fye fnèyu di fandamyu na
gami i dad dek Krayst du ta saligan di gami
i dad glut tdò là tayòan fgadè di munan. 2 I
snalig, là fakay ku là gsalig i to mdek dun.
3 Bay là ti mabtas di do ku dét i fandamyu
na i fandam i dademe dad to gablà di do.
Balù do, là gadègu ku dét gman-gu gablà
di ktogu. 4 Landè gumsamuk i nawagu di
dad nimògu, bay ise yé knayègu man ku
landè salàgu, du Amu i mukum do. 5 Taman,
nangyu tan-guna tulen ku dét ulê nimò i
satu to, du là fa kel i du Dwata mukum,
na silang kel i glut kukum ku ta samfulê i
Amu. Di du ayé, fiten i kdee nimò i dad to
di gugbunin na i dad mnè di nawala. Na
blé Dwata di kat satu to taden mdà di ta
nimòan.

6 E dad flanek, di katdògu ani, do na
Apulus, ta nimògu guflingen di gamu du
fye glalòyu i Tnalù Dwata, manan, "Nangyu
lnafà i ta gsulat." Na là fakay ku fdatahyu
i dademe to tamdò, na nadoyyu i dademe.
7 Kan? Nun kè fdatah gamu di dademe to?
Dwata sa i mlé gamu i kdee gununyu. Du ta
gdawatyu i kdee ani mdà di Dwata, nangyu
fdatah i ktoyu.

8 Keng yé man nawayu ta landè
kalnidùyu, na ta bong knunyu, na ta ganlal
gamu. Bong fye sa ayé ku too, du gagin
gami di gamu. 9 Di fandamgu, gami dad to
dek Dyisas Krayst, too gami mdanà di kdee
dad to, na salngad gami i dad to nukum di
fati danweng i dad kasaligan na i dad to di
tah tanà. 10 Mdà di ksasatumi di ku Krayst,
yé kman dad to gami dad to book kun, bay
gamu kun dad to fulung di ksasatuyu di
kenen. Gami dad to mlungay, bay gamu dad
to kamgis. Toola gami nadoy, bay gamu,
toola nafè. 11 Balù kel di mdu ani, gal gami
bitil na malinum, na ta labi dad klawehmi.
Too fatduk dad to gami, na landè too gami
gumnè. 12 Gal gami fakgis talbahò du fye beg
gami gamkaan. Balù ku falnagi dad to gami,
yé fnimi di Dwata banlén ale kafye. Na ku
toola gami falnayam, tadè gami fagtayud.
13 Balù ku nadoy i dad to gami, yé balasmi
dale i fye. Na kel di mdu ani, yé mnè di
fandam i dad to dini di tah tanà, salngad
gami di dad fel gal bat.

14 Ise yé duen-gu smulat ku fyàta gamu,
bay ani kfagugu tamdò gamu du gamu i
dad ngàgu toogu kanbong nawa. 15 Balù
ku sfalò libu i kdee dad to mebe gamu di
klalòyu ku Krayst Dyisas, lo satu i màyu du
di ksasatuyu di kenen, ta mgimò gamu dad
ngàgu mdà di katdògu gamu i Fye Tulen.
16 Yé duenam man, toogu fakdo di gamu,
begyu too ganbet i nimògu. 17 Yé duen-gu
mdek ku Timoti salu déé di gamu. Kenen
i ngàgu di kaftoo toogu kanbong nawa na
gsalig. Fafaldaman gamu i ldam galgu lalò
mdà di ku Krayst Dyisas, dunan i galgu tdò

di kdee dad gustifun i dad to ftoo di ku
Krayst Dyisas, balù nè gusalugu.
18 Nun dademeyu, toola dag i ktola du yé
mnè di nawala na ta là samfulê agu déé di
gamu. 19 Bay di là mlon mdà ani, ku mayè
i Amu, salu agu déé di gamu du neyegu ku
nun gaganla nimò di kdee dad dagla. 20 Du
i dad to nagot Dwata, teen di nimòla, ise
ku lo linge di ktalùla. 21 Di ksalugu déé di
gamu, dét i kayèyu? Mebe agu fas kè du
fanngeweta gamu, ku demen kandota gamu
fagu di fye kastulen?

5

I sasè nimò i satu to ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Ta lingegu nun kun satu to déé di gamu,
too sasè nimòan du nugatan i tlas yêan. I
sasè nimòan ayé too magyà, du balù i dad
to là ftoo di Dwata, là glasla mimò ayé. 2 Bay
sana balingyu kafagdag du yé man nawayu
ku fye i nimòyu. Bay yé nimòyu moon flidù
gamu, na filihyu kenen mdà di simbahanyu.
3-4 Balù ku là déé agu di safédyu, bay sana
kdéé i fandamgu. Na di dagit i Amuto
Dyisas, ta nukumgu kenen salngad ku déé
agu. Taman, di kastifunyu, fagu di gnagan i
Amuto Dyisas di kaginan gito, 5 tadèyu bayà
i to ayé du falnayam Satanas i lawehan, du
fye galwà i layefan ku ta kel i Amuto.
6 Là fyen ku fagdag gamu! Là kè gadèyu i
ta gsulat, manan, "Balù ku too tukay bulung
falnok gbol di ta sanbool, kanfitan i kdee."
7 Kahyu i sasè gbol di gamu du fye mtiu
gamu, na salngad gamu i fan landè falnok
dun gal knaan i dad Dyu di kafistala i Du
Kaglius. Na gadègu ta yé kagkahyu di kite
Dwata salngad di fan landè falnok dun, du
ta dsù Krayst salngad di dad ngà bilibili gal
dsù i dad Dyu. 8 Yé duenam man, tooto
dnayen i Dwata salngad kdayen i dad to di
kafistala i Du Kaglius. Na di gito kdayen
dun, tnagakto i salàto na i sasè ldamto du
salngad i gal falnok fan. Na fiteto i ktiuto
na i katluhto, du ku yé nimòto salngad ato
i fan landè falnok.
9 Di muna sulat febegu di gamu, yé flaugu
nang gamu sgalak di dad to ku yé snafédla
i to ise yaanla. 10 Bay gablà di flaugu ayé,
ise ku yé kayègu man i dad to là ftoo di ku
Dyisas Krayst, du yé galla nimò snafédla i
ise yaanla, na lom ale knun, na tmaku ale,
na gal ale mangamfù di dad ise glut dwata.
Ku yé kayègu di gamu, nang gamu sgalak di
dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst, silangyu
ale giwas ku ta là dini gamu di tah tanà.
11 Bay ani gumtatek i flaugu ayé. Nang gamu
sgalak di dad to ku yé manla ftoo ale di ku
Dyisas Krayst kun, bay snafédla i ise yaanla,
ku demen lom ale, ku demen mangamfù ale
di dad ise glut dwata, ku demen dmalam
ale, ku demen flangal ale, ku demen tmaku
ale. Nè to mimò gambet ayé, nang gamu
sgalak di dale, na nang gamu kmaan di
safédla.
12-13 Landè ktoogu mukum i dad to là ftoo
du lo Dwata i mukum dale. Ise glut kè,
yé gten nukumyu i dademeyu ftoo? Du ta
gsulat di Tnalù Dwata, manan, "Filihyu i to
mimò sasè ayé."

6

Dad kasfala i dad to ftoo

1 Ku nun satu to di gamu nun là
gusaglabatla i flanekan di kaftoo, kan ku
baling ale fukum di dad to là ftoo? Yè fye
moon gufukumla di dad to ftoo. 2 Ta gadèyu
sa, gito dad to nfun Dwata i mukum dad to
nfun i banwe. Ku gukumyu i dad to nfun
i banwe, kan ku là gaganyu mukum i dad
malnak là gusaglabatyu? 3 Gito i lê mukum
dad kasaligan i Dwata. Na ku gukumyu i
dad kasaligan, gaganyu mukum gablà di
knèyu dini di tah tanà. 4 Taman, ku nun là
gusaglabatyu, kan ku yé gufukumyu di dad
to là dnilè i simbahan? 5 Kan, là myà gamu?
Landè kè dademeyu ftoo fulung mukum
gamu? 6 Bay, yé balingyu nimò, sebe gamu
di ukum, na yé mukum gamu i dad to là
ftoo.
7 I ksebeyu di ukum, yé gudmilè dun ta
gfisan gamu di kaftooyu. Baling fye fa gamu
i lnumì, na sdulêla nwè i kdee knunyu.
8 Bay baling gamu i lmumì na mwè knun i
dademeyu ftoo.
9 Ta gadèyu sa, i dad to gal mimò sasè,
là gagin ale di Kagot i Dwata. Too gamu
fgeye du fye là mafgaw gamu, du dunan sa
i man-gu ani. Nè to smaféd i ise yaanan,
na i to mangamfù di dad ise glut dwata,
na i to lmafà i yaanan, na i dad lagi mibal
i dademela lagi, na i dad libun mibal i
dademela libun, 10 na i dad to tmaku, na i
dad to lom, na i dad to flangal, na i dad to

dmalam i dademela to, na i dad to mngayu,
là gagin ale di Kagot i Dwata. 11 Na nun di
gamu mimò salngad ayé di munan. Bay ani,
ta lnaneb Dwata gamu di dad salàyu, na ta
blé gamu di Dwata, na ta tluh gamu di kite
Dwata du mdà di ksasatuyu di Amuto Dyisas
Krayst na mdà di knè i Tulusan di nawayu.

Gnamityu i lawehyu dmayen di Dwata

12 Nun dademe man dun, "Fakay agu
mimò balù dét i knayègu." Dunan ayé,
bay nun dademe nimò là gamfye di gito.
Fakay agu mimò balù dét i knayègu, bay
là fakay ku nun gufgikatgu. 13 Yé man
dademe, "Yé gukmamu i knaan du fkah di
lam tien. Na yé gukmamu i tien gufkah i
knaan." Dunan sa, bay falmo Dwata kadang
i knaan na i lawehto ani. Ise yé gukmamu i
laweh ku gnamit mimò sasè, bay gnamit di
knayè i Amu. Na i Amu mlé kdee gamfye
di lawehto. 14 Dwata mték i Amuto Dyisas
Krayst mdà di fati, na lêan ato nték kadang
fagu di kaltulusan.

15 Ta gadèyu sa i lawehyu satu alel di
laweh Krayst. Fakay kè ku nwègu i satu alel
di laweh Krayst du dkatgu di laweh i libun
mkat lagi? Là fakay. 16 Ta gadèyu sa nè to
smaféd i libun mkat lagi, ta satu i lawehla,
du ani man i Tnalù Dwata, "I lwe, mbaling
satu." 17 Bay nè to mayè sasatu di Amuto
Dyisas Krayst, ta lo satu i nawala.

18 Taman, niwasyu sasè knayè i lawe-
hyu. I kdee dademe salà nimò i dad to,
là gafagsikan i lawehla. Bay nè to sam-
satu i lawehan di ise yaanan, gamsalà di
lawehan du ta gafagsikan. 19 Ta gadèyu sa i
lawehyu gumnè i Mtiu Tulus, na déé kenen
di nawayu, du ta blé Dwata di gamu. Ta
ise gamu mfun i lawehyu, bay yé mfun
dun Dwata, 20 du too bong btas i kbayadan
gamu. Taman, gnamityu i lawehyu dmayen
i Dwata.

7

Dad salek gablà di kwè yaan

1 Ani katbùgu tmimel i dad salekyu ta
febeyu di do fagu di sulat. Fye fa ku nang
mwè yaan i dad to. 2 Bay du mdà di kdee
dad to smaféd i ise yaanla, yé fye ku kat
satu to, lagi ku demen libun, nun yaanan. 3 I
lagi, blén i knayè nawa yaanan. Na salngad
ayé, i libun, blén i knayè nawa yaanan. 4 Du
i libun, ise kenen mfun i lawehan, bay yé
mfun dun i yaanan. Na lê salngad ayé i
lagi, ise kenen mfun i lawehan, bay yé mfun
dun i yaanan. 5 Na nangyu klen lawehyu di
yaanyu, silang ku fala gamu mimò kasafnè
mdà di ayèyu mlé i ktoyu di kdasal kel di
dad file butang klon. Na ku ta fnge, lê gamu
sasaféd milè du fye là mgebe Satanas gamu
mdà di là kagadnanyu.

6 Ise ku yé duen-gu man ani ku dekta
gamu mwè yaan, bay falohta gamu ku yé
knayèyu. 7 Di kaglutan, yé kayègu moon ku
salngad i kdeeyu di do di là kwègu yaan, bay
sahal i gnagan blé Dwata di kdeeto.

8 Na gamu dad sawang lagi, na dad
sawang libun, na lê man i dad libun balu, yé
fye landè yaanyu gambet do. 9 Bay ku là gad-
nanyu i ktoyu, fye fa ku mwè gamu yaan, tà
msamuk i fandamyu mdà di kibalyu.

10 Na gamu dad to nun yaan, nun flaugu
di gamu, bay ise do gumdàan, bay mdà di
Amuto. I libun, là fakayan kah i yaanan.
11 Bay ku kahan i yaanan, yé fye, fanlesan
mnè lo satu, ku demen mulê di yaanan. Na
i lagi, là fakay ku kahan i yaanan.

12 Na di dademeyu déé, nun kayègu flau
gamu (ise ku mdà di Amuto). Ku nun lagi ta
mbaling ftoo di ku Dyisas Krayst, na là ftoo
i yaanan, bay là mayè i libun tmagak dun,
là fakay ku yé tmagak i lagi. 13 Na salngad di
libun ta ftoo di ku Dyisas Krayst, na là ftoo
i yaanan, bay là mayè i lagi tmagak dun,
là fakay ku yé tmagak i libun. 14 Du i lagi
là ftoo gamdawat kafye mdà di Dwata fagu
di ksasatula i yaanan ta ftoo. Na i libun là
ftoo lê gamdawat kafye mdà di Dwata fagu
di ksasatula i yaanan ta ftoo. Na i dad ngàla,
lê ale gamdawat kafye mdà di Dwata, na
nun kafye kite Dwata dale. 15 I to là ftoo,
ku tnagakan i yaanan ftoo, tin faloh. Ta
là mgikat i to ftoo di yaanan ayé, du yé
duen Dwata tamlo gamu du fye mnè gamu
di ktanak. 16 Du keng gebeyu yaanyu ayé di
kaftoo, na keng là.

Fadlug gamu di tagnè kagkahyu

17 Kat satu to, là fakay ku là fanlesan
lmalò di gnagan blé Amuto di kenen, na
di kagkahan di katlo Dwata dun. Yé tdògu
di kdee simbahan. 18 I satu lagi nun ilè di
lawehan, là gten ku kahan di ta katlo Dwata
kenen. Na nè lagi landè ilè di lawehan, di
katlo Dwata kenen, balù ta nangan fimò ilè
di lawehan. 19 Du là sa mabtas di Dwata ku

nun ilè i satu lagi di lawehan, ku demen
landè. Bay yé lo mabtas i kimento i uldin
Dwata. [20] Taman, yé fye ku kat satu to fadlug
di tagnè kagkahan di katlo Dwata dun. [21] Ku
fasak gamu di katlo Dwata gamu, tiyu bayà.
Bay ku nun bangyu galwà, lamwà gamu.
[22] Du i satu to fasak di katlo i Amuto kenen,
ta ise fasak di kite i Amuto. Na i to ise fasak
di katlo Krayst kenen, mgimò kenen fasak
Krayst. [23] Too mdatah i kbayad Dwata gamu,
taman, ta nang gamu lê fafasak di dad to.
[24] E dad flanekgu, yé fye ku kat satu di gamu
fanlesan i kasgalakan di Dwata, na nangan
kah i tagnè kagkahan di katlo Dwata kenen.

Dad salek gablà di dad to landè yaan

[25] Na, gablà di snalekyu di kagkah dad to
landè yaan, landè uldin gdawatgu mdà di
Amu, bay lo yé tulen-gu i fandamgu, na
gsalig agu du mdà di kakdo i Amuto.
[26] Du mdà di dad klimah di nawan ani, yé
fandamgu mas fye di satu to ku nang mwè
yaan. [27] Ku ta nun yaanam, nangam kah.
Na ku landè fa yaanam, nang ge mwè yaan.
[28] Bay ku mwè gamu yaan, là ti gamsalà
gamu. Na i satu libun landè yaan, ku nun
mwè dun, là ti gamsalàan. Bay ku simto di
gamu mwè yaan, too mlimah i gnagun, na
yé kayègu ku là gnaguyu i dad klimah ayé.
[29] E dad flanekgu, ani kayègu man di
gamu, i knèto dini di tah tanà ani, ta là
mlon. Taman, mdà i dad lagi nun yaan,
là fakay ku là fadlugla nimen i kdee man
Dwata di dale salngad di fa landè yaanla.
[30] Nè to mngel di bang ani mdà di klidùan,
fye ku nangan fnab di nawan. Na nè to
lehew di bang ani du nun kalnehewan, fye
ku nangan fnab di nawan. Na nè to gamwè
knun, fye ku nangan fabtas di fandaman.
[31] Na nè to fbelan i knunan dini di tah tanà,
fye ku nangan fabtas di fandaman du ta
mdadong gusen i banwe ani.
[32] Yé kayègu ku landè klidùyu. Nè lagi
landè yaanan, lo yé fandaman ku dét kayè
i Amu na ku dét i kibò kaflehewan dun.
[33] Bay nè lagi ta nun yaan, lêan gal fandam i
dad kalnidù dini di tah tanà, na ku dét kibò
kaflehewan i yaanan. [34] Taman, masgalel i
fandaman du kayèan flehew i yaanan, na
lêan kayè flehew i Amu. Na salngad déé
i dad libun, du nè libun landè yaan, lo yé
fandaman knayè i Amu, na yé fabtasan i
kablén kton na i fandaman di ku Dyisas
Krayst. Bay nè libun ta nun yaan, lêan gal
fandam i dad kalnidù dini di tah tanà, na ku
dét kibò kaflehewan i yaanan.
[35] Là sa fnangta gamu mwè yaan, bay
yé duen-gu man ayé du gamfye di gamu.
Falnauta gamu du fye tluh i nimòyu, na
landè gamblabal di kabléyu i ktoyu di Amu.
[36] Na ku nun satu sawang lagi na satu
sawang libun, na balù sayè ale, bay yé
fandamla nang ale safles, ani flaugu dale.
Ku là gadnan i lagi ayèan di libun ayé, yé
fye baling fles ale song. Ise salà ayé. [37] Bay i
satu sawang lagi, ku too mdà di nawan i là
kwèan yaan balù landè famnang dun, na ku
gadèan gadnanan i ayèan, lê fye i nimòan
ayé. [38] Taman, i lagi mwè yaan, fye sa i
nimòan. Bay i lagi là mwè yaan, midul kafye
i kenen nimò.
[39] I libun ta nun yaan, là fakay ku nun lagi
mwè dun ku là fa mati i muna yaanan. Bay
ku ta mati i yaanan, ta fakay ku lê nun lagi
mwè dun, syan ku ftoo di Amuto. [40] Bay di
fandamgu, midul fa klehewan ku fles landè
yaanan, na yé fantoogu di kman-gu ani,
alak i Mtiu Tulus di do.

8

I salek gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata

[1] Na gablà di snalekyu di kagkah dad
knaan dsù di dad ise glut dwata. Glut sa,
i kdeeto nun kaglabat gablà di snalekyu
ayé. Bay fgeye ato, du i kaglabat gamlé
kafagdag, bay i kasakdo, yé mlé kbagal. [2] Ku
yé man nawa satu to bong gnadèan, là mnè
di kenen i too glut gnadè. [3] Bay nè to too
mbong nawa Dwata, yé to i too dilè Dwata.
[4] Taman, gablà di knaan dsù di dad ise
glut dwata, gadèto landè ti gukelan du lo
satu sa i too glut Dwata. [5] Balù ku yé
man dad to, nun dad dwata mnè di tah
langit na di tah tanà, na balù dee i dnagitla,
“dad dwata” na “dad amu,” [6] bay di gito,
gadèto lo satu glut Dwata, dunan i Mà.
Kenen mimò ì kalbong kdee, na kenen gablà
dnayen di kdee dad nimòto. Na lo satu i glut
Amu, dunan Dyisas Krayst. Fagu di kenen,
ta mgimò i kalbong kdee, na mdà di kenen
i lawilto.
[7] Bay nun dademe là galmabat i kaglutan.
Du yé ta knalamla i muna kfangamfùla di
dad ise glut dwata, taman kel di mdu ani,
ku knaanla i dsù di ise glut dwata, di dale

fandam, yé mfun dun i ise glut dwata, na
fagu déé msamuk nawala, du di fandamla
ta gamsalà ale. 8 I knaan, là ti gtabengan
i kasgalakto di Dwata. Landè ti gunang
Dwata meye gito ku knaanto, ku demen là.
9 Bay too gamu fgeye balù ta là mgikat
gamu déé, du nun dademeyu mlungay fa di
kaftoola, keng yé gumdàla mtatek ku lalòla
i nimòyu. 10 Ku i satu to mlungay di kaftoon,
teenan gamu kmaan di gumnè gudamsù di
ise glut dwata, yé mlé dun ayè kmaan i dsù
du gadèan galmabat gamu. 11 Taman, mdà
di kaglabatyu, ta baling mtatek i flanekyu
mlungay di kaftoo, blaam yé satu to gumdà
Krayst mati. 12 Na ku ganbetan i nimòyu
ayé, du yé balingan gimò i gumsamuk
nawan, ta gamsalà gamu di ku Krayst du
ta gamsalà gamu di flanekyu. 13 Taman, ku
yé gumdà i flanekgu gamsalà mdà di kiten
do kmaan i uten dsù di ise glut dwata, ta
là lê agu kmaan uten du fye là gamsalà i
flanekgu.

9

I fakay nimò i satu to dek Dyisas Krayst

1 Di do, landè gumgikatgu. Do i satu to
dek Dyisas Krayst. Ta teen-gu i Amuto
Dyisas. Na gamu i ulê knun nimògu di
Dwata. 2 Balù ku là dnilè dademe dad to i
ta kalék Dwata do, bay gamu, ta dnilèyu.
Gamu gumite i kalékan do du ta sasatu
gamu di kenen.
3 Ani timelgu di dad to samlen do. 4 Nun
sa ktoomi dmawat knaan blé i dad to tdòmi.
5 Nun sa ktoomi mwè yaan ta ftoo salngad di
nimò i dademe dek Dyisas, na i dad twalin,
na Piter, du fye faginmi di kagumi. 6 Lomi
lwe Barnabas kè magfeges mngabal klaw-
ilmi di lammi tamdò? 7 Landè sundalu ku
baling kenen smukéy i kton di laman magin
di kasfati. Landè to dmaru ku là gkaanan i
ulê i felen. I to mantay bilibili, nun ktoon
minum gatas i dad bilibili bnantayan. 8 I
man-gu ani, ise ku lo mdà di nimò i dad to,
bay lê salngad di man i Tnalù Dwata. 9 Du
ani uldin Dwata fagu di ku Mosis, “Nangyu
fnungus bà i safì di lamyu fatalbahò dun.”
Na nangto fandam ku lo yé man Dwata dini
i dad safì. 10 Gito i manan ayé duenan fsulat
dun du gamfye di gito, du i to dmaru na i to
kamtu, fansyela i dale nimò, na yé fatanla
i dale alel di ulê i fele. 11 Yé ta felemi di
blengyu bnê gamtabeng di layefyu. Sasè
di gamu kè ku nwèmi ulê i lubaymi? 12 Ku
i dademe dad to tamdò gamu, nun ktoola
dmawat dad kalnidùla mdà di gamu, midul
déé fa i gami, du gami i muna tamdò gamu.
Bay balù nun ktoomi dmawat i dad
kalnidùmi mdà di gamu, là sa lmenmi mni
di gamu. Bay tadè gami fagtayud du fye
landè gamblabal di katdòmi i Fye Tulen
gablà di ku Krayst. 13 Ta gadèyu i dad to
talbahò di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, déé gumwèla i knaanla di Gumnè
ayé. Na i dad to tmabeng di gudamsù, nun
dale alel di dad dsù ayé. 14 Na salngad ayé i
dad to tamdò i Fye Tulen du yé man i Amu,
déé gumwèla klawilla di dad to tdòla.
15 Bay balù nun ktoogu dmawat i dad
kalnidùgu mdà di gamu, knèan là lmen-gu
mni di gamu. Na ise ku yé duen-gu smulat
ani ku mni agu. Balù ti malnus agu, là
mni agu du là mayè agu ku nun gamsang
di katdògu. 16 Landè ktoogu mdag mdà di
katdògu i Fye Tulen du yé dek Dwata do.
Magakdo agu ku là nimen-gu dun. 17 Ku yé
duen-gu tamdò mdà di do knayè, fakay nun
sukéygu. Bay yé duen-gu tamdò du ta salig
Dwata di do. 18 Bay nun lubaygu, dunan i
klehewgu tamdò di landè sukéy, balù nun
ktoogu dmawat dad kalnidùgu mdà di dad
to tdògu.
19 Landè gumgikatgu du landè to fmasak
do. Bay fafasak agu di kdee du fye too dee
mgebegu di kaftoo di ku Dyisas Krayst. 20 Ku
gbol agu di dad Dyu, ganbetgu i dad Dyu
du fye mgebegu ale. Na balù là mgikat
agu di kimen i dad uldin blé Dwata fagu
di ku Mosis, ku gbol agu di dad Dyu, galgu
nimen i dad uldin ayé gambet dale, du fye
mgebegu ale. 21 Salngad ku yé gugbolgu di
dad ise Dyu, lêgu ale ganbet du là nimen-gu
i dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis du fye
mgebegu ale. Bay ise yé kayègu man ku là
nimen-gu i uldin Dwata, du yé toogu nimen
i uldin Krayst. 22 Na ku yé gugbolgu di dad
to mlungay di kaftoola, lêgu ale ganbet du
fye mgebegu ale. Taman, agin agu di kdee
dad to fye nun gafalwàgu di balù dét kfagu.
23 Nimògu kdee ayé du fye too mbel i Fye
Tulen, na mdà déé, nun kafye gdawatgu.
24 Ta gadèyu sa i agu kaskuya. Too dee
milah, bay lo satu gamdawat taden. Taman,
too gamu fakgis du fye gamdawat gamu

taden. [25] Nè i dad to skuya milah, funala
faknalam i lawehla. Yé duenla mimò ayé du
knayèla gamdawat taden, bay i taden ayé
mlal malmo. Bay nè gito, yé duento fakgis
du fye gamdawat ato taden i là malmo kel
di landè sen. [26] Taman, yé fnègu di nawagu
i milah kel di gusenan. Yé satu guflingen-
gu, salngad agu di to magin glab*. Là ti
smuntuk agu ku là tadèan. Yé kayègu di
kat ksuntukgu, slame tadè. [27] Balù ku nun
sasè knayè i lawehgu, faknalamgu i ktogu
damnan dun, du tàgu là gdawat i taden blé
Dwata, na blaam do sa i tamdò dademe to.

10

Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata

[1] E dad flanekgu, kayègu fafaldam gamu i
ta mkel di dad gutambulto lmalò ku Mosis.
Di kagula, yé gmalung dale i labun febe
Dwata malak dale, na magu ale di dalan
nimò Dwata dale mifal di Fulè Mahin. [2] Na
fagu di kgalung i labun dale, na di kifalla i
mahin, sawe ta gbunyag ale du ilè i klalòla
ku Mosis. [3] Na sdulê ale gamkaan di knaan
blé Dwata di dale. [4] Na sdulê ale gamginum
di éél blé Dwata di dale, na yé gumdà i éél
ayé di bong batu. Na i batu ayé, dunan
Krayst, i gal samnagin di dale. [5] Bay là lehew
Dwata meye dale, taman ta masbalét dad
tulanla di banwe landè to mnè ditù.

[6] I kdee mkel di dad to ayé mgimò gu-
flingen di gito du fye là ganbetto i sasè
nimòla. [7] Nangyu ganbet i kfangamfùla di
dad ise glut dwata, du ani man di Tnalù
Dwata gablà di dale, "Sudeng ale du kmaan,
na minum i dad gamflangal, na fatuhla i
ayèla mimò salà." [8] Na nangto ganbet i
ksafédla i ise yaanla, du yé flayam Dwata
dale di lo sdu, yé kdee mati di dale lwe
falò tlu libu. [9] Na nangto ganbet i ktilewla
i Dwata, du yé lê flayaman dale, mati ale di
kakét ulad dale. [10] Na nangto ale ganbet di
kungagla, du yé satu flayaman dale, dekan
i kasaliganan fmati dale.

[11] I kdee mkel di dale mgimò guflingen
du fye là ganbetto i sasè nimòla, na ta
gsulat i dad gnagula du fye fgeye ato, du ta
mdadong gusen i banwe.

[12] Taman, nè i to, yé man nawan ta too
kenen mbagal di kaftoon, toon fan-geye
i kton tà mtatek di salà. [13] I kdee tilew
gnaguyu, salngad ayé gnagu i dademe. Bay
dnohò Dwata i fakangan du là ti falohan
tilew di gamu i là gaganyu dun. Bay di bang
i tilew gafat di gamu, banlén gamu kgis du
fye là gfisan gamu, na fagu déé nun dalanyu
lamwà di tilew ayé.

[14] Taman, dad flanekgu, ta nang gamu
mangamfù di dad ise glut dwata. [15] Man-
gu ayé di gamu du ta fulung gamu faldam,
na gamu gmadè samtimbang dun. [16] Fagu di
kfasalamatto na di kinumto du gafaldamto
i litè Krayst, ta nun alelto di litèan. Na
fagu di kalelto i fan na di kakaanto du
gafaldamto i laweh Krayst, ta lê nun alelto
di lawehan. [17] Du lo satu fan gumwèto,
taman lo satu laweh guglamto, balù ku too
ato dee, du i kdeeto samsalel i lo satu fan.

[18] Fandamyu i dad to Israél di kfangam-
fùla di Dwata. Nè i dad to magin kmaan
di dsù, lê ale sasatu di kadsù. [19] Ise yé
kayègu man dini ku nun btas i dad ise glut
dwata gudamsù i dad to, ku demen i dad
dsùla. [20] Bay ani kayègu man, nè i dsù di
dad ise glut dwata, yé toola gudamsù di dad
busaw, na ise di Dwata. Na là mayè agu
ku sasatu gamu di dad busaw. [21] Ku magin
gamu kmaan na minum di kafaldamyu i
kfati Amuto Dyisas Krayst, là fakay ku lê
gamu magin kmaan na minum i ta dsù di
dad busaw. [22] Ku nimòyu ayé, mafè nawa i
Amuto. Nangyu fandam ku fakayyu kenen
natu du too kenen maltulus.

[23] Nun dademe man dun, "Fakaygu nimò
balù détan." Glut sa ayé, bay là ti gamfye
i kdee. "Fakaygu nimò balù détan," bay
là gamtabeng i kdee. [24] Là fakay ku lo
yé fandamyu ku dét gamfye di gamu, bay
lêyu fandam ku dét gamfye di dademeyu.
[25] Balù dét uten galla fabli di fadyan, fakayyu
knaan, bay nang gamu smalek ku ta dsù
di dad ise glut dwata tà msamuk nawayu.
[26] Ani duenyu fakay kmaan balù dét uten
dun du ta man di Tnalù Dwata, "I tanà
ani, na i kdee mnè di laman, slame nfun i
Amuto."

[27] Na ku nun to là ftoo di ku Dyisas Krayst,
na nlakan gamu kmaan, na mayè gamu,
balù dét i fkaanan gamu, knaanyu. Bay
nangyu snalek ku ta dsù di dad ise glut
dwata tà msamuk nawayu. [28] Bay ku nun
man dun di gamu, "I knaan ani ta dsù di

* 9:26 9:26 Ku demen boxing.

dad ise glut dwata," nang gamu kmaan mdà
di manan ayé tà nun msamuk nawa. [29] Ise
ku gamu nawa i msamuk, bay i to tmulen
gamu.

Keng yé salekyu, "Ku fakay agu mimò
balù détan, dét labet i ksamuk nawa i
dademe dad to msang do? [30] Ku fasalamat
agu di Dwata di là fa tambù agu kmaan,
landè labet i dademe to talù sasè gablà di
kakaan-gu ayé, du ta dnasalgu."

[31] Na ani timelgu di manan ayé. Balù
dét i nimòyu, ku kmaan gamu, ku demen
minum, ku demen balù détan, nimòyu
fagu di knayè Dwata, du fye magdayen
kenen. [32] Nangyu nimò gumdà i dademeyu
to mtatek di salà, balù ku Dyu, ku demen
ise Dyu, ku demen i dademeyu ftoo di ku
Dyisas Krayst. [33] Ganbetyu i nimògu. Too
agu meye kfagu mimò i gufye nawa i kdee
dad to, na ise yé fandamgu i gamfye di do,
bay i gamfye di dademe, du yé dalan-gu
tmabeng dale du fye galwà ale di salàla.

11

[1] Tooyu agu ganbet, salngad i do kagbet
ku Krayst.

I kdudum i libun mangamfù di Dwata

[2] Toota gamu dag du là glifetyu agu, na
nimenyu i ta tdògu di gamu. [3] Bay nun
kayègu faglabat di gamu. Yé ulu i kdee
dad lagi dunan Krayst, na yé ulu i libun
dunan i yaanan, na yé ulu Krayst Dyisas
dunan Dwata. [4] Yé duenam man, ku stifun
gamu mangamfù di Dwata, ku nun lagi
dmasal ku demen tmulen i ta fgadè Dwata,
là fakayan dmudum, du ku yé nimòan, là
nafèan Krayst, du Krayst i ulun. [5] Na ku nun
libun dmasal ku demen tmulen i ta fgadè
Dwata, yé fye nun duduman, du ku landèan,
là nafèan i yaanan, du yé ulun yaanan. Na
i libun là dmudum, salngad kenen di libun
fkih i wakan, du magyà. [6] Ku là mayè i
libun dmudum, fye fa ku baling fatbulud.
Bay too fye ku nun duduman du magyà di
libun ku fkihan i wakan ku demen fatbulud.
[7] Bay i lagi, balù ku là dmuduman du kenen
gumite i kbaweh na i kdatah Dwata. Bay i
libun, yé gumite kdatah i lagi. [8] Ani duen
i lagi mdatah di libun du di kagatbùan, là
nimò Dwata i lagi mdà di libun, bay i libun
nimòan mdà di lagi. [9] Na ise ku yé duen
Dwata mimò i lagi ku tmabeng di libun, bay
yé duenan mimò i libun du gamtabeng di
lagi. [10] Taman, yé duen i libun dmudum
du fiten di dad kasaligan i kafèan i yaanan.
[11] Bay di kaglutan, yé kagkahto gito dad to
ftoo di Amu, i libun, nun gukmamun i lagi,
na i lagi nun gukmamun i libun. [12] Balù ku
di kagatbùan yé gumdà i libun di lagi, knèan
yé gal gusut i lagi di libun, na Dwata gumdà
i kdee.

[13] Ti gamu famdam dun ku dét i fye nimò
ku stifun gamu mangamfù di Dwata. Gten
kè ku dmasal i libun na landè duduman?
[14] Ta mloyu gadè sa magyà ku tahà wak i lagi.
[15] Bay i libun, ku tahà i wakan, yé gamtnù
di kafye bawehan, du tahà wakan safang i
ulun. [16] Bay ku nun to samsgil i man-gu ayé,
lo ani man-gu di kenen. Yé gami adat di
kfangamfù magin di dad to ftoo di Dwata.

Gablà di kafaldam i kfati Dyisas

[17] Na nun fa fngeweta gamu, bay di
kafngeweta gamu ani, là ti dagta gamu,
du nun di dad nimòyu di kastifunyu
mangamfù di Dwata, là gtabengan i
kaftooyu, bay baling gamfalmo. [18] Muna
di kdee, lingegu di galyu kastifun kun,
ta sahal i fandamyu, na fantoogu nun
kaglutan. [19] (Di kaglutan, nun gukmamu i
ksahal fandamyu du fye déé gudmilè dun
ku simto too glut i kaftoon.) [20] Di galyu
kastifun kmaan, ise yé ti fandamyu kfati i
Amuto. [21] Du di kakaanyu, là ti stagen gamu,
bay kat satu, tadèan nwè i kenen knayè. Yé
duenam man, bitil fa i dademe, na ta langal
i dademe. [22] Nun sa gamu gumnè fakayyu
gukmaan. Mdà di nimòyu ani, fiteyu landè
kakdoyu i dademeyu ftoo, na ta balingyu
fyà i dad to landè knun. Dét kè i fakaygu
man gablà di nimòyu ani? Dagta gamu kè?
Là sa. Là ti dagta gamu.

[23] Ani tdò Amuto di do i ta lêgu tugad di
gamu: I Amuto Dyisas, di kifuh kakal Dyu-
das kenen, mwè Dyisas fan, [24] na fasalamat
kenen di Dwata, klon falnak i fan, na manan
di dad to tdòan, "Ani lawehgu dsù du fye
galwà gamu. Gal gamu kmaan gambet ani
du gumdàyu gamfaldam do." [25] Kanto fnge
i kakaanla, ta nwèan i basù guminumla,
na manan dale, "I ninum ani, guflingen di
falami kasafnè nimò Dwata dalan salu di
kenen. I litègu i fambagal dun. Di kat
kinumyu ani, yé gumdàyu gamfaldam do."

[26] Taman, di kat kakaanyu fan gambet ani,
na di kat kinumyu i ninum gambet ani, yé
kfaguyu tmulen gablà di kfati i Amuto kel
di lêan kasfulê. [27] Yé duenam man, ku nun
to kmaan i fan gugaflingen i laweh Amuto,
na minum i gugaflingen i litèan, bay là
dnilèan i kabtas nimòan, gamsalà kenen di
laweh i Amuto na di litèan. [28] Yé duenam
man, kat satu to, funan too neye i kton di
laman là kmaan na minum. [29] Du ku nun
to lo tadè kmaan na minum, bay là dnilèan
kabtas laweh i Amu, sawe ta gafnin i kalbut
Dwata di kenen. [30] Yé sa duenan dee di
gamu, mlungay i lawehla, na lnayan ale, na
ta gafles mati i dademe. [31] Bay ku funato
neye i ktoto, là ti fanngewe Dwata ato.
[32] Bay fanngewe i Amuto gito di kngakan
gito du tanluhan ato, du fye là gagin ato di
kaflayaman i dad to là ftoo.
[33] Yé duenam man, dad flanekgu, ku sti-
fun gamu du kmaan di kafaldamyu kfati i
Amuto, yé fye, stagen gamu. [34] Na ku nun
di gamu bitil, yé fye, funa kenen kmaan
di gumnèan tà fanngewe Dwata gamu di
là kimenyu di kastifunyu ayé. Na gablà di
dademe dad snalekyu, tnimelgu ku ta kel
agu déé.

12

Gablà di dad sahal gnagan blé i Mtiu Tulus di gito

[1] E dad flanekgu, kayègu ku gadèyu i
kaglutan gablà di dad sahal blé i Mtiu Tulus.
[2] Ta gadèyu sa di lamyu là fa ftoo di munan,
dee gumafgawyu mangamfù di dad ise glut
dwata là lamnawa. [3] Yé duenam man, too
mabtas ku gadèyu na nè to ta mnè ì Mtiu
Tulus di kenen, là gaganan talù sasè gablà
di ku Dyisas Krayst. Na silang gagan i satu
to tmulen ta yé Amun Dyisas Krayst ku ta
mnè di kenen i Mtiu Tulus.
[4] Bong dee sahal gnagan gdawat i dad
to, bay lo satu Tulus mlé dun. [5] Bong dee
kfagu mimò i nimò Dwata, bay lo satu Amu
i gumimòto dun. [6] Bong dee alel i nimò, bay
lo satu Dwata mlé i kgagan mimò dun. [7] I
kat satu to ta nun ilè knè i Mtiu Tulus di
kenen, du gamfye di kdee. [8] Nun dademe,
banlé Mtiu Tulus ale kfulung mngewe di
katdòla, na nun dademe, banlén ale kfulung
faglabat di dale katdò. [9] I dademe, banlé
Mtiu Tulus ale bong ksalig, na i dademe,
banlén ale gnagan famgulê i dad to nun
tduk. [10] Na i dademe, banlén ale gnagan
mimò tnikeng, na i dademe, banlén ale
gnagan tmulen i ta fgadè Dwata. Na nun
dademe, ta banlén ale gnagan dmilè ku nè
gumdà i tulus mnè di satu to, ku mdà di
Dwata, ku demen ise. Na i dademe, ta
banlén ale gnagan talù i mahal talù, na i
dademe, ta banlén ale gnagan mubad dun.
[11] Bay lo satu Tulus mimò i kdee ayé, du
nalelan i dad sahal gnagan ayé di kat satu
to glalò di kenen knayè.

Lo satu laweh, bay dee alelan

[12] Gito dad to ftoo dunan i laweh Krayst,
na yé guflingen dun di laweh i satu to. Balù
dee alelan, lo satu sa i laweh. [13] Na salngad
ayé, i kdeeto, baling Dyu ku demen ise Dyu,
baling fasak ku demen ise fasak, ta sdulê ato
bnunyag di satu Tulus du fye masbakas ato
di satu laweh. Na ta mnè i Mtiu Tulus di
kdeeto.
[14] Du i laweh, ise ku lo satu alelan, bay
dee. [15] Keng yé man i blì, "Là glam agu di
laweh, du ise agu tnalò." Balù ku yé manan,
sana kgaginan di laweh. [16] Keng yé man i
klinge, "Là glam agu di laweh, du ise agu
mata." Balù ku yé manan, sana kgaginan
di laweh. [17] Ku i kabal laweh lo slame mata,
dét sa kibòan lminge? Na ku i kabal laweh lo
slame klinge, dét i kibòan mungaf? [18] Bay ise
yé i kibò Dwata mimò i laweh, du di kimòan
dun, fansyen kaflasàan i kdee alel mdà di
knayèan. [19] Ku lo satu alel di laweh, là fakay
tlo dun laweh. [20] Bay di kaglutan, dee dad
alel, bay lo satu laweh.
[21] Taman, là fakay ku man i mata di tnalò,
"Landè gukmamuta ge." Na là fakay ku
man i ulu di blì, "Landè gukmamuta gamu."
[22] Bay di kaglutan, balù i dad alel di laweh
i man nawato landè gukmamu dun, baling
yé i too bong gukmamuto dun. [23] Na nè dad
alel man nawato là too mabtas, yé balingto
too nifat. Na dad alel di lawehto i là fakay
fite, yé balingto too kalnaweh. [24] Na nè
dad alel di lawehto i fakay fite, balù ku
là kalnawehto dun. Bay yé duen Dwata
samsatu i dad sahal alel di lawehto gambet
ayé du fye nè i là mabtas di fandamto, yé
baling too mgafè. [25] Taman, là masgalel i
dad alel di lawehto, bay baling ale masatgal.
[26] Na ku nun tduk i satu alel, sdulê lamyalo i
kdeela. Na ku nun gumagdayen i satu alel,
lê sdulê magin lehew i kdeela.

[27] Taman, i kdeeyu ta masasatu di laweh
Krayst, na kat satu nun alelan. [28] Di kdeeto
ftoo, nun fimò Dwata di kat satu. Yé tnani-
nan, nalékan i dad to dekan, na di galwen, i
dad to tmulen i ta fgadè Dwata, na di gatlun,
i dad to tamdò i Tnalùan, kafnge ayé, dad to
mimò gamtikeng. Na di gusenan, nun i dad
to gmagan famgulê, na i dad to tmabeng, na
i dad to malak, na i dad to talù mahal talù.
[29] Là ti kdee dad to ftoo di ku Dyisas Krayst
ku mgimò ale dek Dwata tmulen i Tnalùan,
ku demen tmulen i fgadè Dwata, ku demen
tamdò. Na là ti kdee ftoo ku Dyisas gmagan
mimò tnikeng, [30] ku demen famgulê i dad
to nun tduk, ku demen talù mahal talù, ku
demen mubad dun. [31] Taman, yé tooyu fnè
di nawayu i dad too mabtas gnagan nimò.

Bay yé too mabtas nimò i fan-gu man di
gamu ani.

13

I kalbong nawa

[1] Balù ku talù agu dad mahal talù i dad
to dini di tah tanà, na lê man talù i dad
kasaligan Dwata, bay ku landè kakdogu i
dademegu to, landè gukmamu i talùgu ayé.
Baling salngad di uni falnimak muni latsê,
ku demen i uni bagting matlasà. [2] Balù fa
ku gagan-gu tmulen i ta fgadè Dwata, na
glabatgu i là fgadè Dwata di dademe dad
to, na nun gnadègu gablà di Dwata, na too
bong i kaftoogu di kaltulus i Dwata, na
fagu déé gagan-gu filih dad bulul, knèan ku
landè kakdogu i dademegu to, landè gukel
i nimògu ayé. [3] Balù ku blégu i kdee knun-
gu di dad to landè, na ku falohgu i dademe
dad to smakuf i lawehgu du mdà di kaftoogu
di ku Dyisas Krayst, bay ku landè kakdogu
i dademegu to, landè gdawatgu lubay di
nimògu ayé.

[4] Nè to kamdo, tahà nawan na fye balun.
Là ti mafè nawan, na fagdag, na fangnem.
[5] Là nimòan gumyà i dademen, na là lo-
man, na là mlalan falbut, na là fandaman
i sasè nimò i dademe to di kenen. [6] Landè
klehewan di sasè nimò, bay yé gulehewan
i dad tluh nimò. [7] Balù ku dét i mkel di
kenen, gaganan mebe dun, na landè gusen
i kaftoon, na là milih i kafdenan na i ktahà
nawan.

[8] I kgagan tmulen i dad fgadè Dwata, nun
sa kafngen. Na i kgagan talù mahal talù,
lanah. Na i gnadè, mlanas. Bay landè
gusen i kakdo. [9] Là sikof i gnadèto, na i
gnaganto tmulen i fgadè Dwata. [10] Bay ku
ta kel Krayst, i too sikof, ta landè gukmamu
i là sikof.

[11] Di lamgu ngà fa, i kastulen-gu, i fan-
damgu, na i dad kalyalogu salngad di ngà.
Bay ani, ta tua agu, na ta là kaldam agu ngà.
[12] I teento di mdu ani, lo salngad di alung là
mtiu kite dun di gumeye alung, bay nun du
kadang ta too mtiu kiteto dun. I kaglabatto,
là fa sikofan ani, bay sikof kadang di du ayé
salngad kaglabat Dwata do di mdu ani.

[13] Nun tlu sigi sagin, dunan i kaftoo, na i
knun fanden, na i kakdo. Na yé too mabtas
di kdee, i kakdo.

14

Dademe tdò gablà di gnagan blé i Mtiu Tulus

[1] Taman, yé tooyu fnè di nawayu i kakdo,
na yé fandufyu i dad gnagan blé Mtiu Tulus,
midul fa i gnagan tmulen i ta fgadè Dwata.
[2] Nè to talù mahal talù mdà di Mtiu Tulus,
ise yé gustulenan di dad to, bay di Dwata.
Landè to galmabat dun. Na yé tulenan i
kaglut là fafgadè Dwata di dademe. [3] Bay nè
to tmulen i ta fgadè Dwata, yé gustulenan
di dad to, du fye mbagal ale di kaftoola,
na matgal i nawala, na lehew ale. [4] Nè to
talù mahal talù, lo kenen kto i gtabengan.
Bay nè to tmulen i ta fgadè Dwata di kenen,
gtabengan i dad to ftoo.

[5] Yé kayègu ku i kdeeyu gamtalù mahal
talù. Bay yé toogu kayè ku gaganyu tmulen
i ta fgadè Dwata, du balù mabtas i kgagan
talù mahal talù, bay yé too mabtas i kgagan
tmulen i ta fgadè Dwata. Silang nun guk-
mamu i ktalù i mahal talù ku nun mubad
dun du fye magtabeng i kdee dad to ftoo.

[6] E dad flanekgu, ku kel agu déé di gamu
na talù agu i mahal talù, dét i gukmamuyu
do? Landèan, silang ku yé tulen-gu gamu i
ta fite Dwata di do, ku demen i fgadèan di
do, ku demen i faglabatan di do.

[7] I to talù mahal talù salngad di to fma-
landag ku demen fmuglung, ku là fulungan
mutem dun, landè gukmamu i nimòan. [8] I
to myuf féw, ku là fgamalan i unin, landè
to fatlagad di kasfati. [9] Na salngad ayé ku
talù gamu i mahal talù, du là glabat dad to i
talùyu, na landè gukel i ktalùyu ayé. [10] Bong
dee sahal talù dini di tah tanà, bay kat satu

slame nun gumtatekla. [11] Bay ku nun to talù,
na là glabatgu i manan, landè kibòmi sgadè
du là saglabat gami. [12] Too gamu mayè ku
nun gnaganyu mdà di Mtiu Tulus. Taman,
tooyu fanduf i dad gnagan gamtabeng di
dademeyu ftoo.

[13] Yé duenam man, nè to gmagan talù
mahal talù, yé fye fnin di Dwata gaganan
mubad i manan. [14] Du ku dmasal agu, na
yé gnamitgu i mahal talù, balù too mdà
di nawagu i nimògu ayé, bay là ti glabat i
fandamgu dun. [15] Taman, dét i fye nimògu?
Ani i nimògu di kdasal. Kayègu dmasal fagu
di kaltulus i Dwata, bay lêgu kayè fagin i
fandamgu di kdasal. Na ku lmingag agu,
kayègu lmingag fagu di kaltulus i Dwata,
bay lêgu kayè fagin i fandamgu di klin-
gaggu. [16] Ku fasalamat gamu di Dwata fagu
di kaltulusan di mahal talù, landè kibò i
dad btal to mngee di manyu du là glabatla
dun. [17] Na balù ku too fye i kfasalamatyu di
Dwata, là gtabengan i dademeyu.

[18] Fasalamat agu di Dwata du nun gnagan-
gu talù mahal talù, na midul i do kgagan
di kdeeyu. [19] Bay di lam i simbahan, balù
lo lime i man-gu, syan ku glabat i dad to
gustulen-gu tah di dee man-gu di mahal
talù di là glabatla dun.

[20] Dad flanekgu, nangyu ganbet i dad mal-
nak ngà là fulung faldam. Bay yé gugambe-
tyu dale di là kafdamla i sasè. Bay ganbetyu
fandam i to ta tua di kafdamyu i tdògu ani.
[21] Nun sa gsulat di Tnalù i Dwata, manan,

"Gamu dad Dyu, dekgu di gamu i dad to
mahal talùla, na ftalùgu ale di gamu.
Bay balù ku yé dekgu i mahal to,
knèan sana là kaflingeyu man i to
dekgu."

[22] Yé duenam man, yé gukmamu ktalù i
mahal talù du mgimò ilè di dad to là ftoo, ise
di dad to ta ftoo. Bay, yé gukmamu i ktulen
i fgadè Dwata du tmabeng di dad to ta ftoo,
ise di dad to là ftoo.

[23] Taman, ku smimba gamu na kat satu
to talù mahal talù, ku nun fusuk déé satu
to là galmabat ku demen là ftoo, yé manan
ta book gamu. [24] Bay ku kdeeyu smimba,
sdulê tmulen i ta fgadè Dwata, na nun fusuk
déé satu to là galmabat ku demen là ftoo,
msamuk nawan di kagsalàan mdà di tdòyu,
[25] na tulenan i dad sasè mnè di fandaman,
na lkuad mangamfù di Dwata, manan, "Dini
kadì Dwata di safédyu."

I fye kfagu stifun mangamfù di Dwata

[26] Taman, dad flanek, ani kayègu man di
gamu ku smimba gamu, nun to gatlagad
lmingag, nun gatlagad tamdò, nun gatlagad
tmulen i ta fite Dwata di kenen, nun gatla-
gad talù mahal talù, na nun gatlagad mubad
dun. Nimòyu kdee ayé, du yé kfaguyu
fbagal i dad to ftoo. [27] Na ku nun to talù
mahal talù, lo fakay lwe ku demen tlu to
mimò dun, bay sbaluh ale, na là fakay ku
landè mubad dun. [28] Na di ksimbayu, ku
nun to mayè talù mahal talù, bay landè to
mubad dun, yé baling fye tadè fanak, na lo
nawan stulen di Dwata. [29] Na i dad to tmulen
i ta fgadè Dwata di dale, lo lwe ku demen tlu
to mimò dun. Na i dademe, flinge ale fye
santimbangla i manla ku mdà di Dwata, ku
demen ise. [30] Ku nun to tmulen i ta fgadè
Dwata di kenen, na di laman talù, lê nun
satu knayè Dwata tmulen, fanak i muna
talù. [31] I kdeeyu, slame fakay tmulen i ta
fgadè Dwata di gamu, bay sbaluh gamu, du
fye i kdee dad to stifun déé nun gwèla, na
mbagal i kaftoola. [32] Na i dad to tmulen i ta
fgadè Dwata di dale, gadnanla i ktola, [33] du
là mayè Dwata ku msamuk i ksimbato, bay
yé kayèan ku mtanak.

Nun satu galmi flalò di kdee dad simba-
han di dad banwe, na dunan ani. [34] Yé fye,
tadè fanak i dad libun di galyu ksimba, du là
fakay ale talù. Salngad man Dwata di uldin
blén ku Mosis, là fakay ku yé mebe i dad to
ftoo i libun. [35] Na ku nun kayèla snalek, yé
gusmalekla di yaanla ku ta kel ale di gumnè,
du magyà ku talù i libun di lam i simbahan.

[36] Keng yé mnè di fandamyu ku mdà di
gamu i Tnalù Dwata, ku demen lo gamu
gamdawat dun. [37] Nè to man nawan nun
gnaganan tmulen i fgadè Dwata ku demen
i dademe gnagan, yé fye dnilèan na yé
gumdà i sulatgu ani, di Amuto. [38] Bay ku nun
to tadèan bayà i sulatgu ani, tadèyu kenen
bayà.

[39] Taman, dad flanekgu, tooyu fanduf
tmulen i ta fgadè Dwata, bay nangyu fnang
i ktalù mahal talù. [40] Na di kdee dad nimòyu,
tooyu fandangan mimò dun.

15

Gablà di kték Krayst di fati

1 E dad flanekgu, lêgu man fafaldam
gamu i Fye Tulen ta tdògu di gamu, na
ta dnawatyu, dunan i gumdàyu mbagal di
kaftoo. 2 Na mdà dì Fye Tulen ta tdògu di
gamu, galwà gamu ku tooyu fnè di nawayu.
Silang là galwà gamu, ku lo tah nawayu i
kaftooyu.
3 Yé too mabtas tdògu di gamu, dunan i
ta fgadè Dwata di do, na dunan ani: Mati
Krayst du falwàan ato di dad salàto du yé
man di Tnalù Dwata. 4 Na kafngen mati,
lbang, bay di gatlun du, ta lê nték Dwata
kenen mdà di fati du yé man di Tnalù
Dwata. 5 Na di kafngen mték mdà di fati, ta
fiten i kton di ku Piter na di dad sfalò lwe
to galan dek. 6 Na kafnge ayé, di satu du, ta
lêan fite i kton di mlukas lime latuh dad to
ftoo di kenen. Na i gudee dad to ayé, sana
knèla di bang ani, bay ta mati i dademe. 7 Na
kafnge ayé, ta lêan fite i kton di ku Dyém, na
klon di kdee dad to galan dek.
8 Na di gusenan, ta fiten i kton di do, bay
di kfiten di do, yé kafdamgu dun, salngad
agu ngà sut muhad, du landè fandam i dad
to ku mbaling agu ftoo. 9 Ani duen-gu man
ayé du do i too mdanà di kdee dad to dek
Dyisas Krayst, na là gablà agu matlo "Satu
to dek Dyisas Krayst," du falnayamgu i dad
to nfun Dwata. 10 Bay mdà di kafye Dwata,
ta ani nan kagkahgu, na ta nun ulê i kafyen
di do du ta baling bong i do nimò di nimò
i dademe dad to dek Dyisas Krayst. Bay di
kaglutan, ise ku do i mimò dun, bay Dwata,
du mdà di kafye tabengan di do. 11 Taman,
là mabtas ku simto gulmingeyu dun, mdà
di do, ku demen mdà di dale, bay yé mabtas
i tdòmi, na i kaftooyu dun.

Gablà di kték i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

12 Yé tdòmi ta nték Dwata Krayst di fati.
Na kan ku nun di gamu man dun na là
nték Dwata kadang di fulé du i dad to ta
mati? 13 Kaflingenta dun, ku là mték i dad
to ta mati, yé kayèan man là fa mték Krayst
kenen. 14 Kaflingenta dun, ku là mték Krayst
di fati, yé kayèan man ta landè gukel i
katdòmi, na landè gukel i kaftooyu. 15 Na ise
ku lo ayé, bay ta tmulen gami kéng gablà di
Dwata, du yé manmi ta ntékan Krayst. Bay
ku là ntékan i dad to ta mati, là fa ntékan
Krayst. 16 Du ku là ntékan i dad to mati,
là ti ntékan Krayst. 17 Ku là mték Krayst di
fati, landè gukel i kaftooyu, na sana knèyu
di salà. 18 Ku là mték Krayst, landè dalan i
dad to ta mati galwà di kaflayam. 19 Ku lo yé
knun fandento di ku Krayst di knèto dini di
tah tanà, gito i dad to too magakdo.

20 Bay di kaglutan, ta sana nték Dwata
Krayst di fati. Na yé gugmadèto dun, i dad
to ta mati, lêan ale nték kadang di fulé du.
21 Du mdà di sasè nimò i satu to, gafat i fati di
kdee dad to, na mdà di fye nimò i satu to, yé
gumdà i kdee dad to mték. 22 I kdee dad to
sdulê mati du mdà di ksasatula di ku Adan.
Na salngad ayé, i kdee dad to ta masasatu di
ku Krayst, banlén ale nawa landè sen. 23 Ani
kastadol i kték. Krayst i ta muna mték di
fati, na di kasfulê Krayst, ntékan i dad to
nfunan. 24 Na yé kloto mite gusen i kalbong
kdee du falmo Krayst i kdee dad dmuen
kenen di bang ani, dunan i kdee dad nun
glal, na i kdee dad sasè tulus. Na kafnge
ayé, fulêan di Màan i ktoon magot i kalbong
kdee. 25 Bay di laman là kel i kdee ayé, Krayst
i magot kalbong kdee kel di kagfisan i kdee
dmuen kenen du mtin ale falmo. 26 Yé too
sangal fnisanan i fati. 27 Du ta gman di Tnalù
Dwata, "I Dwata, fnisanan i kalbong kdee du
fye fagotan i kdee di ku Krayst." Bay gadèto
lo Dwata i là glam di kdee dad nagot Krayst.
28 Na ku ta fagot Dwata i kalbong kdee di ku
Krayst, fagot Krayst i kton di Màan, dunan
i fagot di kenen i kdee. Na mdà déé, Dwata
i magot kalbong kdee.

29 Ku là mték i dad to ta mati, dét guk-
mamu kafbunyag i dad to man nawala tlas
laweh i dademela ta mati? 30 Na ku là
mték i dad to ta mati, landè gukmamu i
kafagtayudmi di dad klimah gal mkel di
gami. 31 E dad flanekgu, kat du galyalogu ta
mdadong i kfatigu. Gadè Dwata na galgu
dag i kaftooyu di Amuto Krayst Dyisas.
32 Too sè klimahgu dini di Ifisu, du i dad to
dmuen do, salngad ale i labè lmanaf. Ku
là mték i dad to ta mati, landè gukmamu i
kafagtayudgu di dad klimah ani. Yé baling
fye nimen-gu i man dad to, "Yé loto nimò,
kmaan na minum du keng fayah mati ato,
na ta gusenan."

33 Bay too gamu fgeye tà gamu mafgaw,
du "Ku yé dademeyu sgalak i dad to sasè,
malmo i kafye adatyu." 34 Fgulit gamu, na ta
nang gamu lê fagsalà. Nun dademe déé di

gamu là glut kgadèla i Dwata, na yé duen-
gu man ani du fye myà gamu.

I kagkah i laweh i dad to ta mték

35 Bay keng nun smalek ku dét kibò Dwata
mték i dad to ta mati, na ku dét kibò kagkah
i lawehla. 36 Kulang kaglabat i to smalek ayé.
Salngad di bnê, silang tmabò i bnê ku ta
balok i klafutan. 37 Ku mlah gamu trigo, ku
demen dademe bnê, yé flahyu i bengen, ise
ku i lawehan. 38 Banlé Dwata laweh i bnê
mdà di knayèan. Ku dét klasi bnê, yé klasi
lawehan.
39 Na i kdee dad nimò Dwata i nun nawa,
slame sahal i ungadla. I dad to, nun dale
ungad, i dad lmanaf, nun dale ungad, i dad
anuk, nun dale ungad, na i dad nalaf, nun
dale ungad. 40 Na nun laweh i dad mnè ditù
di langit, na lê nun laweh i dad mnè dini di
tah tanà. Mahal i kafye baweh i dad mnè
di langit, na mahal i kafye baweh i dad mnè
dini di tah tanà. 41 Sahal kafye baweh i du,
na i bulen, na i dad blatik. Na balù di kdee
blatik, sahal i kafye bawehla.
42 Na salngad ayé ku ta mték i dad to ta
mati. Ku ta mati i lawehto ani, lbang na
fles balok. Bay ku ta mték ato, nun falami
lawehto. Ta là matin, na là balokan. 43 Ku
ta lbang i lawehto, sasè baweh meye dun,
na landè galan. Bay ku ta mték, fye baweh i
falami lawehto, na ta kamgis. 44 I lawehto
ani mdà di tanà, na lê mulê di tanà. Bay
ku ta mték ato, mdà i falami lawehto, fakay
mnè di langit. Du nun lawehto mnè dini di
tah tanà, lê nun lawehto mnè ditù di langit.
45 Du ani man i Tnalù Dwata, "I tnanin to,
dunan Adan, banlé Dwata nawa du fye mnè
dini di tah tanà." Bay Krayst, yé katlo dun
sangal Adan. Kenen maltulus mlé nawa.
46 Yé munato gdawat i btal laweh mnè di
tah tanà ani, na tmadol i laweh fakay mnè
di langit. 47 I tnanin to, mdà di tanà, bay
i galwen mdà di langit. 48 I kdee bel Adan,
salngad kagkahla di kenen, du nimò Dwata
mdà di tanà. Na salngad ayé, i kdee dad
to ta sasatu di ku Krayst, salngad i kagkah
di kenen, du yé gumdàan di langit. 49 Ku
dét kasalngadto di to mdà di tanà, yé lêto
kasalngad i mdà di langit.
50 Ani kayègu man, dad flanekgu. I lawe-
hto ani, nun ungadan na nun litèan, là ti
gfusukan di Kagot i Dwata. Na i laweh mati,
là gaganan nfun nawa landè sen.
51 Too gamu flinge du tulen-gu di gamu
i là fgadè Dwata di muna. Gito dad to
ftoo, là ti sdulê ato mati, bay sdulê matlas
i lawehto. 52 Too mlal matlas i lawehto,
salngad di lo sulê udaf, du salngan di kuni i
sangal bong few, nték Dwata i kdee dad to
ftoo ta mati, na tanlasan i lawehla, laweh
là mati. 53 Du i laweh balok, tanlas laweh là
balok. Na i laweh mati, tanlas laweh là mati.
54 Taman, ku ta matlas i lawehto balok di là
balokan, na ku ta matlas i lawehto mati di
là mati, gdohò i man Tnalù Dwata,
"Ta landè mati du ta fnge fnisan Dwata i
fati.
55 Ta landè gagan i fati, na ta landè alasan."
56 Yé gumdà alas i fati di salà, na silang dilè
i salà, kanto kel i uldin. 57 Bay salamat di
Dwata du kenen mlé gito kgagan matu fagu
di Amuto Dyisas Krayst.
58 Taman, dad flanek toogu kanbong
nawa, too gamu fbagal di kaftooyu du fye
landè gamgingok dun. Too gamu falgad di
fimò i Amuto gamu, du ta gadèyu i kdee
nimòyu di kenen, slame nun ulêan.

16

Gablà di kabléla di dademe dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

1 Na gablà di snalekyu i kablé filak tabeng
di dad to ftoo ditù di Dyudiya, tadèyu lalò
i ta man-gu di dad to ftoo ditù di Galasya.
2 Ani i fye nimòyu. Di kat du Linggu, falayu
nahal i filak bléyu mdà di kalbong gwèyu,
du fye ku ta kel agu déé, ta là galà gamu
samtifun du ta gatlagad. 3 Ku ta kel agu déé
di gamu, ku simto i dad to nalékyu tmunda
i bléyu ayé, dekgu ale salu di Dyérusalém,
fnebegu ale sulat fafdilè dale di dad to ditù.
4 Ku yé fandamgu salu agu ditù, fakay ale
magin di do.
5 Gadéé agu di gamu du lnauyta gamu,
bay funa agu magu ditù di Masidunya, du
yé fnaleh nawagu. 6 Keng yé klogu mnè di
safédyu di bang ksasè i tanà. Ku ta fles agu
di kagugu, fakayyu agu tnabeng, balù nè
gusalugu. 7 Ani duen-gu man ayé du là mayè
agu ku lo ato site là mlo, bay yé kayègu ku
faloh Dwata, beg agu mlo mnè di safédyu.
8 Bay funa agu fanak dini di Ifisu kel di Du
Péntikus. 9 Ani duen-gu fanak dini di Ifisu
du ta too dee dad to mayè flinge i Tnalù
Dwata. balù ku dee dmuen dun.

[10] Ku salu Timoti déé di gamu, tooyu
fansye mifat kenen du lê kenen mimò i
nimò i Amuto salngad do. [11] Yé duenam
man, nafèyu kenen, na nangyu nadoy. Na
di kdàan fles di kagun, fiteyu kakdoyu dun
fagu di tabengyu du fye mtanak i nawan
di kasfulêan di do, du fatan-gu kenen na i
dademe flanekto i magin dun.
[12] Gablà di flanekto Apulus, ta toogu dek
magin di dad flanekto di klauyla gamu, bay
keng là tayòan magin. Silang salu déé ku ta
nun kagaslengan.

Gusen i sulat

[13] Too gamu fgeye, na fbagal di kaftooyu
di ku Dyisas Krayst. Nang gamu myà gablà
di kaftooyu, bay tooyu fite i kakgisyu di
kaftoo. [14] Na nimòyu i kdee mdà di kakdo.
[15] Ta gadèyu sa gablà di dale Stifanas na
i familyan. Dale i tnanin dad to ftoo di
Akaya, na ta toola tnabeng i dademela ftoo
di ku Dyisas Krayst mdà di nawala. [16] E dad
flanekgu, toogu fni di gamu, lalòyu nimò i
dad to gambet ani, na i dad to tmabeng dale.
[17] Too agu lehew du ta kel dini ale Stifanas
na Fortunatu na Akayku. Mdà di kakella
dini, ta là mlidù nawagu gablà di gamu,
[18] du tan-galla i nawagu salngad i katgalla i
nawayu. Tooyu nafè i dad to gambet ayé.
[19] I dad to ftoo di Asya, galla gamu gtulen
nawa, na balù Akwila na Prisila, na i dad
to gal magin dale smimba di gumnèla,
manla, “Kumusta” di gamu. [20] Na i kdee
dad flanekto ftoo di ku Dyisas Krayst dini di
Ifisu, manla, “Kumusta” gamu kun. Tooyu
fite i kasakdoyu di kasaflanekyu di ku Dy-
isas Krayst.
[21] Do, Pol, i smulat ani. Kumusta di gamu.
[22] Ku nun to là kanbongan nawa i Amuto,
falnayam Dwata kenen. E Amu, mulà moon,
mlal ge samfulê. [23] Mulà moon i kafye
Amuto Dyisas magin di kdeeyu. [24] Toota
gamu kanbong nawa du ta sasatu ato di ku
Krayst Dyisas.

I Galwe Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di Korintu

1 Do, Pol, i satu to dek Krayst Dyisas fagu
di knayè Dwata, na Timoti, i flanekto di
kaftoo, gumdà i sulat ani. Na yé gugtadè i
sulat ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas
Krayst di syudad Korintu, na i kdee dad
to nfun Dwata di kabal probinsya Akaya*.
2 Mulà moon i Màto Dwata na Amuto Dyisas
Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kdayen Pol di Dwata

3 Tooto dnayen Dwata, dunan Mà i Amuto
Dyisas Krayst. Kenen gumdà i kakdo na
kgal nawa. 4 Tan-galan i nawato di kdee
dad klimah mkel di gito du fye lêto gatgal
nawa i dademe to di dad klimah mkel di
dale fagu di kgal nawa gdawatto mdà di
Dwata. 5 Du ta galmenmi i dad kaflayam
Krayst, taman lêmi galmen i kgal nawa blé
Dwata fagun di ku Krayst. 6 Yé gukmamu
dad klimah mkel di gami du fye matgal i
nawayu na galwà gamu. Na yé gukmamu
i katgal Dwata nawami du fye lê gamu
matgal, na gamtayud gamu di dad klimah
mkel di gamu salngad di gami. 7 Yé duenam
man, là ti gwè nawami gablà di gamu, du
gadèmi di kgaginyu di dad kaflayammi, lê
gamu gagin di kgal nawa gdawatmi.
8 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu gablà
di dad kaflayam gnagumi di Asya. Too ti
féét na blat i gnagumi, na là ti fandamgu
dun ku dè gami mto. 9 Too ti glut, du yé
mnè di fandammi ta fan gami mati. Bay yé
duenan nun dad blat mkel di gami, fye ta là
snaligmi i ktomi, bay yé snaligmi i Dwata,
dunan i gmagan mték dad to mati. 10 Ta
falwàan gami mdà di too sasè fati ayé, na
fanlesan i kafalwàan gami di dad kaflayam
fan kel. Na fantoomi nimòan i kdee ayé,
11 ku dnasalyu gami. Du mdà di dee dmasal
gami, lê dee fasalamat di Dwata mdà di
kdee kafye gdawatmi kadang du timel i dad
dasal.

Matlas i fandam Pol

12 Yé satu gumdàmi lehew, du gadèmi
di ktomi too glut na tluh i kibòmi gamu,
na kel di kdee dad to fagu di kgagan blé
Dwata mdà di kafyen, na ise ku mdà di
kfulung i dad to. 13-14 Lo yé sulatmi di gamu
i gbasayu na glabatyu. Na yé kayègu ku nè
i là glabatyu di mdu ani, sikof i kaglabatyu
dun kadang du fye di Du Kasfulê i Amuto,
dagyu gami, na lêmi gamu dag.
15-16 Na mdà di kgadègu ayé, taman yé
fnaleh nawagu funata gamu lnauy di
ksalugu di Masidunya, na lê agu slob déé di
gamu di kulêgu, du fye lwe dulêgu tamgal
gamu. Na yé lêgu kayè ku nun tabengyu
do di ksalugu ditù di Dyudiya. 17 Bay du
là gdohò i ksalugu déé, keng yé fandamyu
lo lalan i man-gu. Na keng yé fandamyu
salngad agu di dad to mlal mngee fye gwèla
i knayèla, bay là dnohòla i ta manla. 18 Ku
dét kaglut i man Dwata, yé lê kaglut i man-
gu gamu du là ti lwe nawagu. 19 Gami Silas
na Timoti, yé ta tdòmi di gamu dunan
Dyisas Krayst, i Ngà Dwata, na toon kah di
nawan i kdee manan, du too kenen gsalig.
20 Du kdee fakang Dwata, gdohò fagu di
ku Krayst. Taman, fanngeeto i kdee man
Dwata fagu di ku Krayst du fye magdayen
i Dwata. 21 I Dwata fbagal gami na lê gamu
fagu di ksasatuto di ku Krayst, na kenen
i tamfing gito. 22 Na ta fnèan di gito ilè
i ta kagfunan gito, dunan i Mtiu Tulus,
gugmadèto dun dnohòan i kdee fakangan
di gito.
23 Bay tulen-gu gamu ku dét i duen-gu là
gsalu déé, du là mayè agu ku baling gamu
myà mdà di kngakta gamu. Gadè Dwata ku
kéng i man-gu ani. 24 Là ti fnegesmi gamu
di kaftooyu, du gadèmi ta mbagal gamu di
kaftoo. Bay yé kayèmi ku gtabengmi gamu
du fye too gamu lehew.

2

1 Yé duenam man, yé fandamgu là tayò
agu lê salu déé di gamu keng baling mlé
klidù. 2 Du ku banléta gamu klidù, ta landè
flehew do. 3 Taman, yé duen-gu febe di
gamu i muna sulatgu du fye di ksalugu
déé, i dad to flehew do moon, là balingla
agu flidù. Du gadègu, ku lehew agu, lê
gamu man lehew. 4 Na di ksulatgu gamu
di munan, too mlidù i nawagu, na gatugu
gngel. Ise ku yé duen-gu smulat di gamu ku

* 1:1 1:1 Dunan i probinsya dnagit Grisya di ta nawan ani.

flidùgu i nawayu, bay yé duen-gu smulat du
fye gadèyu ku dét i kalbong nawata gamu.

Fnasinsya i to gamsalà

5 Na gablà di to déé di gamu ta gamlé
klidù, ise ku lo do i flidùan, bay lê kdeeyu
déé. Ta began gamu flidù. (Yé duen-gu
man ayé du fye là too sasè kagalyalon i
talùgu). 6 Du i kafngewe i gudeeyu di kenen,
ta gablà ayé. 7 Fnasinsyayu kenen, na tan-
galyu nawan du tà gadlug i klidù nawan,
na baling malmo i fandaman. 8 Taman, yé
fnigu di gamu, tooyu fite i kakdoyu kenen.
9 Yé duen-gu febe i muna sulat di gamu
du fye gadègu ku too fye i nimòyu na ku
tooyu nimen i kdee ta tdògu di gamu. 10 Di
kfasinsyayu kenen, fnèyu di fandamyu ta
lêgu fnasinsya. Na ku dét i gugamsalàan,
gadè Krayst yé duen-gu fmasinsya dun, du
gamfye di kdeeyu. 11 Ani duento fmasinsya
kenen du fye landè dalan Satanas fmisan
gito, du ta gadèto sa ku dét i sasè fnaleh
nawa Satanas.

I klidù nawa Pol ditù di Troas

12 Kantogu salu ditù di Troas di katdògu
i Fye Tulen gablà di ku Krayst, teen-gu ta
nukà Amuto dalan-gu tamdò. 13 Bay kan-
togu kel di Troas, too agu mlidù du là teen-
gu i flanekto Titu. Taman, mbal agu di dad
to déé, na fles agu di Masidunya.

I katu fagu di ku Krayst

14 Bay salamat di Dwata du mdà di ksasat-
uto di ku Krayst nalakan ato di kfiteto i kga-
ganan. Na gnamitan ato fbel i tdò gablà ku
Krayst di kdee to salngad i too fye fangbun.
15 Du gito i tmulen gablà di ku Krayst, sal-
ngad ato i fangbun blé Krayst di Dwata. Na i
fangbun ani, gafat di dad to falwà Dwata, na
lê man di dad to falnayaman kadang di fulé
du. 16 Bay sahal i kgungaf i dad to i fangbun
ani. Di dad to falnayam Dwata kadang, sasè
bunan, du yé fafaldam dale gdawatla fati
landè sen. Bay di dad to falwà Dwata, too
fye bunan, du yé fafaldam dale, gdawatla
nawa landè sen. Simto kè gablà tamdò i Fye
Tulen ani? 17 Là salngad gami di dademe dad
to tamdò i Tnalù Dwata du gnamitla gamwè
knun. Bay ta dek Dwata gami, taman toomi
kah di nawami i katdòmi du gami i dad
snalig Krayst.

3

Dad snalig tamdò i falami kasafnè

1 Keng yé kaglabatyu mdà di manmi ayé,
fdatahmi i ktomi. Yé kè kayèyu ku mebe
gami sulat gumdàyu dmilè gami, na kayèyu
ku mwè gami sulat di gamu du fdilè gami di
dademe banwe, salngad di nimò i dademe
to tamdò? 2 Gamu i sawe sulat fitemi, na
ta gbatak gamu di fufungmi du fye gadè na
bnasa i kdee dad to. 3 Ta too mlilo kgadè
dun, Krayst mimò i sulat ani, na ta fagun
di gami. Na ise ku btal bolpén i gnamitan
di ksulatan, bay i Mtiu Tulus i Dwata too
mlawil. Na ise ayé gusmulatan dun di batu,
bay di fandam i dad to.

4 Yé duenmi man ayé du smalig gami di
Dwata fagu di ku Krayst. 5 Ku lo gami, là
ti gaganmi mimò ani, bay kdàan di Dwata.
6 Kenen mlé gami kgagan tamdò i falami
kasafnè. Na ise ku yé gumdà i falami
kasafnè di dad uldin blé Dwata fagu di ku
Mosis, bay di Mtiu Tulus. Ku yé snaligto
i uldin, yé gafat di gito fati. Bay ku yé
snaligto i Mtiu Tulus, yé gafat di gito nawa
landè sen.

7 Di kablé Dwata i uldin di ku Mosis,
sulatan di batu kufil, na fiten neng i kaltu-
lusan. Na balù fganag mlanas kneng baweh
Mosis, là geye dad to Israél dun, du too
mneng. Balù ku fati gebe i uldin, knèan
too magtikeng. 8 Bay midul déé fa kagtikeng
nimò i Mtiu Tulus. 9 Ku gamtikeng i dalan
mlé flayam, mas gamtikeng i dalan mlé
kagalwà. 10 Di kaglutan, mdà di kgis i kneng
di mdu ani, ta mlanas i kneng di munan.
11 Ku mneng di là mlo i uldin, midul déé
kneng i falami kasafnè du kel di landè sen.

12 Taman, too minit nawami tamdò du
nun fye fandenmi di falami kasafnè. 13 Na
là salngad gami di ku Mosis du snafangan
i bawehan du fye là teen dad to Israél
klanas i neng di bawehan. 14 Magsafang i
fandamla di munan, na balù kel di mdu
ani. Ku bnasala i labi kasafnè, magsafang
i fandamla. Silang magwè i gamsafang di
fandam i satu to ku ta sasatu di ku Krayst.
15 Na balù di mdu ani, ku bnasala i uldin blé
Dwata fagu di ku Mosis, sana là kaglabatla
dun. 16 Bay ku ta ftoo satu to di Amuto, ta
magwè i gamsafang di fandaman. 17 Na i
Amu manan ani, dunan i Mtiu Tulus. Na
nè to gumnè Tulus i Amu, ta galwà di

dad gumgikatan. [18] Taman, kdeeto ta ftoo
mite kneng i Amuto, na ta landè safang i
bawehto. Na yé gumdà i kneng ayé di Amu,
dunan i Mtiu Tulus, na fnalamin ato du fye
salngad di knengan.

4

I dad kulang tanà fnò i too mabtas knun

[1] Mdà di kakdo Dwata, ta blé Dwata gami
i nimò ani. Taman, là tmakas gami mimò
dun. [2] Bay toomi knang i kdee dad nimò
gbuni na magyà. Là fan-gawmi i dad to di
katdòmi, na là san-gilihmi i katdò i Tnalù
Dwata. Bay toomi fbateng i kaglutan du fye
fagu déé dilè i kdee dad to, tluh i ldammi
di kite Dwata. [3] I Fye Tulen tdòmi ani, lo
yé gugbunin di dad to là galwà. [4] Là ftoo
ale du bnutè Satanas i fandamla, du yé sa
dwata i dad to là ftoo. Yé duen Satanas
mutè i fandamla fye là teenla i lwa mdà
di Fye Tulen gablà di kdatah Krayst, na
Krayst gumite i kagkah Dwata. [5] Du ise
yé tdòmi ku gablà di ktomi, bay yé tdòmi
Dyisas Krayst i Amu. Na gami i dad fasakyu
du mdà di kimenmi di ku Dyisas Krayst.
[6] Di kagatbùan, kmifuh i klamang banwe,
na talù Dwata, manan, "Mulà moon ku nun
lwa, fye lanah i kifuh," na di kmanan ayé,
tadè mgimò. Na kenen i mlé lwa di nawami
du fye glabatmi i kdatah Dwata ta gfiten di
baweh Krayst.

[7] Bay gami ta gamdawat i kaltulus Dwata,
salngad gami i kulang tanà, du fye too teen
na Dwata gumdà i kaltulus ayé, ise ku gami.
[8] Balù too dee kaflayam gafat di gami, bay
là sa mbakus gami. Na balù lê too msamuk
fandammi, bay là sa gdanà i nawami. [9] Balù
dee dmuen gami, bay sana knun msen
gami. Na balù toola gami fatduk, là sa
gfisanla gami. [10] Galmi galyalo di lawehmi
i kfatila ku Dyisas, du fye lê teen di gami
i klawilan. [11] Du di knèmi dini di tah tanà,
fanla gami gal fnati du mdà di ksasatumi ku
Dyisas, du fye too teen klawilan di ktomi.
[12] Balù ku mdadong i gami kfati, syan ku
gdawatyu gamu i nawa landè sen.

[13] Man i Tnalù Dwata, "Ftoo agu di Dwata,
taman fitegu fagu di ktalùgu." Na salngad
di gami, du ta ftoo gami, taman tulenmi
di dademe dad to. [14] Du gadèmi ta nték
Dwata i Amuto Dyisas, taman lêan gami
nték salngad di ktékan ku Dyisas, na neben
gami salngan di gamu ditù di kanfen. [15] Na
fagtayud gami di kdee dad kaflayam mkel
di gami, du fye magtabeng gamu. Ku midul
i kdee gamdawat i kafye Dwata, lê midul i
kdeela dmasal fasalamat di Dwata, du fye
too magdayen kenen.

Nun fanden i to ftoo di ku Dyisas

[16] Na yé duenam man, là gdanà i nawami.
Balù fganag mlungay i lawehmi, bay kat du
midul kakgis i kaftoomi. [17] Na i kaflayam
gnagumi di mdu ani, too tukay, du yé
balasan gagin gami di bong kdatah Dwata
kel di landè sen, na i kaflayam, là ti gasal-
ngadan i bong kdatah ayé. [18] Na là fnèmi
di fandammi i dad teen dini di tah tanà, du
lo mlius. Bay yé fnèmi di fandammi i là fa
teen, du yé gafat di landè sen.

5

[1] I lawehto ani, salngad di lawig, na
gadèto ku ta malmo, nun sa falami laweh
blé Dwata di gito. Kenen mimò i laweh ayé,
na ta là malmon kel di landè sen. [2] Di mdu
ani, too ato mlidù du yé kayèto ku mlalto
gdawat i falami laweh blé Dwata gito ditù
di langit, [3] du fye nun fles gumnè i layefto
ku ta mati ato. [4] Na di knèto dini di tah tanà,
too sasè kalyaloto dun. Bay ise yé kayèto ku
mlalto tnagak i lawehto ani, bay yé kayèto
ku mlalto gdawat i falami lawehto ditù di
langit, du fye matlas i lawehto dankat fati,
yé tlas dun i laweh là mati. [5] Dwata i fatlagad
gito, du fye gdawatto i falami laweh ayé, na
ta fnèan di gito i Tulusan, du yé gugmadèto
dun flesan blé di gito i kdee ta fakangan.

[6] Taman, ani gumgal nawato du gadèto
ku sana knèto di lawehto ani, là ti gafat
ato di saféd i Amu. [7] Na di knèto dini di
tah tanà, yé mebe gito i kaftooto, ise i dad
teento. [8] Too minit nawato. Yé kayèto
mlalto tnagak i lawehto ani du fye mnè ato
di saféd i Amu. [9] Bay too mabtas di kdee,
yé kayèto ku nimento i kdee knayè Dwata, i
baling ato dini di tah tanà, ku demen ditù
di safédan. [10] Du i kdeeto ftadag Krayst
di kanfe i gumukuman, du dnawatto ulê i
nimòto di knèto dini di tah tanà, ku fye
demen sasè.

I ksasatuto di Dwata fagu di ku Krayst

[11] Du gadèmi too gten kalnikò i Amu,
taman too gami meye kfagu mebe i dad
to. Ta gadè Dwata i mnè di nawami, na yé

kayèmi ku lêyu gadè. [12] Ise yé nusalmi ku
dagmi i ktomi di gamu, bay yé fan-galmi
mlé gamu i glut kafdalan fye nsenyu gami
di kanfe i dad to dmuen gami. Yé duenmi
man ani du nun dademe dad to, yé dagla i
kagkahla, na là neyela i ktola. [13] Yé kè mnè
di nawayu ta book gami? Kibò sa, syan ku
yé gubookmi i kimenmi di Dwata. Bay ku
yé kiteyu gami, ta fye fandammi, yé agumi
tmabeng gamu. [14] Yé mebe gami i kakdo
Krayst, du gadèmi lo satu to mati tlas laweh
i kdee. Na yé kayèan man, i kdeeto magin
di kenen mati. [15] Yé duen Krayst mati du
mdà di kdee dad to, du fye di knèto dini, ta
là nimòto i gito knayè, bay yé loto nimò i
knayè Krayst, dunan i ta mati na lê mték du
mdà di gito.

[16] Taman, i kafdammi dad to, là salngadan
di kafdam i to tanà. Di muna, yé kitemi ku
Krayst, salngad lo btal to, bay di mdu ani,
ta toomi kenen gadè. [17] Balù ku simto ta
masasatu di ku Krayst, ta falami to kenen,
du ta mlius i labi, na ta tamlas i falami.
[18] Nimò Dwata i kdee ayé du fagu di ksasat-
uto di ku Krayst, ta safye ato di kenen. Na
nimòan ato dad to samfye i dademe dad
to di kenen. [19] Yé tdòmi ta nimò Dwata i
dalanan samfye di dad to fagu di ku Krayst.
Ta là fandaman i dad salàla. Na yé tdò ta
saligan di gami.

[20] Taman, gami i dad to dek Krayst, na
salngad ku Dwata i fakdo di dad to fagu di
gami, na yé fnimi di dagit Krayst: Safye
gamu di Dwata. [21] Landè salà Krayst, bay
kenen febe Dwata i dad salàto, na fagu déé,
di kite Dwata dun, ta nun salà déé di kenen.
Na mdà di ksasatuto di ku Krayst, ta tluh ato
di kite Dwata.

6

[1] Du ta ftabeng Dwata gami di nimòan,
taman yé fnimi di gamu, nangyu falmo i
kafye Dwata ta gdawatyu. [2] Falningeyu i
man Dwata,

"Di banggu fite i kakdogu, ta lingegu i
katloyu do. Di dugu falwà gamu, ta
tnabengta gamu sa."

Taman, too gamu flinge. Ani bang dmawat
i kakdo Dwata. Ani dun falwà gamu.

I dad sasè gnagu Pol

[3] Là mayè gami ku nun gumaslen i
nimòmi, taman too gami meye kfagu fye
landè gamsang i kaftoo dad to di ku Dy-
isas. [4] Bay di kdee nimòmi, toomi fite
na gami dad snalig Dwata fagu di kafag-
tayudmi di dad klidù, na dad kaflayam, na
dad klimah. [5] Fagtayud gami di kfasla gami,
na di kablanggùla gami, na di lam i ksamuk.
Fagtayud gami balù too dee nimò, na balù
kulang i kakudangmi, na balù ku bitil gami.
[6] Fagu di katluhmi, na di kaglabat, na di
ktahà nawa, na di kafye balumi, déé gumite
gami dad snalig i Dwata du mdà di kalak
Mtiu Tulus gami, na i glut kakdomi di kdee.
[7] Na ta lêmi fite na gami dad snalig Dwata
fagu di ktulenmi i kaglut, na di kfitemi i
kaltulus Dwata. Na yé tekmi na klungmi di
kasfati, dunan i katluh. [8] Slaan nafèla gami,
na lê slaan fyàla gami. Slaan nadoyla gami,
na lê slaan dagla gami. Yé kafdamla gami,
salngad i dad to tmulen kéng balù ku glut
i tdòmi. [9] Balù ku là tatel gami, bay nun
dademe, dnilèla gami. Balù ku fandam i
dademe dad to ta kfatimi, bay teenyu sana
klawilmi. Na balù ku too gami falnayam,
là sa mati gami. [10] Na balù mlidù gami, bay
too gami lehew. Balù landè knunmi, bay ta
dee dad to gamdawat i too glut knun mdà
di gami. Na balù ku landè gukelmi, bay ta
gdawatmi i kdee knun.

[11] E dad flanek déé di Korintu, ku dét i
mnè di fandammi, yé i ta tulenmi di gamu,
na too ti bong nawami gamu. [12] Landè guku-
lang i kakdomi gamu, bay gamu, kulang sa i
kakdoyu gami. [13] Na i ksulatgu di gamu ani,
salngad ku yé gustulen-gu di dad ngàgu.
Taman, kandoyu agu salngad kakdogu di
gamu.

Gablà di kasatnù i dad to ftoo na i dad to là ftoo

[14] Ani lêgu flau di gamu. Nang gamu
sasatu di dad to là ftoo di ku Dyisas du là
fakay ku satnù i tluh na i kigò. Là fakay
sagin i lwa na i kifuh. [15] Landè ksasatu nawa
Krayst na Satanas. Na salngad ayé, landè
ksasatu nawa i dad to ftoo di ku Krayst, na
i dad to là ftoo. [16] Du i gumnè gumangamfù
di Dwata, là fakay ku lê déé gumangamfù di
dad ise glut dwata. Na salngad di gito dad to
ftoo di ku Dyisas, du ta gito i gumnè Dwata,
na là tlag i nimòan. Salngad i man Dwata di
Tnalùan,

"Mnè agu di nawa i dad togu. Do i Dwata
fnangamfùla, na dale i dad togu."

17 Yé duenam man, man i Amuto,
"Nang gamu sasatu di dad to là ftoo, bay
fahal gamu di dale. Nang gamu
magin di dad magsik nimòla, na yé
klogu dmawat gamu.
18 Do i mbaling Màyu, na gamu mbaling
dad ngàgu. Yé man i too maltulus
Dwata."

7

1 E dad flanekgu too mabtas, i kdee ayé
slame ta fakang Dwata di gito. Taman,
tooto lnaneb i ktoto, na fawag ato di kdee
gamfagsik i lawehto na i fandamto. Na
tooto fanye i kdee dad nimòto, du fye too
ato mtiu mdà di kafèto kenen.

I klehew Pol

2 Ani fnimi di gamu, tooyu beg fite i
kakdoyu gami. Ta gadèyu sa, landè salàmi
di gamu, na landè nimòmi gamfalmo i
kaftooyu di Dwata, na landè sa lnufigmi.
3 Ise ku yé duen-gu man ani ku nukumta
gamu, bay too gamu mabtas di gami, sal-
ngad di ta manmi di gamu, du balù mnè
ato dini di tah tanà, ku demen ta mati ato,
sana kakdomi gamu. 4 Toota gamu snalig,
na dagta gamu. Balù di lam i kdee kaflayam
ta mkel di gami, too mgal nawagu. Landè
guflingen-gu i bong klehewgu.
5 Balù di muna ksalumi di Masidunya,
landè gutlag i klidù nawami, du too dee
kaflayam gnagumi. Ta gafat di gami i kat-
duk nawa i dad to là ftoo, na lê gafat di gami
i klidù nawa gablà di dad to ftoo. 6 Bay i
Dwata lmala nawa i dad to mlidù, na lêan
agu lnala kanto kel Titu. 7 Ise ku lo i kakel
Titu i gamlala do, bay lê i tulenan gami
gablà di katgalyu nawan. Yé tulenan, too
gamu mayè samsite gami, na ta msal gamu
di sasè nimòyu, na gatlagad gamu msen do.
Taman, ta too agu lehew.
8 Balù mlidù gamu di kbasayu i muna
sulatgu, là ti nsalgu i kfebegu dun. Bay
beg blat nawagu, là mlo, du mdà di klidùyu.
9 Bay ani, ta lehew agu. Ise ku yé duen-
gu lehew du ta flidùgu gamu, bay du ta
msal gamu mdà di klidùyu ayé. Gnamit
Dwata i klidùyu ayé, taman là ti malmo
gamu mdà di nimòmi. 10 Du yé ulê i klidù
nawa blé Dwata, matlas fandam i to gam-
salà fye galwà. Na là ti msal ato ku yé
ulêan. Bay yé ulê i klidù dad to nfun i
banwe ani, dunan i kfati. 11 Tooyu fandam
i ta nimò Dwata ulê i klidùyu ayé. Ta too
minit nawayu mimen, na bong ayèyu fite i
katluhyu. Ta mlidù gamu di sasè nimòyu,
na ta likò gamu di Dwata. Ta too gamu
mayè samsite do, na nun klayù nawayu,
na gatlagad gamu falmayam i là tluh nimò.
Taman, i kdee nimòyu ayé fite ta landè
gumaslenyu. 12 Taman, ise ku yé fantadègu
i to gamsalà, ku demen i to gugamsalàan.
Bay yé duen-gu mimò ayé du fye fiteyu i
kakdoyu gami di kanfe Dwata. 13 Taman, too
minit nawami.
Na ise ku lo minit nawami, bay lê gami
lehew du mdà di kaflehewyu ku Titu. 14 Ta
toota gamu dag di ku Titu, na là ti gsal
agu di kdaggu gamu. Di katdòmi gamu,
lo yé tulenmi i kaglutan. Na salngad ayé,
slame glut i kdee man-gu di ku Titu gablà
di gamu. 15 Taman, ta too midul i kakdo Titu
gamu du gafaldaman i kimen-yu i manan,
na i kdawatyu kenen du mdà di kafè na
kafdanàyu di kenen. 16 Taman, ta too agu
lehew du toota gamu gsalig.

8

I katdò gablà di kablé

1 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu ulê
i kafye Dwata di dad simbahan glam di
probinsya Masidunya. 2 Too mlimah i dad
tilew gafat di dale, bay knèan too bong
klehewla. Na mdà di klehewla, too ale mayè
mlé, balù ku tukay knunla. 3 Ani tulen-gu di
gamu, ise ku lo yé bléla i gaganla, bay bal-
ingla lnukas du too mdà di nawala, 4 yé fnila
di gami falohmi ale mlé tabeng di dad to
ftoo ditù di probinsya Dyudiya. 5 Too gami
tikeng di kabléla. Bay yé tnanin nimòla,
funala blé i ktola di Dwata, na kafnge ayé,
ta fdanàla i ktola di gami du yé knayè
Dwata. 6 Taman, dekmi Titu gadéé di gamu
du kenen ta tambù i nimò ani, na kayèmi
ku fanlesan. 7 Ta too bong knunyu, dunan i
kaftooyu, i kfulungyu tamdò, i kaglabatyu,
i kafdufyu tmabeng, na i kakdoyu gami. Na
yé kayèmi ku lê gamu fles di kabléyu mdà
di kakdo.
8 Ise yé duen-gu man ani ku fnegesta
gamu mlé, bay logu tulen gamu i kinit nawa
i dademe dad to mlé, fye teen-gu i glut kak-
doyu. 9 Ta gadèyu sa i bong kakdo i Amuto
Dyisas Krayst. Balù ku nun bong knunan,
bay balingan tnagak mdà di kakdon gamu

du fye nimòan gamu dad to nun knun, fagu
di ktagakan i knunan. [10] Ani flaugu gamu.
Yé fye, fanngeyu i ta tanbùyu nimò di muna
fali. Ise ku lo gamu muna mlé, bay gamu sa
i muna mayè. [11] Tooyu fannge i ta tanbùyu.
Ku dét kinit nawayu di katbùyu dun, yé
kinit nawayu famnge dun. Taman, ku dét
i begyu gagan, yé bléyu. [12] Ku mayè gamu
mlé, mlé gamu di sen gaganyu, du i Dwata,
là ti fnin i gulandèyu.

[13-14] Ise ku yé kayègu dini ku mdà di
kabléyu, mbaling gamu mlimah, na dale,
bong knunla. Bay yé fandamgu, du ta
fye kagkahyu ani, gten ku banléyu dad to
landè. Du di tmadol, keng gamu i mnè
di klimah, na fye kagkahla dale, lêla gamu
tnabeng. Na fagu déé, nun kastabengyu.
[15] Du man di Tnalù Dwata,

"I to bong santifunan, landè lukasan. Na i
to tukay santifunan, landè gukulan-
gan."

I ksalu ale Titu di Korintu

[16] Bay fasalamat agu di Dwata du ku dét
kinit nawagu tmabeng gamu, salngad ayé i
kinit nawa Titu. [17] Ise ku lon nimen i fnimi
di kenen, bay balù di lammi là man dun di
kenen, ta sanan fandam i ksalun déé. [18] Na
faginmi kenen i satu flanekto di kaftoo too
mgafè di dad simbahan du mdà di katdòan
i Fye Tulen. [19] Na ise ku lo yé, bay i dad
to ftoo di ku Dyisas gal stifun di dad sahal
banwe, kenen i nalékla magin gami tmunda
i tabeng ani di dad to mlimah. Yé duenmi
mimò ani du fye magdayen i Amuto, na lêmi
fite i ayèmi tmabeng.

[20] Na too gami fgeye di kagotmi i bong
filak tabeng ta blé i dad to ftoo, du là mayè
gami ku nun gumaslenmi. [21] Ani duenmi
mimò ayé du fye tluh i nimòmi di kite i
Amu, na lê man di kite i dad to.

[22] Na lêmi fagin satu flanekto di kaftoo.
Ta toomi teen i kinit nawan tmabeng. Na
ani, ta midul i ayèan tmabeng gamu du
bong ksaligan gamu. [23] Mdà Titu, kenen i
gal magin di do di ktabengta gamu. Na i
lwe dademe magin di kenen di kagun, dek i
dad to ftoo ale, na yé nimòla i gumagdayen
Krayst. [24] Taman, tooyu fite kakdoyu dale,
du fye too teen i kdee dad to ftoo i kakdoyu,
na gadèla glut i kdagmi gamu.

9

Tabeng di dademe dad to ftoo di ku Dyisas

[1] Balù ku là snulatta gamu gablà di tabeng
febe di dad to nfun Dwata di Dyudiya.
[2] Na gadègu, gatlagad gamu tmabeng, na ta
dagta gamu di dad to di Masidunya, man-
gu dale, "I dad flanekto di Akaya, gatlagad
ale tmabeng mdà di fali ta mlius." Na
minit nawala mdà di kalgadyu ayé. [3] Taman,
dekgu dad flanekto ani, du fye là myà agu
di kdagta gamu. Falayu fatlagad i tabeng
febeyu, du yé ta man-gu di gamu. [4] Du ku
nun to mdà di Masidunya magin do, na
teenla là gatlagad gamu, too gami myà di
kdagmi gamu, na lê gamu myà. [5] Taman, yé
fandamgu funagu fsalu déé i dad flanekto
ani du falala fatlagad i bléyu du fye ku ta
kel agu déé, ta gatlagad i kdee. Yé gugmadè
dun too mdà di nawayu i kabléyu, ise ku
fagu di kfeges.

[6] Na fandamyu i fléd ani. Nè i to tukay
flahan, lê tukay i kantun, bay nè i to bong
flahan, lê bong i kantun. [7] Taman, kat satu
to, funan fandam ku file i blén, na nangan
knabas i blén, na nangan fandam ku fneges,
du yé too fabtas Dwata i dad to lehew mlé.
[8] Na i Dwata, toon gamu banlé kafye, na
lnukasan i kdee blén gamu du fye landè
gukulangyu, na nun fakayyu blé di dademe
to. [9] Du ani man di Tnalù Dwata,

"Banlén i dad to landè, na kel di landè sen i
kafyen."

[10] I Dwata mlé bnê di to mlah, na banlén
knaan i to bitil. Kenen mlé i bnê, na i ftabò
dun, du fye too bong gwèyu mdà di kabléyu.
[11] Too kenen fduf mlé di gamu du fye bong i
lêyu blé di dademe dad to, na fagu déé, dee
fasalamat di Dwata du mdà di ktundami i
tabengyu. [12] I ktabengyu ani di dad flanekto,
ise ku lon gtabeng i klidùla, bay gumdàla
fasalamat di Dwata. [13] Na mdà di kfiteyu i
ayèyu mlé, dee dad to dmayen i Dwata mdà
di kimenyu i Fye Tulen ta dnawatyu mdà
di ku Krayst. [14] Ise ku lo yé, bay lêla gamu
dnasal mdà di kalbong nawala gamu, du ta
toola galyalo i kakdo Dwata fagu di gamu.
[15] Tooto fasalamat di Dwata du mdà di too
fye gablén di gito, du landè gamsngad dun.

10

Nsen Pol i katdòan

[1] Do Pol stulen di gamu. Nun lingegu
to man dun di gamu fye balugu kun, na
fdanàgu i ktogu ku déé agu di safédyu, bay
labè agu ku ta gawag di gamu. Na fagu di
klayù nawa na i kakdo Krayst, ani beggu fni
di gamu. [2] Nangyu agu fneges flabè ku ta
salu agu déé, du tàgu nngak i dad to man
dun yé kun lalòmi knayè i banwe. [3] Glut
lo gami btal to, bay di kasfatimi i sasè, là
salngadan i dad to di banwe ani. [4] I tekmi di
kasfati ani, ise ku lo btal tek gnamit i dad
to dini di tah tanà, bay tek maltulus mdà
di Dwata gamfalmo kbagal i dmuen gami.
Taman, gfisanmi i dad kéng tnadagla. [5] Na
lanbàmi i kdee tadag msang i dalan gmadè
Dwata. Na fnisanmi i kdee fandam du fye
mgimò ale lmalò di knayè Krayst. [6] Na ku
ta sikof i kimenyu di ku Krayst, yé klomi
mngewe i kdee dademeyu là mimen.

[7] Baling yé fandamyu i loyu teen. Nun
kè to man nawan kenen satu snalig Krayst?
Fye ku nangan glifet, na lê gami dad snalig
Krayst. [8] Là sa myà agu balù ku daggu i glal
blé Amu di gami, du fagu di glal ayé, là ti
falmota gamu, bay fbagalta gamu. [9] Nangyu
fandam ku falnikòta gamu fagu di sulatgu
ani. [10] Nun dademe to man dun, "Ku smulat
Pol, too labè na bong gnagan i manan,
bay ku ta smalu di gito, mlungay na landè
gukel i dad talùan." [11] I to man ayé, fye ku
gadèan, na landè ksahal i manmi di sulat na
i nimòmi ku ta déé gami di safédyu.

[12] Là sa faglam gami di dad to fdatah
i ktola di dademe, na là ti fasalngadmi i
ktomi di dale. Sawe book ale, du fasal-
ngadla i ktola di dademela, na safdatah ale.
[13] Là ti lnukasmi i kdatah blé Dwata gami, du
lo yé gusen i kdatahmi di btas i fimò Dwata
gami, gagin i fimòan gami déé di gamu. [14] Du
glam gamu di gusableng i gufatdò Dwata
gami, kantomi salu déé mebe i Fye Tulen
gablà ku Krayst, là ti lnukasmi. [15] Taman, là
sa nfunmi nimò i dademe dad to sentù di
bleng gufimò Dwata gami. Bay yé kayèmi
moon too lamnok i kaftooyu, na midul fa
i ta mgimòmi di blengyu, glam di gufimò
Dwata gami. [16] Na fagu déé, nun kibòmi
tamdò i Fye Tulen di dademe dad banwe i
là glam di banweyu, du là fdatahmi i ktomi
fagu di kfunmi i nimò i dademe to.

[17] Na salngad ayé man di Tnalù Dwata,
"Nè to mayè mdag, lo yé dagan i nimò
Dwata." [18] Landè btasan ku dnayen satu to
i kton. Silang mabtas ku yé dmayen dun i
Dwata.

11

I gusahal ale Pol na i dad to tamdò kéng

[1] Mulà moon begyu fantahà nawayu di
do, balù ku yé fandamyu ta book agu.
[2] Too bong kaklen-gu gamu, salngad kaklen
Dwata gamu. Du salngad gamu i satu
sawang libun fnakanggu fsong di satu lagi,
dunan Krayst. [3] Yé klidù nawagu gasyat
fandamyu, na baling nun gbol di kaftooyu
di ku Krayst, salngad i ta mkel di ku Iba di
kafgaw ulad dun. [4] Du yé balingyu dnawat
i dad to salu di gamu tamdò i mahal gam-
falwà, na là salngadan di gami tdò. Na yé
dnawatyu i mahal tulus na mahal tulen, na
là salngadan di Mtiu Tulus na i Fye Tulen ta
tdòmi gamu.

[5] Yé fandam i dad to ayé ku dale i too
mdatah di kdee dad to dek Dyisas Krayst,
bay gadègu na là ti mdanà agu di dale.
[6] Keng kulang i kfulunggu talù, bay là ku-
lang i kaglabatgu, du yé sa ta fbatenggu
di gamu di kat katdògu, balù dét kfagugu
dun. [7] Di katdògu i Fye Tulen mdà di Dwata,
là ti mni agu sukéy, bay fdanàgu i ktogu
du fye gadèyu na too gamu mabtas. Gsalà
kè i nimògu ayé? [8] Di lamgu tamdò gamu,
yé baling tmabeng do i dademe simba-
han. Sawe salngad agu i to tmaku, du yé
gumwègu sukéygu di dad to ise gutamdògu.
[9] Na di katdògu déé, là ti mni agu tabeng di
gamu. Bay yé baling mlé di kdee kalnidùgu
i dad flanekto mdà di Masidunya. Là ti
lmen-gu mni di gamu mdà di munan kel
di gusenan. [10] Ta dini di nawagu i kaglut
gablà di ku Krayst, na fagu déé, toogu man
di gamu dnohògu di kabal banwe Akaya i ta
man-gu ayé. [11] Dét duen-gu mimò ani? Du là
kandota gamu kè? Là. Gadè Dwata na toota
gamu kando.

[12] Fanlesgu mimò i nimògu ani du fye i dad
tamdò kéng déé là gmanla salngad gami i
nimòla. [13] Ise dale too glut dek Krayst, bay
lo ale flingu. Tmulen ale kéng di nimòla,
na falningula i ktola du fye glalòla kun i
dad to dek Krayst. [14] Bay nangyu tnikeng i
kaflingula, du balù Satanas, lê gal flingu du
fye yé kite i dad to dun kasaligan i Dwata
too mneng. [15] Taman, là ti tnikengto dun ku

falningu i dad snalig Satanas i ktola du fye
yé kite dad to dale dad snalig Dwata mebe i
katluh. Bay gaktula kadang di fulé du i ulê
i sasè nimòla.

Tulen Pol dad kaflayaman

16 Lêgu nulit i man-gu gine. Fye ku
nangyu fandam ku book agu. Bay ku yé
fandamyu, syan ku dnawatyu agu salngad i
to book, du fye beg nun daggu. 17 I talùgu
ani, ise mdà di Amuto Dyisas Krayst, bay
kafagdag salngad i to book. 18 Bay du dee
dad to fagdag du mdà di gnagan na di
gnadèla, balù do, lê man fagdag. 19 Tooyu
fantahà nawayu di dad to salngad book du
mdà di bong kfulungyu. 20 Balingyu faloh i
dad to fmasak, lmumì, famgaw, madoy, na
tamfiling gamu. 21 Mayèyu kè ku myà gami
di là kgimòmi i dale nimò di blengyu?

Bay ku fagdag i dad to ayé, lê agu do
fagdag. Yé kafagdaggu salngad i to book.
22 Ku Hibru ale, lê agu do Hibru. Ku to Israél
ale, lê agu to Israél. Ku bel Abraham ale,
lê agu bel Abraham. 23 Ku snalig Krayst ale,
mas bong fa kagsalig Krayst do. Di kman-
gu ani, salngad agu di to book. Bay glut
sa du mas bong fa i do nimò di dale. Too
ti dee dulêgu blanggù, na dee dulêgu nfas,
na ta too dee dulêgu smalu di fati. 24 Na ta
lime dulêgu gmagu kfas i dad Dyu do, na di
kat kfasla do, men tlu falò syem dulê. 25 Tlu
dulê i dad to Roma munal do, na sulê agu
ndak batu. Ta tlu dulêan galnab i aweng
snakaygu, na sdu na sbutanggu lamtew di
mahin du mdà di kalbà aweng snakaygu.
26 Di dad kagugu, too dee kalnikògu, i dad
dunuk, na i dad to tmaku, i dad Dyu, na i
dad to ise Dyu, balù nè gumnègu, baling agu
mnè di syudad, ku demen di bulul, ku de-
men di talà mahin. Na lê nun dad kalnikògu
mdà di dad to flingu ftoo. 27 Galgu galyalo i
klungay mdà di kdee nimògu. Too kulang i
kakudanggu, na bitil agu, na malinum agu.
Ta dee dulêgu là kmaan, na kulang i dad
klawehgu, na landè do too gumnè. 28 Yé
dademe mkel di do, kat du gal too mlidù
nawagu famdam kagkah i dad simbahan.
29 Ku nun to ta mlungay di kaftoon, lêgu
galyalo i klungayan. Na ku nun to mtatek
di salà, too tamduk di nawagu.

30 Ku fagdag agu, yé daggu i dad gum-
lungaygu. 31 Là ti tmulen agu kéng. Gadè
Dwata, dunan Mà i Amuto Dyisas. Mag-
dayen i dagitan kel di landè sen. 32 Di
lamgu ditù di Damaskus, mdà i gubirnador
snalig Harì Aritas, fbantayan i bà takab di
syudad du fakfèan agu. 33 Bay i dad to magin
do, fsudengla agu di satu bong baskit, na
fayolla agu, yé gufagula dun di sol diding i
syudad du fye galwà agu.

12

Tulen Pol i ta fite Dwata di kenen

1 Mfeges agu fagdag. Balù ku landè gu-
fyen, tulen-gu gamu ani gablà di dad knagu
na i dad tadè fite Dwata di do. 2 Nun dilègu
satu to ta ftoo di ku Krayst. Ta sfalò fat
fali mlius, tadè nun mebe dun gatù di gatlu
ksad langit*. Là gadègu ku too glut gafat
i lawehan ditù, ku demen lo fite Dwata. Lo
Dwata gmadè ayé. 3 Lêgu nulit i man-gu ayé,
du toogu gadè tadè nun mebe dun gatù di
Paraiso, bay là gadègu ku too glut gafat i
lawehan ditù, ku lo fite Dwata. Lo Dwata i
gmadè dun. 4 Nun dad lingen ditù i là gubad
dun di talù i to tanà, na landè to gmagan
tmulen dun. 5 Taman, daggu i mkel di to
ani, bay là daggu i ktogu. Lo yé daggu i
dad gumlungaygu. 6 Ku kayègu fagdag, là
fakayyu man ku book agu du slame glut i
kdee man-gu. Bay là ti fagdag agu, du là
mayè agu ku glukas kdag i dad to do du mdà
di kitela i dad nimògu na kaklingela i dad
man-gu.

7 Du là fakay agu fagdag gablà di kdee
dad fite Dwata di do, taman, nun kaflayam
kel di do salngad katdukan ku sulan agu.
Yé gumdà i kaflayam ayé di ku Satanas du
kayèan falmayam do. 8 Tlu dulêgu dmasal
di Amu fye nwèan. 9 Bay ani timelan di
do, manan, “Too sikof sa i ktabengta ge,
du ku mnè ge di klungay, yé klom mite i
kaltulusgu.” Taman, lehew agu mdag i dad
gumlungaygu, du fye galyalogu i kaltulus
Krayst tmabeng do. 10 Taman, dsal nawagu
balù mnè agu di klungay, na kadoy, na
klidù, na di lam i dad gumlungaygu, na i
ktalù dad to sasè di do, na kaflayam, na
klimah mdà di ksasatugu di ku Krayst du
gadègu ku ta galyalogu i klungaygu, yé
klogu lamyalo i kakgis.

* 12:2 12:2 Dunan i gumnè Dwata.

I klidù nawa Pol gablà di dad to di Korintu

11 Sawe book agu di kafagdaggu, bay
mfeges agu mimò dun du mdà di nimòyu.
Gamu moon gten mdag do, du balù ku too
agu mdanà, là ti mdanà agu di dademe to
tamdò déé. 12 Di klogu fanak déé di gamu,
dee fimò Dwata di do dad ilè i kdatahan, na
dad tnikeng nimò, na dad gumite i kaltu-
lusan du gugmadèyu dun do i satu to dek
Dyisas Krayst. Na di kimògu ayé, toogu
fantahà i nawagu di lam i dad klimah gafat
di do. 13 Na salngad sa i kibòta gamu déé
di Korintu na i kibògu i dad to ftoo di ku
Dyisas Krayst di dademe dad banwe. Lo
satu gusahalan, du là mni agu tabeng di
gamu di dad kalnidùgu du là mayè agu ku
magsamuk gamu. Ku gsalà i nimògu ayé,
begyu agu fnasinsya.

14 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy gamu.
Na landè fnigu di gamu tabeng, du ise yé
nibalgu i knunyu, bay gamu i fandufgu. Ise
ku dad ngà baling lmawil i dad tua, bay dad
tua lmawil i dad ngà. 15 Too agu lehew mlé
i kdee gunun-gu, na balù i ktogu, du fye
gtabengta gamu. Na là kè bnalasyu i bong
kakdogu gamu?

16 Gadèyu sa, mdà di munan, là snamukta
gamu. Bay nun man dun toota gamu lnumì
kun na fan-gaw. 17 Kan? Ta lnumìta gamu
fagu di dad to dekgu déé di gamu? 18 Di
munan, ta dekgu Titu na i satu flanekto salu
déé di gamu. Lnumìla gamu kè? Là sa, du
salngad i fandammi na i adatmi.

19 Keng yé fandamyu ku nsenmi i ktomi,
bay ise ayé. Gadè Dwata i ktalùgu di
gamu glalòan i knayè Krayst, na i kdee
nimòmi slame gamfbagal i kaftooyu. 20 Bay
yé klidùgu di ksalugu déé, keng baling yé
teen-gu di gamu i là knayègu, na lêyu teen
di do i là knayèyu. Du keng sana knun
kasbalewyu, ksafè nawa, kinit ulu, klom,
ksadoy, kastugad salék, kafagdag, na là
kasaglabatyu. 21 Yé klidùgu ku di kasfulêgu
déé, ta baling agu myà di kanfe Dwata gablà
di dad nimòyu. Na baling too mlidù i
nawagu ku dee di gamu ta gamsalà di mu-
nan, là nsalla i magsik nimòla, na i kimòla
sasè knayè i lawehla, na i là kadnanla i
ktola.

13

I gusen flau na kumusta Pol

1 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy gamu.
Di kukumyu, lalòyu i man Tnalù Dwata,
"Silangyu fantoo i duenla di satu to ku yé
kdee to mite i kimòan sasè lwe ku demen
glukas." 2 Nun kayègu man di gamu dad
mtatek di salà di munan, na balù kel di
kdeeyu. Ta man-gu ani di galwe dulêgu
lmauy gamu, bay lêgu nulit di lamgu là
samfulê. Na ku ta samfulê agu, sdulêta
gamu fanngewe. 3 Teenyu kadang i gug-
madè dun na talù Krayst fagu di do. Là
mlungay i kibòan gamu, bay fiten i kaltulu-
san. 4 Balù landè gal Krayst di kfatin di krus,
bay lê mték mdà di kaltulus Dwata. Na mdà
di ksasatumi di kenen, lê landè galmi, bay
gagin gami di kenen fagu di kaltulus Dwata
teenyu di katdòmi gamu.

5 Tooyu neye i ktoyu fye gadèyu ku ta
sasatu gamu di ku Krayst, ku demen là.
Ta gadèyu sa na ta mnè Krayst Dyisas di
nawayu. Silang là déén ku là fantooyu dun.
6 Yé toogu fantoo teenyu kadang na nun
ulê i nimògu. 7 Yé dasalmi gamu, too gamu
mimò fye. Na ise yé kayèmi fite i knun ulê i
nimòmi, bay fye moon teen i kafye nimòyu,
balù ku yé kite dad to gami landè gukel i
nimòmi. 8 Du là nimòmi i là glalò di kaglut.
9 Too gami lehew ku yé kite dad to gami
ta landè glalmi, na gamu mbagal. Taman,
lêmi gamu dnasal, fye sikof i klalòyu ku
Krayst. 10 Yé duen-gu smulat ani di lamgu
là samfulê déé, du fye ku ta kel agu déé di
gamu ta landè duen-gu mngak gamu mdà
di glal blé Amu di do. Ta banlén agu glal du
fye fanbagalgu i kaftooyu, ise ku balinggu
flungay.

11 E dad flanek, ani gusen i man-gu di
gamu. Tooyu fanduf i katluh, na falningeyu
i dad flaugu gamu ani. Tooyu sansatu i
nawayu, na mnè gamu di ktanak, na mnè di
gamu i Dwata mlé kasakdo na ktanak nawa.
12 Tooyu fite i kasakdoyu di kasaflanekyu di
ku Dyisas Krayst. I kdee dad to ta nfun
Dwata dini, manla, "Kumusta" gamu kun.
13 Mulà moon mnè di gamu i kafye Amuto
Dyisas Krayst, na i kakdo Dwata, na i kas-
galak di Mtiu Tulus.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Galasya

1 Do, Pol, i smulat di gamu. Ise ku to i
mdek do, na là fagun dun di dademe to, bay
yé mdek do Dyisas Krayst, na Dwata Mà, i
mték ku Dyisas Krayst di fati. 2 I kdee dad
to ftoo dini, magin ale di do kmumusta di
gamu di dad simbahan di Galasya.
3 Yé kayègu moon ku Dwata Mà na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.
4 Na Krayst mlé i kton di fati du mdà di
dad salàto du fye galwà ato mdà di lam i
dad sasè nimò i dad to là ftoo di mdu ani.
Na i nimò Krayst ayé, naginan knayè i Màto
Dwata. 5 Too magdayen i Dwata kel di landè
sen. Amén.

Lo satu i Fye Tulen

6 Tikeng agu di klalyu tmagak i Dwata,
dunan i tamlo gamu fagu di kafye Krayst.
Na baling gamu ftoo di mahal tdò i manla
lê satu Fye Tulen. 7 Bay too ti glut i man-
gu di gamu, landè dademe Fye Tulen. Na i
dad to ayé, lola flibug i fandamyu, na kayèla
falmo i Fye Tulen gablà di ku Dyisas Krayst.
8 Bay balù gami ku demen i satu kasaligan
mdà di langit tamdò, na là salngadan di ta
tdòmi di gamu, mulà moon falnayam kenen
kel di landè sen. 9 Ta manmi ani di gamu,
na ani lêgu nulit. Ku nun to tamdò, na là
salngadan di ta tdòmi di gamu, mulà moon
falnayam kenen kel di landè sen.
10 Yé man nawayu kè ku yé kayègu flehew
i dad to? Ise. Yé kayègu flehew i Dwata. Ku
yé kayègu flehew i dad to, là gten agu tlo
fasak Krayst.

I ktulen Pol gablà di katlo Dwata kenen

11 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu, na
i Fye Tulen ta tdògu di gamu, ise mdà di
dad to. 12 Ise ku gdawatgu mdà di dad to, na
landè to tamdò dun di do, bay Dyisas Krayst
i fite dun di do.
13 Ta lingeyu sa i adatgu di munan di
klalògu i tdò dad Dyu. Toogu falnayam i dad
to ftoo di Dwata, na nimògu i sen gnagan-
gu falmo dale. 14 Di bang ayé, ta baling agu
mdatah di dademegu Dyu salngad ktuami
di klalògu i tdò dad Dyu, midul fa i do kimen
di tdò i dad gutambulmi.
15 Bay mdà di kafye Dwata, ta tanfingan
agu di lamgu là sut, na tlon agu mimò i
knayèan. 16 Na fiten di do i Ngàan du fye
tdògu i Fye Tulen gablà di kenen di dad to
ise Dyu. Na di bang ayé, landè to gumnigu
flau. 17 Na là salu agu di Dyérusalém lmauy
i dad to muna dek Dwata. Bay, yé nimògu
gasil agu salu ditù di Arabya, na kafnge ayé,
lê agu samfulê di Damaskus. 18 Na kafnge
tlu fali, yé klogu gatù di Dyérusalém du fye
dilègu Piter, na fanak agu di safédan sfalò
lime butang klon. 19 Na landè dademe dad to
dek Dyisas teen-gu, lo senan Dyém, i twali
Amuto Dyisas.
20 Slame glut kdee sulatgu ani. Na gadè
Dwata là tmulen agu kéng.
21 Kafnge ayé, fles agu ditù di Sirya na
Silisya. 22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas
di Dyudiya, là lmenla mite do di munan.
23 Lo yé gadèla gablà di do i lingela tulen i
dademe dad to, yé manla, "I to falmayam
gito di munan, ta tamdò i kaftoo di ku
Dyisas Krayst. Yé ta tdòan ani i knangan
di munan." 24 Taman, toola dnayen i Dwata
mdà di do.

2

Pol na i dademe dad to dek Dyisas

1 Kafnge i sfalò fat fali, yé klogu samfulê
ditù di Dyérusalém magin ku Barnabas, na
fagin-gu Titu. 2 Yé duen-gu samfulê ditù du
dek Dwata agu. Lo yé gustulen-gu di dad
ulu i dad to ftoo di ku Dyisas, na yé tulen-
gu dale i Fye Tulen tdògu di dad to ise Dyu.
Yé duen-gu fbateng dun di dad Dyu ayé,
du là mayè agu ku i katdògu di munan na
di mdu ani ku landè gukmamu dun. 3 Na
balù Titu, i magin di gami, Grik kenen, bay
landè fmeges dun fimò ilè di lawehan, 4 balù
ku nun dademe dad to mayè fimò dun di
kenen. Lo ale flingu ftoo, na ta magin ale
di gami du tnanulla i kagalwà ta gdawatmi
mdà di ksasatumi di ku Krayst. Na yé kayèla
lê gami magfasak samfulê. 5 Bay là ti fafisan
gami di dale, du fye fles mnè di gamu kaglut
i Fye Tulen.
6 Na i dad sawe ulu ditù di simbahan di
Dyérusalém, landè tanlasla di dad tdògu.
Na là mabtasan di do ku simto ale du i
Dwata landè nungulan. 7 Bay, i dad ulu ayé,

gadèla na ta gablé Dwata di do i glal tamdò i
Fye Tulen di dad to ise Dyu, salngad i kablén
ku Piter i glal tamdò i Fye Tulen di dad
Dyu. 8 Du mdà di kaltulus i Dwata, dekan agu
tamdò di dad to ise Dyu salngad di kdekan
ku Piter tamdò di dad Dyu. 9 Ale Dyém, Piter
na Dyan, dilè na dale ulu, gadèla Dwata
fimò do ani. Toola gami dnawat dademela
salngad tamdò. Na yé gusasatu nawa i
kdeemi, lwemi Barnabas, tamdò di dad to
ise Dyu, na nè dale, tamdò ale di dad Dyu.
10 Na lo yé fnila di gami ku tnabengmi dad
to landè knun di blengla, na too agu mayè
mimò dun.

I kngak Pol ku Piter di Antyuk

11 Bay kanto kel Piter di Antyuk, nngakgu
kenen di kanfe i dad to du gsalà i nimòan.
12 Di lam là fa kel i dad to dek Dyém, gal
kmaan Piter di saféd i dad to ise Dyu.
Bay kanto ale kel, ta fawag kenen, na là
kmaanan di safédla du likò di dad Dyu gal
mdek i dad to ise Dyu fimò ilè di lawehla.
13 Na ta gambet di kenen i dademe Dyu ftoo,
na balù Barnabas, ta lê kenen mgebe. 14 Na
kantogu teen na là glalò i nimòla di kaglut
i Fye Tulen, man-gu di ku Piter di kanfe i
kdee dad to, "Dyu ge, bay i nimòam salngad
di nimò i dad to ise Dyu. Na ku yé nimòam,
dét i kibòam flalò i dad to ise Dyu di adat i
dad Dyu?"

Galwà i dad Dyu na dad ise Dyu fagu di kaftoo ku Dyisas

15 Gami i dad Dyu mdà di ksutmi, na ise
ayé gutambulmi di dad ise Dyu i galmi man,
"Dad gamsalà" du lnafàla i uldin Dwata ta
fagun di ku Mosis. 16 Na gadèmi landè to
tluh di kanfe Dwata fagu di kimenan i uldin,
bay lo fagu di kaftoon ku Dyisas Krayst.
Taman, ta lê gami ftoo ku Krayst Dyisas du
fye tluh gami fagu di kaftoomi di kenen. Na
ise ku yé gumdàmi tluh mdà di kimenmi i
uldin, du landè to tluh di kimenan i uldin.
17 Balù ku yé naluh nawami mgimò tluh di
kite Dwata mdà di ksasatumi ku Krayst, bay
teen dad to sana kagsalàmi salngad di dad
to ise Dyu. Yé kè kayèan man na Krayst i gal
mdek gami mimò salà? Ise ayé. 18 Ku lêgu
sanfulê i ta knagolgu, dini gugmadè dun ta
lnafàgu i dad uldin. 19 Yé mebe do di fati i
uldin du mdà di là kgimen-gu dun. Na ta
tnagakgu du fye gimen-gu i knayè Dwata.
Fagu di kaftoogu ku Krayst, ta gagin agu
di kfatin di krus. 20 Taman, ta ise do i mto,
bay Krayst i ta mto dini di do. Na i lawilgu
gnamitgu di kaftoogu di Ngà i Dwata, dunan
i kambong do nawa na fafati di do. 21 Là ti
tnagakgu i kafye Dwata, du ku yé gumdà
Dwata famdam ta tluh i satu to fagu di
kimenan i dad dekan, landè gukmamu i
kfati Krayst di krus.

3

I uldin na i kaftoo

1 E, dad to di Galasya, sawe book gamu.
Simto i gutabanyu? Ta too mbateng sa i
ktulen dun di gamu gablà di kfati Dyisas
Krayst di krus. 2 Nun snalekgu di gamu. Dét
kibòyu gamdawat i Tulus Dwata? Gdawatyu
kè fagu di kimenyu i uldin Dwata fagu di
ku Mosis, ku demen fagu di kaflingeyu
na kaftooyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas
Krayst? 3 Tay kbookyu. Di katbùyu ftoo,
yé snaligyu i Tulus Dwata. Kafnge ayé, ta
baling yé snaligyu i gamu gnagan. 4 Landè
kè btasan di gamu i kdee dad ta gnaguyu?
Là fakay ku landè ulê i dad gnaguyu ayé. 5 Di
kablé Dwata i Tulusan di gamu na di kimòan
i dad tnikeng di blengyu, dét duenan mimò
dun? Mdà kè di kimenyu i uldin, ku de-
men mdà di kaflingeyu na kaftooyu di Fye
Tulen?

6 Salngad ayé man i Tnalù Dwata gablà
ku Abraham, "Fantoon i Dwata, na mdà
déé, tluh kenen di kanfen." 7 Na salngad
ayé, i kdee dad to ftoo di ku Dyisas Krayst,
dale mgimò dad bel Abraham. 8 Di kafsulat
Dwata i Tnalùan, ta sanan gadè na tanluhan
i dad to ise Dyu fagu di kaftoola. Taman,
ta falan fgadè i Fye Tulen di ku Abraham,
manan, "Fagu di ge, banlégu kafye i kdee
dad sahal to di klamang banwe." 9 Ftoo
Abraham di Dwata, na banlén kenen kafye.
Taman, i kdee ftoo, lêan ale banlé kafye.

10 I kdee dad to smalig di kimenla i uldin,
ta mnè di tahla i flayam Dwata, du ani man
i Tnalù Dwata, "Falnayam i kdee dad to ku
là sdulêla nimen i kdee dad uldin ta gsulat."
11 Na tooto gadè là ti tluh i satu to di kanfe i
Dwata fagu di kimenan i dad uldin Dwata
ta fagun di ku Mosis, du ani man i Tnalù
Dwata, "Lo yé gamfun nawa landè sen i to
tluh di kanfe Dwata fagu di kaftoon." 12 Bay
i uldin, là tmagenan di kaftoo, du ani man i

Tnalù Dwata, “Ku nun to, sandulêan nimen
i kdee uldin, gfunan i nawa landè sen.”
13 Bay baling yé maflayam, Krayst du
nsòan ato mdà di kaflayam gdawatto moon
di là kgimento i uldin, du ani man i Tnalù
Dwata, “Nè to fnatak di krus, yé falnayam.”
14 Ani duen Krayst mimò ayé du yé kayèan
ku i kafye ta fakang Dwata di ku Abraham
lê gdawat i dad ise Dyu fagu di ku Krayst
Dyisas, du fye gdawatto i Tulus ta fakang
Dwata di gito fagu di kaftooto.

I dad uldin na i fakang

15 Dad flanekgu, ani satu guflingen-gu
i man-gu ayé. Ku nun kasafnè, na ta
fnge fnirma*, landè fakay lmafà ku demen
tamnù dun. 16 Nun dad fakang nimò Dwata
di ku Abraham na di belan. Na ise ayé
man Tnalù Dwata ku “di dad belam.” I
knayèan man lo satu to, dunan Krayst. 17 I
Dwata, nun nimòan kasafnè ku Abraham,
na yé fakangan dnohòan. Silang blé Dwata
i uldin kafnge fat latuh tlu falò fali. I
uldin, là ti falmon i kasafnè ku demen landè
gukmamu i fakang. 18 Du ku yé duen Dwata
mlé kafye di dad to du mdà di kimen i dad
uldin, ta landè gukmamu i fakangan. Bay
di kaglutan, yé duen Dwata mlé kafyen di
ku Abraham du dnohòan i ta fakangan di
kenen.
19 Ku gambet ayé, dét kè gukmamu i
uldin? Yé duen Dwata mlé i uldin fagu di
ku Mosis du fye teen dad to i salàla. Na yé
ta gusen i kaflalò Dwata di uldin kanto kel i
satu to ta fakangan, dunan i bel Abraham,
yé dagitan Krayst Dyisas. Na blé Dwata i
uldin di ku Mosis fagun di dad kasaligan,
na Mosis lê man tmugad dun di dad to.
20 Landè gukmamu i to mnè di bleng du lo
satu Dwata talù ku Abraham di kablén i
fakangan.

I gukmamu i uldin Dwata fagu di ku Mosis

21 Yé kayèan man ani kè i uldin Dwata
fagu di ku Mosis na i fakang Dwata, là
maslalò ale? Là sa, du ku nun moon uldin
gamlé nawa landè sen di dad to, fakay
mgimò tluh i kdee di kanfe Dwata fagu di
kimenla i uldin ayé. 22 Bay yé man Tnalù
Dwata, magfasak i kdee dad to di salà. Na
mdà déé, lo yé gamdawat i blé ta fakang
Dwata dunan i dad to ta ftoo ku Dyisas
Krayst.
23 Di laman là kel i bang kaftoo, magfasak
ato di uldin, na silang ato galwà déé kantoto
gadè i dalan ftoo di ku Krayst. 24 Taman,
i uldin tamdò gami kel di kakel Krayst,
na mdà déé, tluh gami di Dwata fagu di
kaftoomi di ku Krayst. 25 Na ani, du ta ftoo
gami di ku Dyisas Krayst, ta landè ktoo
uldin tamdò gami.
26 Na i kdeeyu, ta mgimò gamu nan dad
ngà i Dwata fagu di kaftooyu di ku Krayst
Dyisas. 27 Na i kdeeyu ta fbunyag di ku
Krayst, ta déé Krayst di gamu. 28 Na gito dad
to ta ftoo di ku Krayst Dyisas, ta landè gusa-
halto, balù ku Dyu ku demen ise Dyu, balù
ku fasak ku demen ise fasak, balù ku lagi ku
demen libun, du i kdeeto ta masasatu di ku
Krayst Dyisas. 29 Na du ta nfun Krayst gamu,
ta glam gamu di bel Abraham, na gdawatyu
i fakang Dwata.

4

1 Kaflingenta dun, ku nun ngà ta mati i
màan, kenen mfun kdee dad knun i màan.
Bay du ngà kenen fa, landè gusahalan di
dad fasak balù ku kenen mfun i kdee. 2 Di
laman ngà fa, là fakay ku là nimenan i dad
to mifat kenen, na i dad to mifat i dad
knunan kel di bang fala nalék i màan. 3 Na
salngad ayé i kagkahto gito, du di lam là fa
kel Krayst, magfasak ato di dad gulmalòto
magot i banwe ani. 4 Bay kanto kel i bang
ta fala nalék Dwata, dekan i Ngàan sut di
satu libun, na glam kenen di dad Dyu mgebe
i uldin, 5 du fye falwàan i dad to mgikat di
kimen i uldin du fye mgimò ato dad ngà i
Dwata.
6 Na yé gudmilè dun ta ngà gamu i Dwata,
du ta dek Dwata i Tulus Ngàan mnè di
nawayu, na mdà ayé ta fakayyu tlo i Dwata
“Mà.” 7 Na yé duenam man, ta ise gamu
fasak bay dad ngà i Dwata. Du ta ngà Dwata
gamu, ku dét i blén di dademe dad ngàan,
yé lêan blé di gamu.

I klidù Pol gablà di dad to di Galasya

8 Na di munan, di lamyu là fa dmilè i
Dwata, fasak gamu i dad ise glut dwata.
9 Bay ani, ta dilèyu i Dwata, na ta lêan gamu
dilè. Na kan ku mayè gamu samfulê di dad
muna gulmalòyu landè gnagan na landè
kamu? Mayè gamu kè ku lê gamu magfasak
di dad tdòla? 10 Kan ku fantooyu i dad lii

* 3:15 3:15 Mbagal sulat di kasafnè.

fagu di kafèyu i dad mabtas du, na ksut i
bulen, na i kaktu di kat fali? 11 Yé klikògu,
keng landè gukmamu i kdee ta tdògu di
gamu.
12 Dad flanek, fakdogu di gamu, lalòyu i
adatgu salngad klalògu i gamu adat. Na
gamu, landè gusasè i nimòyu di do. 13 Na
ta gadèyu sa yé gumdàgu gamtdò gamu
i Fye Tulen di munan du mdà di knun
tdukgu. 14 Na balù ku maflayam gamu mifat
do di knun tdukgu, là ti fantulahyu agu,
na là ti nadoyyu agu. Bay yé kdawatyu
do salngad ku yé lmauy gamu kasaligan i
Dwata ku demen Krayst Dyisas. 15 Toogu
lyalo i kakdoyu di do di bang atù. Ku loyu
fakay nwè i matayu, ta bléyu do. Kan ani
ku ta matlas i fandamyu? 16 Kan dé ku ta
knangyu agu nawa? Yé kè duenan du mdà
di ktulen-gu gamu i kaglutan?
17 I dad to tamdò kéng, too ale mayè mlad
gamu, bay sasè i fandufla. Yé kayèla ku
gawag gamu di do du fye dale i nsenyu.
18 Too ti fye i mafè syan ku fye i duenan.
Fanlesyu i nimòyu ayé balù ku déé agu
ku demen là. 19 E dad ngà toogu kanbong
nawa, too agu maflayam di gamu salngad
di kaflayam i libun fan sut ngàan kel di kag-
funyu i ldam Krayst. 20 Too fye moon ku déé
agu di safédyu du fye fan-ganaggu i ktalùgu
di gamu du too msamuk i fandamgu.

Sara na Hagar, i gugaflingen i lwe kasafnè

21 Nun snalekgu di gamu dad to mayè
lmalò di uldin. Ta glabatyu kè i gum-
tatekan? 22 Du yé man i Tnalù Dwata gablà
ku Abraham, nun lwe ngàan lagi, i satu sut
di libun fasak, na i satu sut di libun ise fasak.
23 I ngàan sut di fasak, sut di btal ksut. Bay
i ngàan sut di libun ise fasak, yé gugdohò
i fakang Dwata. 24 Na i lwe libun ayé, yé
guflingen di lwe kasafnè. I satu, yé dagitan
Hagar, na yé kagkah i dad belan lê ale mag-
fasak, du yé gugafléd Hagar, dunan i uldin
blé Dwata fagu ku Mosis di Bulul Sinay.
25 Na yé guflingen-gu ku Hagar dunan i Bulul
Sinay di banwe Arabya, na yé gumtatekan
dunan i syudad Dyérusalém du magfasak i
dad to di klalòla i uldin. 26 Bay i satu libun,
yé dagitan Sara. Ise kenen fasak, na yé
banwen satu Dyérusalém ditù di langit. Na
gito i dad belan du là magfasak ato di uldin
ayé. 27 Du ani man i Tnalù Dwata,
"E libun landè ngà, too ge flehew. Mkit ge
di klehew balù ku là lmenam gmagu
katduk fsut ngà, du i libun tnagak
yaanan, mas dee kenen bel di libun
nalay i yaanan."
28 Dad flanek, gito ta dad ngà Dwata du
mdà di kdohòan i fakangan. Gito i dad bel
Isaak, i ngà Sara, dunan i ta fakang Dwata
ku Abraham. 29 Na di bang atù, i ngà sut
di btal ksut, dunan Ismaél, falnayaman i
twalin, Isaak, dunan i ngà sut fagu di gal i
Tulus Dwata. Na salngad ayé kagkah i dad
bella di mdu ani. 30 Na dét kè i flau Dwata
di ku Abraham i ta gsulat di Tnalù Dwata?
Ani flaun, manan, "Filiham i libun fasak na
i ngàan, du i ngà i libun fasak, landè gfunan
di knun i màan." 31 Na yé duenam man, dad
flanek, ta ise ato ngà i fasak, bay ta ngà ato
i libun ise fasak.

5

I kafalwà Dyisas gito

1 Yé duen Krayst falwà gito du fye ta là dè
ato magfasak di dad muna gulmalòto. Yé
duenam man, too gamu fbagal, na ta nang
gamu lê fafasak samfulê.
2 Do, Pol, i man ani di gamu. Ku yé duenyu
fimò ilè di lawehyu du mdà di klalòyu i
uldin, ta landè btas Krayst di gamu. 3 Ani
flaugu di gamu, ku nè to fimò ilè di lawe-
han, là fakay ku là sandulêan nimen i kdee
uldin. 4 Ku yé man nawayu tluh gamu di
kite Dwata fagu di kimenyu i uldin, landè
kasgagotyu di ku Krayst, na ta gtagakyu i
kafye Dwata. 5 Bay ani i gami fanden: Dwata
i tamluh gami. Na yé galmi sanfatan du
mdà di kgagan i Tulus Dwata tmabeng fagu
di kaftoomi. 6 Du i to ta masasatu di ku
Krayst Dyisas, ta là mabtas di kenen ku ta
nun ilè di lawehan, ku demen landèan. Lo
yé mabtas i kaftoo teen di nimòan mdà di
kalbong nawan.
7 Ta too fye sa i kaftooyu di munan. Simto
kè i fnang gamu di klalòyu i kaglutan? 8 Ise
ku Dwata mimò ayé, du kenen tamlo gamu
fdadong di kenen. 9 Fgeye gamu du fye là
kamfit i tdòla di gamu, salngad i bulung
falnok fan, du ani gal man, "Balù ku too
tukay i bulung falnok fan gbol di ta sanbool,
kanfitan i kdee." 10 Du mdà di ksasatuto
di Amuto, toogu gadè ta fan gamu samfulê
lmalò di glut dalan, na falnayam Dwata i to
sambulug gamu, balù simto kenen.

11 Bay dad flanek, ku sana katdògu kfimò
ilè di laweh, là falnayam dad Dyu agu moon,
na là ti tamduk nawala do balù ku fagin-gu
tdò gablà di kfati Krayst di krus. 12 I dad to
smamuk gamu ayé, yé kayègu nang lo yé
nimòla i fimò ilè di lawehla, bay yé fye fles
maklang*.
13 Na dad flanekgu, ta tlo Dwata gamu
du fye galwà gamu di dad gumagfasakyu.
Bay nangyu gnamit i kagalwàyu ayé di sasè
kfagu na fles di kagsalà. Bay yé fye nimòyu,
too gamu stabeng du mdà di kasakdo. 14 I
kdee uldin Dwata, ta mbaling lo satu di
manan, "Kanbongam nawa i dademem to
salngad kalbong nawam i ktom." 15 Bay ku
yé ganbetyu i adat dad lmanaf labè, na sigi
gamu sngal na sakét, too gamu fgeye tà
gamu sdulê malmo.

I knayè Tulus Dwata na i knayè lawehto

16 Yé duenam man, ani man-gu di gamu,
tooyu blé i ktoyu di Mtiu Tulus du fye ta
là nimenyu i sasè knayè i lawehyu. 17 Du
too sahal i knayè lawehyu na i knayè Mtiu
Tulus. I knayè Mtiu Tulus, knangan i knayè
laweh. Na i knayè laweh, knangan i knayè
Mtiu Tulus. Taman masfati i lwe ani, na yé
gamsang di kimòyu fye. 18 Bay ku yé malak
gamu i Mtiu Tulus, ta là mgikat gamu di
uldin.
19 Too mlal dilè nimò i satu to ku yé malak
dun i sasè knayèan. Ani nimòan: Snafédan i
dademe dad to ise yaanan, na too magsik na
magyà i dad nimòan. 20 Mangamfù kenen di
dad ise glut dwata, na lmoos kenen. I dad
to ayé, snang ale nawa, na sbalew ale, na
safè ale nawa, na safalbut ale, na lom ale,
na landè ksasatu nawala, na mungul ale to.
21 Na galla nibal knun i dademe, na flangal
ale, na magin ale di dad sasè nimò. Na nun
fa dademe dad sasè nimòla gambet ayé. Na
ani fafaldamgu di gamu i galgu man, i dad
to mimò gambet ayé, là ti gdawat ale di
Kagot Dwata†.
22 Bay ani blé i Mtiu Tulus: kalbong nawa,
klehew, ktanak nawa, ktahà nawa, klayù
nawa, kafye balu, na kagsalig, 23 i kakdo, na
kadnan i kto. I kdee ayé, là ti gkuntran
di balù dét uldin. 24 Na i kdee dad to nfun
Krayst Dyisas, ta fnatak di krus i labi ktola
gagin i dad sasè niballa. 25 Na du yé gumdà
i nawato di Mtiu Tulus, taman kenen i gten
malak gito. 26 Na nang ato safdatah, nang
ato sbalew, na nang ato safè nawa.

6

I kastabeng

1 E dad flanek, ku nun di gamu tatek di
salà, gamu dad to mbagal di kaftoo mdà
di alak i Mtiu Tulus, yé nimòyu fansyeyu
mték kenen. Bay fgeye gamu du fye là lê
gamu tatek di salà. 2 Na too gamu stabeng
mebe dad klidùyu du ani kibòyu mimen i
dad uldin Krayst gamu. 3 Ku nun to, yé man
nawan ta too kenen fye, bay di kaglutan là
fyen, ta fan-gawan i kton. 4 Kat satu to, toon
fan-geye i dad nimòan, na ku fye nimòan,
fakay kenen flehew. Na nangan sngad i
nimòan di nimò i dademe dad to, 5 du kat
satu to, kenen tmimel di Dwata gablà di
kenen nimò.
6 I satu to ta matdò di Tnalù Dwata, yé fye
nimòan fagalmenan i to tamdò kenen.
7 Nang gamu flingu du là ti gafgawyu i
Dwata. Ku dét i flah satu to, yé kantun. 8 Ku
simto mlah i dad sasè knayè lawehan, yé
gaktun i kalmo. Bay ku simto mlah i knayè
i Mtiu Tulus, yé kantun nawa landè sen.
9 Nang ato ftakas mimò fye, du ku ta kel i du
ta nalék Dwata, nun gdawatto taden ku là
fanak ato mimò. 10 Na yé duenam man, too
ato fakgis mimò fye di kdee dad to, matnù
fa di dademeto saflanek di kaftooto di ku
Dyisas.

I gusen i sulat

11 Neyeyu i kalbang dalan-gu smulat. 12 I
dad to mayè ku fimò gamu ilè di lawehyu,
lo yé kayèla ku flehewla i dademela Dyu,
na ku là maflayam ale mdà di kaftoola di
kfati Krayst di krus. 13 Balù i dad Dyu ta
nun ilè di lawehla, là gaganla mimen i kdee
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay yé
duenla mayè ku nun ilè di lawehyu du fye
dag i dad to ale mdà di kimenyu. 14 Bay
do, là sa daggu i ktogu, bay lo yé daggu i
Amuto Dyisas Krayst mdà di kfatin di krus.
Du fagu di kfatin ayé, ta landè agot i knayè
banwe di do. Na do, ta lê landè ayègu mimò
knayè i banwe. 15 Là ti mabtasan ku nun ilè
di laweh i satu lagi, ku demen landèan. Bay
yé lo mabtas ku ta fnalami Dwata i adatan.

* 5:12 5:12 Ku demen skah ale di dad to ftoo.
† 5:21 5:21 Là gfusuk ale di langit.

[16] Mulà moon ku blé Dwata ktanak nawa na
kakdo di kdee dad to mimen i tdògu ani, na
kel di kdee dad to i Dwata.
[17] Na di gusenan, ani man-gu di gamu. Ta
là fakay ku nun to man dun ise dek Dwata
agu. Teenyu sa di lawehgu i dad laas mdà di
kaflayam dad to do, du yé gugmadè dun na
do i fasak Dyisas.
[18] Na dad flanek, mulà moon i kafye
Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu.
Amén.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Ifisu

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek
Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata. Na
febegu i sulat ani di gamu dad to nfun
Dwata mnè di Ifisu, dunan i dad to gsalig du
mdà di ta ksasatuyu ku Krayst Dyisas. 2 Yé
kayègu moon Dwata Mà na i Amuto Dyisas
Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kafye gfunto fagu di ksasatuto di ku Krayst

3 Fasalamat ato di Dwata, i Mà Amuto
Dyisas Krayst, du blén di gito mdà di langit
i kdee gamfye di kaftooto du mdà di ta
ksasatuto ku Krayst. 4 Di laman là mimò
i klamang banwe, ta sanan ato nalék du
nfunan ato fagu di ksasatuto di ku Krayst
du fye too ato tluh, na landè gumaslento di
kanfen.
Na mdà di kalbong nawan gito, 5 ta falan
fnè di fandaman i kafbalingan gito dad
ngàan fagu di ku Dyisas Krayst du yé gule-
hewan na knayèan. 6 Na tooto dnayen i
Dwata du tadèan ato banlé kafye fagun di
ku Dyisas Krayst, i Ngàan toon kanbong
nawa. 7 Fagu di litè Krayst, ta nsò Dwata ato,
na ta fnasinsyan dad salàto. Too bong kafye
Dwata 8 i ta blén gito, landè gamsngad dun.
Di kdee kfulungan na kgadèan, 9 nimò
Dwata i ta fnaleh nawan, na fiten di gito i
knayèan nimò fagu di ku Krayst i là lmenan
fgadè di munan. 10 Ani fnaleh nawan i
dnohòan ku ta kel i du, dunan sansatun i
kdee ta nimòan di langit na di tah tanà, na
Krayst ulu di kdee.
11 I kdee fnaleh nawan, slame mgimòan.
Na ta nalék Dwata ato du fye nimòan ato
dad ngàan fagu di ksasatuto di ku Dyisas
Krayst, du yé ta fnaleh nawan mdà di kagat-
bùan. 12 Dunan ayé i nimòan. Taman, gami
ta muna smalig di ku Krayst, toomi dnayen
i kdatah Dwata.
13 Na lê salngad ayé gamu dad to ise Dyu
du ta lê gamu mbaling dad to Dwata. Di
kaklingeyu i glut tdò, dunan i Fye Tulen mlé
gamu kagalwà, ta fantooyu. Na yé ilè dun
gamu ta nfun Dwata du ta blén di gamu i
Mtiu Tulus, dunan i ta fakangan. 14 Du yé
funa blé Dwata di gito i Tulusan, yé gug-
madèto dun gdawatto kadang i kdee fakang
Dwata di dad ton, na fagu déé gadèto too
sikof kafalwà Dwata i dad nfunan. Taman,
tooto dnayen i kdatahan.

I dasal Pol

15 Yé duenam man, mdà di muna kak-
lingegu gablà di kaftooyu di Amuto Dyisas
na i kalbong nawayu di kdee dad to nfun
Dwata, 16 là ti fanak agu fasalamat di Dwata
gablà di gamu, na galta gamu fakuf di kat
kdasalgu. 17 Na mni agu di Dwata i Amuto
Dyisas Krayst, dunan i Màto too mdatah.
Ani fnigu, blén di gamu i Mtiu Tulus, dunan
i mlé gamu kfulung na faglabat gamu i
Dwata du fye midul i kdilèyu dun. 18 Na
lêgu fni lanwan i fandamyu fye glabatyu
nun fandenyu mdà di katlon gamu, dunan i
kdee kafye ta fakangan di kdee dad to ftoo
di ku Dyisas. 19 Na yé duen-gu lê mni ayé du
fye galyaloyu kgis i kaltulus Dwata lamyak
di gito dad to ftoo di kenen. I kaltulus ta
dini di gito, dunan 20 i gnamitan di ktékan
ku Krayst di fati na di kafsudengan kenen di
kwananan ditù di langit. 21 Mdatah Krayst
di kdee harì, na di dad ganlal, na di dad
tulus*, na di dad amu, na di kdee dagit, ise
ku lo di mdu ani, bay kel di fulé du kadang.
22 Na ta fdanà Dwata i kalbong kdee di ku
Krayst, na ta fagotan dun i kdee, na kenen
ulu i kdee dad to ftoo. 23 Na gito dad to ftoo
di ku Dyisas Krayst, ta mgimò lawehan, na
déé gumite dun i ksikofan, na kenen smikof
kalbong kdee.

2

I ktékto di fati magin ku Krayst

1 Di munan, salngad gamu di dad to ta
mati du landè kasgagotyu di Dwata mdà di
ksasèyu, na di dad salàyu. 2 Gamsalà gamu
di munan du lalòyu ldam i dad to nfun
banwe ani. Yé nimenyu Satanas, dunan
i magot di bleng i langit na i tanà, na lê
magot i dad to là mimen di Dwata. 3 Na
di munan, salngad i kdeeto di dale, du yé
nimòto knayè i ungad, na nimento i ibalan
na i sasè fandaman. Na salngad ato di
dademe dad to là mimen di Dwata, mnè
tahto i kalbut Dwata.

* 1:21 1:21 I dad tulus, dunan dad kasaligan i Dwata na i dad busaw.

4 Bay mdà di kakdo Dwata na i kalbong
nawan gito, 5 di lamto mnè di fati du mdà di
là kimento, ta ntékan ato magin ku Krayst.
Du yé duenyu galwà lo mdà di kafye Dwata.
6 Na mdà di ta ksasatuto ku Krayst Dyisas,
ta nték Dwata ato magin di kenen, na ta
fsudengan ato di saféd Krayst di langit.
7 Nimòan ayé du fiten kel di landè sen i too
bong kafyen ta fgadèan di gito fagu di ku
Krayst Dyisas. 8 Du mdà di kafye Dwata ta
galwà gamu fagu di kaftooyu, na ise ku mdà
di gamu nimò bay tadè blé Dwata di gamu.
9 Na yé duenam man, landè to fakay fdatah
i kton, du ise ku yé gumdà i kagalwàto di
balù dét i ta mgimòto. 10 Ta fnalami Dwata
ato, na di ta ksasatuto di ku Krayst Dyisas,
nimòan ato i dad to mimò i fye nimò ta fala
fatlagad Dwata.

I ksasatuto fagu di ku Dyisas Krayst

11 Gamu dad to ise Dyu, fandamyu i muna
kagkahyu. Msik dad Dyu gamu, na yé
katlola gamu "dad landè ilè di laweh." Bay
dale, nun fimòla ilè di lawehla. 12 Na fan-
damyu i kagkahyu di munan, du gawag
gamu di ku Krayst, na là glam gamu di dad
Dyu ta mgalék Dwata, na landè alelyu di
kasafnè ta fakang Dwata di dad ton. Na di
knèyu di tah tanà ani, fa landè fandenyu,
na là ti gadèyu i Dwata. 13 Bay balù tagnè
gamu gawag di Dwata, di nawan ani, mdà di
ksasatuyu ku Krayst Dyisas, ta neben gamu
di kenen fagu di litè faloh Krayst di kfatin.

14 Na Krayst samfye i dad Dyu na i dad ise
Dyu du ta sansatun i lwe lumbuk ani. Na
ta falmon i gambleng gito, dunan gumdà
i kasnang nawa dad Dyu na i dad ise Dyu.
15 Du yé nimò Krayst di kfatin, flandèan btas
i dad uldin Dwata fagun di ku Mosis gagin
i dad fimòan na i dad fnangan di dad to.
Nimòan ayé du sansatun i lwe lumbuk di
satu falami lumbuk mdà di ta ksasatuto di
ku Krayst, na sanfyen ato. 16 Fagu di kfati
Krayst di krus, lanmon i kasnang nawa, na
sansatun i lwe lumbuk, na sanfyen ale di
Dwata. 17 Du Krayst, tamdò kenen di dad
Dyu, dunan i dad to mdadong di Dwata,
na lêan tdò i dad ise Dyu, dunan i dad to
mawag di Dwata. Na yé tdòan di kdeela
nun kasafye. 18 Du mdà di ku Krayst i kdee
dad to, baling Dyu ku demen ise Dyu, fakay
gafdadong di Mà fagu di Mtiu Tulus.

19 Na yé duenam man, ta ise gamu mahal
to, bay ta glam gamu di dad to nfun Dwata,
na ta ngà gamu i Dwata. 20 Na i kdee ta
ftoo di ku Krayst, salngad i gumnè ta fdak
i dad tugad Dwata na i dad to dek Dyisas,
na Krayst Dyisas i too mabtas batu gufdak i
gumnè ani. 21 Na fagu di ku Krayst, ta sagot i
gumnè ani, na ta mgimò i gumnè Dwata too
mtiu. 22 Na fagu di ksasatuyu di ku Dyisas
Krayst, ta lê gamu sasatu di kdee ta ftoo
du mgimò i gumnè Dwata, du yé ta mnè di
gamu i Tulusan.

3

I katdò Pol di dad to ise Dyu

1 Yé duenam man, do, Pol, i satu blanggù
mdà di katdògu gamu dad to ise Dyu gablà
di ku Krayst Dyisas. 2 Na gadègu sa ta
lingeyu gablà di kafye Dwata di do, du blén
i nimò ani di do du gamfye di gamu. 3 Na
fite Dwata di do i là lmenan fgadè di munan,
salngad i ta man-gu di gamu fagu di sulat.
4 Ku bnasayu i sulatgu ani, glabatyu i là lmen
fgadè Dwata di munan gablà di ku Krayst.
5 Di munan, là tulenan ani di dad to, bay ani
ta fgadèan fagu di Mtiu Tulus, na fgafatan
di dad to dek Dyisas Krayst na di dad tugad
Dwata. 6 Na dunan ani i là lmenan fgadè di
munan, gamu i dad to ise Dyu, fagu di Fye
Tulen, lê gamu gagin di dad Dyu di kagfunla
i blé Dwata, na sagin i kdee di satu laweh,
na slame nun alel di fakang Dwata fagu di
ku Krayst Dyisas.

7 Mdà di kafye Dwata, ta nimòan agu
snaligan tamdò i Fye Tulen mdà di gnagan
ta blén do fagu di kaltulusan. 8 Na balù ku
too agu mdanà di kdee dad to nfun Dwata,
knèan ta blé Dwata di do i gnagan tamdò di
dad to ise Dyu gablà di too bong kafye blé
Krayst di gito. 9 Na lêan blé di do i gnagan
fbateng di kdee dad to i tdò là lmenan fgadè
di munan. I Dwata mimò i kalbong kdee,
là tayòan tulen i tdò ani di munan. 10 Yé
duen Dwata mimò ani du fye teen i dad
ganlal na i dad tulus ditù di langit i kdee
dad sahal gnaganan fagu di kdee dad to ftoo
di ku Dyisas. 11 I nimò Dwata ayé saglalò
di ta fnaleh nawan di là fa nimòan i kdee,
na dnohòan ayé fagu di ku Krayst Dyisas, i
Amuto. 12 Na mdà di ksasatuto di ku Krayst,
na fagu di kaftooto di kenen, là gdè ato, na
là myà ato fdadong di Dwata. 13 Taman, ani

fnigu di gamu, nangyu fagdanà i nawayu du
mdà di dad kaflayamgu di katdògu gamu,
du i dad kaflayam ani gamfye di gamu.

I kalbong nawa Krayst gito

14 Taman, yé duen-gu lkuad di Màto di
langit dmasal di kenen. 15 Kenen gumangmà
i kdee dad to ftoo ta ditù di langit, na lê
man dini fa di tah tanà. 16 Na ani fnigu
di Dwata, mdà di bong kdatahan banlén
gamu kgis fagu di Tulusan, du fye mbagal
i nawayu. 17 Ani lêgu fni, too mnè Krayst
di nawayu fagu di kaftooyu. Na lêgu fni
too gamu dmalil na lamnok fagu di kalbong
nawan gamu, 18 du fye glabatyu i kalbong
nawa Krayst gamu salngad di kdee dad to
i Dwata. 19 Mulà moon galyaloyu i kalbong
nawa Krayst gamu balù là sikof kaglabatto
dun, du fye too gamu fnò i ldam Dwata.
20 Dnayento Dwata du fagu di kaltulusan
gaganan nimò mdatah fa di fnito na di
fandamto. 21 Gito i dad to ftoo di ku Krayst,
tooto dnayen i Dwata fagu di ksasatuto di
ku Krayst Dyisas mdà di muna, na kel ani,
na gafat di landè sen. Amén.

4

I ksasatu nawa i dad to ftoo di ku Krayst

1 Yé duen-gu blanggù du mdà di kagin-gu
di nimò i Amuto. Taman, ani fnigu di gamu,
fanyeyu ldamyu du yé gten nimò i dad to
mgalék Dwata. 2 Tooyu fdanà i ktoyu, na
too gamu sakdo, na tooyu fantahà nawayu.
Na mdà di kasalbong nawayu, too gamu
sfasinsya. 3 Too gamu fgal di ksasatu nawa
blé i Mtiu Tulus fagu di kasafye gumdà i
kasbakas nawayu. 4 Du gito dad to ftoo di
ku Dyisas, lo satu laweh guglamto, na lo
satu Tulus mnè di gito. Na mdà di kalék
Dwata gito, ta lo satu fandento. 5 Na lo
satu Amuto, na lo satu fantooto, na lo satu
duento fbunyag. 6 Na lo satu Dwata, dunan
Mà i kdeeto, na kenen mdatah di kdee, na
mnè kenen di kdeeto, na nimòan i knayèan
fagu di kdeeto.
7 Na kat satu di gito, ta banlé Krayst dad
sahal gnagan nimò mdà di knayèan. 8 Du ani
man i Tnalù Dwata,

"Di kbatunan di langit, dee neben dad to
gtafus, na blén i dad sahal gnagan di
dad to."

9 Dét gumtatek i manan, "Mbatun kenen?"
Yé kayèan man ta muna kenen tufa di tanà,
na fles di gumngalaman. 10 I ta tufa di
gumngalaman, dunan i mbatun ditù di tah
langit, du fye baling di dungan ku demen
di tah, déé sa kenen. 11 Na kenen i mlé dad
sahal gnagan nimò di dad to, na mdà ayé,
nun dademe mgimò dad to dek Dwata, na
i dademe tugad Dwata, na i dademe tamdò
i Fye Tulen, na i dademe, ulu di dad to ftoo
du tamdò ale di dad simbahan. 12 Na yé duen
Krayst mlé dad gnagan ani, du fye gatlagad
i kdee dad to Dwata mimò i knayèan, na
kamgis i laweh Krayst, dunan i dad to ftoo
di kenen. 13 Na fagu déé, ta nun ksasatuto di
kaftoo na di kgadèto i Ngà Dwata. Na du yé
kagkah, ta mgimò ato mbagal di kaftooto,
na sikof i ldamto salngad di ku Krayst.
14 Na ku yé kagkahto, ta là ti salngad ato
i dad malnak ngà mlal mgebe balù dét tdò i
dad to fulung famgaw. 15 Bay yé gito nimò,
tmulen ato gagin i kaglut na kasakdo. Na
fagu déé, too ato lamnok di kaftoo kel di
kasalngadto di ku Krayst, dunan i Uluto.
16 Na mdà di ku Krayst, i kdee dad to glam di
lawehan, ta too sbakas, na ta sgagot i kabal
laweh fagu di kat satu alel di laweh. Na ku
kat satu, nimòan i kenen alel, too lamnok i
laweh, na baling too midul i kbagalan fagu
di kasakdo.

I falami to

17 Na yé duenam man, fagu di dagit i
Amuto, toogu man di gamu, ta nangyu
ganbet i dad to là ftoo di ku Krayst du landè
gukel i fandamla. 18 Na kmifuh i kaglabatla.
Là gfunla i falami nawa blé Dwata du landè
gnadèla na magéng ulula. 19 Na landè kyàla,
na mdà ayé, ta bléla i lawehla di sasè knibal
i ungadla, na magin ale di kdee dad sahal
magsik nimò. Na baling midul i kiballa
mimò sasè.
20 Ise yé teenyu di ku Krayst. 21 Bay ta
lingeyu sa gablà di kenen, na di klalòyu
kenen, ta gatdò di gamu i kaglut teen di
ku Dyisas Krayst. 22 Taman, tnagakyu i labi
ldamyu, dunan i labi ktoyu, du yé gamfalmo
gamu du fibalan na fan-gawan gamu. 23 Na
tooyu fafalami i ktoyu na i fandamyu. 24 Yé
fye teen di gamu i falami kto nimò Dwata
glalò di kenen kagkah du fye teen i katluhan
na i ktiun.
25 Taman, ta nang gamu tmulen kéng. Yé
fye, tulenyu kaglutan di dademeyu ftoo, du
i kdeeto glam di laweh Krayst. 26 Na ku

malbut gamu, too gamu fgeye tàan gamu
nebe di salà. Na lnifetyu i kalbutyu ayé
di laman là sdaf i du, 27 na nangyu banlé
Satanas kdalan fagsalà gamu. 28 I to tagnè
tmaku, ta nang dè tmaku, bay yé fye, tal-
bahò du yé fye kafngabalan i klawilan, na
gtabengan i dad to landè knun.
29 Na nang gamu talù sasè, bay yé talùyu
i fye du yé gamtabeng, na gamtgal nawa i
dad to lminge gamu di balù dét klidùla. 30 Na
nangyu flidù i Mtiu Tulus Dwata, du kenen
ilè i ta kfun Dwata gamu, na i gugmadè
dun snikofan i kagalwàyu kadang di fulé du.
31 Na tnagakyu i katduk nawa, na i kalbut, na
i kaflabè, na i kafaltê, na i kaslen, na i kdee
dademe sasè nimò. 32 Fanyeyu i ldamyu di
dademeyu to, na too gamu sakdo. Na too
gamu sfasinsya salngad i ta kfasinsya Dwata
i dad salàyu fagu di ku Krayst.

5

I knè di gumalwan

1 Yé duenam man, tooyu ganbet i ldam
Dwata du gamu i dad ngàan toon kando.
2 Na too gamu sakdo salngad i kakdo Krayst
gito di kablén i kton di fati du mgimò dsù
too fye bun gamfye nawa Dwata.
3 Na du ta ngà gamu i Dwata, là gtenan
linge ku nun di gamu mimò sasè knayè i
lawehyu, ku demen i dademe magsik nimò,
ku demen i klom. 4 Na là fakay ku yé lamwà
di bàyu dad magsik talù, na dad talù landè
gukel, na i dad ulek magsik, du là ti gtenan.
Bay yé too gten ku mlé gamu fasalamat di
Dwata. 5 Du ta tooyu gadè, i to mimò sasè
knayè i lawehan, na i to lom, landè gfunla di
Kagot Krayst na di Kagot Dwata, du i to ayé
salngad ku yé fnangamfùan i ise glut dwata.
6 Nang gamu fagwè di sukat fagu di talù
landè gukel, du i dad to mimò ayé, mnè
tahla i kalbut Dwata du là nimenla dun.
7 Taman, niwasyu i dad to ayé. 8 Di munan,
mnè gamu di gukmifuhan, bay ani ta mnè
gamu di gumalwan fagu di ksasatuyu di
Amuto, Dyisas Krayst. Taman, yé fye i
ldamyu salngad di ldam i dad to mnè di
gumalwan. 9 Du yé ulê i knè di kalwa mimò
fye, tluh, na kaglut. 10 Na tooyu fkah di
nawayu i kdee gamflehew i Amuto. 11 Na
nang gamu magin di dad nimò landè gukel
salngad di nimò i dad to mnè di gukmi-
fuhan, bay yé nimòyu i tluh, du fye dilèla
i dad sasè nimòla. 12 (Du too ti magyà, balù
di lo kastulen dun gablà di sasè nimòla di
gugbunin.) 13 Na ku ta magtuyal i kdee di
lwa, yé klom mite i kaglutan, 14 du i lwa fiten
i kdee. Taman, ani man i Tnalù Dwata,
"Mukat ge, to kudang, na mték ge, to mati,
du tnuyal Krayst ge."
15 Yé duenam man, tooyu fanye mebe i
ktoyu, na nangyu ganbet i dad to là fulung
faldam, bay yé ganbetyu i dad to fulung
faldam. 16 Too gamu fagasleng mimò fye,
du ta too midul ksasè di nawan ani. 17 Na
mdà déé, nangyu nimò i landè gukel, bay
yé fye tooyu fanngabal ku dét knayè i Amu
fimò gamu. 18 Na nang gamu flangal du yé
gamfalmo gamu, bay too gamu fafnò i Mtiu
Tulus. 19 Na ku stulen gamu, gnamityu i dad
Salmo*, na i dademe man i Tnalù Dwata.
Na too gamu lmingag mdà di nawayu i
dad lingag dmayen di Amu. 20 Na kloyu to
fasalamat di Dwata i Màto fagu di dagit i
Amuto Dyisas Krayst, balù dét i mkel di
gamu.

I flau di dad to nun yaan

21 Na too gamu safdanà di kat satu, du yé
ilè i kafèyu di ku Krayst. 22 Gamu dad libun
nun yaan, fdanàyu i ktoyu di yaanyu sal-
ngad i kafdanàyu di Amuto, Dyisas Krayst.
23 Du i lagi, kenen ulu i yaanan salngad ku
Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan i lawehan,
na kenen falwà dale. 24 Na nè kafdanà i
dad to ftoo di ku Krayst, salngad ayé moon
kafdanà i dad libun di yaanla fagu di kdee
dad nimòla.
25 Na gamu dad lagi nun yaan, kandoyu i
yaanyu salngad di kakdo Krayst i dad to ftoo
di kenen du blén i kton di fati mdà di gito.
26 Yé duenan fafati du yé dalanan tamluh
gito di kafngen damyoh gito di éél fagu di
Tnalùan, 27 du fye too gten i dad to ftoo di
kenen, na mlaneb, na landè gumaslento di
balù détan. 28 Na salngad ayé, gamu dad
lagi, fye ku tooyu kando yaanyu salngad i
gamu laweh, du i lagi kamdo i yaanan, ta
lêan kando i kenen kto. 29 (Du landè to ku
knangan i kton, bay yé nimòan fankaanan,
na toon nifat. Na salngad ayé i kifat Krayst
di dad to ftoo di kenen. 30 Du i kdeeto
slame dad alel laweh Krayst.) 31 Na ani sulat

* 5:19 5:19 Dunan i libru guglam i dad lingag dmayen di Dwata.

di Tnalù Dwata, manan, "Yé duen i lagi
tmagak i màan na yêan, na satnù di yaanan,
na i lwe dad to ayé ta mbaling ale satu."
32 Too mngalam gumtatek i manan ayé, bay
yé kaglabatgu dun, dunan i ksasatu Krayst
di dad to ftoo di kenen. 33 Bay knèan, kat
satu gamu dad lagi, là fakay ku là kandoyu i
yaanyu salngad i kakdoyu i ktoyu, na gamu
dad libun, là fakay ku là nafèyu i yaanyu.

6

Dad flau di dad ngà na di dad tuala

1 Dad ngà, nimenyu i dad tuayu du yé gten
nimò i dad ngà ftoo di ku Krayst. 2 Ani uldin
di Tnalù Dwata, manan, "Nafèam i màam na
yêam." Di kdee dad uldin, yé i tnanin uldin
nun fakang magin dun, du ani manan, 3 "Ku
nafèam dad tuam, too fye i knèam, na too
tahà i lawilam dini di tah tanà."
4 Na gamu dad tua, nangyu nimò gufalbut
i dad ngàyu, bay di kebeyu dale, falnauyu na
tdòyu ale glalò di katdò i Amuto.

I dad flau di dad fasak na di dad amula

5 Dad fasak, nimenyu i dad amuyu dini di
tah tanà. Nang gamu smumal, bay tooyu
ale nafè, na nimòyu i kdee mdà di nawayu,
salngad i kimenyu di ku Krayst. 6 Tooyu
ale nimen. Na nang lo yé kafdufyu di
nimòyu ku tnanulla gamu du ku yé nimòyu,
lo yé nusalyu i kdagla gamu. Bay balù
ku là teenla gamu, nimòyu i knayè Dwata
mdà di nawayu, salngad ku yé gufafasakyu
di ku Krayst. 7 Na yé duenam man, too
gamu falgad mdà di nawayu du di Amuto
i gumimòyu ani, ise ku lo di dad to. 8 Du
gadèyu banlé Amuto taden i kdee dad to
mdà di dad fye nimòla, balù ku fasak ku
demen ise.
9 Na gamu dad amu, yé fye ku salngad
kibòyu i dad fasakyu. Nangyu ale falnikò
du gadèyu lo satu sa i Amuyu di langit, na
landè to nungulan.

I dad klung blé Dwata gito

10 Na di gusenan, too gamu fbagal fagu
di ksasatuyu di Amu, na di kaltulusan.
11 Sandulêyu lsak i kdee dad klung blé Dwata
du fye gfisanyu Satanas di kdee galan kaf-
gaw gamu. 12 Du ise ku yé dademeto sfati i
dademeto to, bay yé dademeto sfati i dad
ulu i dad sasè tulus, dunan i dad busaw
nun glal magot i gukmifuh i banwe ani,
na dale gumdà i sasè nimò di tah tanà na
di bleng i tanà na i langit. 13 Yé duenam
man, sandulêyu lsak i kdee dad klung blé
Dwata du fye ku ta kel i bang i kdee sasè,
gfisanyu kenen, na gaganyu tadag kel di
gusen i kasfati.
14 Taman, too gamu fatlagad, na fan-
gatyu i galingyu, dunan i kaglutan, na lê
man anit, dunan i katluh. 15 Na lsakyu
talumfà, dunan i kafatlagadyu tamdò i Fye
Tulen mlé kasgulê nawa i to gamsalà na i
Dwata. 16 Na i kaftooyu di ku Dyisas Krayst,
yé klung nagotyu du klungyu di dad fanà
dminè gal gtì Satanas. 17 Na dnawatyu i
kagalwà blé Dwata gamu du ani kalù tek ta
sukub di uluyu. Na tooyu gnamit i Tnalù
Dwata du ani sundang ta blé i Mtiu Tulus
di gamu. 18 Na di kdee ayé gine, too gamu
dmasal mni tabeng di Dwata. Na balù dét
mkel di gamu, too gamu dmasal fagu di
kalak i Mtiu Tulus. Na too gamu fgeye, na
nang gamu ftakas. Na tooyu dnasal i kdee
dad to Dwata. 19 Na lêyu agu beg dnasal du
fye di katdògu, banlé Dwata agu glut tdò du
fye nun klabègu tmulen i ta fgadèan gablà
di Fye Tulen, dunan i là fa tayòan fgadè
di munan. 20 Yé duen Dwata mdek do du
tdògu i Fye Tulen, na yé duen-gu gablanggù
ani. Taman, begyu agu dnasal du fye landè
klikògu tmulen dun, du yé gten nimògu.

Gusen i sulat

21 Yé tmulen gamu gablà di kagkahgu na
di nimògu dini Tikiku, i satu flanekto too
mabtas na gsalig di nimò i Amuto. 22 Taman,
ani duen-gu mdek kenen salu déé di gamu
du tulenan gamu i kagkahmi dini, na tan-
galan i nawayu.
23 E dad flanekgu, mulà moon i Màto
Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu
ktanak, na kalbong nawa, na kaftoo di ke-
nen. 24 Mulà moon banlé Dwata kafye i
kdee dad to kambong nawa i Amuto Dyisas
Krayst kel di landè sen.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Filipus

1 Do, Pol na Timoti, i dad fasak Krayst
Dyisas, gumdà sulat ani. Na febemi déé
di gamu dad to nfun Dwata ta sasatu ku
Krayst Dyisas di Filipus glam di dad ulu di
simbahan, na i dad to gal tmabeng dale.
2 Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I dasal Pol di dad to ftoo di ku Dyisas di Filipus

3 Di kafaldamgu gamu, gal agu fasalamat
di Dwata. 4 Na di kat kdasalgu gamu, too agu
lehew, 5 du tooyu agu tnabeng di katdògu i
Fye Tulen mdà di katbùyu ftoo kel di mdu
ani. 6 Na ani i toogu gadè, Dwata tambù i fye
nimòan di nawayu, na kenen i fadlug mimò
dun kel di ksikofan di Du Kasfulê Krayst
Dyisas.
7 Too ti gten ku yé galyalogu gablà di
gamu déé du too gamu mabtas di do du
i kdeeyu, ta nun alelyu di fimò Dwata do,
balù di lamgu gablanggù ani, na lê man
di kagugu tamdò na msen i Fye Tulen di
munan. 8 Na ta gadè Dwata yé gumdà i
kakdogu gamu mdà di kakdo Krayst.
9 Na ani i dnasalgu, mulà moon midul i
kasakdoyu, na i kaglabatyu, na i kgaganyu
dmilè i kaglutan, 10 du fye gaganyu malék i
too fye, na fagu déé mtiu gamu, na landè
gumaslenyu kel di Du Kasfulê Krayst. 11 Na
déé gumdàyu fnò i sikof ldam blé Dyisas
Krayst gamu du fye magdayen i Dwata.

I ulê i kablanggù ku Pol

12 Dad flanek, ani kayègu fgadè di gamu,
i ta mkel di do ani too gamtabeng di kbel
i Fye Tulen. 13 Du ani ulêan, i kdee dad
sundalu gal mantay dini di gumnè i ganlal,
na lê man i kdee dad to, ta sdulêla gadè na
yé duen-gu gablanggù du mdà di katdògu
gablà ku Krayst. 14 Na mdà di kablanggùgu
ani, i gudee dad flanekto di Amuto, ta
matgal i kaftoola di kenen, na ta midul i
klabèla tamdò i Tnalù Dwata du ta landè
klikòla.
15 Too sa, nun dademe di dale, yé duenla
tamdò gablà ku Krayst du mafè nawala di
do, na yé kayèla ku dag i dad to ale, bay
nun dademe, yé duenla tamdò du mdà di
nawala. 16 I dad to tamdò mdà di nawala, yé
duenla tamdò du kakdola di do du ta gadèla
na yé duen-gu gablanggù du mdà di ksen-
gu i Fye Tulen. 17 Bay i dademe, ise ku mdà
di nawala i duenla tamdò gablà ku Krayst,
du lo yé fandamla i dale kto, na man nawala
ku matnù kaflayamgu dini di blanggù mdà
di katdòla.

18 Bay là mabtas ayé di do. Yé lo mabtas ku
gatdò Dyisas Krayst balù ku fye ku demen
sasè i duenla tamdò. Na yé duenam man, ta
lehew agu, 19 du ta gadègu ta fan agu galwà
di blanggù du mdà di dasalyu, na i ktabeng
i Tulus dek Dyisas Krayst. 20 Na ani toogu
knayè, nang agu myà, bay baling nun too
kgal nawagu du fye gafdatahgu Krayst fagu
di kdee dad nimògu balù ku mlawil agu, ku
demen mati. 21 Du ani fandamgu, di knègu
dini di tah tanà, Krayst i lawilgu. Bay ku
ta mati agu, matnù i kafye gwègu. 22 Bay lê
fye sa ku mnè agu dini di tah tanà, du mas
bong ulê i nimògu. Taman, là gadègu ku
nè i nalékgu. 23 Masbulug nawagu ku dét i
fye nalékgu. Yé satu kayègu ku tnagakgu i
banwe ani fye mnè agu di saféd Krayst du yé
gamfye di do. 24 Bay di gamu, yé too mabtas
ku mnè agu dini di tah tanà. 25 Na du ta
gadègu ayé, yé mnè di fandamgu fadlug agu
dini di tah tanà di safédyu du fye lamnok
gamu, na midul klehewyu mdà di kaftooyu.
26 Na ku ta samfulê agu di gamu, ta baling
midul i kdayenyu di ku Dyisas Krayst gablà
di do du ta lêyu agu teen.

27 Yé duenam man, yé too mabtas, ku
i ldamyu maslalò di Fye Tulen gablà ku
Krayst, du fye balù ku gasfulê agu déé, ku
demen là, yé too mabtas ku lingegu na
mbagal gamu di kaftooyu, na nun ksasatu
nawayu di ksenyu i Fye Tulen. 28 Na nang
gamu likò di dad to dmuen gamu, bay too
gamu fbagal. Yé gugmadèla dun dale fal-
nayam Dwata, bay gamu falwàan. 29 Du ani
kafye blé Dwata gamu, ise ku lo gamu ftoo
di ku Dyisas Krayst, bay lê nun kaflayam kel
di gamu du mdà di ksasatuyu di kenen. 30 Ta
teenyu i dad kaflayam gnagugu di munan,
na ta lingeyu i dad kaflayamgu di mdu ani.
Na ta gagin gamu maflayam.

2

I kafdanà Krayst

1 Mdà di ksasatuyu di ku Krayst, ta mba-
gal gamu. Na mdà di kakdon, flehewan
gamu, na ta nun kasgalakyu di Mtiu Tu-
lus, na nun kasakdoyu na kaslayù nawa.
2 Taman, ani fnigu di gamu, tooyu sansatu
i nawayu, i kasakdoyu, i knayèyu, na i
fandamyu, na ku yé nimòyu, too sikof i
klehewgu. 3 Balù dét i nimòyu, nang gamu
lom, na nangyu fdatah i ktoyu, bay fdanà
gamu, na yé fabtasyu i dademe to, ise ku
gamu kto. 4 Na nang ku lo yé fandamyu i
gamfye di gamu kto, bay lêyu fandam ku
dét i gamfye di dademeyu.
5 Fye ku i fandam Krayst mnè déé di
gamu.
6 Balù ku yé kagkahan salngad di Dwata, bay
là knabasan dun.
7 Bay fagu di knayèan, nlusan i kdatahan,
lsakan adat i satu fasak, na fbaling
to dini di tah tanà.
8 Na di kafbalingan to, toon fdanà i kton,
na sandulêan nimen i kdee knayè i
Dwata kel di kfatin, dunan kfatin di
krus.
9 Taman, mdà ayé, too fdatah Dwata Dyisas,
na blén di kenen i dagit mdatah di
kdee dad dagit.
10 Na i kalbong kdee mnè di langit na di tah
tanà na di lam i tanà, ku ta lingela i
dagit Dyisas Krayst, sdulê ale lkuad
na mangamfù di kenen,
11 na i kdeela sdulê tmulen na Dyisas Krayst
i too glut Amu du fye magdayen
Dwata, dunan i Màto.

I knengto salngad blatik

12 Taman, dad flanek toogu kanbong
nawa, i tagnè kimenyu di lamgu déé di
safédyu, balingyu too nidul di nawan ani,
na fanlesyu mimò dun magin i afè na i klikò
kel di ksikof i kagalwàyu. 13 Du Dwata i mnè
déé di nawayu, na kenen i mlé gamu ayè na
gnagan mimò i knayèan.
14 Na balù dét i nimòyu, nang gamu galà
mungag, na nang gamu sdò. 15 Ku nimenyu
ani, ta landè gumaslenyu, na too gamu
mtiu, du ta gamu dad ngà i Dwata. Na balù
mnè gamu di bleng i dad to too kigò, là
milih i katluhyu. Na salngad gamu di dad
blatik mneng di langit du tnuyalyu i dad
to mnè di gukmifuhan di tah tanà, 16 du yé
tdòyu di dale i tdò mlé nawa. Na ku yé
nimòyu, fakayta gamu dag di Du Kasfulê
Krayst du nun ulê i kdee nimògu.
17 Na i kaftooyu salngad dsù bléyu di
Dwata. Na ku yé kayè Dwata fagin-gu tubél
i litègu di dsùyu ayé, too agu lehew, na
faginta gamu di klehewgu. 18 Na salngad
ayé, yé fye lê gamu lehew, na faginyu agu
di klehewyu.

Timoti na Ipafroditu

19 Na ku mayè i Amuto, dekgu Timoti salu
déé di gamu du fye gadègu i kagkahyu,
na fagu déé, matgal i nawagu. 20 Du lo
kenen gamsngad do di kafdammi gamu. 21 I
dademe, yé lola fandam i gamfye di dale, ise
ku i knayè Dyisas Krayst. 22 Bay ta gadèyu sa
gsalig Timoti du tnabengan agu tamdò i Fye
Tulen, salngad di ngà tmabeng i màan. 23 Na
yé duenam man, too agu mayè ku dekgu
Timoti gadéé di gamu, bay silang fsalugu
déé ku ta gadègu ku dét i mkel di do dini.
24 Na toogu fantoo di là mlo ani mimò i
Amuto kfagu du fye gsalu agu déé.
25 Bay yé fandamgu dekgu samfulê
Ipafroditu déé di gamu, satu flanekto di
kaftoo, na demegu mimò i nimò Dwata,
na demegu sundalu Krayst. Kenen i to
ta dekyu gadini di do di munan du fye
tnabengan agu mimò i nimò Dwata. 26 Too
kayè nawan samsite gamu. Na too kenen
mlidù du gadèan ta lingeyu i knun tdukan
dini. 27 Too glut, nun sa tdukan di munan,
na fan mati. Bay mdà di kakdo Dwata, lê
mgulê. Na ise ku lo kenen i kando Dwata di
kafgulêan dun, bay lê man do, tà too midul
i klidùgu. 28 Taman, too bong ayègu fasfulê
kenen déé di gamu du fye di kiteyu dun,
too gamu lehew, na ta là mlidù agu. 29 Yé
duenam man, too gamu flehew dmawat
dun, du kenen i flanekyu di kaftoo, na tooyu
nafè i kdee dad to salngad di kenen, 30 du
fan mati Ipafroditu du mdà di ktabengan di
nimò Krayst. Là ti klenan i lawilan du mayè
kenen tmabeng do dini du landè sa gamu
kibò tmabeng do.

3

I too glut katluh

1 Dad flanekgu, nun fa kayègu man di
gamu. Too gamu flehew du mdà di ksasat-
uyu di Amuto. Là ti tmakas agu mulit i ta

man-gu di muna sulat, du yé kamlung gamu
di dad ise glut tdò. [2] Tooyu fan-geye i ktoyu
di dad to salngad i adatla di dad lmanaf. Too
ale sasè du toola gamu fneges fimò ilè di
lawehyu. [3] Bay gito i dad to nun too glut
ilè du mangamfù ato di Dwata fagu di Mtiu
Tulusan mdà di ksasatuto ku Krayst Dyisas,
na ise ayé snaligto i uldin dad to manla
gamfalwà gito kun. [4] Bay di kaglutan, nun
ktoogu smalig di kimen-gu i dad uldin ayé.
Ku nun to man nawan nun ktoon smalig di
kimenan, midul déé fa i do. [5] Du ani tagnè
kagkahgu. Walu butang kafngegu sut, ta
sanala nimò ilè di lawehgu. Do i satu bel
Bénhamin, i satu ngà Israél. Too ti glut Dyu
agu, na too ti sikof i kimen-gu di dad uldin
i dad Dyu du glam agu di dad Farisi. [6] Na yé
gugmadè dad to dun nimen-gu i dad uldin
i dad Dyu du ta falnayamgu i dad to ftoo di
ku Krayst. Na landè ti gukulang kimen-gu
i dad uldin, du too agu tluh. [7] Bay ku dét i
knabasgu di munan, ta landè gukmamugu
dun di mdu ani du mdà di ksasatugu ku
Krayst. [8] Na ise ku lo ayé, bay di fandamgu
ta landè gukmamugu i kdee dad knabasgu
di munan, du yé ta too mabtas di do i
ksasatugu di ku Krayst Dyisas, i Amugu. Na
mdà di ta ksasatugu ku Krayst, ta lanah
di fandamgu i kdee ayé, na yé fandamgu
di ktagakgu dun, sawe lo sabat du fye nun
ksasatugu di ku Krayst. [9] Du yé kayègu too
teen i katluhan di do. I katluh ani, ise
mdà di kimen-gu i uldin dad Dyu, bay mdà
di kaftoogu ku Krayst, dunan i katluh blé
Dwata ulê i kaftoo. [10] Yé kayègu ku toogu
gadè Krayst na ku galyalogu i kaltulusan ta
fiten di ktékan mdà di fati, na i kgagin-gu di
kaflayaman, na lê agu mati salngad i kenen
kfati. [11] Du ani fanden-gu, lê agu gagin nték
di dad to mati.

Too gamu fadlug di dad nimòyu

[12] Ise ku yé man-gu dini ta sikof agu ku
demen ta too agu tluh, bay too agu fakgis
du fye gfun-gu i taden tagà Dwata do fagu
di kfun Krayst do. [13] Dad flanekgu, ise ayé
fandamgu ku ta gfun-gu i taden ayé, bay yé
nimògu ani, lnifetgu i gnagugu di munan,
na toogu fakgis kel di gusenan. [14] Too
agu fadlug kel di gusenan du fye gfun-gu i
taden, dunan i katlo Dwata do salu di langit
fagu di ku Krayst Dyisas.

[15] I kdeeto ta mbagal di kaftooto di ku
Krayst, yé fye ku fkahto di fandamto i ta
man-gu ayé. Bay ku nun to di gamu mahal
fandaman, Dwata faglabat dun di kenen i
kaglutan. [16] Bay yé too mabtas, fanlesto
lmalò i ta tdòan di gito.

[17] Dad flanekgu, tooyu agu ganbet, na ku
simto i teenyu salngad ldaman di do, tooyu
tnanul na lêyu ganbet. [18] Ta dee dulêgu man
dun di gamu nun dad to là glalò i ldamla
di tdòla, na fagu déé ta baling yé fitela i
knangla di kfati Krayst di krus. Na ani, lêgu
nulit i ta man-gu ayé, na gatugu gngel di
kman-gu dun. [19] Bay i dad sasè to ayé, yé
gusalula di lanaw lifoh, du yé dwatala i sasè
knayè i lawehla, na yé balingla dag i dad
nimò gumagyàla. Taman, lo yé gumnè i
nawala di knèla dini di tah tanà. [20] Bay yé
gito banwe di langit, na too minit nawato
fatan kasfulê i Amuto Dyisas Krayst mdà di
langit, dunan i Falwà gito. [21] Na too maltulus
Dyisas Krayst, na kenen magot i kdee. Na
mdà di kaltulusan, ku ta samfulê kenen,
tanlasan i lawehto ani du nun fatin, na yé
tlasan dun salngad di kenen laweh di ta
ktékan mdà di fati.

4

I dad flau Pol

[1] Yé duenam man, dad flanek toogu kan-
bong nawa, too gamu fadlug di kaftooyu
di Amuto. Kandota gamu, na too mlifut
nawagu gamu. Too agu lehew mdà di gamu,
na toota gamu dag.

[2] Na nun fnigu di lwe libun déé, dunan
Yudya na Sintiki. Yé fye, safye gamu du
ta saflanek gamu di Amuto. [3] Bay ge, de-
megu sakdo, yé fnigu toom tnabeng i dad
lwe libun ayé du ta toola agu tnabeng di
katdògu i Fye Tulen magin di ku Kléménti
na i dademe gal tmabeng do. Ta gsulat i
dagitla di libru i dad to gamfun nawa landè
sen.

[4] Too gamu flehew du mdà di ksasatuyu
di Amuto. Na lêgu nulit man, too gamu
flehew. [5] Tooyu fan-ganag nawayu di kdee
dad to du ta too mdadong kasfulê i Amuto.
[6] Na balù dét mkel di gamu, nang gamu
flidù, bay too gamu dmasal di Dwata na
fniyu di kenen i kdee kalnidùyu. Na di
kdasalyu, gal gamu mlé fasalamat. [7] Na
ku yé nimòyu, blé Dwata gamu i ktanak

nawan là glabat i dad to dun. Na fagu di
ktanak nawan ayé, kanlungan i nawayu na i
fandamyu du mdà di ksasatuyu di ku Krayst
Dyisas.

8 Dad flanekgu, nun fa kayègu man.
Tooyu fnè di fandamyu i fye, i glut, i mtiu,
i tluh, i landè gumaslen, i gten, na i mgafè.
9 Na tooyu ganbet i ta tdògu di gamu, dunan
i kdee dad lingeyu na i dad teenyu di do. Na
Dwata, i gumdà ktanak nawa, yé samnagin
di gamu.

I kfasalamat Pol di dad bléla

10 Na fagu di ksasatugu di Amuto, too
agu lehew ani, du ta gdawatgu i ktabengyu,
balù glut, too mlo i kfatan-gu dun. Gadègu
na tagnèyu agu kando, bay landè kibòyu
tmabeng do di munan. 11 Ise yé duen-gu
man ani ku mngabal agu gumnigu tabeng,
du ta mtigu ganbet i kdee kfagu du fye dsal
nawagu balù dét gnagugu. 12 Ta gnagugu i
fye kagkah, na i klimah. Ta tdò Dwata do
i kibògu dmawat i kdee mkel di do, baling
agu bsol, ku demen bitil, baling glukas i
knun-gu, ku demen kulang. 13 Na balù dét
i mkel di do di kdee dad gnagugu, gagan-gu
smalu dun fagu di gal blé Krayst di do.

14 Bay fye du gtulen nawayu tmabeng
do di dad klimahgu ani. 15 Na gamu dad
to di Filipus, ta gadèyu na di katbùgu
tamdò gamu i Fye Tulen di fan ktagakgu
Masidunya, i guglam banweyu, na di kdee
dad to stifun ftoo di ku Dyisas di dademe
dad banwe, landè fa tabengla. Bay gamu
dad to di Filipus, ta gdawatgu i tabengyu.
16 Na balù di lamgu fanak ditù di Tésalonika,
dee dulêyu tmabeng do di dad klandègu.
17 Na ise ku yé fanngabalgu i dad bléyu, bay
yé mabtas di do ku tananù Dwata i taden
blén di gamu kadang di fulé du mdà di
ktabengyu do.

18 Na ani, ta gbalasyu i nimògu, na mdà
di febeyu fagu di ku Ipafroditu, ta landè
gukulanggu, ta baling glukas i dad bléyu.
Na i dad bléyu ayé, mgimò dsù fye bun i too
gamflehew di Dwata. 19 I Dwata fnangam-
fùgu, kenen mlé gamu i kdee dad kalnidùyu
mdà di knunan là mti du mdà di ta ksasat-
uyu ku Krayst Dyisas. 20 Mulà moon ku too
magdayen i Màto Dwata kel di landè sen.
Amén.

Gusen i sulat

21 Kumusta di kdee dad to nfun Dwata ta
sasatu di ku Krayst Dyisas. Na lê man i dad
flanekto gal tmabeng do dini di blanggù
manla, “Kumusta” di gamu kun. 22 Na kel di
kdee dad to nfun Dwata dini di Roma, lêla
man “Kumusta” di gamu kun, kel di dad to
snalig Harì Sisar.

23 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst
magin di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Kolosas

1 Do Pol, satu to dek Krayst Dyisas mdà di
knayè i Dwata, na Timoti, i flanekto, gumdà
i sulat ani.
2 Na febemi i sulat ani di gamu dad to
nfun Dwata mnè di Kolosas, dunan i dad
flanekmi too gsalig fagu di ksasatuyu di ku
Krayst Dyisas.
Mulà moon i Màto Dwata mlé gamu kafye
na ktanak nawa.

I dasal Pol

3 Di kat kdasalmi gamu, gal gami fasala-
mat di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst,
4 du ta lingemi gablà di kaftooyu di ku
Krayst Dyisas na i kakdoyu di kdee dad to
i Dwata. 5 Mdà di kakel i glut tdò, dunan
i Fye Tulen, ta lingeyu gablà di knun fan-
denyu. Taman, déé gugdak i kaftooyu na i
kasakdoyu di fanden tagà Dwata gamu ditù
di langit. 6 Mdà di kgafat i Fye Tulen di
gamu, ta lingeyu na gnemyu i kafye Dwata
too glut. Taman, ta too menge na ta mbel
di blengyu. Na salngad ayé i lê kagkah di
klamang banwe. 7 Déé gugambetyu i kafye
Dwata di ku Ipafras, i dememi snalig too
mabtas na too fduf di nimò Krayst fagu di
ktabengan gami. 8 Na ta tulen Ipafras di
gami gablà di kasakdoyu ta blé i Mtiu Tulus
di gamu.

9 Na yé duenam man, mdà di du kak-
lingemi dun, là ti tlag gami dmasal gamu.
Ani fnimi di Dwata, toon fgadè di gamu i
kdee knayèan fimò gamu fagu di kfulung
na di kaglabat blé i Tulusan. 10 Mdà déé, i
ldamyu glalò di knayè Dwata, na kloyu to
mimò i gamflehew kenen, na menge gamu i
dad fye nimò, na lamnok i kaglabatyu gablà
di Dwata. 11 Mulà moon fanbagalan gamu
mdà di kgis i kaltulusan du fye nun kag-
tayudyu na klehewyu matu di kdee mkel
di gamu, na nun ktahà nawayu, na ktanak
nawa. 12 Na lê gamu fasalamat di Mà, du
ta nimòan gamu dad ton gten mfun i kafye
blén ta falan tagà di dad ton di banwen too
mneng. 13 Du ta falwàan ato mdà di kgis
i kifuh, na ta fnèan ato di kagot i Ngàan
toon kanbong nawa, 14 dunan gufagun i
kafalwàan na i kfasinsyan dad salàto.

I kdatah Krayst Dyisas

15 I Dwata, là teen dun, bay teen déé di ku
Krayst i lo sen Ngà Dwata, na mdatah kenen
di kdee nimò Dwata. 16 Du nimò Dwata i
kalbong kdee fagu di ku Krayst, i kdee mnè
di langit, na di tah tanà, i kdee teen, na i là
teen, i dad maltulus, i dad ulu, i dad harì, na
i kdee nun glal. I kalbong kdee, slame nimò
Dwata fagu di ku Krayst du fye nfunan na
gumagdayenan. 17 Na di laman là fa mimò i
kdee, ta sana nun Krayst, na kenen magot i
kalbong kdee. 18 Na Krayst i ulu di kdee dad
to ftoo, dunan i lawehan. Kenen i mlé nawa
di dale, na kenen i tnanin nték di bleng i dad
mati du fye kenen mdatah di kalbong kdee.
19 Du yé kayè Dwata teen i kenen kagkah di
ku Krayst. 20 Na fagu di ku Krayst, fasfulê
Dwata di kenen i kalbong kdee du mdà di
litè Krayst maloh di krus, ta safye di Dwata
i kalbong kdee di tah tanà na di langit.

21 Na di munan, mawag gamu di Dwata du
dnuenyu kenen mdà di sasè nimòyu na di
sasè fandamyu. 22 Bay ani, fagu di kfati i
Ngàan, ta fasfulê Dwata gamu du fye mtiu
gamu, na tluh, na landè gumaslenyu ku
ta neben gamu di kanfen. 23 Bay yé fye,
too gamu fadlug di kaftooyu di ku Krayst,
na too gamu fbagal, na nangyu flanah di
fandamyu i knun fanden ta gdawatyu mdà
di klingeyu i Fye Tulen. Dunan ayé i Fye
Tulen ta gatdò di gamu, na lê man kel di
kdee dad to. Na do, Pol, i satu snalig tamdò
i Fye Tulen ayé.

I nimò Pol

24 Ani, ta lehew agu gablà di dad kaflayam
gnagugu mdà di kakdogu gamu, na fag-
tayud agu di kdee dad kaflayam gufagu
Krayst do, du yé gamfye di laweh Krayst,
dunan i dad to ftoo di kenen. 25 Ta mgimò
agu snalig di dad to ftoo di ku Dyisas mdà
di kalék Dwata do du fye sdulêgu tdò di
gamu i Tnalù Dwata. 26 Na yé bunin di dad
to di munan, bay ani, ta fgadèan di dad ton.
27 Yé fnaleh nawa Dwata faglabatan di dad
ton i là lmenan fgadè di munan gablà di
kafye blén di gamu dad to ise Dyu. Dunan
ani, ta mnè Krayst di gamu, na fagu déé
ta yé fandenyu, faginan gamu di kdatahan.
28 Taman, toomi tdò Krayst di kdee dad to.

Fanngewemi na tdòmi ale mdà di kdee kfulung blé Dwata gami du fye ku ta tadag ale di kanfe i Dwata, landè gumaslenla du mdà di ksasatula di ku Krayst. [29] Na yé duenam man, toogu fbagal na fagtuh di kdee mkel di do du mdà di kgis blé Krayst di do.

2

[1] Na yé kayègu ku gadèyu too agu fakgis du yé gamfye di gamu, na lê man di dad to di Lawdisya, na di kdee dad to là lmen mite do. [2] Ani duen-gu fakgis du fye matgal i nawala, na sasatu ale di kasakdo, na fagu déé gdawatla i sikof kaglabat gablà di ta fdilè Dwata, dunan Krayst. [3] Kenen i kunsì mukà i kalbong kfulung na kaglabat i Dwata.

[4] Ani duen-gu man ayé di gamu du fye là mafgaw gamu di dad to tamdò kéng, balù ku too fye falninge i dad manla. [5] Du balù ku là déé agu di safédyu, bay sana kafdamgu gamu, na lehew agu du ta lingegu kasbakasyu na i kbagal kaftooyu di ku Krayst.

I too fye gfunyu fagu di ku Krayst

[6] Du ta dnawatyu Krayst Dyisas na ta nimòyu kenen Amuyu, yé fye tooyu sansatu i nawayu di kenen. [7] Tooyu fngalam i dalilyu di ku Krayst, na fasalngadyu di kenen i adatyu, na tooyu nidul kbagal i kaftooyu, salngad i ta tdòmi di gamu. Na too gamu fasalamat di Dwata.

[8] Na too gamu fgeye, tà gamu magfasak di dad tdò landè gukmamu dun na di dad kéng, du yé gumdà dad tdò ayé lo mdà di dad fantoo i dad to na di dad tagnè gulmalòla. Na i dad tdòla ayé, là ti glalòan di tdò gablà ku Krayst. [9] Na tooyu fnè ani di fandamyu, i kalbong kdee kagkah Dwata, slame teen déé di ku Krayst. [10] Na ta sikof gamu nan du mdà di ta ksasatuyu ku Krayst, na kenen i too mdatah di kdee dad ulu na di kdee nun glal.

[11] Na fagu di ksasatuyu di ku Krayst, ta nun ilè nimòan di gamu, ise ku ilè nimò i to di laweh i lagi, bay yé mimò dun Krayst, dunan i ta là kgikat di ayè mimò sasè. [12] Na di kbunyag gamu, ta lbang gamu magin di ku Krayst, na ta lê gamu magin di kenen di ktékan fagu di kaftooyu di kaltulus i Dwata, dunan i mték ku Krayst mdà di fati. [13] Di munan, mati gamu du landè kasgagotyu di Dwata du mdà di dad salàyu, na lê mdà di gutambulyu di dad to ise Dyu là glam di uldin Dwata. Bay ani, ta nték Dwata gamu magin ku Krayst. Na ta fnasinsyan i kdee dad salàto. [14] Na ta nwè Dwata i dad salàto magin i dad uldin gumgikatto, na ta faginan ku Krayst fnatak di krus. [15] Na fagu di kfati Krayst di krus, ta falmon kgagan i kdee dad maltulus na dad busaw nun glal, na ta fiten di kdee i kagfisanan dale.

[16] Taman, nangyu falninge i dad to samlen gamu di dad knaanyu na di ninumyu, na di ta là kgikatyu di dad mabtas du di kat fali, di kat bulen, na di Du Kaftud. [17] Du i fantoola ayé lo alung i fan kel, bay yé too dunan Krayst. [18] Na nangyu falninge i dad to ku yé fandamla mdatah i dale kaftoo di Dwata du mdà di dad kanteenla, na i toola kafdanà, na i kfangamfùla di dad kasaligan. I dad to ayé, fagdag ale, na lo mdà di fandam to tanà i nimòla ayé. [19] I dad to ayé, là gagot ale di ku Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan i lawehan. Mdà di keben i lawehan, mbaling kamgis, na sagot i dad alel di lawehan, na too fye kalnokan du yé knayè Dwata.

Gagin gamu ku Krayst di fatin

[20] Ta mati gamu magin ku Krayst, na ta galwà gamu di dad gulmalò i dad to di tah tanà. Na kan sa ku i ldamyu salngad di ldam i dad to là ftoo dini di tah tanà? Na kan ku sana kimenyu i dad flaula? [21] Manla, "Nangam nagot ayé." "Nangam tilew ayé." "Nangam ndog ayé." [22] Du i kdee manla di dad flau ayé, slame nun gusen i kgamit dun. Na i dad flaula ayé lo mdà di tdò i dad to tanà. [23] Bay yé man nawam ku yé gumdà i dad flau ayé di bong kfulung, du yé tdòla i kfangamfù di dad kasaligan, i kafdanà i kto, na i kafatduk i laweh, bay là gadnanla knayè i ungad.

3

[1] Du ta nték Dwata gamu magin ku Krayst, taman yé tooyu fnè di nawayu i kdee kafye ditù di langit du ta sudeng Krayst déé di trunun di kwanan Dwata. [2] Tooyu fnè di fandamyu i kdee tagàan gamu ditù di langit, na nangyu fabtas i dad teenyu dini di tah tanà. [3] Du ta sawe mati gamu, na i glut tlawilyu ta gbusek ditù di saféd Dwata magin ku Krayst. [4] Krayst i too glut lawilyu, na ku ta fite Krayst kadang di kasfulêan, lê teen i kgaginyu di kdatahan.

5 Taman, tnagakyu i kdee knayè i labi
ktoyu, dunan i sasè knayè i lawehyu, na i
dad nimò magsik, na i dad sasè nibalyu, na
i kalbong kdee dad sasè. Na nang gamu lom
du i klom satu kafdalan di kfangamfù di ise
glut dwata. 6 Na mdà di kdee dad sasè nimò
ayé, falnayam Dwata i dad to là mimen di
kenen. 7 Di munan, yé tagnè nimòyu du déé
i gumagfasakyu.
8 Bay ani, ta là fakay ku là tnagakyu i
kdee ani: i kalbut, i kasngat, na i katduk
nawa. Na nangyu falmo dagit i dademe to,
na nang gamu flam di dad magsik kastulen.
9 Na nang gamu tmulen kéng du ta nlusyu*
sa i labi ktoyu na i dad adatan. 10 Na ta
lsakyu† i falami kto mdà di Dwata, na yé
nimò Dwata fanlesan fmalami gamu kel di
kasalngadyu di kenen ldam du fye too sikof
i kgadèyu kenen. 11 Na yé duenam man, ta
landè gusahal i Dyu na ise Dyu, i to nun ilè
di lawehan, na i to landè ilè, i to nun gnadè,
na i landè gnadè, i fasak, na i ise fasak. Ta
là mabtas i kdee ayé. Lo yé mabtas Krayst, i
ta mnè di kdeeto.
12 Gamu i dad to Dwata. Kanbongan
gamu nawa, na ta nalékan gamu kenen
nfun. Taman, yé fye nun kaslayù nawayu,
na sakdo gamu, na safdanà gamu, na
fanyeyu baluyu di dademeyu, na fantahàyu
i nawayu di kat satu gamu. 13 Tooyu fantahà
i nawayu di dademeyu to, na balù dét i
salàla di gamu, fnasinsyayu ale salngad i
kfasinsya Dwata gamu. 14 Na mabtas di kdee,
too gamu sakdo du yé sambakas gamu fye
nun ksasatu nawayu. 15 Na tooyu fnè di
nawayu i ktanak blé Krayst gamu, du yé
duen Dwata samsatu gamu di satu laweh.
Na too gamu fasalamat. 16 Na tooyu fnè
di nawayu i kdee tdò Krayst. Na satdò
gamu, na saflau gamu fagu di kfulung blé
Dwata di gamu, na lingagyu i dad Salmo
na i dademe lingag dmayen di Dwata, na
fasalamat gamu di kenen. 17 Na balù dét i
nimòyu na balù dét i manyu, nimòyu i kdee
ani di dagit i Amuto Dyisas, na too gamu
fasalamat di Màto Dwata fagu di kenen.

Kasgagot i kat satu

18 Na gamu dad libun nun yaan, nimenyu
i yaanyu du yé gten nimò i dad libun ftoo di
ku Dyisas.
19 Na gamu dad lagi nun yaan, tooyu
kando i yaanyu, na fan-ganagyu i kastu-
lenyu di dale.
20 Na gamu dad ngà, nimenyu i dad tuayu
di kdee dad nimòyu du yé gamflehew di
Dwata.
21 Na gamu dad tua, nangyu nimò gufal-
but i dad ngàyu tà gdanà i nawala.
22 Na gamu dad fasak, nimenyu i dad
amuyu dini di tah tanà di kdee nimòyu. Na
nang lo yé kafdufyu di nimòyu ku tnanulla
gamu, du ku yé nimòyu, lo yé nusalyu i
kdagla gamu. Bay tooyu ale nimen mdà di
nawayu du mdà di kafèyu di Amuto. 23 Na
balù dét i nimòyu, tooyu fanye mimò dun
du di Amuto gumimòyu dun, ise ku di dad
to. 24 Du ta gadèyu i Amuto, banlén gamu
taden, dunan i tagàan di dad ton, du Krayst
i too glut Amu gumimòyu. 25 Na ku simto
mimò sasè, bnalas Dwata kenen di sasè
nimòan ayé du Dwata, landè ti nungulan di
kukuman.

4

1 Na gamu dad to nun fasak, fatluhyu i
baluyu di dale, du nun gamu Amu di langit.

I dademe dad flau

2 Too gamu fadlug dmasal, na too gamu
fgeye, na fasalamat gamu di Dwata. 3 Yé
lêyu dnasal fye nukà Dwata i dalanmi
tmulen i ta fgadèan gablà ku Krayst, du yé
duen-gu blanggù. 4 Na dnasalyu agu du fye
too mbateng i ktulen-gu dun, du yé fimò
Dwata di do.
5 Tooyu fanye i baluyu di kanfe i dad to là
ftoo di ku Dyisas Krayst, na tooyu gnamit i
kdee kafdalan blé Dwata gamu. 6 Na tooyu
fanye i kastulenyu du fye gamlé ayè di dad
to lminge dun. Ku yé nimòyu, gtimelyu i
kdee dad to smalek gamu.

Gusen i sulat

7 Tikiku i tmulen gamu gablà di do, i satu
flanekto too mabtas, na too fduf tmabeng,
na lê satu snalig i Amuto. 8 Yé duen-gu
mdek kenen gadéé di gamu du fye gadèyu
i kagkahmi dini, na matgal i nawayu. 9 Yé
magin di kenen dunan Onisimu, i flanekto
too gsalig na i toogu kando. Déé gumdàan
di gamu banwe. Lwe ale tmulen i kdee
gnagumi dini.

* 3:9 3:9 Yé gumtatek nlus, dunan tnagak. † 3:10 3:10 Yé gumtatek lsak, dunan dnawat.

[10] Aristarku, i demegu blanggù, manan
"Kumusta gamu" kun, na lê man Mark,
i flanek Barnabas. (Ta tulen-gu di gamu
ku dét i fye nimòyu di ku Mark. Taman,
tooyu dnawat ku ta kel déé.) [11] Na Dyaswa,
yé asénla dun Dyustu, manan "Kumusta
gamu" kun. I tlu dad to ayé, lo dale i dad
Dyu tmabeng do di katdògu gablà di Kagot
Dwata, na ta toola agu gtabeng. [12] Ipafras,
lê satu mdà di dademeyu, na satu snalig
Krayst Dyisas, lêan man "Kumusta gamu"
kun. Toon gamu dnasal du fye too gamu
mbagal, na lamnok i kaftooyu, na tooyu
gadè i knayè Dwata. [13] Ta toogu teen i bong
klidù nawa Ipafras gablà di gamu, na lê man
i dad to ftoo di ku Dyisas di banwe Lawdisya
na Hirapolis. [14] Na Luk, i doktor tooto
kando, na lê man Dimas, manla "Kumusta
gamu" kun.

[15] Begyu man do "Kumusta" di dad
flanekto di Lawdisya, na balù di ku Nimfa,
na lê man di dad to ftoo di ku Dyisas gal
stifun di gumnèan. [16] Na ku ta fngeyu bnasa
i sulatgu ani, lêyu febe di dad to ftoo ditù
di Lawdisya du fye lêla bnasa. Na lêyu man
bnasa i sulat febegu di dale. [17] Na tooyu
man di ku Arkipu fanngen i ta fimò Dwata
di kenen. [18] Do, Pol, febe kumusta fagu di
sulat ani. Nangyu glifet sana knègu di lam i
blanggù.

Mulà moon banlé Dwata gamu kafye.

Tnanin Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i sulat
ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas déé di
Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà,
na Dyisas Krayst i Amuto. Yé kayèmi moon
ku i kafye Dwata na i ktanak nawan mnè di
gamu.

I kdayen ale Pol di Dwata gablà di dad to di Tésalonika

2 Sigi gami fasalamat di Dwata gablà di
kdeeyu, na klomi to dmasal gamu. 3 Di kat
kdasalmi di Màto Dwata, là ti glifetmi i dad
fye nimòyu du mdà di kaftooyu di Dwata, na
i kalgadyu du mdà di kakdoyu, na i kbagal
nawayu fatan ku Dyisas Krayst, i Amuto.
4 E dad flanek, gadèmi bong nawa Dwata
gamu, na nalékan gamu du fye nfunan
gamu. 5 Du i katdòmi i Fye Tulen, ise ku
lo fagu di talùmi, bay lê fagu di gnagan i
Mtiu Tulus, na là lwe nawami ftoo dun. Ta
gadèyu i balumi di lammi mnè di safédyu,
na nimòmi ani du gamfye di gamu.
6 Ta ganbetyu gami na i Amu, du balù too
gamu maflayam, bay baling gamu lehew
dmawat i Tnalù Dwata du mdà di klehew
blé i Mtiu Tulus gamu. 7 Na yé duenam
man, gamu nan gugambet i dad to ftoo
di ku Dyisas ditù di Masidunya na Akaya,
8 du ta mbel nan i Tnalù Dwata mdà di
gamu banwe. Na ise ku lo di Masidunya na
Akaya, bay ta linge i dad to di kdee banwe
gablà di kaftooyu di Dwata, na taman ta
balù là tulenmi dun di dale. 9 Du ta baling
dale tmulen gami gablà di kdawatyu gami
di klauymi gamu. Na lêla tulen gami i
ktagakyu dademe fnangamfùyu di munan
du mdà di kfafasakyu di too glut Dwata mto.
10 Na lêla tulen gami i ayèyu fatan i kasfulê
Dyisas, i Ngàan mdà di langit, dunan i nték
Dwata mdà di fati. Kenen falwà gito mdà di
bong kaflayam fan kel.

2

I ta nimò Pol di Tésalonika

1 Dad flanek, ta gadèyu sa nun bong
mgimòmi di klauymi déé di gamu. 2 Na
ta gadèyu di lammi là fa gadéé di gamu,
ta falnayam na nadoy dad to gami ditù di
Filipus, bay knèan tan-gal Dwata i nawami
tamdò gamu i Fye Tulenan, balù ku dét i
kafnang dad to gami.
3 Na i kaflaumi gamu, ise ku kéng, na ise
ku sasè i fandufmi, na là ti lnimbungmi balù
simto dun. 4 Bay ku dét i fman Dwata gami,
yé lomi man, du di kite Dwata, gsaligan
gami tamdò i Fye Tulen. Ise ku yé flehewmi
i dad to, bay yé flehewmi i Dwata, i gmadè
kdee mnè di nawato. 5 Ta tooyu gadè nan
di katdòmi déé di gamu, là ti dagmi gamu,
na là mimò gami kfagu mwè dad knunyu.
Na Dwata i mite gami. 6 Ise ku yé kayèmi
ku gamu na i dademe dad to mdag gami.
7 Du gami i dad to dek Krayst, taman nun
ktoomi fatan mdà di gamu. Bay di knèmi
di safédyu, yé balingmi nimò, toomi gamu
kando salngad di yê mifat dad ngàan. 8 Na
mdà di kakdomi gamu, ise ku lo yé kayèmi
blé di gamu i Fye Tulen mdà di Dwata, bay lê
man i ktomi, du too gamu mabtas di gami.
9 Dad flanek, sana kagafaldamyu i kal-
gadmi talbahò lammi mnè déé di gamu.
Mdu na kifuh, too dee kafdalanmi mwè
gulandèmi du fye là mlidù nawayu mifat
gami di katdòmi i Fye Tulen mdà di Dwata.
10 Gamu na i Dwata mite i nimòmi di gamu
dad to ftoo lammi mnè di safédyu du mtiu
gami na tluh, na landè gumaslenmi. 11 Na
gadèyu i kibòmi gamu salngad di nimò i mà
di dad ngàan. 12 Falnaumi na tdòmi gamu,
na tan-galmi nawayu du fye di kaguyu,
glalòyu knayè i Dwata, du faginan gamu di
Kagotan na di kdatahan.
13 Na ani lê satu duenmi fasalamat di
Dwata, du kantomi tdò gamu i Tnalù Dwata,
di kaklingeyu dun, ta dnawatyu. Na di
kdawatyu dun, là salngadan di tulen i btal
to, bay ta dnawatyu salngad ku Dwata i
gumdàan, na yé sa dunan. Du i Dwata, ta
nun nimòan di gamu dad to ftoo. 14 Dad
flanek, i mkel di gamu ani, salngad di
ta mkel di dad to ftoo ditù di Dyudiya
i nfun Krayst Dyisas. I dademe dad to
di banweyu, falnayamla gamu salngad di
kaflayam gdawat dad to ftoo di Dyudiya
mdà di dademela Dyu, 15 dunan i fmati ku
Dyisas i Amuto, na i dad tugad Dwata, na
lêla gami falnayam. Taman, là gaflehewla i
Dwata, na knangla nawa kdee dad to, 16 du
fnangla gami tmulen di dad to ise Dyu i
tnalù gamfalwà dale. Na fagu di nimòla ayé,

too ale fnò sasè, taman mnè tahla i kalbut
Dwata.

I ayè Pol samfulê di Tésalonika

17 Na gami, dad flanek, di ta ksawagto,
lo yé sawag i dad lawehto, bay sana kdéé
di gamu i fandammi. Too mlifut nawami
gamu, na gal gami mngabal kfagu salu déé
di gamu du fye lê ato site. 18 Kayèmi lê lmauy
gamu déé. Do sa, Pol, bong dee dulêgu
meye kfagu gadéé di gamu, bay nsang Sa-
tanas i dalanmi. 19 Landè dademe gumgal
nawami, lo senan gamu, du gamu gumnè
klehewmi, na gumdàmi mdag i kgaganmi
di kanfe i Amuto Dyisas di kasfulêan. 20 Du
gamu dagmi, na i gulehewmi.

3

I klauy Timoti di Tésalonika

1 Kanto là gaganmi i klifut nawami gamu,
yé fandammi, do na Silas, fanak gami di
Atén, 2 na dekmi Timoti gadéé di gamu,
dunan i flanekto, na satu di dademmi gal
tamdò i Fye Tulen gablà ku Krayst. Yé
duenmi mdek kenen gadéé du fye tan-galan
i nawayu, na tnabengan gamu di kaftooyu,
3 du fye landè satu di gamu mgingok i
kaftoon mdà di dad kaflayam mkel di gamu.
Du ta gadèyu sa i dad kaflayam ani slame
knayè Dwata di gito. 4 Di lammi fanak
di safédyu, ta falami tulen di gamu nun
dad kaflayam fan kel di gito. Na i dad
kaflayam ta manmi ayé, dunan i ta mkel ani.
5 Kantogu là gagan i klifut nawagu gamu,
taman ta dekgu Timoti gadéé di gamu du
fye gadèmi gablà di kaftooyu. Yé klidùgu,
keng gfisan Satanas gamu, na baling landè
gukel i kdee nimòmi di blengyu.

6 Bay ani, ta samfulê Timoti dini di gami,
na too fye tulenan gablà di kaftooyu na di
kasakdoyu. Na yé manan kloyu to famdam
gami, na too gamu mayè samsite gami sal-
ngad di gami ayè samsite gamu. 7 Na yé due-
nam man, dad flanek, balù di lam i kdee dad
klimahmi na dad kaflayam ani, ta maglala
i nawami du ta lingemi gablà di kaftooyu.
8 Na ani, ta too fye nawami du gadèmi na
too gamu kamgis di kaftooyu. 9 Landè gusen
i kfasalamatmi di Dwata gablà di gamu, na
i klehew galyalomi mdà di gamu di kanfe i
Dwata. 10 Too mdà di nawami mni di Dwata
mdu na kifuh fye ku lê ato site na snikofmi
i kaftooyu ku nun gukulangan.

11 Yé kayèmi moon ku Dwata i Màto na
Dyisas i Amuto mukà i dalanmi salu déé
di gamu. 12 Na yé lêmi knayè ku tananù
Dwata i kasakdoyu di kat satu gamu dad
ftoo, na di kdee to du fye salngad kasakdoyu
di kakdomi gamu. 13 Na fagu déé, tan-galan
i nawayu, na mgimò gamu tluh na mtiu di
kanfe i Dwata Màto ku ta samfulê i Amuto
Dyisas magin i kdee nfunan.

4

I knayè Dwata fimò di dad to ftoo

1 Na ani, dad flanek, nun fa kayèmi fni
di gamu. Ta tdòmi gamu i fye kibò flehew
i Dwata, na ta teenmi yé galyu nimò. Na
ani fnimi na flaumi di gamu fagu di dagit
Dyisas i Amuto, tooyu nidul fa i kimenyu
ani. 2 Ta gadèyu sa i flaumi gamu fagu di
kdatah i Amuto Dyisas. 3 Du ani knayè i
Dwata, ftiu gamu, na niwasyu sasè knayè i
laweh. 4 Na gamu dad lagi, fye ku gadèyu i
mtiu na mgafè kfagu mwè yaan. 5 Na nang
gamu mwè yaan ku mdà di sasè knayè i
lawehyu gambet dad to là dmilè i Dwata.
6 Taman, gablà di santulento ani, dnilèyu
ktoo i satu to, na nang gamu lmumì. Na ta
manmi di gamu di munan ku nè i to mimò
salà salngad ani, falnayam Dwata. 7 Ise ku yé
duen Dwata malék gito ku fles ato mnè di
kagsik i salà, bay yé duenan malék gito du
fye ftiu ato. 8 Na yé duenam man, nè i to là
mimen i tdò ani, ise ku to i là nimenan, bay
Dwata, dunan i mlé gamu Mtiu Tulusan.

9 Na gablà di kasakdoyu i dademeyu ftoo
di Dwata, balù landè to fafaldam dun di
gamu du ta tdò Dwata gamu ku dét i kibòyu
sakdo. 10 Taman, ta kandoyu i kdee dad
flanekyu ftoo di kabal Masidunya. Bay,
dad flanek, yé fnimi di gamu tooyu nidul
fa i kasakdoyu. 11 Too gamu fgal du fye
nun ktanak di knèyu, na nangyu snamuk i
dademe, na lo yé knudungyu i gamu nimò.
Na too gamu falgad du fye gwèyu i dad
gulandèyu salngad di ta manmi gamu di
munan. 12 Na ku ani nimòyu, i dad to là ftoo
di Dwata, nafèla gamu, na ta là saligyu di
dademeyu i gulandèyu.

I kasfulê Dyisas

13 Na, dad flanek, kayèmi ku gadèyu i
kaglutan gablà di dad to ta mati du fye là
mlidù gamu salngad di dad to landè fanden.
14 Ta ftoo ato sa ta mati Dyisas, na ta lê

mték. Taman lêto fantoo nték Dwata i dad
to mati ta ftoo di ku Dyisas, na faginan
ale di kasfulêan. 15 Du yé gumdà tdòmi ani
di Amuto. Gito dad mlawil fa di kasfulê i
Amuto, là ti muna ato di dad to ta mati.
16 Di du ayé, tamlo ulu i dad kasaligan, na
salngan déé i uni few Dwata, na tufa i Amu
mdà di langit. Yé muna nték Dwata i dad to
ta mati di kaftoola di ku Krayst. 17 Na kafnge
ayé, gito dad to mlawil fa dini di tah tanà,
magket ato salu di dad labun du sagin di
dad to ta nték du snitongto Dyisas i Amuto
di tah. Na mnè ato di saféd i Amuto kel di
landè sen. 18 Taman, too gamu satgal fagu di
tdò ani.

5

Fatlagad gamu di kasfulê i Amuto

1 Na, dad flanek, balù landè to smulat
gamu ku kilen kagdohò i kdee ani, 2 du ta
gadèyu sa kakel i Du Kasfulê Amuto salngad
di kel i to tmaku di kifuh. 3 Too mlal kel
i kalmola, salngad di libun maltien ku ta
tamduk i tienan. Du di kman i dad to
dun, "Too mtanak i kdee na landè samuk,"
baling yé kakel i kalmola. Na là giwasla i
kalmo ayé. 4 Bay gamu, dad flanek, ta là
mnè gamu di gukmifuhan, na yé duenam
man, là makto nawayu di du ayé gambet
i dad to là gatlagad di kakel i to tmaku.
5 Du i kdeeyu, ta mnè gamu di gumalwan
na di neng, du ta nfun Dwata gamu, na ta
là mnè ato di gukmifuhan. 6 Taman, dad
flanek, too ato fgeye, na kloto to mnè di
kagatlagad, na di ktanak fandam, là salngad
di dademe. 7 Yé gubong knudang i dad to
di kifuh, na kifuh i lêla kaflangal. 8 Bay
du gito dad to mnè di gumalwan, taman là
fakay ku là dnanto i ktoto. I kaftooto na i
kasakdo, lsakto gambet anit. Na i kafdento
i kagalwà, sukubto gambet kalù tek. 9 Ise ku
yé duen Dwata malék gito ku falnayaman,
bay yé duenan du falwàan ato fagu ku
Dyisas Krayst, i Amuto. 10 Yé duen Dyisas
mati du kenen i tlasto du fye masasatu ato
mnè di safédan balù ku ta mati demen ku là
di kasfulêan. 11 Taman, satgal gamu nawa,
na stabeng gamu, salngad di ta nimòyu.

I gusen flau Pol di dad to ftoo

12 Na, dad flanek, ani fnimi di gamu,
nafèyu i dad to falgad tmabeng gamu fagu
di kebela na katdòla du mdà di Amuto.
13 Tooyu ale nafè, na kandoyu ale du mdà di
nimòla di blengyu, na sansatuyu i nawayu
du fye nun ktanakyu. 14 Na, dad flanek,
ani lêmi fni di gamu, fanngeweyu i dad to
malweh. Tan-galyu nawa i dad to mlidù,
na tnabengyu i dad to mlungay. Na tooyu
fantahà i nawayu di kdee. 15 Na ilè ku nun
to mimò sasè di gamu, nangyu bnalas. Bay
yé nimòyu i fye di kat satu gamu, na di kdee
dad to.

16 Too gamu flehew. 17 Too gamu dmasal
di Dwata. 18 Na balù ku dét i mkel di gamu,
fasalamat gamu di Dwata fagu di ku Krayst
Dyisas, du yé knayèan di gamu.

19 Na nangyu nsang knayè i Mtiu Tulus.
20 Na nangyu sanlen i dad tdò faglabat Dwata
di dad to. 21 Na tooyu neye i kdee tdò ta
lingeyu, ku glut, ku demen là. Na nè i glut,
busekyu di nawayu, 22 bay fawag gamu di
kdee sasè.

I dasal Pol

23 Mulà moon i Dwata, dunan i mlé ktanak
nawa, ftiu gamu, na kamlung i ktoyu —i
layefyu, i nawayu, na i lawehyu —du fye
landè gumaslenyu kel di kasfulê Dyisas
Krayst, i Amuto. 24 Du gsalig i tamlo gamu,
taman nimòan i kdee ani.

25 E, dad flanek, tooyu gami dnasal.

26 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtiu
kakdoyu dale.

27 Na ani lêgu fni di gamu fagu di kdatah
i Amuto. Bnasayu i sulat ani di kdee dad
flanekto ftoo.

28 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst
mnè di gamu.

I Galwe Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i sulat
ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas déé di
Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà,
na Dyisas Krayst i Amuto.
2 Yé kayèmi moon ku Dwata Mà na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.

I kukum ku ta kel Krayst

3 Dad flanek, là ti fakay ku là sigi gami
fasalamat di Dwata du mdà di gamu, du too
midul i kaftooyu di Dwata, na i kasakdoyu di
kat satu gamu. 4 Na yé duenam man, galmi
gamu dag ku lnauymi i dademe banwe gus-
tifun i dad to ftoo di Dwata. Yé duenmi
mdag gamu du mdà di ktahà nawayu, na
i ksaligyu di lam i kdee dad kaflayam na
klimah galyu gnagu.
5 Ani gudmilè dun na tluh i kukum, na
mdà ani, nun kagtenyu magin di Kagotan,
na mdà di kaginyu, nun dad kaflayam. 6 Du
too tluh i nimò Dwata, taman falnayaman i
dad to falmayam gamu. 7 Na faftudan gamu
di dad kaflayamyu na lê man gami. Yé kimò
Dwata ani ku ta kel i Amuto Dyisas mdà di
langit, magin i dad maltulus kasaliganan.
8 Magin i dinè lifoh du falnayaman i dad to
là dmilè Dwata, na là dmawat i Fye Tulen
gablà di Amuto Dyisas. 9 Maflayam ale kel
di landè sen, na gawag ale di Amuto, na
di kaltulusan too mneng. 10 Silang gdohò
ani ku ta kel i Dun Samfulê du dnawatan
i kdayen na afè mdà di dad ton i ftoo di
kenen. Na balù gamu, lê gagin di dale, du
ta fantooyu i Fye Tulen tdòmi di gamu.
11 Yé duenmi sigi dmasal gamu. Ani fn-
imi di Dwata, nimòan gamu gten di kat-
lon gamu. Mulà moon fagu di gnaganan,
fadsalan i nawayu di kdee fye, na sniko-
fan i nimòyu di ta kaftooyu. 12 Fagu dini,
gdayenyu dagit i Amuto Dyisas, na lêan
gamu dnayen, du mdà di kafye i Dwatato,
na i Amuto Dyisas Krayst.

2

I kakel i to mimò i kdee sasè

1 Na ani, dad flanek, gablà di kakel Dyisas
Krayst i Amuto, na di kastifunan gito di
safédan, nun kayèmi fni di gamu. 2 Nangyu
fsamuk i nawayu, na nang gamu likò di man
i dad to ta sana kel kun i Du Amuto. Na
nangyu fantoo, balù ku manla yé gulmin-
gela dun di satu to gmadè, ku demen di
tdò i dad to, ku demen fagu di sulat manla
mdà di gami kun. 3 Too gamu fgeye tà gamu
mafgaw. Du silang kel i Du Amuto ku ta
too knang i dad to i Dwata, na ku ta msut
i to mimò i kdee sasè. Kabay i to ayé,
di gusenan, landè dademe gugafatan ku là
ditù di lanaw lifoh. 4 Knangan i kdee dwata
fnangamfù i dad to, na i kdee man i dad to
mtiu, na fdatahan i kton di kdeela. Na fusuk
kenen na sudeng di lam i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, du yé manan kenen
kun i Dwata.
5 Kan? Ta là kè gafaldamyu i tulen-gu
gamu di lamgu mnè di safédyu? 6 Du ani,
nun fnang dun, na ta gadèyu ani. Bay ku ta
ftoh i bangan, yé klon kel. 7 Ta sana matnù i
dad tnikeng nimòan too sasè, bay silang mti
lamwà i kdeen ku ta là dini i famnang dun.
8 Na yé klo i to mimò kdee sasè ayé msut.
Bay ku ta kel i Amuto Dyisas, fnatin i to ayé
fagu di yufan, na fagu di kfiten i kneng i
kaltulusan.
9 Yé gumdà gnagan i to ayé di ku Satanas,
na fiten dad ilè i kdatahan na i dad tnikeng
nimò du fye mafgaw i dad to. 10 Gnamitan
i kdee kfagu lmimbung i dad to ta fan
falnayam. Yé duen falmayam dale, du
là dnawatla, na là bong nawala i kaglut
gamfalwà dale moon. 11 Du là dnawatla
i kaglutan, yé baling febe Dwata di dale
i kagéng fandam du fye fantoola i kéng.
12 Taman, maflayam i kdee dad to là ftoo di
kaglutan, baling yé kanbayanla i tmunà di
salà.

I kalék Dwata i dad to

13 Bay, dad flanek, i too kanbong nawa i
Amuto, là fakay ku là sigi gami fasalamat di
Dwata gablà di gamu du mdà di munan, ta
nalékan gamu du fye galwà gamu* fagu di
gnagan i Mtiu Tulus ftiu gamu, na mdà di
kaftooyu i glut. 14 Ani duenan malék gamu
fagu di katdòmi i Fye Tulen, du fye gagin
gamu di kdatah i Amuto Dyisas Krayst. 15 Yé

* 2:13 2:13 Ku demen nalékan gamu du fye gamu muna galwà.

duenam man, dad flanek, fbagal gamu di
kaftooyu, na busekyu di nawayu i kdee
tdòmi di gamu fagu di talù na di sulat. 16 I
Amuto Dyisas Krayst, na i Màto Dwata i
kamdo gito, na mdà di kafyen, tan-galan ato
kel di landè sen, na banlén ato init nawa
fatan i kafye fan kel. 17 Mulà moon tan-
galan i nawayu, na fanbagalan gamu du fye
gaganyu mimò na talù fye.

3

Dnasalyu gami

1 Na di gusenan, dad flanek, ani fnimi di
gamu, tooyu gami dnasal du fye mlal mbel
i Tnalù Dwata, na nafè i dad to lminge dun
salngad di gamu nimò. 2 Lêyu gami dnasal,
fye falwà Dwata gami di dad to sasè du là ti
sdulê ftoo i kdee dad to.
3 Bay too gsalig i Amuto, na kenen fam-
bagal na kamlung gamu di ku Satanas. 4 Na
mdà di Amuto, gadèmi na nimòyu i dad
manmi gamu, na fanlesyu mimò dun.
5 Mulà moon too faglabat Amuto i kakdo
Dwata na i ktahà nawa mdà ku Krayst.

Nang gamu falweh

6 Na dad flanek, fagu di kdatah i dagit
Amuto Dyisas Krayst, dekmi gamu fawag
di dademeyu ftoo malweh, du là mimen
ale di ta tdòmi gamu. 7 Du ta gadèyu na
là fakay ku là ganbetyu i nimòmi, na ta
teenyu sa, là ti myà gami talbahò di lammi
mnè di safédyu. 8 Là ti tadè gami mni
di gamu, bay bnayadmi i kdee gulandèmi.
Falgad gami talbahò di mdu na di kifuh du
fye là maflayam gamu mifat gami. 9 Balù
nun ktoomi mni di gamu i dad gulandèmi,
bay knèan, baling gami fagtuh talbahò du
fitemi gamu i guflingen fye ganbetyu. 10 Di
lammi mnè déé di safédyu, ta galmi man di
gamu, “Nangyu fankaan i to malweh.”
11 Na ani duenmi man ani du gadèmi na
nun kun dad to déé di gamu too malweh, na
lo yé nimòla lmabet di nimò dademe dad to.
12 Di kdatah i dagit Amuto Dyisas Krayst, ani
dekmi na fngewemi di dad to ayé. Kudung
ale talbahò fye nun wèla dad gulandèla.
13 Na gamu, dad flanek, nang gamu ftakas
mimò fye. 14 Na ku nun to di gamu là
nimenan i manmi di sulat ani, tnandàyu i
to ayé, na nang gamu sgalak di kenen du fye
too myà. 15 Na nangyu kenen knuntra, bay
fanngeweyu kenen salngad kafngeweyu i
flanekyu.

I gusen i sulat Pol

16 Mulà moon i Amuto, dunan i gutambul
i ktanak nawa, klonto mlé gamu ktanak di
kdee kfagu, na i Amuto magin di kdeeyu.
17 Do Pol, smulat ani—kumusta di gamu.
Ani ilè di kdee dad sulatgu na do gumdàan,
du ani sa i dalan-gu smulat.
18 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst
magin di kdeeyu.

Tnanin Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek
Krayst Dyisas mdà di knayè Dwata, i falwà
gito, na Krayst Dyisas, i fandento. 2 Na
smulat agu di ge, Timoti, du ge ngàgu di
kaftoo. Mulà moon i Màta Dwata, na i
Amuta Krayst Dyisas mlé ge kafye, kakdo,
na ktanak nawa.

Nngakam i dad to tamdò kéng

3 Yé kayègu ku fanak ge di Ifisu salngad
i ta manta ge di ksalugu di Masidunya, du
nun dad to déé tamdò kéng, na là fakay ku
là nngakam ale. 4 Manam di dale nangla
fantoo i dad flalok tulen, na nangla gal
bnasa i kdee dagit i dad muna to, du yé
gumdà i kasgil. Na là gamtabengan di
kagdohò i knayè Dwata, i gadèto fagu di
kaftoo. 5 Yé duen-gu falmau gambet ani du
fye sakdo gamu mdà di nawayu, na mtiu i
kafaldamyu, na too glut i kaftooyu. 6 Bay
nun dad to, ta tnagakla i kdee ani, na ta
tlas ale du mdà di dad kastulen là mabtas.
7 Yé kayèla ku mbaling ale tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, bay là glabatla i dad
tdòla na i dad fanngeela.

8 Bay, gadèto i uldin ayé, too fye ku gna-
mit di fye kfagu. 9 Na gadèto ise ku yé duen
Dwata mimò i dad uldin ku mdà di dad to
tluh. Bay yé duenan nun uldin du mngak
i to lmafà i dad uldin, na i to là mimen, na
i là fulung likò di Dwata, na i too bayan di
salà, na i là ftoo di Dwata, na madoy i fye,
na lê man i to manò i màan na yêan na i
dademe dad to, 10 na lê man i to mibal ise
kenen yaan, na i lagi mibal i dademen lagi,
na i libun mibal i dademen libun, na i to
kamfè i dademen to, na i tmulen kéng, na
i dmalam i to landè salà, na i to mimò là
glalòan di glut tdò. 11 Na i tdò ani glalò di
Fye Tulen ta salig di do i too maltulus na
magdayen Dwata.

I kfasalamat gablà di kakdo Dwata

12 Fasalamat agu di Amuto Krayst Dyisas
du ta banlén agu kgis mimò i nimògu. Di
fandaman gsaligan agu, na yé duenam man
nalékan agu mimò i knayèan. 13 Balù ku
too sasè nimògu di munan, na too sasè
talùgu gablà di Dwata, na falnayamgu i dad
nfunan, na toogu fansasè kenen, bay knèan,
kandon agu du là fa ftoo agu, na là gadègu
i nimògu. 14 Na kok Dwata di do i too sikof
kafyen, na banlén agu kaftoo na kakdo i
gfunto di ksasatuto di ku Krayst Dyisas.
15 Nun satu talù too gablà fantoo i kdee,
dunan ani, salu Krayst Dyisas dini di tah
tanà du falwàan i dad to gamsalà, na do sa
i too sasè di kdee. 16 Bay yé duen Dwata
kamdo do du gumite dad to i ktahà nawa
Krayst Dyisas di kakdon do, i too sasè di
kdee gamsalà, na ftoo ale di kenen du fye
gfunla i nawa landè sen. 17 Yé duenam man,
lo Dwata gumléto i afè na i kdayen kel di
landè sen, du lo kenen mdatah Harì kel di
landè sen, na i là mati, na i là teen dun, na
lo kenen i Dwata. Amén.

18 E ngàgu Timoti, ani flaugu ge, toom
gnamit i man dad tugad i Dwata di munan
gablà di ge, du fye nun kgisam samfati i
dad tilew. 19 Na too ge fles di kaftoom
na di fye fandam, du nun dademe dad to,
balingla knang i fye fandam, na fagu déé, ta
malmo i kaftoola. 20 I dad to glam di man-
gu ani, dunan Himinyu na Alihandru. Na ta
fagotgu ale di ku Satanas du fye madlà ale
talù sasè gablà di Dwata.

2

I flau gablà di ksimba

1 Na muna di kdee, man-gu di gamu,
too gamu mni, na dmasal, na fasalamat di
Dwata gablà di kdee dad to, 2 dunan i dad
harì na i kdee dad ganlal du fye mtanak i
knèto, na là msamuk i nawato fagu di tluh
kafaldam na mgafè nimò. 3 Na yé fye kdasal,
na gamflehew di Dwata, i falwà gito, 4 du
yé knayè Dwata ku galwà i kdee dad to di
salàla, na ku gadèla i kaglutan. 5 Du lo satu
Dwata, na lo satu i fakay mnè di bleng i
Dwata na i dad to, dunan Krayst Dyisas. 6 Na
blén i kton di fati du fye nsòan i kdee dad to.
Na kanto kel i bang ta fala nalék Dwata, yé
klon fite ilè i ayèan falwà i kdee dad to. 7 Na
yé duenam man, ta nimò Dwata agu satu to
tmulen i Tnalùan, i galan dek. Too ti glut i
man-gu ani, là tmulen agu kéng. Na dekan
agu tamdò i kaftoo na i kaglutan di dad to
ise Dyu.

8 Na, yé kayègu ku dmasal dad lagi di
kdee dad banwe, kayangla i sigalla mebe
katluh. Na là fakay ku mebe ale kalbut,

ku demen kasbalew di dademe to. 9 Na i
dad libun lê man, yé kayègu ku fan-gulitla i
kaklawehla, na nangla flukas kibòla i wakla,
na i kabliagla slah blawen na pérlas, na i
dad klaweh too mabtas. 10 Bay yé kayègu
ku mimò ale fye, i gten nimò i dad libun
ftoo di Dwata. 11 Na yé kayègu ku ftanak i
libun, na fdanàan i kton di bang i kasatdò.
12 Bay là falohgu ku yé tamdò i libun. Na
là fakay kenen mgimò ulu di dad lagi. Bay
yé fye, tadè kenen ftanak, 13 du yé tnanin
nimò Dwata Adan, na tmadol Iba. 14 Na ise
ku yé fan-gaw Satanas Adan, bay Iba i fan-
gawan, na lnafàan i uldin Dwata. 15 Bay
galwà kenen fagu di ksut i ngà, ku fadlug
kenen di kaftoon di Dwata, na i kakdon, na
i tluh nimò, na i kadnanan i kton.

3

I dad ulu di simbahan

1 Too ti glut i man ani: Nè i to mayè mbal-
ing ulu di simbahan, kayèan mimò i fye
nimò. 2 Na i ulu di simbahan, là fakay ku nun
gumaslenan. Bay yé fye, lo satu yaanan,
na gulit kenen, na gaganan damnan i kton,
na kanbongan nawa i ktanak, na lehew
dmawat dad to tlang, na fulung tamdò. 3 Na
là fakayan flangal, na nang sfati, bay yé fye
too fye balun. Na là fakayan sbalew, na
nangan kanbong nawa i filak. 4 Na i ulu di
simbahan, fye ku too kenen fulung mebe i
familyan. Na balù kel di dad ngàan, fye ku
too ale mimen di kenen gagin i afè. 5 Du
ku là fulungan mebe i familyan, dét kibò
keben i dad to ftoo di Dwata? 6 Na là fakay
ku falami kenen ftoo di Dwata tàan fdatah
i kton, na baling falnayam Dwata kenen
salngad i kaflayaman ku Satanas. 7 Na yé
fye, mgafè kenen di dad to là ftoo, du fye
là myà i dad to ftoo mdà di kenen, na là
mtatekan di liman Satanas.

I dad to tmabeng di simbahan

8 Na salngad ayé lê man i dad to tmabeng
di simbahan, yé fye ku mgafè ale, na ku
gsalig i manla. Na là fakay ku flangal ale,
na nang ale lom. 9 Na fye ku toola fantoo
i tdò mdà di Dwata, du fye landè gumyàla.
10 Na yé duenam man, funayu neye i nimòla,
na ku landè gumaslenla, fakay ku mgimò
ale dad to tmabeng. 11 Na lê salngad ayé i
yaanla, yé fye ku mgafè ale. Na là fakay
ku samtugad ale salék, bay too mabtas ku
gadnanla i ktola, na ku gsalig ale di kalbong
kdee. 12 Na i dad to tmabeng ayé, lo satu
yaanla, na yé fye fulung ale mebe i dad
ngàla, na i kdee mnè di lam gumnèla, 13 du
nè kdee dad to too fye nimòla di ktabengla
di simbahan, tatel ale, na landè klikòla
tmulen gablà di kaftoola di ku Krayst Dy-
isas.

I fgadè Dwata gablà di kaftoo

14 Na di ksulatgu ani, yé kayègu ku di là
mlo tlang agu déé di gamu. 15 Bay balù ku
nun guganggàgu, fagu di sulatgu ani, ta
gadèam ku dét fye balu i dad ngà Dwata,
dunan i dad to ftoo di Dwata mto kel di
landè sen. Dale lahan na gugtadag i kaglu-
tan. 16 Na landè gambalew gablà di kafye i ta
fgadè Dwata gablà di fantooto:

Fbaling to Dyisas, na yé fgadè i Mtiu Tulus too tluh Dyisas, na teen kenen dad kasaligan i Dwata. Na tamdò ale gablà di kenen di dad banwe, na nun ftoo di kenen dini di tah tanà. Na ta mbatun kenen ditù di langit.

4

I dad to tamdò kéng

1 Too mbateng kman i Mtiu Tulus dun, na
nun dad to tmagak i kaftoola du balingla
nimen i dad tulus famgaw, na falningela i
tdò dad busaw. 2 Na yé gumdà i dad tdò ayé
di dad to tmulen kéng di kaflingula ftoo di
Dwata. Ta là mlidù ale di kagsalàla du ta too
magéng i ulula. 3 I dad to ayé, fnangla i kwè
yaan na i kakaan dademe dad knaan. Bay
Dwata mimò i dad knaan du fye i dad to ftoo
na gmadè i kaglutan, di kafngela fasalamat
di Dwata, fakayla knaan. 4 Du kdee dad
nimò Dwata, slame too fye, na landè fakay
fnang. Bay di kdawatto dun, fasalamat ato
di kenen, 5 du ta mlaneb i kdee ani fagu di
tnalù Dwata na di kdasal.

I too fye snalig Krayst Dyisas

6 Ku tdòam ani di dad flanekto ftoo déé,
mgimò ge too fye snalig Krayst Dyisas, na
mbaling ge kamgis di kaftoom du mdà di
kagbetam i glut tdò ta lalòam ani. 7 Bay ni-
wasam i dad flalok tulen ise mdà di Dwata, i
là mabtas santulen, na faknalamam i ktom
mimen di Dwata. 8 Nun sa gukmamu ku
lanwalto i lawehto*, bay tukay. Bay yé too

* 4:8 4:8 Ku demen exercise.

mabtas ku fakgisto i kaftooto, du yé gamfye
di gito di mdu ani, na lê man di fulé du
kadang ditù di langit.
9 I man-gu ayé, too ti glut, na gablà fantoo
i kdee. 10 Na ani sa duento too fakgis na
fnisanto dad sasè, du yé fandento i Dwata
too mto, dunan falwà i kdee, midul fa i dad
ta ftoo.
11 Toom flau i kdee ani, na tdòam di
dademem. 12 Na nangam nimò gumdà i dad
to madoy ge du tlabo ge ngà. Bay yé fye,
nimòam i ktom gugambet i dademe dad to
ftoo fagu di fye kastulenam, di balum, di
kakdom, di kaftoom, na di katluham. 13 Na
di lamgu là kel déé di gamu, too ge falgad
masa i Tnalù Dwata di kanfe i dad to, na
falnaum ale, na toom ale tdò. 14 Na toom
gnamit i kfulung blé Mtiu Tulus di ge fagu
di talù i dad tugad Dwata di kafkah i dad ulu
di simbahan i falella di tah ulum. 15 Na too
ge falgad, na fkaham di nawam i fimò Dwata
ge ani, du fye teen i kdee dad to na lamnok
i kaftoom. 16 Na toom fan-geye i ktom na i
tdòam. Na too ge fadlug di nimòam ani du
fye galwà ge, na lê man i dad to flinge di ge.

5

I nimòto di dademe dad to ftoo

1 Nangam nngak i dad lagi twege di ge,
bay tdòam ale salngad di màam. Na fan-
ngewem i dad lagi twali di ge salngad di
kafngewem i too glut twalim. 2 Na i dad
libun twege di ge, tdòam ale salngad di
yêam, na fanngewem i dad libun twali di
ge salngad di kafngewem i too glut twalim
libun. Na toom tanluh i fandamam.
3 Nafèam na tnabengam i dad libun balu
landè gumwèla klawilla. 4 Bay nè i libun
balu nun ngàan ku demen nun fùan, dale i
muna tmabeng kenen du fye gbalasla kakdo
i tuala, du yé gulehew Dwata. 5 Bay nè i
libun balu landè ngàan na fùan na ta lon
satu, lo yé snaligan i Dwata, taman kifuh
na mdu sigi kenen dmasal na mni di Dwata.
6 Bay nè i libun balu, ku lo yé gubayanan
mimò knayè i banwe, ta mati kenen* balù
ku mto kenen fa. 7 Yé toom fafaldam dale
du fye landè gumaslenla. 8 Bay, ku nun to là
funan nifat i dademen na midul fa i dad to
glam di familyan, ta knagolan i kaftoon, na
midul i ksasèan di dad to là lmen ftoo.
9 Na silangam sulat dagit i satu libun balu
magin di dademe balu galyu tnabeng, ku
ta nam falò falin, na ku lo satu i yaanan.
10 Na silangam tnabeng ku ta too gadè i fye
nimòan fagu di kifatan i dad ngàan, na i
kdawatan i dad to tlang di gumnèan, na i
kaloban blì i dademen ftoo, na i ktabengan
dad to mnè di klimah, na i kalgadan mimò
fye di kdee kfagu.
11 Bay nangam fagin sulat dagit i dad
libun balu ku lamnok ale fa du keng lê ale
mayè mwè yaan, na mdà ayé ta gtagakla i
nimòla di ku Krayst. 12 Na mdà ayé, baling
ale gamsalà du ta lnafàla i muna fakangla.
13 Na ise ku lo yé nimòla, bay keng baling
ale malweh na sigi ale magu mkat gumnè.
Na too midul i ksasèan déé du gambet ale
samtugad salék, na nfunla i nimò landè
labetla dun, na yé balingla santulen i là
fakay sansman. 14 Yé duenam man, fye fa
ku i libun balu là fa tuan, lê mwè yaan,
na mngà, na mifat i familyan, du fye landè
sasè gman i dad to dmuen gito. 15 Yé duen-
gu man ani du nun dademe libun balu, ta
gasyat ale di kaftoola di Dwata, na ta baling
yé nimenla Satanas. 16 Ku nun libun ftoo di
Dwata na nun flanekan balu, fye ku kenen
i mifat dun, na là smaligan di tabeng mdà
di simbahan di kifatan i flanekan, du fye lo
yé tnabeng i simbahan dad libun balu landè
mifat dale.
17 Na i dad ulu di simbahan, ku too fye i
nimòla, gablà ku tananùyu i sukéyla, midul
déé fa ku malgad ale tmulen na tamdò
i Tnalù Dwata. 18 Du ani man i Tnalù
Dwata, “Nangyu fnungus bà i safì di lamyu
ftalbahò dun,” na lêan man, “Là fakay ku
là snukéyam i to talbahò.” 19 Na nangyu
falninge balù ku dét i tulenla sasè gablà
di dad ulu di simbahan. Silangyu falninge
ku nun lwe ku demen tlu to tmulen i sasè
nimòan. 20 Bay ku nun satu ulu di simbahan
gamsalà, nngakam di bleng i dee dad to du
fye likò i dademe dad ulu. 21 Yé duenam
man, falnauta ge di kanfe i Dwata, na Krayst
Dyisas, na i dad kasaliganan. Toom nimen i
flaugu ge ani. Na nangam nsen balù simto
dun, bay sanngadam i nimòam di kdee. 22 Na
nangam san-gwê fkah i falelam di tah ulu
dademe to ku malék ge ulu di simbahan.
Na nang ge magin di kagsalà i dademe, bay

* 5:6 5:6 Ku demen landè kasgagotan di Dwata.

toom tanluh i ktom. [23] Na nang ge lo minum
éél, bay lê ge minum tukay binu, du bulung
di katduk i tukè kfem na i dademe tdukam.
[24] Ta too gadè salà i dademe dad to, na ta
sana déé di tahla i flayam, bay i dademe dad
to, tlabo gbuni i salàla, bay nun du kadang
gadè. [25] Na salngad ayé i fye nimò dad to du
too mlal gadè i fye nimò dademe, bay balù
ku là gadè dun ani, bay nun du kadang gadè.

6

[1] Na i dad fasak ftoo di Dwata, yé fye
toola nafè i amula, du fye landè gumaslen
i dagit Dwata na i tdòto. [2] Nè i dad fasak
ftoo i amula di Dwata, là fakay ku ku-
lang i afèla dale balù ku ta saflanek ale di
kaftoola. Bay yé fye, midul i kimenla dale,
du yé tnabengla i dademela salngad ftoo di
Dwata, i toola kanbong nawa.

I katdò kéng na i too glut knun

Yé duenam man, yé tdòam na flaum di
dad to déé.
[3] Na nè i to mahal tdòan, na là masal-
ngadan di talù i Amuto Dyisas Krayst, na là
saglalòan di fantooto, [4] lo fite dag i to ayé,
na landè gadèan. Na yé tdukan too mayè
sbalew gablà di gumtatek i dad talù. Na yé
gumdà i kafè nawa, na i kasgalel nawa, na i
kadoy, na i landè kagsalig, na i kasdaas. [5] I
dad to ayé, ta malmo i fandamla, na là dilèla
i kaglutan. Yé man nawala fagu di ksimbala,
déé gumdàla gamwè bong knun.
[6] Na too sa, i ksimba gamlé knun di satu
to silang ku dsal nawan gablà di tagnèan
gdawat, [7] du di ksutto dini di tah tanà, landè
sa nebeto, na ku mati ato, landè sa lêto
nebe. [8] Taman, ku nun knaanto na nun
klawehto, gablà ku ta dsal nawato. [9] Bay i
dad to mayè bong knun, mlal ale tatek di
tilew, na bkeh ale liman du mdà di kdee
dad snawang knayèla, na yé gamfalmo dale.
I dad sasè knayèla, yé damyol dale salu di
kalmo na di kaflayam. [10] Du i kalbong nawa
i filak, yé gumdà i kdee sasè. Nun dad to,
mdà di kiballa filak, ta balingla gtagak i
kaftoola di Dwata, na yé ulêan ta dee klidù
mkel di dale.

Dademe flau Pol ku Timoti

[11] Bay ge, Timoti, du ta nfun Dwata ge,
niwasam i kdee ayé. Na toom fanles i fye
nimò, i katluh, i kaftoo di Dwata, i kakdo,
i kagtayud, na i kafye balu. [12] Na too ge
fakgis di kaftoom salngad di to skuya, na
gamdawat ge untung, dunan i nawa landè
sen, du yé duen Dwata tamlo ge. Na ta
tulenam sa gablà di kaftoom di bleng i dee
to. [13] I dekta ge ani, linge Dwata, dunan i
mlé nawa di kdee, na Dyisas Krayst, dunan
i tmulen i kaglutan di kanfe Pontyus Pilato.
[14] Dekta ge mimen i kdee fimò ge du fye
too ge tluh, na landè gumaslenam kel di
kasfulê i Amuto Dyisas Krayst. [15] Na fasfulê
Dwata Dyisas di du ta falan nalék du kenen i
magdayen, na i lo sen Gumdatah. Na kenen
Harì i dad harì, na Amu i dad amu. [16] Na lo
Dwata i là mati, na mnè kenen di gumalwan
di landè fakay fdadong. Na landè lmen mite
kenen, na landè gmagan mite dun. Kenen i
too magdayen na maltulus kel di landè sen.
Amén.
[17] Fanngewem i dad to nun bong knun
nangla fdatah i ktola, na nangla snalig i
knunla du nun gusen i dad knun. Bay lo
Dwata i fye gusmaligla, du kenen i too fduf
mlé i kdee gamflehew gito. [18] Fanngewem
ale du fye fduf ale mimò fye du yé too
glut knun, na too ale fduf mlé, na gatlagad
tmabeng di dademe. [19] Du yé kfagula musek
i too glut knun i mgimò mbagal gufdak
kel di landè sen. Na mdà di kbusekla ayé,
gfunla i too glut nawa.
[20] Na ge, Timoti, toom nimen i tdò ta
salig Dwata di ge. Na niwasam i dad
kastulen landè gukmamu dun i là knayè
Dwata na kasgil i dad to man nawala ku
nun gnadèla. [21] Du nun dademe dad to,
man nawala ku nun gnadèla, na ta balingla
gtagak i kaftoola di ku Dyisas.

Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di
kdeeyu.

Galwe Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek
Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata. Dekan
agu tmulen gablà di nawa landè sen ta
fakangan, dunan i ta gfunto fagu di ksasat-
uto di ku Krayst Dyisas.
2 Na smulat agu di ge, Timoti, i ngàgu
toogu kanbong nawa. Mulà moon i Màta
Dwata, na i Amuta Krayst Dyisas mlé ge
kafye, kakdo, na ktanak nawa.

I kfasalamat na katgal nawa

3 Fasalamat agu di Dwata, i fnangamfùgu,
na landè gumyàgu salngad di dad gutam-
bulgu. Mdu na kifuh, fasalamat agu di
kenen di kat kdasalta ge. 4 Gafaldamgu i
kaloh lwakam di ktagakta ge, na yé toogu
kayè ku teenta ge, du fye too agu lehew.
5 Na là glifetgu i too glut kaftoom di Dwata,
salngad kaftoo i fùam, dunan Lowis, na i
yêam, dunan Yunis, na gadègu too salngad
di dale i ge kaftoo. 6 Yé duenam man, toom
gnamit i kfulung ta blé Dwata di ge fagu di
kafkahgu i falelgu di tah ulum. 7 Du ise ku
yé blé Dwata gito i tulus gumdà i klikò, bay
i Tulus gumdà i kgagan, i kakdo, na i kadnan
nawa.
8 Yé duenam man, nang ge myà tmulen
gablà di Amuta, na nangam agu kyà balù
ku blanggù agu du mdà di kenen. Bay
magin ge faflayam fagu di katdòam i Fye
Tulen du mdà di kgis blé Dwata di ge. 9 Du
ta falwà Dwata ato, na ta nalékan ato du
mbaling kenen nfun, na ise ku mdà di dad
fye nimòto, bay mdà di knayèan na i kafyen.
Blén gito i kafye ani fagu di ku Krayst Dyisas
di laman là fa mimò balù détan. 10 Na ani, ta
fgadè Dwata di gito i kafyen fagu di ksalu
Krayst Dyisas dini, i Falwà gito. Ta gfisanan
kgagan i fati, na ta fgadèan di gito i nawa
landè sen fagu di Fye Tulen.
11 Na ta nalék Dwata agu du dekan agu
tmulen na tamdò i Fye Tulen. 12 Na yé
duen-gu maflayam ani. Bay knèan là myà
agu du dilègu i guftoogu, na toogu gadè na
gaganan kamlung i ta saligan di do kel di
fulé du kadang. 13 Na toom fantoo i dad fye
tdò ta lingem di do, du yé gulmalòam, na
fles ge di kaftoom na kakdom du mdà di ta
ksasatuta di ku Krayst Dyisas. 14 Na toom
fkah di nawam i kaglutan ta salig Dwata di
ge fagu di tabeng i Mtiu Tulus, dunan i mnè
di gite.
15 Ta gadèam na i kdee dademegu dini
di Asya ta tnagakla agu, balù ale Figilu na
Hérmohinis, lêla agu tnagak. 16 Bay mulà
moon ku kando Dwata i familya Onisiforu
du dee dulêan tamgal nawagu, na là myàan
di kablanggùgu. 17 Bay kakelan dini di Roma,
balingan agu fanngabal kel di kiten do. 18 Na
ta gadèam i bong tabengan di do di Ifisu.
Yé duenam man, mulà moon too kando i
Amuto kenen di fulé du kadang.

2

1 Na ge, Timoti, i ngàgu, too ge fakgis di
kaftoom di Dwata fagu di kafye ta gdawatta
mdà di ta ksasatuta di ku Krayst Dyisas. 2 Na
nè i ta lingem tdògu di gudee dad to, yé
lêam tdò di dademe dad to gsaligam du fye
lêla tdò di dademe.
3 Magin ge faflayam mdà di kaftoom gam-
bet i fye sundalu Krayst Dyisas. 4 I satu
sundalu, là ti lmabetan di dad nimò i dad to
ise sundalu, bay lo yé nimòan i gamflehew
di mdek dun. 5 Na lê i satu to skuya milah,
là ti gamwèan taden ku là nimenan i uldin
di kaskuya ayé. 6 Na salngad lê man di to
dmaru, kenen gten gamwè i tnanin ulê i
dad fele. 7 Taman, toom fandam i kdee
guflingen man-gu du i Amuto faglabat ge i
kdee.
8 Na toom fandam Dyisas Krayst, i ta mték
di fati, dunan i bel Dabid, du yé man i Fye
Tulen tdògu. 9 Na mdà di katdògu i Fye
Tulen, blanggù agu na bnakus salngad di
to lmafà i uldin, bay knèan i Tnalù Dwata,
là gbakus dun. 10 Na yé duenam man, fan-
galgu nawagu di kdee dad kaflayam gal
mkel di do, du fye gtabenggu i dad to ta
nalék Dwata, na gfunla i kagalwà mdà ku
Krayst Dyisas na lê ale gagin di kdatahan kel
di landè sen. 11 Na too ti glut i man ani:
"Ku gagin ato di kfati Dyisas, lê ato mnè di
safédan.
12 Ku gamtayud ato, faginan ato di kagotan.
Bay ku là dnilèto kenen, là lêan ato
dnilè.
13 Ku là gsalig ato, knèan too kenen gsalig,
du là gaganan tamlas i kenen adat."

I fasak gamflehew i Dwata

14 Toom fafaldam di kdee dad to déé gablà
di kdee ani. Na toom ale fanngewe di kanfe
i Dwata du fye là sanbalewla i gumtatek
dad talù, du landè gufye i kasbalew, bay
balingan gafalmo i dad to falminge dun.
15 Na toom fkah di nawam i kablém i ktom
di Dwata, du yé gamflehew kenen, du fye
mgimò ge snalig landè gumyàam di kdee
nimòam, na tdòam i kaglutan di fye kfagu.
16 Na niwasam i dad kastulen landè guk-
mamu dun i là knayè Dwata, baling gam-
fawag i dad to di kenen. 17 I kastulen salngad
ayé gambet i bkukang du knaanan i ungad.
I lwe to tamdò gambet ani, dunan Himinyu
na Filitu, 18 du ta gasyat ale di kaglutan, na
falmola i dademe dad to ftoo di Dwata fagu
di kmanla dun ta sana kel kun i kték dad to
mati.
19 Bay là mgilih i kbagal gufdak ta nimò
Dwata, na ani ta gsulat di tahan, "Dilè i
Amu kenen nfun," na "Nè i to nfun i Amuto,
tnagakan i dad sasè nimòan."
20 Di satu bong gumnè, nun dad sahal
kalyak di laman. Nun blawen, na blawen
bukay, na lê nun dademe kalyak nimò mdà
di kayu na tanà. Bay nè i dad kalyak too
mabtas di to mfun i gumnè ani, tanfingan
du mabtas i gugmamit dun, na i dademe
kalyak gnamitan di kat du. 21 Na yé duenam
man, nè i to ta mlaneb i kton di kdee sasè,
gnamit kenen di mabtas nimò du ta tanfing
i Amun, du nun gukmamu Dwata dun, na ta
gatlagad kenen gnamit i Amun di kdee fye
nimò. 22 Taman, fawag ge di dad sasè knayè
i dad lamnok. Na toom fkah di nawam i
katluh, i kaftoo, i kakdo, na i ktanak nawa,
magin di dademe dad to dmasal di Dwata
mdà di katluh i nawala. 23 Na fawag ge di
dad kastulen landè gukmamu dun, du yé
gumdà i kasbalew. 24 Na là fakay sbalew
fasak i Amuto. Bay yé fye fanyen i balun
di kdee dad to, na fulung kenen tamdò,
na toon fantahà i nawan. 25 Na di dad to
mnang i kaglutan, fye ku fan-ganagan ale
fanngewe, du keng banlé Dwata ale bang
msal, na baling ale ftoo di kaglutan, 26 na ta
fye i fandamla, du fye galwà ale di liman
Satanas, na i kfasakan dale di kenen knayè.

3

Di fulé du

1 Bay toom fandam ani. Kadang di fulé
du, nun bang i dad sasè klimah kel. 2 I
dad to, lo yé fandamla i dale kto, lom
ale, na fite ale dag, na fdatahla i ktola,
na madoy ale, na là nimenla i dad tuala,
na là fulung ale fasalamat, na landè afèla
di Dwata. 3 Na landè kakdola, na là mayè
ale safye di dademela, na falmola dagit i
dademe to, na là dnanla i ktola, na labè ale,
na knangla nawa i fye. 4 Na makal ale, na là
funala fandam ku fye i nimòla, na dnayenla
i ktola. Na là kanbongla nawa i Dwata, bay
yé balingla kanbong nawa i dale knayè. 5 Na
flingu ale ftoo di Dwata, bay fankéngla i too
glut kaltulusan. Na taman, fawag ge di dad
to ayé.
6 Na nun dademe dad lagi gambet ayé,
fusuk ale di dad gumnè i dad libun mlal
mgebe, du lêla ale nebe. Na i dad libun ayé,
too msamuk nawala du mdà di dad salàla,
na yé fmasak dale, dunan dad sasè niballa.
7 Na too ale mayè gambet, bay là glabatla
i kaglutan. 8 Na i dad lagi ayé, knangla
i kaglutan salngad i knang ale Dyanis na
Dyambris di ku Mosis, du ta malmo i fye
fandamla, na ta landè kaftoola di Dwata.
9 Bay là gafles i ksasè nimòla du ta teen kdee
dad to salngad di ta mkel di dale Dyanis na
Dyambris.

I kafadlug di glut katdò

10 Bay ge, Timoti, ta gadèam sa i katdògu,
i balugu, i nafatgu di ktogu, i kaftoogu, i
ktahà nawagu, i kakdogu, na i kagtayudgu.
11 Na lêam gadè gablà di dad kaflayamgu,
na dad klimahgu di Antyuk, Ikonyum, na
Listra. Bay Amu i falwà do di kalbong kdee
ani. 12 Na i kdee dad to mayè ku tluh i ktola
di ksasatula di ku Krayst Dyisas, maflayam
ale. 13 Bay i dad sasè to gal flingu, baling
matnù i ksasèla, du famgaw ale na lê ale
mafgaw.
14 Bay ge, Timoti, fafles ge mnè di kaglut
ta tdògu di ge, na toom fantoo, du ta toom
gadè sa i dad to tamdò ge. 15 Na mdà di
ktukayam, ta tdò di ge i Tnalù Dwata Too
Mtiu i mlé ge kfulung gumdà i kagalwà,
fagu di kaftoo di ku Krayst Dyisas. 16 Na
Dwata fsulat i kdee mnè di Tnalùan, na
i sulat ayé, yé gukmamu dun gnamit di
kasatdò, na di kngak i sasè nimò, na di
kafngewe, na di katdò di tluh nimò, 17 du
fye i to nfun Dwata landè gukulangan, na
gatlagad kenen di kdee fye nimò.

4

1 Falnauta ge di kanfe i Dwata na Krayst
Dyisas, du kenen mukum i kdee dad to
mlawil na mati ku ta samfulê kenen magot
i kdee. 2 Too ge falgad tamdò i Tnalù
Dwata. Fye ku klom to gatlagad balù dét
oras, i baling nun mayè flinge ku demen
landèan. Fgadèam di dad to i dad salàla,
na nngakam ale, na fanngewem ale, na
fantahàam nawam tamdò dale.
3 Yé man-gu di ge du nun du kel, ta là
flinge i dad to di glut tdò, bay lo yé lalòla
i dale knayè, na baling ale mngabal dad to
tamdò, lo yé tdòla i knayèla falninge. 4 Na
ta là falningela i kaglutan, bay yé balingla
falninge i dad flalok tulen. 5 Bay ge, toom
dnan i ktom di kdee nimòam, na fagtayud
ge, na nimòam i gten nimò i satu to tamdò
i Fye Tulen, na fanngem i kdee fimò Dwata
ge.
6 Yé duen-gu man ani di ge du salngad
agu di dsù du ta mdadong i kfatila do, na
tnagakgu i banwe ani. 7 Ta nimògu i sen
gnagan-gu di kaskuya ani, na ta milah agu
kel di gusenan, na kanlunggu i kaftoogu.
8 Yé duenam man, nun fala gatlagad taden,
ulê i katluh, du yé blé i Amu di do du kenen
sa i tluh Mukum. Na ise ku lo do i gamdawat
di du ayé, bay lê man i kdee dad to minit
nawa fatan i kasfulêan.

Dad kated Pol

9 E Timoti, too ge fabaltik salu dini di do,
10 du ta tnagak Dimas agu mdà di kalbong
nawan i knèan dini di tah tanà, na ta salu
ditù di Tésalonika. Na Krisan, ta gatù kenen
di Galasya, na Titu gatù di Dalmasya. 11 Na
ta lo Luk i tagak di safédgu. Nngém Mark,
na faginam gadini du fye tnabengan agu di
nimògu. 12 Na ta dekgu Tikiku gatù di Ifisu.
13 Na ku ta gadini ge, begam nebe do i saulgu
mangfel ta tagakgu ku Karpu di Troas. Na
lêam nebe do i dad librugu, na faginam i dad
too mabtas sulat.
14 Alihandru, dunan i to msel, too sasè
nimòan di do. Amu i malas i sasè nimòan
di do. 15 Bay ge Timoti, too ge fgeye gablà
ku Alihandru, du toon knang nawa i tdòta.
16 Di tnanin kebela do di gusukum, landè
msen do, bay mtila agu tnagak. Mulà moon
fnasinsya Dwata i salàla ayé. 17 Bay magin
i Amu di do, na banlén agu kgis, du fye
sdulêgu gatdò i Fye Tulen di dad to ise Dyu.
Na falwàan agu mdà di dad sasè to mayè
fmati do. 18 Na balù dét fan mkel di do, lêan
agu falwà, na neben agu di banwe nagotan
di langit. Lo kenen too magdayen kel di
landè sen. Amén.

Gusen i sulat

19 Manam di dale Prisila na Akwila "Ku-
musta gamu" kun, na di familya Onisiforu.
20 Sana kditù Irastu di Korintu, na ta tna-
gakgu Trofimu di Militu du nun tamdukan.
21 Too ge beg fabaltik gadini di laman là fa
kel i bang tno.
Yubyulu, Fudin, Linu, na Klawdya, na i
kdee dad flanekta di kaftoo, manla "Ku-
musta ge" kun.
22 Mulà moon i Amu samnagin di nawam.
I kafye Dwata mnè di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Titus

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu di dad
fasak i Dwata, na dek Dyisas Krayst.
Ta nalékan agu, na dekan agu fambagal
i kaftoo dad to ta nalék i Dwata, na mebe
dale di kaglut i tdò ta fantooto. 2 Na déé
gumdà kafden i nawa landè sen ta fala
fakang Dwata di laman là fa mimò i balù
détan, du i Dwata, là ti tmulenan kéng. 3 Na
kanto kel i bang ta nalék Dwata, fgadèan
ayé di Tnalùan. Na saligan di do tmulen
dun di dad to, du yé mdek do i Dwata Falwà
gito.
4 Na smulat agu di ge, Titus, i ngàgu di
kaftoo di ku Dyisas Krayst.
Mulà moon i Màta Dwata na Krayst Dy-
isas i ta Falwà gite, mlé ge kafye na ktanak
nawa.

I nimò Titus di Krit

5 Ta tnagakta ge di Krit du fye fanngem i
dad nimò là fa fngen, na malék ge dad ulu di
dad simbahan di kat banwe. Toom fandam i
flaugu ge ani: 6 I ulu di simbahan, là fakay ku
nun gumaslenan, na yé fye lo satu yaanan,
na ftoo i dad ngàan, na ku gdal ale, na là
magéng ulula. 7 Là fakay ku nun gumaslen
i ulu di simbahan du ta salig di kenen i dad
nimò i Dwata. Na là fakayan fagdag, na mlal
falbut, na flangal, na sfati, na lom. 8 Bay yé
fye, lehew kenen dmawat i dad to tlang, na
bong nawan i fye, na nun ldaman, na tluh
i nimòan, na mtiu i fandaman, na gaganan
damnan i kton. 9 Na yé lê fye, too mbagal i
kaftoon di tnalù too gsalig, salngad i ta tdò
di kenen, du fye gaganan fanngewe i dad
to fagu di glut tdò, na fiten moon di dad to
mnang nawa dun i gugsalàla.
10 Du nun dee dad to déé di gamu na balù
i dad to ta mgebe mdà di kaftoo dad Dyu,
là mimen ale, na fasyatla i dademe dad to
fagu di katdòla i là glut. 11 Na là fakay ku
là nngakam ale du gamsamuk ale di kdee
dad to di dademe familya fagu di katdòla i là
fakay tdò. Na yé duenla tamdò gambet ayé
du fye gamwè ale filak. 12 Nun satu to mdà
di Krit, satu tugadla, ani manan, "I dad to
mdà di Krit, tmulen ale kéng, na salngad ale
di labè lmanaf, na too ale malweh, bay tyan
ale." 13 Too glut i manan ayé. Yé duenam
man, toom ale nngak du fye glalòla i glut
kaftoo, 14 na ta nangla falninge i dad flalok
tulen i dad Dyu, na i flau i dad to ta tmagak
i kaglutan.
15 I to ta mtiu, mtiu kiten kdee. Bay i to
là mtiu, na là ftoo, landè mtiu di kenen, du
magsik i fandaman na i nawan. 16 Yé manla
dilèla kun i Dwata, bay i nimòla fite dun
kéng i manla. Too ale sungat, na là mimen
ale, na landè fye nimòla.

2

I glut tdò

1 Bay ge, Titus, toom fasalngad i tdòam
di glut tdò. 2 Na ani fngewem di dad tua
lagi, fgulit ale, tanluhla i dad nimòla fye
mgafè ale, na dnanla i ktola, na fakgis ale
di kaftoola, na di kakdola, na lê man di
kafgalla i nawala. 3 Na ani lêam fngewe di
dad tua libun, fitela i ldam mgafè. Nangla
santulen dademe to, na nang ale fafasak di
dad gamflangal. Bay lo yé tdòla i fye, 4 du
fye nun gugambet i dad lamnok libun ku dét
kibò kakdola i yaanla na i dad ngàla, 5 na di
kadnanla i ktola, na di kaftiu, na di kifatla i
familyala, na di kafèla i yaanla, du fye landè
samlen i Tnalù Dwata.
6 Na ani lêam fngewe di dad lamnok lagi,
toola dnan i ktola. 7 Na di kdee kfagu,
fitem di dademem i fye gugambet i kdee fye
nimò. Na di katdòam, fitem i katluham, na
nangam fagu di ulek. 8 Na toom gnamit i
tluh kastulen, du fye i dad to kmuntra ge,
landè sasè gmanla gablà di gito, na fagu déé
baling ale myà.
9 Na toom fanngewe i dad fasak fye
fdanàla i ktola di dad amula, na flehewla ale
di kdee nimòla, na nang ale smumal, 10 na
nang ale kalmat. Bay yé fye fitela i kafye
balula, na i kagsalig dale, du fye mdà di kdee
nimòla ayé, magdayen i tdò gablà di Dwata,
dunan i falwà gito.
11 Du ta fite Dwata i kafyen fagu di kafal-
wàan i kdee dad sahal to. 12 Na fagu di kafye
i Dwata, tdòan gito kmagol i kdee knangan,
na i sasè nibal i dad to nfun i banwe ani. Na
lêan gito tdò damnan i ktoto, na tamluh i
nimòto, na mimen di knayèan di knèto dini
di tah tanà ani, 13 di lamto fatan i too mabtas
Du fandento, du yé kfite i maltulus Dwata
na Dyisas Krayst, i Falwà gito, i kdatahan.
14 Ta blén i kton di fati du fye falwàan ato di
kdee sasè, na lnaneban ato, na nimòan ato

kenen nfun, na banlén ato kinit nawa mimò
fye.
15 Yé tdòam di dad to déé. Na gnamitam
i ktoom fminit nawa i dad to flinge di ge.
Na ku nun sasè nimòla, nngakam ale. Na
nangam faloh ku nun gumadoy i dad to ge.

3

I ldam i dad to ftoo

1 Fafaldamam di dad to ftoo déé nafèla
dad ulu magot i banwela, dunan i dad gan-
lalla, na nimenla ale, na gatlagad ale mimò
i kdee fye. 2 Na nangla santulen sasè di balù
simto dun. Bay lo yé fye nebela i ktanak, na
i kafye balu, na fitela i kafè di kdee dad to.
3 Du balù gito di munan, là gmadè ato, na
là mimen ato, na gsalà i nimòto. Magfasak
ato di kdee dad nibalto, na di dad knayèto.
Na lo yé gadèto nimò i sasè, na ksafè nawa,
na kasnang nawa. 4 Bay Dwata, i Falwà gito,
kanton fite di gito i kafyen na i kalbong
nawan di dad to, 5 ta falwàan ato. Na ise ku
yé gumdàto galwà mdà di dad fye nimòto,
bay lo mdà di kakdo Dwata fagu di kalob
i Mtiu Tulus gito, dunan i mlé gito falami
nawa. 6 Du ta sdulê kok Dwata i Mtiu Tulus
di gito fagu di ku Dyisas Krayst, i Falwà gito,
7 du fagu di kafye Dwata nimòan ato tluh di
kiten, na gfunto i nawa landè sen i tooto
fanden. 8 Na too ti glut i man-gu ayé.

Yé kayègu ku toom tdò i kalbong kdeen
du fye i dad to ftoo di Dwata déé, toola fkah
di nawala i kafduf mimò fye. Na i dad tdògu
ayé too fye, na nun gukmamu i dad to dun.
9 Na fawag ge di dad kasdaas landè kamu,
na i kbasa kdee dagit i dad muna to, na
lê man dad kasbalew na kasgil gablà di
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, du i
kdee nimò ayé lo gamfalmo, na landè ti
gukmamu i dad to dun. 10 Na ku nun to mlak
sbalew, na yé gumdàan masgalel fandam i
dad to ftoo, nngakam kenen sulê, balù kel
di lwe dulê. Na ku là mimenan, tadèam
kenen tnagak, 11 du gadèam i to gambet ayé,
ta malmo i fandaman, na i dad salàan fgadè
dun là glut i nimòan.

I gusen i sulat Pol

12 E Titus, ku dekgu Artimas ku demen
Tikiku gadéé di ge, too ge beg fdohò smi-
tong do di Nikopulis du yé ta fnaleh nawagu
mnè agu ditù di bangan kel i tno. 13 Na
toom tnabeng Sinas i abugadu na Apulus
di kagula, na begam snikof dale i kdee dad
kalnidùla. 14 Na toom tdò i dad to ftoo
déé fye gnamitla orasla mimò fye du fye
gtabengla i dad to nun bong kalnidùla. Là
fyen ku tadè ale fanak di landè gukmamu
dale.
15 Na i kdee dademegu dini manla "Ku-
musta ge" kun. Na manam di dad flanekto
ftoo déé kumusta di dale.

Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di
kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Filimun

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, lwe gami
Timoti, i flanekta di kaftoo. Mdà di katdògu
gablà ku Krayst Dyisas, ta blanggù agu.
Febemi sulat ani di ge, Filimun, i dememi
sgalak na i dememi mimò i nimò Dwata. 2 Na
lêmi fagin snulat i dad to ftoo gal stifun
di gumnèam, na lê Afya, i flanekto libun
di kaftoo, na Arkipu, i dadememi sundalu
Dyisas Krayst.
3 Mulà moon Dwata i Màto, na Dyisas
Krayst i Amuto mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I kakdo na i kaftoo Filimun

4 Flanekgu Filimun, di kat kagafaldamta
ge di kdasal, fasalamat agu di Dwata
fnangamfùgu, 5 du galgu linge i kakdom
di kdee dad to i Dwata, na i kaftoom di
ku Dyisas, i Amuto. 6 Yé dasalgu mdà di
ksasatuto di kaftoo, midul i kaglabatto di
kdee kafye blé Dwata di gito fagu di ku
Krayst. 7 Na ani, flanek, too agu lehew na
matgal i nawagu du mdà di kakdom ta tan-
galam nawa i dad to Dwata.

Fakdo Pol gablà ku Unisimu

8 Taman, du do i flanekam di ku Krayst,
nun ktoogu mdek ge mimò i gtenam nimò.
9 Bay mdà di kakdo, mfeges agu fakdo di ge
balù ku do Pol ta tua, na ani, ta blanggù
mdà di klalògu ku Krayst Dyisas. 10 Fakdo
agu di ge gablà di ku Unisimu, i ngàgu
di kaftoo ku Krayst du mgimò màan agu
di kaftoo di lamgu blanggù. 11 Di munan,
landè ti gukmamum dun, bay ani ta too nun
gukmamuta dun.
12 Na ani, dekgu kenen mulê di ge, na sal-
ngad ku do salu déé. 13 Too agu mayè moon
ku fanak kenen dini di safédgu du kenen
tlas laweham tmabeng do lamgu blanggù
du mdà di katdògu i Fye Tulen. 14 Bay là
tayògu nimò ayé ku là funa agu mbal di ge,
du yé kayègu ku yé gumdà i ktabengam di
do mdà di nawam, ise ku mdà di kfegesta
ge.
15 Keng yé duen Dwata fawag ku Unisimu
di ge là mlo du fye lê samfulê di ge, na fles
mnè di safédam kloto. 16 Na ku ta samfulê
kenen déé di ge, ta ise ku lo fasakam, bay
mabtas kenen fa di fasak du ta flanekam di
kaftoo di ku Krayst. Na balù ku too kenen
mabtas di do, bay mas mabtas fa di ge du
fasakam, na lê man flanekam di ku Krayst i
Amuto.
17 Yé duenam man, ku dnilèam agu de-
mem stabeng, dnawatam Unisimu salngad
di kdawatam do. 18 Na ku nun salàan di ge ku
demen nun utengan, do i mayad dun. 19 Do
i smulat ani: Do, Pol, mayad di ge. (Balù
ta là fafaldamta ge i bong utengam di do
di ta kagfunam nawa landè sen.) 20 Taman,
flanek, toom beg nimò do i fnigu ayé du
mdà di Amuta, du fye do i flanekam ku
Krayst, maglala i nawagu.
21 Na di ksulatgu ani, toogu gadè nimòam
i kdee fnigu, na midul fa déé i nimòam. 22 Na
ani fa fnigu di ge. Beg ge fala fatlagad do
snifil, du yé kayègu ku ta tnimel Dwata i
dasalyu, galwà agu di blanggù, na samfulê
agu déé di gamu.

Gusen i sulat Pol

23 Na Ipafras, i demegu blanggù du mdà
di kaftoon di ku Krayst Dyisas, manan "Ku-
musta ge" kun. 24 Na lê man Mark, Aris-
tarku, Dimas, na Luk, i dad to tmabeng
do dini, manla "Kumusta ge" kun. 25 Mulà
moon i kafye Dyisas Krayst i Amuto mnè di
gamu.

I Sulat Di Dad To Hibru

Talù Dwata fagu di Ngàan Dyisas

1 Di munan, dee dulê Dwata talù di dad
gutambulto fagu di dad tugadan, na sahal
kfagun mimò dun. 2 Bay di fulé du ani, ta
talù Dwata di gito fagu di Ngàan. Nimòan i
klamang banwe fagu di Ngàan, na nalékan
kenen mfun i kdeen. 3 I kdatah Dwata,
teen di Ngàan, na too salngad kagkahan di
kagkah Dwata, na kenen magot i klamang
banwe fagu di too maltulus talùan. Di
kafngen malob dad salà i dad to, ta sudeng
kenen gsen di kwanan i Dwata ditù di langit.

I Ngà mdatah fa di dad kasaligan

4 Mgimò Dyisas mdatah fa di dad kasali-
gan i Dwata. Na i dagit blé Dwata di kenen
mdatah fa di dagit i dad kasaligan. 5 Du là
lmen Dwata man di balù satu kasaligan,
"Ge i Ngàgu, na di mdu ani, ta mgimò agu i
Màam."
Du ise dad kasaligan gugtadè di kmanan
ani,
"Do i Màan, na kenen i Ngàgu."
6 Bay di ta fan kdek Dwata i lo sen Ngàan dini
di tah tanà, lêan man,
"Là fakay ku là mangamfù di kenen i kdee
dad kasaligan Dwata."
7 Ani man Dwata gablà di dad kasaliganan,
"Fanbalinggu nus ku demen lifoh i dad
kasaligan-gu."
8 Bay gablà di Ngàan, ani manan,
"E Dwata, landè gusen i Kagotam, na tluh i
kebem.
9 Kanbongam nawa i tluh, bay nuteh nawam
i sasè.
Taman, i Dwatam malék ge, na banlén ge
klehew na afè mdatah fa di dade-
mem."
10 Na lêan man,
"Ge mimò i klamang banwe di kagatbùan,
na lê tnalòam mifil i langit.
11 Mlanas i kdee ayé, bay ge, là mgilih.
Salngad ale klaweh salu di gulabin.
12 Lanfìam ale salngad saul, na tanlas ale
salngad klaweh.
Bay là mgilih ge kel di landè sen, na landè
sen i lawilam."
13 Là lmen Dwata man di balù satu kasali-
ganan,
"Sudeng ge dini gsen di kwanan-gu,
dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad
to muteh ge nawa di dungan i falel
blìam."
14 Bay dét kè i dad kasaligan? Dale i dad tulus
talbahò di Dwata, du dekan ale tmabeng di
dad to fan gamdawat i sikof kagalwà.

2

I too fye kagalwà

1 Taman, tooto fakgis magot di kaglut ta
lingeto, du fye là gasyat ato. 2 Ta too gfite
kaglut i tdò ta blé di dad gutambulto fagu di
dad kasaligan, na nè i to là lmalò na mimen
dun, gdawatan flayam gten di sasè nimòan.
3 Taman, dét kibòto miwas i kaflayam ku là
dnawatto i bong fye kagalwà? I Amu muna
fgadè i kagalwà ani, na i dad to lminge dun,
fitela di gito i kaglutan. 4 Na lê fite Dwata
i kaglutan fagu di kimòan dad ilè na dad
sahal tnikeng, na dad gnagan blé i Mtiu
Tulus fagu di knayèan.

Dyisas i dalan kagalwà

5 Nun falami banwe fan kel galmi san-
tulen, bay ise ku yé duen Dwata mimò dad
kasaligan ku fagotan dale. 6 Bay lêan man di
satu alel di Tnalù Dwata,
"E Dwata, dét kè kabtas i to duenam fam-
dam dun? Kan kè ku nifatam i lo
btal to?
7 Ta nimòam kenen beg mdanà di dad kasali-
ganam, là mlo. Ta banlém kenen
kdatah na afè,
8 na ta fagotam di to i kalbong kdeen."
Yé manan ta fagot Dwata i kdee di to, na
sdulê glam déé i kdee. Bay, là teento di mdu
ani ku i to ta magot kdeen. 9 Bay yé teento,
fdanàan Dyisas di dad kasaligan, là mlo, na
mdà di kafye Dwata, mati kenen di kdee dad
to. Na lêto teen, ta banlén kenen kdatah na
afè du mdà di kgagun i kaflayam di kfatin.
10 Dwata mimò na mifat i kalbong kdee.
Taman, kenen i gten smikof ku Dyisas fagu
di kaflayam, du fye dee to geben gagin
mfun i kdatahan. Du Dyisas i mebe dale
di kagalwà. 11 Du i Ftiu na i dad ftiun, lo
satu Màla, taman là myàan tamlo dale dad
flanekan. 12 Manan di Dwata,
"Fdilègu i dagitam di dad flanekgu. Lmin-
gag agu dmayen ge di kanfe i dad
to."
13 Na lêan man, "Smalig agu di Dwata."

Kafnge ayé, lêan man, “Ani agu, magin do i
dad ngà ta salig Dwata di do.”
14 Du i dad ngà manan ani, to tanà ale,
taman fbaling To tanà Dyisas du fye salngad
di dale, na fagu déé, gafalmon Satanas, i
magot fati, 15 na yé kfagun falwà i dad to
tagnè magfasak di klikòla i fati. 16 Du too ti
mbateng, ise yé tnabengan i dad kasaligan,
bay i dad bel Abraham. 17 Yé knayèan man
ani, là fakay ku là salngad kenen di dad
flanekan di kdee gnagula du fye mgimò
kenen Mdatah Mnè di Bleng too gsalig na
too kamdo, du fye magfasinsya salà i dad to.
18 Du ta gnagun dad kaflayam na dad tilew,
gaganan tmabeng i dad to mnè di tilew.

3

Mdatah Dyisas di ku Mosis

1 Dad flanekgu di kaftoo lê tlo Dwata, fan-
damyu Dyisas, i dek Dwata mgimò Mdatah
Mnè di Bleng di kaftoo nagotto. 2 Too fduf
Dyisas di Dwata, i mdek kenen, salngad di
kafduf Mosis mifat i dad to glam di gumnè
Dwata. 3 Too mdatah i to fdak gumnè di
gumnè fdakan. Na salngad ayé Dyisas,
gten kenen mdatah di ku Mosis. 4 I kdee
gumnè, nun to mimò dun, bay Dwata mimò
i kalbong kdee. 5 Na Mosis, du snalig kenen,
too fduf di kabal i gumnè Dwata, na falan
tulen gablà di dad tulen Dwata di fulé du.
6 Bay Krayst, fduf kenen du kenen i Ngà
snalig magot i gumnè Dwata. Gito i gum-
nèan ku mbagal i ksaligto fatan i fandento.

I kaftud i dad to ftoo di Dwata

7 Taman, salngad di man i Mtiu Tulus,
“Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani,
8 nangyu fagéng i uluyu salngad i
dad gutambulyu di là kimenla i
Dwata ditù di banwe landè to mnè
ditù di ktilewla i Dwata.”
9 Ani man Dwata,
“Di banwe landè to mnè ditù, tnilewla agu
balù ku ta teenla i dad nimògu di
lam i fat falò fali.
10 Taman, falnabègu ale na man-gu, ‘Sigi ale
samyat, na là nimenla i dad uldin-
gu.’
11 Mdà di kaflabègu, ani fakanggu, ‘Là ti
gfusuk ale di gufaftudgu dale.’ ”
12 Dad flanekgu, too gamu fgeye du fye
landè di gamu sasè i mnè di nawan, na là
ftoo, na balingan knagol i Dwata too mto.
13 Bay ani fye nimòyu du fye landè mafgaw
di salà, na là magéng uluyu. Kat du, too
gamu satgal di laman fa nun bang. 14 Du i
kdeeto gagin di ku Krayst ku fles ato fbagal
di ksaligto di kenen kel di gusenan. 15 Ani
man di Tnalù Dwata,
“Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu
fagéng i uluyu salngad i gutambu-
lyu di là kimenla i Dwata.”
16 Simto kè lminge i talù Dwata na là
mimen kenen? Dunan i dad to nebe Mosis
lamwà di Idyip. 17 Simto kè i falnabè Dwata
di lam i fat falò fali? Dunan i dad to
gamsalà na mati di banwe landè to mnè
ditù. 18 Simto i man Dwata di kasdagèan, “Là
ti gfusuk ale di gufaftudgu dale?” Dunan i
dad to là mimen kenen. 19 Taman, gadèto
là fafusukan ale di banwe fakang du mdà di
klandè kaftoola.

4

1 Ani, sana knun i fakang Dwata fafusuk
na faftud di safédan. Bay fgeye gamu, keng
baling nun di gamu là gamdawat i fakang
ani. 2 Ta lingeto i Fye Tulen salngad dale.
Bay balù lingela, di kaklingela dun, là ti ftoo
ale. 3 Lo gito dad ftoo i gfusuk na gaftud di
saféd Dwata, bay ani manan gablà di dad là
mimen,
“Mdà di kaflabègu dale, ani fakanggu, ‘Là ti
gfusuk ale na gaftud di safédgu.’ ”
Bay balù là gfusuk ale, ta sana gatlagad i
kdee mdà di kimòan i klamang banwe. 4 Du
ani man di satu alel di Tnalù i Dwata gablà
di gfitun du,
“Na di gfitun du, ftud Dwata di nimòan.”
5 Bay ani manan gablà di dad là mimen,
“Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu.”
6 I dad muna lminge i Fye Tulen, là gfusuk
na là gaftud ale du là ftoo ale. Bay di
kaglutan, nun dademe gfusuk na gaftud di
saféd Dwata. 7 Yé gugmadèto dun, du ta nun
blé Dwata di gito satu du, yé katlon dun,
“Mdu ani.” Kafnge i dee fali, yé manan di
Tnalùan fagu ku Dabid,
“Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu
fagéng uluyu.”
8 Di kebe Dyaswa i dad to, ku ta blén moon
i kaftud ta fakang Dwata, ta là santulen
Dwata i satu du ani. 9 Bay di kaglutan, nun
kaftud tagà Dwata di dad ton salngad di
kenen kaftud di gfitun du. 10 Du balù simto
to gfusuk di gufaftud Dwata dun, lê ftud

di dad nimòan salngad i kaftud Dwata di
munan. 11 Taman, too ato fgal du fye gfusuk
ato di gufaftudan gito, na landè di gito
gtagak salngad dale du là fkahla di nawala i
man Dwata.
12 Na i Tnalù Dwata, mto na maltulus,
na too gamban fa di sundang sbalà bà
salmahul kel di lam i fandamto, i nawato,
i tulanto, na i kalngatto. Du i Dwata, neyen
i dad knayè na i dad fandam gbuni di lam
nawato. 13 Na landè ti gbuni di kite i Dwata
du too mefe i kdee di kenen, na i kdeeto
tmimel i nimòto di kenen.

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

14 Taman, tooto fanbagal i kaftooto du
nun sa Mdatah Mnè di Bleng ta fusuk di
langit, dunan Dyisas, i Ngà Dwata. 15 Du
i Mdatah Mnè di Blengto, glabatan i dad
gumlungayto, na toon ato kando, du ta
tnilew kenen di kdee kfagu salngad gito,
bay là gamsalàan. 16 Taman, nang ato gdè
fdadong di Dwata du déé gumite i kafyen,
du fye gamdawat ato kakdo na kafye, na
magtabeng ato di orasto nun klidù.

5

1 Kat satu mnè di bleng, mgalék kenen
mdà di dademen to, na dek kenen mnè di
bleng i dad to na Dwata, du dsùan i dad tadè
blé na dad lmanaf du mdà di dad salà. 2 Du lo
to tanà i to ayé, na nun dad gumlungayan,
taman kandon i dad to kulang gnadè na i
dad to gamsalà. 3 Du lo to tanà i to ayé,
taman gamsalà kenen. Yé duenam man,
là fakay ku là damsùan mdà di kenen salà
salngad kadsùan di salà i dad to. 4 Too mgafè
i to mnè di bleng, na landè to malék i kton
mgimò mnè di bleng, bay lo Dwata malék
kenen salngad i nimòan ku Aron.
5 Na salngad déé, là tan-gaad Krayst
malék i kton mgimò Mdatah Mnè di Bleng,
bay Dwata malék kenen, manan,
"Ge i Ngàgu, na di mdu ani, fgadègu na do i
Màam."
6 Na yé lêan man di satu alel di Tnalù Dwata,
"Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad
ku Mélkisidék."
7 Di lam Dyisas mnè dini di tah tanà, too ke-
nen dmasal na mni di Dwata, na falbongan
i talùan, na tamdak i lwakan, du gadèan lo
Dwata i gamfalwà kenen di fati. Na falninge
Dwata i dasalan ayé du fdanàan i kton di
Dwata du mdà di kafèan dun. 8 Na balù
Dyisas i Ngà Dwata, glabatan gumtatek i
kimen fagu di dad kaflayam gnagun. 9 Na
kanto sikof i kdee gnagun, mgimò kenen
Falwà di kdee dad to mimen di kenen kel di
landè sen. 10 Na banlé Dwata kenen glal Mnè
di Bleng salngad ku Mélkisidék.

I fgadèan di dad to du fye là kmagol ale

11 Nun dee kayèmi man gablà di manmi
ayé, bay mlimah faglabat dun di gamu, du
là mayè gamu flinge. 12 Ta mloyu gmadè i
kaglutan, na gablà moon ku ta fulung gamu
tamdò. Bay, di kaglutan, là fakay ku landè
tamdò gamu i dad mlahil tdò di Tnalù i
Dwata. Yé ta gablàyu knaan moon i dad
magéng knaan, bay kel di mdu ani, sana
kafngabalyu gatas. 13 I to sana kafngabalan
gatas, tlabo ngà fa. Là gadèan ku nè i fye,
na i sasè. 14 Bay i magéng knaan, gten di dad
tua ta fulung dmilè i fye na i sasè.

6

1 Taman, nang ato fanak di dad muna
tdò ta gadèto gablà ku Krayst, bay flesto
ganbet i dad mngalam tdò. Nang lo yé
gufsento nawato di tdò i ktagak i dad nimò
landè gukmamu dun, na di kaftoo di Dwata,
2 na i dad tdò gablà di dad sahal kbunyag,
na di kafkah falel di dad to, na i dad tdò
gablà di kték i dad to mati, na i ukum landè
gusenan. 3 Na nimòto i kdee ayé tagen di
knayè Dwata.
4 Du dét kibò fasfulê fsal i dad to ta
kmagol? Di munan, ta gadèla i kaglut,
gtilewla i kafye mdà di langit, na ta
gdawatla i dale alel di Mtiu Tulus, 5 ta
glabatla kafye i Tnalù Dwata, na ta gnemla
i kaltulus Dwata kel kadang di fulé du, 6 bay
balingla knagol i kdee ayé. Ta landè kibò
lê fsal dale du ta lêla fnatak di krus i Ngà
Dwata, na fyàla kenen di kanfe i dad to.
7 I tanà banlé Dwata kafye, nsafan i ulen,
na ftaboan i dad fele nun gukmamu dun di
dad to gutmagà dun. 8 Bay i tanà fnò sual na
bnas, landè gukmamu dun, bay falnayam
Dwata na falmon fagu di lifoh.
9 Bay, dad flanekgu too mabtas, balù ku
yé kibò ktalùmi, landè kalwe nawami gamu.
Gadèmi ta gdawatyu i too bong kafye Dwata
di kagalwàyu. 10 Too fulung Dwata samtadè.
Là ti glifetan i fye nimòyu, na i kalbong
nawayu kenen ta fiteyu fagu di ktabengyu
i dademeyu ftoo balù kel di mdu ani. 11 Yé

kayèmi ku kat satu di gamu fadlug di kinit
nawayu kel di gusenan, du fye gdohò na
gdawatyu i fandenyu. 12 Taman, nang gamu
falweh, bay ganbetyu i dad to ftoo fagtayud
na smalig di Dwata, du fye gdawatyu i ta
fakangan.

Too dnohò Dwata i fakangan

13 Di kfakang Dwata di ku Abraham, gna-
mitan i dagitan fambagal i fakangan. Du
landè dademe mdatah di kenen, taman ke-
nen dagit i gnamitan. 14 Manan,

"Ani fakanggu di ge, banléta ge kafye, na
toogu fdee i belam."

15 Fantahà Abraham i nawan, na gdawatan
i fakang Dwata. 16 Ku samdagè i satu to,
gnamitan dagit mdatah fa di kenen dagit,
na fagu di sdagèan, maklang i kasduenla.
17 Du kayè Dwata fite di dad to gumakangan
i là kgilih i knayèan, taman, gnamitan i
dagitan di kfakangan di dale. 18 Fagu di
lwe là mgilih ani, dunan i kfakangan na i
kafbagalan dun fagu di dagitan, fite Dwata
là tmulenan kéng. Taman, gito dad mloh
di kenen, yé gamfinit nawato di kafakgisto
fatan i fandento. 19 Nagotto i fanden ani
salngad blangaw too mbagal di ktoto. Ta
fusuk i fanden gsen ditù i kurtina di lam i
Snifil Too Mtiu di Gumnè Dwata di langit.
20 Gito i duen Dyisas muna fusuk déé, na ta
mgimò kenen Mdatah Mnè di Bleng kel di
landè sen salngad ku Mélkisidék.

7

Mélkisidék

1 Mélkisidék i harì di banwe Salém. Ke-
nen mnè di bleng i dad to, na Dwata, i
mdatah di kdee. Di kulê Abraham fdu di
gusfatin fmisan dad harì, ta snitong Mélk-
isidék kenen, na banlén Abraham kafye.
2 Na blé Abraham di ku Mélkisidék gasfalò
i kdee dad gwèan di kasfati ayé. Yé tnanin
gumtatek i dagit Mélkisidék "Harì mebe di
katluh." Na yé gumtatek i galwen "Harì
mebe di ktanak," du harì kenen di banwe
Salém. 3 Na là gadè ku simto i màan, ku
demen i yêan, ku demen i gutambulan, ku
demen i du ksutan, na i kfatin. Taman,
salngad kenen i Ngà Dwata, landè gusen i
kablengan.

4 Taman, gadèto i kdatahan du balù too
tatel Abraham, i gutambulto, blén di ku
Mélkisidék i gasfalò i kdee gwèan di kasfati.
5 I dad bel Libay lê mnè di bleng, yé uldin
Dwata di dale, mwè ale gasfalò di kdee
gunun i dademela, balù ku slame dad bel
Abraham. 6 Na Mélkisidék ani, ise bel Libay,
bay knèan, dnawatan i gasfalò ayé mdà di
ku Abraham, na dnasalan kenen, dunan i
to gumakang Dwata. 7 Na gadèto mdatah
i to dmasal mlé kafye di to dnasalan. 8 I
dad mnè di bleng gal dmawat i gasfalòan,
nun fatila, bay Mélkisidék i dmawat gasfalò
mdà ku Abraham, landè fatin, salngad i
man di Tnalù Dwata. 9 Na di kablé Abraham
i gasfalòan, salngad ku ta gagin Libay di
kablén, balù ku dale i gal mwè gasfalò, 10 du
di ksitong Mélkisidék di ku Abraham, balù
là fa sut ale Libay, knèan gagin ale di kablé
Abraham atù, du dale i belan.

11 Blé i uldin di dad to Israél mdà di ta
kableng i dad bel Libay. Ku ta sikof moon i
kableng dad bel Libay, landè nan gukmamu
moon satu mnè di bleng ise mdà di bel
Aron salngad ku Mélkisidék. 12 Bay du tanlas
Dwata i mnè di bleng, lê tanlas i uldin.
13 I Amuto i santulento ani, mahal i kenen
gutambul, na landè lmen mnè di bleng mdà
di kenen gutambul ayé. 14 Gadèto sut kenen
di bel Dyuda, na landè man Mosis gablà di
dad gutambul ani di kastulenan gablà di
dad mnè di bleng.

Nun Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék

15 Midul i toon kbateng kanto msut i satu
Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék. 16 Ise
ku yé gumdàan mgimò mnè di bleng di
uldin to tanà na di kagtubadan, bay yé
gumdàan di kaltulusan. Na yé gumite dun
du landè sen i lawilan. 17 Du ani man di
Tnalù Dwata gablà di kenen,

"Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad
ku Mélkisidék."

18 I muna uldin, ta matlas du landè gna-
ganan na landè gukmamu dun. 19 Du i uldin,
là gaganan mimò gito sikof. Bay ta tanlas
ani di too fye fanden, na fagu di fanden ani,
gafdadong ato di Dwata.

20 Na gablà di kbagal blé Dwata di kfakan-
gan, là gnamitan i dagitan fambagal di
kalékan i dademe to mnè di bleng. 21 Bay di
kalékan ku Dyisas, ta nun kbagal i fakangan,
salngad i man di Tnalù Dwata,

"Makang i Amu, na là matlas i fandaman,
'Ge Mnè di Bleng kel di landè sen.' "

22 Mdà di kafbagal i fakang Dwata, mgimò
Dyisas bagal i too fye kasafnè.
23 Ani lê satu gusahalla. Di munan, dee
sahal dad to mnè di bleng, du ku ta mati
i satu, lê man tamlas i satu. 24 Bay mto
Dyisas kel di landè sen, taman landè tlasan
di kablengan. 25 Taman, gaganan falwà i
kdee fdadong di Dwata fagu di kenen, du
mto kenen kel di landè sen, du fye dnasalan
ale di Dwata.
26 Taman, Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng
i too mlé dad kalnidùto. Too kenen mtiu,
na landè gumaslenan, na landè salàan. Ta
matfing kenen mdà di dad to gamsalà, na
ta mbatun ditù di langit. 27 Là salngadan di
dademe mnè di bleng du landè gukmamun
damsù kat du di kenen kto di laman là
damsù di dademe. Lo sulêan damsù di kdee,
dunan i kablén i kton di fati. 28 Là sikof i
dad mnè di bleng nalék mdà di uldin. Bay
yé sikof kel di landè sen i Ngà nalék mdà di
mbagal fakang. Na gfulé kel i fakang ani.

8

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

1 Ani kayèmi faglabat di gamu. Ta nun
Mdatah Mnè di Blengto, na ta sudeng kenen
gsen di kwanan i trunu Dwata Too Mdatah
di langit. 2 Kenen Mdatah Mnè di Bleng
di Too Gumtiu, dunan i too Glut Gumnè i
Dwata. Yé fdak dun i Amu, ise ku to.
3 I kdee mdatah mnè di bleng, mgalék
ale du fye dsùla di Dwata i dad tadè blé
na dad lmanaf. Taman, i Mdatah Mnè di
Blengto, là fakay ku landè kenen dsù. 4 Ku
dini kenen di tah tanà, là fakayan mnè di
bleng du ta nun dad to mnè di bleng damsù,
du yé dek i uldin. 5 I dad nimòla ayé di
kablengla, lo guflingen na alung i teen di
langit. Salngad di kafdak Mosis i Slung,
man Dwata di kenen,

"Di kimòam dun, toom lalò i guflingen ta
fiteta ge ditù di bulul."

6 Bay ani, i kableng ta gdawat Dyisas too
mgafè fa di dale kableng, du too fye fa i
kasafnè nimòan di dad to, du yé gufdàan
dun di kfakangan mlé i too fye.
7 Ku landè gukulang i muna kasafnè, ta
landè moon gukmamu i galwen. 8 Bay teen
Dwata gukulang i dad ton, du ani manan di
Tnalùan,

"Man i Amu, kel i du, mimò agu falami
kasafnèmi i dad bel Israél na dad bel
Dyuda.
9 Là salngadan di muna kasafnèmi i dad
gutambulla di dugu malak dale
lamwà di Idyip. Là nimenla i
kasafnèmi, taman, là fandufgu ale.
10 Man i Amu, ani i kasafnèmi i dad to
Israél. Nun du kadang, fnègu i dad
uldin-gu di fandamla, na fkahgu di
nawala. Mgimò agu Dwatala, na
dale mgimò dad togu.
11 Balù ta là tdòla i dademela, na balù ta là
manla di dademela, 'Dnilèyu i Amu,'
du i kdeela ta dmilè do mdà di too
mdanà kel di too mdatah.
12 Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fan-
damgu i dad gugasyatla."

13 Di kman Dwata nun falami kasafnè, yé
kayèan faglabat ta labi i muna. Na i kdee,
ta landè gnaganan, na ta mlanas.

9

I kfangamfù di tah tanà na di langit

1 Di muna kasafnè, nun dad uldin gablà
di kfangamfùla, na lê nun bong slung nimò
i dad to gumangamfùla. 2 Fdakla i bong
slung ayé, na lwe snifilan. I tnaninan,
yé katlola dun Snifil Mtiu. Ditù di laman
i gufkah salò na i lamisa gumkahla i fan
blé di Dwata. 3 I galwe snifil gsen ditù i
kurtina dnagit Snifil Too Mtiu. 4 Ditù gumnè
i fatal blawen gumtam i falbuk mangbun
na i kahun kasafnè. Lnafin blawen i kahun
ayé, na déé gumnè i sabuy blawen gufkah
i mana, na i tugad Aron ta tmuneh, na i
lwe batu kufil gugsulat i dad uldin Dwata.
5 Gsen tah i kahun, nun lwe gtadag déé
dnagit kérabim gugmadè dun déé Dwata,
na i fafakla magbel gmalung di tah i guf-
masinsya i salà. Bay là tayòmi sandulê
tulen i kdee ani di gamu.
6 Na kanto gatlagad i kalbong kdee di lam
i slung ayé, i dad mnè di bleng, fusuk ale
kat du ditù di lam i tnanin snifil du nimòla
i dale alel. 7 Bay lo i mdatah to mnè di bleng
fusuk di Too Mtiu Snifil, na lo men sulê di
sfali. Mebe kenen litè dsùan di Dwata mdà
di kenen salà, na di salà gimò dad to i là tan-
gaadla dun. 8 Mdà di kdee ani, too mbateng
tdò i Mtiu Tulus. I dalan fusuk ditù di lam i
Too Mtiu Snifil, là mgukàan di laman déé i
tnanin snifil. 9 I nimòla ayé, lo guflingen i ta

mkel ani. I dad tadè blé na dad lmanaf dsùla
di Dwata, là gaganla lmaneb fandam i dad to
mangamfù di Dwata. [10] I nimòla ani, lo gablà
di kakaan na kinum na dad sahal nimòla di
klaneb i lawehla kel di katlas Dwata i kdee.
[11] Bay ta kel Krayst, i Mdatah Mnè di
Bleng i falami kasafnè. Na i slung gum-
lengan too fye fa na too ti sikof. Ise ku
nimò to, na ditù gumite i slung ayé di langit.
[12] Na di kfusuk Krayst ditù di Too Mtiu Snifil
di lam i slung ayé, ise ku litè kambing ku
demen litè safì i dsùan, bay i kenen litè. Na
lo sulêan fusuk du ta sikof kbayadan kdee
salà i dad to kel di landè sen. [13] Di muna,
i to magsik di kafaglut i dad Dyu, snabul i
dad ganlal kenen litè kambing, na safì, na lê
man kaful safì lamnok du fye mlaneb. [14] Bay
too ti bong mgimò i litè Krayst! Fagu di
Mtiu Tulus landè gusenan, blén i kton di
Dwata du mgimò too sikof dsù. Na i litèan
ani lmaneb i fandamto mdà di dad nimòto
landè gukel, du fye nimòto i knayè Dwata
too mto.
[15] Taman, nimò Krayst i falami kasafnè
du fye i kdee dad to ta tlo Dwata, gdawatla
i kafye landè sen ta fakang Dwata. Yé
duenan mgimò ani du ta nun mati falwà
dad to mdà di salà di laman nun i muna
kasafnè. [16] Di adat to tanà, di laman là
mati, falan sulat dagit i dad to gumalelan
i knunan, bay silangla gfun ku funa fite i
kaglutan ku ta mati i to ayé. [17] Di laman là fa
mati i to ani, landè fa gukmamu i ta sulatan
ayé. Silang nun gukmamu dun ku ta mati.
[18] Salngad déé, i muna kasafnè, yé fambagal
dun i litè lmanaf ta fnati. [19] Funa tulen Mosis
di dad to i dad dek i uldin. Kafnge ayé,
mwè kenen litè safì na kambing nbol éél,
na nwèan bul bilibili tninà fulè, na labédan
di fanga hisop du lnaban di litè, klon fmilik
dun di gugsulat i uldin, na lê man di dad to.
[20] Na manan,
"Ani i litè mlé kbagal di kasafnè flalòan
gamu."
[21] Na salngad déé, lê fnilik Mosis litè i slung
kasafnè na i kdee gnamitla di kfangamfù.
[22] Glut, man i uldin, fan kdee maglaneb fagu
di litè, na landè kfasinsya salà ku landè litè
maloh.

I dsù Krayst, yé falmo dad salà

[23] I dad gnamit di gumangamfù, alung i
dad gnamit di langit, na silang maglaneb
ku nun dsù. Bay i dad dsù di gumangamfù
di langit, là fakay ku là midul déé fa i
kafyen. [24] Du ise ayé gufusuk Krayst di gu-
mangamfù nimò dad to i lo alung i too glut
gumangamfù. Bay yé gufusukan di langit,
na ditù kenen di kanfe Dwata du kenen mnè
di blengto na i Dwata. [25] I mdatah mnè di
bleng i dad Dyu fusuk di Too Mtiu Snifil
kat fali, na nun neben litè lmanaf. Bay
Krayst, ise ku dee dulêan damsù i kton. [26] Ku
yé nimòan, lê dee dulêan maflayam mdà
di katbù i klamang banwe. Bay lo sulêan
fbaling to di ta fan gusen i banwe, du fye
falmon i salà fagu di kadsùan i kton. [27] Yé
man Dwata lo sulê mati i kdee dad to, na
kafnge ayé, nukuman ale. [28] Na salngad ayé
Krayst, lo sulêan mati du falmon salà i dad
to. Na samfulê kenen dini, bay ta ise ayé
duenan salu dini ku lêan bnayad i salà, bay
nngén i dad to fatan kenen.

10

[1] I uldin i dad Dyu, là sikofan, na là glalòan
di too kaglutan. Lo alung i dad fan kel.
Nulitla dsù kat fali i dad sahal dsù. Taman,
dét kibò i uldin smikof dad to mayè fdadong
di Dwata fagu di dad dsù ani? [2] Ku glut, ta
maglaneb salà i dad to mangamfù ayé, ta
là msamuk nawala moon di salàla, na ta là
lê ale damsù. [3] Bay i dad dsù kat fali, yé
fafaldam dad to i dad salàla, [4] du i litè dad
safì na dad kambing, là ti gafalmon i dad
salà.
[5] Taman, di fan ksalu Krayst dini di tah
tanà, manan di Dwata,
"Ise ku lmanaf na dad tadè blé i knayèam,
bay nun tagàam do laweh du dsù.
[6] Là fnò nawam di dad lmanaf snakuf di
gudamsù ku demen i dad dsù falmo
moon i salà.
[7] Taman, ani man-gu, Dwata, ani agu sa
du dnohògu i knayèam, salngad i
ta gsulat gablà di do di gugsulat i
uldin."
[8] Yé funan man,
"Ise yé knayèam, na là fnò nawam di dad
lmanaf, na dad tadè blé, ku demen
dad lmanaf snakuf di gudamsù, na
dad dsù falmo moon i salà."
Yé manan balù ku kdee dad dsù ani glalò di
man i uldin. [9] Na kafnge ayé, manan,
"Dwata, ani agu sa, du dnohògu i knayèam."
Taman, kah Dwata i dad muna dsù, na yé
tlasan dun i dsù Krayst. [10] Du mdà di kimen
Dyisas Krayst di knayè i Dwata, ta maglaneb

ato di dad salàto fagu di lo sulê kadsùan i
lawehan, na ta sikof nan.
[11] Kat to mnè di bleng i dad Dyu, nimòla
i dale alel kat du, na sansulitla i dad sahal
dsù, bay là gagan i dad dsù falmo salà. [12] Bay
Krayst, lo sulêan damsù i kton di salà, na
ta sikof kel di landè sen. Na kafnge ayé,
ta sudeng kenen gsen di kwanan i Dwata.
[13] Na ditù gufatanan i kafkah Dwata i dad
to muteh dun nawa di dungan i falel blìan.
[14] Taman, fagu di lo satu dsù, snikofan kel di
landè sen i dad to flaneb i salàla. [15] I Mtiu
Tulus, lê nun tulenan di gito du manan,
[16] "Man i Amu, ani i kasafnè nimògu di dad
to. Nun du kadang, fnègu i dad
uldin-gu di fandamla, na fkahgu di
nawala."
[17] Na lêan man,
"Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fan-
damgu i dad gugasyatla."
[18] Taman, du ta magfasinsya dad salà, ta
landè gukmamu i dad dsù falmo i dad salà.

Fdadong ato di Dwata

[19] Taman, dad flanekgu, ta là gdè ato
fusuk di Too Mtiu Snifil du mdà di kfaloh
Dyisas i litèan. [20] Du ta nukàan di gito i sati
falami dalan too mlawil fles di bali kurtina
ta kasê, dunan i lawehan.* [21] Ta nun satu
Too Mdatah Mnè di Blengto. Kenen Ulu i
too glut gumnè Dwata. [22] Taman, tooto fdà
di nawato fdadong di Dwata, na fbagal ato
di kaftoo du ta mlaneb i fandamto, na ta là
msamuk nawato di dad salàto, na i lawehto
ta lnaneb i mtiu éél. [23] Na too ato fbagal
di fanden nagotto, na nang lwe nawato, du
gsalig Dwata dmohò i fakangan. [24] Sfinit
ato nawa, fye sakdo ato na gamgimò ato
fye. [25] Nang ato tlag smimba salngad i nimò
dademe. Bay nidulto i kasfinit nawato du
gadèto ta mdadong i kasfulê Amuto.
[26] Ku ta gadèto i kaglutan, bay tan-gaadto
fadlug mimò salà, ta landè nan dsù falmo
salàto. [27] Bay i mkel kadang, too maglikò,
kukum na too minit lifoh falmo i dad to
matu di Dwata. [28] Di muna, ku nun to
lmafà i uldin Mosis, na lwe ku demen tlu
to tmulen i ktoon, landè kakdola kenen, na
fnatila. [29] Taman, dét mkel di to mlék i Ngà
Dwata? Du là fabtasan i litè mlé kbagal di
kasafnè nimò Dwata i lmaneb kenen moon
di dad salàan, na nadoyan i Tulus mlé kafye.
Fandamyu kun ku dét kablat flayam i gten
di kenen. [30] Du ta gadèto ku simto i man,
"Do i tong malas, na do i falmayam."
Na i lê man,
"I Amu mukum i dad ton."
[31] Too ti maglikò i flayam Dwata too mto di
dad to gambet ayé ku ta bang Dwata kamfè
dale.
[32] Fandamyu ku dét i mkel di gamu di ta
kgumah i kaglut Tnalù Dwata gamu. Dee
kaflayam gnaguyu, bay gamtayud gamu.
[33] Slaan nadoyla na falnayamla gamu di
kanfe i dad to, na nun slaan, kayèyu flam
gamu di kaflayam i dademeyu gmagu sal-
ngad ayé. [34] Kandoyu i dad to mnè di
blanggù, na baling gamu lehew dmawat i
kaflayam di kladla i kdee knunyu, du ta
gadèyu nun too fye knun gfunyu kel di
landè sen.
[35] Taman, nangyu fantulah i ksaligyu du
nun bong lubayyu. [36] Là fakay ku là fan-
tahàyu nawayu du fye gimòyu i knayè
Dwata, na gdawatyu i fakangan. [37] Du ani
man Tnalù Dwata,
"Ta là mlo nan, kel i sanfatanto, na là ti
fganggàan. [38] I dad togu tluh, ftoo
ale na mlawil. Bay ku nun di dale
mahal, là fye nawagu dun."
[39] Bay ise ato i dad to kmagol na malmo, du
ftoo ato gito, na ta galwà ato.

11

I kaftoo

[1] Yé gumtatek i ksalig di Dwata ku fan-
tooto na mkel i dad fandento na fantooto
i kdee là fa teento dun. [2] Mdà di kaftoo i dad
to di munan, fye nawa Dwata dale.
[3] Mdà di kaftoo, gadèto nimò Dwata i
klamang banwe fagu di talùan, na fagu déé,
yé gumdà i dad teen di là teen.
[4] Mdà di kaftoo Abél, i dsù blén di Dwata,
too fye fa di dsù Kain. Mdà di kaftoon, fye
nawa Dwata di kenen, na di kiten dun, tluh
kenen. Na balù ta mati, sana ktalùan fagu
di kaftoon.
[5] Mdà di kaftoo Inok, là matin, bay tadè
mbatun salu di langit, na ta là teen dun,
du Dwata mket dun. Di laman là mbatun,
yé man Tnalù Dwata gablà di kenen too

* 10:20 10:20 Yé satu gumtatek i manan dini ta nukàan di gito i falami dalan mlé nawa landè sen. Yé kayèan man i kurtina, dunan i laweh Dyisas du kanto mati, salngan di kaftoh i nawan, tadè kasê i bong kurtina i tagnè gamsang i dad to mayè fdadong di Dwata.

gtadè kenen di nawa Dwata. [6]Landè to gma-
gan samtadè nawa Dwata ku landè kaftoon.
Taman ku simto mayè fdadong di Dwata, là
fakay ku là fantoon na nun Dwata, na kenen
mlé lubay di dad to mngabal kenen.

[7]Mdà di kaftoo Nowa, falningen dad fala
man Dwata gablà di dad fan kel i là fa
teenan. Na nimenan i Dwata, na mimò
kenen aweng, i snakayan magin i familyan
duenla galwà. Fagu déé, fiten gten fal-
nayam i klamang banwe, bay gamdawat ke-
nen mdà di Dwata i katluh fagu di kaftoon.

[8]Mdà di kaftoo Abraham, nimenan i dek
Dwata dun, du salu di banwe ta fakang
Dwata blé di kenen. Tnagakan i kenen
banwe balù là gadèan ku nè gusalun. [9]Na
mdà di kaftoon, mnè kenen di banwe ta
fakang Dwata di kenen, bay i knèan, sawe
lo to magu. Lo dad slung gumnèan salngad
di dale Isaak na Dyékob, du lêla gdawat i
fakang ayé mdà di Dwata. [10]Du yé fatan
Abraham i syudad fnaleh na fdak Dwata,
dunan i syudad gtadag di gufdak là mgin-
gok.

[11]Mdà di kaftoo Abraham, mgimò mà
balù ku ta tua kenen, na là fakay Sara mngà.
Fantoon dnohò Dwata i fakangan. [12]Balù là
gaganan fngà i yaanan du mdà di ta ktuan,
bay mdà di kenen, mbel i dee to salngad i
kdee blatik di langit, na i kdee falak di kilil
mahin, là gagan mse dun.

[13]Sana kaftoo i kdee dad to ani balù kel
di kfatila. Là gdawatla i dad fakang Dwata,
na balù léét fa, teenla na dnawatla, na toola
fgadè salngad ale dad mahal to magu dini
di banwe ani. [14]Na i dad to talù gambet
ayé, fdilèla i kafngaballa i too banwela. [15]Ta
là fandamla i banwe ta tnagakla. Ku sana
kafdamla dun, ta samfulê ale moon. [16]Bay
too fye fa i banwe nusalla, dunan i langit.
Taman, là myà Dwata di katlola kenen i
Dwatala du ta nun tagàan dale banwe.

[17]Kanto tnilew Dwata Abraham, mdà di
kaftoon, gaganan damsù i ngàan Isaak.
Abraham i ta gumakang Dwata, bay gat-
lagad kenen damsù i sen ngàan. [18]Du ta
man Dwata di ku Abraham, "Isaak gumdà
i dee belam ta fakanggu di ge." [19]Fantoo
Abraham gagan Dwata mték ku Isaak mdà
di fati. Di ktoon, ta sawe mati Isaak, na ta
nték Dwata kenen.

[20]Mdà di kaftoo Isaak, makang kenen
kafye di dale Dyékob na Isaw i gdawatla
kadang di satu du.

[21]Mdà di kaftoo Dyékob, banlén kafye i
kdee ngà Dyosip di laman là mati. Tudan di
tanà i tugadan kudung mangamfù di Dwata.

[22]Mdà di kaftoo Dyosip, di laman là mati,
falan fgadè i kdà dad to Israél lamwà di
Idyip, na falan flau dale ku dét kibòla i dad
tulanan.

[23]Mdà di kaftoo dad tua Mosis, bunila
kenen di lam i tlu bulen mdà di ksutan.
Teenla too fye lawehan, na là likò ale lmafà
uldin i harì.

[24]Mdà di kaftoo Mosis, di ta kalbongan,
là mayèan ku yé katlola dun ngà i ngà Féro
libun. [25]Baling yé nalékan faflayam magin
di dad to Dwata, na knagolan i dad klehew
mlal mlius i blé salà. [26]Bay yé fabtasan i
kaflayam mdà di kaftoon i Mgalék Dwata,
ise i dad knun di Idyip, du yé too gumnè
nawan di taden gdawatan kadang.

[27]Na mdà di kaftoo Mosis, tnagakan Idyip,
na là likòan di kalbut i harì. Ta là sam-
fulêan, du sawe teenan i Dwata balù landè
lmen mite dun. [28]Mdà di kaftoon, tanbùan i
Fista di Du Kaglius, na dekan ale lmunà litè
di dad takab fye là fnati i Kasaligan Mebe
Fati i dad twege ngà i dad Dyu lagi.

[29]Mdà di kaftoo i dad to Israél, mifal ale
di Fulè Mahin salngad di kafag tanà. Bay
kanto tilew i dad to Idyip mifal, mti ale
mlimas du ta sgulê i mahin.

[30]Mdà di kaftoo i dad to Israél, malbà
i labat batu di syudad Dyériko kafngela
lmibut dun di lam i fitu du. [31]Mdà di kaftoo i
sasè libun dnagit Rahab, là gaginan mati di
dad to là mimen di Dwata, du ta tnabengan
i dad to dek Dyaswa meye gumlungay i
syudad ayé.

[32]Dét kibògu? Too dee kayègu man moon
gablà di dale Gidyun, Barak, Samson, Dyéf-
tah, Dabid, Samwél, na i dademe tugad
Dwata, bay landè gugaslenggu. [33]Mdà di
kaftoola, sanfatila dad banwe, na gfisanla
ale. Tluh i kebela, na gdawatla i ta fakang
Dwata. Mdà di kaftoola, là gabngat i dad
liyun i bàla. [34]Na nun dademe, mdà di
kaftoola di Dwata, bat ale di lifoh, bay là
mati ale, na nun dademe galwà di fati. I
dad mlungay, mgimò ale kamgis fye fulung
ale sfati, na gfisanla i dad sundalu mdà di

mahal banwe. [35] Mdà di kaftoo i dad libun,
nték Dwata i dademela ta mati.
Lê nun dademe fakay galwà, bay yé
nalékla fati fagu di flayam, fye lê ale gték,
na too fye kagkahla. [36] Nadoy i dademe,
na nfas i dademe, na bnakus na blanggù i
dademe. [37] Ndak batu i dademe kel di kfatila,
sanfola gabas i dademe, na tnibeh i dademe
kel di kfatila. I dademe, magu ale lamsak
kulit bilibili na kambing. Landè knunla, na
fatduk na falnayam ale. [38] Là gtenan di dale i
banwe ani! Flabag ale di dad banwe landè to
mnè ditù na di dad bulul, na déé gufanakla
di dad ilib na di dad sol di lam i tanà.
[39] Mdà di kaftoola, too dag Dwata ale. Bay
là fa gdawatla i ta fakang Dwata di dale, [40] du
nun too fye fnaleh nawa Dwata di gito. Yé
kayèan ku salngan ale di gito gamdawat i
sikof.

12

Dwata i Màto

[1] I kdee dad to ayé, salnibutla gito.
Taman, nlusto i kdee gamsang gito na i
salà gamgikat gito, na tooto fkah di nawato
milah di kaskuya ani. [2] Too ato meye di
ku Dyisas du kenen gumdà i kaftooto na i
smikof dun. Gamtayud kenen di kfatin di
krus, na ise yé fandaman i kyà, bay lo yé
fandaman i klehew gdawatan ku ta mlius i
kaflayaman. Na ani, ta sudeng kenen gsen
di kwanan i trunu Dwata.
[3] Tooyu fandam Dyisas, na i bong kag-
tayudan di dad kaflayam gnagun di bleng
i dad to gamsalà du fye là mlungay nawayu,
na là gwè nawayu. [4] Landè fa di gamu fnati
mdà di knangyu i salà. [5] Kan? Ta glifetyu kè
i man Dwata gamfinit nawayu, dad ngàan,
manan,

"E ngàgu, nangam fandam ku landè guk-
mamu i kafngewe Amu ge, na nang
gdanà nawam ku nngakan ge, [6] du
tanluh Dwata i dad to kanbon-
gan nawa, na fanngewen i dad to
tnaboàn."

[7] Dnawatyu i dad flayam kel di gamu salngad
ku yé famngewe gamu i màyu, du yé gumite
dun gamu i dad ngà Dwata. Nun kè ngà i là
fanngewe màan? [8] Ku là fanngewen gamu
salngad i nimòan di kdee dad ngàan, yé
gumtatekan, ise ku gamu i dad too ngàan,
bay dad ngà magu dungan. [9] Ku i dad btal
màto, fanngewela gito, na nafèto ale, midul
fa déé i kdawatto i kafngewe Màto di langit
gito fye nun nawato landè sen. [10] Là mlo i
kafngewe dad màto gito, na lo yé lalòla i
fandamla ku dét i gablà. Bay yé duen Dwata
mngewe gito du gamfye di gito, du fye mtiu
ato salngad kenen. [11] Ku nun mngewe gito,
mlidù ato, ise ku lehew. Bay kafnge ayé,
i dad to dmawat fngewe salngad ayé, yé
kantula i katluh na i ktanak nawa.

I dad kaflau

[12] Taman, fakgisyu i dad sigalyu na i dad
bukalyu ta mlungay. [13] Lalòyu i tluh dalan
du fye là kmimay i blìyu ta slaléh, bay
mgulê.
[14] Tooyu fan-gal nawayu mebe ktanak di
kdee dad to, na mnè gamu di ktiu, du ku
là lalòyu ani, là teenyu i Amu. [15] Too gamu
fgeye, du fye landè di gamu kmagol i kafye
Dwata. Lê gamu fgeye du fye landè di gamu
mgimò sasè na mlé ksamuk di dademe. [16] Na
fgeye gamu fye landè di gamu lmalò sasè
knayè i ungadan, na là nafèan i Dwata sal-
ngad ku Isaw, du lulukan kdatah i katwegen
di satu fligo knaan. [17] Na ta gadèyu, kafnge
ayé, yé kayèan ku dnasal màan kenen fye
banlé Dwata kenen kafye, bay landè kibò du
ta guna i nimòan, balù ku too mngel.
[18] Di kafdadongyu di Dwata, là salngadan
di kafdadong i dad to Israél di satu bulul
teen, di Bulul Sinay nun dminè lifoh, na too
mgat kifuh, na mgal nus, [19] na uni i bong
féw, na lê talù. Kanto linge dad to i talù
Dwata, yé fnila di kenen fye ku fanak, [20] du
là gaganla falminge i uldin, manan,

"Balù ku lo lmanaf gamlék di bulul ani, là
fakay ku là ndak dun batu kel di
kfatin."

[21] Too ti maglikò i teenla ayé. Balù Mosis, ani
manan, "Kankal agu di klikò."
[22] Bay yé fandadongyu gamu i Bulul
Sayun, na i syudad i mto Dwata, dunan
i Dyérusalém di langit, na i dad file libu
kasaligan. [23] Ta fdadong gamu di lehew
kastifun i dad twege ngà Dwata ta gbatak
dagitla di langit. Ta fdadong gamu di
Dwata, i mukum kdee dad to, na di dad layef
i kdee dad tluh to ta sikof. [24] Ta fdadong
gamu di ku Dyisas, i mnè di bleng i falami
kasafnè, na di litèan fambagal i dad fye
fakangan. Mas fye fa i litèan maloh di kfatin
di litè Abél du fye ulê i kenen litè.

[25] Taman, fgeye gamu, na falningeyu i talù
di gamu. I dad to là flinge di to tmulen i
Tnalù Dwata dini di tah tanà, là gilah ale di
kaflayam. Na midul déé fa i là kgilahto ku là
falningeto i talù mdà di langit. [26] Di muna,
kankal i tanà di talùan, bay ani, yé fakan-
gan, manan, "Ta ise ku lo tanà i fakankalgu,
bay lê man i langit." [27] I tnalùan ayé, yé
lê faglabat i kdee ta nimòan, ningokan na
nwèan du fye i kdee là mgingok, yé lo tagak.
[28] Taman, fasalamat ato di Dwata du ta
gdawatto i banwe là mgingok. Too ato
fasalamat na fnangamfùto kenen di kfagu
gamflehew kenen, magin i afè na klikò, [29] du
i Dwatato salngad di lifoh kmaan ku nun
falnayaman.

13

I kibò flehew i Dwata

[1] Too gamu fadlug di kasalbong nawa du
ta saflanek gamu ku Krayst. [2] Na nangyu
glifet mafè i dad to magu slob di gum-
nèyu. Nun dademe dad to mimò ayé, na
là gadèla dun dad kasaligan Dwata kadì i
nafèla. [3] Fandamyu i dad to mnè di blanggù,
salngad ku blanggù gamu magin dale. Na
fandamyu i dad to maflayam salngad ku lê
maflayam gamu magin dale.
[4] I kdee dad to, gtenla nafè na fabtas i
kaswè yaan, na nang gamu slafà. Falnayam
Dwata i kdee dad to mimò sasè knayè i
lawehla na lmafà i yaanla. [5] Nangyu too
fabtas i filak, na fye ku dsal nawayu balù dét
i gununyu, du yé man Dwata,
"Là sa tnagakta gamu na là ti bayàta gamu."
[6] Taman, labè ato man dun,
"Yé tmabeng do i Amu, taman là likò agu.
Dét kè gnagan i dad to di do?"
[7] Fandamyu i dad to mebe gamu di mu-
nan, dunan i dad to tamdò gamu i Tnalù
Dwata. Fandamyu i knèla na i kibòla mati,
na lalòyu i kaftoola. [8] Dyisas Krayst, là
mgilihan, du salngad i kagkahan di munan,
na di mdu ani, na kel di landè sen. [9] Nangyu
lalò i dad mahal tdò fagasyat gamu mdà
di tluh dalan. Fye ku fbagal gamu fagu di
kafye Dwata, na ise ku fagu di klalòyu i dad
flau gablà di kakaan, du là gamtabeng i dad
flau ayé di dad to mimen dun.
[10] Landè ktoo i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu kmaan i gito dsù. [11] Nebe i mdatah to
mnè di bleng i dad Dyu i litè dad lmanaf di
lam i Too Mtiu Snifil du dsùan di dad salà.
Bay laweh i dad lmanaf ayé, nebela lamwà
di banwe gustifunla, du déé gusmakufla
dun. [12] Taman, nebela Dyisas lamwà di
syudad, na ditù gumatin du fye lnaneban
dad to di dad salàla fagu di litèan. [13] Taman,
lamwà ato salu di kenen, na magin ato di
kyàan. [14] I banwe gumnèto ani, mlius, na yé
fatanto i too glut syudad fan kel.
[15] Taman, dnayento i Dwata, du yé mgimò
dsùto di kenen fagu di ksasatuto ku Dyisas,
du yé kibòto fdilè i dagitan. [16] Nangyu glifet
mimò fye, na too gamu stabeng du yé dsù
gamflehew di Dwata.
[17] Nafèyu i dad ulu di kaftoo, na nimenyu
i dad dekla, du landè kaftudla mifat gamu,
na dale tmimel i katalbahòla di Dwata. Ku
nimenyu ale, too ale lehew mimò i nimòla.
Bay ku là, mlidù ale di kimòla dun, na landè
kibòla tmabeng gamu.
[18] Fles gamu dmasal gami. Gadèmi ta
mlaneb i fandammi, du lo yé nimòmi tluh.
[19] Na fnigu di gamu, tooyu agu dnasal du
fye fasfulê Dwata agu déé di gamu di là mlo
mdà ani.

I dasal

[20] Ta nték Dwata i Amuto Dyisas, dunan
i Mdatah Mifat dad Bilibili mdà di kfatin,
na i litèan too fambagal i kasafnè landè
sen. [21] Dwata gumdà ktanak, na kenen moon
mlé gamu kdee kalnidùyu du fye gimenyu
i knayèan, na fagu di ku Dyisas Krayst,
nimòan di gito i kdee gamflehew di kenen.
Magdayen Krayst kel di landè sen. Amén.

Gusen i manan

[22] E, dad flanekgu, fnigu di gamu, fan-
tahàyu nawayu flinge i tdògu gamfinit
nawayu ani, du là too tahà sulatgu ani.
[23] Fgadègu di gamu i flanekto, Timoti, ta
galwà di blanggù. Ku mlal kenen kel dini,
fagin-gu ku ta lnauyta gamu.
[24] Manyu di dad ganlal di simbahanyu
na di kdee dad to Dwata déé "Kumusta."
I kdee dad flanekyu mdà di Itali, manla,
"Kumusta" di gamu kun.
[25] Mulà moon i kafye Dwata magin di
kdeeyu.

I Sulat Febe Dyém

1 Do, Dyém, satu snalig Dwata, na i Amuto
Dyisas Krayst febe i sulat ani.

Kumusta di kdeeyu dad to nfun Dwata ta
sbalét di klamang banwe.

I kaftoo na kfulung faldam

2 E dad flanekgu, too gamu flehew ku
nun sahal tilew kel di gamu, 3 du gadèyu
ku gamtayud gamu mdà di kaftooyu balù
nkel gamu dad tilew, baling midul i kba-
galyu. 4 Yé fye, too gamu fbagal du fye
tmua i kaftooyu, na too gamu sikof, na
landè gukulangyu. 5 Na ku nun di gamu
kulang kfulungan, fye ku mni di Dwata,
na banlén, du too kenen mayè mlé, na là
ntengan dun. 6 Bay ku ta mni gamu di
Dwata, tooyu fantoo, na nang lwe nawayu.
Nè to lwe nawan, gambet lwek mahin nebe
i nus. 7 I to gambet ayé, nangan fandam
ku nun gdawatan mdà di Amuto, 8 du là too
glut i ksaligan, na lwe nawan di kdee dad
nimòan.

I dad to landè knun na i dad to bong knun

9 Ku nun flanekto mlimah du mdà di
klandèan, too kenen flehew du Dwata i
fdatah kenen. 10 Na ku nun flanekto bong
knunan, na fdanà Dwata kenen, fye ku lê
flehew, du i knunan salngad bulek di bnas,
too mlal mlanas. 11 Ku ta minit du, mlal
mlanas na mtatek i bulekan, na lanah i
kafye bawehan. Na salngad ayé i to bong
knun du makto kenen mati, balù di laman
mngabal knun.

I dad tilew

12 Nun bong kafye i to gamtayud di dad
tilew mkel di kenen du ku ta gfisanan, nun
gdawatan kyangen, dunan nawa landè sen
ta fakang Dwata di kdee dad to kambong
dun nawa. 13 Ku nun tilew mkel di satu to
gumdàan gamsalà, nangan man ku Dwata
gumdà i tilew ayé, du landè gmagan ftatek
Dwata di salà, na ise Dwata ftatek dad to
di salà. 14 Bay kat satu to, yé gumdàan
tnilew, du yé fasyat kenen i sasè nibalan,
na kafnge ayé, bkeh di liman fagu di knayè
ungadan. 15 Na ku ta nalékan i sasè nibalan,
ta gamsalà kenen. Na ku ta faknalaman i
kton di kagsalà, ta yé gukelan fati.

16 Yé duenam man dad flanekgu toogu
kando, nangyu ti fafgaw i ktoyu. 17 I kdee
dad fye gdawatto, slame mdà di Dwata,
na landè gukulangan. Kenen mimò i dad
mneng di langit, na balù mgilih ale, bay là ti
mgilihan kenen. 18 Na mdà di knayè Dwata,
ta blén di gito i falami nawa fagu di katdò
i glut Tnalùan, du fye gito i too mdatah di
kdee dad nimòan.

I kaflinge na kimen

19 E dad flanekgu toogu kanbong nawa,
ani i fkahyu di nawayu. Too gamu flinge,
na fafulung gamu damnan i ktalùyu. Na
nang gamu mlal falbut, 20 du ku falbut i satu
to, là gamgimòan tluh salngad di knayè
Dwata. 21 Taman, tnagakyu i kdee dad
magsik ldamyu, na dad sasè nimòyu, na
tooyu fdanà i ktoyu dmawat i Tnalù Dwata
felen di nawayu, du yé gamfalwà gamu.

22 Nangyu lo falninge i Tnalù Dwata ku
là nimenyu dun, du ku loyu falninge, fan-
gawyu i ktoyu. 23 Nè i to lo falminge i Tnalù
Dwata, bay là nimenan dun, salngad di to
meye bawehan di gumeye alung. 24 Bay
kafngen meye di gumeye alung, ta mdà
kenen, na glifetan i ta teenan. 25 Bay nè
to too meye di uldin Dwata, na kahan di
nawan, banlé Dwata kenen kafye di kdee
nimòan, du ise ku lon falninge na glifetan,
bay toon nimen. Too sikof i uldin ayé, na
gafalwàan dad to di dad gumgikatla.

26 Ku nun to, yé man nawan ta too fye
kaftoon, bay là gadnanan i bàan, ta fan-
gawan i kton, na landè gukmamu i kaftoon
ayé. 27 Ani ilè i too glut kaftoo landè gu-
maslenan di kite i Màto Dwata, dunan i
kifatto i dad ngà fikit na dad libun balu
di klidùla, na i kbantayto i ktoto du fye là
damkat di gito i kagsik i banwe ani.

2

Nang ato mungul

1 E dad flanekgu, di kaftooyu di too
mdatah Amuto Dyisas Krayst, nangyu nalék
ku simto nafèyu. 2 Kaflingenta dun, nun to
fusuk di simbahanyu bong knunan, tmising
blawen, na slame too fye klawehan, na lê
nun fusuk satu to too mlimah, na lo yé
began lsak dad sè lwék. 3 Keng yé nafèyu
i to kalmaweh fye, na manyu dun, “Beg
ge sudeng dini di too fye gusudeng,” bay
balingyu man di to mlimah, “Tadè ge tadag

déé," ku demen, "Fakay ge sudeng di saal."
4 Ku yé nimòyu, ta mungul gamu, na sasè
nimòyu.
5 Dad flanekgu toogu kanbong nawa, too
gamu flinge. Nun dad to landè di kite i dad
to di tah tanà, bay ta nalék Dwata ale du fye
gfunla i bong knun, dunan i kaftoola, du ta
gagin ale di kagotan salngad i ta fakangan
di dad to kambong dun nawa. 6 Bay gamu,
balingyu fyà i dad to landè. Blaam yé lmumì
gamu i dad to bong knun, na nebela gamu
di ukum. 7 Na gal ale talù sasè gablà di too
mabtas dagit Dyisas Krayst, i ta mfun gamu.
8 Yé fye nimòyu, nimenyu i mdatah uldin
di Tnalù Dwata, manan, "Kanbongam nawa
i dademe dad to salngad kalbong nawam i
ktom." 9 Bay ku nalékyu ku simto i nafèyu,
ta gamsalà gamu, na ta too gadè fagu di
uldin Dwata ta lnafàyu i uldin ayé. 10 Na ku
nun to nimenan dad uldin Dwata, bay nun
lo satu glafàan, sawe ta glafàan i kdee. 11 Du i
Dwata man dun, "Nangam lnafà i yaanam,"
ta lêan man, "Nang ge manò." Na balù ku là
lnafàam i yaanam, bay ta manò ge, salngad
ta glafàam i uldin Dwata.
12 Taman, tooyu fan-geye i ktalùyu, na i
nimòyu, du nukuman gamu fagu di uldin
gamfalwà gamu di dad gumgikatyu. 13 Du
landè kakdo Dwata di kukuman i dad to là
kamdo. Bay nè to kamdo i dademen to,
landè klikòan di kukum Dwata.

I kaftoo na dad fye nimò

14 Dad flanekgu, landè gufye i satu to ku yé
manan ta ftoo kenen, bay là fiten dun fagu
di fye nimòan. I manan ayé là gamfalwà
kenen. 15 Kaflingenta dun, nun flanekyu
ftoo, na too mlimah kagkahan du kulang
klawehan na kakaanan. 16 Na ku loyu man
di kenen, "Kamdom sa. Fye ku smaul ge
na kmaan ge," bay là banléyu kenen, landè
gukmamu ayé. 17 Na salngad ayé i kaftoo. Ku
landè magin dun fye nimò, landè gukelan.
18 Bay nun man dun, "Nun kaftoo i
dademe to, na nun fye nimò i dademe."
Bay ani timelgu dun, "Fitem do i kaftoom i
landè fye nimò, na fitegu ge i kaftoogu fagu
di dad fye nimògu." 19 Ftoo gamu kè lo satu
Dwata? Too fye ayé, bay nun gukulangan,
du balù dad busaw, fantoola sa ayé, na
kankal ale du mdà di klikòla dun. 20 Tay
kbookyu! Kayèyu kè ku nun fitegu gamu
gugmadè dun na landè gukel i kaftoo ku
landè magin dun fye nimò? 21 Na, fandamyu
i gutambulto, Abraham. Yé kfagun fite i
katluhan di kite Dwata di nimòan. Fanan
dsù i ngàan Isaak du nimenan i man Dwata
di kenen. 22 Taman, ta too mbateng. I
kaftoon nagin i nimòan, na i kaftoon sikof
fagu di nimòan. 23 Na fagu déé, ta gdohò
i man di Tnalù Dwata, "Fantoo Abraham
Dwata, na mdà déé ta tluh kenen di kite
Dwata." Na yé katlo Dwata dun demen
sgalak. 24 Taman, yé gugmadèyu dun na i
satu to ta tluh kenen di kite i Dwata fagu
di nimòan, ise ku lo fagu di kaftoon.
25 Na salngad ayé i ta mkel di ku Rahab, i
libun mkat lagi. Tluh kenen di kite i Dwata
fagu di fye nimòan, du dnawatan i dad to
meye gumlungay i banwe*, na tnabengan
ale lamwà magu di mahal dalan.
26 Taman i laweh, ku landè nawan, mati.
Salngad ayé i kaftoo. Ku landè dad fye nimò
magin dun, landè gukmamu dun.

3

I dilà

1 Dad flanekgu, fye ku là dee di gamu
mgimò tamdò du ta gadèyu sa na midul
fa kablat i kukum Dwata gito di dademe.
2 I kdeeto, mlal ato gsalà. Bay ku nun to,
landè gugsalà i ktalùan, ta sikof kenen, na
ta gaganan damnan i kton. 3 Na fandamyu
i kudà. Ku ta knakangto, ta mfeges kenen
mimen gito balù nè gufsaluto dun. 4 Na lêyu
fandam dad kafal. Balù too ale malbang
na gal sansebe i kamgis nus, knèan fagu
di tukay ulinan, gagan i satu to mebe dun
balù nè gufsalun dun. 5 Lê salngad ayé i
dilàto. Balù ku too tukay, bay knèan too
fulung fdatah gablà di kdee dad malbang
mgimòan.
Fandamyu i too mabal dlag. Gagan i
tukay dinè lifoh smakuf dun. 6 I dilà salngad
lifoh. Dunan ani i alel di lawehto too fnò
sasè du gaganan falmo i ktoto. I sasè talù
lamwà di bà i satu to, gafalmon i knèan
salngad lifoh mdà di lanaw lifoh.
7 I dad sahal lmanaf mlayal, na dad anuk,
na dad nalaf, gagan i dad to mgang dale.
8 Bay i dilà, là gagan ban-gang dun, du too
sasè gambet alas ulad. 9 Yé gukmamu dilàto

* 2:25 2:25 Ku demen spay, dunan i dad to meye i kibòla fmusuk i satu banwe.

gnamit fasalamat di Amuto na Màto, bay
baling lê gnamit falmagi dademe dad to
ta nimò Dwata salngad di kenen kagkah.
10 I kdayen na i kaflagi, lo satu bà gu-
lamwàla. Dad flanekgu, là gtenan ku ani
mkel. 11 Landè teenam sfut ku yé lamwà di
kenen i fye na lê man i féét. 12 Dad flanekgu,
i kayu fig, là ti mengen olib. Na i grép, là ti
mengen fig. Na i sfut féét, là mlén fye.

I kfulung mdà di langit

13 Ku nun to déé di gamu, fulung kenen
na galmabat, là fakay ku là fiten dun fagu
di fye keben i kton na di fye nimòan, na
fdanàan i kton na too fafulung. 14 Bay ku
mafè nawayu na lom gamu, là fakayyu dag
i kfulungyu du tmulen gamu kéng, na là
nimenyu i glut tdò. 15 I kfulung manyu ayé,
ise ku mdà di langit, bay mdà di banwe ani.
Yé gumdàan di knayè i to, na di busaw.
16 Du nè to mafè nawan na lom, kenen sa
mebe samuk na i kdee dad sasè nimò. 17 Bay
mahal i kfulung faldam blé Dwata. Nè to
nun kfulungan mdà di Dwata, too kenen
tluh, na too fye kasgagotan di dademen
to, na too fye balun, na toon fdanà i kton,
na too fulung kamdo, na lo yé nimòan i
gamfye di dademen to, na là mungulan, na
là flingun. 18 Yé flah dad to mebe kasafye
dunan i ktanak, na yé ulêan i katluh.

4

Sasatu ato di Dwata na knangto knayè i banwe

1 Dét gumdà kè i kasfatiyu na i kasgilyu?
Yé gumdàan di dad sasè nibalyu, na yé
mebe samuk di lam i fandamyu. 2 Ku nun
knayèyu, na là gwèyu dun, yé gumdàyu
mayè fmati i dademeyu. Na ku nun niba-
lyu di dademeyu, na ku là gwèyu dun, yé
gumdàyu sgil na sfati. Blaam yé duenyu là
gamwè dun du là fniyu dun di Dwata. 3 Balù
ku ta fniyu di Dwata, là gdawatyu dun du
sasè mnè di fandamyu, du yé fanyu guk-
mamu dun di sasè knayè i ibalyu. 4 Gamu
dad to lmafà Dwata, ku sansatuyu nawayu
di dad to mimò knayè i banwe, ta knangyu
i Dwata. Du balù simto samsatu i nawan
di dad to mimò knayè i banwe, sanfatin i
Dwata. 5 Nangyu fnè di fandamyu ku landè
btas i man di Tnalù Dwata, du "I Mtiu Tulus
ta fnèan di nawato, too lmabè." 6 Bay i kafye
Dwata, too midul fa, du ani man di Tnalùan,
"Knang Dwata i dad to fdatah i ktola, bay
banlén kafye i dad to fdanà i ktola."
7 Taman, too gamu fdanà di Dwata, na
natuyu Satanas, na milah kenen fawag di
gamu. 8 Too gamu fdadong di Dwata na lê
kenen fdadong di gamu. Gamu dad to gam-
salà, tnagakyu i dad sasè nimòyu. Na gamu
dad to lwe nawa gablà di kaftooyu, tooyu
tanluh i nawayu na fandamyu. 9 Flidù na
mngel gamu mdà di dad salàyu. Ta tongyu
mulé na flehew, bay yé fye ku gkudung
gamu mdà di kyàyu. 10 Fdanàyu i ktoyu di
Dwata, na fdatahan gamu.

Nang gamu safalmo

11 Dad flanek, nang gamu sastulen. Du i
to falmo i dademen ftoo ku demen mukum
kenen, ta lêan falmo i uldin Dwata, na
nukuman. Na ku nukumam i uldin, ta là
gimenam dun, du ta baling ge gafdatah
di uldin ayé. 12 Lo Dwata mlé i uldin, na
lo kenen i fakay mukum. Lo kenen mlé
kagalwà na flayam. Simto ge kè? Dét ktoom
mukum dademem to?

Nang gamu fdatah

13 Nun di gamu gal man, "Di mdu ani ku
demen fayah, gatù gami di satu banwe, na
fanak gami ditù sfali, na fatyalì gami du fye
gamwè gami bong filak." Bay too gamu
flinge, 14 du là gadèyu ku dét mkel di gamu
fayah. Salngad gamu i buk du là mlo kite
dun, kafnge ayé, tadè mlanas. 15 Bay ani i
fakayyu man, "Ku mayè Dwata, mto gami
fa, na ani nimòmi." 16 Bay ta balingyu fdatah
i ktoyu na fagdag. Too sasè i nimòyu ayé.
17 Taman, nè to gmadè ku dét i fye nimò,
bay là nimòan dun, ta gamsalà kenen.

5

I flau di dad to nun bong knun

1 Gamu dad to nun bong knun, too gamu
flinge. Yé fye nimòyu, too gamu mngel na
lmanu du mdà di dad klimah i fan kel di
gamu. 2 Du ani fan kel di gamu, i dad knunyu
mti malmo, na i dad klawehyu mti knaan
i ifas. 3 Mti malmo i blawenyu na blawen
bukay, na i kalmon, yé gugmadè i ksasèyu
du lêan knaan i lawehyu salngad lifoh. Ta
tooyu santifun bong knun du tagàyu di fulé
du. 4 Là ti snukéyyu i dad to talbahò di
tanàyu. Falningeyu i ungagla! Ta linge i
Amu Too Maltulus ungag i dad to kamtu di
tanàyu. 5 Di knèyu dini di tah tanà, too fye

kagkahyu, na ta gwèyu kdee dad nibalyu.
Ta fabùyu i ktoyu salngad i ngà safì tagà di
du ktatê. [6] Ta falnayamyu na fnatiyu i dad
to landè salà, na tadè ale fagbayà.

I ktahà nawa na kagtayud

[7] Taman, dad flanekgu, tooyu fantahà i
nawayu kel di kasfulê i Amuto. Fandamyu
ktahà nawa i to dmaru du fatanan ulê i
dad felen. Fatanan i tnanin ulen gamftabò
felen, na lê i ulen gamfbenge dun. [8] Taman,
tooyu fantahà nawayu, na fanbagalyu i kaf-
denyu du ta mdadong nan kasfulê Amuto.
[9] Dad flanek, nang gamu safalmo, tà nukum
Dwata gamu, du i Mukum, ta déé di bà
takab.

[10] E dad flanekgu, fandamyu i dad tugad
Dwata tamdò di dagit i Amuto di munan.
Ganbetyu i ktahà nawala di lamla gmagu i
dad klimah. [11] Yé manto nun kafye i dad to
atù du gamtayud ale. Ta lingeyu i kagtayud
Dyob di dad tilew gnagun, na gadèyu balas
i Amu dun di ta gusen i dad tilew ayé. Too
kamdo i Amu, na too kenen fye.

[12] Na mabtas di kdee, dad flanekgu, ku
makang gamu, nang gamu samdagè. Là
fakay ku yé dnagityu i langit, ku demen i
tanà, ku demen balù détan di kfakangyu.
Bay ku mayè gamu, yé manyu, "Hee," na
ku là, yé manyu, "Là," du fye là fanngewe
Dwata gamu.

I btas i kdasal

[13] Ku nun to di gamu gmagu dad klimah,
fye ku dmasal kenen. Na ku nun to lehew,
fye ku lmingag kenen dmayen di Dwata.
[14] Ku nun di gamu fandas, fye ku fatlon i
dad ulu di simbahan fye dnasalla na nihokla
fngalo fagu di dagit i Amuto. [15] I dasal
ayé nagin i kaftoo gamfgulê i to fandas,
du i Amuto fulê kenen di fye laweh, na
fmasinsya i dad salàan. [16] Taman, tulenyu i
salàyu kat satu gamu magin i ksal, na sdasal
gamu du fye mgulê gamu. I dasal i to ta
tluh, too ti bong mgimòan. [17] Fandamyu
Ilaydya. Lo kenen to salngad gito. Bay too
kenen dmasal di Dwata fye là mulenan, na
yé klon là mulen tlu fali tngà. [18] Na kafnge
ayé, ta lê kenen dmasal du fye mulen moon,
na too glut ta mulen, na ta tmabò i dad fele.

[19] Dad flanekgu, ku nun satu di gamu
gasyat mdà di glut tdò, fye ku nun satu
tmabeng kenen samfulê. [20] Fye ku gadèyu
ani. I to gafablalingan i satu to gamsalà
fye tnagakan i sasè nimòan, falwàan kenen
mdà di fati, du ta magfasinsya i dee salàan.

I Tnanin Sulat Febe Piter

1 Do, Piter, gumdà i sulat ani, i satu to dek
Dyisas Krayst.
Na yé gugtadèan di dad to ta nalék Dwata
flo masbalét di dad banwe Pontu, Galasya,
Kapadosya, Asya, na Bitinya. 2 Mdà di knayè
i Màto Dwata, ta nalékan gamu, na ftiun
gamu di Tulusan, du fye nimenyu Dyisas
Krayst, na maglaneb gamu di litèan.
Sikof moon i kagfunyu kafye na ktanak
nawa.

I fanden là mgingok

3 Too ato fasalamat di Dwata, Mà i Amuto
Dyisas Krayst, du mdà di bong kakdon, ta
banlén ato falami nawa fagu di ktékan ku
Dyisas Krayst mdà di fati, dunan i mlé gito i
fanden là mgingok. 4 Taman, fatanto i bong
kafye blé Dwata di dad ton. Yé gutmagàan
dun gamu ditù di langit gulà malmon, là
magsikan, na là mlanasan. 5 Na fagu di
kaftooyu, kanlung Tulus Dwata gamu di
lamyu fatan i sikof kagalwà tagàan gamu du
fiten di fulé du.
6 Taman, too gamu flehew, balù ku nun
dad klidùyu di du ani du mdà di dad sahal
tilew gnaguyu là mlo. 7 Yé gukmamu i
dad tilew ani du fite na too glut kaftooyu.
Balù i blawen lo mlius, bay fagu di lifoh
du fye gadè ku untù. Na too mabtas fa di
blawen i kaftooyu, na là fakay ku là tnilew
dun fye teen i kbagalan. Na kafnge ayé,
gamdawat gamu dayen, kdatah, na afè di
du kfite ku Dyisas Krayst. 8 Na balù ku là
lmenyu mite kenen, knèan bong nawayu
dun. Na balù ku là teenyu kenen di mdu
ani, ta fantooyu. Taman, too gamu flehew i
klehew landè gamsngad dun, 9 du gdawatyu
benge i kaftooyu, dunan i kagalwàyu.
10 Na i dad tugad Dwata di munan, toola
fan-glabat gablà di kagalwà, na falala tulen
gablà di kafye ani i blé Dwata gamu. 11 Yé
fanngaballa ku dét du na ku dét i kibòan
kel. Ani i du man i Tulus Krayst ta déé di
dale, du falan tulen i dad kaflayam gnagu
Krayst, na lê man i kdatah gdawatan kafnge
i dad kaflayam. 12 Yé fgadè Dwata di dale
na i nimòla ayé ise ku gamfye di dale, bay
di gamu, du tmulen ale gablà di ta lingeyu
mdà di dad to tamdò i Fye Tulen fagu di
gnagan i Mtiu Tulus dek mdà di langit. Balù
i dad kasaligan Dwata, toola kayè ku gadèla
ani.

Nang ato fagsalà

13 Taman, fatlagadyu i fandamyu du fye
too gamu falgad di nimò i Dwata, na tooyu
dnan i ktoyu. Na tooyu kah di nawayu i
kafdenyu i kafye blén di gamu di kasfulê
Dyisas Krayst. 14 Na du ta dad ngà Dwata
gamu, tooyu kenen nimen. Na ta nangyu
nimen i dad sasè knayèyu salngad di muna
di lamyu là fa gmadè i Tnalù Dwata. 15 Bay,
ftiu gamu di kdee dad nimòyu, du i Dwata
malék gamu, mtiu, 16 du ani man i Tnalù
Dwata, "Ftiu gamu du mtiu agu."
17 Du tloyu Mà i Dwata, na kenen i mukum
kdee dad to mdà di nimòla, na là mungulan,
taman nafèyu kenen di lamyu mnè di tah
tanà. 18 Du gadèyu ku dét i sòan gamu mdà
di muna ldamyu sasè i ta lalòyu mdà di
gutambulyu. Ise ku dad kalyak lo mlius
salngad filak na blawen. 19 Bay yé sòan gamu
i too mabtas litè Krayst, du salngad kenen
i satu ngà bilibili landè slenan. 20 Ta sana
nalék Dwata kenen di là fa mgimò i klamang
banwe, bay silangan fite, di dad du falami
ani du gamfye di gamu. 21 Fagu di kenen, ta
ftoo gamu di Dwata, dunan i mték kenen di
fati na lê fdatah kenen, du fye yé gufkahyu
i kaftooyu na i fandenyu di Dwata.
22 Ani, ta mlaneb gamu mdà di kimenyu i
kaglut, na ta nun glut kasakdoyu di dade-
meyu ftoo. Taman, too gamu salbong nawa
mdà di foon i nawayu. 23 Du fagu di Tnalù
Dwata mlé nawa na landè gusenan, ta sut
gamu samfulê, na ise ku fagu di to mlal
mati, du landè fati i Màyu. 24 Du ani man di
Tnalù i Dwata,
"I kdee dad to, salngad bnas. I kdatahla, sal-
ngad dad bulek di lam bnas. I bnas,
mati, na tatek dad bulekan. 25 Bay
Tnalù i Dwata, landè gusenan."
Dunan ani i Fye Tulen ta tdò di gamu.

2

I batu too mabtas na dad to mtiu nfun Dwata

1 Taman, tnagakyu i kdee dad sasè
nimòyu, balù i ktulen kéng, i kaflingu, i
ksafè nawa, na i kasafalmo. 2 Salngad i
dad ngà falami sut mibal tmutù, fye ku yé
nibalyu i mtiu Tnalù Dwata fye di kimenyu

dun, lamnok gamu di kagalwà. [3] Du man di
Tnalù Dwata, "Ta gtilewyu i kafye i Amu."
[4] Too gamu fdadong di Amu, i mto batu
knang i dad to du yé man nawala ku landè
gukmamu dun. Bay ta nalék Dwata kenen,
na dnilèan i kabtasan. [5] Na gamu lê salngad
i dad mto batu, fdadong gamu, na fgamityu
i ktoyu di kafdak Dwata i gumnèan. Na di
gumnè ayé, gamu i mtiu dad to snalig mlé
mtiu dsù gten dnawat i Dwata fagu di ku
Dyisas Krayst. [6] Du yé man di Tnalù Dwata,
"Ta nalékgu i too mabtas batu gufdak i
gumnègu di Sayun, na i to ftoo di
kenen, là gsalan."
[7] Too mabtas i batu ani di gamu dad ftoo.
Bay di dad to là ftoo, ani i man di Tnalù
Dwata,
"I batu knang dad fanday du man nawala
landè gukmamu dun, yé too mabtas
di kdee."
[8] Na lê nun man di Tnalù i Dwata,
"Dunan ayé i batu gugsungkul na gumdà i
dad to glakob."
Yé duenla gsungkul na glakob du là fan-
toola i Tnalù Dwata, na yé tagà Dwata di
dale.
[9] Bay gamu dad ftoo i lumbuk ta nalékan,
na i dad snalig i Harì mlé dsù, na i dad
to tanfingan, na i dad to nfunan du fye
tulenyu i dad fye nimòan du ta tlon gamu
mdà di lam kifuh salu di gumalwan too
gamtikeng. [10] Di munan, ise dad to Dwata
gamu, bay ani, ta dad ton gamu. Di munan,
là fa gdawatyu i kakdo Dwata, bay ani, ta
gdawatyu.

Dad fasak Dwata

[11] E dad flanek, mni agu di gamu du sal-
ngad ato i dad to tlang magu di tah tanà ani.
Nang gamu fafisan di dad nibal i ungadyu,
du yé samfati i nawayu di kaftoo. [12] Tooyu
fanye i ldamyu di knèyu di saféd i dad to là
ftoo, du fye, balù ku dnalamla gamu mimò
sasè, yé balingla teen i dad fye nimòyu, na
dnayenla i Dwata kadang di Du kasfulêan.
[13] Tooyu nafè i kdee mebe i banwe, du yé
knayè Dwata, mdà di ulu i kdee ganlal, [14] na
kel di dad gubirnador, du dale ta gusmali-
gan falmayam i dad to mimò sasè, na mdag
i dad to mimò fye. [15] Du ani knayè Dwata ku
gfafanakyu i kastulen landè gukel i dad to
kulang fandam fagu di dad fye nimòyu. [16] Ta
galwà gamu di dad gumgikatyu. Nangyu
gnamit i kagalwàyu smafang i sasè, bay
fanyeyu mebe i ktoyu salngad i dad fasak
Dwata. [17] Nafèyu i kdee dad to, kandoyu
i dademeyu ftoo, kalnikòyu i Dwata, na
nafèyu i ulu i kdee dad ganlal.

I guflingen i kaflayam Krayst

[18] Gamu dad fasak, tooyu nimen na
nafèyu i dad amuyu, balù ku kamdo ale
na fye balula, ku demen sasè. [19] Ku sasè
kibòla gamu balù ku landè salàyu, banlé
Dwata gamu kafye ku fagtayud gamu du
mdà di kimenyu i knayèan. [20] Dag gamu
kè ku fagtayud gamu di kfasla gamu ulê
i sasè nimòyu? Là sa. Bay ku fagtayud
gamu di sasè kibòla gamu balù ku slame fye
i nimòyu, yé sa gumlé Dwata gamu kafye.
[21] Du yé knayè Dwata di gamu di katlon
gamu, du ta maflayam Krayst di gamu, du
blén i guflingen fye lalòyu. [22] Là gamsalà Dy-
isas Krayst, na là tmulenan kéng. [23] Nadoyla
kenen, bay là ti malàan. Na falnayamla
kenen, bay là bnantakan ale. Lo yé nimòan,
saligan i kton di Dwata, i Tluh Mukum.
[24] Di kagatlawéngan di krus, neben kdee
dad salàto di lawehan du fye ta là lê ato
mimò salà, bay mnè ato di katluh. Fagu
di dad seeyan, ta mgulê gamu. [25] Di muna,
salngad gamu dad bilibili ta tlas, bay ani, ta
neben gamu samfulê du fye lalòyu i Mifat
na Kamlung i layefyu.

3

I fye nimò i lagi na yaanan

[1] Na lê salngad ayé kagkahan di gamu dad
libun, tooyu fdanà i ktoyu di yaanyu, du
balù nun di dale là ftoo di Tnalù Dwata,
baling ale mgebe di kaftoo di ku Krayst du
mdà di fye nimòyu. Balù ku là tnulenyu ale,
[2] du teenla i kafye baluyu na ktiu i ktoyu.
[3] Na gamu dad libun, nangyu fandam ku lo
yé gumdà i kafye bawehyu di dad kasyu, sal-
ngad kaswatyu i wakyu, na kgamityu i dad
blawen, na kalsakyu i dad mabtas klaweh.
[4] Bay yé tooyu fanduf i kafye baweh mdà di
lam, i kafye baweh là mwàan teen di kafye
baluyu na ktanak nawayu, du yé mabtas di
Dwata. [5] Du salngad ayé i kafafye baweh
i dad libun fye balu di munan i smalig di
Dwata. Fdanàla i ktola di yaanla. [6] Salngad
ayé i nimò Sara, du nimenan Abraham,
i yaanan, na yé katlon dun "amu." Na

gamu dad ngà Sara ku fye nimòyu, na landè
klikòyu balù détan.
7 Na lê salngad ayé kagkahan di gamu
dad lagi di ksasatuyu yaanyu, dnilèyu i
klungayla fagu di kakdoyu dale. Nafèyu
ale, du salngad kagdawatyu nawa landè sen
blé Dwata. Tooyu nimò ani du fye landè
gambleng di kdasalyu.

I dad kaflayam mkel mdà di dad fye nimò

8 Taman, tooyu sanngad i fandamyu na
i galyaloyu. Salbong gamu nawa du ta
saflanek gamu. Na sakdo gamu, na fdanàyu
i ktoyu di dademeyu. 9 I sasè, nangyu bnalà
sasè. Ku nun to talù sasè di gamu, nangyu
bnalà sasè. Bay yé balingyu balà dun i
fye, du di katlo Dwata gamu, yé fakangan
banlén gamu kafye, 10 du man di Tnalù i
Dwata,
"Nè to mayè lehew na fye kagkahan, nang
talù sasè, na nang tmulen kéng.
11 Là fakay ku là tnagakan i sasè, na mimò ke-
nen fye. Na yé toon nusal i kasafye
du fye nun ktanak.
12 Du i Amu, knudungan i dad to tluh, na fal-
ningen i dad dasalla, bay knangan i
dad to mimò sasè."
13 Simto kè famsasè gamu ku yé
gukamgisyu di kimò fye? 14 Bay, ku
maflayam gamu mdà di kimòyu fye, banlén
gamu klehew. Nangyu kalnikò i dademeyu
to, na nangyu flidù i nawayu. 15 Tooyu fabtas
Krayst di nawayu, na nafèyu du kenen
i Amuyu. Na kloyu to gatlagad tmimel
balù simto smalek gamu gablà di fandenyu.
16 Bay fan-ganagyu tmimel dale, na nafèyu
ale. Na fye ku landè salà gamsamuk di
nawayu, du fye i dad to famsasè gamu di
klalòyu ku Krayst, dale baling myà. 17 Baling
too fye fa maflayam mdà di kimò fye ku
yé knayè Dwata. Sasè ku yé gumdàan di
kimò sasè. 18 Balù Krayst, mati kenen du
mdà di dad salàyu. Lo sulêan mati ta sikof.
Mati i landè salà du tlas i dad to gamsalà
du sanfyen gamu di Dwata. Gfati i lawehan,
bay mték fagu di Mtiu Tulus. 19 Fles i layefan
ditù di gugtafus dad layef i dad to ta mati
du fgadèan dale i kaglutan. 20 Dunan ayé
dad layef i dad to là mimen di Dwata balù
fantahà Dwata nawan fatan dale di lam
Nowa mimò i bong aweng. Bay lo walu to
galwà mdà di éél, du smakay ale di aweng.
21 I kagalwàla mgimò guflingen di gito
kagalwà di mdu ani, dunan i gufbunyagto.
Na i kbunyag, ise ku alob i laweh, bay
gugmadè dun ta mloh ato di Dwata du fye
mlaneb i fandamto. Na yé gumdàto galwà
du ta mték Dyisas Krayst di fati. 22 Na ta
mbatun kenen ditù di langit, na di bang
ani, ta ditù kenen di kwanan i Dwata, na
kenen magot i dad kasaligan i Dwata, na i
kdee nun glal, na i kdee maltulus.

4

I katlas dad nimòyu

1 Du ta maflayam Krayst, taman tooyu
fan-gal nawayu di kaflayamyu salngad di
nimòan, du nè to gamtayud di kaflayam, ta
fanak di kimòan salà. 2 Taman, mdà ani, yé
tooyu kah di nawayu mimen knayè Dwata,
ise ku sasè knayè i ktoyu. 3 Ta batongyu
lmalò i nimò dad to là ftoo. Di munan, yé
nimòyu i dad magsik nimò, i sasè knayè i
ungad, i kaflangal, i kaglukas sasè nimòyu
di lamyu flehew, na i kfangamfù di dad ise
glut dwata. 4 Bay di nawan ani, tikeng i dad
to là fa ftoo, du ta là magin gamu di dad
sasè nimòla, taman, galla gamu nadoy. 5 Bay
nun du kadang, dale tmimel i sasè nimòla di
Dwata, du ta gatlagad kenen mukum i dad
to mto, na i dad mati. 6 Lê tdò i Fye Tulen di
dad to ta mati ani, dunan i ta gugafat i tagà
di laweh i kdee, du fye lê ale mto salngad di
Dwata.

I dad to gsalig magot i dad blé Dwata

7 Ta mdadong nan gusen i kdee knun di
tah tanà ani. Taman, tooyu dnan i ktoyu,
na too gamu fgeye, du fye gamdasal gamu.
8 Mdatah di kdee, too gamu salbong nawa.
I kasalbong nawa, yé galmimun i dad salà,
balù too ale dee. 9 Too gamu sdawat di
landè kablat nawa. 10 Kat satu to gufagot
Dwata i dad gnagan tadèan blé. Fye ku
toon gnamit gamfye di dademe to du yé
gumdàan di Dwata. 11 I tamdò, yé tdòan i
tnalù blé Dwata. Na i to tmabeng di nimò
Dwata, fye ku gnamitan i kgis blé Dwata,
du fye di kalbong kdee, magdayen Dwata
fagu di ku Dyisas Krayst du kenen mfun i
kalbong kdatah na kaltulus kel di landè sen.
Amén.

I dad kaflayam gnaguyu mdà di kaftooyu

12 E dad flanekgu too mabtas, nang gamu
tikeng gablà di dad féét tilew gnaguyu.

Nangyu fandam ku mahal klasi tilew i
gnaguyu di gnagu dademe. 13 Bay too gamu
flehew du ta nun alelyu di dad kaflayam
Krayst. Na fagu déé, too sikof klehewyu ku
ta fiten i kdatahan di kasfulêan. 14 Banlén
gamu kafye ku fyàla gamu mdà di klalòyu
ku Krayst, du yé gugmadè dun i too mdatah
Tulus, dunan i Tulus Dwata, déé di gamu.
15 Là fakay ku nun di gamu maflayam mdà di
kbanòan, ktakun, klafàan i uldin, ku demen
klabetan i dademe. 16 Bay ku yé gumdàyu
maflayam du mdà di kaftooyu di ku Dy-
isas Krayst, nang gamu myà, bay fasalamat
gamu di Dwata du mdà di kfun Krayst gamu.
17 Ta kel nan i bang mukum, na yé funan
nukum i dad to Dwata. Na ku yé gutambùan
di gito dad ftoo di kenen, dét gukel i dad
to là fkah di nawala i Fye Tulen blé Dwata?
18 Du ani man di Tnalù Dwata,
"Ku mlimah galwà i fye to, dét kibò i dad
to bayan mimò salà na là ftoo di
Dwata?"
19 Taman, i dad to maflayam mdà di knayè
Dwata, là fakay ku là mimò ale fye, na
saligla i ktola di Mimò dale, du dnohòan i
fakangan.

5

I dad to Dwata

1 Nun fnigu di gamu dad ulu di simbahan
du do i lê satu ulu salngad gamu, na ta
teen-gu dad kaflayam gnagu Krayst, na nun
alelgu di kdatah fiten kadang. Fnigu di
gamu, 2 tooyu bnantay dad to ta salig Dwata
di gamu, na fanyeyu mifat dale. Tooyu ale
nifat, ise ku feges di gamu, bay mdà di klaan
nawayu mimò i knayè Dwata. Nimòyu i
alelyu, ise ku lo mdà di sukéy, bay mdà di
kinit nawayu tmabeng. 3 Nangyu fandam
ku mdatah gamu di dad to ta salig Dwata di
gamu, bay fiteyu di dale i too fye guflingen.
4 Na ku ta samfulê i Too Mdatah Mifat,
gamdawat gamu kyangen là mwàan.
5 Na gamu dad lamnok, nafèyu i dad
twege di gamu. Na tooyu fdanà i ktoyu di
dademeyu, na stabeng gamu, du ani man
di Tnalù Dwata, "Knangan i dad to fdatah
i ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà
i ktola." 6 Taman, fdanà gamu di Dwata
too maltulus, na fdatahan gamu ku ta kel
i bangan. 7 Na saligyu di kenen i kdee
klidùyu, du kenen mifat gamu.
8 Tooyu dnan i ktoyu, na mantay gamu,
du Satanas, i dmuen gamu, gal lmibut sal-
ngad liyun du mngabal falmon. 9 Bay too
gamu fbagal di kaftooyu, na natuyu Sa-
tanas, du ta gadèyu balù i dad flanekyu ftoo
di klamang banwe, lêla gnagu dad kaflayam
gnaguyu. 10 Bay kafngeyu gmagu i kaflayam
di là mlo, snikof Dwata gamu, na fanba-
galan gamu, fakgisan gamu, na ftadagan
gamu, du kenen sa i gutambul kdee kafye,
na ta nalékan gamu magin di kdatahan kel
di landè sen du mdà di ksasatuyu di ku
Krayst. 11 Kenen mfun gnagan kel di landè
sen. Amén.

Gusen i sulat

12 Di kimògu i fukal sulat ani, yé tmabeng
do Silbanu. Yé kafdamgu dun, kenen i
flanekgu too gsalig. Yé kayègu ku tan-galgu
nawayu, na tulen-gu gamu, dunan ani i too
glut kafye Dwata. Taman, tooyu snalig.
13 I dad flanekgu di Babilon ta nalék
Dwata, manla, "Kumusta gamu" kun, na
lê man Mark, dunan i ngàgu di kaftoo.
14 Tooyu fite i kasakdoyu du ta saflanek
gamu mdà di ku Dyisas Krayst.
Mulà moon i ktanak nawa mnè di gamu
dad to nfun Krayst.

I Galwe Sulat Febe Piter

1 Do, Simon Piter, gumdà i sulat ani, i satu
snalig na dek Dyisas Krayst.
Na yé gugtadèan di dad to ta gamdawat
i mabtas kaftoo salngad di gami, du mdà
di katluh i Dwata na Dyisas Krayst, i Falwà.
2 Mulà moon fnò gamu kafye na ktanak
nawa fagu di kdilèyu i Dwata na Amuto
Dyisas Krayst.

I kalék Dwata na katlon

3 Fagu di bong kaltulus Dwata, ta blén di
gito i kdee gamtabeng gito du fye lmalò
ato di knayèan fagu di kdilèto kenen, du
ta nalékan ato fye nun alelto di kdatahan
na di kafyen. 4 Fagu dini, ta blén di gito
i kdee fye ta fakangan too mabtas du fye
giwasto i sasè kibal gamfalmo dini di tah
tanà, na nfunto i ldam Dwata. 5 Taman,
nimòyu i sen gnaganyu tamnù di kaftooyu i
fye balu, na tnùyu di fye balu i kaglabat. 6 Na
tnùyu di kaglabat i kadnan i kto, na tnùyu
di kadnan i kto i kafagtayud, na tnùyu di
kafagtayud i kagbetyu i adat Dwata. 7 Na
tnùyu di kagbetyu i adat Dwata i kasakdo
salngad di saflanek, na tnùyu di kasakdoyu
i kasalbong nawa. 8 Ku teen i kdee ayé
di gamu, na lamnok, bong mgimòyu na
nun ulê i kdilèyu di Amuto Dyisas Krayst.
9 Bay nè to là teen di kenen i kdee ayé,
butè kenen, ku demen là tafad keyen, na ta
glifetan i klaneb Dwata kenen di dad salàan.
10 Taman, dad flanekgu, tooyu fkah di
nawayu i katlo Dwata na i kalékan gamu,
du ku yé nimòyu, là gfisan gamu. 11 Na
fagu déé, banlén gamu ktoo fusuk di banwe
landè sen nagot Dyisas Krayst, dunan i Amu
na i Falwà gito.
12 Taman, toogu fafaldam i kdee ayé di
gamu, balù ku ta gadèyu na ta mbagal
gamu di kaglut ta dnawatyu. 13 Taman, yé
fandamgu, nun gufyen ku fafaldamgu gamu
i kdee ayé di lamgu mto, 14 du gadègu ta
là mlo i knègu di tah tanà ani du yé ta
fgadè i Amuto Dyisas Krayst di do. 15 Taman,
nimògu i sen gnagan-gu du fye balù ta
lanah agu di safédyu, là glifetyu i kdee man-
gu di gamu ani.

I dad to mite i kaltulus Krayst

16 Di ktulenmi gamu gablà di kaltulus
na kasfulê i Amuto Dyisas Krayst, ise yé
gufdàmi dun di kfulungmi talù, du ta toomi
teen kneng i kaltulusan. 17 Ditù gami di
kablé Màto Dwata dun afè na kdatah, du
gafat di kenen i talù Dwata mdà di langit,
manan, "Ani i Ngàgu, i toogu kanbong
nawa. Too fye nawagu dun." 18 Lingemi i
talù ayé mdà di langit du magin gami di
kenen di bulul mtiu ayé.
19 Taman, too midul kbagal i kaftoomi i
tdò dad tugad Dwata. Na fye ku tooyu
fkah di nawayu du salngad salò mneng di
gukmifuhan kel di ksut i blatik too mneng
tmuyal di nawayu, dunan Dyisas Krayst.
20 Bay mdatah di kdee, tooyu fandam ani. I
kdee ta fala tulen di Tnalù Dwata, ise ku yé
gumdàan di fandam i dad tugad Dwata. 21 Du
i dad falala tulen, ise mdà di dale knayè, bay
i dad to ayé, nebe i Mtiu Tulus ale, na fagu
déé, yé tulenla i fafgadè Dwata.

2

I dad to tamdò kéng

1 Di munan, nun dad to flingu tmulen i
Tnalù Dwata mdà di dad to Dwata. Na sal-
ngad di gamu, nun dad to tamdò kéng mdà
di blengyu. Yé tdòla dad kéng i gamfalmo,
na knangla i Amu falwà dale moon. Taman,
makto kel di dale i kalmo. 2 Bay balù ayé, dee
baling lmalò di dad sasè nimòla. Na mdà di
sasè nimòla, sanlen dademe to i Glut Dalan.
3 Mdà di klomla, yé kibò dad to tamdò kéng
ayé gamwè knun fagu di kfulungla talù. Ta
mlo gatlagad i flayamla, na yé fatan i Falmo
dale.
4 Là ti knabas Dwata i dad kasaligan ta
gamsalà, bay batan ale di lam i sol too
kmifuh magbakus kel di Du Kukum. 5 Lê là
knabas Dwata i kdee mnè di klamang banwe
di munan, bay falmon i dad to fagu di dunuk
du mdà di là kafèla dun. Yé lon falwà Nowa,
i tamdò katluh, na i fitu dademen. 6 Na lê
falnayam Dwata i dad to di syudad Sodom
na Gomora, du falmon ale fagu di lifoh, na
nimòan ale guflingen i mkel di dad to là
mafè i Dwata. 7 Na falwàan Lat, i satu to tluh
du mlidù nawan mdà di dad magsik nimò
i dad to là mafè i Dwata. 8 Du di knè Lat
di blengla, kat du teenan na lingen i dad
sasè nimòla, na too mlidù nawan. 9 Taman,
too fulung Dwata falwà i dad to mafè kenen
mdà di lam i dad tilew, na lê kenen fulung

mkah i dad sasè to di kaflayam kel di Du
Kukum. [10] Midul fa kablatan di dad to ta
fafisan di magsik knayè i ungadla na kam-
nang i kdatah Dwata.
I dad to tamdò kéng ayé, too ale labè
na fdatahla i ktola, na landè afèla di dad
maltulus, bay balingla ale nadoy. [11] Balù
too mdatah fa na maltulus i dad kasali-
gan Dwata, là glasla madoy di ktifùla dale
di kanfe Dwata. [12] Bay yé mebe dad to
ayé i dale gnadè, du salngad ale i dad
lmanaf mlayal kanfè na tnatê. Nadoyla i
là glabatla, taman fnati ale salngad i dad
lmanaf mlayal. [13] Lê ale falnayam du mdà di
kaflayamla i dademe. Yé kanbayan nawala
mimò i kdee sasè niballa balù di mdu. Too ti
magyà i kakaanla di safédyu du sana kimòla
sasè. [14] Lo yé fanngaballa i dad sasè libun. Là
dsal nawala mimò salà. Faginla dale i dad to
mlal mgebe, du fye bkeh ale di limanla, na
yé kagkahla, lom ale. Déé di tahla i flayam
Dwata. [15] Ta samyat ale mdà di tluh dalan,
na ta tlas ale. Ganbetla i nimò Balaam, i ngà
Biyor, du kanbongan nawa i gdawatan di
kimòan sasè, [16] na nngak kenen di kaglafàan.
Talù i dongki snakayan salngad di talù to,
na nsangan i kbook nimò Balaam, i tugad
Dwata ayé.
[17] I dad to tamdò kéng ayé, salngad ale i
sfut ta kafag, na lê ale salngad di dad labun
malis nus. Yé tagà Dwata dale i too mgat
gukmifuhan. [18] Too ale fagdag na landè
gukel i kastulenla, na gnamitla i sasè knayè
i ungad lmiman i dad to falami lamwà di
dad to mnè di kagsalà. [19] Yé fakangla di dale,
galwà ale di kagfasakla, blaam dale, sana
kagfasakla di dad nimò gamfalmo, du nè
fmisan i satu to, yé fmasak dun. [20] I dad to
ta tmagak i dad magsik nimò i dad to dini
di tah tanà fagu di kdilèla ku Dyisas Krayst,
i Amu na Falwà, ku lê ale fgikat na fafisan
déé, midul fa di munan i ksasè kagkahla.
[21] Baling fye fa ku là gadèla i tluh dalan, bay
too sasè du gadèla na knagolla i mtiu uldin
blé Dwata di dale. [22] I ta mkel di dale fite na
too i man ani, "I ayem, sanfulêan knaan i ta
utàan," na "I sdè falami danyoh, lê samfulê
tmunà di fitak."

3

I fakang i Amuto gablà di kasfulêan

[1] Dad flanekgu mabtas, ani i galwe sulat
febegu di gamu. Na yé kayègu ku fagu di
dad sulat ani, mukat i klaneb fandamyu
fagu di kafafaldamgu gamu ani. [2] Yé kayègu
ku là glifetyu i ta fala man dad tugad Dwata
di munan, na i uldin ftulenan fagu di dade-
meyu ta dekan. Na yé gumdà i uldin ayé di
Amuto, dunan i Falwà.
[3] Mdatah di kdee, là fakay ku là gadèyu
ani: Ku ta mdadong i gusen du, nun dad
to kel, yé lola nimò i sasè knayè i lawehla.
Nadoyla gamu, [4] manla, "Yé sa fakang Dy-
isas samfulê. Ta nèan sa? Ta fan sdulê
mati dad tuato, bay landè kgilih i banwe
mdà di kimò dun." [5] Bay tan-gaadla lnifet
i ktoon ani. Fagu di talùan, nimò Dwata i
klamang banwe mdà di éél, na gnamitan éél
di kimòan dun. [6] Na lêan gnamit éél fagu di
dunuk di kafalmon i kdee mnè di klamang
banwe di muna. [7] Na lê fagu di talù Dwata, i
langit na tanà teento ani, nifatan du tagàan
di lifoh di du kukuman na kaflayaman i dad
to sasè.
[8] Bay dad flanekgu mabtas, nangyu glifet
ani. Di fandam i Amuto Dwata, i sdu salngad
i mlibu fali, na i mlibu fali salngad sdu.
[9] Là ti fganggà i Amuto dmohò i fakangan
salngad man nawa dademe dad to. Bay
fantahàan nawan di gamu, du là mayèan ku
nun malmo, bay yé kayèan ku sdulê msal i
kdee na tnagakla i dad salàla.
[10] I Du i Amu kel, salngad di kakel i to
tmaku. Di Du ayé kadang, tadè mlanas i
tah kmawang gagin i bong uni, na sakuf i
kalbong kdee mnè ditù. Na kabal i tanà na i
kdee mnè déé, mti knaful. [11] Du mti malmo
i kdee gambet ayé, dét kè gten nimòyu? Là
fakay ku là ftiu gamu, na bléyu i ktoyu di
Dwata, [12] di lamyu fatan i Du i Dwata, na
nimòyu i sen gnaganyu du fye mlal kel i
Du ayé. Na ku ta kel, sakuf na malmo i tah
kmawang, na mtunal i kdee mnè ditù mdà
di sasè init. [13] Bay yé fatanto i fakang Dwata,
dunan i falami langit na tanà, gumnè i
katluh.
[14] Taman, dad flanek, di lamyu fatan i
Du ayé, nimòyu i sen gnaganyu du fye
mtiu gamu na landè gumaslenyu di kite
Dwata, du fye too fye kasgalakyu di kenen.
[15] Fandamyu i kaftahà Amu i nawan du mlé
kenen oras fye galwà ato. Salngad ayé
man i mabtas flanekto Pol di ksulatan di
gamu gmamit i kfulung blé Dwata di kenen.
[16] Yé manan di kdee dad sulatan. Na nun
dad mngalam tdò gablà ani di dad sulatan,

na dad to landè gnadè na là mbagal di
kaftoola, nakingla i gumtatekan salngad
kibòla i dademe tdò di Tnalù Dwata. Taman,
yé lmugad dale di kaflayam.
17 Bay, dad flanekgu, ta gadèyu i kdee ayé.
Taman, fgeye gamu du fye là mgebe gamu
di gugsalà i dad to lmafà i uldin, na là fuléh
gamu mdà di mbagal gutadagyu. 18 Too
gamu fadlug di kalnokyu mdà di kafye i
Amuto Dyisas Krayst, i Falwà, na di kgadèyu
kenen. Too kenen magdayen di mdu ani na
kel di landè sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Dyan

I Tnalù mlé nawa

1 Smulat gami gablà di Tnalù mlé nawa.
Di laman là fa mgimò i klamang banwe, ta
sana nun i Tnalù ayé. Na kanto fbaling
To, ta lingemi talùan, na ta teenmi kenen,
na ta nagotmi. 2 Na kanton fite i kton,
ta teenmi, na yé duenam man, tulenmi
gablà di kenen. Na i nawa landè sen ani i
tulenmi di gamu, dunan i sagin di ku Mà,
na i ta fite di gami. 3 Ani duenmi tmulen di
gamu ku dét i teenmi na i lingemi du fye lê
gamu sasatu di gami, du ta nun ksasatumi
di Màto Dwata na di Ngàan, Dyisas Krayst.
4 Taman, sulatmi ani di gamu du fye too
sikof i klehewto.

Dwata i lwa

5 Ani ta lingemi mdà di Ngàan, na lêmi tu-
gad tulen di gamu. I Dwata, kenen i too glut
lwa, na landè kifuh di kenen, balù tukay.
6 Na ku yé manto na ta sasatu ato di Dwata
bay sana knèto di gukmifuhan, tmulen ato
kéng du là glalò i knèto di kaglutan. 7 Bay ku
mnè ato di gumalwan, salngad i knè Dwata
kenen di gumalwan, ta nun ksasatuto, na i
litè Dyisas, i Ngàan, malob gito di kdee dad
salàto.
8 Ku yé manto landè salàto, tnulento kéng
i ktoto, na landè kaglut mnè di gito. 9 Bay
ku nsalto i dad salàto, na tulento di Dwata,
fnasinsyan i dad salàto, na naloban ato di
kdee dad gusasèto du too kenen gsalig na
too tluh. 10 Ku yé manto là lmen ato gam-
salà, fankéngto i Dwata, na là mnè Tnalùan
di nawato.

2

Krayst i tmabeng gito

1 E dad ngàgu di kaftoo, ani duen-gu
smulat di gamu du fye là gamsalà gamu.
Bay ku nun to gamsalà, nun sa samfye gito
di Mà, dunan Dyisas Krayst, na kenen i too
tluh. 2 Na Krayst i dsù du fye gfasinsya dad
salàto. Na ise ku lo gito salà, bay lê man dad
salà i dademe dad to di klamang banwe.
3 Ani gudmilèto dun ta gadèto i Dwata, ku
nimento i dad uldinan. 4 Bay ku nun to man
dun, "Ta gadègu i Dwata," bay là nimenan i
dad uldinan, tmulen kenen kéng, na landè
kaglut mnè di kenen. 5 Bay ku nun to mimen
i tnalù Dwata, too sikof i kalbong nawa
Dwata di kenen. Na ani gugmadèto dun ku
nun ksasatuto di Dwata. 6 Ku yé manto ta
sasatu ato di kenen, yé fye fasalngadto di
ku Dyisas Krayst i ldamto.

I falami uldin Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa, ise ku
falami i uldin sulatgu ani di gamu, bay ta
sanayu gadè mdà di kagatbùan. Dunan ani
i tdò ta lingeyu. 8 Bay balù ta mlo i uldin
ayé, bay falami i uldin sulatgu ani di gamu,
du ta teen i kaglutan di ku Krayst na lê déé
di gamu, du ta mlius i kifuh, na ta kel i too
glut lwa.
9 Ku nun to, yé manan ta mnè kenen
di gumalwan, bay nutehan nawa i dademe
to, sana knèan di gukmifuhan. 10 Nè i to
kamdo i dademen to, ta mnè di gumalwan,
na landè gugsungkul teen di kenen. 11 Bay
nè i to nutehan nawa i dademen to, sana
knèan di gukmifuhan, na yé dalanan magu
di lam kifuh. Là gadèan i gusalun du bnutè
i kifuh kenen.
12 E dad ngà, smulat agu di gamu du ta
fnasinsya Dwata i dad salàyu fagu di ku
Krayst. 13 Na smulat agu di gamu, dad tua,
du ta gadèyu kenen, i sana mnè di laman là
fa mimò i klamang banwe. Na smulat agu di
gamu, dad lamnok, du ta gfisanyu Satanas.
14 Na smulat agu di gamu, dad ngà, du
ta gadèyu i Mà. Na smulat agu di gamu,
dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè di
laman là mimò i klamang banwe. Na smulat
agu di gamu, dad lamnok, du ta mbagal
gamu. Ta mnè di nawayu i Tnalù Dwata, na
ta gfisanyu Satanas.
15 Nangyu fabtas i knèyu dini di tah tanà,
na i dad knun nfun i banwe ani. Nè i
to fabtasan i knèan dini di tah tanà, là
kanbongan nawa i Mà. 16 Du i kdee dini
di tah tanà—dunan knayè i ungad, knayè
i mata, na kafagdag i dad to - ise mdà di
ku Mà, bay slame mdà dini di tah tanà. 17 I
banwe ani na i kdee knayè i dad to di laman,
nun gusenan. Bay nè i to mimò i knayè
Dwata, nun nawan landè sen.

I to dmuen ku Krayst

18 E dad ngà, ta mdadong gusen i banwe.
Ta sanayu linge sa ku ta mdadong gusen i
banwe, nun to msut dmuen ku Krayst. Na di
nawan ani, ta dee to dmuen ku Krayst. Na

yé gugmadèto dun ta mdadong i gusenan.
19 I dad to ayé, ta lamwà ale mdà di kaftooto
di ku Dyisas Krayst, du ise dale too glut
dademeto. Du ku too glut dademeto ale,
là ti tnagakla gito. Bay du ta tnagakla
gito, yé gugmadèto dun ise dale i too glut
dademeto.
20 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu, na i
kdeeyu ta slame gmadè i kaglutan. 21 Ise ku
yé duen-gu smulat di gamu ku là fa gadèyu
i kaglutan, bay yé duen-gu smulat du ta
gadèyu i kaglutan, na lêyu gadè landè kéng
gbol di kaglutan.
22 Simto kè i to tmulen kéng? Dunan
i to man dun Dyisas ise Mgalék i Dwata.
Nè i to talù gambet ayé, dnuenan Krayst
du knangan Dwata Mà, na i Ngàan Dyisas
Krayst. 23 Nè i to kamnang i Ngà, ta lêan
knang i Mà. Bay nè i to dmawat i Ngà, ta
lêan dnawat i Mà.
24 Yé duenam man, tooyu fnè di nawayu
i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan. Ku
nimòyu ayé, ta nun ksasatuyu di Ngà na lê
man di Mà. 25 Na ani ta fakangan di gito,
dunan nawa landè sen.
26 Ani duen-gu smulat ayé gine di gamu
du fye gadèyu gablà di dad to mayè famgaw
gamu. 27 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu.
Na di laman mnè di gamu, balù ku landè
tamdò gamu, du i Tulusan tamdò i kdeen di
gamu, na slame glut i tdòan, na landè bolan
kéng. Taman, nimenyu tdò i Mtiu Tulus, na
fles gamu di ksasatu nawayu di ku Krayst.
28 Yé duenam man dad ngà, too gamu
fles di ksasatuyu di ku Krayst du fye ku
ta samfulê kenen, na landè gumyàto. 29 Ta
gadèyu too kenen tluh. Yé fye lêyu gadè ku
simto mimò tluh, kenen i satu ngà Dwata.

3

Dad ngà i Dwata

1 Fandamto kalbong nawa Màto gito! Yé
ilè dun du tlon ato dad ngàan, na yé sa
glut kagkahto. Na ani duen i dad to nfun
i banwe là dmilè gito, du là dilèla i Dwata.
2 E dad flanek kanbonggu nawa, ta ngà ato
nan i Dwata, bay là fa tooto gadè ku dét
i kagkahto kadang. Bay lo ani gadèto, ku
ta samfulê Krayst, masalngad ato di kenen
du ta teento i too glut kagkahan. 3 Na i
kdee dad to ta gmadè na nun fandenla, yé
fye toola tanluh i nimòla salngad i katluh
Krayst.
4 Ku simto gamsalà, glafàan i uldin Dwata,
du yé gumtatek i salà dunan klafà i uldin
Dwata. 5 Bay ta gadèyu na yé duen Krayst
salu dini di tah tanà du nwèan i dad salàto,
du Krayst, landè salàan. 6 Na yé duenam
man, nè i to ta sasatu di ku Krayst, ta là
fadlugan di salà. Nè i to fadlug di salà, là
glabatan na là dilèan Krayst.
7 E dad ngà kanbonggu nawa, too gamu
fgeye, tà gamu mafgaw. Ku nè i to mimò
tluh, ta tluh kenen salngad ku Krayst. 8 Bay
nè i to fles mimò salà, yé mfun dun Satanas,
du fagsalà Satanas mdà di kagatbùan. Na
ani duen i Ngà Dwata salu dini di tah tanà
du falmon i nimò Satanas. 9 Nè i to ta
ngà i Dwata, ta là fadlugan di salà, du i
ldam Dwata ta déé di kenen. Là gaganan
fles di salà du ta ngà kenen i Dwata. 10 Na
ani gusahal i dad ngà Dwata na i dad ngà
Satanas. Nè i to là mimòan tluh, ku demen
là kanbongan nawa i dademe to, ise kenen
ngà i Dwata.

Sakdo ato

11 Ani i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan,
sakdo ato. 12 Nangto ganbet Kain. Yé mfun
kenen Satanas, na bnanòan i twalin. Dét
duenan manò dun? Du sasè i kenen nimò,
na tluh i nimò twalin. 13 Dad flanekgu, nang
gamu tikeng ku i dad to nfun i banwe ani,
nutehla gamu nawa. 14 Gadèto na ta gliusto
i fati, na ta mnè ato di falami nawa. Na
yé gugmadèto dun du kanbongto nawa i
dademeto to. Bay i to là kanbongan nawa
i dademen, sana knèan di fati. 15 Nè i to
nutehan nawa i dademen to, salngad di to
manò, na ta gadèto i to manò là gfunan
nawa landè sen.
16 Na ani gumiteto i too glut kasalbong
nawa di ku Dyisas Krayst du fafati kenen
mdà di kalbong nawan gito. Na yé duenam
man, gten ato fafati mdà di kalbong nawato
i dademeto to. 17 Bay ku i satu nun knunan,
teenan klandè i dademen bay là tnabengan
dun, dét kibòan man dun kanbongan nawa
i Dwata? 18 E dad ngà toogu kanbong nawa,
yé fye too glut i kasalbongto nawa, ise ku
lo fagu di talù, bay lêto fite fagu di dad
nimòto. 19 Na yé gugmadèto dun ta yé mfun
gito i kaglutan, na yé gumdà landè klikòto
tadag di kanfen. 20 Ku msamuk nawato gablà
di dad salàto, gadèto mas mdatah fandam

i Dwata di gito fandam, na gadèan i kdee.
21 E dad flanek toogu kanbong nawa, ku ta
fnasinsya Dwata dad salàto, ta là msamuk
nawato, na ta landè klikòto fdadong di
kenen. 22 Na ku yé kagkahto, balù dét i
fnito di kenen, blén di gito du nimento i
dad uldinan, na nimòto i gamflehew kenen.
23 Dunan ani i uldinan gito, fantooto i Ngàan
Dyisas Krayst, na salbong ato nawa du yé
uldin Krayst di gito. 24 Nè i to mimen di dad
uldin Dwata, ta mnè kenen di Dwata, na i
Dwata mnè di nawan. Na ani gugmadèto
dun ta mnè Dwata di nawato, du ta blén di
gito i Tulusan.

4

I gusahal i to nanè i Tulus Dwata na i to flingu

1 E dad flanek kanbonggu nawa, nangyu
tadè fantoo i kdee dad to man dun yé mnè
di dale i Mtiu Tulus. Bay funayu ale too
tnanul du fye gadèyu ku i tulus mnè di dale
mdà di Dwata ku demen ise, du ta dee dad
ise glut tugad Dwata kel di klamang banwe.
2 Na ani gugmadèyu dun ku yé mnè di satu
to i Mtiu Tulus. Nè i to tmulen dun ta salu
dini Dyisas Krayst na fbaling To, yé mnè di
kenen i Tulus Dwata. 3 Bay nè i to famkéng
i tdò ayé gablà ku Dyisas, ise Tulus Dwata
mnè di kenen. Yé mnè di kenen i tulus
dmuen ku Krayst, dunan i ta lingeyu salu
dini, na ani, ta dini di klamang banwe.
4 Bay gamu, dad ngàgu, ta nfun Dwata
gamu, na ta gfisanyu i dad ise glut tugad, du
i Mtiu Tulus mnè di gamu mas maltulus di
tulus mnè di dad to nfun i banwe. 5 Yé mfun
dale i banwe. Taman, lo yé santulenla i kdee
mnè di banwe ani, na flinge di dale i dad to
di banwe. 6 Gito ta nfun Dwata, na nè i to
dmilê i Dwata, flinge kenen di gito. Bay nè
i to ise nfun Dwata, là flingen di gito. Fagu
déé, gadèto i Tulus tamdò i kaglutan, na i
tulus tamdò kéng.

I kakdo Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa, too ato
sakdo du yé gumdà i kakdo di Dwata. Nè
i to kamdo, ngà kenen i Dwata, na gadèan
i Dwata. 8 Nè i to là kamdo, là ti gadèan i
Dwata, du Dwata gutambul i kakdo. 9 Na ani
kibò Dwata fite i kakdon di gito, dekan i sen
Ngàan dini di tah tanà du fye gfunto nawa
landè sen fagu di kenen. 10 Dunan ani i too
glut kakdo, ise ku gito kamdo i Dwata, bay
kenen i kamdo gito, na dekan i Ngàan dini
du mgimò dsù bayad i dad salàto.
11 E dad flanek kanbonggu nawa, du gam-
bet ayé i kakdo Dwata gito, là fakay ku là
sakdo ato. 12 Landè to lmen mite i Dwata.
Bay ku sakdo ato, mnè Dwata di gito, na ta
sikof nan i kakdon dini di gito.
13 Fagu dini gadèto ta mnè ato di Dwata,
na mnè Dwata di gito, du ta blén gito i
Tulusan. 14 Na ta teenmi i Ngà Dwata, na
yé tulenmi ta dek Dwata Mà i Ngàan dini
di tah tanà du fye falwàan i dad to. 15 Nè
i to tmulen na Dyisas i Ngà Dwata, ta mnè
Dwata di kenen na kenen mnè di Dwata.
16 Na ta gadèto na fantooto i kakdo Dwata di
gito.

Dwata gutambul i kakdo, na nè i to
fanlesan kakdon, mnè kenen di Dwata, na
Dwata mnè di kenen. 17 Na fagu dini, ta
sikof i kasakdoto du fye landè klikòto di Du
Kukuman du balù di lamto mnè dini di tah
tanà, salngad ato di kenen. 18 Landè klikò di
kasakdo, du i sikof kakdo, filihan i klikò. Nè
i to likò, là fa sikof i kakdo déé di kenen, du
i klikò nun kasgagotla i flayam.
19 Yé duento kamdo du Dwata muna
kamdo gito. 20 Bay ku nun to, na yé manan
kandon kun i Dwata, bay nutehan nawa i
dademen to, ta tmulen kéng, du dét kibòto
kamdo i Dwata di là teento ku là kandoto i
dademeto to i teento? 21 Ani uldin ta blén
di gito: nè to kandon i Dwata, lêan kando i
dademen to.

5

I kagfisanto dad sasè di banwe ani

1 Nè to ftoo na Dyisas i Mgalék Dwata, ngà
i Dwata kenen. Na nè to kamdo i Mà, lêan
kando i dad ngàan. 2 Ani gugmadèto dun
ta kandoto i dad ngà Dwata, ku kandoto i
Dwata, na nimento i dad uldinan. 3 Ani ilè
i kakdoto di Dwata, nimento i dad uldinan.
Na là mlimah mimen dun, 4 du i kdee dad
ngà i Dwata, ta gfisanla i sasè dini di tah
tanà ani. Na ani gamfisan dun, i kaftooto.
5 Simto kè gamfisan i sasè di banwe ani? Yé
dunan i to ftoo na Dyisas i Ngà Dwata.

I tmulen gablà ku Dyisas Krayst

6 Ta salu Dyisas Krayst dini di tah tanà, na
bnunyag kenen di éél, na falohan i litèan
di kfatin di krus. Ise ku lo kenen fbunyag
di éél, bay lê maloh i litèan. Na i Mtiu

Tulus tmulen gablà ayé, du kenen i kaglut.
7 Nun tlu tmulen gablà ku Dyisas, 8 dunan i
Mtiu Tulus, na i éél, na i litè, na i tlu ani,
sasatu ale. 9 Ku fantooto i tulen dademe
to, midul déé kaglut tulen Dwata gablà di
Ngàan. 10 Nè i to ftoo di Ngà i Dwata, ta
toon gadè i kaglutan. Bay nè i to là ftoo di
Dwata, fankéngan i Dwata du là fantoon i
tulen Dwata gablà di Ngàan. 11 Ani i ta tulen
Dwata: Banlén ato nawa landè sen, na yé
gumdàan di Ngàan. 12 Nè i to ta dmawat i
Ngà Dwata, ta nun nawan landè sen, bay nè
i to là dmawat i Ngà Dwata, landè nawan
landè sen.

Nawa landè sen

13 Sulatgu ayé di gamu du fye gadèyu na
gamu ta ftoo di Ngà Dwata nun nawayu
landè sen. 14 Na là gdè ato mni di Dwata du
gadèto balù dét i fnito, tnimelan syan ku
glalò di knayèan. 15 Na du gadèto na galan
linge i kdee fnito di kenen, taman gadèto
balù dét i fnito, gdawatto.

16 Na ku teenyu i flanekyu di kaftoo ta
tatek di salà, bay i salà ayé là gamgebe dun
di fati, yé fye dnasalyu du fye banlé Dwata
kenen nawa. Bay nun salà gamgebe i satu
to di fati. Ise ku yé man-gu dnasalyu i to
mimò salà salngad ayé. 17 I kdee dad sasè
nimò, slame salà, bay nun salà là geben ge
di fati.

18 Ta gadèto nè i to too glut ngà i Dwata,
ta là fadlugan di salà, du Krayst, i Ngà
Dwata, kamlung kenen du fye landè kibò
Satanas magot dun. 19 Ta tooto gadè na ngà
ato i Dwata, na lêto gadè Satanas magot i
klamang banwe. 20 Na lêto gadè ta salu dini
di tah tanà i Ngà Dwata, na ta banlén ato
kaglabat du fye gadèto i too glut Dwata.
Na ta sasatu ato di too glut Dwata, na di
Ngàan, dunan Dyisas Krayst. Kenen i too
glut Dwata, na i gutambul i nawa landè sen.
21 E dad ngàgu, tooyu niwas i dad ise glut
dwata.

I Galwe Sulat Febe Dyan

1 Yé gumdà i sulat ani di ulu i dad to ftoo
di ku Dyisas Krayst. Na febegu i sulat ani
di ge, na kel di dad ngàam du ge i libun ta
mgalék Dwata. Too gamu mabtas di do, na
ise ku lo di do, bay lê man di kdee dad to
ta gmadè i kaglutan, 2 du ta mnè di gito i
kaglutan di mdu ani, na kel di landè sen.
3 Mulà moon i Dwata Mà na i Ngàan Dy-
isas Krayst mlé gito kafye, kakdo, na ktanak
nawa mdà di kaglutan na di kakdon.

I kaglutan na i kakdo

4 Too agu lehew du ta gadègu na nun
di dad ngàam too fduf lmalò i kaglutan
salngad di ta fimò Dwata Mà di gito. 5 Na
yé duenam man, flanekgu libun, ani fnigu
di ge, i kdeeto salbong nawa. Ise ku falami
i uldin ani di gito, bay ta mloto gadè mdà
di kagatbùan. 6 Ani ilè i kalbong nawa, ku
nimento i dad uldin Dwata. Na ani i uldin ta
linge dad to mdà di kagatbùan, mnè gamu
di kasakdo.
7 Du dee dad to famgaw ta kel di kla-
mang banwe. Là fantoola i kafbaling Dyisas
Krayst to. Dunan ayé i dad to famgaw na
dmuen ku Krayst. 8 Taman, too gamu fgeye
tà malmo i lubayto mimò, bay yé fye ku too
sikof i kagdawatto dun. 9 Nè to là mnè di tdò
Krayst, bay balingan tananù, là déé Dwata
di kenen. Bay nè to mnè di tdò Krayst, ta
déé di kenen i Mà na i Ngà. 10 Na ku nun to
kel déé di gamu, na mahal i tdòan, nangyu
dnawat di gumnèyu, na nangyu nafè. 11 Du
nè to mafè kenen, ta gagin di sasè nimòan.

Gusen i sulat Dyan ani

12 Nun dee fakaygu man di gamu moon,
bay là mayè agu flam dun di sulat, du yé
kayègu di là mlo site ato du fye too sikof
i klehewto. 13 Yé man i dad ngà flanekam
libun ta nalék Dwata, “Kumusta ge” kun.

I Gatlu Sulat Febe Dyan

[1] Mdà di ulu i dad to ftoo di ku Dyisas
Krayst. Ani sulatgu di ge, Gayus, i demegu
sgalak toogu kando. [2] E flanek kanbonggu
nawa, yé dasalgu mulà moon ku too fye
kagkaham, na fye laweham salngad di kafye
i kaftoom. [3] Too agu lehew kanto kel i
dad flanekta ftoo du yé tulenla di do too
ge fduf di kaftoom i kaglutan, salngad di
klalòam dun. [4] Landè gamsngad i klehewgu
ku lingegu klalò dad ngàgu di kaglutan.

I kdagan ku Gayus

[5] E flanek kanbonggu nawa, ta gadègu
too ge fduf di galam kifat i dademeto ftoo
tlang di gumnèam, balù ku là dilèam ale.
[6] Ta tulenla di dademela ftoo dini gablà di
kakdom. Midul i kafyen ku tnabengam ale
di kagula du yé gten nimò i dad to ftoo di
Dwata. [7] Yé duenla magu du tamdò ale gablà
di dagit Krayst, na là mni ale tabeng di dad
to là ftoo. [8] Yé duenam man, gito dad to
ftoo, là fakay ku là tnabengto ale du fye nun
alelto di katdòla i kaglutan gablà ku Dyisas
Krayst.

Dyutrifis na Dimitriyu

[9] Ta nun sulatgu di dad to ftoo, bay là
mayè Dyutrifis flinge di do. Yé kayèan ku
lo kenen i mebe gamu. [10] Yé duenam man,
ku ta salu agu déé di gamu, tulen-gu gamu i
kdee nimòan du too kenen samtugad salék
gablà di gami. Na ise ku lo ayé, bay ku nun
dad to ftoo salu déé, là dnawatan ale. Na ku
nun to mayè dmawat dale, fnangan ale na
falwàan di simbahan.
[11] E flanek kanbonggu nawa, nangam gan-
bet i sasè, bay yé ganbetam i fye. Nè i to
mimò fye, yé mfun dun i Dwata. Bay nè i to
mimò sasè, là glabatan i Dwata. [12] Dag i kdee
dad to Dimitriyu, na too glut i kdagla dun.
Balù gami, toomi kenen dag, na ta gadèyu
sa slame glut i kdee manmi.

Gusen i sulat Dyan

[13] Nun dee fa i kayègu man di ge, bay là
mayè agu flam dun di sulat. [14] Yé kayègu di
là mlo, site ate du fye gastulen ate. [15] Mulà
moon i ktanak nawa magin ge. Man i
dademem sgalak dini “Kumusta ge” kun.
Na manam “Kumusta” di dademem sgalak
déé, kat satu di dale.

I Sulat Febe Dyud

1 Do, Dyud, febe i sulat ani, satu fasak
Dyisas Krayst, na i flanek Dyém.
Na yé gugtadèan di dad to ta tlo Dwata i
mnè di kalbong nawa i Màto Dwata, na di
kifat Dyisas Krayst. 2 Gfunyu moon i sikof
kakdo, na ktanak nawa, na kalbong nawa.

I dad to tamdò kéng

3 Dad mabtas flanekgu, too agu mayè
moon smulat di gamu gablà di kagalwà ta
gusasatuto, bay mfeges agu smulat di gamu
du fye tan-galgu nawayu di ksenyu i kaftoo
ta blé Dwata di dad ton. 4 Du nun dad to là
mafè Dwata talgunus fusuk di blengto, na
nakingla i tdò gablà di kafye i Dwatato du
fye nun dawala mimò sasè knayè i lawehla,
na knangla Dyisas Krayst, i lo sen Ulu na
Amuto. Di munan, ta fala fgadè Dwata di
Tnalùan i kaflayam ta gfunla.
5 Balù ta gadèyu i kdee ani, kayègu fafal-
dam gamu i kafalwà i Amuto dad to Israél
mdà di Idyip, bay di gusenan, falmon i dad
to là ftoo. 6 Lêyu fandam i dad kasaligan
lmafà i glalla na tmagak i tagnè gumnèla.
Bnakus Dwata ale sangkalì là ftoh di too
mgat kifuh, du tagàan ale di Mabtas Du i
kaflayaman dale. 7 Na lêyu fandam Sodom
na Gomora na i dademe lunsud mdadong
déé, du i nimò dad to di dad banwe ayé,
salngad i nimò dad kasaligan ayé, na toola
fabsol i nawala mimò sasè knayè i lawehla,
na mimò i magyà na magsik knayè i un-
gadla. Glam ale di lifoh landè fati, du
gumite ksasè gukel i dad to mimò sasè.
8 Na salngad déé, kamna na nun kanteen
i dad to tamdò kéng ayé, na yé gumdàla
fagsik i lawehla. Knangla i kdatah Dwata, na
nadoyla i dad maltulus. 9 Balù Mikaél, ulu
i dad kasaligan Dwata, là glasan madoy ku
Satanas di ktifùan dun. Du di kasgilla gablà
di laweh Mosis, lon man, “Dwata mngak
ge moon.” 10 Bay i dad to ayé, nadoyla i
kdee là glabatla. Na i gnadèla salngad i
lmanaf mlayal, yé gamfalmo dale. 11 Too
ale magakdo! Lalòla i nimò Kain. Na
mdà di kiballa knun, lêla ganbet Balaam di
kagsalàan. Na lêla natu i Dwata salngad i
nimò Kora, na lê ale malmo gambet kenen.
12 Dale gumdàan maslen i kasgalakyu kmaan
du mdà di sasè nimòla. Lo yé nifatla i ktola.
Salngad ale i labun falis nus là mebe ulen,
na dad kayu là menge di bangla menge ta
magdot na mati. 13 Salngad ale i malbang
lwek mahin du teen i dad magyà nimòla
salngad kitem i bulak lwek. Salngad ale i
dad blatik tatek, na ta nun tagà Dwata dale
too mgat gukmifuhan kel di landè sen.
14 Inok, i gfitu tugad to mdà di ku Adan,
ta falan tulen gablà di dale, manan, “Salu
gadini i Amu, magin dun i file libu mtiu
kasaliganan, 15 du nukuman i kdee, na fal-
nayaman i kdee là mafè Dwata du mdà di
sasè nimòla na i kadoyla i Dwata.”
16 Gal mungag i dad to ayé, na dmalam ale.
Lalòla i dale knayè. Fagdag ale, na too ale
fulung stulen fye gwèla i knayèla.

Dad fgadè na fngewe

17 Bay dad flanekgu, tooyu fandam i ta
tulen dad to dek Amuto Dyisas Krayst.
18 Manla, “Kadang ku ta mdadong i gusen
du, nun dad to kel i madoy gamu, na lo yé
lalòla i sasè knayèla.” 19 Dale gumdàyu mas-
galel, na yé too mebe dale i sasè knayèla, na
là mnè di dale i Mtiu Tulus.
20 Bay dad flanek, too gamu fadlug satgal
di mtiu kaftooyu. Too gamu dmasal fagu
di tabeng i Mtiu Tulus. 21 Fles gamu mnè di
kalbong nawa Dwata di lamyu fatan i kablé
Amuto Dyisas Krayst gamu nawa landè sen
mdà di kakdon. 22 Tooyu kando i dad to lwe
nawa. 23 Falwàyu i dademe fagu di kaskotyu
dale mdà di lanaw lifoh, na tnabengyu i
dademe, bay too gamu fgeye, na knangyu i
dad klawehla ta magsik mdà di sasè niballa.

Sangal dasal mlé kafye

24 Lo kenen i kamlung gamu fye là tatek
gamu, na neben gamu di kanfe i kdatahan
di landè slenyu na di knun klehewyu— 25 i
lo sen Dwata na Falwà gito fagu di ku Dyisas
Krayst, i Amuto, yé banlé afè, kdatah, kgis,
na glal mdà di muna, kel di mdu ani, na kel
di landè sen. Amén.

I Ta Fite Dyisas Krayst ku Dyan

1 Di libru ani gugsulat i ta fite Dyisas
Krayst. Ta fgadè Dwata ku Krayst i dad fan
mkel du fye fiten di dad snaligan, na fafgadè
Krayst ani di satu snaligan, dunan Dyan,
fagu di kasaliganan. 2 Yé fgadè Dyan na glut
i kdee teenan, du slame mdà di man Dwata
na Dyisas Krayst di kenen.
3 Too nun kafye i to masa ani di kanfe i
dad to, na ku simto i falminge dun na fnèan
di nawan, lê nun kafyen du ta mdadong nan
i kagdohò i ta fgadè Dwata ani.

I sulat di dad fitu lumbuk i dad to ftoo

4 Mdà di ku Dyan salu di dad fitu simba-
han glam di Asya.

Mulà moon gamdawat gamu kafye na
ktanak nawa mdà di Dwata, dunan i Dwata
mdà di munan, kel di mdu ani, na kel di
landè sen, na lê man mdà di Mtiu Tulus
déé di kanfe Dwata, dunan i fite kaltulusan
di fitu kfagu, 5 na lê man mdà di ku Dyisas
Krayst, i tmulen kaglutan, dunan i tnanin
mték mdà di fati, na magot i kdee dad harì
dini di tah tanà.

Kanbongan ato nawa, na fagu di litèan
maloh di kfatin di krus, ta falwàan ato di
dad salàto. 6 Na lê nimò Dyisas Krayst ato
i dad to fakay magin di Kagotan, na ta
nimòan ato i dad to mnè di bleng i Dwata
na di dad to du fye nimòto knayè i Màan,
dunan i Dwata. Too kenen magdayen, na
maltulus kel di landè sen. Amén.
7 Tooyu fandam du lê samfulê Dyisas
Krayst teen di labun. Na i kdee dad to mite
dun, balù i dad to fmatak kenen di krus. Na
i kdee dad sahal lumbuk i dad to, too ale
lmanu kadang du mdà di kaflayaman dale.
Too ti glut ayé du too ti gdohò i man-gu ani.
8 I Amuto Dwata i too maltulus, na kenen
i Dwata mdà di munan, na kel di mdu ani.
Na ani manan, "Do i Alfa na Omiga," dunan
i tambù i kdee, na i famnge dun. Kenen i
mdà di muna, na sngé kel di mdu ani, na kel
di landè sen.

I kfite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

9 Do, Dyan, i flanekyu, na fagu di ksasat-
ugu ku Dyisas, ta gagin agu di kaflaya-
man salngad di gamu, na lê agu gagin di
Kagotan, na di kagtayudan. Na mdà di kat-
dògu i Tnalù Dwata, dunan i kaglut ta fite
Dyisas, ta bat dad ganlal agu ditù di fungul
dnagit Patmus. 10 Na di satu du kfangamfù
di Amu, ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun
lingegu talù gsen di kagolgu, na too ti bong
talùan gambet i uni bong few. 11 Na ani
manan di do, "Sulatam i teenam, na febem
di dad to ftoo ku Dyisas di dad fitu syudad,
dunan di Ifisu, na Smirna, na Pirgamu, na
Tiyatira, na Sardis, na Filadélfya, na lê man
di Lawdisya."
12 Na ta kmangél agu du fye teen-gu ku
simto i talù di do, na nun teen-gu fitu
blawen gufkah salò. 13 Na di bleng i dad
gufkah salò ayé, nun tadag déé i kbaweh to.
Na smaul kenen tahà kel di blìan, na nun
blawen labéd di kfen. 14 Na i wakan, gambet
bul bilibili falami sut du too ti bukay. Na i
matan, gambet dinè lifoh. 15 Na too samfilà i
blìan, gambet tambaga tnunal di luben. Na
i talùan, gambet luk i bong fikong. 16 Na di
sigalan gsen di kwanan, nun nagotan fitu
blatik, na nun lamwà di bàan satu gamban
sundang sbalà bà. Na too mneng i bawehan
gambet kneng i du ku ta ltu.
17 Na kantogu teen kenen, tadè agu galfan
gambet i to ta mati. Bay i sigalan kwanan,
yé agotan do, na manan, "Nang ge likò. Do
tambù i kdee, na i famnge dun. 18 Do i mto.
Ta gagu agu di fati, bay neyem, ta lê agu
mto, na ta là mati agu kel di landè sen. Do
magot i fati na Hadis.
19 Yé duenam man, sulatam i kdee fitegu
di ge, dunan i kdee mkel ani, na lê man i
kdee mkel kadang. 20 Ani gumtatek i dad
fitu blatik teenam di sigalgu kwanan, na
lê i dad fitu blawen gufkah salò. Mdà dad
fitu blatik, yé dad kasaligan mifat dad fitu
simbahan i dad to ftoo, na mdà dad fitu
gufkah salò, dunan i dad fitu simbahan
ayé."

2

I fafgadè Dyisas di simbahan di Ifisu

1 Na ta lê talù Dyisas, manan, "Ani su-
latam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan
di Ifisu. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
magot i fitu blatik di sigal kwananan, na
magu di bleng i dad fitu blawen gufkah salò.
2 Ta gadègu sa i kdee dad nimòyu, dunan i
kalgadyu na i kagtayudyu di dad kaflayam.

Ta gadègu na là falohyu i dad to sasè magin
di gamu, du i dad to flingu fagu di kmanla
dun dale i dek Dyisas, ta tooyu ale tnanul,
na ta teenyu na ise ale glut dek Dyisas.
3 Na ta gadègu sa i kafagtayudyu di dad
kaflayam gafat di gamu fagu di ksasatuyu
di do, na là sa fdonyu dun. 4 Bay ani là
kayègu di gamu, du i kalbong nawayu do, ta
là salngadan di muna. 5 Taman, fandamyu
i muna kagkahyu, na nsalyu i gukulangyu
ani, na nulêyu i fye ldamyu di munan. Ku
là msal gamu, salu agu déé di gamu, na
nwègu i gufkah salòyu. 6 Bay ani gufyeyu
du knangyu i sasè nimò dad Nikolaytas,
salngad do. 7 Ku nè i to nun klinge, yé fye,
falningen i man Mtiu Tulus di dad simba-
han. Na nè i to gamfisan kel di gusenan,
banlégu ktoo kmaan benge kayu mlé nawa
landè sen di Paraiso, i banwe Dwata.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Smirna

8 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Smirna. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
tambù i kdee na famnge dun, dunan i ta
mati di munan, na ta lê mték. 9 Ta gadègu
i dad kaflayamyu, na i klandèyu. Bay di
kaglutan, too bong i knunyu mdà di Dwata.
Ta gadègu i sasè kastulen i dad Dyu gamu.
Bay balù ku man nawala ku too ale glut
Dyu, bay yé mfun dale Satanas. 10 Nangyu
kalnikò i dad kaflayam fan kel di gamu, du
nun di gamu fablanggù Satanas du tnilewan
gamu, bay lo sfalò butang i klo kaflayamyu.
Ani flaugu di gamu, too gamu fduf lmalò di
do, balù ku fnatila gamu, du banléta gamu
kyangen, dunan i nawa landè sen. 11 Ku
nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man
Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè i to
gamfisan kel di gusenan, là gnagula i galwe
fati, dunan kaflayam landè sen.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Pirgamu

12 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Pirgamu. Manam di dale, 'Ani fafgadè i
To magot i sundang sbalà bà too gamban.
13 Ta gadègu i banwe gumnèyu, déé gumnè
Satanas, na kenen magot dun. Bay knèan,
tooyu knabas i kaftooyu di do, na là sa
tnagakyu dun, balù ku déé gufmatila ku
Antipas, du mdà di kafdufan tmulen gablà
di do. 14 Bay ani là knayègu di gamu, du nun
dademe déé lmalò di tdò Balaam di munan,
na balingyu ale faloh. Mdà Balaam, kenen
i tamdò ku Balak i kibòan fagsalà dad to
Israél fagu di kakaanla i dad dsù di dad ise
glut dwata, na di ksafédla ise yaanla. 15 Na
lê nun dademe lmalò i tdò i dad Nikolaytas.
16 Taman, msal gamu, du ku là msal gamu,
fabaltik agu salu déé, na gnamitgu i sun-
dang lamwà di bàgu samfati i dad to ayé.
17 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i
man Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè i
to gamfisan kel di gusenan, banlégu kenen
knaan* busek Dwata. Na lêgu kenen banlé
batu bukay, na nun falami dagit gsulat déé,
na lo yé gmadè dun i to gamdawat i batu
ayé.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Tiyatira

18 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Tiyatira. Manam di dale, 'Ani fafgadè i
Ngà Dwata, dunan i To nun mata gambet
dinè lifoh, na blìan samfilà gambet tambaga
tnunal di luben. 19 Ta gadègu i kdee dad
nimòyu, dunan i kakdoyu, na i kaftooyu,
na i kafdufyu mimò i nimògu, na i kafag-
tayudyu di dad kaflayam. Na lêgu gadè ta
baling midul i kalbong nimòyu di mdu ani.
20 Bay ani là knayègu di gamu, du balingyu
faloh i katdò Dyésibél, i libun manan kenen
kun tugad Dwata. Bay fan-gawan i dad
snaliggu du yé tdòan fakayla snaféd i ise
yaanla, na fakayla knaan i ta dsù di dad ise
glut dwata. 21 Ta banlégu kenen bang msal
di dad sasè nimòan ayé, bay là ti mayèan.
22 Bay tadègu bat kenen di gumilèan, na
lê gagin falnayam i kdee dad to lmalò i
nimòan ku là msal ale di sasè nimò ganbetla
di kenen. 23 Fnatigu i dad ngàan, na fagu
déé, teen i kdee dad to ftoo na gadègu i
fandamla na knayè i dad to, na bnalàgu di
kat satu gamu i dad nimòyu.

24 Bay nun di gamu déé di Tiyatira, là
lalòyu i sasè tdò Dyésibél, na là ganbetyu
i manla "dad mngalam tdò mdà di ku Sa-
tanas." Na landè dademe fimòta gamu.
25 Ani logu man gamu. Too gamu fbagal di
kaftooyu. 26 Nè i dad to gamfisan kel di gusenan, na fles mimen di knayègu, banlégu ale glal magot i dad to mdà di dad sahal banwe.

* 2:17 2:17 Dunan mana mdà di langit.

27 Too mbagal i kagotla salngad di bala tek
là gagan tanfò, du lnunahla i dad banwe
salngad i kulang tanà. Na banlégu ale
kdatah, salngad kdatah ta gdawatgu di ku
Mà. 28 Na lêgu blé di dale i blatik too mneng.
29 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i
man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

3

I fafgadè Dyisas di simbahan di Sardis

1 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Sardis. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
fite kaltulusan di fitu kfagu, na magot i fitu
blatik. Ta gadègu i dad nimòyu, na gadègu
yé kite dad to gamu nun falami nawayu,
bay di kaglutan salngad gamu fa di to mati.
2 Mukat gamu, na fanbagalyu i gdè kaftooyu
du fye là sdulêan malmo, du là fa sikof i dad
nimòyu di kanfe Dwata. 3 Taman, tooyu fnè
di nawayu i tdò ta lingeyu na ta dnawatyu
di munan. Too gamu mimen, na nsalyu i
dad sasè nimòyu, du ku là, tadè agu msut
déé di gamu gambet i to tmaku. 4 Bay nun
là dee di gamu i là fagsik saulla. Dale i
gten falsak saul bukay magin do. 5 Na nè i
to gamfisan kel di gusenan, lê kenen snaul
bukay salngad dale. Na là ti nifugu i dagitan
di libru gugsulat dagit i dad to gamdawat
nawa landè sen. Bay di kanfe Màgu na i dad
kasaliganan, yé fgadègu dale i dad togu. 6 Nè
i to nun klinge, yé fye, falningen man i Mtiu
Tulus di dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Filadélfya

7 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Filadélfya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
too mtiu na too glut gsalig, dunan i mfun
kunsì nagot Harì Dabid di munan. I fintù ta
nukàan, ta landè gmagan tmakab dun. Na
i fintù ta tnakaban, ta landè gmagan mukà
dun. 8 Ta gadègu i dad nimòyu. Gadègu too
tukay i kgisyu, bay ta nimenyu i tdògu, na
too gamu fduf di klalòyu do. Ta nukàgu
gamu i satu fintù, na ta landè gmagan
tmakab dun. 9 Na mdà i lumbuk Satanas gal
tmulen kéng fagu di kmanla dun, dale kun
dad glut Dyu, falkuadgu ale di blìyu du fye
gadèla bong nawata gamu. 10 Yé ta man-gu
di gamu fagtayud gamu, na ta nimenyu sa
i man-gu ayé. Taman, kanlungta gamu di
kaflayam fan kel ku ta tnilewgu i kdee dad
to di klamang banwe. 11 Na lê agu samfulê di
là mlo. Tooyu fnè di nawayu i kaftooyu du
fye landè gamlad i kyangen ta tagà Dwata
gamu. 12 Nè i to gamfisan kel di gusenan,
nimògu kenen lahan i Gumnè Dwata, na ta
là milihan déé. Na sulatgu di kenen i dagit
Dwata, i dagit syudad Dwata, dunan falami
Dyérusalém ftuntun mdà di langit. Na lêgu
sulat di kenen i falami dagitgu. 13 Nè i to nun
klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di
dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Lawdisya

14 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Lawdisya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i
To too gsalig. Too kenen fduf, na slame
glut i kdee manan, na kenen gutambul i
kdee dad nimò Dwata. 15 Ta gadègu i dad
nimòyu. Là sa minit nawayu, na là sa tnon.
Yé kayègu, ku tno gamu, gafles i katnoyu,
na ku minit gamu, gafles i kinityu. 16 Bay du
gambet gamu i éél lo mduf, taman ta fanta
gamu lwà. 17 Yé manyu bong knunyu na fye
kagkahyu na landè klidùyu. Bay di kaglutan
maflayam gamu, na magakdo gamu, na
landè knunyu, na tadè gamu flaweh, na
butè. 18 Taman ani flaugu gamu. Mwè gamu
i untù blawen di do du fye bong knunyu. Na
mwè gamu saul bukay di do du fye lsakyu,
du fye ta là myà gamu di kaflawehyu. Na
mwè gamu bulung matayu, du fye mite
gamu. 19 Nngakgu na fanngewegu i kdee
to kanbonggu nawa. Taman, too gamu
fduf, na nsalyu dad salàyu. 20 Fandamyu
ani. Tadag agu di sablà i fintù, na mbal agu
fusuk. Ku nun to lminge i talùgu, na nukàan
i fintù, fusuk agu di gumnèan, na song gami
kmaan. 21 Nè to gamfisan kel di gusenan, yé
banlégu glal sudeng di safédgu di trunugu.
Yé gufasalngadgu dun i kafsudeng Mà do di
safédan di kafngegu fmisan i dad sasè.

22 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i
man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

4

I kfangamfù ditù di langit

1 Na kafnge ayé gine, lê nun fite i Amu di
do, i satu takab ta mgukà ditù di langit.

Na mdà i talù ta lingegu salngad bong
féw, ta lê talù, manan, "Myak ge dini, du
fiteta ge ku dét i mkel kadang di fulé du."

2 Na ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun teen-
gu trunu di langit, na nun sudeng di tahan.
3 Too mneng i bawehan salngad dad batu
malung dnagit dyaspér na kornalina, na
glibut di trunun ayé, nun bluntu mlunu
salngad bawehan di ésméralda. 4 Na glibut
di trunu ayé, lê nun lwe falò fat dademe
trunu, na yé sudeng di tahla lwe falò fat tua.
Smaul ale bukay, na nun sukubla kyangen
blawen. 5 Na mdà di tnanin trunu, mkal i
silà, na nun lugung na kilet. Na gsen di
muna i trunu, nun fitu salò ta dminè, dunan
i Mtiu Tulus, du fiten i kaltulusan di fitu
kfagu. 6 Na di gusmalu i trunu, nun sawe
mahin too mtiu salngad kristal.

Na glibut di trunu ayé, nun fat maltulus
tadag déé, na fnò mata i kfela na i kagolla.
7 Yé baweh i tnanin maltulus salngad liyun,
na i galwen, salngad safì, na i gatlun, sal-
ngad baweh to, na i gfatan salngad banug
ku mayeng. 8 Na kat satu maltulus ayé, men
nam fafakla, na slame mata di dungan na di
tah i fafakla. Mdu na kifuh, là ti fanak ale
lmingag dmayen Dwata, manla,

"Too ti mtiu i Amuto Dwata Too Maltulus,
dunan i Dwata mdà di munan, kel di
mdu ani, na kel di landè sen."

9 Na yé duen i dad maltulus lmingag du
dnayenla, nafèla, na fasalamat ale di su-
deng di tnanin trunu, dunan i mto kel di
landè sen. Na gasalngan di kdayenla ayé,
10 tadè lamfan i dad lwe falò fat ulu di muna
i trunu, na fnangamfùla i Mto kel di landè
sen. Na flasàla i dad kyangenla di kanfen,
na manla,

11 "E, Amumi na Dwatami, gten ge dmawat
kdayen, afè, na kaltulus du ge sa
mimò kalbong kdee, na mdà di
knayèam, yé duenla mto."

5

I sulat maglulun na i Ngà Bilibili

1 Na nun teen-gu kalatas lnulun sbalà
sulat di kwanan i sudeng di tnanin trunu,
na lê nun fitu fadkat dun du fye là mgukàan.
2 Na nun teen-gu satu kasaligan maltulus,
na toon falbong i talùan, na manan, "Simto
gablà mwè i dad fadkat di sulat ani na mukà
dun?" 3 Bay landè teenla di langit, ku de-
men di tah tanà, ku demen di dungan i tanà
ku gablà mukà i sulat ayé, na masa dun.
4 Taman, too agu mngel du landè teenla i
gablà mukà sulat ayé na masa dun. 5 Na
man i satu dad tua di do, "Nang ge mngel.
Neyem i Liyun mdà di bel lumbuk Dyuda,
dunan i too mdatah bel Dabid. Kenen i
gamfisan, na gablà mwè dad fitu fadkat di
sulat, na mukà dun.

6 Na kafnge ayé, nun teen-gu Ngà Bilibili
tadag di saféd i tnanin trunu di bleng i dad
fat maltulus na dad lwe falò fat tua. Di
keyem dun, gadèam ta gagu di fati. Fitu
suketan na lê fitu matan, dunan i Mtiu
Tulus dek di klamang banwe fite kaltulusan
di fitu kfagu. 7 Na fdadong i Ngà Bilibili du
nwèan i sulat lnulun di kwanan i sudeng di
trunu. 8 Na kanton nimò ayé, ta lamfan i dad
fat maltulus na i dad lwe falò fat tua di kanfe
i Ngà Bilibili. Na kat satu dale, nun nebela
arpa*, na dad tukung blawen fnò falbuk fye
bun, dunan dasal i dad to nfun Dwata. 9 Na
lmingag ale i satu falami lingag, manla,

"Ge i gablà mwè i sulat lnulun, na mwè i
dad fadkatan, du ta fnati ge, na fagu
di litèam maloh di krus, ta msò ge
to mdà di kdee sahal gutambulla, na
di sahal talùla, na di sahal adatla, na
di sahal banwela du fye nfun Dwata
ale.

10 Na ta nimòam ale dad to magin ge di
Kagotam, na ta fanbalingam ale dad
to mnè di bleng i Dwata na i dademe
dad to du fye nimòla i knayèan. Na
dale magot i dad banwe di tah tanà."

11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu na
lingegu i file kati dad kasaligan Dwata, na
salnibutla i tnanin trunu, na dad fat malt-
ulus, na dad lwe falò fat tua. 12 Na toola fan-
gal i klingagla, manla,

"I Ngà Bilibili ta fnati, too kenen gablà
dmawat i glal, na knun, na kfu-
lung, na kgis, na afè, na kdayen, na
kafye."

13 Na lêgu linge talù i kdee mnè di langit,
na di tah tanà, na di dungan i tanà, na di
mahin. Na sdulê ale lmingag, manla,

"Mdà i sudeng di trunu, na i Ngà Bilibili,
gablà ale dmawat kafye, na afè, na
kdayen, na glal kel di landè sen."

14 Na lê tmimel i dad fat maltulus, manla,
"Amén." Na lamfan dad lwe falò fat tua du
mangamfù ale.

* 5:8 5:8 Sawe fuglung ku faglung, bay dee tafasan/kw'erdasan.

6

Dad fitu fadkat

1 Kafnge ayé, teen-gu i kwè Ngà Bilibili
i tnanin di dad fitu fadkat, klogu lminge
talù i satu maltulus salngad lugung, manan,
"Salu ge dini." 2 Na lê nun teen-gu kudà
bukay, na i smakay dun, nun nagotan bo-
hol, na banléla kenen kyangen. Na mdà
kenen salngad i to mdà sfati na gamfisan.

3 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i galwe
fadkat, na flesgu linge talù i galwe maltulus,
manan, "Salu ge dini." 4 Na lê nun lamwà
satu kudà too fulè, na i smakay dun, banléla
ktoo mebe kasfati dini di tah tanà du sbanò
i dad to. Na lê nun too tahà sundang bléla
di kenen.

5 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gatlu
fadkat, na flesgu linge talù i gatlu maltulus,
manan, "Salu ge dini." Na kantogu meye,
nun teen-gu kudà fitam, na i smakay dun,
nun nagotan timbang. 6 Na kafnge ayé, lê
nun lingegu talù mdà di bleng i dad fat
maltulus, manan, "Ta lo tlu sufa trigo gwè
satu to i sukéyan di sdu, na lo sgantang barli
gwè satu to i sukéyan di sdu. Bay là fakay
falmo i olib na i grép."

7 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfat
fadkat, na flesgu linge talù i gfat maltulus,
manan, "Salu ge dini." 8 Na kantogu meye,
lê nun teen-gu kudà bukes. Na yé dagit i
smakay dun Fati, na yé tmadol dun Hadis.
Na banléla ale ktoo fmati dee dad to di tah
tanà fagu di sundang, na di kbitil, na di dad
tduk, na di dad lmanaf labè. Na yé kdee dad
to mati, tngà di tngà i kdeela mnè dini di
tah tanà.

9 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i glime
fadkat, na flesgu teen di dungan gudamsù
layef i dad to ta fnati mdà di kaftoola na
kafdufla tmulen Tnalù Dwata. 10 Na toola
falbong i talùla du fakdo ale di Dwata,
manla, "E Amu Maltulus, ge i too mtiu na
gsalig. Kilen kè kaflayamam i dad to di tah
tanà ani du balas i kfatila gami?" 11 Na kat
satu dale, nun gdawatla tahà saul bukay.
Na yé flaun dale fatan ale là mlo du nun
dademela snalig i Dwata, i dad flanekla di
kaftoo lê fan fnati gambet dale, na silang
gdohò kaflayaman dad to fmati dale ku ta
sdulê.

12 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i
gnam fadkat, na fles nun bong linol. Na i du,
ta mgimò fitam gambet falnas too fitam, na
i bulen, ta mbaling fulè gambet litè. 13 Na
mtatek i dad blatik kel di tanà gambet i
benge fig tlabo muhad mdà di kgal nus. 14 Na
tadè mlanas i kmawang salngad di klulun
i sulat. Na kdee dad bulul na dad fungul,
mgidul ale.

15 Na kafnge ayé, i kdee dad harì, na i
dademe ganlal dini di tah tanà, na i dad ulu
i dad sundalu, i dad to bong knun, i dad
to kamgis, na i kdee dademe dad to, baling
fasak, ku demen ise fasak, sdulê ale salbuni
di lam i dad ilib na di bleng i dad malbang
batu di dad bulul. 16 Na tlola i dad bulul na
i dad batu, manla, "Mtubak gamu di tahmi
fye maglidung gami di kanfe i sudeng di
trunu, na là gafat di gami i kalbut i Ngà
Bilibili. 17 Du ta kel i dula falmayam, na
landè to gmagan famgal nawan di kaflayam
ani."

7

I 144,000 bel dad to Israél

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu fat kasali-
gan i Dwata, yé gutadagla di fat syung i
tanà, na nsangla i nus du fye là mbalan
di tanà, di mahin, ku demen di dad kayu.
2 Na lê nun teen-gu kasaligan i Dwata fdu
di gusut i du salu tah. Na yé neben i gal
gnamit mimò ilè* di dad to nfun i too glut
Dwata. Na fan-galan i talùan tamlo i dad
fat kasaligan ayé gine ta banlé ktoo falmo i
tanà na i mahin. 3 Na manan dale, "Nangyu
tayò falmo i tanà, na i mahin, na i dad
kayu. Silangyu falmo ku ta mimò gami ilè
di baweh i dad to snalig i Dwatato." 4 Na
kafnge ayé, lê nun tmulen di do ku file
kdee dad to i nun ilè, 144,000 i kdeela mdà
di dad sfalò lwe lumbuk i dad bel Israél.
5 Mdà di lumbuk Dyuda, 12,000, na mdà di
lumbuk Rubén, lê 12,000, na mdà di lumbuk
Gad, lê 12,000. 6 Na mdà di lumbuk Asér, lê
12,000, na mdà di lumbuk Néftali, lê 12,000,
na mdà di lumbuk Manasi, lê 12,000. 7 Na
mdà di lumbuk Simyun, lê 12,000, na mdà di
lumbuk Libay, lê 12,000, na mdà di lumbuk
Isakar, lê 12,000. 8 Na mdà di lumbuk Sibu-
lon, lê 12,000, na mdà di lumbuk Dyosip,
lê 12,000, na mdà di lumbuk Bénhamin, lê
12,000.

* 7:2 7:2 Ku demen kyaf.

I mlabung dad to smaul bukay

9 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu mlabung
dad to i là gagan nse. Na mdà ale di dad
sahal banwe, na di sahal gutambul, na di sa-
hal adat, na di sahal talù. Na déé gutadagla
di kanfe i trunu Ngà Bilibili. Na ta smaul
ale bukay, na magot ale taglang palmira.
10 Na fan-galla i talùla, manla, "Magdayen
Dwatami i ta sudeng di trunu, na lê man i
Ngà Bilibili, du dale gumdà i kagalwàmi."
11 Na sdulê tadag i kdee dad kasaligan Dwata
salmibut di trunu, na di dad lwe falò fat
tua, na di dad fat maltulus. Na fles ale
lamfan di kanfe i trunu du mangamfù ale
di Dwata, 12 na ani manla, "Too ti glut. I
Dwatato, too kenen gablà dmawat kafye,
kdayen, kfulung, kfasalamat, afè, glal, na
kgis kel di landè sen. Amén."

13 Na lê smalek satu tua di do, manan,
"Simto i dad to smaul bukay ayé, na nè
gumdàla?"

14 Na tmimel agu, man-gu, "Wanta. Ge sa
i gmadè ayé."

Na lêan agu tnimel, manan, "Dale sa
i gamfisan di sasè kaflayam. Ta nfukla
saulla di litè i Ngà Bilibili, du fye too bukay.
15 Taman, yé gutadagla di kanfe i trunu
Dwata, na nimòla i knayèan mdu na kifuh
déé di gumnèan. Na i sudeng di trunu ayé
i kamlung dale du déé gumnèan di blengla.
16 Na ta là ale bitil ku demen malinum. Ta là
maflayam ale di kinit du, na i dademe init,
17 du i Ngà Bilibili déé di trunu, yé i mifat
dale, na nalakan ale salu di dad sfut éél mlé
nawa. Na nifu Dwata dad lwak maloh di
matala."

8

I kwè i gfitu fadkat

1 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfitu
fadkat, na ta landè muni di langit kel di tngà
oras klon. 2 Na kafnge ayé, lêgu teen dad fitu
kasaligan gal tadag di kanfe i Dwata, na kat
satu di dale, banlé bong few.

3 Na lê nun satu kasaligan i Dwata magot
tukung blawen gumkah falbuk fye bun. Ta
fdadong kenen di gudamsù, na tadag déé.
Banléla kenen too bong falbuk du tnùan
di dasal i dad to nfun Dwata di gudamsù
blawen di kanfe i trunu. 4 Salngan salu tah
i buk na dasal i dad to nfun Dwata mdà di
lam falel i kasaligan tadag di kanfe i Dwata.
5 Na kafnge ayé, lê nwè kasaligan i tukung
ayé gine, na fananòan bala lifoh mdà di
gudamsù, klon mbat dun di tanà. Na tadè
lmugung, na kmilet, na smilà, na lminol.

I dad malbang few

6 Na i fitu kasaligan magot few, ta fatlagad
ale myuf dun.

7 I tnanin kasaligan, ta nyufan i few an.
Tambù tatek i bulek ulen * na lifoh, nun
bolan litè. Na sakuf i fan tngà i klamang
banwe, gagin i dad kayu, na i dad bnas
falami tmabò.

8 I galwe kasaligan, lêan nyuf i kenen few,
na nun bong dminù sawe bulul bat talà
mahin, na tadè mbaling litè i fan tngà kabal
i mahin, 9 na fan tngà i kdee mnè di lam
mahin mati, na fan tngà i kdee dad kafal di
talà mahin malmo.

10 I gatlu kasaligan, lêan nyuf i kenen
few, na nun bong blatik dminè gambet
salò bnakas mtatek mdà di langit, na yé
gugtadèan di fan tngà i kdee dad éél maloh,
na i dad sfut. 11 (Yé dagit i blatik ayé Féét.)
Na fan tngà i dad éél, mbaling féét, na dee
to mati mdà di kinumla i éél féét ayé.

12 I gfat kasaligan, lêan nyuf i kenen few,
na fan tngà i du, na fan tngà i bulen, na
fan tngà i kdee dad blatik, malmo ale na
mbaling kifuh. Taman, ku file kdee oras
di mdu, fan tngà i là kneng i du. Na ku
file kdee oras di kifuh, fan tngà i là kneng
i bulen na dad blatik. 13 Na klogu meye, lê
nun teen-gu banug mayeng di tah, na fan-
galan i talùan, manan, "Too ti magakdo dad
to mnè di tah tanà du mdà di sasè mkel ku
ta nyuf i dad dè tlu kasaligan i dale few."

9

1 I glime kasaligan, lêan nyuf i kenen few,
na nun teen-gu satu blatik ta mtatek di
tanà. Na bléla di kenen i kunsì mukà i too
mngalam sol landè gusenan. 2 Na kanton
nukà i sol ayé, lamwà i mangfel buk gambet
i bong buk lamwà di sol gumtam uling*. Na
magsafang i neng du, na kmifuh i klamang
banwe. 3 Na nun dad tlangas lamwà di buk
ayé, na mdaf ale di tah tanà, na banléla
ale gnagan makét salngad alas i sifit†. 4 Na
yé fnang di dale ku falmola i dad bnas di

* 8:7 8:7 Mulen ays. * 9:2 9:2 Ku demen using. † 9:3 9:3 Ku demen kuleng tanà.

tah tanà, ku demen i dad fele, ku demen
i dad kayu. Bay lo yé fakayla falnayam i
dad to landè ilè i ta kfun Dwata dale di
bawehla. 5 Na falohan ale falmayam i dad
to kel di lime bulen klon, bay fnangan ale
fmati dale. Na i katduk galyalo i dad to di
kakét i tlangas dale, salngad alas sifit. 6 Na
di lam i lime bulen ayé, too mayè i dad to ku
mati ale, bay landè kibòla, du fawag i fati di
dale.

7 I dad tlangas ayé, yé lawehla sawe kudà
ta gatlagad snakay sfati. Na di tah ulula,
nun sawe kyangen blawen, na i bawehla
sawe baweh to. 8 Na i wakla, sawe wak libun,
na i dad kifanla, sawe kifan liyun. 9 Na i dad
anit di kfela sawe tek. Na ku mayeng ale,
i lafluk fafakla, salngad lduk i dee kudà na
uni kalisa dyolla salu di gusfati. 10 Na nun
ikongla na knamatla gambet sifit, na déé di
ikongla gumnè gnaganla falmayam i dad to
di lam i lime bulen klon. 11 Na nun harì i
dad tlangas ayé, dunan i kasaligan Satanas
magot i too mngalam sol. Yé dagitan di
talù Hibru, dunan Abadon, na di talù Grik
Apolyun. (Na yé gumtatek i dagit ayé,
dunan "Gal Falmo.")

12 Na yé gusen i tnanin kalnikò. Bay nun
lwe gdè fa.

13 Na lê nyuf gnam kasaligan i kenen féw,
na nun lingegu talù fdu di sbalà syung i
gudamsù blawen di kanfe i Dwata. 14 Na yé
manan di gnam kasaligan ta myuf i féwan
gine, "Ftakum i dad fat kasaligan Satanas ta
bnakus di kilil i bong éél dnagit Yufratis."
15 Na ftakun i fat kasaligan Satanas ayé i ta
fala gatlagad fatan i bang, ku dét falin, na i
bulenan, na i dun, na i orasan, du fnatila fan
tngà i kdee dad to di klamang banwe. 16 Na
yé kdee dad sundalu kmudà lwe latuh kati.
Yé duen-gu gmadè dun du nun tmulen di
do. 17 Di kanteen-gu, ani kbaweh i dad sun-
dalu na i dad kudà snakayla. I dad sundalu,
nun anit di kfela, yé batakan fulè gambet
lifoh, na lê too mlunu, na mlalél gambet
sandawà. Na i ulu dad kudàla, gambet ulu
liyun, na yé lamwà di bàla lifoh, na buk, na
sandawà. 18 Na fan tngà i kdee to di klamang
banwe mati mdà di tlu flayam ayé, dunan i
lifoh, i buk, na i sandawà lamwà di bà i dad
kudà. 19 Déé gumnè i gnaganla fmati di bàla
na di ikongla. Na i dad ikongla, nun dad
ulun salngad ulad i gnamitla falmayam dad
to.

20 Na i dad to là mati di dad flayam ayé, là
ti nsalla i dad sasè nimòla. Baling ale fadlug
mangamfù di dad busaw, na di dad ise
glut dwata nimòla mdà di blawen, blawen
bukay, tambaga, batu, na kayu. I dad
dwatala ani, là mite ale, na là lminge ale, na
là magu ale. 21 Na i dad to ayé, là ti nsalla i
kbanòla, na i kloosla, na i ksafédla i dad ise
yaanla, na i ktakula.

10

I kasaligan Dwata na i tukay sulat lnulun

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan Dwata too maltulus tufa mdà di
langit. Gsafut kenen labun, na nun bluntu*
lmibut di ulun. Na i bawehan, gambet mata
du, na i blìan, gambet lahan dminè. 2 Na
nun tukay sulat ta magbel di falelan. Mdà
i blìan gsen di kwanan, lékan di mahin, na
i blìan gsen di bibeng, lékan di tanà. 3 Na
fan-galan i talùan salngad liyun. Na kanton
talù, fles kmilet fitu dulê. 4 Na kafngen
kmilet, sulatgu moon i ta lingegu. Bay
lê nun lingegu talù mdà di langit, manan
do, "Nangam tulen i ta man fitu kilet, na
nangam sulat."

5 Na i kasaligan Dwata ta teen-gu tadag di
mahin na di tanà, kayangan salu tah sigalan
kwanan, 6 du samdagè di dagit i Dwata mto
kel di landè sen, dunan mimò i langit, tanà,
mahin, na i kdee mnè di lamla, manan, "Ta
landè guganggà i fan mkel ani. 7 Bay ku
ta nyuf i gfitu kasaligan i kenen féw, yé
klo Dwata dmohò i knayèan tagnèan buni,
dunan i ta tulenan di dad tugadan toon
snalig."

8 Kafnge ayé, lêgu linge talù i ta lingegu
gine mdà di langit, ani manan, "Mdà ge.
Nwèam i sulat ta magbel di falel i kasaligan
tadag di mahin na di tanà."

9 Taman, ta fdadong agu di kasaligan ayé,
na fnigu di kenen i tukay sulat nagotan. Na
yé manan do, "Nwèam, na knaanam. Too ti
mih kadang di lam bàam gambet tnab, bay
ku ta kel di lam tienam, too ti féét."

10 Na ta nwègu i tukay sulat mdà di fale-
lan, na flesgu knaan. Na glut, too ti mih
gambet tnab di lam bàgu, bay kantogu floh,
ta too féét di lam tien-gu. 11 Na lê nun talù

* 10:1 10:1 Ku demen lawés ku dawin dawé.

di do, manan, “Là fakay ku là lêam fgadè i
ta lingem gablà di fan mkel di dad to sahal
adat, na sahal banwe, na sahal talù, na lê
sahal ganlal.”

11

I lwe to tmulen i Tnalù Dwata

1 Na kafnge ayé, banléla agu btas gambet
tugad, na dekla agu, manla, “Mdà ge, na
bantasam i Bong Gumnè Dwata, na i gu-
damsù, na nsem i kdee dad to mangamfù
di Dwata déé. 2 Bay nangam fagin bantas
i nasel di lwà, du yé ta gablé di dad to ise
Dyu i gal madoy Dwata. Fagsikla i syudad
Dyérusalém, dunan i banwe Dwata, di lam i
fat falò lwe bulen. 3 Na dekgu i lwe dad togu
gal tmulen Tnalù Dwata, na yé klola tmulen
1,260 du. Na lamla tmulen, yé saulla falnas
too mileng salngad sakù.”

4 Na i lwe to ayé, yé guflingen dale di
munan di lwe kayu dnagit olib, na di lwe
gufkah salò tadag di kanfe Dwata, dunan
i mfun i kabal tanà. 5 Na ku nun to fan
famsasè i lwe to ayé, nun lifoh lamwà di
bàla du falmon i dad dmuen dale. Yé fati i
dad to mayè famsasè dale. 6 Na i lwe to ayé,
nun gnaganla msang i ulen di lamla tmulen
i ta fgadè Dwata. Na lê nun gnaganla
fambaling litè i dad sfut éél, na mlé kdee
flayam balù dét knayèla.

7 Na kafngela tmulen i Tnalù Dwata, nun
labè lmanaf lamwà di mngalam sol, na
sanfatin ale. Gfisanan i lwe to ayé, na gfatin
ale. 8 Na déé gumlasà i lawehla di dalan i
bong syudad di gufmatak di krus i Amula
di munan. Na yé gugaflingen i syudad ayé
Sodom ku demen Idyip. 9 Na dee dad to mdà
di dad sahal adat, na dad sahal gutambul,
na dad sahal talù, na dad sahal banwe i salu
déé di lam i tlu du tngà du neyela i laweh
i dad to ayé, bay là ti falohla ale lbang du
kayèla ale flagas. 10 Na mdà di kfati i lwe to
ayé, too ti lehew i dad to mnè di tah tanà, na
baling ale mimò fista na lê nun kasabléla,
du i dad tugad Dwata ayé, toola falnayam i
dad to di lamla mnè di tah tanà.

11 Bay kafnge i tlu du tngà, lê nték Dwata
ale, na fles ale tadag. Na kanto teen i kdee
dad to ayé, too ale likò. 12 Na kafnge ayé, nun
lingela talù mdà di langit, manan di lwe to
ayé, “Mbatun gamu.” Na tadè ale magket
magin di labun, na teen i dad to dmuen
dale.

13 Salngan di kbatunla, nun bong linol,
na malbà i gasfalò di kdee dad gumnè di
syudad ayé. Fitu libu i kdee dad to mati di
linol ayé, na i dad to là mati, too ale likò, na
dnayenla i kdatah Dwata di langit.

14 Na yé gusen i galwe kalnikò. Bay kel i
gatlun di là mlo.

I kyuf i gfitu few

15 Na kafnge ayé, lê nyuf gfitu kasaligan
i kenen few, na nun dad talù too mgal di
langit, manla, “I kdatah magot i kalbong
kdee dini di tah tanà, ta yé gamfun dun i
Amuto Dwata, na i Mgalékan, dunan Krayst.
Na kel di landè gusen i Kagotan.” 16 Na i lwe
falò fat tua sudeng di dad trunula di kanfe
Dwata, ta lamfan ale du mangamfù ale di
Dwata, 17 na manla,

“E Amumi Dwata too maltulus, ge i Dwata
mdà di muna kel di mdu ani. Fasala-
mat gami di ge du ta gnamitam i
bong glalam, na ta tanbùam magot
i kdee di tah tanà.

18 I dad to dmuen ge, too ale falbut, bay ta
kel i bangam falmayam dale. Na ta
lê kel i bangam mukum i dad to ta
mati, na mlé lubay di dad snaligam,
dunan i dad tugadam, na i kdee dad
to nfunam, dunan i kdee mafè ge,
i baling mdanà, ku demen mdatah.
Na ta lê kel i bangam falmayam i dad
to gamfalmo i banwe.”

19 Na kafnge ayé, mgukà i Bong Gumnè
Dwata di langit, na teen ditù di lam kahun
i gufkah i kasafnè Dwata na i dad ton.
Na tadè smilà, na lmugung, na kmilet, na
lminol, na tatek i bulek ulen.

12

I libun na i bong dragon fulè

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit
satu ilè too gamtikeng. Nun libun, yé
saulan i du, yé gutadagan di bulen, na yé
kyangenan sfalò lwe blatik. 2 Na maltien
kenen, na mkit du too tamduk i fan ksut
ngàan.

3 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit
satu ilè too gamtikeng. Nun too bong ulad
fulè, yé dagitan dragon, fitu i kdee ulun,
na sfalò suketan. Na di kat ulun, nun
kyangenan. 4 Na dyol ikongan i fan tngà

i kdee dad blatik, na ftatekan ale di tanà.
Na tadag kenen di kanfe i libun maltien, du
falmon i ngàan ku ta sut. [5] Na kanto sut ngà
i libun ayé, yé ngàan lagi. Na landè kibò
i dragon falmo dun du nun samkot kenen
salu di trunu Dwata di langit. Na nun du
kadang, kenen magot i kdee dad banwe dini
di tah tanà, na landè ti gamfisan kenen. [6] Na
milah i libun ayé salu di banwe landè to
mnè ditù di gufafanak Dwata kenen. Na
nifat Dwata kenen déé di lam i 1,260 du.

[7] Na di bang ayé, lê nun bong kasfati di
langit. I satu mdatah kasaligan Dwata, yé
dagitan Mikaél, na lê man i dademe dad
kasaligan mdanà di kenen, sanfatila i bong
dragon fulè. Na lê malas i bong dragon,
na i dad snaligan. [8] Bay gfisanla i dragon
na i dad snaligan, na filahla ale mdà di
langit. [9] Yé duenam man, magbat i bong
dragon ayé mdà di langit, dunan i ulad di
muna, dnagit ku Satanas, ku demen tong
gal dmalam. Tagnèan fan-gaw dad to di
klamang banwe, bay bat kenen di tah tanà,
magin i dad snaligan.

[10] Na kafnge ayé, lê nun lingegu bong
talù di langit, manan, "Ta gdohò nan i
kafalwà Dwata i dad to, na ta fiten i bong
kaltulusan! Ta tambù nan i kagotan, na ta
nun glal i Mgalékan, du Satanas, i dmalam
dad flanekto mdu na kifuh, ta bat mdà di
langit! [11] Ta gfisan i dad flanekto Satanas
fagu di litè i Ngà Bilibili, na fagu di kaglut
tdòla. Na là ti knabasla i ktola, bay gatlagad
ale fafati du mdà di kaftoola. [12] Yé duenam
man, i kdeeyu mnè di langit, too gamu
flehew. Bay gamu dad mnè di tah tanà,
na di mahin, magakdo gamu, du ta déé
Satanas. Too ti sè i kalbutan du gadèan ta
là mlo i kaflayaman."

[13] Na kanto gadè i dragon na ta bat kenen
kel di tanà, mdà kenen du dluhan i libun
mngà lagi. [14] Bay i libun, banléla kenen
fafak gambet fafak banug du fye nun kibòan
mayeng salu di banwe landè to mnè ditù
di gufafanak Dwata dun. Na déé gumifat
Dwata kenen di lam i tlu fali tngà, du fye
là gafit i ulad dun. [15] Na kafnge ayé, lwà i
ulad i too bong éél du kayèan fanul i libun
ayé. [16] Bay i tanà, tnabengan i libun ayé du
tin tadè mgukà, na nsafan i bong éél ta lwà
i dragon. [17] Na kafnge ayé, too sè kalbut i
dragon di libun, na mdà kenen mbet sfati
di dademe dad belan, dunan i dad to toola
fkah di nawala i dad uldin Dwata, na tmulen
i kaglutan ta fgadè Dyisas. [18] Na lo tadè
tadag i bong dragon di kilil mahin.

13

I lmanaf lamwà di mahin

[1] Na lê nun teen-gu lmanaf too kalnikò
lamwà di mahin. Sfalò i kdee suketan, na
fitu ulun. Di kat suketan, nun kyangen, na
di kat ulun, nun dagit gsulat ilè i knangla i
kdatah Dwata. [2] Na i lmanaf ayé, yé kbawe-
han gambet liyupardu*, bay i blìan sawe blì
i bong labè lmanaf dnagit oso, na i bàan
gambet bà liyun. Na mdà i dragon, blén di
lmanaf ayé i kaltulusan, na i kagotan, na i
glalan. [3] Na satu di dad ulu i lmanaf ayé, ta
gseey di munan na ta mati, bay ta lê mgulê.
Na too ti tikeng i kdee dad to di tah tanà,
taman, magin ale di kenen. [4] Na fnangamfù i
dad to i dragon du ta blén i glalan di lmanaf
ayé. Na lê ale mangamfù di lmanaf ayé,
manla, "Landè gamsngad di lmanaf ayé. Na
landè gamfisan dun."

[5] Na tadè bayà Dwata i lmanaf ayé di
kafagdagan, na di kafalmon i kdatah Dwata,
na falohan kenen di glalan fat falò lwe
bulen i klon. [6] Di kat ktalù i lmanaf ayé, fal-
mon i kdatah Dwata, na fansasèan i dagitan,
na i gumnèan di langit, na lê man i kdee
dademe mnè di safédan. [7] Na yé faloh di
lmanaf ku sanfatin i dad to nfun Dwata, na
gfisanan ale. Na banlé kenen glal magot i
dad to mdà di kdee dad gutambul, na i kdee
sahal adat, na i kdee dad sahal talù, na i
kdee dad sahal banwe. [8] Na sdulê mangamfù
di lmanaf kalnikò ayé i kdee dad to là gsulat
i dagitla di libru gusmulat Dwata dagit i dad
to banlé nawa landè sen di laman là mimò
i klamang banwe. Na yé mfun i libru ayé i
Ngà Bilibili ta fnati.

[9] Ku nè to nun klinge, yé fye, toon fal-
ninge i man-gu ani. [10] Ku yé knayè Dwata di
satu to blanggù, gablanggù kenen. Na ku yé
knayè Dwata di satu to mati bnanò, lê mati
bnanò. Yé duenam man, gito dad to nfun
Dwata, too ato fagtayud di dad kaflayam kel
di gito, na too ato fduf smalig di kenen.

[11] Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
lmanaf too kalnikò lamwà di lam tanà.

* 13:2 13:2 I satu klasi kukù too labè mnè di bnas.

Lwe suketan, na yé kbaweh suketan galò
suket ngà bilibili, bay i talùan gambet talù
dragon. 12 Ku dét glal i tnanin lmanaf
kalnikò gine, lê salngad ayé fite i galwen, du
yé mdek dun. Na i galwe lmanaf, fnegesan
i kdee dad to di tah tanà mangamfù di
tnanin lmanaf ta gseey i satu ulun bay ta
lê mgulê. 13 Na nun dad mgimòan too ti
gamtikeng. Ftatekan i lifoh mdà di langit
salu di tah tanà di kanfe dad to. 14 Na
mdà di dad gamtikeng nimò i galwe lmanaf
fagu di tnaninan, fan-gawan i dad to di tah
tanà. Na nun fimòan dale kbaweh i tnanin
lmanaf, dunan i ta tnibeh sundang, bay lê
mgulê. 15 Na lê faloh Dwata i galwe lmanaf
mlé nawa di kbaweh i tnanin lmanaf du
fye talù i kbaweh i tnanin lmanaf ayé, na
fnatin i dad to là mangamfù di kenen. 16 Na
lêan fneges i kdee dad to dmawat ilè di
fangmùla kwanan, ku demen di bawehla, i
baling mdanà to, ku demen mdatah, baling
bong knunla, ku demen landè, i fasak, ku
demen ise fasak. 17 Na silang fakay mayad
ku demen fbayad i satu to ku ta nun ilèan.
Na yé ilè nimòan di dad to, dunan dagit i
tnanin lmanaf kalnikò, ku demen numiru
gugaflingen i dagitan.

18 Silang glabat i satu to i gumtatek ani
ku ta nun gdawatan kfulung mdà di Dwata.
Na ku nun kfulungan, fye ku nintungan
numiru i lmanaf ayé, du gugaflingen dagit i
satu to, na ani i numirun, 666.

14

I lingag i dad to galwà

1 Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-gu
i Ngà Bilibili tadag di Bulul Sayun magin i
144,000 dad to, na kat satu dale, ta gsulat di
bawehla dagit i Ngà Bilibili na dagit i Màan.
2 Na nun lingegu uni mdà di langit gambet
luk i bong fikong, na gambet kilet. Na lê
nun lingegu uni gambet i dee dad to kambit
arpa. 3 Na tadag ale di kanfe i trunu Dwata,
na i dad fat lmanaf, na i dad lwe falò fat tua.
Na lmingag ale satu falami lingag. Na lo yé
galmabat i lingagla i 144,000 to ta nsò Dwata
mdà di kagsalàla dini di tah tanà. 4 I dad
lagi ayé, là ti lmenla smaféd i dad libun, na
landè yaanla. Na magin ale di Ngà Bilibili
balù nè gusalun. Ta nsòan ale mdà di bleng
i dad to du gambet ale i tukè fali nwè du blé
di Dwata, na lê man di Ngà Bilibili. 5 Na là
lmenla tmulen kéng, na landè gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

6 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan mayeng di tah, na yé tdòan i Fye
Tulen landè gusenan. Na yé gutamdòan
dun di dad to mnè di tah tanà, dunan di
kdee dad sahal banwe, na dad sahal gutam-
bul, na dad sahal talù, na lê man di dad
sahal adat i dad to. 7 Na fan-galan i talùan,
manan, "Tooyu nafè Dwata, na dnayenyu
kenen, du ta kel i bangan mukum. Kenen
fnangamfùyu du kenen mimò langit, na
tanà, na mahin, na i kdee dad sahal sfut."

8 Na nun galwe kasaligan tmadol, manan,
"Ta too ti malmo i bong syudad Babilon,
du di muna, i dad to déé, finumla di kdee
dad to i binula too labè, dunan i dad magsik
nimòla."

9 Na nun gatlu kasaligan tmadol, na fan-
galan i talùan, manan, "Nè i to mangamfù
di lmanaf kalnikò na i kbawehan, na lê
dmawat ilèan di bawehan ku demen di
fangmùan, 10 lêan gnem i kaflayam blé
Dwata du mdà di kalbutan. Yé flayam
Dwata i kdee dad to mimò gambet ayé,
dunan lifoh na sandawà dminè. Na teen i
Ngà Bilibili na i dad kasaligan Dwata. 11 Na
ti fles kel di landè gusen i buk lifoh ayé du
landè kfati i lifohan. I dad to mangamfù di
lmanaf kalnikò na i kbawehan, na dmawat
ilè i dagitan, klon to maflayam du na kifuh."

12 Taman, yé fye, too fagtayud i dad to
nfun Dwata, dunan i dad to toola fkah di
nawala i uldin Dwata, na too fduf smalig di
ku Dyisas.

13 Na kafnge ayé, nun lingegu talù mdà
di langit, manan, "Ani sulatam: Nun kafye
i dad to mati mdà di mdu ani ku nun
ksasatula di Amuto."

Na tmimel i Mtiu Tulus, manan, "Too ti
glut ayé, du gaftud ale di kdee dad nimòla,
na nun gdawatla lubay mdà di nimòla."

I kaktu di tah tanà

14 Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-
gu i satu labun bukay, na nun sudeng di
tahan, yé kbawehan to. Na nun kyangenan
blawen, na kmitin garab too gamban. 15 Na
kafnge ayé, lê nun lamwà satu kasaligan di
Bong Gumnè i Dwata, na tlon i sudeng di tah
labun ayé, manan dun, "Ta tagah i dad fele
di tah tanà. Taman, gnamitam garabam,
du ani bang kamtu." 16 Taman, i sudeng di

tah labun ayé, gnamitan garaban kamtu di
klamang banwe.
17 Na lê nun satu kasaligan lamwà di Bong
Gumnè i Dwata di langit, na lê nun kitinan
too gamban garab. 18 Na lê nun fa satu
kasaligan Dwata kel di gudamsù. Kenen gal
munung i lifoh. Na toon falbong i talùan
du tlon i satu kasaligan kmitin too gamban
garab. Manan, "Gnamitam i garabam, na
kantum dad benge grép di tah tanà, du ta
tagah." 19 Na gnamit kasaligan i garaban di
tah tanà, du kantun i dad grép, na batan di
gufmisà dale, du yé flayam Dwata di dad to
là ftoo di kenen. 20 Na kanton fnisà i grép
ditù di lwà i syudad, too ti bong litè maloh
mdà déé, yé kngalaman sdife, na yé kawag
i gusenan maloh 320 kilumitru.

15

I fitu kasaligan mebe dad gusen flayam

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong
gamtikeng di langit. Nun fitu kasaligan
Dwata, na yé nebela fitu flayam. Ani ta
sen dad flayam febe Dwata, du déé gumite i
gusen kalbutan di dad to.
2 Na yé teen-gu sawe mahin, bay yé
kbawehan gumeye alung na masbool lifoh.
Na tadag di kililan i kdee dad to ta gam-
fisan i lmanaf kalnikò na i kbawehan, du
là mangamfù ale di dale, na là dnawatla
numiru i dagitan. Na i dad to ayé, magot
ale arpa ta blé Dwata dale. 3 Na lmingag ale
i lingag Mosis, satu snalig Dwata di munan,
na lingag i Ngà Bilibili, manla,

"E Amumi Dwata, ge i too maltulus.
Too bong na too gamtikeng i dad
nimòam. Ge Ulu di kdee dad banwe,
na too ge tluh, na too ge gsalig.
4 Landè ti to ku là likò di ge. Landè ti to
ku là dmayen di kdataham. Too ge
mtiu. I dad to mdà di kdee dad
banwe, fdadong ale mangamfù di
ge, du teen i kdee dad to katluh i dad
nimòam."

5 Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i
Gumnè Dwata di langit, na i too mtiu snifil
di laman. 6 Na lamwà di Gumnè Dwata
i fitu kasaliganan mebe fitu flayam. Na
smaul ale bukay too mlaneb, na nun blawen
labéd di kfela. 7 Mdà i dad maltulus gine,
nun satu di dale mlé fitu tukung blawen
di fitu kasaligan ayé. Na fnò dad tukung
ayé i kalbut Dwata, dunan i Dwata landè
gusenan. 8 Na too fnò buk i Gumnè Dwata du
mdà di bong kdatahan na i kaltulusan. Na
landè gfusuk di laman kel di kti i fitu flayam
nebe i fitu kasaligan ayé.

16

I kakok fitu tukung fnò kalbut Dwata

1 Na kafnge ayé, lê nun lingegu too bong
talù mdà di Gumnè Dwata, na ani manan
di dad fitu kasaligan ayé, "Mdà gamu, na
kokyu di tanà i fitu tukung fnò kalbut
Dwata."
2 Na mdà i tnanin kasaligan, na kokan
di tanà i kenen tukung, na tadè nun dad
bkukang di laweh i dad to ta dmawat ilè i
lmanaf kalnikò na mangamfù di kbawehan.
3 Na kafnge ayé, lê kok galwe kasaligan i
kenen tukung di tah mahin, na tadè mbal-
ing litè i mahin salngad di litè i to ta mati,
na sdulê mati i kdee mnè di lam mahin.
4 Na kafnge ayé, lê kok gatlu kasaligan
i kenen tukung di lam i kdee éél maloh
na i dad sfut, na sdulê mbaling litè i kdee
éél. 5 Na kafnge ayé, lingegu talù i kasaligan
Dwata magot i dad éél, manan, "E Dwata too
mtiu, ge i Dwata mdà di munan, na kel di
mdu ani. Nun ktoom febe i dad flayam ani
di dad to di tah tanà, 6 du ta falohla litè i
dad to nfunam, na dad tugadam. Taman, ta
finumam ale litè, du yé gten balas di ksasè
nimòla." 7 Na lê nun lingegu tmimel mdà
di gudamsù, manan, "E Amumi Dwata too
maltulus, dunan sa. Too ti glut na tluh i
kukumam."
8 Na kafnge ayé, lê kok gfat kasaligan i
kenen tukung di mata du, na snakuf init du
i dad to. 9 Glut, sakuf i dad to mdà di too sè
init, taman, falnagila i dagit Dwata, dunan i
nun ktoo febe dad flayam ayé, bay là nsalla
i dad salàla, na là dnayenla i kdatahan.
10 Na kafnge ayé, lê kok glime kasaligan
i kenen tukung di trunu i bong lmanaf
kalnikò, na tadè kmifuh kabal banwe
nagotan. Na mdà di too sasè katduk flayam
ani, nakét dad to i dilàla. 11 Na falnag-
ila i Dwata di langit mdà di sasè katduk
galyalola di bkukang. Bay là ti nsalla i dad
sasè nimòla.
12 Na kafnge ayé, lê kok gnam kasaligan
i kenen tukung di bong éél dnagit Yufratis,
na tadè kafag i éél ayé du fye nun dalan i dad
harì salu déé mdà di gusut i du. 13 Na kafnge

ayé, teen-gu tlu busaw, yé kafbawehla dad
fak, lamwà di bà i dragon, na di bà lmanaf
too kalnikò, na di bà i tugad Satanas. 14 Nun
tulusla mimò dad gamtikeng. Salu ale di
klamang banwe du santifunla i kdee dad
harì du tagà ale di bong kasfati ku ta kel i
too mabtas du ta nalék Dwata.
15 Ani man i Amuto, "I kasfulêgu salngad
di kakel i to tmaku. Bay nun kafye i to ku
klon to mantay na falan fatlagad i klawehan
du fye là magun flaweh, na là myàan."
16 Na glut, santifun dad busaw i dad harì
di satu banwe, yé dagitan di Hibru Armagé-
don.
17 Na kafnge ayé, lê kok gfitu kasaligan
i kenen tukung di tah kmawang. Na nun
bong talù mdà di trunu di lam i Bong
Gumnè Dwata, manan, "Ta fnge nan." 18 Na
smilà, na lmugung, na kmilet, na nun bong
linol. Di kdee linol kel mdà di katbù i dad
to mnè di tah tanà, landè ti gamsngad di
kakgis i linol ayé. 19 Na mdà di linol ayé, i
bong syudad too tatel, ta maskah di tlu, na
ta malmo i dad syudad di kdee dad banwe.
Na là sa glifet Dwata i sasè nimò dad to
di Babilon. Taman, finuman ale di basù
gumnè i kalbutan. 20 Na mti mlanas i kdee
dad fungul, na i kdee bulul. 21 Na mtatek i
malbang bulek ulen, mlukas 50 kilu i kabla-
tan, na gtadè di dad to. Taman, falnagila i
Dwata du mdà di too sasè flayaman dale.

17

I libun mkat lagi smakay di lmanaf kalnikò

1 Na kafnge ayé, lê kel satu di dad fitu
kasaligan ta mebe i fitu tukung, na manan
do, "Salu ge dini, du fiteta ge i flayam blé
Dwata di libun too dilè mkat lagi, dunan
i bong syudad tadag mdadong di dee éél.
2 I dad harì di tah tanà, ta snafédla kenen,
na langal i kdee to di klamang banwe du ta
ninumla i binu, dunan i magsik nimòan.
3 Na nebe Mtiu Tulus agu, na i kasaligan
i tmunda do salu di satu banwe landè to
mnè ditù. Na nun teen-gu ditù satu libun,
yé snakayan fulè lmanaf, fitu ulun na sfalò
suketan, na nun dee dagit gsulat di lawehan
gamfalmo i kdatah Dwata. 4 Na i libun
ayé, smaul kenen fulè na malung fulè. Na
mkas kenen blawen, na dad batu malung,
na lê man dad pérlas. Na nun kitinan tabù
blawen fnò i kdee sasè nimòan di galan
kakat lagi. 5 Na nun gsulat di bawehan,
gbuni i gumtatekan, manan, "Ani bong syu-
dad Babilon, dunan gumdà i kdee dad libun
mkat lagi na i kdee dademe dad sasè nimò
di tah tanà." 6 Na yé teen-gu di libun ayé,
ta langal kenen di litè i dad to nfun Dwata,
dunan i dad to ta fnati mdà di kaftoola di ku
Dyisas.
Na kantogu teen kenen, ta too agu
tikeng. 7 Na man i kasaligan ayé di do,
"Kan dé ku tikeng ge? Tulenta ge ku dét
gumtatek i libun ani, na i lmanaf snakayan
fitu ulun na sfalò suketan. 8 I lmanaf ta
teenam gine, mnè kenen di tah tanà di
muna, bay ani ta mati. Bay nun du kadang,
lê man msut mdà di lam i mngalam sol du
falnayam. Ku ta lamwà i lmanaf ayé, di
kitela dun, tikeng i kdee dad to là gsulat
dagitla di libru gusmulat Dwata dagit i dad
to banlé nawa landè sen di laman là mimò i
klamang banwe. Yé duenla tikeng du mnè
kenen di tah tanà di munan, bay ani ta mati,
bay nun du lê msut.
9 "Silang gadè satu to mubad ani ku ta
gdawatan i kfulung na kaglabat mdà di
Dwata. Ani gumtatekan: I fitu ulu lmanaf,
dunan i fitu bulul gusudeng i libun, na lê
man fitu harì. 10 Ta gfisan i lime harì, na i
satu magot di bang ani. Na nun satu fan
kel. Ku ta kel, là mlo i kagotan. 11 I lmanaf
mnè di tah tanà di muna, na ta mati ani,
yé i gwalu harì. Bay lê faglam kenen di
kagot i dad fitu harì. Na gafles kenen ditù
di gumaflayaman.
12 "Ani gumtatek i dad sfalò suket ta
teenam gine, dunan sfalò harì là fa kel i
bangla magot. Na di satu du kadang, banlé
ale glal magin di lmanaf too kalnikò, bay là
mlo kagotla. 13 Lo satu naluh i sfalò harì ayé,
na bléla di lmanaf kalnikò ayé i dale gnagan
na i dale glal. 14 Sanfatila i Ngà Bilibili, bay
gfisanan ale du kenen Amu di kdee dad
amu, na Harì di kdee dad harì. Na yé magin
di kenen i dad to ta tlon, na ta nalékan,
dunan i dad to fduf lmalò di kenen."
15 Na kafnge ayé, man i kasaligan di do,
"Ani gumtatek i dad éél teenam gine gusu-
deng i libun mkat lagi, dunan i dad to sahal
adat, na sahal gutambul, na sahal banwe, na
sahal talù. 16 I lmanaf kalnikò na i dad sfalò
suketan ta teenam gine, balingla knang
nawa i libun mkat lagi. Falmola kenen, na
ftila nwè dad klawehan, na tnagakla flaweh.
Na knaanla ungadan, na snakufla kenen.

17 Yé duenla gamgimò gambet ayé du ta fkah
Dwata di nawala du fye gdohò i knayèan. Na
yé ulêan, ta sansatula i nawala mlé i glalla
di lmanaf kalnikò kel di kagdohò i kdee man
Dwata.
18 "Na ani gumtatek i libun teenam gine,
dunan i too mdatah syudad magot i kdee
harì di tah tanà."

18

I kalmo i syudad Babilon

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan Dwata tufa mdà di langit. Too ti
bong glalan, na magtuyal i klamang banwe
du mdà di nengan. 2 Na toon ti falbong
i talùan, manan, "Ta too malmo i bong
syudad Babilon. Ta baling gumnè i dad
busaw, na ta fnò i dad sasè tulus, na i kdee
dad anuk magsik. 3 Du ta finuman i binun di
dad to di kdee dad banwe di tah tanà, dunan
i keben dale di dad magsik nimò. Na i dad
harì mdà di dad sahal banwe, ta snafédla
kenen. Na i dad to dmagang di tah tanà, ta
baling bong knunla du mdà di kablin i dad
gnamitan di sasè knayèan."
4 Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà
di langit, manan,
"E dad togu, lamwà gamu di syudad ayé,
na nang gamu magin di kagsalà i
sasè libun ayé, tà gamu gakuf di
kaflayamgu kenen,
5 du ta gasduk di langit i dad salàan, na là ti
glifet Dwata i ksasèan.
6 Bnalas di kenen i dad kaflayam blén di
gamu. Na ku dét i flayaman di
gamu, lwe dulê bkut i flayam kel di
kenen. Na ku dét kféét i ta finuman
di gamu, lwe dulê bkut i kféét finum
di kenen.
7 Ku dét i kalbong kdatah na knun i ta
gfunan, yé kaflayam na klimah lê
blé di kenen. Ani gal mnè di nawan,
manan, 'Harì libun agu, na ise agu
balu. Landè sa klidùgu, balù kel di
file fali.'
8 Na mdà déé, makto kel di kenen i
dad kaflayam. Yé dad kaflayaman
dunan i sasè tamduk, na i klidù
nawa, na i kbitil. Na snakuf kenen
di lifoh du too maltulus i Amuto
Dwata, dunan i mukum kenen."
9 Na i dad harì di tah tanà gal smaféd
dun na magin di sasè nimòan, ku teenla i
buk lamwà di ksakufan, too ale mngel na
lmanu di kitela dun. 10 Too ale ti fawag
déé du likò ale gagin di sasè kaflayaman.
Manla, "E Babilon, magakdo ge du too ge
bong syudad, na tagnè mdatah glalam, bay
makto i kalmom!"

11 Na i dad to gal dmagang di tah tanà,
too ale mngel na lmanu mdà di kalmon
du ta landè mli i dad fablila. 12 Ta landè
mayad i dad blawenla na i blawen bukay,
na dademe dad batu malung, na dad pérlas.
Na landè mayad i kdee dad falnasla bukay,
na i dad falnas fulè na malung fulè, na i
dademe dad sahal falnas too mabtas. Na
landè lê mli di dale i dad kayu too mangbun,
na i dademe kalyak too mabtas, na i dad
kayu too mabtas, na tambaga, na tek, na i
satu batu too mabtas dnagit marmol. 13 Na
balù i dad bol uten, na i dademe dad falbuk
mangbun gambet miro na insénso, na i
binu, na i fngalo mdà di benge olib, na i
arina, na i trigo, ta landè mli dale. Na balù
kel di dad lyak gambet i dad safì, na i dad
bilibili, na i dad kudà, na i dad kalisa, na i
dad to fasak, na balù i dademe dad to galla
fabli, ta landè nan mli dale.

14 I dad to dmagang, manla di syudad ayé,
"I kdee dad knun toom nibal, ta mti malmo.
Ta lanah i kdee knaanam, na knunam, na ta
là lêam man teen dun." 15 I dad to gamwè
bong knun di muna di kdagangla i kdee
dad nibal i syudad ayé, too ale ti fawag déé
du likò ale gagin di sasè kaflayaman. Na
too ale mngel na lmanu. 16 Na ani manla,
"Too magakdo i bong syudad ayé, du yé
knalaman mkas falnas bukay, falnas fulè,
falnas malung fulè, na lê man blawen, na i
dad batu malung, na pérlas. 17 Bay ta makto
malmo i kdee dad knunan ayé."

Na i kdee dad to mebe kafal, na i dad to
smakay, na i kdee dad to talbahò di dad
kafal, na i dad to, yé gumwèla klawil di
mahin, fawag ale ku ta teenla i buk di ksakuf
i bong syudad ayé. 18 Ku ta teenla i buk di
ksakufan, mkit ale, manla, "Landè dademe
syudad gamsngad i kdatah syudad ayé."
19 Na mdà di klidù nawala, bnulusla kfung
di tah ulula, na mngel ale na lmanu, manla,
"Magakdo i bong syudad ayé. Kabasan du
di muna, i kdee dad to mfun kafal, too bong
knunla mdà di syudad ayé. Bay ta sdulê
malmo i kdeen."

[20] Gamu dad mnè di langit, flehew gamu
du ta falnayam kenen. Gamu dad to nfun
Dwata, na dad to dek Dyisas Krayst, na
dad tugad Dwata, too gamu flehew du ta
falnayam Dwata i syudad ayé du bnalasan
i sasè kibòan gamu.
[21] Na kafnge ayé, lê nun satu kasaligan
maltulus mket batu salngad kalbongan di
giling agul, na flesan bat di lam i mahin,
manan, "Salngad ani kalmo bong syudad
Babilon du ta là nan teen dun. [22] E Babilon,
ta là linge déé di ge i uni arpa, na dad to
lmingag, na dad to fmalandag, na dad to
mféw. Na balù dét kfulung i dad to fanday,
ta landè teen déé. Na balù i giling, ta là
linge lukan. [23] Na ta là teen di ge i neng salò,
là linge talù i dad to sansong. Di muna, i dad
to dmagang déé, dale i too tatel dad to. Na
ta mafgaw i dad to mdà di kdee dad banwe
di tah tanà mdà di ksukatam dale."
[24] Too maflayam i dad to di syudad Ba-
bilon, du déé gumite i litè dad tugad Dwata,
na i dademe dad to nfun Dwata, na i kdee
dad to bnanò di tah tanà.

19

[1] Na kafnge ayé, lingegu ugak i too bong
kastifun di langit. Na too ale tamlo, manla,
"Magdayen i Dwata. Kenen i falwà, kenen
i magdayen na maltulus. [2] Too ti tluh na
gsalig i kukuman. Ta falnayaman i libun too
dilè mkat lagi, dunan i falmo dad to di tah
tanà fagu di magsik nimòan. Na ta bnalas
Dwata litè i dad snaligan ta bnanò libun
ayé." [3] Na lêla fan-gal i talùla, manla, "Mag-
dayen i Dwata. I buk mdà di bong syudad
sakuf fles kel di landè sen." [4] Na i dad lwe
falò fat tua, na i dad fat maltulus, lamfan
ale, mangamfù di Dwata, dunan i sudeng
di trunu, manla, "Dunan sa. Magdayen i
Dwata."

I fista di ksong Ngà Bilibili

[5] Na kafnge ayé, lê nun talù mdadong di
trunu Dwata, manan, "I kdeeyu dad snalig
Dwata i mafè kenen, i baling mdanà, ku
demen mdatah, dnayenyu i Dwatato." [6] Na
kafnge ayé, lingegu ugak i too bong kas-
tifun, salngad luk i bong fikong na kilet,
manla, "Magdayen i Amuto Dwata too mal-
tulus du kenen ta magot i kdee. [7] Too ato
flehew, na dnayento kenen du ta ftoh i
butang Ngà Bilibili song, na ta gatlagad i
libun nwèan. [8] Na nun saul too bukay, na
samfilà blé di libun ayé du lsakan." (Na yé
gumtatek i saul bukay ani, dunan i fye nimò
i dad to ta nfun Dwata.)
[9] Na kafnge ayé, lê talù i kasaligan di do,
manan, "Sulatam ani: Nun kafye i dad to
nlak di ksong i Ngà Bilibili." Na lêan man di
do, "Yé too glut man Dwata." [10] Na kafnge
ayé, fles agu lamfan di muna i kasaligan
ayé du mangamfù di kenen. Bay manan di
do, "Nang ge mangamfù di do, du lo agu
snalig Dwata gambet ge na i dad flanekam
ta dmawat i kaglut tdò Dyisas. Yé fnangam-
fùam i Dwata."
Du i kaglut tdò Dyisas, yé ta tdò Dwata di
muna fagu di dad tugadan.

I smakay di kudà bukay

[11] Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i lan-
git, na nun kudà bukay tadag déé, yé dagit
i smakay dun Gsalig na Tluh, du too tluh i
kukuman na i kasfatin dad dmuen kenen.
[12] I matan, gambet dinè lifoh, na nun dee
kyangen di tah ulun. Na nun dagit gsulat di
lawehan, bay lo kenen gmadè i gumtatekan.
[13] Na ta lnab i saulan di litè, na yé dagitan,
"Tnalù i Dwata." [14] Tmadol di kenen i dad
sundalu mdà di langit lamsak saul bukay
too mlaneb, na smakay dad kudà bukay.
[15] Na lamwà di bàan i sundang too gamban,
du yé tekan di kfisanan i dad to di dad sahal
banwe. Too ti kamgis i kagotan dale, du
landè gamfisan dun. Yé kaflayam blén dale
ulê i too sè kalbut i maltulus Dwata salngad
i to mlék i benge grép di kfisàan dun. [16] Nun
dagit gsulat di saulan na di fuadan, manan,
"Harì di kdee harì, na Amu di kdee amu."
[17] Na lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata
tadag di mata du. Fan-galan i talùan tamlo i
kdee dad anuk mayeng di tah, manan, "Salu
gamu dini. Stifun gamu, du too bong i fkaan
Dwata gamu. [18] Knaanyu ungad i dad harì,
na ungad i dad sundalu, na i dad ganlalla, na
ungad i dad kudà, na ungad i dad to smakay
dale, na lê man ungad i kdee dad to, i baling
fasak ku demen ise fasak, i baling mdanà ku
demen mdatah to."
[19] Na kafnge ayé, lêgu teen i bong lmanaf
kalnikò, na dad harì dini di tah tanà, na
i dad sundalula. Stifun ale du sanfatila
i smakay kudà bukay na i dad sundalun.
[20] Bay gakfè i lmanaf kalnikò, na lê man i
tugad Satanas, dunan i ta mimò dad tnikeng
di dagit i lmanaf kalnikò. (Na fagu di dad

tnikeng nimò i tugad Satanas, fan-gawan i
dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò, na
mangamfù di kbawehan.) Na lwe ale, di
lamla mto, bat ale di lanaw lifoh, dunan i
sandawà dminè. [21] Na i kdee dad sundalula,
mti fnati i smakay kudà fagu di sundang
lamwà di bàan. Na sankaan dad anuk i
ungad i dad to mati kel di ktakasla.

20

Di lam i mlibu fali

[1] Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasali-
gan tufa mdà di langit, nagotan i bong
sangkalì na kunsì i mngalam sol. [2] Na flesan
kanfè i dragon, dunan i ulad di muna, ku
demen Satanas, i gal dmalam. Na nikatan
kenen sangkalì di lam i mlibu fali klon.
[3] Na kafnge ayé, batan Satanas di too mn-
galam sol landè gusenan, na tnakaban, klon
kmunsì dun, na nkahan ilè du fye landè
gamgukà dun. Yé nimòan du fye ta landè
kibò Satanas famgaw i dad to di dad sahal
banwe kel di kafnge i mlibu fali. Na ku ta
sikof i mlibu fali, yé klon lê ftaku dun, bay
là mlon.

[4] Na lê nun teen-gu dad trunu, na yé su-
deng di tahla i dad to ta banlé glal mukum.
Na lêgu teen dad layef i dad to ta bnanò mdà
di kaftoola di ku Dyisas na i ktulenla Tnalù
Dwata. I dad to ayé, là lmenla mangamfù
di bong lmanaf kalnikò na di kbawehan,
na là lmenla dmawat i ilèan di bawehla ku
demen di fangmùla. Mték ale mdà di fati,
na gagin ale di ku Krayst di Kagotan kel di
mlibu fali klon. [5] Yé tnanin kték Dwata i
dad to. (Silang mték i dademe ta mati ku
ta fnge i mlibu fali.) [6] Nun kafye na ktiu i
dad to gagin di tnanin kték Dwata i dad to.
Landè gagan i galwe fati di dale, bay mgimò
ale dad ganlal mangamfù di Dwata na di ku
Krayst, na gagin ale di Kagotan kel di mlibu
fali klon.

I kfisan ku Satanas

[7] Ku ta fnge i mlibu fali, yé klon lê ftaku ku
Satanas mdà di sol gublanggùan, [8] na mdà
kenen salu di klamang banwe, dunan Gog
na Magog, du fan-gawan i dad to. Santifu-
nan ale du sanfatila i Dwata, na yé kdeela
gambet i falak di kilil mahin. [9] Na fananòla
i kabal tanà, na salnibutla Dyérusalém,
dunan i syudad too kando Dwata gumnè
i dad ton. Bay nun lifoh mdà di langit,
na ftin ale falmo. [10] Na Satanas, dunan i
famgaw dale, bat kenen di lanaw lifoh na
sandawà dminè, dunan ta gumbat i bong
lmanaf kalnikò na tugad Satanas. Na déé
gumaflayamla mdu na kifuh kel di landè
sen.

I gusen kukum Dwata

[11] Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong
trunu bukay, na lêgu teen i sudeng di tahan.
Ta mlanas langit na tanà mdà di kanfen, na
ta là teen dun. [12] Na teen-gu i kdee dad to
ta mati, i baling mdanà ku demen mdatah,
tadag di kanfe i trunu ayé. Nun dad libru
nukàan, na yé gumdàan mukum dad to ta
mati di dad nimòla ta gsulat di lam i dad
libru ayé. Na lê nun mahal libru nukàan
gugsulat dagit i kdee dad to banlé nawa
landè sen. [13] Na balù i dad to ta mati di
mahin, ku demen di tanà, mti lamwà dad
layefla mdà di Hadis. Na kat satu to, nukum
kenen mdà di kdee nimòan. [14] Na kafnge
ayé, i fati na i Hadis bat di lanaw lifoh. (I
lifoh sansman ani, dunan i galwe fati.) [15] Ku
nè i to là gsulat dagitan di libru gugsulat
dagit i dad to banlé nawa landè sen, bat
kenen di lanaw lifoh.

21

I falami langit na i falami tanà

[1] Kafnge ayé, lê nun teen-gu falami langit
na falami tanà, du ta mlanas i muna langit
na i muna tanà, na ta landè mahin. [2] Na
lêgu teen i Mtiu Syudad, dunan i Falami
Dyérusalém, ftuntun mdà di Dwata di lan-
git. Na too ti fye bawehan gambet libun
ta fnge nkas di du ksongan, du ta gatlagad
smitong i yaan ton. [3] Na lê nun lingegu
mgal talù mdà di trunu, manan, "Mdà di
du ani, yé ta gumnè Dwata di saféd i dad
to. Na mgimò ale i dad ton, na mnè kenen
di safédla, na mgimò kenen Dwatala. [4] Na
nifun i kdee lwak di matala. Na ta landè
mati, na ta landè mlidù, na ta landè mngel,
na ta landè katduk, du i labi, ta mlius."

[5] Kafnge ayé, talù i sudeng di trunu,
manan, "Neyeyu, du fnalamigu i kdee." Na
lê talù, manan, "Sulatam i kdee ani, du
too ti gsalig na glut i kdee dad talù ani."
[6] Na ani fa i manan di do, "Ta gdohò nan
i kdee. Do i Alfa na Omiga, dunan tambù
i kdee na i famnge dun. Nè i to malinum,
finumgu kenen landè bayad di sfut éél mlé

nawa landè sen. [7] Nè i to gamfisan, ani
gdawatan mdà di do: Do i Dwatan, na kenen
i ngàgu. [8] Bay nè to likò lmalò di do, na
i dad là ftoo, na i dad to mimò sasè, na i
dad manò, na i dad smaféd i ise yaanla, na
i dad mimò tnikeng mdà di dad busaw, na
i dad mangamfù di ise glut dwata, na i dad
tmulen kéng, yé gumbat dale di lanaw lifoh
na sandawà dminè, dunan i galwe fati."

I Falami Dyérusalém

[9] Di fitu kasaligan ta mebe i fitu tukung
fnò sen flayam Dwata, fdadong di do i
satu, manan, "Salu ge dini, du fiteta ge i
libun sansong, dunan yaan i Ngà Bilibili."
[10] Na nebe i Mtiu Tulus agu, na kasaligan
i tmunda do di satu bulul too mdatah na
too mefe. Na fiten di do i Mtiu Syudad,
dunan Falami Dyérusalém ta ftuntun mdà
di Dwata di langit. [11] Too ti mneng i syudad
ayé du déé kneng i kaltulus Dwata. I nengan
salngad neng i batu malung dnagit dyaspér,
na too mtiu salngad di batu malung dnagit
kristal. [12] Na nun bong labatan too mdatah,
na sfalò lwe i kdee takaban, na di kat takab,
nun satu kasaligan Dwata mantay dun. Na
déé di dad takab, ta gsulat dagit i sfalò lwe
lumbuk bel Israél. [13] Na i labat ayé, nun fat
kililan, na di kat kililan men tlu takaban.
Dunan nun tlu takab gsen di gusut i du, na
tlu di gusdafan, na tlu di gufdu i nus sabnal,
na tlu di gufdu nus mahin. [14] Na yé gufdak
i labat ayé di sfalò lwe dad malbang batu
gugsulat dagit i dad sfalò lwe to dek i Ngà
Bilibili.

[15] Na i kasaligan talù di do, nun neben btas
blawen du bantasan i syudad, na i dad tak-
aban, na i labatan. [16] I syudad ayé, salngad i
ktahàan na i kabalan. Kanto bantas kasali-
gan i syudad, yé ktahàan 2,400 kilumitru,
na salngad ayé i kabalan na i kdatahan. [17] Na
lêan bantas i labat, na yé kdatahan nam falò
fat mitru. Na yé btas gnamit i kasaligan
salngad di gito btas. [18] Slame batu malung
dnagit dyaspér i labat i syudad ayé. Na di
kimòla i syudad, yé gnamitla too blawen,
salngad ktiun di batu malung dnagit kristal.
[19] Yé kas i dad malbang batu gugtadag i labat
di syudad dunan i dad sahal batu malung.
I tnanin batu, dunan dyaspér, na i galwen
safiro, na i gatlun agata, na i gfatan és-
méralda. [20] Na i glime batu, dunan sardonik,
na i gnaman karnalina, na i gfitun krisolito,
na i gwalun birilo, na i gasyeman topasyo,
na i gasfalòan krisofraso, na i gasfalòan satu
hasinto, na i gasfalòan lwe amatista. [21] Na
di dad sfalò lwe takab i labat, yé gnamitla
pérlas. Kat takab, satu bong pérlas. Na
i dalan di syudad ayé, slame blawen too
mtiu, na too minal salngad i batu malung
kristal.

[22] Bay landè teen-gu gumnè gumangamfù
di Dwata di syudad ayé, du i Amu, dunan
i Dwata too maltulus, na i Ngà Bilibili gu-
mangamfù i dad to déé. [23] Na di syudad
ayé, ta landè gukmamu i neng du na i neng
bulen, du i kaltulus Dwata, yé tmuyal dun,
na i Ngà Bilibili, yé i salò déé. [24] Na balù
nè gusalu i dad to mdà di dad sahal banwe,
magtuyal ale di nengan, na nebe i dad harì
di klamang banwe i dad mabtas knunla di
syudad ayé. [25] Na klonto mgukà i dad takab
di syudad ayé, du ta landè kifuh. [26] Na i
kdee dad sahal to di tah tanà, lêla nebe i
knun gamftatel dale, na i dad kalyak, du déé
gumléla dun. [27] Bay landè magsik i gfusuk
déé, na landè to mimò dad magyà nimò, ku
demen i to tmulen kéng. Lo yé gfusuk di
syudad ayé i dad to ta gsulat dagitla di libru
i Ngà Bilibili gugsulat dagit i kdee dad to
banlé nawa landè sen.

22

[1] Na kafnge ayé, lê fite i kasaligan di
do satu éél maloh mlé falami nawa. Too
mtiu i éélan salngad kristal. Yé gumdàan
maloh di trunu Dwata na di Ngà Bilibili.
[2] Na yé dalanan maloh di gutngà i dalan di
syudad. Na di sbalà kilil éél ayé, déé gumnè
i kayu mlé falami nawa. I kayu ayé, sfalò
lwe dulêan menge di sfali, kat bulen falami
bengen. Na yé gukmamu i dad doonan
gamfgulê i dad to mdà di sahal banwe.

[3] Na ta là teen déé i kdee ulê i salà.

Bay di syudad ayé, déé i trunu Dwata
na i Ngà Bilibili, na i dad snalig Dwata,
mangamfù ale di kenen. [4] Di bang ayé,
teenla i bawehan, na gsulat di bawehla i
dagitan. [5] Ta landè kifuh déé, na ta landè
gukmamula i neng salò, ku demen i neng
du, du i Amu, dunan i Dwata, yé tmuyal di
dale. Na magin ale di kagotan kel di landè
sen.

I kdadong kasfulê Dyisas

[6] Na man i kasaligan di do, "Too ti glut na
too ti gsalig i dad talù ani. I Amu, dunan

i Dwata, fnèan i Tulusan di dad tugadan,
na dekan i kasaliganan du fafgadèan di dad
snaligan i dad fan mkel.
7 Na ani man Dyisas, “Fandamyu. Ta
mdadong i kasfulêgu. Nun bong kafye i to
fkah di nawan i dad talù ta gsulat di libru
ani.” 8 Na do, Dyan, i ta lminge na ta mite
i kdee man-gu ani. Na di kafngegu lminge
dun na mite dun, ta lkuad agu mangamfù di
kasaligan fite i kdee ayé di do. 9 Bay manan
di do, “Nang ge mangamfù di do, du lo agu
snalig Dwata gambet ge na i dad flanekam,
dunan i dad tugad Dwata na kdee dad to
fkah di nawala i ta gsulat di libru ani. Yé
fnangamfùam i Dwata.” 10 Na lêan man di
do, “Nangam buni i ta tulenta ge, dunan i
ta sulatam di libru ani, du ta mdadong nan
i kagdohòan. 11 Ku nè i to mimò sasè, gafles i
sasè nimòan, na nè i to mimò magsik, gafles
i kagsik nimòan, na nè i to mimò tluh, gafles
i tluh nimòan, na nè i to ftiu, gafles i ktiun.”
12 Na ani man Dyisas, “Fandamyu. Ta
mdadong i kasfulêgu. Mebe agu taden du
blégu di kat satu, balas i nimòan. 13 Do
i Alfa na Omiga, dunan tambù i kdee, na
famnge dun. 14 Nun bong kafye i dad to
ta mfuk i saulla, du banlé ale ktoo fusuk
di syudad ayé na kmaan i benge kayu mlé
falami nawa. 15 Bay tagak di lwà i dad to
mimò dad magyà nimò, na i dad to mimò
dad gamtikeng mdà di dad busaw, na i dad
to smaféd i ise yaanla, na i dad to manò, na i
dad to mangamfù di dad ise glut dwata, na i
kdee dad to tmulen kéng fagu di kastulenla
na di dad nimòla.
16 Do Dyisas, ta dekgu i kasaligan-gu tmu-
gad i kdee fgadègu di dad to ftoo di do. Do
i bel Dabid, na do i blatik too mneng kel di
flafus.”
17 Ani man i Tulus Dwata, na yaan i Ngà
Bilibili di dad to là fa ftoo, manla, “Salu
gamu dini, na ftoo gamu.”
Na i kdee lminge i man-gu ani, fye ku
manla, “Salu gamu dini, na ftoo gamu.”
Ku simto i malinum, salu kenen dini, du
ku simto mayè, fakay kenen minum di éél
mlé falami nawa, na landè ti bayadan.
18 Do Dyan, na ani fgadègu di kdee dad
to lminge i man-gu di libru ani: Ku nun to
tamnù dun, lê tananù Dwata i kaflayaman
ta gsulat di libru ani. 19 Na ku nun to
kmulang i dad talù ta gsulat di libru ani,
nwè Dwata i alelan di kayu mlé falami nawa,
na lê man i alelan di syudad Dwata, dunan i
gsulat di libru ani.
20 Dyisas gmadè kaglut i kdee man-gu ani,
na ani manan, “Ta mdadong sa i kasfulêgu.”
Na ani timelgu dun, “Dunan sa, Dyisas
Amugu. Mulà moon mlal ge kel.”
21 Mulà moon ku i kafye Amuto Dyisas
samnagin di kdeeyu dad to nfun Dwata.
Amén.